

GAZİ ÜNİVERSİTESİ YAYIN NO : 62
GAZİ EĞİTİM FAKÜLTESİ YAYIN NO : 8

İSMAİL BELİĞ
NUHBETÜ'L - ĀSĀR
Lİ - ZEYLİ
ZÜBDETİ'L - EŞ'ĀR

Hazırlayan :
Yrd. Doç. Dr. Abdülkerim ABDULKADİROĞLU

Ankara 1985

İ Ç İ N D E K İ L E R

ÖNSÖZ	III - IV
GİRİŞ	V - XIII
NUHBE'DEKİ MENSÜR KISMIN LİSTE HALİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ	XIV - LX
METİN TESBİTİNDE GÖZETİLEN ESASLAR VE TRANSKRİPSİYON SİSTEMİ	LXI - LXIII
NUHBETÜ'L - ĀSĀR Lİ-ZEYLİ ZÜBDETİ'L-EŞ'ĀR....	1 - 687
ÖZEL İSİM İNDEKSİ	689 - 718
METNİN ORJİNAL NÜSHASI.....	I - CXXIII

Ö N S Ö Z

Edebiyat Tarihlerinde, XVIII. asır Şu'ara Tezkireleri arasında yer alan Bursalı Belîğ'in Nuhbetü'l-Asâr(lî Zeyli Zübdeti'l-Eş'âr) adlı tezkiresi 1030/1620-1139/1726 tarihleri arası yani bir asırdan fazla bir zaman içinde yaşamış olan şairleri içine almaktadır. Gül-deste (Antoloji) niteliğine sahip olması ise ayrı bir hususiyetidir. Bilinen tek nüshası üzerinde şimdiye kadar herhangi bir çalışma yapılmamıştır. Eserin ehemmiyeti ve hissedilen boşluk dikkate alınarak burada transkripsiyonlu metnini vermek suretiyle ilim âleminin istifadesine sunmaktan dolayı sevinçliyiz.

Nuhbetü'l-Asâr ve yazarı hakkında oldukça geniş bilgiyi ihtiva eden "Giriş"ten başka, çıkacak olan Belîğ ve eserleri ile ilgili çalışmalarımız; edebiyat kültür ve medeniyet tarihleri bakımından Belîğ İsmail Efendi'nin yapmış olduğu hizmetleri anlamamıza yardımcı olacak; bunları takıbedecek diğer çalışmalar ise müellifimizin ilimler tarihinde işgal ettiği haklı mevkiin ehemmiyetini genç nesillere intikal ettirecektir.

Bu vesile ile çalışmalarım esnasında çok samimi ıla ve yardımlarını gördüğüm Prof. Dr. Hasibe MAZIOĞLU'na, Prof. Dr. Amil ÇELEBİOĞLU 'na, Doç. Dr. İsmail ÜNVER'e ve bu çalışmaya neşir frsat veren Gazi Eėitim Fakültesi ile Gazi Üniversitesi Sayın yetkililerine; temiz bir şekilde dizgisini yapan Sayın Ahmet BAKACAK ile yine aynı titizlikle baskı işlerini yapan Teknik Eėitim Fakültesi'nin Sayın matbaa personeline bilhassa teşekkür ederim. Ayrıca değerli eserleri ile bu konularda bana çalışma imkn hazırlamış bulunan Beliš İsmail Efendi'ye Allah'tan rahmet ve mağfiretler dilerim.

Yrd. Doç. Dr.

Ankara, 1985

Abdulkerim ABDULKADİROĞLU

. G İ R İ Ş

İSMAİL BELİĞ, HAYATI, ESERLERİ ve

NUHBETÜ'L-ÂSÂR ADLI ESERİ

Nuhbetü'l-Âsâr'ın müellifi olan "Şahin Emir-zâde" künyesi ile ma'ruf Bursalı İsmail Belîğ Efendi XVIII. Yüzyıl Türk şair ve yazarlarındanıdır. Babası es-Seyyid İbrahim, dedesi es-Seyyid Mehmed Şahin olup bilinen tek oğlu ise es-Seyyid Mehmed Sa'id'dir. Nesebi itibariyle ailesinin seyyidlerden olması muhtemeldir. Bursalı "Belîğ" çoğu kere aynı mahlaslı diğerleri ile karıştırılmıştır. Bursa'nın Mantıcı Mahallesi'nde (1) 1079/1668'de doğmuş, 22 Ramazan 1142/10 Nisan 1729'da vefat etmiştir. Kaynaklarda halen kaldırılmış olan "Mer'a Mezarlığı" veya "Yeniye Mezarlığı" denilen yerde defnedildiği kayıtlıdır.

Tahsilini Bursa'da tamamladı. Arapça ve Farsçaya vukufiyetinden söz edilir. Ancak gördüğü kuvvetli tahsile uygun görevlerde bulunamamış, hayatı sınırlı imkânlar içinde geçmiştir. Kaynaklar onun musikişinas ve ser-zâkirân, zarîf, kemal erbabı ve latifeci olduğunu kaydederler. Baba ve dedesinin imam-

(1) Bazı kaynaklardaki "EMANETCİ" Mahallesi ve Camii kaydı bir

lık yaptıkları Bursa'nın Mantıcı Camiinde kendisi elli yıl, oğlu da kırkiki yıl süre ile aynı görevi yürütmüşlerdir. İmamlık görevi yanında kısa süreli Tokat Mahkemesi Naibliği hariç tutulursa, Bursa'da Evkaf-ı Haremeyn Mahkemesi'nde Müfettiş Kâtipliği, Hazret-i Emir İmareti ile Yeşil İmarette Önce kâtiplik, bir ara Hazret-i Emir İmareti Galle Naibliği ve her iki imarette de İmareşeyhliği (Müdürlüğü) yapmıştır.

Bursalı Belîğ, aynı mahlaslı diğerleri arasında "BELİĞ" mahlasını ilk kullanandır. Diğerlerinden ayrılan en bariz vasfı, vefeyat-name ve tezkirecilik sahasında vermiş olduğu mensur eserlere sahip olmasıdır. Devrinin ikinci sınıf bir şairidir. Divan şiirinin kaide ve inceliklerine vakıftır. Aruzu oldukça başarılı kullanmıştır. Kafiyeleler ekseriyetle tamdır. Redifleri ahenkli ve akıcıdır. Şiirlerinde daha çok din duygusu hakim olup hikemî konular işlenmiştir. Nesirlerinde görülen ağıdalı ve külfetli ifadeye şiirlerinde rastlanmaz. Ebced hesabı ile tarih düşürmekte de oldukça başarılıdır.

Bilinen sekiz eseri vardır. Bunların üçünü hariç tutarsak, eldekilere göre;

tertib hatası olup "MANTICI" olarak değiştirilmelidir. Bu konuda bak. Abdulkadiroğlu Abdulkerim, Bursalı İsmail Belîğ, Gazi Üniversitesi Yayını, Ankara 1985, s.41-42 .

a. Gençlik devri eserleri (Sergüzeşt-name, Şehr-engîz),

b) Olgunluk devri eserleri (Gül-deste, Gül-i Sad-berk ve Nuhbetü'l-Āsar) olarak tasnife tabi tutabiliriz.

Vefeyat-nâme türündeki eseri, Gül-deste-i Riyâz-ı 'İrfân ve Vefeyât-nâme-i Dâniş-verân-ı Nâdire-dân (=İrfan Bahçelerinin Gül Demeti (Antolojisi) ve Nâdir Bilginlerin Ölümeleri)'dir. Bu kitabı, Gül-deste-i Riyâz-ı 'İrfan, Tezkire-i Belîğ, Gül-deste (Antoloji) veya Gül-deste-i Belîğ diye de bilinir. Eserin yazılışına 1133/1721'de başlanmış, 4 Safer 1135/14 Kasım 1722'de tamamlanmış olup devrin Sadrazamı Damad İbrahim Paşa'ya 1141/1728'de sunulmuştur. Bursalı Belîğ bu eserine öncekilere ilâveten yenilikler getirerek bazı meslek erbabını da almıştır. Hâl tercümeleri tafsilatlı olup şairlerin şiirlerinden örnekler verilmiştir. Tesbit edilebilen yedi nüshası, bir müsvedde nüshası, bir de telhisi vardır. 1302/1884'de Bursa Vilâyet Matbaası'nda basılmıştır. Eser, bir mukaddimeden sonra beş gül-bün (Bölüm)'e ayrılmıştır. Bunlar:

1. İlk Osmanlı Sultanları, Şehzadeler ve Vezirler,

2. Meşayih-ı 'İzâm ve Nâsihân-ı Enâm ve Büdelâyı Benâm,

3. 'Ulema-yı Alî-şân,

4. Şu'ara-yı-Ma'rifet-peymân,

5. Hüner-mendân (Musıkîşinaslar, hattatlar, nakkaşlar, meddahlar, tabibler). Gül-bün sırasına göre rakam olarak yekun:

1. 41, 2. 154, 3. 218, 4. 57, 5. 21; Toplam 491. Belîğ'in bu eseri devrinde ve daha sonra pek çok rağbet görmüş ve muhtelif zeyilleri yazılmıştır. Zeyli, Gül-zâr-ı Sulehâ ve Vefeyât-ı 'Urefâ; onun da zeyli Gül-zâr-ı 'İrfân'dır. Bir diğer zeyil de Hulâsatü'l-Vefeyat'tır.

Belîğ'in bu kitapta metni verilen Nuhbetü'l-Asar li-zeyli Zübdetü'l-Eş'ar⁽²⁾ XVIII. yüzyıl Şu'ara Tezkirelerindendir. Gül-deste'den sonra ehemmiyet bakımından ikinci sırayı alır. Bilinen tek nüshası müellif hattı olup daha önce basılmamıştır. Yazarın olgunluk devri eserlerindendir. Nuhbe, tezkire vasfını taşımanın yanında aynı zamanda bir antoloji (gül-deste) 'dir. Tezkireye alınmış olan şairlerin hâl tercümele-ri pek muhtasar olup şiirlerinden bolca örnekler verilmiştir. Tanınmış şairlerden alınan örnekler daha da fazladır.

Belîğ, Nuhbetü'l-Asar'ını, Kaf-zâde Fa'izî'nin

(2) Eserin adı bundan sonra "NUHBE" kısaltması ile veya "NUHBE-TÜ'L-ASAR" olarak geçecektir.

zübdetü'l-Eş'ar'ına zeyl olmak üzere yazmıştır. En büyük eseri olan Gül-deste-i Riyâz-ı 'İrfan'ı İstanbul'da Sadrazam Damad İbrahim Paşa'ya bizzat takdim ettiği sırada, Kaf-zâde Fa'izî'nin Zübdetü'l-Eş'ar'ına bir zeyil yazmak için kolları sıvayıp işe hazırlanmağa niyet ederek, bu eserin önünde yeni bir yadigar bırakmak istediğini, Nuhbe'nin mukaddimesinde açıklamaktadır.

Eserin baş kısmındaki alfabetik fihristte 413 şairin ismi geçmektedir. Yalnız "Emîr" mahlaslı şairin ismi sehven yazılmamıştır. Bununla beraber şair sayısı 414'ü bulmaktadır. Fihristin sonunda bulunan, yazarına ait "Cem'an şu'ara yekûnu 450 rakamı hatalıdır. Fihristteki karelerin tamamı 441 ise de bunların 28'i alfabe harflerine ait olduğundan yekûndan düşülünce 413 şair ismi kalmaktadır. Sehven yazılmayan bir isimle birlikte 414 oluyor.

Nuhbe'nin bugüne kadar bilinen bir nüshasının tavsifi şöyledir:

Adı ve Künyesi	: Nuhbetü'l-Āşār lî Zeylî Zübdeti'l-Eş'ār
Bulunduğu Yer	: İstanbul Üniversite Kütüphanesi No.1182
Müellifi	: İsmail Belîğ

Telif Tarihi	: C.Evvel sonları 1139 H.
Yaprak	: 119,
Ölçü	: 272 X 152 , 197 X 80 mm.
Satır	: 25
Yazı	: Nestalik, siyah mürekkep, isim- ler kırmızı, cedvelli.
Kağıt	: Nohudî renkte, aharlı, su yolu ve su damga fligranlı.
Cild	: Kahverengi deri, şemseli, zenci- rekli, miklapsız, şirazeli,oriji- nal.
Diğer Notlar	: Eserin tezhibi güzeldir. Müellif hattı olması bakımından büyük e- hemmiyet arz eder. Belîğ'e kendi hattı diye isnad edilen fakat müs- tensih isimlerinin yazılmamış ol- duğu diğer eserlerinin, müellif hattı olup olmadıkları hususunda hüküm vermekte bu eser yardımcı olacaktır.

Nuhbe'nin aynı nev'i eserler içindeki yeri:

Beliğ'in Nuhbe'sini zeyl mahiyetinde yazmış
olduğu Kaf-zâde Fa'izî'nin (988-1031/1579-1620) Züb-
detü'l-Eş'ar adlı eseri, bazı kaynaklara göre tezki-

reden çok bir gül-deste (antoloji) hususiyetine sahiptir. Bu haliyle zamanına kadar te'lif olunan tezkirelerden ayrılmaktadır. Nuhbe'de de Belîğ aynı usulü takıbetmiştir. Kişiler hakkında bilinenler az ve öz ifadelerle yazıldıktan sonra, şiirlerinden örneklere geçilmektedir. Bol örnekler verilmekle ortaya çıkarılan eserin gül-deste (antoloji) havası ilk nazarda dikkati çeker. Bunun sebebini yazarının içinde bulunduğu yüzyılın bir hususiyeti olan sadeliğe riayet prensibinde arayabiliriz. Zira bu tarihlerden önceki tezkirelerde çoğu kere biyoğrafik kısımlara daha fazla yer verilmiştir ki bu ifadeler mübalağadan uzak kalamamışlardır. Zaman zaman bu mübalağalı ifadeler gerçeği yansıtmaktan öte yanlış yorumlara da sebebiyet vermektedir. İşte Nuhbe'de bu yoktur. Onda Zübdetü'l-Eş'ar'ın metodu takıbedilmiştir.

Belîğ eserine aldığı örnekler üzerinde o derece titizlik göstermiştir ki şairlerin tertip ettikleri divanlarını baştan sona kadar incelediğini ve seçtiklerini Zübdetü'l-Eş'ar'da takıbedilen usule göre eserine aldığını ifade etmektedir.

Zübdetü'l-Eş'ar'ın, Nuhbe'den başka iki zeyli daha vardır. Bunlardan Ağâh Sırrı Levend'in Türk Edebiyatı Tarihi, Giriş cildi, s.251'de sözünü ettiği

Vişne-zâde İzzetî Mehmed'in zeyli elimize geçmediğinden, şimdilik bu zeyil hakkında birşey söyleyemiyoruz. Diğer zeyil Seyrek-zâde Mehmed Asım'ın (?/ -1086/1675) eseri olup, adı Zeylû Zübdeti'l-Eş'ar'dır. Bilinen üç nüshası vardır. Bu zeyilde Fa'izî'nin bıraktığı yerden (1030/1620) başlanarak, (1086/1675) tarihine kadar gelen şairlerin adları sıralanıp eserlerinden örnekler verilmiştir. Zübdetü'l-Eş'ar'da olduğu gibi eser bir gül-deste niteliğindedir. Eser üzerinde, şair isimlerinin adedi 125 kaydı vardır. Halbuki 124 şair ismi bulunmaktadır. Her şairin isminin altına sıra no'su konulmuştur. Sıralamadaki alfabetik düzen muntazam değildir. Şairler hakkında verilmiş mevcut bilgiler, Nuhbe'dekilerden çok daha azdır. Birçoğunun sadece mahlası yazılıp şiirlerinden örnekler verilmiştir. Nuhbe'de ise, Fa'izî'nin bıraktığı 1030/1620 yılından 1139/1726 yılına kadar yetişmiş şairler esere dahil edilmişlerdir. Bunların sayısı 414 dür. Biyoğrafilere verilmemiş şairler bulunmakla beraber bunların sayıları az olup, çoğunlukla Seyrek-zâde Tezkiresi'ndeki bilgilerden daha fazlası Nuhbe'de mevcuttur.

Esasen Belîğ, bu eserinin "Āsım-Seyrek-zâde es-Seyyid Mehmed Efendi" kısmında (Bak.Nuhbe,vr.57^b), adigeçen hakkında "Zeylû Zübdeti'l-Eş'ar tahririne şurû' idüp ihtişâr üzre tekml̄l itmışdür." demektedir.

Bu ifade gösteriyor ki Beliğ, Seyrek-zāde Tezkiresi'-ni görmüş hatta incelemiştir. Asım'ın vefat tarihi 1086/1675'dir. Beliğ'in doğum tarihi olan 1079/1668 dikkate alınır, Asım'ın vefatında Beliğ henüz 9 yaşındadır. Asım'ın Tezkiresi XVII. yy., Beliğ'in Tezkiresi ise XVIII. yy. Tezkireleri'ne dahildir. Beliğ, bu vadiideki eserini yazmağa rastgele değil, Asım'ın muhtasar tezkiresini gördükten sonra, mühim bir boşluğu doldurmak, Kafzāde'nin eserinin önünde yeni bir yadigâr bırakmak düşüncesiyle işe başlamıştır.

NUHBE'DEKİ MENSUR KISMIN LİSTE HALİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ

"Bursalı İsmail Belîğ" kitabında,^{*} Nuhbe muhtevası için, yazarın, Gûldeste-i Riyâz-ı İrfan adlı eserinde takıbetmiş olduğu sıraya uygun bir liste verilmişti. Burada ise Belîğ'in şairler hakkında verdiği malûmat aşağıdaki şekilde bütünüyle değerlendirilmiştir. Bu listeler hazırlanırken metnin varak sırası esas alınmakla kendiliğinden bir "Elif-Be" sırası da ortaya çıkmıştır. Nuhbe'ye göre Seyrek-zâde Tezkiresi'nde bulunan farklı bilgiler ise metnin içinde dipnotlar halinde verilmiştir. Listenin "Mesleği" sütununda 20 kadar şairin isimleri hizalarında "...ma'zûlen", "...munfasıl", "...ma'zûl", "...kazasından munfasıl", "...Mevâli" den(veya Mevâli-i Kirâm'dan), Yenişehir'den ma'zûl" gibi ifadeler vardır. Mevâli ve Mevâli-i Kiram ifadeleri aynen alınmıştır. "...kazasından ma'zûl (veya) munfasıl" ibaresi, o kişinin, yazılı yerde kadılık yaptığı sırada azledilmiş olduğu veya o vazifede bir süre bulunup bırakıldığı şeklinde değerlendirilebilir. Sadece "...ma'zûl(veya) munfasıl" kayıtları içinse, bu vazifenin müderrislik mi, kadılık mı veya daha başka bir vazife mi olduğu hususunda kesin karar verebilmek mümkün olmadı.

^{*} Bak. a.g.e., Gazi Üniversitesi Yayını, Ank.1985, s.119-128.

Varak No	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı var mı?	Vefat tarihi
2 ^a	Necib	Ahmed Han	-	Padişah	-	-

Varak No	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
2 ^a	-	Ahmed Efendi	İshak H ^V âcesi	Müderris	-	1120/1708
3 ^a	Edâî	Receb Ef.	İstanbulî	Kadı	-	1057/1647
3 ^a	Edîb	Mahmud Ef.	Halebî	Kadı, Alaşehirden maz'ûl	-	1079/1668
3 ^a	Âzerî	İbrahim Ef.	Bostan-zâde, Edirnevî	İstabl-ı amire hüddamundan	-	1052/1642
3 ^b	Erîb	Mustafa Ef.	Arap-zâde	-	-	-
3 ^b	-	İshak Molla Ef.	-	İstanbul kazasından munfasıl	Var	-
4 ^a	Âgâh	-	Diyarbekrî	Özbek şuarasından	-	-
4 ^b	Ulfetî	Mehmed Çelebi	İstanbulî	-	-	1055/1645
4 ^b	Âlî	Hüseyin Ef.	Adanavî	Münşî	Var	1058/1648

Varak No	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöh- reti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
5 ^a	Emirî	-	Amidî	-	-	-
5 ^a	Emîr	Seyyid Mehmed b. İslâm	Eyyûbî	Kadı	-	1035/1625
5 ^a	Ümmidî	Ahmed Ef.	Pervâne-zâde, Edirnevî	-	-	1114/1702
5 ^a	Emînî	Mehmed Ef.	Bursavî	Üsküdar Kaza- sından münfasıl	-	1076/1665
5 ^b	Emnî	Süleyman Çelebi	Selim-zâde, İstanbulî	-	-	1110/1698
5 ^b	-	Seyyid Mehmed Emin Ef.	-	Kadı	-	-
6 ^a	Ünsî	Abdullatif Ef.	-	Mevâlif-i Kiram'- dan Şam Kaza- sından münfasıl	-	1075/1664
6 ^a	Enîs	Mehmed Çelebi	Kelenser-zâde, İstanbulî	Muhassal kâtibi	-	1075/1664
6 ^a	Şeyh Enîs	Receb Dede	-	Mevlevî Şeyhi	-	-

Varak No	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefatı Tarihi
6 ^b	Evcî	Mehmed Ef.	İstanbulî	Divan Kâtibi	-	1054/1644
6 ^b	Bakî	Mehmed Ef.	Kepenekci-zâde, İstanbulî	-	-	1087/1676
6 ^b	Bakî (-i Di- ğer)	Seyyid Abdülhakî Ef.	Uşşakî-zâde	-	-	1090/1679
6 ^b	Bâhir	-	Yağlıkcı-zâde	-	-	-
7 ^a	Bahri Paşa	Mehmed Paşa	Nişânî	Cizye Muhasebecisi	-	1112/1700
7 ^a	Bedrî	Mehmed Ef.	Ayintâbî	Müderris	-	1065/1654
7 ^a	Berrî	Mehmed	Mağnisavî	-	-	1124/1712
7 ^a	Bezmî	İbrahim	Yasakçı-zâde, Bosnavî	-	-	1094/1682

Varak No	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
7 ^b	Belîğ	Mustafa Ef.	Örke Ahmed Ef. mahdu- mu, Bucaklızade	Mülâzım	-	1117/1705
7 ^b	Bendî	Osman Çelebi	Kasım paşalı	Yeniçeri kâtibi	-	1124/1712
7 ^b	Behcetî	Hasan Çelebi	İstanbulî	(Divan-ı hüma- yım kâtibi, ta- rihnüvis)	-	1095/1683
7 ^b	Bahayî	Hasan Çelebi	Küfri, İstanbulî	Ser-müneccim	-	1071/1660
7 ^b	Bahayî Ef.	Mehmed Ef.	Karaçelebi-zâde Karaçelebi-zâde	Sadr-ı meşi- hat-ı islâ- miyye	Var	1064/1653
8 ^b	Beyanî	Ahmed Ef.	-	Mevâlî zümre- sinden	Var	1075/1664
9 ^a	Tâ'ib	Abbas	Acem paşa	-	-	1102/1690
9 ^a	Tâ'ib	Mehmed Çelebi	İstanbulî	Divan-ı Âli kâtibi	Var	1095/1683
9 ^a	Tâ'ib	-	Osman-zâde	(Mevâlî züm- resinden, Kadı)	-	1136/1723

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
9 ^b	Tā'ib	Ömer Çelebi	İstanbuli	-	-	-
9 ^b	Tecellî	Zülfikâr Ef.	-	Piyade Mukabelecisi	Var	1107/1695
9 ^b	Tecellî(-i Diğer)	Mahmud Çelebi	İstanbuli	-	-	1060/1650
9 ^b	Şābit Ef	Alaeddin Ef.	Özicevi	Mevālî-i kiramdan	Var	1124/1712
12 ^b	Şānî	İbrahim Ef.	Mağnisavi	Mevāliden	-	1062/1651
12 ^b	Şeyh Şākīb	-	-	Mevlevî Şeyhi	-	-
13 ^a	Şākīb(-i Diğer)	-	İstanbuli	-	-	-
13 ^a	Cāzım	Seyyid Mehmed Ef.	Seyrek-zāde	-	-	1138/1725
13 ^a	Cezmî	Mehmed Abdülkerim	Bahayî Ef. biraderi Yahya Ef. mahdumu	Kayseriyye Ka-zasından mufasıl	-	1099/1687

Varak no.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhre- ti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
13 ^b	Cem'î	Mehmed Ef.	İstanbulî	Kadı	Var	1070/1659
14 ^b	Cūdî	Ahmed Ef.	-	Müderris	-	1112/1700
15 ^a	Cevrî	İbrahim Ef.	İstanbulî	Divan-ı Hüma- yun Kâtibi	Var	1060/1650
15 ^b	Hâfız	Mustafa Çelebi	Haylî Hafızlı, Bursavî	-	-	1065/1654
15 ^b	Hâfız	Ahmed Paşa	-	Vüzeradan	-	1041/1631
15 ^b	Hâfız	Mehmed	İmam-zâde Hafız-ı Post	Divan hâcisi	-	1105/1693
16 ^a	Habibî	Habib Dede	Bosnavî	Mevlevî Dede- si	-	1050/1640
16 ^a	Hasibî	Seyyid Mehmed Ef.	Ahi-zâde	İstanbul Kaza- sından munfa- sıl	-	1044/1634
16 ^a	Hasib	Seyyid Mehmed	İstanbulî	Mevlevî Şeyhi	-	1121/1709

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kînyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
16 ^a	Hasib	-	Uşşakî-zâde	Mevâlî-i kî- ramdan	-	-
16 ^a	Hakkı	İsmail Ef.	-	Şeyh	-	1138/1725
16 ^b	Hamdî	Mehmed Ef.	İstanbulî	Kadı	Var	1106/1694
16 ^b	Hamdî(-i Di- ğer)	Hamdi	İstanbulî	-	-	1095/1683
16 ^b	Hakkî	Mehmed	-	-	-	1078/1667
17 ^a	Haliş	Mehmed Ef.	Kasımpaşalı	Müderris	-	1121/1709
17 ^a	Halîl	Fazıl Halil Ef.	Fazıl Halil Ef., Elmalı'lı	-	-	-
17 ^a	Huldî	Mustafa Ef.	Bursavî	Müderris	-	1138/1725

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
17 ^b	Hayrî	Hayrullah Ef.	-	Çavuşlar kâtibi	-	-
17 ^b	Haylî Ef.	Ahmed Ef.	-	Tezkireci	-	1098/1686
17 ^b	Haylî Beg	Ahmed Çelebi	Bursavî	Sipahiyandan	-	1040/1630
18 ^b	Dānişî	Ahmed Ef.	İstanbulî	Kudatdan	-	1060/1650
18 ^b	Dāniş	Ali Dede	Nevâli-zâde hafidi, İstanbulî	Mevlevî Şeyhi	-	1095/1683
18 ^b	Dā'î	Mehmed Ef.	Beykozlu	İmam	-	1070/1659
18 ^b	Dürri	-	Musahib Paşa Dürri	Mevâlî zümresinden	-	-
19 ^a	Dürri (-i Yek-çeşm)	Ahmed Ef.	Yek-çeşm	(Küttâb-ı dî-vâniden, elçi)	Var	1137/1724
19 ^a	Deştî	Abdülhay	Konevî	Derviş	-	1040/1630

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
19 ^a	Devletî	Ahmed Ef.	-	Müderris	-	1117/1705
19 ^b	zâkirî	Ahmed Ef.	Kurt-zâde, Filibe'vî	Kudatdan	-	1097/1685
19 ^b	zîkrî	Ebûbekir Ağa	Öziceli	Sipahiyan-dan	-	1100/1688
19 ^b	zîhnî	Mehmed Ef.	Berber-zâde, İstanbulî	(Divan Kâtibi tersane rûz-namecisi)	Var	1127/1715
19 ^b	zîhnî	Mehmed Ef.	Halebî	Kudatdan	-	1080/1669
20 ^a	Derviş Zîhnî	-	(Musahib Paşa Zihnisi, Bursavî	-	-	-
20 ^a	Zîhnî	Hamîdî Mehmed Çelebî	-	Kudatdan	-	-
20 ^a	Râzî	Mehmed Çelebî	Acem	-	-	1072/1661
20 ^a	Râzî	Râzî Ef.	-	Mevâliden	-	-
20 ^b	Râsîh	Yusuf Ef.	Bıyıklı Hüseyin Çelebî-zâde, Sofyavî	(Divan-ı Hîmayun Divan kâtibi, efendisi)	Var	1118/1706

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
21 ^a	Rāṣīḥ (Beg)	Ahmed Beg	Balıkesri	-	-	-
21 ^a	Rāṣid	Mehmed Ef.	Malatyavî	(Mevâli-i kiramdan, Halep kazasından-munfasıl	Var	-
22 ^b	Rāğib	Mehmed Ef.	İstanbulî	Muhasebe-i evvel hulefasından	Var	1120/1708
23 ^a	Rāğib	Ali Ef.	Bursavî	Müftü	-	1130/1717
23 ^b	Rāğib	Mehmed Çelebi	Ağrıbozî	-	-	1096/1684
23 ^b	Re'fetî	Abdullah Çelebi	İstanbulî	-	-	1055/1645
24 ^a	Re'fetî(-i Diğer)	Mustafa	İstanbulî	(Divan-ı Hımayun Kâtibi, Tezkireci divan efendisi	-	1118/1706
24 ^a	Rakım	İbrahim Ef.	Bursavî	Mahkeme-i Sugra Kâtibi	-	-
24 ^a	Ramî	Abdurrahman Ef.	Sünbül Ali Efzâde	-	-	1049/1639

Varak No	Mahlası	Adı	Lakabı, Kînyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
24 ^b	Ramî	Mehmed Paşa	-	Reis-i küttab Sadr-ı vezaret	Var	1119/1707
25 ^b	Rahmî	Abdurrahman Ef.	Kubûrî-zâde	Rûz-nâmçe-i evvel hulefa-sından	Var	1127/1715
26 ^a	Rahimî	-	Habeşi-zâde Ef.	Tezkireci	-	-
26 ^a	Rezmî	Selim Giray	-	Kırım Hanı	-	1116/1704
26 ^b	Resmî	İsmail Ef.	-	-	-	1109/1697
26 ^b	Resmî	Abdurrahman	Sofyavî	-	-	-
26 ^b	Rasim	-	İstanbulî	-	-	-
26 ^b	Resim	Mustafa Ef.	Bursavî	Ser-taife-i zergeran/Talip Ef. den mülâzım)	-	1130/1717
27 ^b	Resâ	Haydar	Özbek Şehzâdesi	Şeyh	-	1112/1700

Varak No	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
27 ^b	Rüşdî	Ahmed	Mostarlı	-	Var	1111/1699
29 ^a	Rüşdî	Mehmed	Ebûbekir Ağa-zâde	-	Var	1105/1693
29 ^b	Reşkî	Ali Dede	İstanbulî	Mevlevî	-	1108/1696
29 ^b	Reşîd	Muhammed Ef.	-	Müderriş	-	1099/1687
30 ^a	Reşîd	Seyyid Mehmed Ef.	Resul Ef. birader-zâdesi	-	-	1092/1681
30 ^a	Reşîd	Mehmed Ef.	Edirnevî	Einmeden	-	1105/1693
30 ^a	Reşîd	İsmail Ef.	Urfalı	-	-	-
30 ^a	Rîzâ	Seyyid Mehmed Ef.	(Zehr-imer-zâde, Edirnevî)	Kudatdan	Var	1082/1671
30 ^b	Refdî	-	Abdulkerimzâde Ef.	-	Var	-

Varak No.	Mahlası	Adı	İkbalı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
30 ^b	Rıfkî	Seyyid Abdül- mecit	Bahâeddin-zâde Kayseriyevî	-	Var	1075/1664
30 ^b	Rıfkî	Mehmed Ef.	-	Mevâliden	Var	1111/1699
31 ^a	Refik	-	-	-	-	-
31 ^a	Refi'	Abdurrahman Ef.	Nazmî-zâde	Şeyh	-	-
31 ^a	Rıf'atî	Mehmed Ef.	-	Müfti	-	1070/1659
31 ^a	Rıf'atî	Ali Beg	İstanbulî	Müderris	-	-
31 ^b	Remzî	Bahadır Giray	-	Kırım hanı	-	1051/1641
31 ^b	Rindî	Ahmed Ef.	(Şumlalı-zâde, Gülşenf)	-	-	1090/1679
31 ^b	Ruhî	Rûhullah Ef.	Sadreddin-zâde	Mevaliden	-	1071/1660

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Kînyesi, Şöhreti, Mersubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
31 ^b	Zarî	Mustafa Ef.	Özicevî	-	-	1098/1686
32 ^a	Zekâyî	Mehmed Ef.	Kıbrısî	-	-	1058/1648
32 ^a	Zekî	Halil Ef.	Kasımpaşalı	-	-	1061/1650
32 ^a	Zekî(-i Di- ger)	Ali Ef.	-	-	-	-
32 ^a	Sâcidî	Ali Ef.	-	Petvâ Emini	-	1135/1722
32 ^a	Sâhib	Salih	Bursavî	Mevlevî Şeyhi	-	-
32 ^b	Sâlik	-	Kasımpaşa Mevlevî ha- nesi şeyhi Halil Ef. mahdumu	-	-	-
32 ^b	Sâlim	-	(Sâlim-i Mektûbî) Mirza Mustafa Ef. mahdumu	Mevaliden	-	-
32 ^b	Samî	Yunus Alay- beği	Mevsîlî	Mevlevî Şeyhi	-	1097/1685

Varak No	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhre- ti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
33 ^a	Samī	Mustafa Beg	İstanbulî	Sipahi	Var	1055/1645
33 ^a	Samī	Mustafa Mehmed Ef.	Arpa Emini Osman Ef. zâde,	-	-	-
34 ^a	Samī'î	Abdulkerim	Surba(?) Hasan Ağazâde	Münşî	-	1096/1864
34 ^b	Sebzî	Seyyid Mehmed Ef.	Bursavî	Müderris	Var	1090/1679
35 ^a	Sırrî	İbrahim Ef.	Üsküdarî	Maliye katibi Girit Defter- darı	Var	1111/1699
36 ^b	Sedîdâ	-	-	-	-	-
37 ^a	Sürûrî	Mustafa Ef.	Eyyübî, Kıbrısîdiye meşhur	Kadı	-	1100/1688
37 ^a	Sezâyî	-	İstanbulî	Kadı	-	-
37 ^a	Sezâyî	Hasan	Edirnevî	Gülşenî Şeyhi	-	-

Varak No	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
37 ^a	Selīm Dede	Ali	Korkak Derviş	-	-	1100/1688
37 ^a	Selīm Ef.	Mehmed	-	Petva Emīnī Galata Kazasın- dan ma'zūl	-	1138/1725
37 ^b	Süleyman Fādīl	Süleyman Ef.	-	Şeyh	-	1135/1722
37 ^b	Selīsī	Mustafa Ef.	Avāre-zāde	Edirnedən ma'zūl	-	1056/1646
38 ^a	Selīsī	Mehmed	Baldır-zāde, Bursa- vī	Şeyh, Mekke ka- zasından müte- kaid	-	1060/1650
38 ^a	Sem'ī	-	Yağlıkcı-zāde Meh- med Ef. Mülâzımı	Kadı	-	-
38 ^a	Sa'dī	Seyyid Mehmed Ef.	Hafız-zāde	Müderriş	-	1105/1693
38 ^a	Sa'dī	Ebubekir Ef.	Dürr-i-i Yek-çeşmin ehi	-	-	-
38 ^a	Sa'īd	Ahmed Ef.	Edirnevī	Kadı	-	1080/1669

Varak No.	Mahlası	Adı	İlakaı, Künyesi, Şöhreti Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
38 ^b	Sa'id	Mehmed Sa'id Ef.	-	Şeyhü'l-İslâm	-	-
38 ^b	Sûkkerî	Zekeriyya Ef.	Bosnavî	-	-	1097/1685
38 ^b	Sûkûnî	Ahmed Ef.	Merzifonî Mustafa Paşa etba'ından	Heccav	-	1102/1690
39 ^a	Sûzî	Osman	Mardinî	Mevlevî Dervîşi	-	1085/1674
39 ^a	Sûzî	-	-	Kadî	-	-
39 ^a	Sehmî	Ahmed Çelebi	Bursavî	Kadî	-	1055/1645
39 ^b	Şâkir	Hüseyin Beg	Hüseyin Paşa-zâde	-	-	-
39 ^b	Şânî	Abdulkerim	Diyarbakrî	Defterdar	-	1087/1676
39 ^b	Şâhid	Abdurrezzak	Semerkindî	-	-	1137/1724

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
39 ^b	Şahî	Şahin Giray	-	Han	-	1124/1712
40 ^a	Şermî	Ali Çelebi	Üsküdarî	Topcu	-	1127/1715
40 ^a	Şeref	-	Mütevellî-zade Süleyman Çelebi Validi, İstanbulî	Ayasofya Mütevellisi	-	1110/1698
40 ^a	Şu'urî	Hasan Ef.	Halebî	Maliye hülefasından	-	1105/1693
40 ^a	Şifayî	Mehmed	Hasan Ef-zâde	Şeyh/İstanbuldan ma'zul	-	1082/1671
40 ^b	Şefîk	Mehmed Ef.	Musarrıf-zâde, İstanbulî	Vakayı'-nüvis	-	1127/1715
40 ^b	Şefî'î	Seyyid Mehmed	Kefeî	Mevlevî Dervîşi	-	1087/1676
41 ^a	Şekîb	Seyyid Mehmed Ef.	Başmakçı-zâde ferzendi	Kadı	-	1102/1690
41 ^a	Şemsî	Ahmed Ef.	Sivasî-zâde	Müderris	-	1130/1717

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
41 ^a	Şināsī	Mehmed Çelebi	Rûz-nâmesi-zâde, İstanbulî Küçük Hünkâr	-	Var	1114/1702
42 ^a	Şināsī(-i Diğer)	Abdurrahman Ef.	-	Kadı	-	1086/1675
42 ^a	Şurî	Hasan Ağa	Diyarbakrî	Yeniçeri Çavuşu	-	1106/1694
42 ^b	Şevkî	Mehmed Ef.	Çömez-zâde, Bursavî	-	-	1100/1688
42 ^b	Şehdî	Mustafa Çelebi	İstanbulî	Divan-ı Hümayun Kâtibi	-	1098/1686
42 ^b	Şehdî	Yahya Ef.	Diyarbakrî	Müftî	-	1082/1671
43 ^a	Şehrî	Ali Çelebi	Malatyavî Nef'î perverdesi	Divan-ı Hümayun kâtibi	Var	1071/1660
44 ^a	Şehrî	Memiş Ef.	Hamamî, Tekfurdağlı	-	-	-
44 ^a	Şeyhî	-	Şeyh Müstakim Ef. mahdumu	-	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
44 ^a	Şeyhî	-	-	-	-	-
44 ^a	Şeyhî	Seyyid Mehmed Ef.	Kudsî-zâde	Şeyh, Nakibü'l Eşraf	-	1085/1674
44 ^b	Sâbir	Parsa Mehmed Ef.	Gelibolu'lu	Mevlevî Şeyhi Sofya'dan ma'zûl	Var	1091/1680
45 ^b	Sâhib	İsmail	Hammamî-zâde, Bur-savî	Derviş	-	-
45 ^b	Sâhib	Mehmed Ef.	Pirî-zâde	Mevalî'den	-	-
46 ^a	Sâdık	Mehmed Sadık Ef.	Sadreddin-zâde	Şeyhülislâm	-	1121/1709
46 ^a	Sâdık	Mehmed Ef.	Şeyh-zâde mahdumu	Müderris	-	1068/1657
46 ^a	Sâ'id	-	Hasan Ef.-zâde	-	-	-
46 ^a	Subhî	Ahmed Ef.	İstanbulî	Rûznâmecî	Var	1101/1689

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhre- ti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
46 ^a	Subhî	Ahmed Ef.	Tekfurdağ'lı	Müderriis	-	1108/1696
46 ^b	Sabûhî	Ahmed Dede	Tokadi	Mevlevî Şey- hi	Var	1057/1647
47 ^a	Sihhatî	Abdullatif Çelebi	Tokadi	-	-	1104/1692
47 ^a	Sıdkî	Mustafa Paşa	-	Tezkireci, Nişancı	-	1065/1654
47 ^a	Sıddîk	-	-	-	-	-
47 ^b	Sadrî	Seyyid Abdulgaki	Perâvâdî (?) 'den	Kadı, Şeyh	-	1082/1671
47 ^b	Sadrî	Mehmed Ef.	Bağdadi, Şeyh Nazmî Ef. hulefasından	Şeyh	-	1129/1716
47 ^b	Safhî	Seyyid Sa'id Çelebi	Abdulkerim Çelebi Kâ- herzâdesi	-	-	-
47 ^b	Şafvetî	Mehmed Ef.	-	Mevalî'den Yenişehir'den ma'zul	Var	1075/1664

Varak No	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhretli Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
48 ^a	Sulhî	Mehmed Ef.	Kasım-zâde	-	-	1071/1660
48 ^a	Ẓamîrî	Ahmed Ef.	Hacı Yusuf-zâde	Müderris	-	1057/1647
48 ^a	Ẓamîrî	Mustafa Ef.	Üsküdarî	Divân-ı Hüma- yun Kâtibi, Tezkireci	-	1105/1693
48 ^b	Ṭalib	Ahmed Ef.	Bosnavî	Reisü'l-Küt- tab	-	1085/1674
48 ^b	Ṭalib	Mehmed Ef.	-	Mevlevî Şey- hi (Tokat)	-	1100/1688
48 ^b	Ṭalib	Ömer Ef.	-	Kadı	-	1075/1664
48 ^b	Ṭalib (Ef.)	Mehmed Ef.	Kürd Ef.-zâde, Bursavî	Mevalî'den, Kadı	Var	1118/1706
51 ^b	Ṭahir	Abdullah Çelebi	Bursavî	-	-	1088/1677
51 ^b	Ṭab'î	İsmail Çele- bi	İstanbulî	-	-	1064/1653

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
51 ^b	Ṭab'ī	Mehmed Ağa	Selanikī	Sipahī	-	1077/1666
51 ^b	Ṭarzī	Mehmed Ef.	-	Kadı	Var	1072/1661
52 ^a	Ṭal'atī	Hüseyn Ef.	Ankaravī	-	-	-
52 ^a	Ṭıflī	Ahmed Çelebi	-	Şeh-nāmegū	Var	1070/1659
53 ^a	Ṭayyibī	Mehmed Çelebi	İstanbulī	Divān-ı Hümā-yūn Kātibi	Var	1090/1679
54 ^a	Zarīf	Abdullah Çelebi	İstanbulī	Yeniçeri Kale-mi hulefasından Yeniçeri Ef.si	-	1115/1703
54 ^b	Zahīr	-	-	-	-	-
54 ^b	Zuhūrī	Mehmed Salih Ef.	İshak-zāde	Kadı	Var	1083/1672
55 ^a	'Ārifī	Saadet Giray Han	-	Kırım Hanı	-	1045/1635

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhre- ti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı	Vefatı
55 ^a	'Arif Ağa	Mehmed Ağa	Beytülmel Eminî-zâde, Bursavî	-	Var	1088/1677
55 ^b	'Arif	Seyyid Mehmed Ef.	-	Kadı, Fetvaya mezun	-	1126/1714
55 ^b	'Arif	Ali Ef.	Eskişehir'li	Kadı	-	1100/1688
55 ^b	'Arif (Ef.)	Abdülbaki	-	Sadr-ı Rum'- dan munfasıl	Var	1125/1713
57 ^a	'Azim	-	Şaban-zâde mahdumu	-	-	-
57 ^b	'Asım	Yusuf Ef.	Bosnavî	Mahkeme Başkâtibi	Var	1122/1710
57 ^b	'Asım	Seyyid Mehmed Ef.	Seyrek-zâde	Müderris	-	1086/1675
57 ^b	'Asım	İsmail Ef.	Küçükçelebi-zâde	Vakayî-nüvis	-	-
58 ^a	'Asım	Seyyid Musta- fa Çelebi	Bursavî	-	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı	Vefatı
58 ^a	'Āşık	Ahmed Ef.	-	Müneccimbaşı	-	1113/1701
58 ^a	'Ālī	Alican	-	Kırımî	-	1115/1703
58 ^a	'Abdī	Abdullah Ef.	Tavîl Abdullah Ef.	-	Var	1078/1667
58 ^a	'Abdī	Abdullah Ef.	Şeyh Himmet efendi-zâde	Seyh	Var	1122/1710
59 ^b	'Abdī (Paşa)	Abdī Paşa	-	Nişanî	-	-
59 ^b	'Abdī	Abdullah Ef.	-	Tezkireci	-	-
60 ^a	'Arzī	Mehmed Ef.	Ayıntabī	Mevlevi Şeyhi	-	1075/1664
60 ^a	'Azizī	Abdulaziz Ef.	Şeyhülislâm Karaçelebizâde	Şeyhülislâm	Var	1060/1650
60 ^b	'Azizī	Mehmed Aziz Ef.	İsa-zâde	Mevalî'den	-	1100/1688

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat T.
60 ^b	'İzzî	Mehmed	-	Devlet Kitab-beti	-	1105/1693
61 ^a	'İzzetî	Mehmed Ef.	Vişne-zâde	Şeyh, Kadiasker	Var	1092/1681
61 ^b	'Uzletî	Mehmed Çelebi	Kiremitçi-zâde, İstanbullî	-	-	1079/1668
61 ^b	'Aşkî	Hasan Ef.	-	Kadı	-	1072/1661
61 ^b	'İsmetî	Mehmed Ef.	Birgılı Nebiresi	Kadiasker	Var	1076/1665
62 ^b	'İtrî	Mustafa Çelebi	Buhurî-zâde, İstanbullî	Musikî-perdaz	-	1123/1711
63 ^a	'Atfî	Ahmed Ef.	Bosnavî	-	-	-
63 ^a	'İffetî	Mehmed Ef.	Ebe-zâde	Kadı	-	1072/1661
63 ^a	'İffetî	-	Abdulkirim-zâde	-	-	1139/1726

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Varmı?	Vefat T.
63 ^a	'Akli	Mehmed Ef.	Üştübî	-	-	1099/1687
63 ^a	'Akli	Ali Ef.	Tablî-zâde, Bursavî	Reis-i zâkiran	-	1116/1704
63 ^a	'ilmî	Abdullah Ef.	Gınayî-zâde	Kadı	-	1055/1645
63 ^b	'Ulvî	(İrî)Hüseyin Ağa	Bursavî	Kethüda	-	-
63 ^b	'Omri	Ömer Beg	Nasuhpaşa-zâde	Dergah-ı Ali Kapucubaşısı Nişancı	-	1086/1675
63 ^b	'Avnî	Mahmud Ef.	Filibevî	Kadı	-	1075/1664
63 ^b	'Avnî	Yusuf Ef.	-	-	-	1121/1709
63 ^b	'Avnî	Mehmed Çelebi	-	Müderris	-	1053/1643
64 ^a	'Iydî	Lütfullah Çelebi	Beğ-zâde,Ankaravî	-	-	1056/1646

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı	Vefatı
64 ^a	'İydî	Bayram Ef.	Halebî	Kadî	-	1101/1689
64 ^a	'İyşî	-	-	Mevalî'den Mekke payellî	-	1061/1650
64 ^a	Ġāzî	Mehmed Paşa	Şehsuvar Beg-zâde, Kaŋkırılvî	Mısır Valisi	-	1071/1660
64 ^a	Ġālîb	-	Bosnavî	-	-	-
64 ^b	Ġafūrî	Mahmud Ef.	Gelibolu'lu	Şeyh	-	1078/1667
64 ^b	Ġināyî	Ahmed Beg	Siyahî Ahmed Beg, İstanbulî	-	Var	-
65 ^a	Ġavsî	Ahmed Ef.	İstanbulî	Mevlevî Şeyhi	-	1108/1696
65 ^a	Fāhîr	Salih Ef.	Bosnavî,	Divan-ı Hümayun Kâtibi	-	1120/1708
65 ^b	Fā'izî	Es'ad Ef.	Bakî-zâde	-	-	1076/1665

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöh- reti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
65 ^b	Fā'izī	Abdullah Ef.	Sa'di-zade, Seyyid	-	-	1079/1668
65 ^b	Fāyızī	Abdullah Ef.	Bosnavi	-	-	1100/1688
65 ^b	Fā'iz	Fā'iz Ef.	Arif Abdalbaki Ef. Damadı, Seyyid	Mısır Kadısı	Var	1138/1725
66 ^b	Fā'izī (Fāyızī)	Abdülhay Ef.	Kaf-zāde	Mevalif'den, Kadı	Var	1031/1621
68 ^a	Fāriğ	Abdurrahim Çelebi	Kütahyavî	-	-	1079/1668
68 ^a	Fā'iz (Fāyız)	Mustafa Ef.	Börekci-zāde, Edirnevî	Müderris	Var	1130/1717
69 ^a	Fā'iz	-	Süleyman Ağa-zāde	-	-	-
69 ^a	Fā'ik	Mahmud Ef.	Faik-Leng, Nâbi Ef. Akrabasından, Ruha- vî	Kadı	-	1127/1715
69 ^b	Fāylık	-	Hicazî-zāde	-	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kimyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
69 ^b	Famî	İsmail Ef.	Diyarbakır	Mahkeme Başkâtibi	Var	1100/1688
70 ^a	Fethî	Fethullah Ef.	Halebi	Divan-ı Hümayun kâtibi	-	1106/1694
70 ^b	Fahrî	Mehmed Çelebi	Yanyalı Arslan Paşazâde, Çorlu'lu	Rumeli Valisi, Rumeli kâtibi	-	1055/1645
70 ^b	Ferdî	Hüseyin Ef.	Arayıcı-zâde	Divan İvâcesi, sipahi kâtibi, maliye tezkirecisi	-	1120/1708
70 ^b	Fasihî	Mehmed Ef.	Uşşakî-zâde	Kudüs'den mazûl	-	1065/1654
71 ^a	Fasihî	Mustafa Ef.	Niğbolu'lu	Divan kâtibi	-	1106/1694
71 ^a	Derviş (Fasihî)	Ahmed	Dükakin-zâde	Divanı Hümayun kâtibi, Mevlevî	Var	1111/1699
72 ^b	Fennî	Mehmed Dede Ef.	-	Mevlevî, Cizye kâtibi	-	1120/1708
73 ^a	Fennî	Yusuf Ef.	Üskübi	-	-	1077/1666

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöh- reti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
73 ^a	Fevzî	Mehmed	Bosnavî	Divan kâtibi	-	1084/1673
73 ^b	Fevzî	Mehmed Ağa	İstanbulî, Musahıb Paşa Nü demasından	-	-	1090/1679
73 ^b	Fehmî	Derviş Ef.	Sakka-zâde, Kösten- dili	Müderris	-	1078/1667
73 ^b	Fehîm	Mustafa Çelebi	Uncu-zâde, İstanbulî	-	Var	1056/1646
75 ^a	Feyzî	Feyzullah Ef.	Sadreddin-zâde	Haleb'den munfasıl	-	1067/1656
75 ^a	Feyzî	Salih Ef.	Dürri biraderi	-	-	1127/1715
75 ^b	Feyzî	Hasan Ef.	-	Emir Buhari Şeyhi	Var	1102/1690
75 ^b	Feyzî	Mustafa	Topkapulu	-	var	1068/1657
76 ^a	Feyzî	-	Altıparmak-zâde	-	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhretli, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
76 ^a	Feyzî	Feyzi Ağa	-	-	-	-
76 ^a	Kā'il	Hüseyin Ef.	-	-	-	-
76 ^a	Kadrî	-	Edirnevî	-	-	-
76 ^a	Kadrî	Abdulkadir Çelebi	'Ayıntâbî	Rûznâmeci kâtibi	-	1082/1671
76 ^b	Kâtib	Mustafa Çelebi	Çavuş-zâde, Bursavî	Harameyn Vakfı kâtibi	-	1113/1701
77 ^a	Kâşif	Seyyid Saded-din Ef.	Es'ad-zâde	-	-	-
78 ^a	Kâmilî	Derviş Ahmed	Magnisavî	-	-	1068/1657
78 ^a	Kâmilî	Mustafa Ef.	Üsküdarî	Küçük ruznâmeci ve tez-kireci	-	1104/1692
78 ^a	Kâmilî	Meñmed Ef.	Edirnevî	Mevaliden, Kahire'den ma'zul	Var	-

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Kırıyesi, Şöhre- ti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
79 ^a	Kebûterî	-	Musahip Paşa nüde masından	-	-	-
79 ^b	Güftî	Ali Ef.	Edirnevî	Rumeli Kadısı	Var	1088/1677
80 ^b	kelîm	Eyyûb Çelebi	Batburun-zâde Eyyûbî	Solak zümre- sinden, müte- ka'id	Var	1080/1669
81 ^b	Kelîm (Seyyid Kelim)	Musa Çelebi	Ahmed Ef.-zâde İstanbulî	-	-	-
81 ^b	Künhî	Osman Ef.	İstanbulî	Beglîkçi vekilli	-	1120/1708
81 ^b	Lebîb	Mehmed Ef.	İstanbulî	Divan-ı Hüna- yun Kâtibi	-	1114/1702
82 ^a	Lebîb	Ahmet Ağa	Dāye-zāde	-	-	-
82 ^a	Lutfî	Abdullatif Ef.	Rıyazî-zāde	-	-	1078/1667
82 ^a	Lutfî	Abdullatif Ef.	Kırımî	Rumeli Kadısı	-	1115/1703

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
82 ^a	Lutfî	Mustafa Ağa	Tokatî	Bölük çorbacısı	-	1130/1717
82 ^a	Lem'î	Halil Ağa	-	-	-	-
82 ^b	Levhî	Hüseyin Çelebi	Bursavî	Mahkeme kâtibi	-	-
82 ^b	Mâ'il (Çelebi)	Mâ'il Çelebi	-	-	-	-
82 ^b	Mâdih (Çelebi)	Mustafa Ef.	Birader-zâde, İstanbulî	Mısır kadısı	-	-
83 ^a	Me'âlî	Mehmed Çelebi	Diyarbakrî	-	-	1085/1674
83 ^a	Mânî	-	-	-	-	-
83 ^a	Mâhir	Abdullah Ef.	Bosnavî	Ayıntab Kadısı	-	1121/1709
83 ^b	Murtazâ (Çelebi)	Murtaza Çelebi	Nazmî-zâde, Bağdadî	-	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
83 ^b	Mecdî	Mehmed Ef.	İstanbulî	Anadolu sadrından munfasi	Var	1128/1715
84 ^a	Mecdî	Mustafa Ef.	Manav-zâde, Bursavî	Müderris	-	-
84 ^a	Mücib	-	Hısn-ı Mansûri-zâde	Mevaliden Haleb'den mazul	-	-
84 ^b	Mahvî	Ahmed Çelebi	Kütahyavî	-	-	1055/1645
84 ^b	Mahvî	Ahmed Çelebi	Edirnevî	-	-	1080/1669
84 ^b	Muhlîsî	Muhammed Paşa	SarıAlipaşa-zâde, Defterdar beg	-	-	1099/1687
84 ^b	Muhlîs	-	Şeyhülislâm-zâde	-	-	-
84 ^b	Medhî	Seyyid Mustafa	Nuh-zâde, Bursavî	Meddah	-	1091/1680
84 ^b	Medhî	Medhî Ef.	Üsküdârî	Mevâliden	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti, Mansubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
85 ^a	Mezākī	Süleyman Ef.	-	Sipahi	Var	1087/1676
85 ^b	Müstakim	Şeyh Mehmed	Ürmi Sinan-zâde Hasan Ef. Hulefasından, İstanbulî	Şeyh	-	1121/1709
86 ^a	Mesnedî	Mehmed	-	Masraf kâtibi	-	-
86 ^a	Mutî'î	Mehmed Ef.	İstanbulî	Kadı	-	1055/1645
86 ^a	Mu'in	Mehmed Ef.	Selânikî	Kadı	-	-
86 ^a	Müfîd	Seyyid Abdulkarim	Bursavî	Nakşibendi Şeyhi	-	1139/1726
86 ^b	Münşî	Ali Efendi	Menteş-zâde, Bursavî	Saray tatibi	-	-
86 ^b	Mantıkî	Ahmed Ef.	Şâmf	Kadı	Var	1045/1635
87 ^b	Mevcî	Mehmed Paşa	-	Defterdar, Mukata'a emini	-	1053/1643

Varak No	Mahlası	A d ı	Lakabı, Kınyesi, Şöh- reti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefatı Tarihi
87 ^b	Meyyāl	Derviş Ahmed	Mevlevî	-	-	1080/1669
87 ^b	Mîrî	Hüseyin Ef.	Alaybegi-zâde, Budîn'den	-	-	1102/1690
88 ^a	Meylî	Ali Çelebi	İstanbulî	-	-	1068/1657
88 ^a	Nâ'ilî	Mustafa Çele- bi	Perîf-zâde, İstanbulî	Maden muhase- besi kalemin- de halife	Var	1077/1666
91 ^b	Nabî Ef.	Yusuf	-	Halep Muhas- sılı	Var	1124/1712
94 ^a	Nâzükî	Mustafa Ef.	İstanbulî	-	-	1078/1667
94 ^b	Nâzük	Abdullah Ef.	Bursavî	Mevâlf'den, Konya kadısı	Var	1098/1686
94 ^b	Nâzî	Mehmed Çelebi	İstanbulî	-	-	-
94 ^b	Nâsîb	Ahmed Çelebi	Belgradî	-	-	1117/1705

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
95 ^a	Nâzık	Mehmed Çelebi	Edirnevi	-	-	1129/1716
95 ^a	Nâzım	Mustafa Ef.	Ördek İsmail Ef. mahdumu	Yenlçeri kaleminde Ser-halife	Var	1107/1695
95 ^b	Nâzım	Mehmed Ef.	İstanbuli	Saray hocası	Var	1116/1704
97 ^a	Nâfiz	Feyzullah Çelebi	Şeyhülislâm Mehmed Ef. mahdumu	-	-	-
97 ^a	Nâlî	Mehmed Ef.	Konevi	-	-	1086/1675
97 ^a	Namî	Mehmed Ef.	Niğdevi	Kadı	Var	1070/1659
97 ^b	Nişarî	Yakup Çelebi	Memalik-i Acem'den	-	-	1067/1656
97 ^b	Nişarî	Hüseyin Çelebi	İstanbuli	Divan-ı Hümayun Kâtibi	Var	1073/1662
98 ^a	Necib	Mehmed Ef.	Edirnevi	Müderrisinden	-	1114/1702

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
98 ^b	Necîb	-	Bahayî Ef. biraderî Yahya Ef. mahdumu	Diyarbakir'-den ma'zul	-	1118/1706
98 ^b	Necîb	Mehmed Ef.	Suyolcu-zâde, Eyyubî	-	-	-
98 ^b	Nahîfî	Süleyman Çelebi	İstanbulî	Divan Efendisi	-	-
100 ^a	Nahlî	Mahmud Çelebi	İstanbulî	-	-	1060/1650
100 ^a	Nahlî	-	-	Mahkeme Kâtibi	-	-
100 ^a	Nedîm	Mehmed Ef.	İstanbulî	Müderrisinden	Var	1081/1670
100 ^b	Nedîm	-	Mulakkab-zâde	Müderrisinden	-	-
101 ^a	Nergisî	Mehmed Ef.	Nergis-zâde	Münşî, Kadı, vakayî-nüvis	-	1044/1634
101 ^a	Nüzhetî	Eyyüb Çelebi	İstanbulî	-	-	1080/1669

Varak No.	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
101 ^b	Nesib	-	Uşşakî-zâde	-	-	-
101 ^b	Nesib	Seyyid Yusuf Ef.	Konevi	Mevlevî Şeyhi	-	1126/1714
102 ^a	Neşâtî	Ahmed Ef.	Edirnevi	Mevlevî Şeyhi	Var	1085/1674
103 ^b	Neşîr	İbrahim Çelebi	İstanbulî	-	-	1090/1679
103 ^b	Nasibî	Halil Ef.	İsmail Ef.-zâde, Edirnevi	Kadı	-	1004/1595
104 ^a	Nasûhî	-	Nasûh Âga-zâde, İstanbulî	Müderrisinden	Var	-
104 ^a	Nutkî	Mehmed Ef.	Yahyapaşa-zâde	Kadı	-	1058/1648
104 ^a	Nutkî	Mehmed Ef.	Karakaş-zâde, Edirnevi	Kadı	-	1057/1647
104 ^a	Nutkî	Derviş Nutkî	-	Mevlevî	-	-
104 ^a	Nazmî	-	Bağdadî	-	Var	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınıyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
104 ^b	Nazmî	Osman Ef.	-	Kadı	-	1090/1679
105 ^a	Nazmî	Mehmed Ef.	İstanbulî	Kadı	-	1090/1679
105 ^a	Nazmî (Şeyh Nazmî)	Mehmed Ef.	Nuri Ef. Hulefa-sından	Şeyh	Var	1112/1700
105 ^b	Nazîr	İbrahim Çelebi	Edirnevî	Kadı	-	-
105 ^b	Nazîrî	Mehmed Ef.	Selanikî	Kadı	-	1085/1674
105 ^b	Nazîf	-	İstanbulî	Yeniçeri Kalemî Kâtibi	-	-
105 ^b	Nazîf	Mehmed Ef.	Turhalî	Müftî	-	1106/1694
106 ^a	Nazîm	Mustafa Çelebi	Kürküşbaşı-zâde İstanbulî	Musikî-perdaz	Beş kıt'a divanı var	-
108 ^a	Na'tî	Mehmed Ef.	Gelibolulu	Müftî	-	1090/1679

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
108 ^a	Ni'metî	Seyyid Nimetullah Ef.	Nakîb-zâde, Bursavî	Mahkeme Baş-kâtibi	-	1060/1650
108 ^b	Ni'metî	Ahmed Ef.	Boluvi	Kethüda, Divan Kâtibi	-	1121/1709
108 ^b	Na'im	İsmail Ef.	Sarı Na'ib, Üsküdari	Müderrisinden	Var	1106/1694
108 ^b	Na'ima	Mustafa Ef.	Halebî	Divan Efendisi, Anadolu muhasebecisi, Defter emini	-	1128/1715
109 ^a	Na'im	Mehmet Çelebi	Yazıcı-zâde, Bursavî	-	-	-
109 ^a	Nef'î	Ömer Beg	Erzenü'r-Rumî	Maden ve Cizye Mukataacısı	Var	1040/1630
110 ^a	Nakşî	İbrahim Ef.	-	Halvetî Şeyhi	-	1114/1702
110 ^a	Nigahî	Mustafa Ef.	Yenişehir'den	Büyük Tezkireci	-	1104/1692
110 ^a	Nigahî	-	fi'l-asl Acem'den	Divan-ı Hümayum Kâtibi	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Kınyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
110 ^a	Nikātī	Ali Ef.	İstanbuli	Mahkeme Kâtibi	-	1127/1715
110 ^a	Nümāyī	Ebu Bekir Ef.	-	-	-	1089/1678
110 ^b	Nüvīdī	Mehmed Ef.	Gelibolu'lu	Kadı	-	1085/1674
110 ^b	Nehcī	-	-	-	-	-
110 ^b	Neylī	Ahmed Ef.	Mirzâ-zade Ef.'nin biraderi	-	Var	-
111 ^b	Vāsık	Ahmed Ef.	-	Vakıf Kâtibi	-	1123/1711
112 ^a	Vāsif	Abdullah Çelebi	Şaban-zâde Muhteşem Mehmed Ef.mahdumu, İstanbuli	-	-	1130/1717
112 ^a	Vāsif	İsmail Çelebi	İmam-zâde, Kara Nazım Ef.perverdesi	-	-	1096/1684
112 ^b	Vāsif	Hüseyn Çelebi	İstanbuli	-	-	1104/1692

Varak No	Mahlası	A d ı	Lakabı, Künyesi, Şöhre- ti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefatı Tarihi
112 ^b	Vāsıf	Ahmed Ağa	H. Mahmud-zâde, Bur- savî	-	-	-
112 ^b	Vākıf	Mahmud Ef.	V̄ace-zâde, Bursavî	Müderris	-	1137/1724
112 ^b	Vākıf	Seyyid Yahya Çelebi	Arif Ef. Nebîresi Seyyid Fâ'iz Ef. mahdumu	-	-	-
113 ^a	Vālî	Seyyid Abdur- rahman Ef.	Nefes-zâde	Nakîbüleşraf	-	1107/1695
113 ^a	Vecdî	Abdûlbakî Beg	Boğuk Mustafa Ağa-zâde	Divan Kâtibi, Beylikci	Var	1071/1660
114 ^b	Vücūdî	Ahmed Ef.	Diyyarbekrî	Kadı	-	1069/1658
114 ^b	Vecîhî	Hasan Ef.	İstanbulî	Divan-ı Hüma- yun Kâtibi	Var	1081/1670
115 ^b	Vāhîd	Mehmed	Sofyavî	Mahkemede Bab Kâtibi	-	1094/1682
115 ^b	Vāhîd	-	-	Ser-heng	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefat Tarihi
116 ^a	Vahyî (Seyyid Vahyî)	Seyyid Mehmed Ef.	-	Şeyh	-	1130/1717
116 ^a	Vuslatî	Ali Beg	Özicevî	Alay Begi	-	1100/1688
116 ^a	Va'dî	Mehmed Çelebi	Bursavî	Kısmet Kâtibi	-	1059/1649
116 ^a	Va'dî	Ahmed Ef.	-	Mahkeme Baş-kâtibi	-	1095/1683
116 ^a	Vak'î	Ahmed Ef.	Okcu-zâde	Tezkireci	-	1060/1650
116 ^b	Velî	Veli Ef.	Rodosî	Müderrisinden	-	1060/1650
116 ^b	(Seyyid) Vahbî	Hüseyin Ef.	-	-	-	-
117 ^a	Hādî	Abdülhadi Çelebi	Nazik-zâde, Bursavî	-	-	-
117 ^a	Hādî (Ef.)	Abdülhadi Ef.	Şeyh Abdülbaki-zâde, Bursavî	Mevalî'den Seccade-ni-şin-i hükümet	-	-

Varak No.	Mahlası	Adı	Lakabı, Künyesi, Şöhreti, Mensubiyeti	Mesleği	Divanı Var mı?	Vefatı Tarihi
117 ^b	Hatîf	Hasan Ef.	Sarrac-zâde, Bursavî	Hız. Emir Medresesinde ca-nî-şin	-	-
118 ^a	Hâşim	Seyyid Mehmed Ef.	Kudsf-zâde	-	-	1088/1677
118 ^a	Hâşim	-	Emir paşa-zâde	-	-	-
118 ^a	Yakîna	Derviş Ali	İsfahanî	-	-	1107/1695
118 ^b	Yümnî	Mehmed Ef.	Selanikî	Kadı	-	1083/1672
118 ^b	Yümnî	Mehmed Salih Ef.	Kadri Ef. hemşire-zâdesi ve Rıfkı Ef. biraderi	-	-	1073/1662
118 ^b	Yümnî	Süleyman Ef.	Şeyhzâde Ahmed Ef. biraderi	Kismet-i Askeriye kâtibi	-	1127/1715

METİN TESBİTİNDE GÖZETİLEN ESASLAR VE TRANSKRİPSİYON SİSTEMİ

1. Nuhbetü'l-Asâr XVIII. yy. Şu'ara Tezkireleri arasında yer almakla birlikte esere dahil edilen şairlerin vefat tarihlerine baktığımızda 1620, 1630 hatta 1595'lerde vefat edenlerin bulunduğunu görürüz, Telaaffuz farklılıklarını kesinlikle ayırabilme imkânımız olmadığından ve XVI. yy. tesiri uzun süre devam ettiğinden Türkçe kelimeler ve aldıkları ekler XVI. yy. daki duruma göre verilmiştir.

2. -up gerundiumunun sonu metinlerde "Be ۛ" olarak geçse dahi Türkçe kelimelerin sonunda -b bulunmadığından -up, -üp şeklinde verilmiştir.

3. Türkiye Türkçesi'nde uzun vokal bulunmadığından, Türkçe kelimelerde imâle sebebiyle uzun okunan vokaller transkripsiyonda gösterilmemiştir.

4. ki ile yapılan birleşmelerde düşen vokal apostroflarla k'oldı, k'idir şeklinde gösterilmiştir.

5. Arapça ve Farsça mürekkep kelimelerde, kelimeler arasına çizgi konulmuştur; dil-ber, nev-bahar,

şeb-ta-be-seher, gül-şen gibi.

6. Atıf vavları u ve ü şeklinde gösterilmiş, atıf vavı ile bağlanan birleşik kelimeler arasına çizgi konulmamıştır: hār u has gibi.

7. Arapça terkipler aşağıdaki örneklerde görüldüğü üzere verilmiştir. dārū'l-bakā, bāhirū'l-aşār gibi.

8. Farsça kelimelerdeki vav-ı ma'dûle harflerin dizisi üstünde gösterilmiştir. h^vāce gibi.

9. Metinlerdeki Arapça ve Farsça beyit, başlık veya ibarelerle tarih düşürmeler aslı harfleri ile yazılmışdır.

10. Metin tesbitinde vezin cihetiyle ortaya çıkan eksikleri tamamlamağa, fazlaları da atmağa çalıştık. Bazı hallerde ise aynen korunup okuyucu dipnotlarla ikaz edilmiştir. Konuşma diline girmiş olduğu şekliyle yazıya intikal etmiş olan bazı kelimelerdeki nokta eksiklikleri tam kabul edilmiştir. Muntehāb, intihāb'daki hı'lar gibi.

11. Vezinler, beyitlerin üzerinde gösterilmiş olup(/) çizgiler tam hece, (.) noktalar yarım heceye karşılıktır. /.// (Fāilātün) gibi.

12. Metindeki beyitler sonuna kadar beşer beşer

numaralanmış olup nesir kısımları ve tarih düşürmeler bunun dışında bırakılmıştır.

13. Transkripsiyonda millî transkripsiyon sistemi esas alınmakla beraber, düzgide hepsini gösterme imkânı olmadığından bir iki küçük değişiklik yapılmıştır. Şöyle ki: h yerine h ; h yerine h ayın ve hemze yerine ' ; apostrof yerine '

14. Ebcedlerin hesaplanmasında ihtiyatlı davranmak lâzımdır.

TRANSKRİPSİYON ALFABESİ

a	ا	z	ز	k	ك
b	ب	j	ژ	g	ج
p	پ	s	س	n	ن
t	ت	ş	ش	l	ل
s	ث	s	ص	m	م
c	ج	z d	ض	n	ن
ç	چ	t	ط	v	و
h	ح	z	ظ	h	ه
<u>h</u>	خ	c	ع	y	ی
d	د	ğ	غ	a	آ
<u>z</u>	ذ	f	ف	i	ای
r	ر	k	ق	u	او

NUHBETÜ'L-ĀSĀR Lİ ZEYLİ ZÜBDETİ'L-EŞ'ĀR

نخبة الآثار لذيل زبدة الاشعار

1^b

Bi'smillāhi'r-Rahmāni'r-Rahīm

Mısra'-ı āzāde-i nazm-ı kerīm

Kaşa'id-i matbū'a-i pesendide tarh-ı sipās-ı
bī-kıyās ol Nāzım-ı umūr-ı cumhūr-ı nāsa sezādur ki
mekādīr-i tabāyi'-i mevzūnū'l-etvār-ı insānı kavā'id-i
hurūf-ı hikmet-i Yezdānī üzre müretteb-sāz-ı devāvīn-i
hasā'il-i celīle eyleyüp " الشعراء الامراء الكرام " veznince
sā'ir efrād-ı benī Ādem'den zübde ve güzide eylemişdür.

Ve matāli'-i ġarrā-yı sitāyiş-i bī-şumār, ol
beytü'l-kaşide-i dīvān-ı nübüvvet ve maẓmūn-ı hāssü'l-
hāss-ı ser-matla'-i risālet cenābına şāyeste ve revā-
dur ki Hallāk-ı cihān cellet 'azametühü mısra'-ı ber-
ceste-i zāt-ı hümāyūnların nakş-ı kitābe-i dīvān-
hāne-i āferīniş-i 'ālem idüp " لولاك لولاك لما خلقت الافلاك " "
fehevāsınca hıyel-i enbiyā'i ve'l-mürselīnden nuhbe
ve sūtūde eylemişdür. صلى الله عليه وعلى آله وصحبه اجمعين

Ve ba'dü: Zübde-i sülāle-i 'Osmāniyān ve āb-rū-
yı memālik-i cihān şehen-şāh-ı kişver-güşā ve pādīşāh-ı
cihān-gīr-i ma'delet-pīrā Sultān İbni Sultān el-Gāzī
Sultān Ahmed Hān İbni'l-merhūm Sultān Mehmed Hān

مد الله ظل شوكته وطول الله اعمار اولاد امجاده

ḥazretleri'nün vezîr-i a'zam ve dâmad-ı mükerrerleri,
dâver-i ahâlî-perver-i kerem-mu'tâd ve Âsaf-ı bahşâ-
yiş-ger-i Hâtem-nihâd, dürretü't-tâc-ı efâhim-i vüzerâ
ve imâme-i sübhâ-i e'âzım-ı vükelâ, İbrâhîm Paşa

طول الله عمره ويسر مايشاء cenâb-ı sa'âdetlerinün 'ahd-i

meserret-dem-i hurremlerinde bu terâşe-çîn-i aklâm-ı
erbâb-ı 'irfân es-Seyyid İsmâ'îl Belîğ-i nâ-tüvânün
çekîde-i hâme-i 'anberîni olan Gül-deste-i Riyâz-ı

'irfân, sezâ-vâr-ı nigâh-ı rağbet ve manzûr-ı çeşm-i

'inâyetleri olduğu esnâda, hâtır-ı endûh-gîne hutûr

itmişdi ki'ankâ-yı lâ-mekân-pervâz-ı Kâf-ı dâniş-veri

Fâ'izî merhûmün Zübdetü'l-Eş'ârı'na tahrîr-i zeyle

teşmîr-i sâ'id-i ihtimâm idüb piş-gâhına nev-âmede bir

yâdigâr idem, 'avâyık-ı rûzgâr-ı sitem-kâr niçe eyyâm

mâni'-i itmâm olup fe-li'llâhi'l-hamd tevfiğ-i Bârî

yârî olup târîh-i itmâm-ı Zübde ki bin otuz sâlidür

^{2a} ilâ hâze'l-ân bin yüz otuz tokuz senesi hilâline ge-

lince şu'arâ-yı ma'rifet-peymâ كثرهم الله تعالى 'nun

devâvîn-i mürettebeleri ser-tâ-be-kadem tetebbu' olu-

nup muşanna' ve güzîde ve ba'zı sâde maẓmûn-ı hōş-

âyende ve 'âşıkâne olan eş'âr-ı zîbâ, 'alâ nehc-i

Zübde şebt ü tertîb ü imlâ olup, 'anber-i kelâm tem-

me bi'l-hayr ile miskiyyü'l-hitâm olduğda bu mecmû'a-i

dil-firîbe "Nuhbetü'l-âsâr li-zeyli Zübdeti'l-Eş'âr"

diyü tamgā-zede-i tesmiye kılındı.

Me'mūldür ki mū-şikāfān-ı fuḥūl-i erbāb-ı dāniş
'indinde imzā-kerde-i kıl-k- āferīn-i yed-i tahsīn olup
nazar-endāz-ı saḥāyif-i āsar-ı dil-keşi olduklarında
nām-ı fakīr-i şikeste-zamīri şayeste-i āb-zede-i ferāmū-
şī itmeyüp deryūze-ger-i ihsān-ı fātiḥā olan rūḥ-ı re-
vān-h^vāha 'asā-zen-i zūd-dirīğ olmayalar. والله التوفيق

H A R F Ü'L - H E M Z E

Evvelā şehir -yār-ı dād-ger ü şehen-şāh-ı heft-
kişver hüsrev-i devrān pādişāhumuz AHMED HÂN
ادام الله عمره ودولته hażretlerinün maḥlas-ı şerīfleri Ne-
cīb ü ḥüsn-i ḥatt-ı ḥümāyūnları mücāz-ı ketebe-i dil-
firīb olmağın mānend-i gül-zār-ı biḥişt tab'-ı latīf-i
'anber-siriştlerinden ser-zede bir iki gül-ğonçe-i ḥōş-
būy-ı nazm-ı būleğā-pesendleri li-rākımıhi'l-fakīr Nuḥ-
betü'l-Āsār'um üzre nazm-ı şāh-ı bī-mıslı oldu. Güyā
dürretü't-tāc-ı ser-i erbāb-ı dil mübāḥatı üzre teber-
rūken ve teyemmünen ārayış-i silkü'l-cevāhir tahrīr
kılındı. Tekye-i Mevlānā'da tab'-ı ḥümāyūndan sünūḥ
itmişdür:

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Meşnevī'sin işidüp Hażret-i Mevlānā'nun

Guş-vār oldu kulağumda kelāmı anun

Def ü ney nāle kılup Mevlevīler itdi semā'

Eyledük yine şafāsını bugün devrānun

Bende-i der-geh-i Mollā olagör sen de varup

Taht-ı ma'nide odur pād-şehi devrānun

AHMED EFENDİ:

Fāzıl-ı devrān h^vāce-i 'ālemyān "İshāk
H^vācesi" demekle şöhret-yāb Ahmed Efendi'dür. Burūsa'
da Sultān Murād Hān-ı şānī medrese-i celīlesinde mü-
derris iken biñ yüz yigirmi senesinde 'azm-i firdevs-i
berīn eyledi. Vefātına hurūf-ı mücevhere ile tārīhdür:

ایلمدی احمد افندی روضه عدنی مقام ۱۱۳۰

"Eyledi Ahmed Efendi Ravza-i 'Adni makām"
Mecmū'a-i güftār-ı mu'ciz-āşārından nümunedür;

//. /. /. .//. /. /

Devrān şirişk-i ālūmi bezme şarāb ider
Sīh-i belāda bağrumı hūnīn kebāb ider

5 Mi'mār-ı kec-esās-ı sipihre budur reviş
Ma'mūr idince bir dili biñ dil harāb ider

././ ..// ././ ../ (//)

Düşüp ayağına sākiye 'izzet eyleyelüm
Varup şuyınca şarābına hürmet eyleyelüm

'Azīmet itmiş o perī gele bu dāireye
Pür eyle şişeyi sāki ki da'vet eyleyelüm
2^b Yiter bize leb-i huşgile dīde-i giryān
Hükümet-i ber ü bahre kanā'at eyleyelüm

زمانه باتو نسا زد تو بازمانه بساز

Hulūsına göre halkun sadākat eyleyelüm

///. .///. .///. .///

- 10 Tā çāk-i girībānumı dāmāna getürdüm
Āğaz-ı ser-i kārımı pāyāna getürdüm
Guş itmedi feryādımı ol ğonce-dehen līk
Gül-şende hezār bülbüli efgāna getürdüm

///. /./ .///. /./

- Gird-i lebünde bitmesün ey meh nebāt-ı sebz
Teng-i şekerde leşker-i mūrān görünmesün
Bağ-ı ümīd-i vaşlda bir iş bitürmedi
Düşdi nazardan eşk çü bārān görünmesün
Bīdārī-i şebāne bāna sedd-i rāh olur
Bir kerre h^vābda ruh-ı cānānı görmege
15 Hemşīresine muğ-peçenūn mūşterī hezār
Çok kimse vardı mey-gedede anı görmege
Gül-güne-sāy-ı çihre olup bāna āl ider
Rengine bak o tıfl-i dil-istānı görmege

Kıt'a

///. .///. .///. .///

Kış başdı bu şehre kadem-i şūmını hattā
Eyyām-ı temūze hep toñ durayazdı*

* Metinde تموزدهکی şeklindedir.

Ecza-yı bedende bulunan 'unsur-ı mā'ı
Az kaldı ki ser-tā-be-kadem tondurayazdı
Ez-vahdet-nāme-i 'ālem-engiz

(/.//) ..// ././ ../ (//)

Meyve-dār olmadum çenār-āsā
Hāsilum ellerümde bād-ı hevā

- 20 Kaddümi zur-i pençe-i 'isyān
Pīç ü tāba düşürdi hemçü kemān
Geldi hengām-ı pīrī ben medhūş
Penbe-i ğaflet eyledüm der-guş
Āb-ı rüyın döker dil-i bed-hū
İtmez āb-ı vuzūyı ziver-i rū
Mescide girmek olsa ahyānā
Ney-be-nāhun olur haşır baña
Olsun için gürize cāy-ı mecāl
Eylерüm secde-gāh-ı saff-ı ni'āl

- 25 Söylesünler cemā'ata rahmet
Turduğum gördilerse bir sā'at
Eyledükçe hilāl-i rüze bürüz
Görinür baña hançer-i dil-düz
Hasret-i meyle kuruyup kanum
Ay çıkınca çıkar benüm cānum
Geçdi ol dem ki pīr-i mey-hāne
Desti ile sunardı peymāne

Muğ-peçe eyledükçe istiğnā
Ayağın öpdürürdi gāh baṇa

30 Halka-i meyde kase-i ser-şār
Devr-i āhırde virdi baṇa humār

Duhter-i rezle olduğum hem-dem
İtdi bezm-i viṣāle nā-mahrem

3^a Zarf-ı lağv olsa sāğar-ı mīnā
Şişeler hemçü lafz-ı bī-ma'nā

Çünkü encāma irdi devr-i şarāb
Ağlasun ince ince anda şarāb

Öz babān da olursa pīr-i muğān
Kan yalaşma birāderün rindān

35 Ayağunla o halkaya girme
Çihre sür her birine yüz virme
Niçe bir şuğl kebāb ü bāde-i sāf
Çek çevür kendüni yiter insāf

E D Ā Y Ī :

Kuṣāt-ı zevi'l-ihtirāmdan İstanbulī Receb
Efendidür. Bīn elli yedi senesinde vām-ı vācibü'l-
kazā-yı cānı Melekü'l-mevte edā itdi.

Güftār-ı sencīde- edāsından nuḥbedür:

/././ /././ /././ /./

Nāle eyler mācerā-yı devrden dōlāblar
Gözlerinden turmayup akar anuñçün āblar
'Āşık istersen 'arūs-ı vaşl-ı yāre bir nişān
İki kaşlu la'l hātemdür o la'l-i nāblar

(././.) ..// ././ ../ (//)

Kaldum ayakda cūr'a gibi müdām
Gel ayaklandur ey bülend-nazar
40 Çıkmağa kaşr-ı lutf-ı şāhiye
Eyledüm nazmı nērdübān-ı hüner

E D İ B :

Kuzāt-ı kalem-rev-i Anadolıdan Halebiyyü'l-asl
Mahmūd Efendidür. Alaşehir'den ma'zül. Bin yetmiş tokuz
senesinde cā-nişin-i debistān-ı bekā oldu.

Mecmū'a-i āsarından nuhbedür:

//. /./.. ././ /./

Dil olmasaydı zülfün ile mezheb-āşina
Baht-ı siyāhum olmaz idi kevkeb-āşina

././ ..// ././ ../ (//)

Görince şive-i reftār-ı kadd-ı bālānı
Fütāde olmaya mümkün mi şeyh u şāb saña

./// ./// ./// .///

Dili pāmāl iden ol nev-nihāl-i tāze-resdür hep
Belī her dil-rübā şūr-efken-i ehl-i hevesdür hep
Ben ol tenhā-rev-i 'ışķam mişāl-i Kays-ı divāne
Sadā-yı nāleme kuh-sār-ı mihnet hem-nefesdür hep

./// ./// ./// .///

45 Sitemler kim şeb-i vuslatda ol bīdāddan gördün
Ne hicrāndan ne eyyām-ı elem-mu'tāddan gördün
Senün naķş-ı ruḥun naķşını bi'llāh ey şeh-i ḥusnūn
Ne Mānī'den ne sûret-kārī-i Bihzād'dan gördün

//. /. .///. //

Rüyında şanma ol iki gīsū taraf taraf
Teshīre çıkdı dehri dü cādū taraf taraf
Ḥāl-i siyeh degüldür 'izārında ol şehün
San pārsāda Rūm'ı dü hindū taraf taraf

Ā Z E R Ī :

İştābl-ı 'Āmire ḥüddāmından Edirnevī Bōstān-
zāde İbrāhīm Efendidür. Bin elli iki senesinde 'āzim-i
ser-menzil-i 'adem oldı. Bu ğazel nuḥbe-i cerīde-i āşārıdur:

//. /. .///. //

Telh itdi 'ıyşumı lebūni nūş-hand iden
İtmiş seni tabīb beni derd-mend iden

50 Āteş bıraķdı micmere-i kalb-i 'āşıkā
Ruhsārūn ūzre dāne-i hālūn sipend iden
3^b Zencīr-i 'ışkuṇa beni pā-beste eyledi
Cān gerdeninde halka-i zūlfūn kemend iden
Dest-i ūmīdūm eyledi kūtāh. Āzerī
Yārūn nihāl-i kāmētini ser-bülend iden

E R İ B :

'Arab-zāde dinmekle 'arīf Mustafā Efendidür.
Mecmū'a-i güftārından nümūnedür:

././ ..// ././ ..//

Devā olur mı bu dil-hāsteye şarābūndan
Şifā bulursa bulur sākī la'l-i nābūndan

((././)) ..// ..// ..// ((././))

Gitmiş ağıyār ile yār 'ālem-i āb eylemege
Nār-ı ğayretle beni kaşdı kebāb eylemege
55 Ol rakam-rīz-i hūn-ālūde-i eşk-i dīde
İtdügi cevri var ol şūṇa hisāb eylemege
Degmesün dīde-i bed-bīn diyü geldi şabā
Kākūlin 'arız-ı pūr-tāba nikāb eylemege

././ ..// ././ ..//

Ne var ya merhametūn yok mı mezheb-i 'ışkda
Egerçi katl ü demi 'āşıkūn hālāl ise de

././ ..// ././ ././

Tek ol perî-veş ile şohbete mecāl olsun
Şarābı nūş iderüm zāhidā vebāl olsun

İSHAK MOLLA EFENDİ :

Sābıkā teşrîf-i sadr-ı fetvā iden Ebū İshak
İsmā'îl Efendi merhūmūn fażîlet-i bāhire ile şehîr mah-
dūm-ı 'adīmū'n-nazîridür ki hālen İstanbul kazāsından
munfasıldur. Dīvān-ı belāgat- 'unvānlarından müntehabdur:

ez-Kasāyideş

././ ././ ././ ././

60

Muşaffā mermer-i berrākına kıymet degül gerdün
Ki gök yakūt olur mı hem-ser elmās-ı dırahşāna
Nukūş-ı nāzūk-i Mānī pesend-i reşk-i Bihzādī
Olur güm-geşte-sāz-ı zīb-i tasvîr-i şanem-hāne

././ ..// ././ ././

Kudūm-ı mevleviyān-ı gül ile şeyh-i bahār
Hezārı tekve-i gül-şende eyledi kārī'
Zihî zemān-ı emān gamzesi şehādet ider
Helāk kasd idicek yār 'āşık-ı zārı

Esbiyye

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Habbezā rahş-ı şabā-seyr-i sebük cevlan kim
Oldı 'acz-āver-i hayyāl-i hayāl 'iz'ānı

Sür'at-i seyri komaz sāyesin irdāfa muhāl
İtmede tayy-ı pehn deşt-geh-i imkānı*

65 Hiss olunmaz reviş-i sür'ati zülfinden eger
Olsa her müyü şu'ā'ı başaruñ müjgānı

Büy-ı sevda getürür şame-i nezzāra girih
'Anberin zülf-i siyeh perçem-i mişg-efşānı

Eşheb-i esb-i sebük-tāz ğubārın göremez
İtse meydān-ı tesābukda eger cevlanı

././ ././ ././ ././

Nbla keştī-i dil şad-pāre olsa lücce-i ğamda
Ki çār ebrūsı yāruñ çār- mevc-i bī-amān oldı

Niyāz itdükçe nāz eyledi gāhī 'itāb itdi
Benüm hāl-i dilüm geh yahşi oldı geh yaman oldı

././ ..// ././ ..//

70 Şu kordı bağuñ ocağına cūylar çokdan
Hemīşe tiği ile süsen itmese tehdid

Sarıldı bī-edebāne ayacağına servün
'Aceb mi cūlara olursa dāl hançer-i bīd**

* Beyitte bozukluk vardır. ** Metinde olsa şeklindedir.

4^a Hezār-ıgöl-şenīdūr ki hemīşe vird çeker
Ki itdi jāleleri incü sūbha-i tevḥīd

ez-Gazeliyyāt

/././ /././ /././ /./

Bezm-i 'ışret künc-i mihnet-gīr(dūr) * sensüz baṇa
Kulkul-i mey nāle-i zencīrdür sensüz baṇa
Eylemek taḥsīl-i ünsiyyet ne kābil rūḥ yok
Bezm-i 'ālem meclis-i taṣvīrdür sensüz baṇa

75 Nār-i ḡamla merdüm-i çeşm-i dem-āludum gören
Kāse-i hūn-āba düşmiş dāne-i rummān şanur

././ ..// ././ ..//

Fütādeyem yine bir gül-'izāra şeb-nem-vār
Fidā-yı mihri olur āşıkāre her nem var

/././ /././ /././ /./

Eyleyen şehir içre ol māhı müşārūn bi'l-benān
Matla'-i mihr-i cebīninde hilāl ebrūsıdur
Pāyine irmez kemend-i rişte-i medd-i nigāh
Dīde-i cādū-firībi deşt-i nūr āhūsıdur
Görmede bāzār-ı sevdānūn toyınca ḡayrını
Būy-ı zūlfi 'āşıkūn bād-ı hevā īrādıdur

//. /.// .//. /./

80 Zīb-āver olsa zūlfi sezā ebruvānına

* Metinde (dūr) eki yoktur.

Bulmaz nizām-ı beyt-i behā müstezādsuz

İtdüm feşān mezra'a-i 'ışk (a) gendümi
Gördüm resīde tohm-i hevāyı haşādsuz

././ ..// ././ ././

Hadeng-i ğamzeleri dehre şerh-efken olur
O ebruvān-ı mukavves kemān-mişāl olarak

//. ./.. .//. ./

Gelmiş o rütbe tāb-ı bahār ebruvānına
Toz kondurılmaz ol kaşı yānuñ kemānına
Tār-ı şu'ā'-ı bāşırādan cāme-düz olur
Hayyāt-ı dīde kāmēt-i bālā nişānına

././ ..// ././ ./ (//)

85 Hemīşe mün'akis āyīne-i derūnumda
Nukūş-ı h^vāhiş-i dil şūretā görünmese de

//.. //.. //.. //

Bezm-ġāh-ı ğam müzeyyen nāle-i dem-sāz ile
Tab'-ı bülbul rūşenādur şu'le-i āvāz ile

//. ./.. .//. ./

Zencīr-i ğamdan olmadı āzāde-ser gönül
Ser-rişte-i ta'alluk-i muhkem çöz ilmedi
Pāzū-yı vuslat olmadı işhāk ana nıṭāk
Āhīr miyān - bend-i mukaddem çöz ilmedi

Es'ad Molla eh-i ...

///. /. /. .///. /. /

İttdi tirāş şanma hat-ı 'nev-resīdesin
Ol büt beyāza çek di melāhat cerīdesin

Ā G Ā H :

Diyār-i bekr'de mutavvattın Ūzbek Şu'arāsın-
dandır. Kelām-ı dil-āvīzinden nümünedür:

.///. .///. .///. .///

90 Sebū-veş sākin-i mey-hāne olsam geh tehī geh pūr
Elümde sāğar-ı mey şād u hurrem geh tehī geh pūr
Mukadderdür naşib-i biş ü kem seng-i 'adāletle
Ki olmuş ser -nüvişt-i nakş-i hātem geh tehī geh pūr

///. /. /. .///. /. /

Gördi taḥammül eyleyemez 'ışk dāğına
Pervāne düşdi dün gice şem'ün ocağına
Ağyārūn inkisārına Āgāh kim bakar
Ol şem'ile mu'āmelemüz olsa sağına

^{4b} Ü L F E T İ :

İstanbuli Mehmed Çelebi. Nev-heves ü nev-sinnü
sāl iken biñ elli beşde fevt oldı⁽¹⁾.

(1) Seyrek-zade Mehmed Asım, Zeyli Zübdetü'l-Eş'ar., İ.Ü.K.No.1711 ve
Millet Ktb.Ali Emiri Manzum, No.1326'da mecmuası olduğu yazılıdır.
Bak. "Ülfetî"

/./ /./ /./ /./

Ġuşına irse şadāsı mürde diller cān virür
San şadā-yı sūrdur sākī surāhī ğulgūli

Ā L Ī :

Adanavī Dergāh-ı 'Ālī müteferrikalarından münşī
Hüseyn Efendidür. Bin elli sekiz senesinde dārü'l-bekāya
intikāl eyledi. Müretteb divān-ı belāgat-meālinden muntehabı

ez-Kasāyideş

./// ./// ./// .///

- 95 Girih peyvend-i ebrū-yı cebīn-i şāhid-i ğayret
Nigāh-ı merhamet-bahşā-yı çeşm-i şuh-ı istiğnā
Nevā-bahşende-i rāmiş-gerān-ı bezm her gül-şen
Direm-rīzende-i deff ü zer-efşān-ı gül-i ra'nā
Debistān-ı kıdemde ol debīr-i lem-yezelsin kim
İki harf ile kılduñ on sekiz bin 'ālemi inşā
Gehī nār-ı Celālūñ şu'lesi aḥcārdan zāhir
Gehī nūr-i Cemālūñ pertevi eşcārdan peydā

Fahriyye

./// ./// ./// .///

Delīl-i 'aḳl her tenhā-hıram-ı vādī-i hayret
Enīs-i cān her 'uzlet-ğüzīn-i kūşe-i sevdā

// .// .// .//

- 100 H̄amem ki çemen-güster-i gül-berg-i semendür
Nev-şāh-ı belāğat-semer-i bāğ-ı suhendür
Tab'um çemen-i ma'rifete çeşme-i şāfī
Gül-zār-ı me'āniye hatum taze çemendür
Lū'lū-iter-i tab'uma endīşe sadefdür
Ruh-ı suhen-i pākūme tahkik bedendür
Tahrir-i suhende kalem-i müşg-feşānum
Ahū-yı hīrāmān-ı gül-istān-ı Hutendür
Ol şaf-der-i meydān-ı hayālüm ki zebānum
Bir nīze-i düşmen-şiken-i ceng-i Peşendür

- 105 Ben neyliyeğin āyīneyi görmege kendüm
Tab'um benüm İskender-i āyīne-şikendür
Hürşid-i firūzān-ı felek bezm-gehümde
Bir şem'-i ziyā-güster-i firūze legendür
'Urfī-i zamānem ki nevāzende-i nazmum
Berhem-şiken-i zemzeme-i tarz-ı kühendür

/./ /./ /./ /./

Dinse lāyıkdur zebān-ı hañer-i hūn-rizine
Tercemān-ı gamze-i nā-mihribān-ı rüzgār
/./ /./ /./ /./
Tab-ı mey gül-berg-i ruhsārın 'arāk-riz eylese
Gül-şen-i şādāb-ı hüsni şeb-nem-āmiz eylese

110 Raḥş-i çāpük-pāy-ı endiše irişmez gerdine
Her nedeñlü sür'at-i reftārını tiz eylese
//.// //./ //./ //./
Şimdi ol devr-i hümāyūndur ki te'sir-i neşāt
Eyledi pīr-i kühen-sāl-i sipihri nev-civān

ez-Gazeliyyāt

./// ./// ./// .///

N'ola hāmūş olursa gamze-i dil-cūy-ı istiğnā
Suhen-pāş-ı teğāfūl küşe-i ebrū-yı istiğnā

((.///) ..// ..// ..// ..// (//)

Ġamze leb-riz-i tebessüm nigh āşūfte-i h^vāb
Ġande ber-leb girih-i nāz hem-āgūş-ı 'itāb

5^a Gül gül olmuş ruḥ-i rengini gülüp açılmış
Yine görmüş gibi bir iki kadeh bāde-i nāb

//. //./ ./// ./

115 Bir neşve var bāde-i la' linde kim olur

Yād itmek ile anı dil-i buse-h^vāh mest

//. //./ ./// ./

Nūş itmeseydi bir iki sāgar şarāb-ı nāz

Olmazdı böyle gamzesi mest-i şarāb-ı nāz

/// //./ //./ //./

Bāğ-ı vaslından ümīd-i miyve-i kām eylerüz

Hīç mümkün mi hemān endiše-i hām eylerüz

..// ..// ..// ..//

Ele girmez o mehûn nakd-i revân-ı vaşlı
'Âşıkun nâlesi bî-hadd ü hisâb olmayıcak.

/./ /./ /./ /./

Kayd-ı 'âlemden çekil mânend-i serv âzâde ol
Nâz-perver bir nihâl-i tâzeye dil-dâde ol

./// ./// ./// .///

120 Şalın biñ nâz ile gül-şende gel serv-i hırâmânım
Açıl gül gibi gel ey gonce-i nev-hîz-i handânım

//. //. //. //

Âhum felege itdi eşer gerçi kim amma
Yokdur dil-i sengin-i dil-ârâda eserden

//. //. //. //

Geçdüm hevâ-yı nağme-i çeng ü rebâbdan
Geçmek müyesser olmadı amma şarâbdan

//. //. //. //

Bir tâze civân ile hemân zevk idegör kim
Yokdur eşer-i lutf-i bekâ çarh-ı kühende

/./ /./ /./ /./

Sünbül-i müşgîn olur mı zülf-i pür-çînün gibi
Bir gül-i ra'nâ biter mi rüy-ı renginün gibi

EMİRİ-i ĀMİDİ :

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

125 Revnak-ı hüsn-i eser hatt-ı siyeh-fāmdadur
Şem'un füzunter olan şu'lesi aḥşāmdadur[★]

Dilde 'aks-i ruḥı hoy-kerde olur şerminden

Zann idersin o perī halvet-i ḥammāmdadur

Miyve-i nīm-res-i devlete dil-şād olma

Telh-kāmī-i meserret tama'-ı ḥāmdadur

Gelmez āgūşa murādunca Emīrī ol şūḥ

Dest-i h^vāhiş tūtalum dāmen-i ibrāmdadur

E M İ R :

Seyyid Mehmed bin İslām-ı Eyyübī. Kuẓātdan. Bīn
otuz beşde fevt oldı.

///. /.//. .///. /./

Ter düşdi meger meclis içre bādeden 'arak^{★★}

Ḥayli dem oldı bezmümūze başmadı ayak

Ü M M İ D İ :

Edirnevī Pervāne-zāde Ahmed Efendi. Bīn yüz on
dört tārīhinde ser-māye-i hayātdan nevmīd oldı. Āsar-ı
tab'ından nuḥbedür:

★ ve★★ Vezinde bozukluk vardır. Şem'un efzunter... olursa düzeliyor.
Ter düşdi meclis içre meger bādeden'arak olursa düzeliyor.

// . /. . .// . /.

130 Bir kerre pāy-ı yāre yüzün sürmedün diyü
Merdümler eşk-i çeşmüml gözden bıraktılar

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Haddün ey gonce-dehen berg-i gül-i ter mi degül
Kaddün ey serv-i sehī şāh-ı sanav-ber mi degül

./// ./// ./// .///

El aldum mah-peyker (ler)le girdüm halka-i zikre
Felekde devri ben bu çarh-ı kec-reftāre gösterdüm

E M İ N İ :

Bursavî Mehmed Efendi. Üsküdar kazâsından munfa-
sıl. Bîñ yetmiş altı târîhinde fevt oldu. Âsar-ı tab'-ı la-
tîfinden nümunedür⁽²⁾.

// . .// . .// . //

5^b Bir tıfl-ı nev-âmûza gönül bağlama zinhār
'İşk oğlan oyuncağı degüldür sakın ey yār
Dāmānına el virmez eger pāyine düşsem
Yükün yukarı yıgmada ol serv-i hevā-dār

/.// /.// /.// /.//

135 Hüşe-çîn olma gönül harmen-i ruhsārından

(2) Seyrekzâde tez. 'de Üsküdar'dan ma'zul olduğu ve Divan'ının bu-
lunduğu kayıtlıdır. Bak. "Emîni"

Dane-i hālî seni kor mı hiç âdem yirine

//. /./. .//. //

Sür sākīyâ kümeýt-i sebük-seyr-i sāğarı

Gezdirmedür 'ilâcî şu inmiş ayağına

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Âteşî-meşreb imiş bildi gül-i hōd-rūyî

Bülbül-i zār ü hazīnūn güle düşdi rūyî

E M N İ :

Selīm-zāde İstanbulî Süleyman Çelebi. Bīn yüz senesinde Mısır'da fevt oldu.

//. .//. .//. .//

Kālay-ı mahabbet dil-i 'āşıkda nihāndur

Bāzār-ı cūnūn içre velî rāzî 'ayāndur

Bir anda bīn cān ile Emnî'yi kul itdūn

Ey h^vāce-i bāzār-ı melāhat bu ne āndur

EMİN EFENDİ :

Emīn-i genc-i şāy -gān-ı 'irfān mevālî-i kirām zümresinden 'Abdü'l-Hādî Efendinūn maḥdūm-ı 'ālî-kadrleri es-seyyid Mehmed Emīn Efendidür. Hālā Trablus-Şam kādısıdır. Mecmū'a-i güftār-ı dūrer-bārından nümūnedür:

/./ /./ /./ /./

- 140 Devr-i sāgar halka-i zencirdür sensüz baṇa
Mevc-i sahbā cevher-i şemşirdür sensüz baṇa

//. // . // . // . //

Bak seyl-i eşk-i çeşmüme kan söylerüm saṇa
Guş eyle iştikānı fiḡān söylerüm saṇa
Seyr eyle āyet-i hattın ihlās ile Emīn
Ser-süre-i güzīn-i Duḡān söylerüm saṇa

/./ /./ /./ /./

Nakd-i huşı ġāret iden ġamze-i bīdādıdur
Hatt-ı rüyı 'āşıkun ferman-ı istirdādıdur

./// ./// ./// .///

- Riyāzetsüz cihānda kimse 'irfān-āşinā olmaz
Gedū huşg olmayınca māhir-i fenn-i şinā olmaz
145 Dinilmez geçmeyince dil-rübādan mācerā-yı 'ışk
Piyāle tā ki ḡālī olmaya anda şadā olmaz

Degül tār-ı ta'alluk kāmīle sedd-i sefer-sāzı
Sülūk-i süzene peyvend-i rişte bend-i pā olmaz
Emīnā n'ola itsem zahm-i tiġ-i cevriye feryād
Kalem şakk olmasa anda şarir-i iştikā olmaz

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Yoġıken izni lebin būsā heves-kār olduk
Güiyā kable ezān tālib-i iftār olduk

Dane-i hālî seni kor mı hiç âdem yirine

//. /.//. .//. .//

Sûr sâkiyâ kümeýt-i sebûk-seyr-i sâğarı

Gezdirmedür 'ilâcî su inmiş ayağına

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Âteşî-meşreb imiş bildi gül-i hōd-rūyî

Bûlbûl-i zâr ü hazînün güle düşdi rûyî

E M N İ :

Selîm-zâde İstanbulî Süleyman Çelebi. Bîñ yüz on senesinde Mısır'da fevt oldı.

//. .//. .//. .//

Kālāy-ı mahabbet dil-i 'aşıkda nihāndur

Bāzār-ı cünün içre velî rāzî 'ayāndur

Bir anda bîñ cān ile Emnî'yi kul itdün

Ey h^vâce-i bāzār-ı melāhat bu ne āndur

EMİN EFENDİ :

Emîn-i genc-i şāy -gān-ı 'irfān mevalî-i kirām zümresinden 'Abdü'l-Hādî Efendinün mahdūm-ı 'ālî-kadrleri es-seyyid Mehmed Emîn Efendidür. Hālā Trablus-Şam kādısıdur. Mecmū'a-i güftār-ı dürer-bārından nümunedür:

/./ /./ /./ /./

140 Devr-i sāgar halka-i zencirdür sensüz baṇa
Mevc-i sahbā cevher-i şemşirdür sensüz baṇa

//. // .//. //

Bak seyl-i eşk-i çeşmüme kan söylerüm saṇa
Guş eyle iştikāmı fiğān söylerüm saṇa
Seyr eyle āyet-i hattın ihlās ile Emin
Ser-süre-i güzīn-i Duḥān söylerüm saṇa

/./ /./ /./ /./

Nakd-i hūşī ğāret iden ğamze-i bīdādıdur
Hatt-ı rüyı 'āşıkun fermān-ı istirdādıdur

./// ./// ./// .///

Riyāzetsüz cihānda kimse 'irfān-āşinā olmaz
Gedū huşg olmayınca māhir-i fenn-i şinā olmaz
145 Dinilmez geçmeyince dil-rübādan mācerā-yı 'ışk
Piyāle tā ki ḥālī olmaya anda sadā olmaz
Degül tār-ı ta'alluk kāmile sedd-i sefer-sāzī
Sülūk-i süzene peyvend-i rişte bend-i pā olmaz
Eminā nbla itsem zahm-i tiğ-i cevriye feryād
Kalem şakk olmasa anda sarīr-i iştikā olmaz

(/./) ..// ..// ..// ..// (/./)

Yoğiken izni lebin būsā heves-kār olduk
Güyyā kable ezān tālib-i iftār olduk

./// ./// ./// .///

Mükerrer büse-i la'l-i leb-i şirini dil-darun
Şifa bahşendedür bi-mār-ı 'ışka gül şarabından

/// ././ ./// ./

150 İtmem ferāğ o 'āfet-i müşgīn-külāleden
Dil pāre pāre olsa da çün şāne lāneden
Meh-rūlarun öpüşmesine perdedür hicāb
Kāğid konur şahāyıl-ı zerrīn miyānına
Bir hōylı nīk-hūy güzel sevmek isterüm
Hōy-kerde olsa tursa ruhi tābu ān ile
Şimden gerü kādeh kādehe söylesün hemān
Bezm-i safāda dil-ber-i küze-künān ile

6^a Tebriz kalesi gibi satsa değer Emīn
Ol meh kumāş-ı vaslı behā-yı girān ile

./// ./// ./// .///

155 Olur āsūde tāb-ı mihr-i 'ālem-sūz mahşerden
Sütun iden benānın hayme-i ikrāra bir kerre

././ ..// ././ ..//

Görince dāne-i hālin dil akdı āb gibi
Çamıyla olmada ser-geşte āsiyāb gibi

Rubā'ī

/// ./// ./// ./ (/// ././ ./// ./)

Bir āfet-i haffāfun Emīn āhir-i kār
'İşkī ile ārāste oldu dil-i zār

Pāpūş çıkarma (yup) niyāz it vaşlın
Gördükde mest terligini itme firār

Ü N S İ :

Mevālī-i kirāmdan 'Abdü'l-Laṭīf Efendidür. Şam
kazāsından munfasıl. Bīn yetmiş beş tārīhinde terk-i vah-
şet-ābād itdi. Fevtine Sofyavī Fethī'nün tārīhidür: (3)

اوله جنتده قدسیر ایله انسی ۱۰۷۰

"Ola cennetde kudsīler ile ünsī"
Mecmū'a-i güftārından nümunedür:

//. .//. .//. .//

Söyletmeseler söylemezüz nite(ki) kuhsār
Ünsī sebep oldur ki ne gūyā ne hamūşuz

./// ./// ./// .///

160 Dürüşti māni'-i feyż-i nazardur cevher olsañ da
Ġubār ol sürme-i çeşm-i dil ü cān olmak istersen

././ ..// ././ ././

Ne gūne nāfe-i mişgīne benzedür anı
Yabanda yatmaza ruhsār-ı dil-rübādaki hāl

//. /./ .//. /./

Ey pād-şāh-ı mesned-i temkīn-i 'izz ü cāh
Olmaz bir āsumān iki hurşīde cilve-gāh

(3) Seyrek-zāde Tez.'de Şam kadısı olduğu ve Divan'ının bulunduğu ka-
yıtlıdır. Bak. "Ünsī"

.//.// ..// .//.// ..//

Güzel bilür eğer-i tîr-i âh-ı bûlbûl-i zârı
Gül-i ter tutar anuñçün siper siper üzre

//. .//. .//. .// (//. .//. .//.// /)

Yarab düşeli gönümûze şevk-i şarâb
Kaldı gözümüz cāmda m̄anend-i habâb

165 Meysüz degülüz güft ü şenide kâdir
Nice virürüz rûz-ı suālünde cevâb

.//.// ..// .//.// ..//

Suver-nigâr-ı şanem-hâne-i hayālüm kim
Tasavvurumda bedîd olsa fikr-i cedîd*
Midâd-ı nûr ile hûr-ı cinân beyâza çeker
Siyeh kalemle heyûlâsın itmedin tesvîd

E N İ S :

İstanbulî Mehmed Çelebi. Kelemser-zâde. Haleb'de
muḥaṣṣal kâtibi iken bin yetmiş beş senesinde mahrem-i hûr-ı
cinân oldu. Mecmû'a-i eş'âr-ı belâgat-şi'ârından nümunedür:

./// ./// ./// .///

Nişâtum bezm-i vasl-ı yârdan dūr olduğumdandur
Ġamum ikbâl-i baht-ı dūna mesrûr olduğumdandur
Taleb-kâr-ı devâ-yı rāḫat-ı ye's olmadan kaşdum
Ümîd-i lezzet-i vasluñla rencûr olduğumdandur

* Hece eksiği var.

./// ./// ./// .///

170 Güzār itme şabā lutf eyle tarf-ı giysūvānından

Meded mürğ-i dili itme remīde āşiyānından

O rehden āb-ı cūy-ı kām-ı vaşluz kim gelür her dem

Sadā-yı el-ataş bāng-i derā-yı reh-revānından

Enīs-āsā olur şāyeste-i dūšnām-ı ye's-engīz

Ümīd-i harf-i vuslat eyleyen yārūn dehānından

ŞEYH ENİS :

6^b

Tarīk-ı 'Aliyye-i Mevleviyye'de 'ilm ü fażl ile
şöhret-zede mahmiyye-i Edirne'de Mevlevī Şeyhi Receb Dede'-
dür. Mecmū'a-i güftār-ı hālet-nümālarından nümūnedür:

/// ./. ./// ./. /

Dil piç ü tāb-ı 'ışkı füzūn eylesün de gör

Giysū-yı yāri 'ukde-nümūn eylesün de gör

Ey dil seni mertebe-i āh-ı seher-gehūn *

Remz-āşinā-yı rāz-ı cūnūn eylesün de gör

* 175 Olur Enīs dāhil-i bezm-i vişāl-i yār

Rāh-ı talebde terk-i sūkūn eylesün de gör

./// ./// ./// .///

Cūdā düşmez 'acebdür dīdeden ol çeşm-i cādūlar

Ne hoşdur lāne-sāz olmak kenār-ı cūda āhūlar

'Aceb mi sāye-dār-ı 'arız-ı pūr-tāb-ı yār olsa

O giysūlar ki her tārında bend olmuş perī-rūlar

* Vezin tutmuyor.

/./ /./ /./ /./

Şanmañuz kim āb-rū-yı hūsni pinhān itdi haṭ
Cā-nişin-i Hızr'a anı sebze-i cān itdi haṭ
Tār-ı zülfiyle fütāde dillere imdād içün
Muydan bir halka-i çāh-ı zenaḥ-dān itdi haṭ
180 Şiše-i hūsne kaṣā sūnbül kosun şimden gerü
Gül-sitān-ı hūsni-yāri sūnbül-istān itdi haṭ

././ ././ ././ ././

Tokunsun tek hemān la'l-i nemek-rizūn leb-i cāma
Katarsān bāde-i nāba nemek kat kat helāl olsun

E V C İ :

Divan Kātiblerinden İstanbulī Mehmed Efendi.
Bin elli dört senesinde fevt oldı⁽⁴⁾.

./. ././ ././ ././

Her demde 'alevlenmededür āteş-i 'ışkum
Günden güne sen hūsni ile oldukça ser-efrāz
Evcī nice pey-revlik ider ol şeh-i nazma
Mümkin mi ki güncişk ola hem pençe-i şeh-bāz

./. /./ /./ /./

Semend-i lutfına fitrāk-besteyüz şimdi
Gehī rikāba düşüp gāh pāya yüz sürerüz

(4) Seyrek-zāde tez.'de Divan'ı olduğu kayıtlıdır. Bak. "Evcī"

H A R F Ü'L - B Â'

B Â K İ :

Kepenekci-zâde İstanbulî Mehmed Efendi. Bin seksen yedide ser-keşide-i nemed-imerg oldu. Zübde-i eş'-arından nümunedür:

/././ /././ /././ /./

185 Seyle virdi hâşıl-ı 'ömrüm nice pür-cüş ider
Cüy-ı eşkûn bir kararı yok mı tûfân tâ-be-key

BÂKİ-i DİĞER :

'Uşşakî-zâde es-Seyyid 'Abdü'l-Bâkî Efendi.
Bin toksan senesinde dârü'l-bekāya nakl eyledi⁽⁵⁾.

(/././) ..// ..// ..// ../ (//)

Geçeli gerdenüme silsile-i zülf-i düta
Dil-i şeydayı hayālata düşürdi sevdā
Hāmdur vādî-i 'ışk içre o 'aşık mādām
İtmeye puhte anı âteş-i dörd-i sahba
Lutf idüb cilve-geh-i nāza çık ey kebk-i hırām
Muntazır şive-i reftāruña bārān-ı safā

(5) Seyrek-zâde tez.'de Mecmū'a'sı olduğu yazılıdır. Bak. "Bâkî-i Diğer"

B Ā H Ġ R :

Yağlıkçı-zāde. Bu rubā'ī nümüne-i güftārīdur.

///. .///. ./// /

Bir muğ-peçenün 'ışkına düşdüm nā-gāh

Zünnār-ı ser-i zülfine bend oldum āh

190 Bilmem nic'olur hāl-i derūnum Yā Rab

لا حول ولا قوة الا بالله

BAHRĠ PAŞA :

Nişānī Mehmed Paşa'dur. İstanbul'da cizye muhā-sebecisi iken bin yüz on iki tārīhinde ğarīk-i deryā-yı rahmet aldı. Vefātına Kefevī Luṭfī'nün tārīhidür:

"Zevrak-ı cismini çekdürdi fenādan Bahrī"

زورق جسمنی چکدردی فنادن بحر ۱۱۱۲

Dīvānçe-i eş'arından bir nebzedür:

./// ./// ./// .///

Degül hāle olup mihre-i 'āşık micmerin yakmış*

Girüp bir halkaya şeb-tā-seher teshīr ider meh-tāb

/./ /./ /./ /./

Şāne-veş sad-pāre olmuşdur ğam-ı 'ışkunla dil

Olmamışken dahi zülf-i 'anberinün şāne-dost

* "Degül(dür) hāle mihre olup āşık micmerin yakmış" olursa düzeliyor.

Her seher 'arż-ı cemāl it 'āleme ğün āfitāb
Dā'imā şem'-i şeb-ārā gibi olma hāne-dost
Eyledi ham kâmetin her 'āşık-ı üftādenün
Tıfliken yâyin çeker yok Yaycıbaşı -zādenün

B E D R İ :

'Ayıntābī Mehmed Efendi. Zümre-i müderrisinden.
Bin altmış beş senesinde mäh-ı 'ömri mużmahil-i ğurub-ı fer-
nā oldu⁽⁶⁾.

././ ././ ././ ././

195 Şerer-feşān görinen şanma āh-ı hasretdür
Fetīl-i şu'le-i dāğ-ı siyāh-ı hasretdür
Nedenlū olsa da germ-ihtilāt o şūh yine
Bizüm nasībümüz ancak nigāh-ı hasretdür
'Aceb mi olmasa milk-i dil ma'mūr ey Bedrī^{*}
Hemişe tāhte-ğāh-ı sipāh-ı hasretdür
Dem-i vişāl geçer intizārı bākīdür
Gider şafası şarābun humarı bākīdür
Unutmaz ol büt-i nev-reste eski 'āşıkın
Yanında dil gibi bir yād-ğarı bākīdür

200 Fenā-yı dehre keder çekmez ehl-i dil Bedrī
Mesīh-veş suhen-i āb-darı bākīdür

(6) Seyrek-zāde tez.'de Dīvān sahibi olduğu kayıtlıdır. Bak."Bedrī"
★ Ve zīn tutmuyor.

oldı. Vefâtına Ülfetî'nün tārīhidür:

کوشه جنت بوجاقلی زاده به اول مکان ۱۱۱۷

"Gūşe-i cennet Bucaklı-zāde'ye ola mekân"

./// ./// ./// .///

Ruh-ı pür-tābına mäh-ı münevver dāğ ber-dildür

O hāl-i gerden-i sīmīne 'anber dāğ ber-dildür

N'ola dāğ-ı dil-i pür-sūzun izhār eylese zīrā

Gül-i ruhsāre-i cānāne güller dāğ ber-dildür

'Aceb mi yāksa nār-ı hasret ile sīnesin her dem

Ki hāl-i müşg-büy-ı yāre micmer dāğ ber-dildür

B E N D İ :

Kasımpaşa'lı 'Osmān Çelebi. Yeniçeri kâtiple-
rinden. Bin yüz yigirmi dörtde fevt oldu.

/.// /.// /.// /.//

215 Eşk-i çeşmüm seyl idüp kıldum rehinde cüy-bār

Kim o şah-ı hüsne zahmet virmeye gerd-i ğubār

B E H C E T İ :

İstanbulî Hasan Çelebi. Dīvān-ı Hümāyūn kâtip-
lerinden tārīh-nüvīsdür. Bin toksan beş senesinde 'āzīm-i
dīvān-hāne-i dārü'l-bekā oldu.

./// ./// ./// .///

Öper yārūn lebin dil hatt-ı 'anber-fāma katlanma

Bozar ol tıfl-ı şeydā rūzesin ahşāma katlanmaz

//. /. .//. /./

Bir mihri sev ki rūyine meh-tāb reşk ide

Şāfī-i cism-i hoş-terine āb reşk ide

Sevdā-yı vasl-ı yār ile ol öyle muẓtarib

Endām-ı lerze-nākūne sīm-āb reşk ide

Dendānuñı lebünde görüp şöyle añlarum

Dürc-i 'akīkde dür-i nā-yāb reşk ide

B A H Ā Y Ī :

Istanbulī Hasan Çelebi. Ser-müneccimīn. Heccāv olmağla Küfrī dinmekle şöret-yābdur. Biñ yetmiş bir sene-
sinde zebān-beste-i merg oldı. Netīce-i güftārından nümunedür.

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

220 Eyledi çünki anı āb-ı sirişküm sīr-āb
Sīnede dağlarum her birisi lāle olur

BAHAYĪ EFENDİ :

Zib-efken-i Sadr-ı Meşihat-ı Islāmiyye dībāçe-i
tezkiRETÜ'l-eshiyā Kara Çelebi-zāde Mehmed Efendidür. Biñ
altmış dört senesinde rū-be-rāh-ı bekā olmışdur. Müretteb
divān-ı belāgat-'unvānlarından çide-i dest-i hāme-i serī'ü'r-
raḡamdur⁽⁸⁾.

(8) Seyrek-zāde tez. 'de vefatına düşürülmüş olan şu tarih kayıtlıdır:
"1064 ۱۰۶۴ متزك فردوس اوله الفاتحه " Bak. "Bahāyī Efendi

ez- Kaşâyideş

././ ././ ././ ././

Şeh-i bahār-ı memālik-sitān-ı kişver-gîr
Kalem-rev-i çemeni eyledi yine teshîr

8^a

O haddedür ki rutûbet bakılsa küh-sāra
İderdi tîr-i nazar seng-i hāreye te'sîr
Letāfetiyle hevānūn olurdu tāze-nihāl
Bu fasl içinde çemen-zāra atsalar bir tîr
Olurdu lutf-ı hevādan şüküfte vü handān
Olınsa gonce-i gül seng-i hāreye tasvîr

225 Seher alup eline cām-ı zer-nigārı felek
Dimāğ-ı halkdan itdi hūmar-ı bādeyi dūr
Diyār-ı gurbete düşmiş kıyās ider kendüni
Bu demde hātır-ı ehl-i dile gam itse hutūr
Şikence-i hafakānı penāh-ı cānı sanur
Nişān-ı nāvek-i tîrūn olan dil-i rencūr
Girüp biri birine üstüh^vān-ı felek[★]
Olurmiyāne-i zencîr-i keh-keşān meksūr
Alınca micmere-i mihri zîr-i dāmāne
Tuşuşdı dāmen-i pîrāhen-i şeb-i deycūr

230 Bakarsa dîde-i 'ibretle vaktidür şimdi
Dükān-ı şem' - fûrûşāna hāne-i zünbūr

★ Eksik heceler var.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Ḳala ḡam-ḥāne-i bahtum yine bir gerd-i melāl
Ol̡sa cārüb-keşi perr-i hūmā-yı ikbāl

ez-Ġazeliyyāt

./// ./// ./// .///

Şakın ḥākisterüm çignetme esb-i nāza bī-pervā
Ḳomaz elbette ḥālī 'ışk ocağın bu dil-i şeydā
İrersen devlet-i pā-būs-i yāre ey gönül bir gün
Hemān sen der-gehinde ḥāk-sār ol āsitān-āsā
Niḥāl-i tāzesin neşv ü nūmā hengāmıdur[★]
Ḳo rūmāl eylesün pāyüne āb-ı revān-āsā^{★★}

..// ..// ..// ../

235 Dehenün nüṣṣa-i rūyuṇda çü nuṇ-ı tenvin
Sözde peydā vü kitābetde nihāndur cānā

//. .//. .//. .//

Huffāş-sıfat kūyuṇa her şeb tolaşurđı
Saṇa yarasa mürġ-i dil ey mäh-ı şeb-ārā

//. /.//. .//. /.//

Ruḥsār-ı yārda ḥat-ı 'anber-şiken biter
İ'cāz-ı hüsnidür ki gül üzre çemen biter
Nālān iden beni ḥat-ı sebz-i 'izārdur
Feryād-ı 'andelibe sebeb nev-bahārdur

★ İki hece noksan

★★ "pāyüne" kelimesinden sonra bir hece noksan.

Yārūn tecelliyātını şad-güne eyleyen
Āyīne-i dilūmde olan inkisārdur

/./ /./ /./ /./

240 Cür'a-i cām-ı murādı dem gelür sākī-i feyz
Nev-'arūs-ı bahtuma gül-güne-i ruhsār ider
Ey Behāyī gāh olur bād-ı seher gāh(ī) niyāz
Şāhid-i ikbālī h^vāb-ı nāzdan bīdār ider

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Şöyle bī-nūr u ziyādur ki şeb-i mihnetde
Göremez ahterūmi dīde-i bīnā-yı sürür

./// ./// ./// .///

Behāyī hāne-i ümmīd kalmaz böyle der-beste
Nesīm-i lutf eser elbette birgün feth-i bāb eyler

/./ /./ /./ /./

Būse-i la'lin hüner cānile erzan almadur
Şīve-i ehl-i mahabbet cān virüp cān almadur

245 Cüy-veş her yaña pūyān olmadan maksūd-ı dil
Yanına bir sīm-ten serv-i hīrāmān almadur

./// ./// ./// .///

8^b

'İtāb-ı la'l-i nābūndan gönül pür-piç ü tāb olmaz
Bilür kim kām-ı āteşden çıkan hançerde āb olmaz
Hirāsān olmasa gülden dil-i nā-şādun ey bülbul
Eser eylerdi hāre āh-ı āteş-zādun ey bülbul

Ne te'sîr itdi gül-zâre ne virdi âteşe hârı
Yine turmaz okursun rûz u şeb evrâdun ey bûlbûl

/././ /././ /././ /./

Tîr-i cevri(i) il bâna per-tâbdan hâlî degül
Dil nüvâziş-nâme-i aḥbâbdan hâlî degül

250 Gül-şen-i dil nâvek-i pey-der-pey-i dil-dâr ile
Yaz u kış bir ḡonca-i sîr-âbdan hâlî degül

//. .//. .//. .//

Geh bâna geh ol hançer-i bürrâna bakarsın
Maksûdun eger cân ise cânâ ne bakarsın

./// ./// ./// .///

Dil-i mecrûhumuz lutf eyle kalsun dâm-ı zülfünde
Şikeste-bâl olan mürḡi idüp âzâd neylersin
Güzel tasvîr idersin hâl ü hatt-ı dil-beri amma
Füsûn u fitneye geldükde ey Bihzâd neylersin

//. /./ .//. /./

Hayfâ ki şâh-sâr-ı murâda sarılmadı
Hâk-i harîm-i dilde biten tak-i ârzû

255 Ol resme nâ-ümîd-i visâlüm ki çeşmüme
Mânend-i tûtiyâ görünür hâk-i ârzû

/././ /././ /././ /./

Tîḡ der-kâr olmasa ceyş-i hat-ı ruhsârda
Fitneler peydâ olur ser-hadd-i ḡusn-i yârda

./// ./// ./// .///

Çıkar gerd-i belā eflāke inmezse yaşum hāke
Göz açdurmaz felek bir dem dil-i mecrūh-ı ğam-nā
Hayāl-i hançeründen dīde-i dil ğark-ı āb oldu
Reg-i dil benzedi bir ser-bürīde tāk-i nem-nāke

./// ./// ./// .///

Dil-i pūr-āteş-i 'uşşāk^hdur çünkim harīdārı
Nola ol Yūsuf-ı hüs^hnün olursa germ bāzārı
260 Şadāsın küh dīnlerdi fiğān itdükce inlerdi
Benüm gibi degüldi küh-ken var idi ğam-h^vārı

Rüba'ıyyāt

//. ./. / .//. ./ (//. ./. / ./// /)

Ey rahmeti çok olan Hudā-yı müte'al
Mücrimlere itdügünde İsāl-i neval
Dil-sūhte-gān-ı düzeh-i hicrānūn
Bir cennete ırgür ki ola adı vişāl

//. ./. / .//. / (//. ./. / .//. /)

'Işkun beni ey çerāğ-ı bezm-i hūbān
Ser-tā-be-kadem yakdı çü şem'i-sūzān
Bir dāğ komak murād idinsem tenūme
Dāmān-ı fetīl olur hemān şu'le-resān

//. ./. / .//. ./ (//. ./. / ./// /)

265 Yā Rab dilüm eyle mahrem-i rāz-ı şuhūd

Olsun nazarumda her dü 'âlem nâ-bûd

Bir vechile saykal-ı fenâyı ur kim

Âyine-i dilümde kalmaya jeng-i vücûd

B E Y Â N I :

Mevâlî zümresinden Ahmed Efendi. Üsküdâr'dan ma'-
zûl. Bin yetmiş beş senesinde dârü'l-bekâyâ revân oldu. Dî-
vân-ı mürettebinden nümunedür:

///. .///. .///. .//

Ham itse nbla kaddini bār-ı gam-ı dünyā
Heyzüm-keş-i kânûn-ı belâdur dil-i şeydā

Ber virse dahi nahl-i emel bâğ-ı hevâda
İrmez şer-i şahına anûn dest-i temennā

9^a Men kâfile-sālār-ı reh-i milk-i bekāyem
Reh-ber olan 'uşşāka sadā-yı ceresümdür

270 Men rûz-ı ezel şahne-i milk-i melekûtem
Hüddām-ı felek her biri kem-ter asesümdür

(/./) .// .// .// .// (//)

Çāk çāk eyler ise sîneni yār incinme

Pāre pāre olıcak kâbil(olur) kāre sadeḡ

///. .///. .///. .//

Peymāne-keşem ta'n-ı 'adüvden hāzerüm yok

Âyine-sıfat sāf-derünem kederüm yok

Āhumla fūrūzende iken āteş-i sīnem
Çün ahker-i t̄abende 'acebdür şererüm yok

/.// /.// /.// /.//

Nola pūr-tāb ise yārūn hatt-ı fitne-cūları
Bād-bīz-i āteş-i ruhsārıdur giysūları

275 Her çemende cem' ider yüz biñ perişān dilleri
Pīç Pīç olmuş anuñcūn zūlf-i 'anber-būları
Dürre-i beyzā misālidür Beyānī her biri
Dürc-i la'linde o şūhūn muntazam lū'lūleri

H A R F Ü'T - T Ā'

T Ā 'i B :

Nāmı 'Abbās'dur. Diyār-ı 'Acem'den zuhūr itmekle
'Acem Paşa dinmekle şöhre-reşadur. Biñ yüz iki senesi safe-
rinde sefer-i dārū'l-'adem eyledi. Mecmū'a-i güftārından nuḥbedū

././ ././ ././ ././

Fenā bulursa bu deyr-i cihān ne ğam ey dil
Şanem-gehinde büt-i şīve-kārı bākīdür

///. ///. ///. ///

Bir mäh-rū-yı velvele-ārāya düşdi dil
Mānend-i jāle ğonce-i ra'nāya düşdi dil

Ser-maṭla'-i cemālde ebrūların görüp
Evvel nazarda bir meh-i ğarrāya düşdi dil

T Ā 'ī B :

İstanbulī Mehmed Çelebi. Dīvān-ı 'Ālī kâtiblerin-
den. Bīn toksan beş senesinde dest- şüy-i ma'ü'l-hayāt-ı fānī
oldı. Dīvānından münteḥabdur:

// . // . .// . //

280 Her zaḥm-ı tīrūn olmada dāğ-ı ciger baṇa
Lāzım degül mi ğamzeleründen ḥazer baṇa

// . .// . .// . //

Baḥşāyiş-i feyz ile şunup cām-ı şarābı
Bezm ehline sākī kerem ü lutfı müdām it

// .// // .// // .// //

Müşg-biz eyler dimāğ-ı bī-dilāne 'ālemi
Nefḥa-i gül-zār-ı Ḥallāk ile bād-ı nev-bahār

Rüba'iyāt

// . .// . ./// /

Leb-teşne gönül sūz-ı ḥarāret bilmez
Deryāları nūş itse kanā'at bilmez
Ben āh ü fiğān itmede itmeme te'hīr
Ammā ki ğam-ı 'ışkı o āfet bilmez

// . // . // . //

285 Da'vā-yı mahabbetde gönül itme cedel
Zirā ki virür 'ukde-i ta'bīre hālel
Bāziçe-i hayretde nihān itmişdür
'İşk u dili takdīr-i Hüdā 'Azze ve Cell

T Ā 'İ B :

Mevālī zümresinden 'Osman-zāde dinmekle zebān-zed.
Bin yüz otuz altı senesinde Mısr-ı Kāhire kādısı iken mansıb-ı
hayātdan ma'zūl oldu.

..// ..// ..// ../ (//)

9^b Bize mi'mār isen āgyār yıkılsun gitsün
Dil-i virānumuzı māt ise kashūn yab yab

Kıt'a

// . // . // / (// . // . // . //)

Küttāba müşābih itmeden etvārı
Maksūd-ı dilüm degül kitābet kārı
Gördüm ki gamunla mürğ-i 'aklūm uçıyor
İtdüm kafes āna kafesī destārı*

T Ā 'İ B :

'Ömer Çelebi. İstanbulî⁽⁹⁾

(9) Seyrek-zāde tez.'de Mecmū'a'sı olduğu kayıtlıdır. Bak. "Tā'ib"

* "Kıt'a" başlığı altında verilen bu dörtlük bir "Rubā'ī"dir.

/./ /./ /./ /./

290 Hün-ı dil kim māye-i endiſedür her katresi
Neſ'e- baſ-ı bāde-i sad-ſiſedür her katresi

T E C E L L İ :

Zü'l-fekār Efendi. Piyāde mukābelecisi iken bin
yüz yedi senesinde büride-i seyf-i ſarım-ı memāt oldu. Dī-
vān-ı eſ'ār-ı cevher-dārından nümunedür.

../ ../ ../ ../

Nice kan ağlamasun ſiſe-i minā-yı ſarāb
Göz dīker sāgar-ı la'l-i leb-i cānāne habāb

///. ///. ///. ///

Gelsün hele ol kāmēt-i bālā-yı kıyāmet
Görsün nic'olur halk temāſā-yı kıyāmet

/./ /./ /./ /./

Bād-ı ſubhile çemen cūſ eyleyüp deryā-miſāl
Bir nazarda yem yeſil hārāya benzer mevc mevc

///. ///. ///. ///

Gül-zār-ı āteſ oldu dil-i dāg-dārımız
Yir yir yakarsa lāle 'aceb mi çerāğımız

295 Mādām düşmeye elümüzden ſifāl-i mey
Bezm-i çemende yirlere baſmaz ayağımız

// . // . // . //

Ālām-ı şeb-i hecri ki rûz-ı ezel aldum
Endîşe-i zülfi gibi tûl-ı emel aldum
Ser-hadd-i keş-â-keşde ğam-ı zülfün ucından
İsbât ile ben da'vi-i 'ışkunda tel aldum

// . // . // . //

'Uryân iken bulunmasa ol mäh-ı sîm-ten
Serden geçüp ayağına geçmezdi pîrehen
Sākî yitiş ayağumuza indi kara şü
Zeyn oldu taze dāğ-ı çerāğān-ı encümen

TECELLÎ-I DİĞER :

Istanbulî Mahmūd Çelebi'dür. Bîñ altmışda fevt
oldı.

./// ./// ./// .///

300 O yārūn h^vāba vardı çeşm-i mesti şarına nāzından
Murādı rāhat olmakdur biraz halkun lisānından

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Nola olursa kaşun zülf-i siyeh-fāma yakın
Her zemān gur-re-i meh görinür şāma yakın

H A R F Ü'S - S A

SĀBĪT EFENDİ :

Mevālī-i Kirām zümresinden Özişevī 'Alāü'd-Dīn Efendi'dür. Bīn yüz yigirmi dört senesinde mahkeme-i dārü'l-bekāda sâbit-kadem oldu. Mükemmel dīvân-ı letâfet-'ünvânından müntehabdur: (10)

ez-Kasâyideş Berā-yı Mi'râciyye

./// ./// ./// .///

Hoşā ferhunde-ahter leyle-i mümtāz-ı müstesnā
Ki 'ünvân-ı berāt-ı kadridür ser-süre-i isrā
Şafak rüy-ı 'arūs-ı mihre bir gül-gün tütük aşdı
Kevākib saçı virdi bî-nihāye gevher-i yektā
10^a Zemāne geydi nârencî kabā-yı zer-nigār üzre
Cevāhir tügmelerle bir çiçekli 'anberin hārā
305 Kevākib şanma kim pervānelerdür almış etrāfın
Yakınca şem'-i mäh-ı pür-fürüğü tarem-i vālā
Yed-i teshīre almış kişver-i Key-husrev-i ruzı
İder mum şenligin Efrāsiyāb-ı leyle-i zulmā

(10) Seyrek-zade tez.'de vefatına düşürülen şu tarih kayıtlıdır:
1124 ١١٢٤ قاللى كونه ثابت باقى "Baki değil Nabi'dir. Her ikisi aynı
sene vefat etmiş. Tarih böyle hesab edilirse doğrudur." notunda
"Sabit" ile "Baki" karıştırıldığı için hata vardır.

Meger kim üstine bir telli pullu pîrehen çekdi
Yakup fânūs-ı ğarrā-yı mehi fülk-i yem-i hadrā
Seyirci çıkdı gök meydānına şāmūn temāşāya
Resen kurdı sehāb-ı rīsmān-bāz-ı felek-peymā
Su sepdı var ise ahşāmdan fıskıyye-i hurşīd
Giran-h^vāb-ı safādan çeşmin açdı encüm-i zehrā

- 310 O şebdür bir mu'anber turra müşğīn-giysuvān āfet
O şebdür bir siyeh hārālı şūh-ı nāzenīn-simā
Şirīşt-i zāt-ı pāki tīn-ı mahtūm-ı nübüvvedür
Nişānıdur mübarek arkasında hātem-i zībā
Yahud bir huccet-i zahriyye-i makbūldür ol kim
Aña kādī-i kuds-i kudret urmı ş hatm ile imzā

././ ././ ././ ././

Meh-i nev-i ramazān çekdi selh-i şa'bāna
Rikāb-ı sīm ile bir bād-pā semend-i rahīl
Ziyāfet eylemege niyyet eyledi şehri
Bu gice ğurrası itmezse re'yini tahvīl

- 315 Dökıldı nukl-i fatūrı zarīf-i devrānūn
Elinde kulpı kalup oldu ser-nigūn zenbīl

././ ././ ././ ././

Hāk-bīzi olsa ğırbāl-i felek der-gāhınūn
Hāk bu kim yıldız kadar her şeb dür-i meknūn bulur
Kapusında kara kullukçı iken zengī-i şām
Her seher zīr-i serinde bir kızıl altun bulur

sebt-i āsar-ı kemālātın iden erbāb-ı hāl
Hāmesin müstağrak-ı envār-ı gün-ā-gün bulur

ez-Şitāiyye

././ ..// ././ ..//

Su tırdı cevfine havzūn ki Beydebā-yı hakīm
Ayaklarında ider çeşme açmağı ta'rīf
320 Şogutdı sayfı şitā ile eyleyüp mā-beyn
Girüp ara yire balğam bırakdı berf-i keşīf
Buhār-ı arz degül zīr-i hākden sevre
'Ale's-sabāh tuman atdurur şitā-yı 'anīf
Sovuk mu'āmele idüp bu serd mihr-i sipihr
İderse şiddet-i sermāyile bizi tahvīf
Kırağı sanma dil altı olınca süsen-i bağ
Zemāne itdi nişādır sufūfını te'līf

ez-'İydiyye

//. //.. .//. //.

Çıkdı kenār-ı bāma temāşāya mäh-ı nev
Yek-sāle rāhdan geliyor dil-rübā-yı 'ıyd
325 Farkında āfitābeli bir şeb-külāhı var
Şemsün kuçeklerinden imiş meh-likā-yı 'ıyd
Çok mı büyütse dā'iresin gün-be-gün hilāl
Arturdu etmegin şeh-i zerrīn livā-yı 'ıyd

10^b

Dün çıkdı çille-i ramazāndan 'aceb midür
Lāgar görünse mäh-ı nehāfet-nümā-yı 'ıyd

ez-Sulhiyye

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Şükr-i Bārī ki be-fetvā-yı imām-ı İslām
Şerbet-i sulh-ı halāl oldu mey-i ceng harām
Töplardan döşenüp mihr-i vefā rāhına künk
Geldi tā kaşr-ı dile āb-ı safā-baḥş-ı merām

330 H^vān çeküp aş-pezi matbah-ı tevfiḳ yine
Kūs kazgānlarını eyledi kazgān-ı ta'ām
Nīzenün siḥ-i kebāba dönecek hāleti var
Miḡfer-i rezm olup encümen-i bezmde cām
Ālet-i harb eser itmemek için min-ba'd
Bağladı gerden-i ecsāma hamāyıl şamsam
Āştī şevki ile nāme-nüvis-i 'ahde
Ḥokka-i miḡberedür humbara-i āteş-fām
'İyddür sulh olalum tiḡ-i nigāhunla didüm
Didi ey dil-şüde sağ olana her gün bayram

335 Çāşnī-gīr-i kadeh h^vānına çesbān görse
Piş-gīr-i şafakı serper idi her aḡşām
Cebhe-i rahşına hurşid şu'a'ından çarḥ
Arz ider şemse-i zerrin ile som sırma licām
Ra'da teşbīh idüp velvele-i nevbetini

İtmesün evc-i felekde tob atanlık Behrām
Kürsi-i nātıkada nakl-i merātib iderek
Vā'iz-i şehir gibi cerre çıkar sevķ-i kelām
Cerri sevmem kıyamamda kala nā-müsta'mel
Sevdüğüm kāfiyedür lafz-ı şerif-i En'ām
340 H^Vab-ı nāza varıcak ol gül-i ter gül-şende
Jāle su sepmeyicek üstine bīdār olmaz
Nahl-ı nāzum nice teşbīh ideyüm kāmētüne
Servde haneş olur şive-i reftār olmaz
Laht laht olsa da her pārede sensin zāhir
Sana āyine gibi 'āşık-ı dīdār olmaz
Renciş-i hātırı 'arz eyle şifā niyyetine
Derdini söylemeyen hastaya tīmār olmaz

././ ././ ././ ././

Kıtar-ı kāfile-i nev-bahārı bād-ı nesīm
Tağıtmış idi idüp hep tavīle teslīm*
345 Ra'ıyyet-i çemenün kaldurup 'avārızını
Yirine geldi şeneldi o hānedān-ı kadīm

././ ././ ././ ././

Temāşāya gelen hūr-ı bihiştün çeşmi kalmışdur
Degül revzenlerinde kıt'a-i bāda mey-i minā
Sezādur her biri mengüş-ı güş-ı hūr-ı 'ıyn olsa
Derūnında hezār āvīze var mümtāz ü müsteşnā

* İkinci mısrada hece eksiktir.

// . / . / . // . / . /

Hurşîd sünger ile ğubār-ı rikābını
Silmekde rûzgār gibi pür-şitāb olur

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Kaldurup bir 'alem-i Besmele-peyker sünbül
Oldı Dārā-yı çemen çeyşine reh-ber sünbül

350 Hatt ile aldı çemen memleket-i gül-zārı
Çekdi menşûrına tuğra-yı mu'anber sünbül

11^a Asdılar boynına gök şırlı 'amel torbaların
Kalb azanlıkda tutılmış gibi zer-ger sünbül
Lāle-i surh¹ da gendü gibi gök zurna ider
Her kadeh cür'asını üstine serper sünbül

ez-Ramāzāniyye

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Yevm-i şek sohbetine şîre sıkarken yārān
Sık-boğaz itdi başup şahne-i şehir-i ramāzān
Yıldızı düşdi siyeh-kārî-i minā nüvişün
Sanma kandil uçurur kayyim-i seyyāre-feşān

355 İtdi mähına berāt-ı hasenātı tezhîb
Sığanup girdi zer-efşānlığa kandilciyān
Tonanup al 'akīdeyle şeker tablaları
İtdi her guşe-i İstanbul'ı sük-ı Mercān

Can virür rāhat-ı hulkūma esir-i helvā
Gelse efsürdegi-i savmle hulkūmına cān
Elde işkenbe fener arkada zenbīl-i saḥūr
Gice faslında şikem-h^Vāreleründür seyrān
Kadeh-i rıtl-ı girān mertebesi neş'e virür
Kahve-āşāma ağır kahve ile bir fincān

360 Esb-i hırsı çekerüz āhūr-ı istiğnāya
Semt-i cerre boşanur eylesek irhā-i 'inān
Köstegi kırsa da ma'zūrdur ol ma'nāda
Köhne pā-bend-i tevekkülde turur mı hayvān

././ ././ ././ ././

Tağıtdı ğurre-i ecr-i sıyāmı Āsaf-ı 'ıyd
Cerīde-i felege çekdi ğurre re'y-i resīd
Sitāre sanma gice kīseler mühürlendi
Reşen mevācibinivirdi halka 'ıyd-i sa'īd
Degül 'akīde zer-i surh geldi cāme behā
'Ayār-ı rūzenūn itdi libāsını tecdīd

365 Yanık yüreklere su sepdi şerbet-i minā
Ciger harāretini savmun eyledi tebrīd
Hilāl-i 'ıyd degüldür bulındı miftāhı
Açıldı tāli'-i rindāne zahme-i Cemşīd
Şabāh olinca ilāhīye şokdılar rindi
Mü'ezzīnān-ı şeb-i 'ıyd virdiler temcīd

Şakın idüp yine seyr-i şalıncağı dūlāb
O serv-i nāzı şalındurmasun rakīb-i pelīd
Necāt-nāme-i şavvāmı münşi-i rahmet
Mürekkēb-i şeb-i 'ıydiyle eyledi tesvīd

ez-Ğazeliyyāt

././ ././ ././ ././

370 Şunarsa bu dil-i pūr-hūnūm ile cām saṇa
Gönüllēnūr gibi alma budur recām saṇa
O şūh mest yaturken getürdi h^vāb baṇa
Harāmi eylemez itdüklerin şarāb baṇa

././ ././ ././ ././

Yakasın pāk-dāmen kurtarur āşub-ı dünyādan
Kötek yir cāme-i nā-pāk-veş ālūde-i dünyā

././ ././ ././ ././

O semen pīrehene olmuş o fetvāyi kabā
Şāh-ı hūbān-ı cihāndur ve 'aleyhi'l-fetvā

././ ././ ././ ././

11^b

Çemen deryāsı gūyā sūd limānıdur letāfetde
Fezā-yı hākī ğark-ı cūy-bār-ı şīr ider meh-tāb

././ ././ ././ ././

375 Ürküdür sīmurġ-ı mihri gice hubb-i necm ile
Tıfl-ı māha şābitā ağız tūfengidür şihāb
Cūy-ı gül-şende 'arūs-ı bağ olup zīnet-me' āb

Geydi mevc-engiz bir sūd mā'isi zencir be-āb

..// ..// ..// ./

Dil-i āhen-sıfatı āteş-i 'ışka bedel it
Alagör lāzım olur eski demürle kibrit

// // // //

Zümre-i rindāna boş varmak degüldür meşrebi
Cām-ı Cem'den görmedür āyīnū erkānı kadeh

// // // //

Höy-kerde rū-yı yāri görince hicābdan
Şeb-nem degül gülün teridür cāmeden geçer
././ ..// ././ ./

380 Lisān-ı halkda hep zülf-i müşg-sāyesidür

Hadis-i tül ü dirāzı yılan hikāyesidür

Peri nazarları teshirde tekellüf ider

Cenāb-ı şeyhe sözüm yok güzel tasarruf ider

// // // //

Gözden bu hāk-i rāhını maksūd sürmedür

Çeşm-i mükahhali nazarından düşürmedür

././ ..// ././ ./

Geçürse tabla-i dilden varup cigerde arar

Hadeng- efgem-i gamzeñ okın ilerde arar

// // // //

Gerd-i melāl-i dil gibi ol hatt-ı müşg-biz

- Hüsnün tozıtdı hâtıruña gelmesün gubâr
 385 Şeh-bâz-ı çeşmi h^vâb-ı tegâfûlde gösterüp
 Kuş uyhusıyla mürğ-i dili aldadur o yâr
 (//.//) ..// ..// ..// ..// (//)
 Zahm urup pâyine çıkmadı ayak seyrine yâr
 'Âşıkun ayâğına balta urıldı tekrâr
 ./// ./// ./// .///
 Olam tâ keygiriftâr-ı dü şâh-ı turre-i tarrâr
 Çevür başuna âzâd it beni seng-i felâhan var
 Degül dürdî-i minâ bezm-i 'işretde kıyamından
 Ayâğına kara su indi ey sâkî-i hûş-reftâr
 .//.// ..// .//.// ..//
 Müdâm sohbetinün h^vâstâr-ı tâlibidür
 Surâhi mey-keşün ağzı kôkar müşâhibidür
 //. .//. .//. .//
 390 Süsenle nergisinden efendi o gül-şenün
 Ya dil değer o gönçe-i' ra'nâya ya nazar
 .//.// ..// .//.// ..//
 Miyân-ı neş'e-i câma humâr-ı gam-girün
 Yemîn idersem eger hiç başum ağırmaz
 (//.//) ..// ..// ..// ..// (//)
 Seyr-i 'ıyde çıkarup hem-dem-i ahbâb iderüz

'İydi ol servi şalındurmağa dölāb iderüz

././ ..// ././ ,..//

Meşām-ı cāna virür taze kahve bŭy-i nefīs
'Aceb mi ehl-i tībā' şī'rŭm itseler tahmīs

Vefāyı hattına ta'līk idelden olmışdur
Hayāl-i hatt-ı celīsī şikeste kalbe enīs

(././) ..// ..// ..// ..// (//)

395 Zāhidā eyleme cem'ıyyet-i rindāna heves
Şıklet-i rīş-i dirāzŭn çekemezler öz kes

././ /./ /./ /./

Sā'atŭn geldi dimekdür 'āşık-ı dil-hasteye
Sīnesin açup nezāketle o sā'at gösteriş

(././) ..// ..// ..// ..// (//)

Mum sokmış başına mashara-i bezm olmuş
Burnına fiske urursa nola şem'ŭn mikraş

//. /./ .//. /./

Hatt ile aldı dest-i hasenden melāhatı
Cŭzdān-ı 'arızında imiş oldu dāl hat

12^a

Bāc-ı siyehinden iki yüz akçe almağa
Dīvān-ı hŭsne çıkdı virüp 'arz-ı hāl hat

././ ..// ././ ..//

400 Sabā şikencin açup tār-ı zŭlf-i canānŭn

Tokunmasun teline 'aşı̇k-ı perîşānūn

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Çarh tîmārını ser-best idüp nā-şādūn
Çūpe-i tîşe idi baş kalemi Ferhādūn

//. /./. .//. ./

Tuğrā-yı āh çekmege müştāk idūn gönül
Sultān-ı 'ışkdan saña izn oldu var çek

..// ..// ..// ../ (//)

Tama'-ı hāme düşüp sirkelenürsin zāhid
Be koruk yok gözüne bunda mey-i nāb degül

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Bāde-i 'ışk sebū-yı dilūme virdi hālel
Kendü zarfına zarar eyledi ol keskin hal

405 Bel sovuκluğına uğrarsa kim ağlar vā'iz
Ne bakarmıy-ı-miyān-bendine yārūn bel bel
Sende varur yatarum bir gice Şābit diyerek
Beni aldar yatur ol şūh firîbende güzel

//. /./. .//. ./

Hārā-yı sūzeni görünür çeşm-i bülbüle
Kemhā-yı sürh sakız olursa kabā-yı gül

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Çihre göstermeyelüm perde-i nā-mahremden
Duhter-i rezde olur mı bize mahrem görelüm

///. .///. .///. .//

Üftādenem ey serv-i reyānum diye düşdüm
Düşmezdi bu söz ğaflet ile söyleye düşdüm

./// ./// ./// .///

410 Saṇa her meclisünde söylerüz sen mülzem olmazsın
Degül kürsiye vā'iz 'arşa çıksaṇ adam olmazsın

/./ /./ /./ /./

Gösterince rüyın o meh-pāre tarf-ı bāndan
Kaldırup tābānı aylandurdı mäh aḥşāndan

///. .///. .///. .//

Aḳ sāde ile yāri görüp 'āşık-ı miskīn
Ol şevkile āstāre şarıldı bize miskīn

///. /./ .///. /./

Dök ilse gelū-yı rinde mey-i erġuvan sebū ★
Şeytan akındısıyla boğazdur heman sebū

./// ./// ./// .///

'Aceb mi aġlar isem hattūna şām-ı eceldür bu
Aḳ aḳca kara gün için dinür darb-ı meşeldür bu

///. ././ .//

415 Ne eşk-i seher ne āh-ı şeb-gāh
Yıldız kadar aḳca ister ol mäh

★ Birinci mısra'da vezin tutmuyor

///. .///. .///. .//

Toldur diyü minâyı 'acül olma ziyâde
Ey sâki boyacı küpî midür hum-ı bâde

./// ./// ./// .///

Olup ber-çide dāmān-ı tekellüf gelse reftâre
Etek döşerdür ol şühun hıramı serv-i gül-zâre
O çār ebrü ile bak tal'at-ı dil cüy-ı cānāne
Murabba' vefk-ı devletdür konılmış rüy-ı cānāne
Dil-i bed-rūzgār-ı 'aşıkı dāğ üsti bāğ eyle
Rakīb-i kâfiri yil mūmlarıyle ber-çerāğ eyle

///. /./ .///. /./

420 Minā dükān-ı dilde ol ser-tıraş-zāde
Āyine içre döndi bir kıt'a-i 'Imāde
Elmas pâresidür bir penbeye komışlar
Altında kutnı mak'ad üstinde beyāz sâde

///. /./ .///. /./

Hamāmci-zāde yek-dil olup mekr ü āl ile
Şavmakda müşterîsin iki peştemāl ile

././ .-// ././ ./.

Mişāl-i kûze-i mey rûzeyi sıyām gibi
Bu āteş ileteravihe de kıyām gibi

//. /./ .//. /./

Bahr-ı sefīd gibi bugün mevc-i hüs̄n urur
İstanbul'un beyāza girüp sāde-rūları

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

425 Hāk-i kūyūnla gözüm rüşen idüp bād-ı şabā
Ka'be'den sürme getürür baña hacı gūyā

././ ..// ././ ././

Se-rūze şīre için zāhidārı har-meşreb
Du'ā-yı rindile üç günlüğe uğradı heb
Şakın hediye-i 'ūd eyleme edeble taleb
Zemāne hācılarında ne 'ūd var ne edeb
Nişān-ı pāyine görmüş derinde 'āşık-ı zār
Ne semte gitdi o hercāyi bunda bir iz var

..// ..// ..// ./

Deheninden hele bir buseye aldum ikrār
Bir şeker çignedi ol husrev-i şīrīn güftār

(//.//) ..// ..// ../ (//)

430 Dil-i mecrūhūn ile hem-demdür
Hançerūn sapınadağ ādemdür
Dokunup pāyi dökildi sāgar
Devletin depdi yine zāhid-i har

// .// .// .//

Güftāre gelüp feyz-i mey-i nābla humlar
Bir şenligi var mey-kedenün küp küpe söyler

..// ..// ..// ..//

Eser-i büy-ı vefādan dehenün pāk gibi
Aradum ağızunu def'ātile misvāk gibi

// .// .// .//

Bir yerde yatalum diyicek nāzı uzatdı
Yatmam didi bir hayli 'inād eyledi yatdı

Rübā'ıyyāt

// .// .// / (// .// .// .// .//)

- 435 Hünābe-i derūnında olup pergāle
'İşkunla yanı kara çıkardı lāle
Açılma diyü hezār-ı zāra hergün
Beynin şuarur gonce-i bağun jāle
Rindānı başup zāhid-i kabus-mişāl
Hep nukli süpürdi diyerek çāşnī halāl
Göster hünerün kaldırağör meclisden
Ey lāf-zen-i şan'at-ı cerr-i işkal
Zātında televvün var idi meftūnūn
Leylī'de de turmazdı dili Mecnūn'un
- 440 Geh nākaya meyl gehi hirresine
Evzā'ı şütür-gürbe idi mahzūnūn

S Ā N Ī :

İbrāhīm Efendi. Mağnīsāvī. Mevālī zümresinden,
medīne-i merkūmeden ma'zūl. Bīn altmış iki Recebinde hāl-i
hayatı nev'-i diğer oldu. Güftār-ı kıymet-dārından nişānedür:

./// ./// ./// .///

'Araḡ-nāk oldu tāb-ı nilden ol ruhsār-ı hüsn -ārā
Gül-i sürhında her şeb-nem olur bir āteşin deryā
Ne deryādur ki bir kem katresi cūş u hurūş itse
Habābından olur āyine-i 'ālem-nūmā peydā
Yine zehr-i sitemdür Şāniyā bahş itdügi baḡa
Eger kim sāḡarūn göñline girsem ben habāb-āsā

Büyütı (?)

./// ./// ./// .///

Ne çekdün yarı pehlūye ne emdün la'l-i cānānı
Berīyüz cümle lezzetden ne cismānī ne rühānī

ŞEYH SĀKIB :

13^a

Kütahya Mevlevī-hānesi'nde seccāde-nişīn-i Meşīhat
Şāhib-i 'ilm ü fażiletüdür. Mecmū'a-i eş'ār-ı belaḡat-āsārından
nūmūnedür:

/// ./. ./// ./

445 Güm-geşte-gān-ı vādī-i ḡamdan haber mi var
Hızr-ı ferah-fezā-yı emelden eşer mi var

Şeh-bāz-ı çeşm-i bestedür ebna-yı rüzgār

Mürgān-ı bāğ-zār-ı kemāle nazar mı var

Şaykal-zenī-i neşve-i meyden ğaraż nedür

Āyire-i zamīrde şakīb keder mi var

Izhār-ı dāğı çeşmine şayeste eyledük

Ol taze verdi piş-keş-i haste eyledük

Gül-çin-ı bāğ-ı 'arızı olduk o ğoncenün

Tār-ı nigāhı rişte-i gül-deste eyledük

450 Bir seng- dil-i nigārūn 'ışkıyla mest olup

Mīnā-yı tevbe-i meyi işkeste eyledük

Tīr-i hayālī kavs-sıfat der-ber eyleyüp

Şakīb şikār-ı mısra'-ı ber-ceste eyledük

SĀKIB-I DİĞER : İstanbulî

./// ./// ./// .///

Olurdu kâbil-i tasvīr o rüy-ı âteş-nāke

Olaydı hāme-i Mānī eger perr-i semenderden

// ./. .//. /./

Zühād ğark-ı rahmet ise olma nā-ümid

Ey dil muhīt-i rahmet-i Rahmān dükenmedi

Şakīb dükendi germi-i ülfet o şuh ile

Amma zebān-dırāzī-i yārān dükenmedi

H A R F Ü'L - C İ, M

C Ā Z İ M :

Es-Seyyid Mehmed Efendi. Seyrek-zāde. Bīn yüz otuz
sekiz senesinde nühüft-i dārü'l-bekāyı cezm itdi.

//. /.//. .//. .//

455 Zencīr-i zūlfüne dil-i dīvāne ser virür
Kaküllerün belā-yı siyehden haber virür
Virmez ber-i vişālin o nahl-i cefā bize
Ağyar-ı har-menişlere yük yük semer virür

././ ..// ././ ..//

Hevā güzel yine gül-şende gösteriş günidür
Çemen çemen salın ey serv-kad reviş günidür
Kenāra doğru salındur o serv-i āzādı
Gel ey nesīm-i sabā hıdmetün var iş günidür
Yeridür eyleyelüm gāhvāre düşümüzi
Temām o tıfl-ı nev-āmūzı perveriş günidür

460 Gönül semendini bir nev-civāna çek Cāzim
Fezā-yı 'ışkı tolaşdur biraz biniş günidür
Ne dem ki 'aşık-ı ser-germ-i bī-hicāb oluram
Gül-āb-ı şīşe-i nāmūs iken şarāb oluram

Zehî sirāyet-i feyz-i mey-i mahabbet kim
Hemān ki mest görem gamzeñi harāb oluram
Berā-yı kām-ı cihān Cāzim itmem endiše
Mukadder ise eger ben de kām-yāb oluram

C E Z M Ġ :

13^b Mehmed 'Abdu'l-Kerīm. Bahāyī Efendi merhūmūn bir
deri Yahyā Efendinūn mahdūmidur. Kayseriyye kazāsından mun-
fasıl. Bin toksan tokuz senesinde mücāveret-i darü'l-'adnı
cezm itmişdür⁽¹¹⁾.

(/.//) ..// ..// ...// ../ (//)

Nev-bahār oldı dilün kārı cünün itmekdür
Nıyyeti çāk-i girībān-ı derün itmekdür

465 Dil-i āşüfte taleb-kār-ı vişāl olmakdan
Çaraşı tecrübe-i şabr u sükun itmekdür
Şerhasın penbe-sitān eylemeden kaşdı dilün
Sine vü serde olan dāğı füzun itmekdür

///. /.//. .///. /./

Baht-ı siyeh-eşer nıgeh-i 'āşıkānedür
Ol āfitāb-ı hüsn-i siyeh çerde gösterür

(11) Seyrek-zāde tez.'de Diyarbakır kadısı iken vefat ettiği ve Divan
sahibi olduğu kayıtlıdır. Bak. "Cezmī"

./// ./// ./// .///

Tekāpū eylemekden āhūyān-ı deşt ü şahrā hep
Ġazālāne nigāh-ı çeşm-i yārı cüst ü cū eyler
Leb-i dil-dārı teşbīh eyleyenler ğonce-i 'āle
Gül-āb-ı 'özüle evvel dehanın şüşt ü şū eyler

470 Umar yek katre cezmi āb-ı hayvān-ı vīsālünden
O bir bī-hūde-cūdur 'ömri Hızrı ārzū eyler
Şarāb-ı neş'e-baḥş-ı nāz yāre hōş eşer virmiş
Ruḥ-ı tābende-i hūsnine kat kat zīb ü fer virmiş
Hezārı muntazır ezharı lerzān serv şaf -beste
Sabā gül-zāra 'azm-i yārdan gūyā haber virmiş

///. ///. ///. ///

Bī-sūz-ı derūn itme ümmīd-i eşer-i āh
Bi-per ola hiç menziline tīr gider mi

././ ././ ././ ././

Bahār irişdi yine bāğa yār gelmez mi
Murādum üzre benüm bir bahār gelmez mi

475 Hemīşe beste olup ğın-i zūlf-i yāre gönül
Kalur gider o garībū'd-diyār gelmez mi

/:/// /:/// /:/// /:./

Ārzū-mend olma ey sayyād düşmez dāmūna
Ol tezerv-i 'işvenün serv-i hīrāmāndur yeri

Gül-şen-i Kûyında yârûñ âşiyân-sâz oldu dil
Bûlbûl-i âşüftenûñ Cezmî gül-istândur yeri

CEM'Î EFENDİ :

Kuzât-ı zevi'l-ihtirâmdan İstânbulî Mehmed Efendî
didür. Bin yetmiş senesinde eczâ-yı vücûd-ı bād-ı mergele pe-
rişân oldu. Mükemmel divânından nuhbedür:

ez-Kasâyides

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

Nazm-ı pākizesi bir dil-ber-i müşğîn müdür
Baş kesdürse yolında nola şevkile kalem

Ka'be-i ma'rifete hāmesi zerrîn mizāb

Teşne-i lutfā devātı ise 'ayn-ı zemzem

480 Kālemi haste-i hirmāna tabīb-i hāzık
Keremi zahm-ı dil-i ehl-i kemāle merhem

(/./) ..// ././ ..// (/)

'Atıyyeitdükce şîşe-i bāde

Bezm-i 'işretde hamd-h^vān oluruz

Ataruz çarha seng-i ta'nı döner

Yine ol senge biz nişān oluruz

//. /./ .//. /./

Olmakda h^vān-ı ğussa gelū-gir şakiyā

Müş-t-i piyāleyi demidür eyle der-kafa

..// ..// ..// ..//

Göricek gözleri yok birbirini nergisler
Girdi aralarına berd-i 'acūz ile şabā

//. /.//. .//. /.//

14^a 485 Kendün atar deriçe-i çeşmümden eşk-i ter
Dil-hānesini bassa ne dem şahne-i belā

ez-Gazeliyyāt

./// ./// ./// .///

Kemer-bendın çözüp yāri der-āgūş eylemiş deryā
Meded girdābdan girdāba düşmiş ol dūr -i yektā

/./ /./ /./ /./

Māyi dībādan o āfet sīnesin 'arz eyleyüp
Aldadur dil-teşne-i hicrānı mānend-i serāb
..// ..// ..// ..//
Kesret-i girye ile dīde dūketdi yaşın
Yanına uğramadı bir dahī mūrğ-ābi-i h^vāb

//. /.//. .//. /.//

Ordu-yı şah-ı gül çemen-istāna çıkdı hep
Yārān kūmeyt-i cām ile seyrāna çıkdı hep

490 Etfāl gibi meclis-i 'işretde şışeler
Zānū-yı pīr-i bāde—perestāna çıkdı hep

..// ..// ..// ..//

Kişi bu nat'-ı cihānda ne kadar çok bilse
Yine bir lu'bile leclāc-ı felek eyler māt

./// ./// ./// .///

Yeter ser-geşte-hāl itdün meded ey şem'-i bezm-ārā
Çevür başuna lutf it eyle dil pervānesin āzād

/./ /./ /./ /./

Mey-fürüşün zīr-i dāmānında pinhāndur kadeh
Ebr içinde gūyiyā mihr-i dīrahşāndur kadeh
itse çeşmüm nola bārān-ı sirişkin rīzān
Oldı mäh-ı ruḥ-ı cānāne gice hāle kadeh

495 Yok dehān-ı dil-rübā diyü benümle bahş iden
Söylesün ol ḡonce-femde gör niçe ilzām olur

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Nūş-ı cām eyleyerek sāki gelür gūyā kim
Bezme bir şişe ile ḡonce-i ra'nā getürür

./// ./// ./// .///

Cihānda ey gül-i termāl ıssın söyledür dirler
Anunḡün dil hemişe nakd-i derd-i sīneden söyler

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Dirhem-i encümi deryüze-geri çarḡ-ı le'im
Her gice hırka-i şeb-reng-i siyeh-tāre diker

//. //.. .///. //.

Halvetlerinde her biri bir nāzenīn tutar
Ehl-i riyā muḡassılı hep gizli dīn tutar

500 Şarrāf-ı dīde sūbha-i mercān alup ele
Nakd-i ğumūm u ğussayı bir bir hisāb ider

/./ /./ /./ /./

Duhter-i rez devr-i Cem'den kalmadır amma dahi
Revnağ-ı gül-ġüne-i hüsn-i 'izāri tazedür
Hañçer-i sīrābı gül-zār-ı safāya ābdur
Halka halka cevheri ol ābda girdābdur

//. .//. .//. .//

Tersā-peçe-ġān bā'ış-i cem'iyetümüzdür
Pīr-i mey ise eski velī-ni'metümüzdür

/./ /./ /./ /./

Tiġ-i Dahhāk olduġın iş'ār ider ey dil şakın
Hande-rū sundukça el ġaddāreye ol sīm-ber

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

505 Haste-i 'ışk olup şimdi 'aşāya düşdi
Şāh-ı ġülden nola ayrılmasa bād-ı eshār

./// ./// ./// .///

Kümeýt-i bāde sensüz rind-i bī-ārāma rām olmaz
Benānūn gibi sākī āna bir sīmīn licām olmaz

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

Başılup zāhid-i bed-mestile ġünde bīn kez
Şehrden şehre sürilse yeridür duhter-i rez

// . // . // . //

Şahbā virür ammā suhen-i bî-bedel almaz
Mey-hāneci ey şā'ir-i pür-gū ğazel almaz

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

14^b

Feth idüp memleket-i Çin'i ser-ā-ser zülfün
Kızıl alma'ya degin itdi musahhar zülfün

// . // . // . //

510 Gel mūmyā-yı lutfile bir çāre eyle kim
Üftāde-i nihāl-i hīrāmanūm senūn

../ ..// ../ //

Ğubār-ı mey-gedeyi tūtiyā bilürse nola
Gözi o kapuda açıldı rind-i mey-h^vāruñ
O şem'-i nāzile hem-meclis olmadı bir şeb
Aña yanar yakılır anadur harāret-i dil

// . // . // . //

Ağyār ile düşmiş reh-i mey-hāneye dirler
Bu vaż'ı ben ol şūh-ı dil-ārāya düşürmem

./// ./// ./// .///

Virüp sākīye varum bir kümeyt-i tīz-ğām alsam
Belā vādilerinde kalmışam rāh-ı merām alsam

// . // . // . //

515 Şeh-bāz-ı şubha kahkaha-i hezl-nāk ider
Tasvīr-i āl tūtī-i peymānemüz bizüm

.//.// ..// .//.// ..//

Sebū-yı bāde yetişmezse hum-ı dil pürdür
O mest-i nāz tek itsün bizümle 'ıyş-i müdām

//. //.. .//. //

Esrār-ı la'lün olmasa hayret-resān-ı cām
Engüşt-i şīşe olmaz idi der-dehān-ı cām

/...// /...// /...// /...//

Ḳurtulur dem-kār-ı mihnetden miṣāl-i Ḳüh-ken
Başuma dermānum olsa ey büt-i Şirīn-dehen

//. //.. .//. //

Ḳıldı başı berāberi nādānı çarḥ-ı dūn
Buldı hele kapağını ol dīk-i ser-nigūn

((//)) ..// ..// ..// ..// ((//))

520 Beḡl ider vāye-i der-desti sabā himmet olan
Sıgamaz ḡonce-sıfat kendüye nev-devlet olan
Götürür ayağına nice şeh-i Cem-menişi
Hum-ı pür-bāde gibi mu'tekif-i 'uzlet olan
Sāḳi-i şūḥ ile rindān-ı kadeḥ-peymāya
Gice rez duḥteridür vāsıta-i soḥbet olan

/...// /...// /...// /...//

Kākülün ruḥda ruḥun fikr-i dil-i dīvānede
Mārdur gencīnede gencīnedür vīrānede

((././)) ..// ..// ..// ../ ((/))

Duhter-i rez ki gele bezm-geh-i ümmide
Ayağın yu suyn iç ey dil-i hasret-dide

//. .//. .//. .//

525 Halvet-gede-i 'āşık-ı nālāna gelür mi
Ol gamzesi kāfir 'aceb imāna gelür mi
Vā'ız da şarāb içse biraz bī-gam olurdu
Yārāne karışsa hele bir ādem olurdu

.././ .// .././ .//

Göre Cem'i söz tutar mı mey ü tazedden geçer mi
Ana hod bu gice vā'ız ne kadar naşihat itdi

((././)) ..// ..// ..// ../ ((/))

Haṭ gelüp 'arızuna hüsñ ü behālar gitdi
Mutribā bildüğün evvelki hevālar gitdi

//. /./ .//. /./

Genc-i murād girmez ele yok yere hemān
Ey dil der-āteş itme süveydā buhūrını
Rübā'i

//. /./ .//. /./

530 Bezm-i zemānede bir iki nā-kabūl ile
Sākī-i baht kıldı yine hem-nefes beni
Bir tütüiyem ki eyledi sayyād-ı rüzgār
Tā ki hilāf-ı cinsle habs-i kafes beni

C Ü D İ :

Kaz(?) 'Ali Efendi birāder-zādesi Ahmed Efendidür.
Tekitedrīs idüp Mekke'de mücāvır iken biñ yüz on iki sene-
sinde nukūd-ı 'ömri h^vāce-i kalā-yı mevte virüp izhār-ı
cūd itmişdür.

15^a

ez-Ğazeliyyāt

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Olmaduk encümen-ārā-yı şeb-istān-ı vişāl
Gerçi kim hayli zemān şem'ine pervāne idük
Cāmile leb-be-leb engürün içerdük kanın
Ya'ni rez duhterini çekmede merdāne idük
Beydak-ı hāl-i ruhın almağa at sürmiş idük
Hüsni şad-rengine Cūdī gibi ferzāne idük
//. .//. .//. .//

535 Görsün ne alur bey'üne 'ıyşde zāhid
Gelsün biricik hātır-ı yārāne tokunsun
/.// /.// ./

Maṭlabumdur buse-i şirīn dehān
Tıfl-ı dil yok bilmez ey rūh-ı revān

C E V R İ :

İstanbulī İbrahim Efendi. Dīvān-ı Hümāyūn kätip-
lerinden. Biñ altmış senesinde sitem-i dehre tahammül itmeyüp

'azm-i dīvān-ı bekā eyledi. Fevtine Rā'inūn tārīhidür:

ایله یارب جوړی په فردوس اعلیّه مکان ۱۰۶۰

"Eyle yā Rab Cevrī'ye Firdevs-i a'lāda mekân"

Müretteb dīvānından nuhbedür:

ez-Na't-ı şerīf

/./ /./ /./ /./

Leyletü'l-kadr-ı sa'ādetsin ki virdün 'āleme

Şeb-çerāğ-ı düde-i rahmetle zīb ü zīveri

Şeb degül nūr-ı siyāh-ı bahirü'l-āşarsın

Senden oldu münkeşif sırr-ı kerāmet-güsteri

Ol mükerrerrem cevher-i pākize kim şun'-ı Hüdā

Eylemiş zātın heyulā-yı tasavvurdan berī

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

540 Enbiyā cümle tufeylidür anūn menşe'de

Şonra geldiyse nola cümlelün ol akdemidür

Habbezā menba'-ı hikmet ki zülāl-i suheni

Ka'be-i ma'rifetün āb-ı ruḥı zemzemidür

Yaraşur āna Süleymān-ı hakikat dirsem

Halka-i çarḥ benān-ı dilinün hātemidür

Derd-i 'işyānuma dermānı ol eyler zīrā

Nazar-ı merḥameti zaḥm-ı dilün merhemidür

ez-Hilye-i şerīf

(/./) ..// ..// ..// (/)

Müy idi şan bedeninde o miyān

Aṅa olurdu kemer bār-ı girān

- 545 'Alem-i dīn-i mūbīn idi o kad
Zıllı olsa nola memdūd-ı ebed
Nola sūrḥ oldu ise çeşmi mūdām
Mest idi cām-ı mahabbetle temām
Şem'-i kāfūrı idi ol gerden
Cāmi'-i dīni iderdi rūşen

ez-Ğazeliyyāt

/././ /././ /././ /./

Lutf-ı yāre şād olup kahr-ı 'adūvden ağlamam
Ol sebebdan āşinā bī-gāne yeksāndur bāna
Bāğ-ı dehrūn neyleyem ezhārı bīdār olduğın
Hār-zār-ı nā-ümīdi h^vāb-gāh olmuş bāna

//. .//. .//. .//

- 550 Mestāne gehī sūbḥa alursaṅ ele Cevrī
Ğam çekme şayılmaz bu makūle güneḥ-i mest

/././ /././ /././ /./

Telh olur āḥir ḥumārından dimāğ-ı cān ü dil
Lezzet-i şahbā-yı zevk-ı dehr-i fānī böyledür

//. .//. .//. .//

Olmuş o kadar nāzda üstād nigāhı
Yanında hüner gösteremez 'işve-nümālar

15^b

///. ///. ///. ///

Ey sākī-i çarḥ ehl-i dilün nevbeti geçdi
Bezmünde olan devr-i teselsül ne belādur

(/./) ..// ..// ..// ../ (//)

Hāne-i dil ne kadar 'ışkile vīrāne ise
Derd ü ğamdan yine elbette mūsāfir bulunur

//. /./. ///. /./

555 Kālā-yı nāz u hüsni saña rāy gān viren
Nakd-i şekibden baña sermāye virmemiş

///. ///. ///. ///

Dem-beste idi hayretile ğonca gibi dil
Būs-ı dehen-i yār imiş efkārını bildük

(/./) ..// ..// ../ (//)

Cevri'ye mahv-ı vücūd itdürdi
Geçürüp nām ü nişāndan dehenün

././ ..// ././ ../

Güm oldu 'aklūm o şuhun dehānı fikrinde
Hayāle döndi vücūdum meyānı fikrinde

..// ..// ..// ../

Yürise şive-i reftarı kıyāmet koparur
Tursa dünyāya salar o kad -i bālā fitne

560 Düşürince ruḥuṇa turra-i pūr-çinüni bād
Muḫtarib mevc-i girih-ğire döner āb üzre

/./ /./ /./ /./

Evc-i istiğnāda pervāz itmez oldu mürğ-i dil
Nāgehān bir çeşm-i şeh-bāza şikār olmuş gibi

Rūbā'ī

//. ./ / .// /

Dilde ne heves ne ārzū kalmışdur
Ne fikr ü ne hayāl ü reng ü bû kalmışdur*
Mahv oldu rūsūm-ı māsivā levhūmden
Ancak nazarumda nakş-ı nīgū kalmışdur

H A R F Ü'L - H Ā

HĀFİZ : Bursavī Mustāfa Çelebi.

Haylī Hāfızı dinmekle şöret-nümādur. Bin altmış
beş senesinde hāfızü'l-ervāha teslīm-i vedī'a-i rūh itdi.
Āsarından nümūnedür: (12)

//. ./ / .// /

Āgūşa yarı belde kemer elde zer mi var
Şāyeste-i vişāl olıcak bir hüner mi var
565 Yād eyledükce tūti-i dil nağme-sāz olur
Şirin lebinde bilmem o şūhūn şeker mi var

(12) Seyrek-zāde tez.'de Dīvān'ı olduğu kayıtlıdır. "Hāfız"

* İkinci mısra da hata var. Dördüncü mısra da vezin tutmuyor.

// .// .// .//

Ol serv-i sehī nāzile geşt-i çemen eyler
Ferşini şabā berg-i güle yāsemen eyler

././ ..// ././ ././ (//)

Açılsa gonc-e-i ikbāl-i gül-sitān görsem
Tebessüm eylese nāzile ol dehān görsem

(.///) ..// ..// ..// ././ (//)

Berg-i gülden alınur āteş ile şanki gül-āb
Tāb-ı meyden kızarup ruhları kim ter düşdi
Sandılar kimyir(e) bir āb-ı hayāt oldu revān
Kemerinden o mehūn tīg-i mücevher düşdi

HĀFİZ AHMED PAŞA :

Vüzerādan. Bīn kırk bir senesinde Bağdat seferinde
maktūlen dīdeden nihān oldu.

/.// /.// /.// ./

570 Bir 'aceb girdāba düşdüm çāresüz kaldum meded
Āşinālar zümresinden bir şināver yok mıdur
Der-geh-i 'ālem- medāra nāmemüz īsāline
Bād-ı sarşar gibi Hāfız bir kebūter yok mıdur

H Ā F İ Z :

İsmi Mehmed. İmam-zāde Hāfız-ı Postdinmekle müsikī-

şinās 'indinde şöret-dādedür. Dīvān h^vāceleri zümresine
dāhıl olup biñ yüz beşde tebdīl-i makām itdi.

/./ /./ /./ /./

16^a Leblerün yādına dil'ālemde rüsvādur gider
Kākülün fikri kara başumda sevdādur gider
Gül yüzün şevkiyle ey ğonçe-dehānum her seher
Hāfız-ı şūrīde bülbul gibi şeydādur gider

./// ./// ./// .///

Firākūnla günüm şeb gice kārūm cümle āh oldu.
Yetiş gel ey tabīb-i cān ü dil hālüm tebāh oldu

H A B İ B İ :

Bosnavī Habīb Dede, Mevlevī. Biñ elli senesinde
düşmen-i hayāt-ı fenā oldu

./// ./// ./// .///

575 Binā-yı cısr-i gerdün dest-i hikmetle örılmışdür
Sipihrün haymesi cüy-i fenā üzre kurulmışdur

H A S İ B İ :

Ahī-zāde Seyyid Mehmed Efendi. İstanbul kazāsın-
dan munfaşıl. Biñ kırk dörtde bi-haseb-i'l-iktizā 'āzim-i dārü'l-
bekā oldu.

././ ..// ././ ..//

Ğaraž yolunda şehāhāk-i pāyūn olmakdur

Yürümde korsa eger rüzgār-ı nā-hem vār

./// ./// ./// .///

Kızarmış tāb-ı meyden rüy-ı dil-ber al al olmuş
Serīr-i hüsne çıkmış şāh-ı iklīm-i cemāl olmuş
Hevā-yı vasl ile bir yerde āram ü karārūn yok
Sana ey 'āşık-ı mihnet-zede bilmem ne hāl olmuş
Safā-yı bāl ile pervāz idenler evc-i rif'atde
Görürsin per-şikeste hāke düşmüş pāymāl olmuş

H A S İ B :

Istanbulī Seyyid Mehmed. Mevlevī. Belde-i İznik'de
seccāde-nişān olup biñ yüz yigirmi birde 'āzim-i tekve-gāh-ı
'adem oldı. Mecmū'a-i güftārından nuhbedür:

./// ./// ./// .///

580 İder ağıyarı manzūr-ı mürüvvet yār bahtumdur
Beni kasd-ı helāke gānzeler der-kār bahtumdur
O bir necm-i siyehdür burc-ı ateşden tulu' itmiş
Ruhında ol müdevver hāl-i 'anber-bār bahtumdur
Nola meftūn olursam ol meh-i tābān-ı bed-mihre
Benüm hercāyi sevmek ey Hasīb-i zār bahtumdur
Nümāyān hiddet-i peykān-ı müjgān tīr-i āhumda
Kaẓā te'sīri zāhir gānze-veş şemşīr-i āhumda

Ġam-ı ruhsār-ı ālūnle ġılāf-ı sīneden meslūl
'İyāndur āteş-i dil tīg-i cevher-ġir-i āhumda
585 Kati mazlūmı oldum çarh-ı bīdādun Ḥasībā ben
İder te'sīr birġün kalur amma zīr-i āhumda

H A S İ B :

Mevālī-i kirāmdan, 'Uşşākī-zāde .

./// ./// ./// .///

Gönül yan bāri kurtul tīb-ı rüy-ı āteşininden
Rehā mümkün degül zīrā ki zūlf-i çin çininden

H A K K İ :

Fudalā-yı meşāyih-ı 'izāmdan Şeyh İsmā'īl Efendi-
dür. Bīn yüz otuz sekiz senesinde 'āzim-i der-ġāh-ı Ḥak oldu.
Tavr-ı şā'irāne olan ġuftār-ı ḥakīkat-āşarından neticedür.

((.///) ..// ..// ../ (//)

Bezm-i 'ışkūnda gönül cām taşur
Cem gibi şöhret ile nām taşur
Seni sayd itmege ey çeşmi ġazāl
Müjeden dīdelerüm dām taşur

((.///) ..// ..// ..// ../ (//)

16^b

Ḥakkıyā gonce-i maksūd açılsun dīrsen
Bād-ı āh ile geçür demleri vakt-i eşār

/./ /./ /./ /./

590 Şohbet-i yār ile külhan 'āşıkā gül-şen olur
Firkat-i dil-dār ile sahrā olur semmü'l-hayāt

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Katra-i eşkümi seyr eylemeyen 'ālemde
Zann ider kim yerine bir daḥi gelmez gidenün

././ ././ ././ ././

Nbla devr itse mihr-i vaşl-ı yār āḥir firāk üzre
Ki vardur her kemālün bir zevāli ittifāk üzre

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Būd nā-būd iledür devri bu çarḥun Ḥakkī
Ne giderse yine misli gelür ol an yerine

H A M D İ :

Istanbulī Mehmed Efendi. Kuḫātadan. Bin yüz altı
senesinde şükran-ı ni'met-i rahmet-i Yezdān oldu. Dīvanın-
dan nuḥbedür:

//. .//. .//. .//

Rūyun gören ey şūh meh-i enveri neyler
Sīnēn gören āyine-i sûret-geri neyler

595 Āhın şeb-i firkatde fūrūzan iden 'āşık
Pervāne gibi şem'i zīyā-güsteri neyler

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Hārılar deşt-i Hicāz içre degül ağlamadan
Kaldı müjgānları yer yer dökülüp Mecnūn'un

./// ./// ./// .///

Görür pāmāl-i zīr-ipāy-ıdūnāndur(ki) mihr her gün
Cihānı āteşinden gice seyr eyler meh-i tābān

//. .//. .//. .//

Bir cām idi Cem'den berü eglencemüz ey dil
İtdi anı da çarh-ı bed-encām şikeste

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Mihr fahr eylesün çarha çerāğ oldukça
Ta'ne-zendür āna dil elde ayağ oldukça

600 İstemem saltanatı pīr-i muğānūn Hamdī
Hāk-pāyı bāna kāfīdür o sağ oldukça

//. /.//. .//. /.//

Bakmaz o gonce-leb yaşuma jāle olsa da
Sad-çāk gönlüm almaz ele lāle olsa da
İtmez terahhum ol şanem-i āteşin-'izār
Her dāğ-ı sīne şu'le-i cevvalē olsa da

Hamdīye ey şeker-lebüm elbette zehr olur
Sensüz bezmde bāde-i sad-sāle olsa da*

* Eksik heceler var

HAMDÎ-İ DİĞER :

İstanbulî. İsmi dahi Hamdî'dür. Bîñ tokşan beş senesinde 'atse-zen-i bû-yı hayât oldı. Bu beyt anındur⁽¹³⁾,

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Fitne-i çeşmi ile ğamze-i cādūsından

Korkarın dil kaçarak çāh-ı zenaḥdāna düşer

605 Hamdi açmazsa nikābın saṇa leylā-yı murād

Dil-i mecnūn-sıfatı deşt-i beyābāna düşer

H A R F Ü'L - H Ā'

H Ā K İ :

Karye-i ḥaşdan Yehūd tāifesinden iken mazḥar-ı hidāyet olup Müslümān olmışdur. İsmi Mehmed'dür. Bîñ yetmiş sekizde āğuştē be-ḥāk-i memāt olmışdur.

./// ./// ./// .///

Men ol Cibrīl-i pervāzem ki refref hem-'inānumdur

O mürğ-i kudsiyem ki kûşe-i 'arş āşiyānumdur

17ª Menem ol pādīşāh-ı mülk-i bezm-i üns-i kurbül-kurā

Harīm-i sīne lāhūt-ı ezelden ḥanūmānumdur

(13) Seyrek-zāde tez.'de Mecmū'a-i eş'ār'ı olduğu kayıtlıdır. Bak.
"Hamdî-i Diğer"

H Ā L İ S :

Kāsımpaşalı Mehmed Efendi. Zümre-i müderrisinden.
Bin yüz yigirmi birde hālisan livechi'llāh teslīm-i rūh ey-
ledi.

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Bād teşrīfine yārūn ki peyām-āver olur
Rūh-ı Cem bezm-i meye sākī-i cām-āver olur
Gayra bŷy-āver-i gül-deste-i ŷmmīd-i nesīm
Bahtı gör kim baña geldükde zŷkām-āver olur
610 Çeşmi sehv ile nŷvāziş ide 'uşşākı hemān
Gamzesi kasd-ı dil ŷ cāna sihām-āver olur
Sen safā kesb idegör ye's ile Hālīs yohsa
Kāmı nā-kām bilenler hıce kām-āver olur

H A L İ L :

Elmalı kazasından Fāzıl Halīl Efendi dinmekle
ma'rŷfdur.

/./ /./ /./ /./

Neşve-i mŷl gam-zidāy-ı şīşe-i dildŷr baña
Lehçe-i gŷftār-ı vahdet vahy-i nāzildŷr baña
Nakş-ı nāsŷtiyyeden ber-ceste-i evc-i dilŷm
Kenger-i eyvān-ı atlas nīm menzildŷr baña

Da'vî-i 'ışkda ne hâcet müftî-i âlûdeye
Levh-i mahfûz-ı hîred tayy-ı mesâi'ldür baña
615 Şaykal-ı tevhid ile dil-sâde olmakdur garaž
Nûş- dârü-yı ma'ârif semm-i kâtildür baña
Çeşm-i rüşendür tulû'-ı subh-ı vahdetden Halîl
Âfitâb-ı 'âlem-ârâ zıll-ı zâ'ildür baña

H U L D İ :

Bursavî Mustafa Efendidür. İhrâz-ı mülâzemet itmi-
iken terk-i tarîk-i tedrîs idüp bin yüz otuz sekizde 'âzîm-i
dârü'l-huld oldu. Âsar-ı tab'ından nümunedür:

ez-Kasîde-i Ū Berâ-yı 'Ârif Efendi

///. //.. .///. ./.

Gül-zâra gel derûnuña vir şaykal-ı şafâ
Sil dildeki ğubârı leb-i cûy-bâr ile

Mestâne şimdi birbirümüz eylerüz meżak
Hem-vâre nehy-i münker iden yâd-gâr ile

Ebrûsı matla'ın ne güzel müstezâd ider
Çeşm-i siyâhı sürme-i dūnbâle-dâr ile

620 Pâmâl-i zūlfi ol yûri ey dil nizâ'ı ko
Kim çıkdı başa sen çıkasın rûzgâr ile

.///. .///. .///. .///.

'Aceb mi düşmese ehl-i tecerrüd kayd-ı sāmâne

Olur mı aşınā her lafzile ma'nī-i bīgāne
Benümle var mı at başı berāber dem sürer sākī
Kümeýt-i meyle gül-güne sirişküm girdi meydāne

ez-Ġazeliyyāt

/.// /.// /.// /.//

Ol kamer-ruhsār kim müştākdur āfāk āna
Cilve-gāh olmuş sipihr-i sine-i 'uşşāk āna
Mū-be-mū hüsnin 'ıyān eyler o şuhun 'aşıka
Başka bir revnak virür teşmīr-i simin-sāk āna

//. //.. .//. //.

17^b 625 Tiġ-i nigāhı sinemüzi itdi çāk-zār
Kesdürdi gözine bizi ol çeşm-i ġamze-kār
Göster cemālünü diyü yalvarma dil-bere
Ey dil hazer ki saña o yüzden sitem gelür

././ ..// ././ ..//

'izār -ı dil-beri mevzü'-ı bahş idüp Huldī
Giceyle şem' ile pervāne her zemān tutuşur

./// ./// ./// .///

Gönül dūr olsa senden [★]recası artar eksilmez
Güsüste rişte-i şem'ün ziyası artar eksilmez
Olur düşvār ġāyet miyve-çini naḥl-i bālādan
Güzeşte tāzenün cevır ü cefası artar eksilmez

★ Bir hece eksiktir.

/./ /./ /./ /./

- 630 Sırr-ı 'ışk-ı yāre olmuşdı gönül mahrem henüz
İrtibāt-ı lafz ü ma'nā olmadın muhkem henüz
Şerbet-i zencir besdür ey tabib-i cān ānā
Çarka-i mevc-i yem-i lutf it dil-i dīvānemüz
Çok tekellüf istemez yek-müş t gerd-i gam yiter
Niyetün ta'mir ise ger hātır-ı vīrānemüz
Zib-i serdür her zemān ol āfetün dāğ-ı gamı
Bir gül-i zibāsuz olmaz gūşe-i destārumuz

././ ././ ././ ././

- Olur mı fikr-i reng-i rūy ü la'lünden gönül fāriğ
Cihān hālī olur mı hiç a'rāz-ı cevāhirden
635 Beni bir āteşin iħrāma şardı tīb-ı ruhsārı
Güneş tal'atlu bir dāyī güzel geldi Cezāyir'den
Hulūs-ı hulķı mi'yār-ı nazarla eyle sencide
Geçür almazdan evvel ol metā'ı bir terāzūden

//. //. //. //

Çık bir kenāra zevrak-ı cām-ı şarāb ile
Def'i gubār eyle gönül seyr-i āb ile
Bādī hemişe giryeme yād-ı ruḥun mıdur
Mīnā-yı çeşmüm oldu leb-ā-leb gül-āb ile

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Lübb-i şāfisin ider bihte ğırbāl evvel
Gelecekden eyüdü devr-i sipihrūn geçeni

H A Y R Ī :

Hayru'llāh Efendi. Çavuşlar kâtibi.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

640 Suhen-i yāre ne hōş bāz ider 'āşık gūşın
Her sadef bir dūr-i ümmide açar āġuşın
Dahi kundakda iken olmuş idüm dil-dāde
Beni şaş urdı tabanca ile Tüfenkçi-zāde

HAYLĪ EFENDĪ :

Tezkireci Ahmed Efendi. Kırk kiliseden zuhūr it-
mişdür. Bin toksan sekizde tavile-i fenādan eşheb-i hayātı
rehā buldı (14).

/.// /.// /.// /.//

Bilmezüz irmez kalur mı rişte-i maksūda el
Dahi koçdurmaz miyānın kılca kaldı cānımız

./// ./// ./// .///

Dil-i miskīn-i yārı cehd idüp nerm eylemezsen de

(14) Seyrek-zāde tez.'de Vezir-i A'zam Fazıl Ahmed Paşa'nın tezkirecisi
olduğu kayıtlıdır. Bak. "Haylī Efendi"

Varup taşlar kesüp tağlarda ey Ferhād neylersin

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Şem' ser-keşlik ider serv gibi bir er idi

Āteş-i firkat-i cānānı ki gördi eridi

HAYLĪ BEG :

Zümre-i sipāhiyandan Bursavī Ahmed Çelebi. Bīn
kırk senesinde Bağdad muhāşarasında at sürüp meyan-ı 'asā-
kir-i şühedāya mülhak oldu. Vefātına Cevrī'nün tārīhidür:

18^a

"Bekāya göçdi Haylī menzilin buldı"

بقایه کجندی خیلی منزلن بولدی ۱۰۴۰

ez-Na't-ı şerīf

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

645 Vechi var teşne-i āb-ı keremün olsa cihān

Ki yüzün suyına halk oldu senün kevn ü mekân

Dürr-i yektā ise de yerlere geçsün ol yaş

Ki senün 'ışkun ile olmaya gözden rīzān

Rūh-ı sānī ise de odlara yansun ol ten

Ki revān eylemeye yoluña şevk ile cān *

Mazhar-ı mevhibe-i lutf-ı Hudā'dur zātun

Cümle eşyāya olursān ne 'aceb feyz-resān

Gördi kim bilmediler halk-ı zemāne kadrün

Seni bildürmek için indi zemīne Kur'an

* Bir hece eksik.

ez-Ğazeliyyāt

./// ./// ./// .///

650 Nice hūnīsın ey meh sen ki yaksān destūne hınna
Yine bir 'āşıkun kanına girmiş zann ider dünyā
Urinca hāline el ğam yeme sürdiyse kūyından
Seni çünki kodı ādem yerine ol melek-simā

///. ///. ///. ///

Ğark eyledi hūnāb-ı sirışkūm teni cānā
Şimdengerü sen kande bulursun beni cānā
Pervānen iken kadrini bil 'āşık-ı zārūn
Mumlar yakasın bulmayasın sen anı cānā

/./ /./ /./ /./

Hem piyāle nāmı hem peymāne olsa vechi var
Kul karavaş oldu saña ey şeh-i hūbān kadeh
655 La'l-i şirīnün ümmīd itse 'aceb mi haste-dil
Neylesün ölsün mi ey rüh-ı revān cāndur umar

./// ./// ./// .///

Ruḥun āyinesi nem mi kapar bārān-ı eşkūmden
Baña ter düşdügün ey nūr-ı dīdem söyle nemdendür

/./ /./ /./ /./

Vuşlat-ı cānāneye māni' olurmuş dem-be-dem
Çok girer araya bir gün pīrehen başdan çıkar

./// ./// ./// .///

Degüldür şāh-ı gülde görinen hār ey boyı 'ar'ar
Düşüp ter bülbul-i şeydāya gül-bün oldu dal hançer

//. /. .///. /./

Haṭ gelmeyince la'lini öpdürmez ol perī
Şeb olmayınca bāde içilmez kıyās ider

/.// /.// /.// /./

660 Sikke-i mermerde kazdı Bīsūtün-ı 'ışkda
Nola Ferhād olsa ey Haylī cihānda nām-dār

//. /. .///. /./

Olmaz 'ızār-ı yār haṭ-ı müşg-bārsuz
Bir gül mi var bu gül-şen-i 'ālemde hārsuz

/.// /.// /.// /./

La'lini būs it diyü ol gözleri mestānenün
Dil sokar dā'im surāhī ağızına peymānenün
Hayr ile olmazsa düşnām ile olsun tek hemān
Meclisinde dil-berün bir kerre mezkūr olsa dil
Tek beni kul eylesün ol Yūsuf-ı hūsne felek
Varsun ağıyarı dilerse Mısr'a sultān eylesün

665 Haṭ belürdi dirse iller 'arız-ı dil-dārda
İ'timād itmam çemen bitmez meyān-ı hārda

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Eşheb-i nāzı sürüp girse o şeh meydāne

Şıçradur 'aqlın aña karşı dil-i dīvāne
Pîç ü t̄ab-ı ham-ı zūlfın niçün ıslāh itmez
Kendü zu'münce tel ehli geçinürken şāne

18^b

///. //.. .///. ./

Tek bir nazar yanuñdan ayırma şehā beni
Bîñ cev̄ idersen̄ eyle hemān göreyin seni

.///. .///. .///. .///

Vezān it bād-ı āhuñ geşt iderken kūy-ı cānānı
Şalındurmak ise maksūdun̄ ol serv-i hırāmānı

Kıt'a

/.../ /.../ /./

670 Hōkka-i yākūta müşābih o fem
Pençe-i mercāna mūmāşil o el
Haylî gel insāf kıl ancak olur
Böyle eli ağızına uymış güzel

H A R F Ü'D - D Ā L

D Ā N İ Ş İ :

Kuzātdan, İstanbūlî Ahmed Efendi. Bîñ altmış sene-
sinde fevt oldu.

./// ./// ./// .///

Maḥabbet bahridür bu bunda hiç dürr ü güher yokdur
Çalışma yok yere ey dil saṇa andan çıkar yokdur
Başında od yanar dā'im şikāyetden degül hālī
Neye baksan dilindendür belā-yı miḥneti şem'ün
Kül oldum yana yana tāb ü tākat kalmadı dilde
Yanup yakılmadan kaldum ol şem'-i fūrūzāne*

((.///) ..// ..// ..// ..// (//)

675 Böyle kār eyler ise cāna ḥadeng-imüjesi
Gör ne işler geçer ol Dānişī-i bī-māra

D Ā N İ Ş :

Nevālī-zāde 'Atāu'llāh Efendinün ḥafīdi Istanbuli
Mevlevī şeyhi 'Alī Dededür. Bīn toḵsan beşde Kuds-i Şerīf'de
şeyh iken tekye-gāh-ı bekāya 'azm itdi⁽¹⁵⁾.

./// ./// ./// .///

Kızarsa tāb-ı mülden Dānişā rüy-i 'arāk-nāki
Virür gül-zār-ı hūsne āb ü tāb ol ḡonce-i ra'nā

((.///) ..// ./.// ..// (//)

Bir ayaḡ üzre eyleyüp ḥidmet
Bezm-i yāre döner kebāb(u) şarāb

(15) Seyrek-zāde tez.'de Mecmū'a'sı bulunduḡu kayıtlıdır. Bak. "Dāniş"
★ Eksik hece var. "...kaldum (ben)ol... okunabilir.

./// ./// ./// .///

Görüşdükce dil-i dil-dārı şāf u sāde anlarsın
Nice sāde nezāket Dānişī ol ğoncada kat kat

/./ /./ /./ /./

Ey şerāb-ı 'ışkile ālūde-i renc-i humār
Ġam yeme bir ğün keser şusuzluĝuñ şemşīr-i yār

Kıt'a

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

680 Gösterüp sīnesini cāme-i kemmūniden
Başına 'ālemi ūftādesinūn teng eyler
Garaşı aldadur eylerse de ikrār-ı vişāl
Va'd-ı kemmūnına aldanma şakın reng eyler

D Ā ' Ī :

Beykozlı İmām Mehmed Efendi. Bīn yetmiş senesinde
fat idüp muhtāc-ı du'ā oldu.

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

'Arz idüp sūz-ı ğam-ı 'ışkını pervāne biraz
Yandı yakıldı gice şem'-i şeb-istāne biraz
Hārlarla şalınur diyü dem-ā-dem şeb-nem
Gice ter düşdi çemende gül-i hāndāne biraz

D Ü R R İ :

Mevālī zümresinden. Muṣāhib Paşa Dürrisi dinmekle
ma'rūfdur.

././ ././ ././ ././

O zülf esīr-i cünūn olduğuma degmez mi

O la'l ğarka-i hūn olduğuma degmez mi

685 O serviser-keşe 'ibretle bak ne āfetdür

Esīr-i va'd-i kemūn olduğuma degmez mi

Bahārda leb-i cūda bu gūne 'ālem-i āb

Ġarīk-i bahr-ı dūyūn olduğuma degmez mi

19^a

DÜRRİ-İ YEK-ÇEŞM :

Küttāb-ı dīvāniden Ahmed Efendidür. Şāh-ı 'Acem'e
elçi olup bin yüz otuz yedide zīver-i sadeḡ-i -bihişt oldu. Dī-
vān-ı dürrer-bārından nuḡbedür:

././ ././ ././ ././

Bu gül-zār içre ḡandān olmaz ey dil ğonce-i maksū

Mişāl-i şeb-nem-i ter olmayınca gözde nem peyda

/./ /./ /./ /./

Hāk-i-pāyūn kūhli içün bu iki çeşm-i seḡid

Birbiriyle cenk idüp āḡir biri oldu şehīd

././ ././ ././ ././

Beyāz-ı gerden-i kāḡurı yārūn ḡüsn-i maḡla'dur

dü la'l-işekk er-efşanı zebān-zed iki mısra'dur

//. //.. .//. .//. //

690 Hançer be-kef gelürken o şühı görüp didüm
şür-efken-i cihān olacaktur geliş budur

././ .// ././ ./.

Düşüp telāṭum-ı girdāb-ı baḥr-i 'ışka gönül
Mişāl-i keştī-i deryā yürür turur oturur

//. //.. .//. //

Ey dāğ-ı sīne sadra geçüp germe gögsünü
Kan ağlamakda dīde-i giryan seni başar

././ .// ././ ./.

Mey-i lebünle olan mest hālünü neyler
Şarāb-ı nāb gerek yohsa ḥab demek ne dimek

//. .//. .//. //

Te'sīr idemez hār-ı ḡam erbāb-ı hulūsa
Gül ḥāsıl ider gül-şen-i 'ālemde diken gül

((.//)) .// .// .// ./ (//)

695 Dest-būs itmek içün sa'y iderüm irmez elüm
Pāye olsun güzelüm bāri ayağün öpelüm

//// .//// .//// .////

Hemān gül-berg-i ruḥsārūn açılsun āl āl olsun
Sāna şürb-i müdām ey ḡonce-leb kat kat ḥalāl olsun

..// ..// ..// ..//

İrişince hat-ı şeb-reng ruh-ı cānāne
Didi 'uşşāka güzellik gicenüz hayr olsun

//. //. .//. .//

Ağzın açamaz gonce hicāb-ı dehenümden
Güller kızarur haclet-i vech-i hasenümden

/./ /./ /./ /./

Dest-i hakkāk-i felekde çarh ü çenberden geçen
İtmemek mümkün mi kesb-i nām mānend-i nigīn

700 Mālik-i mülk-i Süleymānī olurdum Dürriyā
Destüme girse o sīm-endām mānend-i nigīn

./// ./// ./// .///

Çerāğ-ı bezm-i ağıyar olmağı terk itmedün gitdün
Bizi pervāne-ves yakdun şerār-ı tāb-ı rüyūnla
Gören dir hatt-ı 'anber-bārı yāruñ la'l-i nağzında
Devā-yı misk-i 'uşşākı yazılmış hokka ağzında

/./ /./ /./ /./

Merdüm-i çeşmüm degül evvel görüşde hüsnüni
'Aks-i hālündür ki kalmış dīde-i pür-ābda

//. /. .//. /.//

Germ olma germe gögsünü gözle dā'iren[★]
Sakın zemāne sille urur saña def gibi

★ Vezin tutmuyor.

Kıt'a

// . .// . .// . .//

705 Dürri mütehammil gerek erbāb-ı tevekkül
Biz rāzıyuz i'tāsına Hallāk-ı cihānūn
Bu berzah-ı mihnetden elem yok bize zīrā
Devlet öte yanındadır elbette kazānūn

DEŞT İ :

Konevî Dervîş 'Abdü'l-Hay. Bîñ kırk senesinde deşt-i
bekāya 'azm eyledi.

// . /. . .// . /. /

Rā kaşlarını 'aşıkā her-dem dürer bükür
Olmasa dil-rübālarūn işte bu rāları

DEVLET İ :

Ahmed Efendi. Zümre-i müderrisinden. Bîñ yüz on ye-
dide fevt oldu. Fevtine 'Osman-zāde Tā'ib Efendi'nün tārīhidür:

19^b "Vāh devletlü kalmadı gitdi" ۱۱۱۷ واه دولتلو قاللدى كيتدى

Güftārından nümunedür:

./// ./// ./// .///

Görüp sen vaż'-ı nā-şāyanın ey dil bî-hużūr olma
Cihānūn devleti gāhī cefādur gāh 'izzetdūr

H A R F Ü'Z - Z Ā L

Z Ā K ĩ R ĩ :

Filibeṽī Kurd-zāde Ahmed Efendi. Rum ili kuṣātın-
dan. Bīn toksan yedi senesinde tek-ye-gāh-ı bekāya 'azm itdi.

./// ./// ./// .///

GÖñülde 'ıṣk birdür sevdüğüm de dāimā birdür
Maḥabbet ehline ṣāhid de birdür müdde'ā birdür

Z ĩ K R ĩ :

Zümre-i sipāhiyāndan Öziceli Ebū-bekir Ağadur. Bīn
yüz senesinde Zikrī ḥayr ile yād oldı.

./// ./// ./// .///

710 Benüm nūṣ itdüğüm zāhid mey-i gül-gün imiş sanma
Bu bir ḥün-ābe-i ḥasretle memlū cām-ı firḳatdūr

Z ĩ H N ĩ :

İstanbulī, Berber-zāde Mehmed Efendi. Dīvān kātīb-
lerinden, tersāne rüz-nāmecisi iken bīn yüz yigirmi yedi tārī-
hinde endīṣe-i zinde-gāniden zihni ḥālī oldı. Dīvānından nuḥ-
bedür:

./// ./// ./// .///

şafāsından o denlū şevkile cūş eylemiş deryā
ser-ā-ser bülbulān-ı dehrā hāmūş eylemiş deryā
Nedendür Zihniyā çin-i cebīn ızhār ider şimdi
Bilinmez var ise zehr- āb-ı ğam nūş eylemiş deryā
Ne dilde ārzu-yı bāde-i gül-fām kalmışdur
Ne hātırda hayāl-i gerdiş-i encām kalmışdur
Egerçi hakk olundu levh-i dilden nakş-i ālāyiş
Zemīn-i dilde resm-iyār-ı sīm-endām kalmışdur

/./ /./ /./ /./

715 Kāse-i āmālūmi ser-şār-ı ikbāl itmeyen
Hep benüm eksiklüğümdür hep benüm eksiklügüm

Z İ H N İ :

Anatolı kuzātından Halebī Mehmed Efendidür. Yeni-
şehir'de nā'ib iken bin seksen tārīhinde fevt oldı.

//. //. .//. /./

Şevk-i ruhūnla āhını dil kim kemend ider
Bām-ı felekde āhū-yı hurşīdi bend ider
Olsun fütāde kadd-i bālāya var ise*
'Uşşāk içinde himmetini ser-bülend ider
Hindū-yı hālī ki āteş-i ruhsārı üzredür
Cān ü dilini 'āşık-ı zārūn sipend ider

* Bu mısraın vezni bozuktur.

Zāhid olursa beste-i zūnnār-ı zūlf-i yār
Pīş-i şanemde secde-i kāfir pesend ider
720 Dāğum ki rüy-i şāhid-i h^vāhiş görilmedi
Gül-ğonce-i hevesde küşāyiş görilmedi
Bir demde gelmişüz bu şeb-istān-ı 'āleme
Kim şem'a-i ümmidde tābiş görilmedi
Bir tīg-i zehr-āb-dāde ile çākdur gönül
Kim hançer-i kaşāda o kāvī görilmedi
Bir demde seyl-hīz-i ebr-i hevā-yı dil
Çeşm-i sehābda o terāviş görilmedi
Zihnī gibi bu gül-şen-i 'ālemde bir daḥī
Şāhen-şeh-i kalem-rev-i dāniş görilmedi

DERVİŞ ZİHNİ :

20^a Bursavī Musāhib Paşa Zihnīsi dinmekle meşhūrdur⁽¹⁶⁾

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

725 İstedüm buse lebinden deheni itdi sūkūt
Teng yerdür ne disün cāy-ı cevāb olmayıcak
Şu'le-i hüsne tahammül mi ider bürka'-i nāz
'Arız-ı yāre hayā rengi nikāb olmayıcak
Geçmem ol dest-i muḥannā hevesinden Zihnī
Ol perīnün eli kanumda hıdāb olmayıcak

(16) Seyrek-zāde tez. 'de Dīvān sahibi olduğu kayıtlıdır. Bak. "Derviş Zihnī"

// .//. // .//

Hall itmediler baḡs-i dehānūn dile düşdi

Hakkā ki 'aceb mes'ele-i müşkile düşdi

Birbirine girdi ser-i zülfünde gönüller

Dīvāneler içre yine bir silsile düşdi

730 Bilmem ne didi bād-ı seher la'l-i lebünden

Dem-beste iken ḡonce gülüp açıla düşdi

zihni:

Hamīdī Mehmed Çelebi, Kuḡatdan

/./ /./ /./ /./

İnleyüp dolāb-veş çıkdı gözünden āblar

Döndürince ol mehi kurdum nice dolāblar

H A R F Ü'R - R Ā

R Ā Z Ī :

'Acem Mehmed Çelebi. Biñ yetmiş iki tārīhinde
kābīzu'l-ervāḡa keşf-i rāz eyledi.

/./ /./ /./ /./

Her nigāḡ-ı nāz kim ol çeşm-i şūr-engīz ider

Dāmen-i müjḡānını 'āşıklarūn ḡūn-rīz ider

Gönlüne girse 'aceb mi göncenün bād-ı nesīm
Büy-ı zülfün gül-şene geldükce dest-āvīz ider
El-hazer Rāzī o çeşm-i mest-i fitne-sāzdan
Her nigāh-ı germini bir sāğar-ı leb-rīz ider

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

735 Komayup 'āşıkı izhār-ı niyāza nigeḥün
Kıldı āgāz yine şive vü nāza nigeḥün
'İşve medhūş-ı şarāb-ı la'l-i cān-baḥş-ı lebün
Fitne meftūn-ı nigāh-ı çeşm-i fettānūn senūn
Kākülün ser-māye-baḥş-ı şad-şeb-i yeldā-yı ğam
Matla'-ı mihr-i letāfetdür girībanūn senūn

//. .//. .//. .//

Bī-behre-i cem'iyet idüp ḥatırı yā Rab
Ol zülf-i siyehden daḥi āşüfte-ter eyle
Ey çarḥ idersin beni sen ḥāk ile yek-sān
Bari eşiginde o şehün ḥāk-ı der eyle

740 Rāzī(ḡ) itemām eyledün ey derd ü ğam-ı 'ışk
Amma hünerün vār ise yāre eşer eyle

RĀZĪ EFENDİ :

Mevālī zümresinden.

./// ./// ./// .///

Felek ārayış-ı endāmı bī-endām içün şaklar

Metā'-ı kām-ı hōş-fercāmı nā-fercām için saklar
 İder dest-i vefâyı zib-iduş ağıyar-ı bed-h^vāha
 O şüh esbāb-ı cevri 'āşık-ı nā-kām için saklar
 Hudā dīvār-ı devlet-hāne-i erbāb-ı ikbālī
 Gehī bir lāne-i güncişk-i bī-ārām için saklar
 Hezārān şerhalarla dāğ-ı mihrün Rāzī-i şeydā
 Nigīn-āsā fezā-yı sīnede bir nām için saklar

/././ /././ /././ /./

20^b 745 Şabr kılmaz 'āşık-ı bī-dil cemāl-i yārsuz
 Bülbül-i şūrīde ārām eylemez gül-zārsuz
 Yār ile ağıyar bir yerde yaraşmaz Rāziyā
 Verd-i gül-zār-ı cinān dirler olurmuş hārsuz

R Ā S İ H :

Şofyavī Bıyıklı Hüseyin Çelebi-zāde Yūsuf Efendi-
 dür. Dīvān-ı Hümāyūn kātiblerinden iken Mısır Vālisi Kara
 Mehmed Paşa'ya dīvān efendisi olup bin yüz on sekiz senesin-
 de Tekfūrtağı'nda 'avdetde rū-be-rāh-ı dārü'l-bekāya rāsih-
 kadem oldu. Dīvānından müntehabdur:

.///. .///. .///. .///.

Seher sad şevkile mestāne-veş cūş eylemiş deryā
 Meger kim zevrak-ı 'ışkı çeküp nūş eylemiş deryā

Değüldür şehir-i İstanbul civân-ı nâzenîndür ol
Kenârına çeküp anı der-âgûş eylemiş deryâ

Görince bîm-i mevc-i her-şikâf-ı eşk-i çeşmümden
Ser-â-pâ sînesin cümle zirih-pûş eylemiş deryâ

750 Şehâ nâmenâde vardur bu müje bu ebruvân at tut
Bulınmaz her zemân çün böyle bir tîr ü kemân at tut
Bize geldükce raşın tutdururmuş saña ol âfet
Rakîbâ yârimiş bahtun yürü var bir zemân at tut
//. .//. .//. .//

Bend olmadı dil itmeyicek yâr tekellüm
Zâhir bu ki her güfteye bir beste gerekdür
./// ./// ./// .///

Cüvân ü bâdeden men' eyledükce dil harîş oldu
Bu derde uğradan zâhid beni hep nûş u pendündür
Kebâb ü meyde lezzet kalmamışdur bezm-i 'âlemde
Melâhat lebde keyfiyyet ruh-ı dil-berde kalmışdur

755 Müşerref itmedi encüm şumâr-ı intizârum âh
'Aceb ol mâh-ı tâbânım bu şeb kimlerde kalmışdur
Sirişk-i çeşm ü rûy-i zerde itmez dil-berân rağbet
Hemân Râsîh mahabbet şimdi sîm ü zerde kalmışdur
O kim mânend-ineycism-i nizârın dağ-dâr eyler
Anı bir gün nüvâziş-kerde-i engüşt-i yâr eyler
Cihânda bir dilim nâna kana'ât ideni devrân
Hilâl-âsâ müşârun bi'l-benân-ı iştihâr eyler

///. /.//. .///. //.

Gāhī cefā-yı yār gehī ta'na-i rakīb
Yā Rāb bu derd-i 'ışk ne müşkil belā imiş

760 Rāsīh gözünde uçduğı besdür hayāl-i yār
Olmaz şikār kimseye ol bir hümā imiş

.//// .//// .//// ./.

Süzme çeşmün gelmesün müjgan müjgan üstine
Urma zahm-i sineme peykān peykān üstine
Dilde ğam var şimdilik sen gelme lutf it ey sürür
Olamaz bir hānede mihmān mihmān üstine
Yārdan mehcūr iken düşdük diyār-ı ğurbete
Dehr gösterdi bize hicrān hicrān üstine
Hem mey içmez hem güzel sevmez dimişler hakkına
Eylemişler Rāsīhā bühtān bühtān üstine

///. .///. .///. .//

765 Haṭ geldi yine medh-i ruh-i yār dükendi
Ey dil kısaş-ı matla'-ı envār dükendi
Haṭt-ı siyehin yār tırāş eyledi Rāsīh
Güyā ki şabāḥ oldu şeb-i tār dükendi
21^a Za'file hilāl eylemiş ol şūḥ-ı cihānı
Tutsam yir idüm haşılı bir gün ramazān'ı

(/./) ..// ..// ../ (//)

Görmedi kimse bu hüsn ü ānı

Söz budur bilmezem İn ü anı

Leblerün beynine düşmiş şeker-âb

İşidüp sormağa geldüm anı

RĀSĪH BEG :

Balıkesrīde 'Alīşān Beg evlādından Ahmed Beg'dür.

././ ..// ././ ../ (//)

770 Revān olur yem-i dīdem bahār anıldukda
Düşer selāsil-i dil cūy-bār anıldukda
Hevā sirişte-i zūlfün olur perīşān hāl
Güzeste ser-zeniş-i rūzgār anıldukda
Semāya āhum olur halka halka peyveste
Çemende sūnbül-i zūlf-i nigār anıldukda

R Ā Ş İ D :

Mevālī-i kirāmdan Malatıyavī Mustafa Efendi'-
nün maḥdūm-ı kiḥteri Mehmed Efendidür. Hālen Haleb kazāsın-
dan munfasıldur. Dīvān-ı belāğat-ünvānlarından çide-i dest-i
intiḥabdur:

ez-Ġazeliyyāt

//. //.. .//. //

Kār itdi āh nişter-i derd-i suhen bāna

Bir zahm-i nā-pezir-i devādur dehen bāna

Oldum helāk-i hasret-i zülfi bir āfetūn

Berk-i semenden olsa 'aceb mi kefen bāna

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

775 Oldı sermāye-i ğam tab'-ı hüner-sāz bāna

Dāğlar yakdı çü ney şu'le-i āvāz bāna

//. ///. ///. //

Bārīk- nigāhān-ı mezāyā-yı hakikat

Eyler reg-i engürde şahbāyı temāşā

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Olamaz bendi girān zülf-i girih-gir bāna

Tavk-ı kumrī gibidür halka-i zencir bāna

Bī-dimāğum o kadar kim ider irās-ı zükām

Büy-ı nā-reng-pezir-i gül-i tasvīr bāna

/..// /..// /..// /..//

Kaşd-ı cāna her müjem bir tirdür sensüz bāna

Gerdiş-i nūr-ı nazar zih-girdür sensüz bāna

780 'Andelībānı fiğānum eyledi hāmūş-i 'acz

Bülbül-i gūyā gül-i tasvirdür sensüz bāna

Teşne-i tīg-i helāküm eylesem geşt-i çemen

Mevce-i cū cevher-i şemşirdür sensüz bāna

//. /.. ///. /..

Bir buse ile tut dehen-i müdde'amı kim

Fırsat bulınca belki yaman söylerüm saña
Çünmah-ı münhasif yine bî-nür u fer toğar
Âbisten-i safâ dañi olsa şeb-i ğarîb

./// ./// ./// .///

Nasîb-i bende-i der-gâh-ı ehl-i cûd-ı hırmândur
Virür mi piş-paya şem'-i meclis rûşenâyî hiç

/// ./ ./// ./

785 'Aşık halâs-ı zülf-i girih-gîr olur mı hiç
Mecnûn rehâ girifte-i zencîr olur mı hiç

./// ./// ./// .///

Degüldür cevher ey meh fart-ı ümmîd-i şehâdetden
Meger mevc-i nigâh-ı ârzû hançerde kalmışdur
Müdâvâ-yı safâ-yı dil hüveydâdur küdüretde
'İlâc-ı saykal-ı âyîne hâkisterde kalmışdur

././ ..// ././ ../ (//)

21^b

Zemân-ı kârda bigânededen beter görünür
Kerem zemânede bir sâde âşinâlıkdur

(.///) ..// ..// ..// ../ (//)

Meclis-i 'işretê sâkî ki şarâb-âver olur
Şanki derd-i ser-i mahmûra kilâb-âver olur

./// ./// ./// .///

790 Bilür âğâh olan âşub-ı bezm-i seng ü minâdan

Kişi hem-cinsden āzürde olmak 'ādet olmuştur
şadākat āfet-i sāmān-ı merdūmdür bu dünyāda
Meh-i Ken'āna ancak sūd-ı 'ismet çāk-i dāmandur

/.// /.// /.// /.//

Matlabun kim gördi 'ālemde huşūlin bi-ṭaleb
Herkestün feryād-res vābeste-i feryādıdur

./// ./// ./// .///

Hemişe tāri-i şebdür medār-ı rūšenā-yı şem'
Beni āfāka meşhūr eyleyen baht-ı siyāhumdur
Siyeh-kārī medār-ı pertev-i 'afv olduğın anla
Ki çeşm-i şem'a kühl-i rūšenāyı zulmet-i şebdür

//. //.. ./// .//

795 A'māya mīl sürme yeter āhen-i 'aşā
Rāhun girīvesi bedel-i sürme-dān olur
Rāşid delīl-i girye yeter inkisāruña
Bir şişe kim şikeste ola nem çekān olur

././ ..// ././ ../ (//)

Kebūd cāme sezā-yı kad-i bütān görünür
Şarāb şişede hem-reng-i erguvān görünür
O şuh ider şeker-efşānī-i suhen ammā
Ne cünbiş-i leb olur fark ne dehān görünür
Gel itme tığ-i sitem ber-kef olduğın inkār
Şakın şakın sanā ol şuh dil-sitān görünür

.//.// ..// .//.// ..//
800 Zemāne cāhil-i bī-cāha i'tibār itmez
Kemāl-i raġbeti im'ān olunsa cāhiledür

./// ./// ./// .///
Berā-yı kārduṛ da'vā-yı ihlās itdüġi halkun
Dürüg-ı maslahat-āmizdür şimdi sadākatlar

.//.// ..// .//.// ..// (//)
Me'al-i cezbe ki meng-i kehrübādandür*
O māhi sīneye 'uṣṣāk-ı çihre-zerd çeker

./// ./// ./// .///
Cedel-kārāna hamuṣī kadar rengin cevāb olmaz
Sükutı merd-i dānā haşmını ilzām içün saklar

.//.// ..// .//.// ..//
Cihānda şıdk u hulūsun riyā yerin tutmaz
Suhen-şināsa müdārā vefā yerin tutmaz

/././ /././ /././ /./.
805 'Aşık ülfet tāzenün tahşilī tedbīr istemez
Mürġ-i dest-āmūzı sayd itmek kolaydur dāmsuz
Kisemüz pür nakd-i 'irfān olduġı ma'lūm idi
Olmasamın-ı edeb-i mühr-i leb takrīrümüz

.//.// ..// .//.// ..//
Dimāġ-ı nāzını vakf-ı zūkām-ı nahvet ider
Meşāmına o perinün tokunsa bñy-ı niyāz

* İki hece eksiktir.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Höd-fürüşāne hūner māye-i ikbāl olmaz
Cāme-i zer sebeb-i 'izzet-i delāl olmaz

./// ./// ./// .///

Riyā-yı zāhid-i huşk itse de meyle vudū çıkmaz
Siyāhī-i Habeş bīn kerre itsen şüst ü şū çıkmaz

810 Eger riş-i sefid olursa da şabūn āna farzā
Gönülden lekke-i nāşūstenī-i ārzū çıkmaz

Çıkar cānum muḥaṣṣal yāduma geldükce ruhsārı
Derūn-ı hāneden amma o şūh-ı tünd-hū çıkmaz

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Māl-i hulyā ile kem māye devlet gelmez
Kāma endīşe-i şekkerle ḥalāvet gelmez

22^a

Feyz-ı pend itmez eser tab'-ı siyeh-kārāne
Rişe-i huške su virmekle tarāvet gelmez

/./ /./ /./ /./

Biz o tıfl-ı girye mu'tāduz ki cūş-i eşkden
Gerdiş eyler āsiyāb-āsā bizüm gehvāremüz

./// ./// ./// .///

815 Sirişk-i hasrete mu'tād olan dilde enīn olmaz
Mücerrebdür ki lebriz olsa tās anda tanin olmaz
Ḥat-āverler tayanmaz ol kadar ibrām-ı 'uṣṣāke
Bināda sebze-i biḡāne bitdükde metin olmaz

Siriştinde gerekdür cevher-i hüş âdemün yohsa
Nihāl-i bîd feyż-i terbiyetle yâsemîn olmaz

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Ruhsat-ı büsesi vâbeste-i hatdur Râşid
Rûze-dārân dem-i şâm olmasa iftâr idemez

./// ./// ./// .///

Nola efsürde-i ser-mâ-yı 'ışka virse germiyyet
Sebû bir menkal-i pür-ahker olmışdur şarâb âteş

../ ..// ../ ../

820 Sabâ tağıtdı ser-i zülf-i 'anber-efşanun
Yerinde yeller eser 'âşık-ı perişanun
Tecerrüd âdemi müstağnî-i cihân eyler
Olur mı minneti hiç câme-düze 'uryanun

./// ./// ./// .///

Şeref virmez hüner-mendî vücūd-ı hōd-fürüşâne
Medâr-ı 'izzeti olmaz müzerkeş câme dellālun

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Görmemiş böyle bihîn-tal'atı Leylî düşde
Hüsnin ol mah-likanun nice ta'bîr idelüm

./// ./// ./// .///

Çü Hâtem nāmumı engüşt-i zîb-i iştihâr itme
Nigîn-āsâ bu şöhret-gehde yâ Râb çıkmasun âdum

./// ./// ./// .///

825 Olur mı ittihād-ı cinsile hem-hāşıyyet eşyā
Kābūl-i inhilāl eyler mi 'ukde nāhun-ı bādın
Mülāyim meşrebāne birbiriyle güçdür āmiz iş
Görür çīn-i cebīn bād-ı vezān elbette deryādan
Zebān ü guşdandur cümle nā-āsüdelik gör kim
Berīdūr lāl olanlar 'ālemün güft ü şinīdinden
Kibār-ı 'ālemün dem-serdī-i imsākden şimdi
Eli çün dest-i sermā-dīde çıkmaz ceyb-i cūdından

/./ /./ /./ /./

Dūri-i menzil ider zannitme men'-i incizāb
Seyr kıl gül-zār-ı dehrün āfitāb ü şeb-nemin

./// ./// ./// .///

830 Hākikat-fehm ile zāhir-şināsān hem' ayār olmaz
Mihek mīkdār- senc olmakda rācihdür terāzūdan

/./ /./ /./ /./

Meclisi bulsa nola germiyyet-i sūz ü güdāz
Şem' okur mūmile her şeb bezmine pervānesin
İhtirāzile şunar her kāre erbāb-ı hīred
Mürg-i zīrek dāmsuz itmez tahayyül dānesin
Çāşnī-i şohbetün kadrin bilen 'āriflere
Bezm-i nādān bī-nemekdür meclis-i tasvīrdan

./// ./// ./// .///

Olur her tünd-hūy-ı ser-keşi bir rām ider düşmen

Ne denlũ saht ise āteşle lābūd nerm olur āhen

835 Olur işkestelikden 'iffet-i erbāb-ı dīl zāhir
Delīl-i 'ismet-i Yūsuf degül mi çāk-i pīrahēn

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Çeşm-i nākīd-nazar-ı 'ākıbet-endīşāne

Bellūdūr hātīme-i kār ser-āgāzından

İder elbet kasabı's-sabak-ı sehayı ihrāz

Va'di şermende-i te'hīr iden incāzından

22^b

Hōd-sitālīkdur nakīşa merdūm-i sencīdeye

Bā'is-i bīnayī hōd-bīn olmamakdur dīdeye

Mekr-i düşmenden hışār-ı āhenīndūr ihtirāz

Hār ider mi hiç ta'arruż dāmen-i ber-çīdeye

//. /./ .//. /./

840 Kecdūr bülend pāye iden istikāmeti

Kıl hālīni mülāhaza tīrūn kemān ile

./// ./// ./// .///

Degüldūr cevher ifrāt-ı temennā-yı şehādetden

Olur mevc-i nīgeh tīgūnda cānā halka-ber-halka

/./ /./ /./ /./

Çāşni-yāb olduğıçün ol leb-i gül-fām ile

Yārdan birdūr selāmūn lezzeti düşnām ile

Devlet-i dünyā ile 'ākıl olur mı şād-kām

Ādeme virmez ferah gencīne bulmak h^v ābda

İdemezdi kimseyi zānū-zen-i cāy-ı edeb
Olmasaydı ger imāmuñ arkaşı mihrābda

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

845 İtme tamğā-zede-i çeşm-i cihān esrārı
Eyle şandūk-ı derūnuñda nihān kāle gibi
'Arağ-ı şermile ruhsārı o şūhūñ Rāşid
Buldı bir revnak-ı dīger gül ile jāle gibi

./// ./// ./// .///

Şikenc-i zūlfine pūr-çīn dimek kasd eyledi amma
O kāfir mācerā-yı nāzuñ ağzından haṭā çıkdı

../.// ..// ../.// ../ (//)

Yeter tenezzül-i ahvāl 'āleme bu delīl
Gelende kimse mi gördün giden yerin tutdı

./// ./// ./// .///

Kef-i deryāyı zīb-i sāhil eyler cezr ü med şimdi
Yeter 'ibret sebük-mağzān-ı kadre dest-ired şimdi

850 Ğubār-ı hātırumdur tūtiyā-yı dīde-i düşmen
Siyeh-rūzī-i dildür sürme-i çeşm-i hased şimdi

../.// ..// ../.// ../

Zemāne halkına müşkildür intisāb tehī
Çıkar su'āl-ı tehī deste cevāb-ı tehī

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

'Āleme şarf idegör varuñı mizāb gibi

Kendüne çekmege sa'yeyle girdāb gibi★
Çāşni-yāb-ı hayāl-i leb-i la'l-i yāre
Hōş gelür telhī-i bīdārī şeker-h^vāb gibi

Rubā'ī

//. ././ ./// / (//. ././ ./// ./)

Haṭ geldi melāhatun zemānı gitdi
Encāmına devr-i hüsn ü behcet yetdi

855 Herkes dir o şūhī haṭ ber-āverde görüp
Bāzīçe-i hüsninün şakalı bitdi

R A Ğ I B :

Istanbulī Mehmed Efendidür. Kūsec Halīl Paşa'ya
mensüb olup muhāsebe-i evvel hulefāsından iken bin yüz yigir-
mi senesi hudūdında temāşā-gāh-ı bihişte 'azm itmege rağbet
itdi. Dīvānından müntehabdur:

//. .///. .///. .//

Ey reşk-i perī hüsn-i Hudā-dād senündür
Ey gonce-dehen bülbul-i nā-şād senündür

((.///) ..// ..// ..// ..// (//)

Şevk-i ruhsārūn ile cılve-gehi kāküldür
Nāle-kārīde gönül bir giceci bülbuldür

Bir gice táb virüp şem'-i ruhiyle bezme

★ Metne rağmen "... sa'y eyleme..." uygundur.

Reşk-i rûz itse ne var ol meh-i enver şebimüz

././ ..// ././ ../ (//)

Ne deñlü seng-i cefâ ursa gam degül cânân

Binâ-yı derd ü gamun tarhına esâs iderüz

860 Hayâl-i la'l ü lebiyle o meh-veştün Râgıb

Hişâr-ı sînede zevk-i dem-i kirâs iderüz

//. /./.. ///. /./

23^a

Seyr-i ruhunla çeşm-i 'adûv rûşenâ degül

Huffaş-ı tîre-dîde ziyâ aşinâ degül

Şâyeste görmedün beni pâmâlün olmağa

Ey şeh-süvâr-ı milk-i melâhat revâ degül

Teng olsa 'ıyşümüz nola her nefes senün

Dilden hayâl-i fikr-i dehanun cüdâ degül

Zâhid 'aceb mi görmez ise câm-ı bâdeyi

Nâ-mahremâne duhter-i rez rû-nümâ degül

865 Kand-i nebâta la'lini teşbîh Râgıbâ

Hâyide bir suhendür o şîrîn-edâ degül

////. ////. ////. ////.

Dil-i meyyâlûmi şeh-bâz-ı çeşm-i yâre gösterdüm

Kebüter-veş o tıfl-ı nâza bir âvâre gösterdüm

((.///) ..// ..// ..// ../ (//)

Ten bürehne ider ol kimseyi çarh-ı gaddâr

Görse şâyeste eger hil'at-i şâha düşen

(/.//) ..// ..// ../ (//)
Yine rez duhterinin halka be-güşı olamaz
Mihr ü mehden eger eylerse felek mengüşın

./// ./// ./// .///

Nedim-i pāk-i hāsu'l-hāş idi eyyām-ı Hātemde
Kerem didükleri bī-kes 'aceb şimdi ne 'ālemde

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

870 Kilk-i kudret yazalı hattunı didārunda
Hüsn-i hatm oldu senün müşhaf-ı didārunda

//. /. ./// ./. /

İtdük esir-i turra dil-i bī-nevāmuza
Bilmezlik ile dāma düşürdük hümāmuza
Güş itmez oldu nālesini bülbül-i dilün
Duymış gibi o gonce-dehen ibtilāmuza
Zencir-i zülfdan bizi kendün halās kıl
Dest-i sabāya itme havāle rehāmuza

R Ā Ğ İ B :

Bursavi, fudaladan 'Ali Efendidür. Gelibolı müfti-
si iken bin yüz otuz tārīhinde terk-i ragbet-i ikbāl-i cihān
eyledi. Āsar-ı tab'-ı dūrer-bārından nūmūnedür:

../ ..// ./. / .. / (//)

Olaydı ebr-i kerem katre-riz-i bāğ-ı günāh

Olurdi jāle-i gül-gonce-i sevāb şarāb

875 Ko zīb-i zāhiri bir neşve idegör peydā

Olur mı rengini sürh itmekle āb şarāb

Görince cām-ı leb-i rūh-baḥşunı olmuş

Hurūş-ı āteş-i gayretle çün kebāb şarāb

Benüm gibi daḥi bir mey-perest görilmedi hiç

Olalı mey-geḍe-i dehrde şarāb şarāb

///. //.. .///. ./

Hālūn görince dām-ı zülūfūne düşdiler

Bend-i belāya dilleri ol dāne çekdi hep

Erbāb-ı bezm eyledi şem'ün şafāsını

Ammā cefā vü cevriñi pervāne çekdi hep

880 Rāḡıb hevā-yı serv-kadi dilleri yine

Mānend-i cūy sūy-ı gül-istāna çekdi hep

Tal'at laṭif gerden-i zībā yerindedür

Reftār hūb kāmēt-i bālā yerindedür

Bir per-şikeste bülbul-i gül-zār-ı hayretüm

İtsem hezār nāle-i bī-cā yerindedür

Geldi çemen çemen ruh-ı dil-dāra ḥat henüz

Mikdār-ı mū gitmedi sevdā yerindedür

././ ..// ././ ./

23^b

Bu pāy-lağzi-i hirmāna hiç çekmez idük ḡam

Reh-i dirāz-ı temennāda sür'at itmiş olayduk

885 Bu cürm-i bî-had ile ârzü-yı cennet iderdük
Hulûs-ı kalbile bir kez 'ibâdet itmiş olayduk

//. .//. .//. .//

Eyyâm-ı şebâb oldu telef bilmedük aslâ
Râgıb bu fenâ mülkine rü'yâda mı geldük

././ ..// ././ ..// (//)

Nigîn-i hâtem-i cām itme la'l-i gül-fāmūn
Keşîde olmasun ey gonce-fem* nāmūn

Cihānda olmadı hem-reng dūd-ı puhte-i 'ışk
Yanar derūnı bu gayretle 'anber-i hāmūn

Sakın pek üstine düşme mişâl-i pervâne
Pür-âteş itmesün o şem'-i hüsni ibrāmūn

890 Bir intizâr ile oldun zalâm-ı hasretde
'Adûya gelmede âb-ı hayât peygāmūn

O denlû za'file Râgıb teng- dimâğum kim
Yıkıldum üstüme düşdükde sayesi cāmūn

//. /./ .//. /./

İ tsek hezâr mâye-i tūfân bükāmuzı

Mümkün degül beyân yine bir mâcerāmuzı

Gül-zâr-ı hasretün gül-i âli degül miyüz

Seyr eyle hūn-ı eşk ile** kabāmuzı

* Vezine göre iki hece eksiktir.

** Vezine göre iki hece eksiktir.

Bir kār-bān-ı Ka'be-i 'ışkuz ki Rāgıbā
Ber-gerden eyler üřtūr-i gerdün derāmuı

Kıt'a

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

895 Cüy-bār-ı Tuna bir nemce görinmez bakıan
Nemçe hūbānı hevāsiyle akan göz yařına
Ol kadar keřreti var Peç'de cūvānānūn kim
Bin perī dūřdı disem var yeri ādem başına
Rubā'ī Berāy-ı Feyzu'llāh Efendi

//. .//. ./// /

Ey řāh-ı serir-i milket-i dānāyī
Yektā güher-i tēc-ı sehā-ārāyī
Zerdī-i ruhum göreydi hicr-i zerden
İtmezdi dirig Sarıca Paşa'yı

Velehū

//. .//. ./// /

Yā Rab dem-i serdümi şerer-hiz eyle
Elmas-ı sirişkümi ciger-riz eyle
900 Tā devşire erzen-i ümmidümi bir bir
şemşir-i du'amı şöyle ser-tiz eyle

R A Ğ İ B :

Ağrıbozi Mehmed Çelebi. Bin toksan altı tārīhinde
rağbet-şiken-i hayāt-ı fānī oldu.

// . // . // . //

Hāl-i siyehūn ben ruh-ı pür-tābda gördüm
San kevkebūmi pençe-i meh-tābda gördüm

./ ./ ..// ./ ./ (//)

Metā'-ı gevher-i eşke bahā bilür yok mı
Bu dil-berānda bey' ü şerā bilür yok mı
O Kays-ı güm-şüde vādī-i 'ışk-ı Leylā'yum
'Aceb bu yolda baḥā reh-nūmā bilür yok mı

R E ' F E T İ :

Istanbulī 'Abdu'llāh Çelebi. Tāze vü nev-heves
iken biḥ elli beşde ahz-i ruh itmede Kābızu'l-ervāḥ anā
şefkat itmedi. Mecmū'a-i güftārından nümunedür⁽¹⁷⁾.

/// /// /// ///

Şüküfte cā-be-cā gül-şende sanma lāle vü güldür
Akıtmış hār-ı hasret eşk-i hūn-ālūd bülbüldür
24^a 905 Görüp rüyında hāl gerdeninde zülfdür sanma
O āteş üzre 'anber bu semen üstinde sünbüldür

// . // . // . //

Mümkin mi gönül kūh-kenūn yerini tutmak
Bir kerre su'āl eyleye kūh-sāra ne söyler

(17) Seyrek-zāde tez.'de Dīvān sahibi olduğu kayıtlıdır. Bak. "Re'fetī"

Geh velvele-ārā-yı çemen bülbul-i zāruz
Yeller gibi hasret b̄y-ı gül ü h̄aruz *
H̄al-i Hacerü'l-esved'ün erbāb-ı şafāya
B̄s itmege sa'y eylemedür farz-ı kifāye

RE'FETİ-İ DİĞER :

İstanbulî Mustafa Efendidür. Dīvān-ı Hümāyūn Kā-
tiplerinden İsmā'il Paşa İstanbul kā'im-makāmı oldukda tez-
kireci ba'dehu Mısır'da Dīvān Efendisi olup biñ yüz on se-
kizde fevt oldı.

./// ./// ./// .///

Hatun ey taze-rū geldükde bu h̄sne bahā kalmaz
Yüzün olmaz baña cev̄r itmege d̄nyā saña kalmaz
910 Bu germiyyet gider kalā-yı vaşla müşteri çıkmaz
Bu pāzār-ı mahabbet serd olur bey' ü şirā kalmaz
Gelür pejmürdegī gül-zār-ı h̄sn-i 'ālem-ārāna
Hezārı var iken bir 'andelīb-i h̄oş-nevā kalmaz

/./ /./ /./ /./

Şerbetin biñ kerre içmişken leb-i cānānenün **
'Aklı başa gelmedi gitdi dil-i dīvānenün
Var ise dilden geçürdi fikr-i zūlf-i dil-beri
Çak çak-i ārzū olmuş derūnı şānenün

** Metinde "cānenün" şeklinde yazılmışsa da doğrusu yukarıdaki gibidir.
* Vezin bozuktur.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Başum üstinde degirmen yüriye çarh gibi
Ben niçe fikr-i dakik ile cihānda öginem

../ ..// ../ ../ (//)

- 915 O meh-veşün yine yād-ı ruhiyle āh itdüm
O āhile felek āyīnesin siyāh itdüm
Ümīd-i dūr u dirāz-ı vişāl-i dil-ber ile
Dirīg 'ömr-i 'azīzi hemān tebāh itdüm
Ne bāde-i lebi gördüm ne vaşlına irdüm
Ne h^vāhiş üzre sevāb ne bir günāh itdüm

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Şanma dil nāvek-i cān-gāhına yer gösterdi
O kaşı yāya levendāne siper gösterdi
Şu'le-i āhilemellāh-ı meded-kār-ı vişāl
Keşti-i cāna yem-i ğamda fener gösterdi

- 920 Re'fetī gör hele fānūs-ı hayāl-i çarhı
Bu devirde yine çok nakş-ı suver gösterdi

R Ā K İ M :

Bursavī İbrahīm Efendi. Mahkeme-i suğrā kātiblerin-
dendür.

/.// /.// /.// ./

Nermi-i düşmenden eymen olmamış rüşen-dilān

Āb-āsā şem'i rəvğan geh yakar geh söndürür
İntisāb-ı hāk-pāyi virmesün bād-ı gurūr
'Ādet olmışdur ki dāmen 'geh yakar geh söndürür

././ ..// ././ ././

Hurūc idince hat-ı zūlfde makām iderüz
Zemān-ı fitne irişdükde 'azm-ı şām iderüz

R Ā M Ī :

Sünbül 'Ali Efendi-zāde 'Abdu'r-Rahmān Efendi.
Bin kırk tokuzda fevt oldu. Güftārından neticedür:

///. //.. ///. //.

Yıllar geçer ki vākı'ada görmezüz seni
Kendün gibi hayālünü bi-gāne eyledün

24^b

R Ā M Ī * :

Mehmed Paşa. Reīs-i küttāb iken şadr-ı vezārete
nāil olup 'ākıbetü'l-emr bin yüz on tokuz tārīhinde fermān-ı
kaẓa-i ilāhiye rām oldu. Dīvān-ı belāğat-nişānından nuḥbedür:

///. //.. ///. //.

925 Biz ğam esīriyüz degülüz vuslat ārzū

* vr. 24^b'de cedvel dışında derkenar şu not vardır:

1. "Harfü'l-Fā'da Ferdī Hüseyin Efendi olmak gerekdür."
2. "Harem-i Arayıcı-zāde'de pinhān olduñ
Hāy Rāmī Çelebi Şān-ı vezāret bu mıdur?"

Bilmez mezāk-ı hecri dil-i hurrem-āşinā
Bir zahm-i ğamzeden bizi mahrūm eyledūn
Ey tīg-i çeşmi mahrem ü nā-mahrem āşinā
Keştide ebruvānına dil virdüm ol mehūn
İtdüm sefineden yine bir matla' intihāb

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Görüp aġyār ile dil-dārı helāk olmazsın
Ey gönül kā'ide-i da'vī-i himmet bu mīdur
Bilmeyüp dir beni bu za'f ile her kim görse
'Acabā Rāmī-i dil-haste hakikat bu mīdur

./// ./// ./// .///

930 Hayāl-i la'l-i nābūn cām-ı çeşm-i terde kalmışdur
Şarāb-ı bezm-i nūş-ā-nūş-ı vaslun serde kalmışdur
Degüldür bende dil ser-germi-i fikr-i nigāhuñla
O bī-hūş-ı mahabbetdür düşüp bir yirde kalmışdur
Mükedderdür ser-ā-ser meşreb-i eczā-yı 'ālem hep
Safā-yı hātır ancak bādede sāġarda kalmışdur
Bu remzi keşfe bir müşkil-küşā-yı cūd gelmez mi
Kerem bir lafz-ı bī-ma'nā gibi dillerde kalmışdur

/./ /./ /./ /./

Öldürür 'uşşākı hūbanun nihādı böyledür
Padişāh-ı milk-i hüsnün 'adl ü dādı böyledür

935 Hāk-rāh-ı ıztırāb olmış yatur erbāb-ı dīl
Rūzgārūn Rāmiyā zāhir murādı böyledür

///. .///. .///. .//

Keyfiyyet-i te'sīr-i fīānumda celīdür
Nālem hele hem hāsiyyet-i nār-ı 'Alīdür
'Üryan oluruz çāh-ı zeneḥ-dānuḥı görsek
Mikāt-ı melāhatda o çeh bi'r-i 'Alīdür

/./ /./ /./ /./

Geh baḥa geh çeşm ü geh ebrūna bühtān eyleme
Bīm-i ḡamzenḡden girīzān olduḡum bilmez mi var
Rūy-ı vaşl-ı dīl-rūbā ḡatt-ı siyāh altındadır
Şan'at-ı mihr ü mahabbet bir giyāh altındadır

./// ./// ./// .///

940 Biz ol 'āşıklaruz kim dāḡumuz merhem kabūl itmez
O ḡül-zārūn ki āteşdür ḡülü şeb-nem kabūl itmez
ḡül-i rengīn-i ruḡsarı o naḡl-i ḡül-şen-i ḡüsnūn
O denlū nāzik ü terdür ki Rāmī şem kabūl itmez

././ ..// ././ ../ (//)

Derūna tīr-inifāk-ı sitem-gerān geçiyor
Bizi ol āfete aḡyār-ı bed-ḡümān geçiyor
Ne denlū nakd-i du'ā olsa kem-'ayār yine
O denlū rāh-ı icābetde rāy ḡān geçiyor

- Bahār geldi çemen hulde döndi ey Rāmī
Gönülden ol gül ile 'azm-i gül-istān geçiyor
- 945 Zebān-dirāzlık itme habābına cāmūn
Tokunma dīdesine zāhid-i mey-āşāmūn
Biz āfitāb- nihādūz riyāz-ı 'ālemde
Senūn de ey ber-i nev-bāve aluruz hāmūn
Cihānda zevk mücerredledür temāşā kıl
Bürehnegān ile germiyyetini hammāmūn
- 25^a Zuhūr-ı bād-ı muhālifden olma āsūde
Mūsā'id olsa da bahr-ı emelde eyyāmūn
Ne denlū nīst ise yanūnda kadrūmūz ey meh
Fiğānumuzla bülend oldı ol kadar nāmūn
- /.// /.// /.// /.//
- 950 Zāhm-h^vār-ı tīşe-i endūh olur şāhib-hüner
Bağrı pūr-hūn olmamış dehr içre bir kān görmedük
Tab'umuz sūbān-ı 'irfān ile hem-vār ideli
Rāmīyā bir çīn-i pīşānī-i nādān görmedük
- (/.//) ..// ..// ..// ..// (//)
- Mevsim-i gülde ne hum-hāne ne kaşāne gerek
Her çemen-şuffada bir meclis-i şāhāne gerek
Şimdi güller gibi peymāne gerekdür elde
Bāğda her kişi bülbul gibi mestāne gerek

./// ./// ./// .///

Ḳani ḥāsıyyet-i te'sirün ey feryād-ı âteş-nāk
Ya sen ey nāle-i pey-der-pey-i takat-rübā nolduñ

955 Nedür bu ıztırab ey mürğ-i cân-ı nāle-mu'tādum
Bulursın dāğ-ı ğamdan 'ākıbet bir gün rehā nolduñ

///. /./. .///. /./

Yok sīnemüzde zerre kadar kīnemüz bizüm
Maḥsūd-ı âfitābdur âyīnemüz bizüm
Rāmī 'aceb dimez mi ki bir kez o nev-civān
Âyā nic'oldı bende-i dīrīnemüz bizüm

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Meskenün reşk-i bihişt olsa da āram ḥarām
Saṇa rāḥat hevesi ey dil-i nā-kām ḥarām
Pūşış-i atlas ü dībā degül ol 'işve gerek
Rū-be-rāh-ı harem-i 'ışkına ihrām ḥarām

///. /./. .///. /./

960 Takat-rübā-yı hūş imiş ancak diyār-ı şām
Mecnūn idermiş âdemi evvel bahār-ı şām
Rāmī vücūd-ı zārımı ḥākister eyledi
'işmet-şiken bir âfet-i âteş 'izār-ı şām

./// ./// ./// .///

Geçerse ârzü-yı nīk ü bed temyīzi ḥatırdan
Ser-â-ser kıl vücūdun çeşm-i hayret hem-çü pervīzen

tehi destān olur āzāde-ser takrī'-i minnetden
Nūmayāndur bu olmaz küfte hālī iken hāven
Olan h^vāhiş-ger-i didār huld ü düzahı anmaz
Dem-i firkatde birdür künc-i külhan sāha-i gül-şen

965 Olurmuş hāk-sārı Rāmiyā müstelzim-i 'izzet
Anuñçün büse-gāh-i 'ālem oldı küşe-i dāmen

///. .///. .///. .//

Bir lahza nihān olsa o meh-rū naẓarumdan
Bizār olurum hāsılı nūr-ı basarumdan
Bir dem bırağur mıyduñ elünden o ayağı
Sākī haberūñ olsa benüm derd-i serümden

///. /./ .///. /./

Bezm-i çemende bāde-i nāb istemez misin
Gül gibi elde cām-ı şarāb istemez misin
Tebhāle-i leb-i nemekīn-i bütāne bak
Cüy-ı melāhat üzre habāb istemez misin

///. .///. .///. .//

970 Lāyık mıdur ey gonce-i gül-zār-ı letāfet
Leb-riz-i tebessüm olasın şivenümüzden

./// ./// ./// .///

Hemān def'-i humār-ı kīne itsün bi-me'āl olsun
Şarāb-ı hūr-ı 'āşık çeşmüne kat kat helāl olsun

25^b

Revā mı devlet-i 'ışkunda itmek şāne āzürde
Ne var ko şāne zülfünde dil-i āsūde-hāl olsun
Geçer ey reh-rev-i ümmid, kalmaz böyle germ-ā-germ*
Biraz şabr it o mihr-i 'ışve dil-serd-i zevāl olsun

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Şem'-i ümmid bir āh ile fūrūzān olsun
Hele şabr eyle biraz şām-ı ğarībān olsun
975 Sākīyā kalmadı hamyāze de tāb ü tūvān
Vaktidür sāġar-ı leb-rīz dırahşān olsun
Beni sīr-āb-ı hayāt eyledi bir nükte ile
Āb-ı hayvān leb-i can-bahşına kurbān olsun
Şadme-i mu'cize-i āh ile ol kāfir-kīş
Bir nefesde nice biñ kerre müselmān olsun

./// ./// ./// .///

Yine bir fitne zāhir oldu efsūna selām eyle
Yine bir Kays peydā oldu Mecnūn'a selām eyle
Hīrām-ı kāmēt-i dil-dārı vaşf itsem gerek Rāmī
Hele hāzır bulunsun tab'-ı mevzūna selām eyle

././ ..// ././ ..//

980 Ne fikr-i turra-i yār ile pīç ü tābum olaydı
Ne reşk-i şāne ile iztīrabum olaydı**

* Vr. 25^b'de cedvel dışında der-kenar şu not vardır: "Re'fet Bey
Rami Paşa-zāde"

** Vezin eksiktir.

Ne hacle-gāh-ı fenāya kadem-nihāde olaydum
Ne böyle şahid-i baht-ı siyeh nikābum olaydı
Giderdi dağ-ı ğam encüm-şumār olursa da Rāmī
Sipih-r-i sīnede bir reşk-i āfitābum olaydı

/././ /././ /././ /./

Bir ğulam-ı mūy- tāb ile iderken kıl ü kāl
Bildī pā-bend olduğın kırdı o demde köstegi

///. .///. ./// /

Ey tıfl-ı 'arab āhumı pūr-cūş itdün
Kendün gibi dünyāyı siyeh-pūş itdün

985 Rāmī gibi bir reh-rev-i istignāyı
Arduñca gezer ğāşiye ber-düş itdün

R A H M İ :

Kubūrī-zāde 'Abdu'r-Rahman Efendi. Rūz-nāmçe-i
evvel hulefāsından olup ārzū-yı hac ile biñ yüz yigirmi ye-
di senesinde Mısır'da 'azm-i dergāh-ı erhamū'r-Rāhimīn ey-
ledi. Dīvānından müntehabdur:

(/././) ..// ..// ..// ..// (//)

Kadd-i yāre dökilür kākül-i pūr-ham kec ü rāst
Tākdür sanki olur serv ile der-hem kec ü rāst

Keh-keşān şanma felek hüsñüne ser-geşte olup
Bend ider 'ışk āna zencir dem-ā-dem kec ü rāst

././ ././ ././ ././

Gamunla muştārib oldukca dil ider nāle
Mahall-i zelzelede 'ādeta ezān okınur
Şahih olursa cevfi nola 'illet-i gamdan
Mişāl-i mey-gede anuñ ki bir merāhı var

990 Eser ider o mehe bir gün āh-ı şeb-girüm
Cihānda her gicenün tā ki bir sabāhı var
Hümā-yı hüsni nola kaşd iderse pervāze
Ki nürdan iki 'anberin cenāhı var*

(//.//) ././ ././ ././ ././ (//)

Reşha-i arızı cām-ı mey-i şahbāya düşer
Benzer ol şeb-neme kim goncā-i ra'nāya düşer

././ ././ ././ ././

Ne dem o şūh ki bālā-yı kaşr-ı nāza çıkar
Kadem kadem dilümüz süllem-i niyāza çıkar

//. //.. .//. //.

Fikrümüzü 'izār-ı fūrūğ-efken eylerüz
Āyine-i derūnumuz rüşen eylerüz

26^a 995 Tıfl-ı dile nazār-geh olup cism-i çāk çāk
Semt-i harīm-i der-gehüne revzen eylerüz

* Vezinde bozukluk var.

Ne hacle-gāh-ı fenāya kadem-nihāde olaydum
Ne böyle şahid-i baht-ı siyeh nikābum olaydı
Giderdi dağ-ı şam encüm-şumār olursa da Rāmī
Sipih-r-i sīnede bir reşk-i āfitābum olaydı

/.// /.// /.// /.//

Bir gulam-ı mūy- t̄ab ile iderken k̄il ü k̄āl
Bildirdi p̄a-bend olduğın kırdı o demde köstegi

//. .//. ./// /

Ey tıfl-ı 'arab āhumı pūr-cūş itdün
Kendün gibi dünyâyı siyeh-pūş itdün

985 Rāmī gibi bir reh-rev-i istignāyı
Arduñca gezer gāşiye ber-düş itdün

R A H M Ī :

Kubūrī-zāde 'Abdu'r-Rahman Efendi. Rūz-nāmçe-i
evvel hulefāsından olup arzū-yı hac ile biñ yüz yigirmi ye-
di senesinde Mısır'da 'azm-i dergāh-ı erhamū'r-Rāhimin ey-
ledi. Dīvānından muntehabdur:

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Kadd-i yāre dökilür kakül-i pūr-ham kec ü rāst
Takdūr sanki olur serv ile der-hem kec ü rāst

Keh-keşān şanma felek hūsnūne ser-geşte olup
Bend ider 'ışk āna zencir dem-ā-dem kec ü rāst

././ ..// ././ ././

Çamunla muştariḳ olduğca dil ider nāle
Mahall-i zelzelede 'ādeta ezān okınur
Şahih olursa cevfi nola 'illet-i ğamdan
Mişāl-i mey-gede anuñ ki bir merāhı var

990 Eşer ider o mehe bir gün āh-ı şeb-girüm
Cihānda her gicenün tā ki bir sabāhı var
Hümā-yı hūsnı nola kaşd iderse pervāze
Ki nūrdan iki 'anberin cenāhı var*

(/./.) ..// ..// ..// ././ (//)

Reşha-i ārızi cām-ı mey-i şahbāya düşer
Benzer ol şeb-neme kim ğoncā-i ra'nāya düşer

././ ..// ././ ././

Ne dem o şūh ki bālā-yı kaşr-ı nāza çıkar
Kadem kadem dilümüz süllem-i niyāza çıkar

//. /./.. ././ /./

Fikrümüzü 'izār-ı fūrūğ-efken eylerüz
Āyine-i derūnumuzı rüşen eylerüz

26^a 995 Tıfl-ı dile nazar-geh olup cism-i çāk çāk
Semt-i harim-i der-gehüne revzen eylerüz

* Vezinde bozukluk var.

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Rihte cür'a-i şahbā eserinden yer yer
Nev-be-nev olmada gül-ğonce-nümā gül-şen-i havz
Rūzgār itmek ile şafvetini renk-pezīr
Gösterür sûret-i çin āyine-i rūşen-i havz
Tir-i bārānına oldu felegün sine-güşā
Ser-te-ser mevc-i müselsel olalı cevşen-i havz

./// ./// ./// .///

Haṭ-ı nev-reste şanma ol gül-i ra'nā izārında
Hızırdur h^vāba varmış çeşme-i hayvān kenārında

/.// /.// /.// /.//

1000 Bir miyāna mālīk olmışsın ki ey rūh-i revān
Mū-şikāfānı cihānūn didiler cümle belī
Mezbūrūn latīfe-güne hevāyī dīvānından

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Dem-be-dem mirvahadan gelmede īrād-ı hevā
Gün-be-gün masrafūn olduysa nola bād-ı hevā

./// ./// ./// .///

Bulınmazsa 'aceb mi güftesinde pāk maẓmūnı
Hevāyī ekseriyyā sözlerin işkenbeden söyler

//. //.. ./// ./

Bir kerre beng-i lūtfūn ile ser-sem olmaduk
Tiryākī denlū mashāra-i 'ālem olmaduk

Bilmem niçün yabana atarsın sefih beni
Söz arasına girdük ise balgam olmaduk

1005 İdmān-ı baht kırdı kurarken kemānumı
İsterse Kūh-ı Bürze kosunlar nişānumı

R A H İ M İ :

Habeşî-zāde Efendi. Hālā tezkerecilik hizmetinde
müstahdemdür.

././ /./ /./ /./

Şarf-ı nakd itmekle nerm iden ol sîm-teni
Kimyâ-gerlik ile müttehem olmaz da n'olur
Nakş-i ârâyîşe dil-beste olan sâdelerün
Harem-i hâtırı beytü's-şanem olmaz da n'olur

(././) ..// ..// ..// ..// (//)

Dil-i dānāda gam-ı zülf-i girih-gîr olmaz
Şîr-i kūh-sār-ı fenā beste-i zencîr olmaz
H^vābda kıldı cemāliyle şeref-yāb beni
Diyemem lezzet-i didārını ta'bîr olmaz

././ ././ ././ ././

1010 Bir âteş-pāredür çün tıfl-ı dil benden irāğ olsun
Serāy-ı şehriyār -ı 'ışka virdüm bir çerāğ olsun

R E Z M İ :

Selim Giray bin Bahadır Giray. Kırım Hanlarından
Bin yüz on altı senesinde libās-ı rezm-i hayātdan 'ārī se-
fer-i bezm-gāh-ı 'adn itdi. Güftār-ı levendānesinden nümüne-
dür⁽¹⁸⁾.

//. /.//. .//. ./

Bu kanlu ş u ki dīde-i terden zuhūr ider
Bir çeşmedür ki dāğ-ı ciğerden zuhūr ider

././ .// ././ ../ (//)

Diriğ o tāze nihālüm hevā nedür bilmez
Belā-yı 'ışk nedür mübtelā nedür bilmez

/././ /././ /././ ./

Hançer-i ser-tīz gamzen resmidür ey gonce-fem
Deşne-i hūn-rīz hār-ı bī-terahhum goncede
Goncenūn rüyında peydā katre-i şebnem degül
Kaldı çeşm-i bülbul-i şirīn-tekellüm goncede

1015 Benzedürler gonceye gerçi dehānuñ ehl-i dil
Söyle cānā var mı bu tarz-ı tekellüm goncede

RESMİ, İSMA'İL EFENDİ :

Halveti sōfīlerinden. Bin yüz tokuz senesinde resm-i
hayatı tağyir oldu.

(18) Seyrek-zāde tez.'de "Mükemmel Divanı" olduğu kayıtlıdır. Bak. "Resmi"

./// ./// ./// .///

Felekde dūd-ı āhum ol meh-i mümtāza dā'irdür
Zemīnde cūy-ı eşküm pāy-ı serv-i nāza dā'irdür
İder rind-i mey-āşāmı Hızır-meşreb Mesīhā-dem
Şu sāgar kim o la'l-i mu'cize-perdāza dā'irdür

R E S M İ :

Mehmed bin 'Abdu'r-Rahman Sofyavī. Güftār-ı şīrīn-
kārından nuḥbedür

/// .//. ./// .//

Bir dil ki bahr-ı 'ışka ola bir dem āşinā
Emvāc-ı ḡuṣṣadur āna hem-dem hem āşinā
Sen ey tabīb rīze-i elmāsuñ itme sarf
Nāsūr-ı zahm-i dil olamaz merhem-āşinā

1020 Dirler müdām ḡasret-i zūlfünle ya şanem
Dirler belā içinde olan mātem-āşinā

././ ..// ././ ../ (//)

Fezā-yı sīneki hep şūre-zār-ı ḡasretdür
Şüküfte dāḡları lāle zār-ı ḡasretdür
Ruhında zāhir olan nev-remīde ḡat sanma
Resīde 'āşika ol sebze-zār-ı ḡasretdür

// . // . .// . //

Ol çeşm-i pür-fiten ki füsün-sâz-ı 'işvedür
Her bir girişme mu'cize-perdâz-ı 'işvedür
Tāvūs-ı sidre cilveye gelmiş cinānda
Sanma ruhında kākūli ser-bâz-ı 'işvedür

// . .// . .// . //

1025 'İsî nefesüm Rūh-ı Kudūs feyz- resümdür
İhyā iden elfāzımı mu'ciz-nefesümdür
Ol tūtî-i hoş-lehçe-i evc-i hünerem kim
Çarh ayineden 'arşa asılmış kafesümdür

// . // . .// . //

Dil kim cünün-ı 'ışk ile sevdâ-pesend olur
Her bir şıkenc-i turra āna bir kemend olur
Şeyh-i şehirden itmesün ümmid-i feyz dil
Himmet iderse pîr-i muğān behre-mend olur

RÂSİM , İSTANBULÎ :

/ .// / .// / .// / .//

Behcet-efzādür 'arak la'linde ol nāzik-femūn
Gonceye mahz-ı tarāvetdür vücūdı şeb-nemūn
1030 İftihār-ı dāniş-i ecdād ile gelmez şeref
Neş'e virmez nāmı bezm-i bî-meye cām-ı Cemūn

Ülfet-i bisyār olur mı bādī-i nakş i'tibār
Harf-i vāhiddür 'adedde hükmi harf-i müdgamun
Sāgar-ı zehr-āb-ı ğamdur süst iden Rāsım dīl-i
Meclisinde görmedük cām-ı safāsın 'ālemün

R E S İ M :

Bursavī Mustafa Efendi. Ser-tā'ife-i zer-gerān
olup mevalīden Tālīp Efendi'den mülāzim olmuşdı. Bīn yüz otuzda hak-
kāk-ı kaza nām-ı hayātın seng-i kabre resm itdi. Vefātına
Cāmī'ü'l-āsar-ı fakīrūn tārīhidür: ١١٣٠ قازلدى نام راسم سنك قبره ناکهانی واه

"Kazıldı nām-ı Rāsım^{*} seng-i kabre nāgehānī vāh"

ez-Ġazeliyyāt

((././)) ..// ..// ..// ..// (//)

İdeli feyz-i cünün 'ışk-ı cihan-gīr bāna
Eyledi mevc-i yem-i eşkümi zencīr bāna

27^a İtdi eyşüh-ı siyeh-çerde hayāl-i ruyun
Zulmet-ābād-ı ğamı gül-şen-i Keşmīr bāna

1035 Şem'i pervāne-zebān-ı ğamen ey bülbul-i dil
Nāliš-i şubh sāna girye-i şeb-gīr bāna

* Mahlası "Resīm" olmakla birlikte ebced hesabı "Rāsım" 'e göre doğru çıkmaktadır.

./// ./// ./// .///

Gül-i şādāb-ı sahn-ı bāğ-ı 'işret sāgar-ı sahbā
Şüküfte lāle-i dāğ-ı meserret sāgar-ı sahbā
Habāb-ı mey degül pervānelerdür sū-be-sū zāhir
Şeb-istān-ı safāya şem'-i sohbet sāgar-ı sahbā

/./ /./ /./ /./

Sūziş-i ma'sūk olur elbette 'aşıkdan füzūn
Şem' mahv-ı cism ider pervāne bir perden geçer
Māni' olmaz seyr-i erbāb-ı sülūke za'f-ı ten
Her ne denlū rişte bārīk olsa gevherden geçer

././ ././ ././ ././ (//)

1040 Beyāz-ı gerden-i mīnā vü sa'id-i sākī
Cilā-yı āyīne-i dil safā-yı meşrebdür
'Ayār-ı tab'ını mey herkesün 'iyan eyler
Sehā-yı mest-i nişān gīnā-yı meşrebdür*

./// ./// ./// .///

Beyāz-ı gerdeninde hāl-i müşkīn nokta-i müfred
Nihāl-i kaddı bir sanisi yok āzāde mısra'dır
Pür oldu pāy-tā-ser rahne-i dīvār-ı yār āhir
Kesildüm nāme tahrīr eylemekden hāme-vār āhir
İdüp şüyide dest-i h^vāhını eşk-i nedāmetle
Mey ü mahbūbdan oldum Resīmā tevbe-kār āhir

* Bu mısraın vezni bozuk. Mana da çıkmıyor.

./// ./// ./// .///

1045 Sadā-yı ra'd-ı pūr-zūrı münebbihden 'ibāretdür
Nigāh olsa felek bir aylı günlü kubbe-sā'atdur

././ ./// ././ ././

O şuhı kibriti cām ile her ne dem görsem
Tenümde şem'-sıfat mağz-ı üstüh^vān tutuşur
Yapışmadan eline bir ayag ile yakar
Ne dem ki sāki-i bezm-i mey-keşān tutuşur
Resim o āfete sūz-ı derūnı yandukca
Şirār-ı eşküm ile dāmen-i emān tutuşur

(././) ./// ./// ./// ./ (//)

Gül hacālet-keş-i reng-i ruh-ı hoy-kerdesidür
Gönce dil-hūm şude-i reşk-i şeker-handesidür

././ ./// ././ ./ (//)

1050 Ne fikr-i buse ne endişe-i vişāliledür
Mahabbetüm saña cānā hulūş-ı bāliledür
Nigāhı terceme-i h^vāhiş-i derūnı olur
Niyāz-ı ehl-i mahabbet zebān-ı hāliledür
Metā'-ı kes mahz-ı ma'rifetle sūd olmaz
Zemānemüzde hüner iddiḥār-i māliledür

/// ././ ./// ./

Dāğum nişān-ı tabla sine siper dil ceres^{*}
Tīr-i cefā-yı dil-bere ta'līm-hāneyüz
Öpdüm lebin o taze ḥatın nev-tirāş iken
Meh-tāba düşdi yār ile 'ıyş-i şebānemüz

* Vezin tutarsız. Anlam bakımından böyle olması gerekir.

1055 Ser-geşte olma hırş ile m̄anend-i āsiyā
Rezzāk kande olsa virür āb ü dānemüz

/./ /./ /./ /./

Dil derūn-ı s̄inede pür-iẓtırāb eyler semā'
Āteşin tennūrda gūyā kebāb eyler semā'
Gāh bād-ı āh gāhī āb-ı eşkümle benüm
Çarh-ı gerdān kim mişāl-i āsiyāb eyler semā'

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Dil-rübā mest olup ellerle ayak daş oldu
Sākiyā biz dahi yap yap yıkılsak* gitsek

/./ /./ /./ /./

27^b Mahrem-i güft ü şinīd-i meclis-i cānāne ol
Geh gelū-yı şīşe vü gāhī leb-i peymāne ol

1060 Çeşm-i kūteh-bīn-i nā-fehmāne çün lafz-ı ġarīb
Āşināyān-ı kemāle ma'ni-i bī-gāne ol

Gāh ruhsār gehī hālīn hayāl it yan yakıl
Kendü halvet-hānēne hem şem' hem pervāne ol

././ ..// ././ ././

Zebān-ı 'asrı temām anladuk hemān biz de
Hulūsına göre halkun şadākat eyleyelüm
Ne iddi'ā-yı vefā ne(de)** bār-ı minneti var

* Metinde بئلك şeklinde yazılmıştır.

** Metinde "de" edatı yoktur.

'Adāvet eyleyene biz mahabbet eyleyelüm

./// ./// ./// .///

Hirāsandur felek āh-ı dil-i zār u zebūnumdan
O sakf-ı köhneyi Hāk saklasun sūz-ı derūnumdan

1065 Olur mürğ-i hayālī āşiyān-ı dilde rem-kerde
Figān şeb-tā-seher bu nāle-i hasret-füzūnumdan
Beyāz-ı gerdenin gör zīr-i zūlf-i çin çininden
Nedür hāsıl bu bağun sūnbülünden yāsemīninden

/./ /./ /./ /./

Söylemez ol gonce-fem 'uşşāka gerçi nāzdan
Zīr-i leb ammā tebessümler ider açmazdan

./// ./// ./// .///

Kibārından bu 'asrūn sā'ile 'āid olan vāye
'Iyāndur kuh-sārūn 'aksile redd-i cevābından
İdüp rū-puş gelsün duhter-i rez meclise cāmı
Göreydük bāri ol mestüreyi zīr-i nikābından

1070 Gönül ol şūh-ı meh-ruhsārı gördük dīdeler rūşen
Peyām ister iken dīdārı gördük dīdeler rūşen
Varur bī-h^vāst her gün hāne-i ağıyara bir kerre
Bize da'vetle gelmez ol perī-ruhsāra bir kerre

//. // .///. //

Arturdı va'd-ı vaslı dilün iztīrābını

Mümkin mi def'-i teşnegi mevc-i şarāb ile

Olmaz mı gül Resīm 'aceb ḡonce-i ümīd

Ahvālümüz neye varur āyā hicāb ile

./// ./// ./// .///

Gönül geçmez ruh-ı dil-berden olmakla hat-āverde

Ẓiyā-yı mihr-i 'ālem-tāba olmaz ebrile perde

1075 Ne sāmān-ı tahammül var ne şabr-ı bī-vefā kaldı

İşüm ey çāre-sāz-ı 'ācizān āhir sāna kaldı

Ne var gel makdemünle hākden ref' eyle teşrif it

Gözüm yollarda ey nūr-ı başar ḡün nakş-i pā kaldı

///. ///. /// /

Āzürde-dil-i gerdiş-i eflāk olduk

Nā-sāzī-i tāli'le elem-nāk olduk

Şehrīde ser-i tāk iken efsūs efsūs

Pāmāl-i leked-kūpi-i etrāk olduk

R E S Ā :

Şeyh Haydar, Özbek şeh-zādelerinden. Üsküdar'da
Bülbül Deresi'nde sakin iken bin yüz on iki tārīhinde resī-
de-i tekye-gāh-ı bihişt oldu.

./// ./// ./// .///

Ser-i kūyūn temāşā eyleyenler Tūr'dur dirler

Tecellī cılve-gāh-ı kāmētünde nūrdur dirler

R Ü Ş D İ :

Bosna'da Mostar kaḫāsından. İsmi Ahmed'dür. Defterdar Ahmed Paşa ile Mısır'a gidüp biñ yüz on bir senesinde mukteḫā-yı rüşdi teslim-i rüh itdükde fevtine 'Arif Efendi'nün tārīhidür: ۱۱۱۱ مددکیم بیک یوز اون برده جهانندن کجلی رشدی اه

28^a "Meded kim biñ yüz on birde cihāndan geçdi Rüşdī ah"

Mükemmel dīvānından nuḫbedür:

ez-Kaḫāyideş

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

1080 Sen o hurşid-i felek-mesned-i izzetsin kim
Eyledün nūr-ı cemālünle cihānı tezyīn

Hāk-rüb-ı ḫaremün olsa sezādur el-Hāk
Zülf-i ḡilmān-ı biḫişt ü müje-i hūrū'l-'ayn
Sensin ol māye-i fītrat ki senün zātun ile
Fāḫr ider Ādem ü Ḥavvā'da olan mā' ü tīn

/.// /.// /.// /.//

Ḥac̣le-gāh-ı gül-şene gördükde teḡrīf itdügin
Oldı şeb-nem nev-'arus-ı ḡonceye lü'lü'-niḡār
Āfet-i 'ayn-ı felek tā kim işābet itmeye
Ol(du) tıfl-ı ḡonceye ebr-i bahārī perde-dār

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

1085 Habbezā feyż-i ilāhī kerem-i Rabbānī

Tāzelendi yine gül-zār-ı cihān-ı fānī
Subh-ı sādık-sıfat endişesi sâf u rüşen
Mıhr-ı enver gibi mir'āt-ı dili nūrānī
Kilk-i kân-bahşı cihān halkına zerrin mizāb
Keffe-i keff-i direm-pāşı kerem mizānı

ez-Gazeliyyāt

//. // .//. //

Berg-i semenden olsa eger pîrehan saña
Bār-ı girāndur ey gül-i nāzik-beden saña
Dīvāne eyler ol gözi āhū sakın seni
Bin kerre didüm ey dil-i şūrīde ben saña
1090 Hat üzre zülf-i ham-be-ham-ı yāre bak gönül
Olmaz tılsım-ı fitne dahi nārdan cüda
Rüşdiyi tığ-i gamzen ile kayd-ı kākülün
Kesdi cihāndan eyledi her kārdan cüda

./// ./// ./// .///

Meger ceng itmek ister rüzgār-ı nā-mūsā'idle
Yine emvācdan cismin zirih-püş eylemiş deryā

//. // .//. //

Nāy-ı kalemün tutdı cihān bezmini Rüşdī
Şimdengerü çalsun başına çengini nāhid

./// ./// ./// .///

İrür bir sāhil-i maksûda āhir fülk-i dil kalmaz
Olur bir gün müsâ'id rûzgâr ammâ zemân ister

///. ///. ///. ///.

1095 Gördüm ğubâr-ı hatt-ı ruhun hayretüm budur
Çıkdı beyāza nakd-i dilüm hüccetüm budur

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Mâlik-i hüsn ü behâ Yûsuf-ı gül-çihrelerün
Ruhuna hat gelicek ipligi pāzāra çıkar

.///. .///. .///. .///.

Ezelden muktezâ-yı ğayret-i 'ışk öyledür Rüşdî
Eger ma'sûkun olsa kendüye 'âşık rakībündür

././ ..// ././ ./.

Hadîs-i zülfini öğsem uzun hikâyet olur
Eğerçi kâmeti vaşfın disem kıyâmet olur

///. ///. ///. ///

Ol muy-meyanun ki baña rişte-i cāndur
Bir beldür o kim tīgün āna āb-ı revāndur

.///. .///. .///. .///.

1100 Pey-ā-pey bāde şun bir cāma sākî i'tibār olmaz
Hemân bir gül açılmağıle zîrā nev-bahār olmaz

.//.// .//.// .//.// .//.

28^b

Yakmamak mümkün midür hiç şem'-i bezm-ārāsını
Var iken düşün^{da}* ey pervāne kibrīti libās
Görmedüm böyle hele bir büt-perest-i bül-heves
Cān virür gördükde her bir sūret-i dīvāra dil

.//.// ..//.// .//.// ..//

O denlū meyl-izene itmede nefret tab'um
Yanumda duhter-i rez olsa ictināb iderüm

.//.// .//.// .//.// .//.

Halka-i tevḥīd içinde şanki ol rūḥ-i revān
Bir mücevher hātem içre faṣṣ-ı rengindür hemān
1105 Geh deḥānūn geh meyanūn fikr idüp ey meh-cebīn
Yok yire geçmekdedür hayfā ki 'ömr-i nāzenīn

//.// .//.// .//.// .//.

Benzetdi diyü kendüsin ebrūsına yārun
Hurşīd-i felek māh-ı nevūn çekdi kulağın

.//.// .//.// .//.// .//.

Bir lahza tīg-i ḡamzen idüp sende der-meyān
Çeşm-i siyāh-ı mestūne h^vāb istemez misin

..//.// ..//.// ..//.// ..// (//)

Heves-i zūlfūn ile 'azm-i reh-i Çīn itdüm
Sana şimdengerü ey gözleri āhū yā hū

* Metinde درشدکده şeklinde yazılıdır.

///. .///. .///. .///
Bağdukca olur dīdelerüm hey'et-i ahvel
Bir dil-beri görmek ne belādur pederiyle

/./ /./ /./ /./

1110 Kakülün sünbül görüp kendün perīşān eylemiş
Lāleler reşk-i ruḥunla dağ-dār olmuş yine

///. .///. .///. .///

Kūhl idemedüm dīde-i giryānuma şad-hayf
Hak-ı nazarum kaldı senün hāk-i rehūnde
Pervāne-şıfat sa'y idegör mahv-ı vücūda
Dāhil olayum dīrsen eger bezm-i şühūda
Ol serv-i sehī başlayalı şīve vü nāza
Arturdu yine kāmēti erbāb-ı niyāza
Gerd-i leb ü la'linde olan nev-ḥatı yārūn
Bir sebzedür o āb-ı hayāt ile remīde

/./ /./ /./ /./

1115 Ḥaṭ ber-āverde olup āyīne-düşmen oldu yār
Der-meyān eylerken evvel her zemān āyīneyi

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Rū-nümā olmadı bir kerre bize şāhid-i baht
Gerçi fānūs-ı felek ḥayli suver gösterdi

Metāli'

///. .///. .///. .///

Düşmez saṇa ol mihr-i cān-tāb ile da'vā

Yüz karaluğın gel koya ey mäh-ı şeb-ārā

/.// /.// /.// ./

Tāze vü hurrem olur sayf ü şitāda dā'imā

Serv-āsā eyleyen bir cāme ile iktifā

Şabr idüp mümkün mi sākī itmemek nūş-i şarāb

Bezm-i meyde bāna her dem göz kıpar turmaz şarāb

1120 Āteşin ruhsār-ı yāre urma kendün sunma dest

Ey gönül pervāne-āsā olma gel āteş-perest

Nice katsun şu şarāba sākī-i nāzik-mizāc

Eylemez çün ābile bir yirde āteş imtizāc

Her ne denlū mevc-āsā eylesem meyl-i kenār

Bahr-ı ğamdan çıkmağa bir lahza kor mı rüzgār

Güft ü gūya bā'is ü bādī o sīmīn-sīnedür

Hep benüm tütī-i* söyleden āyīnedür

//. .//. .//. .//

Ebrūsı ğamı āfetin aldı dil ü cānūn

Artık çekemem yāyını ol kāşī kemānūn

1125 Fikr itmedür** heybetini Beyt-i Hudā'nun

Bī-hūde degül ditredügi kible-nūmānūn

./// ./// ./// .///

Didüm hattın görince safha-i ruhsār-ı dil-dārūn

Tüyince hayrını gör ey rakīb-i rü-siyeh yārūn

* İki heceli kelime eksiği var.

** "fikretmededir" olması hem vezine hem de mânâyâ uygundur.

((.///) ..// ..// ..// ../ (//))

Dil-i mihnet-zedemüz 'azm-i vişâlin iderek
Küy-i dil-berde kalur korkarın âhir giderek

./// ./// ./// .///

Hamide-kad olup âhir bir âh itmek idi kaşdum
Bi-hamdi'llāh murād üzre okum atdum yayum yaşdum

((.///) ..// ..// ..// ../ (//))

Nice vasf itmeyeyüm sākī-i hōş-tab'ı müdām
Bir ayağ üzre vi'ā-ı kadehi itdi temām

1130 Hacle-gāh-ı çemene geldüğünü gördüğü dem
Nev-'arūs-ı güle lü'lü' saçı virdi şeb-nem

/./ /./ /./ /./

Nev-bahār oldu yine her gonce oldu hānde-zen
Mevc urup mānend-i deryā yem yeşil oldu çemen
Cevrimiş kaşdı baña şanma sükunı nāzdan
Ölçüsün aldum o şühun ağzınun açmazdan

((.///) ..// ..// ..// ../ (//))

Bizi tekdır idemez ta'n-ı 'adū-yı bed-h^vāh
'Aks-i zengiden olur mı dil-i mir'at siyāh

R Ü Ş D İ :

Ebübekir Ağa-zāde. İsmi Mehmeddür. Felek-zede

olup muhtellü 'd-dimāğ iken bin yüz beş senesinde meslûbü'l-
'akl-ı hayât olup dārü's-sifâ-yı bekāya gitmişdür. Dīvânın-
dan münteħabdur:

ez-Şitā'iyye

((.//)) ..// ..// ..// ../ (//)

- İrdi eyyām-ı şitā serdi-i bād-ı sermā
Ser-i kânūnı yine ehl-i dile eyledi cā
1135 Cümle elvān kabāyı çıkarup gül-şeniyān
Giydi derviş-sıfat her biri bir ak 'abā
Tire-i sīm ile tolup pūte idi şanki zemīn
Anı zevb itmege yok tīb-ı hevāda germā
Āsiyāb-ı felek itdükce şanursın devrān
Zarf-ı hāke dökilür hās-ı rakīk-i beyzā
Kodı bir hayli nemek-sūda kilār-ı arzā
Anı her nesneye lāzım diyü tabbāh-ı hevā
Şayfda yakmış idi rüy-i zemīni tef-i hōr
Kıldılar şimdi bulup şanki sefidāc tılā
1140 Bir tarafdān dökilüp bendi firāş-ı ebrūn
Toldı peşm ile yine sahn-ı sarāy-ı dünyā
Halka halka görinen yah degül eşcār üzre
Kıldılar hūşını āvīze-i çengāl-i semā
Dökdi şan şehre metā'ın nice keştī-i firenk
Tahta-i cam ile hep āvan-ı keşir-i minā

Düşdi Belkīs-ı mehūn 'aksiçü āb-ı şāfa
Perde-pūş itdi anı emr-i Süleymān-ı şitā

ez-Gazeliyyāt

/// ././ ./// ./

Olmuş ezel o meh-veş ilekevkeb-āşinā
Bīgānelerle dil olamaz meşreb-āşinā

././ ..// ././ ..//

1145 Kabūl-i hātır-ı nāz olmayınca resm-i niyāz
O tıfl-ı şūh-ı dil-āşūb olur mı rām saṇa
Meger ki mā'il-i reng-i gül-i ruḥ-ı teridür
Görince ter düşer ol şūh-ı pür-hicāb şarāb

././ ././ ././ ./

Şem' ile pervāne olsun bezmde sūzān-ı reşk
Bir şeb ol meh-veşle Rüşdī ol kadar germiyyet it

././ ..// ././ ..// (///)

Devā-yı 'aql ile dil imtizāc-ı düşmendür
Cünūn-i ehl-i maḥabbet 'ilāc-ı düşmendür

././ ././ ././ ./

Şanur pāmāli olmakla olur pā-būsına şāyān
Gedā-yı 'ışkı gör her şāh-ı hüsni bir kıyās eyler

././ ..// ././ ..//

1150 O kim bu bāğda aslında telh-māye ola
İder mi terbiyet-i feyz-i āf-tāb lezīz

./// ./// ./// .///

Nola olsa benefşe ser-be-ceyb efkende-i hayret
Şehin-şāh-ı bahārūn feyẓ-i ihsānı utandurmuş

//. .//. .//. .//

Rindān-ı sebük-rūḥa görün rūḥ-ı mücessem .
Zühhād-ı girān-tıynete bir kūh-ı girān ol

/./ /./ /./ /./

Sīnem üzre āşiyān itse 'aceb mi ol hūmā
Ẓa'fdan kaldı ten-i ḥākīde ancak üstüh^vān

(/./) ..// ..// ..// ../ (//)

Görmedün rüy-ı lūṭuf āyine-i 'ālemde
Bilmem ey çeşm-i temennā niye hayrānsın sen

./// ./// ./// .///

1155 Gehī ḥāl-i ğarībūn gāh ey dil dāstān söyle
O şeh meclisde eglensün ne söylersen hemān söyle

././ ..// ././ ../

Çemende secde-i şükr-i bahār için her şubḥ
Nihāl şeb-nem-i terden ider vuzū tāze

(/./) ..// ..// ..// ../ (//)

Ġamz idermiş beni eşk-i güher-pāş ile[★]
Pādişāhum bana zulm itme mişle yaş ile

★ Vezin bozuktur.

././ ././ ././ ././ (//)

Görüp işāretin o mu-miyanun aḡyāre

'Aceb fütādelere bir ḡayāl gelmedi mi

R E Ş K İ :

Istanbulī 'Ali Dede. Mevlevī. Bin yüz sekiz se-
nesinde maḡbūt-ı akrāna mevті oldı. Güftārından nümunedür:

./././ ./././ ./././ ./././

Hevā-yı 'ışk ile olmakda dīdem geh tehī geh pūr

Belī tahrik-i bād ile olur yem geh tehī geh pūr

1160 İder hecrün nevā-yı āh ile 'uşşāk-ı nālānūn

Derūnını mişāl-i nāy-ı hoş-dem geh tehī geh pūr

(//./) ././ ././ ././ ././ (//)

Ne bu bīdāda sebeb bir reviş-i tāze midür

Ġarazun ḡüsn ile āfāka bir āvāze midür

Çeşm-i mestün yine cem' itdi sipāh-ı müjenī

Cünbiş-i 'azmi 'aceb memleket-i nāze midür

Perde-i 'āşık-ı bī-çāre mi zülfün yohsa

Ka'be-i ḡüsnüne ta'zīm içün i'zāze midür

R E Ş İ D :

Şeyhü'l-İslām Ebū Sa'id-zāde Feyzu'llāh Efendinün
maḡdūmı Muhammed Efendi. Süleymāniye Müderrisi iken bin tok-
san tokuz senesinde fevt ile aḡbābını çākçāk-ı ḡıred itdi.

Nümüne-i tab'-ı rüşd-âsarıdur:

//. /.// .//. /.//

Olma^z ğubār-ı hat leb-i cānāne āşinā
Her mūr olur mı mühr-i Süleymāne āşinā

././ ..// ././ ../ (//)

1165 Teveccüh ol hat-ı nev-hīze hurde-dānlık^zdur
Temellük eylemek ol mihre mihribānlık^zdur
'Asā yerine dutarsa 'aceb mi pīr-i muġān
Elinde cāmı anuñ kār-ı nev-civānlık^zdur

./// ./// ./// ./

Sīnemi mecrūh kıldı hayf za^hm-i ha^hçerūn
Ey tabīb-i cān ü dil olsam devāna mazharūn
30^a Gōnlūme fikr-i ru^h-ı dil-dār dūşdi ğūyiā
Ābda oldu nūmayān 'aksi mīhr-i enverūn

../ ..// ../ ./

Hat-ı ru^hsārına dil sāye-i āhum diyerek
Yūze çıkardı anı ba^ht-ı siyāhum diyerek

././ ..// ././ ../

1170 Gelürse sākī-i gül-çihre bezme nāz iderek
Ayaġını öperüz biz (da^hi)* niyāz iderek

./// ./// ./// ./

Dāne-i hāl-i siyāh-ı yāre meyl itme şakın
Cennet-i hūsninde ey dil yohsa Ādem sen misin

* Metinde (de) şeklindedir.
164

./// ./// ./// .///

Hayāl-i çeşmi gitdi kaldı dilde dāğ-ı hicrānı
Biten hep lāledür nergis gibi şimdi zemīnümde
Temāşā eyleyenler zīr-i ebrūsında müjgānın
Hezārān tīr gizlenmiş sanurlar bir kemān içre
Perī tasvīridür kim şīşe-i rengine koymışlar
O şūhūn 'aks-i rüy-i āli çeşm-i hūn-çekān içre
1175 Bakanlar hāne-i zeyn üzre sīmīn kadd-i dil-dāra
Dikilmiş şem'-i kāfūrı sanurlar şem'-dān içre

///. /.//. .///. /.//

Atduk kemān-ı āh ile tīr-i recāmuzu
Bulduk felekde menzili alduk hevāmuzu
Urdu ayāğa cūr'a gibi reşk idüp felek
Çok gördi bezm-i dildeki cām-ı safāmuzu
Tā görmeyince dīde Reşīdā sirişkümüz
Bilmez derūn-ı dilde olan mācerāmuzu

R E Ş İ D :

Seyyid Mehmed Efendi. Resul Efendi birader-zadesi.
Bin toksan ikide fevt oldu.

./// ./// ./// .///

Beğendüm çeşm-i ebrūsı güzel bir sīm-ber gördüm
Ruḥı āyīnesinde gör ki ol māhūn neler gördüm

R E Ş İ D :

Edirnevî Mehmed Efendi. E'immeden. Bin yüz beş senesinde fevt oldu.

/.// /.// /.// /.//

1180 Şiše-i 'arş-ı berine vaż' ider kerrūbiyān
Sünbül-i bāğ-ı İremdür dūd-ı āh-ı 'āşıkān

R E Ş İ D :

Urfalı İsmā'il Efendidür.

///. /.//. .///. //.

Hatt-ı siyāhı ref' idüp ol meh 'izārdan
Bir gün görür miyüz 'acabā rüz-gārdan
El virmedi ayagına düşmek o meh-veşün
Hāk-i rehinde düşdi gönül i'tibārdan

R İ Z Ā :

Edirnevî Seyyid Mehmed Efendi. Zehr-i mār-zāde
Rūm İli Kużātından, Tezkiretü's-şu'arā şāhibi. Bin seksen
iki senesinde kazāya rızā virdi. Müretteb dīvānından nuhbe-
dür:

ez-Şitā'iyye

/.// /.// /.// /.//

Virdi serdi-i hevā dil şişesine inķisār

Bāde-i zevk u tarab oldu içinde tār-mār
Zevrak-ı şahbā yem-i zevk u safāda müsterih
Yelkeni pīr-i muḡānūn suda şimdi şerm-sār
1185 Cāme-i sebzīn deḡiṣdūrdu gül-istān ü fezā
şimdi kar yağdı kabāyle müzeyyen kūh-sār
İrdi eyyām-ı şitā düşdi şovukluk araya
İtmez oldu gül-şene feyz-i bahārī cūy-bār

30^b

ez-Ġazeliyyāt

./// ./// ./// .///

Metā'-ı nāzı ber-düş eylese ol dil-ber-i ra'nā
Gerekdūr göstere nakd-i niyāzı 'āşık-ı şeydā
Vücūdūn köhne köhne daḡ ile ġark-ı sirişk eyle
Görinsün cūy-ı eşkūn ey Rızā nilüferi yer yer

././ ..// ././ ..//

O nev-nihālden itme ümīd-i şeftālū
Sakın bu hām tama'dan Rızā saña düşmez

((.///) ..// ..// ..// ..// (///)

1190 Āh iden haste dilūn gerçi ki pāyānı^{*}
Şerbet-i vasla münāsib katı nādir 'āşık

./// ./// ./// .///

Koyup hicrānda gitdi dil-rübā 'āşık niyāz eyler
Umulmaz çarḡ-ı kec-reftārdan ol māhı döndürmek

* Eksik heceler var.

/././ /././ /././ /./

Cüy-bār itmek muradundur sirişküm anladum
Oldı ma'lûm ey perî-rû mâcerâ şimdengerü

//. /./ .//. /./

Sa'y it kuşur-ı gül-şen-i bâkî ku'ûdına
Cüy-ı fenâda cîsr-i emelden 'ubûrî ko

./// ./// ./// .///

Gözüm yaşıyle mûlar zâhir oldı şahn-ı sînemde
Çemendür şanki bârân ile zîr-i hâkden çıkdı

//. /./ .//. /./

1195 Ey 'andelîb-i dil daḥi feryâd ider misin
Gül-zâr-ı rûy-i yâr mıdur gül-şenün daḥi

R E F D İ :

'Abdu'l-kerîm-zâde Efendidür. Müretteb divânı
görülüp intihâb oldı.

//. /./ .//. /./

Hübân 'aceb mi ülfet iderse rakîb ile
Güller hemîşe olmaz imiş hârdan cüdâ

(/././) ..// ..// ..// ..// (/./)

Genc-i bād-âver-i pervîz elüme girse benüm
Hep iderdüm anı ol hüsrev-i hübâna fidâ

././ ..// ././ ../ (//)

O ğonçe-fem leb-i ŧekkeryanında ey vā'iz
ŧarāb-ı kevseri āb-ı zūlāli anma baṅa
Benümle sāde ruhān ittīrād itmezler
Miṣāl-i āteŧ ü āb ittihād itmezler

R I F K İ :

Bahāü'd-dīn-zāde es-Seyyid 'Abdü'l-mecīd. Kayseri-
yevī. Diyārbekir'den ma'zul. Biṅ yetmiş beŧ tārīhinde rıfkile
teslīm-i ruh eyledi. Dīvānından münteḥabdur.

././ ..// ././ ../ (//)

1200 'İzārı üzre gönül hatt-ı müşk-fām ister
Fezā-yı Rūm'da güyā sevād-ı ŧām ister
Zuhūr-ı hatt-ı 'izārın recā ider gönüm
O ŧeb-pere gibi kim nūrı kor zalām ister

R I F K İ :

Mehmed Efendi. Mevālī zümresinden olup İstanbul'-
dan munfaşıl. Biṅ yüz on birde Kābızu'l-ervāḥ andan rıfk
ile kabz-ı ruh itdi. Dīvān-ı eŧ'arından nümunedür.

//. //.. ///. //

Gelse ḥayāl-i la'li dile tāze cān gelür
Mu'ciz degül mi feyz-i ḥayāliyle cān gelür

Gelmez egerçi dā'ireme ol perī-veşüm
Amma hayāli gamzesi gibi nihān gelür
Sākī ki 'aks-i la'lini sāğarda gösterür
Sihr ile ābı nār ile bir yerde gösterür

1205 Yazar lebi kenārına şüret-nüvīs-i hāl
Gūyā Bilālī kūşe-i Kevserde gösterür

././ ..// ././ ../ (//)

31^a Nühüfte 'ışkı mey-i tāb-dārdan bilürüz
Eger bilinmese yākūtı nārdan bilürüz
Teraşşuh eyledügin çeşm-i terde hūn-ı dili
Zücāc-ı dilde olan inkisārdan bilürüz
Çemen çemen o sehī-kadle eylerüz gül-geşt
Bu lutf u bu keremi nev-bahārdan bilürüz

R E F İ K :

/.// /.// /.// ./

Gör ham-ı ebrū-yı dil-berde o hāl-i dil-keşi
Şanki bir hindū oturmuş kūşe-i mihrābda
1210 Şerm-sār oldu ruh-ı dil-dārdan reşk ile mäh
'Ālem itdük mäh-rūlarla şeb-i meh-tābda

R E F İ ' :

Nazmī-zāde Şeyh 'Abdu'r-Rahman Efendi.

././ ././ ././ ././

Zebāne-i ceres-āsā derūnı dostūn olan
Sadā-yı ta'n ile bir gün seni mükedder ider

R İ F ' A T İ :

Nazilli Müftisi Mehmed Efendi. Bin yetmiş sene-
sinde ka'r-ı zemīne nüzul itdi.

/// ././ ././ ././

Kām-ı şabāya müşk-i kelāmumdan irse bûy
Revnağ-fezā-yı reng-i gül-i gül-sitān virür

R İ F ' A T İ :

İstanbulî 'Ali Beg. Zümre-i müderrisin-i kirāmdan.

//// //// //// ////

Dilūn vakt-i cevānide şafası artar eksilmez
Bahār eyyāmının neşv ü neması artar eksilmez
Terāzū-yı nigehele mäh-rüyān olsa sencide
O Yūsuf-tal'atun hüsn ü behası artar eksilmez

1215 Mükedder olmasun āmed-şūd-i mihr-i hayālünden
Miyān-ı ehl-i dilde elçiye şāhum zevāl olmaz

/// ././ ././ ././

Nakş-ı devlet ber-karār olmaz mişāl-i dest-māl
Cāha mağrūr olma müftī vak'asından örnek al

./// ./// ./// .///

Nümāyān zahm-i dil āmāc-ı dilde tīr nā-ma'lūm
Devādūr dūrc-i hikmet merhem-i takdīr nā-ma'lūm

//. //. //. //

Şervūn görüp āzādelūgin seng-i kederden
Çekdi etegin nahl-i emel bār-ı hünerden
Besdür nemekīn la'lini müş'ir iki mısra'
Telh-āb - keş-i mihnete şad-bār-ı şekerden

./// ./// ./// .///

1220 Nigāh itse tegāfūl - gūne ol meh zīr-i ebrūdan
Fiten lağzīde-pā ūftān olur dāmān-ı giysūdan
Olur rīzān ağızından dilūn harf-i perīşānı
Temennā-yı visāl ūmmīdin itse ol cefā-cūdan

.//. //. //. //

Mir'āt-ı dilūm dem-be-dem itmekde mükedder
Bīzār olur ādem gehī kendü nefesinden
Fark itmez idi vācib ile mümteni'ātı
Bahs eylemeyen nokta-i ferd-i dehenūmden

//. //. //. //

Ol saht dilden umma vefā ihtimāl ile
Teshīr olur mı kal'a-i sengīn cidāl ile
1225 Olma rubūde nakşına yek-rūze devletūn

Nahvet düşer mi âdeme bir dest-mâl ile
Olur küşâde gönümüz ol gül-'izâr ile
San goncedür ki açılır evvel bahâr ile
31^b Gurbet vatan gınâsını virmez 'ârife^{*}
Gül-geşt idince bir şanem-i şive-kâr ile
Ol hatt-ı nev-demidenün göricek leblerin hemân^{**}
Keyfiyyet-i şarâba döşendük gubâr ile
Büy-ı vefâyı bulmadı bir şemme Rif'atî
Gül-şen-serây-ı 'âlemi gezdi hezâr ile

././ ..// ././ ..//

1230 Ne dilde meyl-i kad-ı yâr-ı bî-vefâmuz olaydı
Ne serde serv gibi dâ'imâ hevâmuz olaydı

R E M Z İ

Bahâdır Girây bin Selâmet Girây. Kırım'da 'Inâ-
yet Girây yerine hân olup bin elli bir senesinde remz-i
çeşmi melekü'l-mevte âgâh oldu⁽¹⁹⁾.

./././ ./././ ./././ ./././

Bu çarh-ı süfle-perver ehl-i tab'a cevri göstermez
Metâ'-ı ma'rifet güyâ ziyândur sūd göstermez
Olup seng-i havâdisden şikest âyîne-i tab'um

(19) Seyrek-zâde tez.'de "Mükemmel Divânı" olduğu kayıtlıdır. Bak."Remzî"

★★ Bu mısra da vezin tutmuyor; iki hece fazla geliyor
★ Bir hece eksiktir.

Murādum üzre rüy-ı şāhid-i maksūd göstermez
Nola āteş-eşer olsa sevād-ı şî'ri Remzî'nün
Derûnı hāne-i āteşdür ammā dūd göstermez

..// ..// ..// ../ (//)

Hat-ı ser-sebzünün üstinde ider yer zülfün
Çemen üstinde biten sünbüle benzer zülfün

1235 Baş kaldırdı yüze çıkdı sipāh-ı hattun
Fitne vehmiyle düşer ra'seye ditrer zülfün

R İ N D İ :

Şumlalı-zāde Ahmed Efendi. Gülşenî. Bin toksan
tārîhinde intikāl eyledi.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Meş'al-i şer'- be-kef bādiye Pūyān olalum
Taleb-i Ka'be-i tahkikde pūyān olalum
İtmeyüp gerden-i cemmāzeyi muhtāc-ı derā
Kays-i şūrīde-sıfat derd ile nālān olalum

//. /.//. .//. ./

Dil 'ūd-ı şabrı micmer-i mihrinde yandurur
Gördükce ol mehün hat-ı 'anber-nişārını

R Ū Ḥ İ :

Şadrü'd-dīn-zāde. Mevālî-i kirāmdan Rūhu'llāh

Efendi. Bîñ yetmiş birde maktûlen teslîm-i rûh itdi⁽²⁰⁾.
Güftâr-ı rûh-efzâsından nümunedür:

/./ /./ /./ /./

'Ârîz-ı gül-günâ üzre gûyiya hâl-i siyâh

Secde eyler âteşe bir Hindû-yı âteş-perest

1240 Halka halka târ-ı zülfünle o hatt-ı 'anberîn
Mürş-i dil şaydına dâm u dâne şeklin bağlamış

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Leb-i cân-bağış kaçan olsa şarâb-âlûde

Benzer ol gonceye kim ola gül-âb-âlûde

Kimedür kaşdı 'aceb neyler elinde hançer

Niye mestânedür ol nergis-i h^vâb-âlûde

./// ./// ./// .///

Göreydi Hîzr eger la'l-i leb-i cân-bağış-ı cânânı

Nihân eylerdi rûz-ı haşr olınca âb-ı hayvânı

H A R F Ü 'Z - Z Â'

Z Â R İ :

Özicevî Mustafa Efendi. Bîñ toksan sekiz sene-
sinde evzâ'-ı rûzgâr-ı fâniden bîzâr oldu. Fevtine Sâbit

(20) Seyrek-zâde tez. 'de vefatına Şeyh Nazmî Ef. 'nin düşürdüğü şu
tarih yazılıdır: ١٠٧١ روح الله الولدی عازم صحن جناته
Ayrıca Divân'ı olduğu da kayıtlıdır. Bâk. "Ruhi"

Efendi'nün tārīhidür: ۱۰۹۸ زاری افندی مرقدی نور جیل اوله

"Zārī Efendi merkadi nūr-ı cemīl ola"

///. /.// ///. /.//

32^a Ümmīd-i miyve-i kām iden bu gül-şen içre
Olmak gerek mişāl-i eşcār pāy-der-gil

1245 Şevk-i ruhunla dā'im enhār pāy-der-gil
Fikr-i kadūnle serv-i gül-zār pāy-der-gil

///. /.//. .///. //.

Bāhr eyledün yaşum niçe bir seyr-i kalyete*
Limān-ı tende bir gicecik bāri gel yata
Yāri çeküp kenāra kayık seyrin eylesek
Olmasa bād-ı firKate bādī o firKate
Çık başdan ey gönül saña kim dir alarga tur
Başdarda kışlu bir güzele toğrılup çata

Z E K Ā Y Ī :

Kıbrısı Mehmed Efendi. Bīn elli sekizde fevt
oldı (21).

((.///) ..// ..// ..// ..// (///)

Göricek hüsn-i dil-ārāsını ol dil-dārūn
Zülfi sevdāsına düşdükse zehī tül-i emel

(21) Seyrek-zāde tez.'de Mecmû'a'sı olduğu kayıtlıdır. Bak. "Zekāyī"
★ Metinde قلیته şeklinde yazılıdır. Başka türlü okunamadı.

Z E K İ :

Halil Efendi. Kasımpaşalı. Bin altmış bir sene-
sinde nehzat-ı bekāya zekası gālib oldu.

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

1250 Hāk-pāş olsa nola nergis-i bīnāya sabā
Seyre çıksan seni gül-zār gözinden şakınur

ZEKİ-İ DİĞER :

'Ali Efendidür.

//. .//. .//. .//

Bāğ-ı elemün jālesi hep eşk-i terümdür
Gül-zār-ı gamun goncesi laht-ı cigerümdür
Tig-i sitem-i gamze-i dil-dāra dem-ā-dem
Cām-ı mey-i gül-reng elümde siperümdür
Per oldu Zekī dāğ-ı mahabbetle vücudum
Reşk-āver-i hurşid-i felek dāğ-ı serümdür

H A R F Ü 'S - S İ N

S Ā C İ D İ :

'Ali Efendi. Fetvā Emīni olup Galata Kazası'ndan
ma'zūl. Bin yüz otuz beşde ruh-ı latīfi secde-güzār-ı der-

gāh-ı Hālik-i kevn ü mekân oldu. Vefâtına Kāmî Efendi'nün
tārīhidür: ١١٣٥ نائل کلزار جنت اوله یارب ساجنی

"Nā'il-i gül-zār-ı cennet ola yā Rab Sācidī"
Mecmū'a-i güftārından nümunedür.

././ ..// ././ ../ (//)

Açıldı ma'deletiyle defātir-i şefkat
Esāmi-i sitemi kıl-k-i 'adli itdi resīd

1255 Olurdu dersine gelseydi kādı dāniş-mend
Ebu's-Su'ūd sebak-h^vān Fahri Rāzī mu'īd
Cihāt-ı lutfı dirig itmeyüp mahallinden
Berāt-ı rağbetini 'ilmün eyledi tecdīd
Ri'āyet-i edeb it Sācidā yeter tasdī'
Suhen-verāna temeddücle eyleme taklīd

./././ ./././ ./././ ./././

Dil-i miḥnet-karīn-i firḳati dil-dāra gösterdüm
Tabīb-i ehl-i derde ḥaste-i bī-ḳāre gösterdüm
Nemek-rīz-i teraḥḥum olmadı dürc-i deḥānından
Tenümde tiğ-i cevr-i yāri yāre yāre gösterdüm

S Ā H İ B :

Bursavī Şeyḥ Sālīh. Mevlevīdür

/././ /././ /././ /./

1260 Zāhidün destinde kaldı sāğar-ı sahbā ḡarīb

Hem-çü sübha ber-kef-i rindān-ı bī-pervā ğarīb

./// ./// ./// .///

32^b

Sükūnet kalmaz elbet dilde ger olsa hevā ğālib
Bunı fehm eyle bahruñ cezr (ü) medd-i ıztırābından

///. //./ .///. //.

Mahv it vücūdı pūte-i hıdmetde er gibi
Sāfi-'ayār sīretün olınca zer gibi

S Ā L İ K :

maḥdūmı.
Kāsımpaşa Mevlevī-hānesi şeyhi Halīl Efendi'nün

././ ..// ././ ../ (//)

Cenāhlanmış o gül-gün 'izārı hatt almış
O kebk-i bāğ-ı melāhat meger ki kartalmış

S Ā L İ M^{*} :

Mirza Mustafa Efendinün maḥdūm-ı 'ālī-kadri.
Mevalī zümresinden. Hālen İstanbul Każāsından munfasıldur.

ez-Temmūziyye

././ ..// ././ ../ (//)

Hevāda sūziş o denlū ki kalb-i 'uşşāka

* Metinde der-kenār "Salim Mektubī" kaydı vardır.

Aṇa kıyās ile dinse şahīhdür serdāb

1265 Zuhūr eyledi tebhāledür harāretten
Görüp anı leb-i cūda tasavvur itme habāb

Hum-ı devātına reh-yāb olaydı Eflātūn
İderdi 'āleme hikmet ne olduğın işrāb
Şemīm-i hulkını tavsīfe bezl-i tāb idenün
Olur terāviş iden hoy cebini üzre gül-āb

././ ././ ././ ././

Her ne rütbe köhne ta'bīr eylesem Sālim yine
Tazeler vāsfında nazm-ı dil-nişīnüm tazedür
Neşve-i meyle o dem kim rüyi ālü'l-āl olur
Gamze-i 'āşık-küşī kanlar döker kattāl olur

1270 Çeşmi bādāmın tasavvur eyledükce Sālimā
Dīdemüz hūn-ābe-i firkatle māl-ā-māl olur

././ ././ ././ ././ (//)

Nazīrūn ey şeh-i hūn-riz görmedük hergiz
Bu 'arşa-gehde hezārān tünd-hū gördük

S Ā M Ī :

Yūnus Alay begi.Mevsılī.Şeyh-i Mevlevī. Bin tok-
san yedide 'azm-i sāmi-i 'ālem-i 'ukbā idüp fevtine bu beyit
ile Bursavī Tālib Efendi'nün tārīhidür: ايلوب فلك وجودين معلوم

"Eyleyüp felek vücūdın ma'dūm

یوتدی یونس بیکی مامی اجل ۱۰۹۷ eceli mähî-i Begi Yutdı Yunus

Güftâr-ı dürer-bârından nümunedür: (22)

/./ /./ /./ /./

Nağmeye âgâz idüp gül-şende mürğ-i hoş-nevâ

Muṭrib-i bezm-i şafâdan 'âleme virdi ğınâ

Müjde kıldı hâk-pây-ı yârdan virdi haber

Şimdi geldi ayağı tozu ile bād-ı sabâ

//. .//. .//. .//

Çeşm-i siyehün ma'reke-ārâ-yı kıyâmet

Tarz-ı nıgehün bâ'is-i ğavġâ-yı kıyâmet

//. /./ .//. /./

1275 Torğunların görünce o âfet bilür hemân

Allah nice nişânlar o ebrû kemânı gör

Her hurde sayda bâz-ı tabî'at uçurmazam

Bir turna telli gör ki benüm çakırum çeker

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Ekmeyen biçmedi bu mezra'ada el-hâsıl

Kime lâzım ise ekmek âna lâzım ekmek

./// ./// ./// .///

Ne denlü ülfet itse Kays vahşîlerle şahrâda

Yine vâbestedür kalb-i hazîni zülf-i Leylâ'da

(22) Seyrek-zâde tez.'de divanı olduğu kayıtlıdır. Bak. "Sâmî"

Rubā'ī

// . ./. / ./// /

Himmetle zebūn-ı çarh-ı gerdān olmam

Kurs-hore içün sipihre mihmān olmam

33^a 1280 Ol teşne-leb-i fezā-yı şevküm ki eger
Nüh cām-ı felek pür olsa mennān olmam

S Ā M Ī :

İstanbulī Sipāhī Mustāfa Beg'dür ki biñ elli beş
tārīhinde dāhil-i bezm-gāh-ı mevtā oldu. Müretteb dīvānından
müntehabdur⁽²³⁾.

././ ..// ././ ./.

Libāsı neyler olunca tenāsüb-i a'zā

Yerinde dil-berūn esbāb-ı hüsni ser-tā-pā

(././) ..// ..// ./ (//)

Sāmiyā 'ālemi süzdüm gördüm

Bulmadum la'li gibi bāde-i nāb

././ ..// ././ ./.

Dün itdi pīr-i muḡān duhter-i rezi ikrār

Yine fakīre anun va'de-i kerīmesi var

// . /. ./. /. /

Tā sarmayınca sīne-i mecrūhına^{*} seni

(23) Seyrek-zāde tez.'de "Mükemmel Dīvānı" olduğu kayıtlıdır. Bak. "Sāmī"

* Metinde (mecrūha) şeklinde olup vezine göre bir hece eksiktir.

sāmī-i haste-hātıra gelmez şifā-yı şadr

./// ./// ./// .///

1285 Gözine çekmege dil hāk-ipāyūndan gubār ister
Koparmak hayli müşkildür muḥaṣṣal rüzgār ister

/./ /./ /./ /./

Gerçi bahş eylerdi her dem yād olındukca femūn
Başılup āhir nigāra nakşı çıkdı hātemūn

./// ./// ./// .///

Egerçi yer edindi hançer-i tizūn miyānunda
Degül amnā ber-ā-ber tiğ-i hūn-rizūnle yanunda

'Aceb midür 'asāyı 'aşık-ı bī-dillere dikse
Görür kim hāk-pāyuz āsitān-ı dil-sitānunda
Surāhiyi şikest itdi zemāne bādeyi rindān
Kırup dökdi yine esbāb-ı 'ıyş-i bezm-i rindānı

1290 Nōla ger uğrasa ğam-hāneye oldukca mestāne
Ne var ben hāki teşrīf eylese düşdükce cānāne
Çekindügi budur dā'im anı gördükce Sāmī'nün
Cihānı hāk-i pāyūnle görür çeşm-i cihān-bīni

/./ /./ /./ /./

Yıldızı düşse 'aceb mi düşmen-i bed-aḥterūn
Nāminun şıyt u sadası çarhı lerzān eyledi

S Ā M Ī :

Mustafa. Arpaemini 'Osman Efendi-zāde Mehmed
Efendi'dür. Mecmū'a-i güftārından nuhbedür.

ez-Kašide-i Rā'iyye

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Mey gibi virdi şafā reşha-i bārān-ı bahār
Çıkıldılar hānde-künān rūy-ı zemīne ezhār
Cūylar halka-i hātem olup etrāfında
Görinür faşş-ı zümürrüd gibi şekl-i kūh-sār
1295 Al sāde çukadan hāke döşer ferş-i latīf
Pertev-i sāye-i rengin ile verd-i gül-zār
Tıfl-ı gül-göncenün ağızında degüldür şeb-nem
Bang-i nāgeh-res-i bülbülden olur ābile-dār
Sīmden mükhüledür gönce-i zanbak gūyā
Dīde-i nergise 'arż itmede meyl-i zer-kār
Gül degül bülbul idüp vird-i seher-gāhı temām
Mushafın eyledi āvīze-i mīh-i ser-hār
Jāleden oldu mecmū'a-i gül āb-zede*
Kurudur şafhaların açmış anun bād-ı bahār
1300 Goncedür hokka-i elmās-tırāş-ı la'li
Nefehāta çeker andan kalem-i sun'-i kibār

* Vezin tutmuyor. Eksiktir.

33^b

Servden t̄ake konup f̄ahte itdükde makām
Rāstdan eyledi bir şu'be ile asma karār
Her çemen-suffe-i pür-sāye leb-i cūy üzre
Oldı hem-hāl siyeh-hāl-i leb-i nev-hat-ı yār
Rūz çün verd-i sefīd oldı temām üşkūfte
Leyl m̄anend-i benefşe görünür bī-mikdār
O nihāl-i çemen-ārā-yı vezāret kim olur
Kalemi şah-ı berūmend-i 'atā-yı bisyār
1305 Tamla yākūt kadar dānesi zī-kıymet olur
Olsa ger perveriş-āmūz-ı 'atāsı gül-nār
Şāhid-i bahtına necm-i siyeh-i ehl-i dili
Eyledi māşıta-ı himmeti hāl-i ruhsār

ez-Gazeliyyāt

///. //.. .///. ./.

İtmez kenār-ı maṭlaba gevher-niṣār mevc
Tā olmayınca zillet ile hāk-sār mevc
Vaṣ'-ı hilāf-ı ehl-i kerem hikmet üzredür
Geh medd(ü)gāh cezr ider āşıkār mevc
Virmez binā -yı fakre hālel cūş-ı hādīsāt
Çark idemez kemīne ḥasī sad-hezār mevc

././ ..// ././ ..// (//)

1310 Dü-nīm olursa da ten dilde* ārzū birdür

* Metinde (dilde) sonradan eklenmiş olup "sah" kaydı vardır.

Dü-reng ise gül-i ra'nā 'aceb mi bû birdür

./// ./// ./// .///

Sirîşk olmazsa levh-i dilde dāğ-ı āteşin olmaz
Mukaddem şafhanem-nāk olmasa nakş-ı nigîn olmaz

Hayāl-i çîn-i zülfün māye-i hāmūşî-i dildür
Olınca mûy-ı çînî cām-ı çînide tanîn olmaz

Halāvet der-'akabdur telhî-i düşnām-ı la'linde
Merāret mānî'-i lezzāt-ı çüp-ı dār-çîn olmaz

Zahim nā-h^Vörde-dil la'l ü lebünden buse-çîn olmaz
Ten-i mûm olmadın sūrāh sūrāh engübîn olmaz

1315 O çeşm-i haste-tab'a 'anber-i kuvvet-fezādur hatt
Şikest-i reng-i rûy-ı arzûya mûmiyādur hatt

O çār-ebrûya iki mısra'-ı mevzûndur Sāmî

Ki hüsn-i matla'-ı şeh-beyt ebrû-yı dü-fādur hatt

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Āb-ı hayvānda olur halka-i girdāb bedīd
Cism-i pākünde ne dem cilve-feşāndur kemerün

Dile bir çengel ilişdürse gerek bes-belli
Baş başa virdi belî fitne-resāndur kemerün

Dahme-i sîm-i şikem nāf āna kufl-i elmās
Mār-ı piçide ser-i genc-i nihāndur kemerün

./// ./// ./// .///

1320 Eser eyler mi kanda-nîş-izehr-ālûde-i zünbūr

Gider mi lezzet-i nazmum zebān-ı dahl-i bîcādan
Tabasbus ittiḥād-ı şāf-ı tab'āna delīl olmaz
Görür mīnā-yı meclis çin-i cebhe mevc-i şahbādan
Ḥakikatle mecāzūn asl u fer'in bildi pervāne
Görindükce dü-şu'le pertev-i fānūs-ı mīnādan
Garīb-i ḥāk-sāruṅ kadri 'ālī olduğın anla
Kıyās it şeb-nemūn ḥurşide fart-ı incizābından

//. /.//. .//. /.//

Hemşire oldı duḡter-i rez la'l-i dil-bere
Meclisde kan yalaşdılar 'akd-i uhuvvete

34^a 1325 Mīnā-yı dīde oldı perī-ḥāne-i ḥayāl
Sāmī nigāh idüp o ruḡ-i pūr-letāfete

/././ /././ /././ /./

Cüşiş-i eşke dil-i pūr-ḥūn bir mecrā iki
Hayf kim fülk-i güher meşhūn bir deryā iki
Saklarum āyineyi ol ḥod-perest-i nāzdan
İstemez 'ışk olmağa Mecnūn bir Leylā iki
Vahdeti seyr idemez ahvel-nigāh-ı iştibāh
Hesti-i eşyā gūn-ā-gūn bir amma iki*
Mümtezic dārū-yı ikbālī ḥumār u neşveden
Rūzgārūn düzdügi ma'cūn bir eczā iki

./// ./// ./// .///

1330 O ḥāl-i 'anberīn kim ziynet itmiş rüy-i rengīni

* Vezin eksiktir. Tutmuyor.

Şu Hindūdur ki kılmuşdur müsahhar milket-i Çîn'i
Virüp müjgân-ı hün-âşâma pây-mâl itme*
Kerem kıl hâkden ref' eyle şâhâ zülf-i mişkîni

S Ā M İ ' İ :

Zorba (?) Hasan Ağa-zāde münşî 'Abdū'l-kerīm.
Bosnasarayl'ndan zuhūr idüp biñ toksan altı senesinde
كل شي ذالقة الموت sadāsın gūş itdükde fevtine La'li-zāde
Şeyh Mehmed'ün tārīhidür: ١٠٩٦ عبدالكریم افندی به فردوس اول مقام

"'Abdū'l-kerīm Efendiye Firdevs ola makām

//. //.. .//. //

Hindū-yı hāli la'l ü lebin şanma terk ide
Āteş-perest olur mı ola nārdan cüdā

Zülfin tırāş idüp yine ol put-perest-i nāz
Dönmiş o kāfire kala zünnārdan cüdā

((//)) ..// ..// ..// ..// ((//))

Sübhasın zāhid 'aceb elde dem-ā-dem ne tutar
Öyle şad-pāre tehi dām ile ādem ne tutar

1335 Şeyh-ı şehir ehl-i harābatı komaz ağzından
Rūze-i dehri yine yok yere bilmem ne tutar
Kaşdı olmasa eger Sāmi'iyā sākīnūn
Ayağum almağa elde mey-i pür-sem ne tutar

* Vezine göre hece eksikliği var.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)
Çeşm-i şuhın müje-i fitne-gerinden bilürüz
Şahne-i şehir-i belâyı neferinden bilürüz
Pertev-i mihr-i ruhun cehhe-i pür-tâbından
Rûz-ı firûzı tulû'-ı seherinden bilürüz
Nâlesiyle buluruz Sâmi'i-i haste-dili
Bûlbül-i bâğ-ı dili nağmelerinden bilürüz

//. .//. .//. .//

1340 Hep çekdügümüz ta'ne-i yārān-ı zemāndur
İtmez dil-i dīvāneye bī-gāne ta'arruz

//. /.//. .//. /.//

Gülden hezār geçse pervāneden şem'^{*}
Ben itmezin o şem'-i gül-endāmdan ferāğ

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Gāh hürşid gehi meh diyerek gāh melek
O sehī kaddı çok eflāke çıkardun öğerek
Bir içim şudur o meh-pāre getürmez mişlin
Dönse bin yıl dahi dölāb-ı sebük-seyr-i felek

//. /.//. .//. /.//

Kürsīde söyle vār ise bir gayri müşkilün
Vā'iz dūhānı ağızına alma yanar dilün

//. .//. .//. .//

1345 Vāsf eyle diyü geh dehenüm gāh meyānum
Söyletme beni yok yere ey rûh-ı revānum

* Vezin eksiktir.

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Neşve-i la'lüne hamyāze-keş-i hasretdür
Rind-i Cem-meşreb-i sāgar-keş-i mey-hāne dahi

//. .//. ./// /

34^b

Ey Sāmi'i-i haste derūn u bimar
Her gūla karin olma sakın zinhār
Mecnūn ile helvā yimeden āsāndur
Dānā-yı sebūk-rūh ile ceng ü peykār

S E B Z İ :

Bursavī Seyyid Mehmed Efendi. Hazreti Emīr mū-
derrisi iken bin toksan senesinde 'azm-i hazīretü'l-kuds-i
bihişt itdi. Dīvān-ı eş'arından nümunedür:

//. /.//. ./// ./

Olmazdı gülde tā bu kadar būy-ı dil-pezir
Giysūlarunla olmasa ger nūkhet-āşinā

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

1350 Biribirine girüp meclis-i meyde Sebzi
'Akıbet itdi şurāhiyi nigūn-sār kadeh

//. /.//. ./// ./

Sākī pūr eyle sāgarı faşl-ı bahardur
Bir gül açılmadı kati çok rüzgārdur

/./ /./ /./ /./

Bāğ-bāna servden kaṭ-ı ṭa'alluk itdürür
Şive-i reftār kim ol kāmē^t-i dil-cūdudur
Sende fem olmaduğın erbāb-ı dikkat itdi fehm
Nāzenīnüm söz hemān ol la'l-i şīrīn-gūdudur

//. /./ .//. /./

Ol lebler āşīnā-yı tebessüm olınca fem
Şeb-nem şüküfte gonca-i gül-zār-ı rāz olur

1355 Dil-ber sefer idince ağıār dūr olur
Sur ol zemānda mātem mātem sürür olur
Bu cism-i dāğ-dāruma gül-zār reşk ider
Seylāb-ı eşk-i çeşmüme enhār reşk ider
Sevdā beni şu resme perişān-dil itdi kim
Gīsū-yı yār hālūme her bār reşk ider

/./ /./ /./ /./

(Ve)rziş-i bārān-ı hūn-ālūd-ı eşk-i 'āşıkı
Zīr-i ebr-i zūlfde rüyın nihān itsün de gör
Sözde Sebzī 'Örfi-i Rūm olduğın ey gonc -leb
Şā'irān-ı dehri bir bir mtiḥān itsün de gör

././ ..// ././ ..// (//)

1360 Eline āyine virmeñ o kāfirūn zīrā
Görince 'aksini havfum budur ki rakīb düşer[★]

★ Ki fazladır.

//. /./. .//. ./

'Āşık olan o şūha meger Nūh-'ōmr ola
Her va'de-i visāline bin yıl zemān vir (ür)

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

'Ārifüz sāfdur[★] jeng-i kederden sīnemüz
Reşk-i mir'āt-ı Sikenderdür bizüm āyīnemüz

/.// ./.// ..// (//)

Ārzū-yı dehān-ı yār iderüz
Yok yere nakd-i cān nişār iderüz

//. .//. .//. .//

Tenhā giderin kūyına gitdükce o mähun
Ağyar degül sırrumı sāyem bile bilmez

././ ..// ./.// ..// (//)

1365 Kalursa keşti-i dil baħr-ı ğamda āh itme
Gerek bu bahra düşen rüzgārdan me'yūs

(/.//) ..// ..// ..// ..//

Mähda feyz-i nemā gülde nişān-ı fer yok
Āb u tāb-ı ruh-ı renginüne bir benzer yok

././ ..// ./.// ..// (//)

Bu denlü mahrem-i rāz iken Sebzi^{★★}
Gönül didükleri dīvānenün nesin gördün

★ Kalba göre iki hece eksiktir.

★★ Kelime eksikliği var

/./ /./ /./ /./

Şerm ider gül 'ārız-ı dil-dāra karşı surh iken
Kendü gül ruhsārı gül destinde destārında gül
Gām-ı 'ışkı sōfiyā nūş eyle rind-i 'ālem ol
Zümre-i 'irfānla ünsiyyet it gel ādem ol

./// ./// ./// .///

35^a

1370 Reh-i 'ışkunda cānā ben nişān-ı nāvek-i derdüm
Eger ölmekde rū-gerdān olam va'llāhi nā-merdüm

//. /./ //.

Hurşid-i pertev-efken-i bezm-ineşāt olur
Kemter çekide-i kadeh-i bādemiz bizüm

./// ./// ./// .///

Bugün dūzah nişānın şöyle tahkik itdi vā'iz kim
Kıyās itdüm ki anı şimdi gelmişdür cehennemden

//. //.

Zāhid bu bürüdetle eger dūzaha girsēn
Bir lüle dūhān içmege āteş bulamazsın

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Göriceb ekem olur ol bütü ādem ne disün
Nutka fırsat mı virürāh-ıdem-ā-dem ne disün

/./ /./ /./ /./

1375 Hayri ezharun tuyup sultān-ı gül hengāmesin

Sūsenūn ak eyledi aldı elinden nāmesin

Zūlfūnūn zencīresin ekmekde 'ācizdür yine

Şeh-per-i Cibrīl'den eylerse Mānī hāmesin

./// ./// ./// .///

Alur feyz-i terakkī hüsn-i rūy-ı dil-berān bizden

Yakar şem'-i şu'ūrı pīr-i 'akl-ı nükte-dān bizden

Virürdi şūret-i dīvār-ı deyre cilve-i dil-keş

Eger bulsaydı hüsn-i terbiyet şūret-gerān bizden

///. .///. .///. .//

Geçdük senūn ey sākī-i meclis keremūnden

Tek renc-i humār-ı sitemi ber-taraf eyle

/./ /./ /./ /./

1380 Biz hele ark-ı yem-i hecr olduk ammā ayriden

Rāst gelmiş var mıdur ey rūzgār eyyāmūna

Halka-i zikre müyesser olsa girmek yār ile

Gösterürdüm zahid-i sālūsa devrān itmegi

Rubā'ī

///. .///. .///. ./

Elbet dili biz nā'il-i hācāt iderüz

Zirā ulu der-gāha münācāt iderüz

Yüz yirde ser-i kūyına rū-māl oluruz

'Āşıklı ğı bu vech ile işbāt iderüz

S I R R İ :

Üsküdarî İbrâhîm Efendi. Mâliye kâtiblerinden olup Girid Defter-dârı iken biñ yüz on bir senesinde melâl-hâne-i cihândan sırr oldı. Mükemmel dîvânı görölüp intihâb olundu (24).

ez-Na't-i Şerîf

//. /.//. .//. /.//

Müstelzim-i devâm-ı ferahdur o neşve kim

Ėam-gîn varan o bezm-gehe şâdmân gelür

1385 Zıllı olur mı hiç o nûr-ı mücessemün

Zîrâ gidince rûh gelince revân gelür

Mîzân-ı Hakda vezn olup a'mâl-i nîk ü bed

Kimi anun hafîf kim(si) girângelür

Guş-i kıyâmeti pür idüp nâle-i 'uşât

Her küşeden fiğân-ı amân el-amân gelür

Ümmîd odur ki Sırrî-i şûrîde hâlede

Tâb-ı 'inâyet-i şefâ'at resân gelür

/.// /.// /.// /.//

Kîse-i iflâsa itse Hâtem-i cûdı nazar

Anı tâ rûz-ı kıyâmet kenz-i lâ-yefnâ ider

1390 Çihre-fersâyî ile mâh eyledi kesb-i şeref

Buldı rû-mâli-i der-gâh ile rif'at âfitâb

(24) Seyrek-zâde tez.'nin Ali Emiri istinsahı olan ve adıyla anılan

Gerdiş-i gerdūndan itmez şikāyet bir dahī
 Eyleyen ol bār-gāh-ı Cem-makāma intisāb
 Bilse hilmin bīm-i lerzişden olur sīm-āb emīn
 Görse temkīn-i vekārın kūh olur pūr-iztīrāb
 Ebr-i eltāfı olaydı reşha-riz-i bādiye
 Lücce-i deryā-yı pūr-cūşa dönerdi her serāb
 Tāk-ı 'arşa eylesün āvīhte Kerrūbiyān
 Māh-ı nevden eyleyüp şemşīrüne zerrīn kırāb

./// ./// ./// .///

1395 'Abīr-efşani-i tār-ı dü-giysū-yı dil-ārādan
 'Aceb midūr çıkarsa sūnbülün ipligi pāzāra
 Olup ta'vīz-i gül-şen döndi gūyā gonce-i zanbak
 Yazılmış za'ferānī hatt ile piçde tūmāra

///. ///. ///. //

Gördükde siyeh pūşī-i ser-bend ile nāgāh
 Ebr içre kamer sandum o hurşid-mişāli
 Bahrun yüregın oynadur ise nola lutfı
 Kanun cigerin dāğ ider bezl-i nevāli

ez-Gazeliyyāt

///. ///. ///. ///

İtme tabīb bī-hūde gel niyyet-i devā

kütüphanede bulunan nüshasında kayıtlı olduğu üzere "Nazım Çelebi"
 mahlası ile düşürülmüş şu tarih bulunmaktadır:

کجدی سری کی رشیدی بوفنا دینادن ۱۱۱۱

Bilmez mezāk-ı zevk-i dilüm lezzet-i devā

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

1400 İdicek deşne be-kef ğamzesin ol cān-āşub

Fitne ber-çide bisāt-ı girizān āşub*

/./ /./ /./ /./

Serv-i-dāmen-çide-i gül-zār-ı himmet ol hemān

Eyle minnet ehl-i keremden ictināb**

Şānenün olsun ko dişi huşğ dendānı şikest

İtmesün bir daḥi ol zūlf-i perīşānı şikest

Yārüm olsa her ne denlū mest-i şahbā-yı ğurūr

İtmez ol āfet yine mīnā-yı peymānı şikest

//. //.. .//. ./

İtmez nihādı kec olānā rāstī eşer

Reftār-ı leng 'asā ile hem-vār olur mı hiç

./// ./// ./// .///

1405 Ḥayālī dilde amma dīdeden ol ğonce-fem nābūd

Nedür isbāt u nefye çāre hem mevcūd hem nābūd

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Ḥatt-ı ruhsāruṇı gördükde dil eyler feryād

Şeb irişdükde olur nāle-i bīmā(r) bülend

//. .//. .//. .//

Āşub-ı nigāhın dile gönderse yeridür

** Üç hece eksik geliyor. * Bu mısrada eksik heceler var

Ol şāh-ı cihān fitneyi nefy-i beled eyler

./// ./// ./// .///

Olur bālīde-kadd-i nahl-ı nāzıfart-ı giryemden

O servi cūy-bār-ı eşk-i 'āşık ser-firāz eyler

Ğazab-nāk olma pey-der-pey nigāh-ı bī-muhābādan

Ki şem'-i rūşene pervāne bī-pervā hücūm eyler

1410 Ne denlū saht ise nerm olup eyler bezmi rūşen-dil

Maḥabbet bir kef-i Dāvuddur fülādı mūm eyler

/./ /./ /./ /./

'Ārızūnda ol ki fikr-i zūlf-i müşg-āgīn ider

Gül-şen-i endīşesin sūnbūlistān-ı Çīn ider

Sūrhi-i rüyūn güle vāsf eylesem bī-reng olur

Ğonceye sırr-ı deḥānūn söylesem dil-teng olur

./// ./// ./// .///

Şi'ār-ı 'āşıkı ūftādelikdür pā-yı cānāna

Efendūm dest-gīr ol bu dil-i miskīne düşmişdür

//.. .//. .//. .//

Nakl eylesem ahvālūm ider 'ālemi bīdār

Efsāne-i derdūm sebeb-i h^vāb degöldür

././ ..// ././ ..// (//)

1415 Mey-i vişāl ile olmak ḥarāb kábildür

İçerse yār bir iki sāğar şarāb kábildür

irāde bīmī-i terk-i rızā komaz yohsa
'itāb-ı ğamzeye redd-i cevāb kâbildür

//. // .//. //

zūlf-i dirāzun itme bahāne hıramūna
Zencīr-i mevc māni'-i reftār-ı cū mıdur

//. .//. .//. //

Dāman-ı senāsın komaz elden dil-i mehcūr
Nā-kāmūn elinden ne gelür kārı şükürdür
Ser-menzil-i kurba iremez Hızr ki zīrā
Pā-yı talebi beste-i zencīr-i 'ömürdür

././ ..// ././ ../ (//)

1420 'ilāc-ı derd-i derūn olmaz ise vāy baña
Zebān-güzārūm olan hep hurūf-ı 'illetdür

/././ /././ /././ /./

Ġamze-i bürrānūna dil-dādeler serden geçer
Meyl idenler hattūna dārū-yı hūş-berden geçer
Tevbe itdüm dirse de Sırrī'ye itmen i'timād
Ol ne hod meyden ferāğ eyler ne dil-berden geçer

/././ /././ /././ /./

Gül dimem ruhsārūna zīrā ki güller çidedür
Besmelen sükkerle la'lün nükte-i h^vabidedür

((././)) ..// ..// ..// ../ (//)

Kāmilāzürde-i niş-i ğam-ı devrān olmaz

Tîg hem-vāre zahm horde-i sūhān olmaz
 1425 Nice teşbīh olınur hūsnūne hūsn-i Yūsuf
 Māh bedr olsa da hūrşīd dīrahşān olmaz
 Ta'ne-i dūşmene dil nice taḥammül itsün
 Şīşe-i saht-meniş āhene sindān olmaz
 Sādef-i cürmde perverde olur dürr-i 'afv
 Hāşe li'llāh ki güneḥ mūcib-i gufrān olmaz
 'Işkdan cerb bütān kābil-i te'sīr olmaz
 Revḡan-ālūde olan levh kalem-gīr olmaz
 Zahmi olsun dir isen tîg-i kazādan mūhlik
 Dūşmene hīç müdārā gibi şemşīr olmaz

//. .//. .//. .//

1430 Geh ḡaṇṇer ü geh tîg ile itdūn dili mecrūh
 Bunlar senūn ey āfet-i cān yanūna kalmaz

//. /.//. .//. /.//

Āyīn-i 'ıyşī meclis-i rindāna Cem komış
 Gencīne-i neşātı o sāhib-kerem komış
 Hāmēm nice terennūm-i Mansūrı itmesün
 Feyyāz-ı sırr-ı nātıkam ol nāye dem komış

././ ..// ./.// ./ (//)

'Aduv zahm-hor-ı şemşīr-i cevri imiş tūtalum
 Arada ḡaṇṇer-i reşk ile ben helāk olurum
 O āfeti bu şeb āḡuş-ı vuslata aldum

Murādum üzre dahi şimdi bir günāh itdüm

(//.//) ..// ..// ..// ..//

1435 Rūz u şeb silsile-i zūlf-i girih-gīr (in)den
Çekdügüm rencişi Allāh ile bir ben bilürüm

././ ..// ././ ././ (//)

Fütāde-i çeh-i ğam itdi Yūsuf-ı dili āh
Felek benümle birāder midür nedür bilmem
Şikāf-ı zahm-ı dile rişte ile süzen mi
Meyān-ı yārda hançer midür nedür bilmem
İki kabağ ile tıfl-ı sirişk-i dīde-i ter
Yem-i belāda şināver midür nedür bilmem

///. ///. ///. ///

Mādām ki ola bahr-i hamıyyet müteharrik
A'dā ile varur da müdārā mı idersin

//// //// //// ////

1440 Idüp şems-i 'amel tedbīrini zırnīh-ı çarh içre
Sitāre sanma dūh-i kāmili taktīr ider gerdūn
Kemālāt ehline bir zerre virmez būy-ı devletden
Dimāğ-ı nā-sezāyı dā'imā ta'tīr ider gerdūn

/// // // //

El-hazer olma esīr-i nām mānend-i nigīn
Rū-siyāh eyler seni eyyām mānend-i nigīn

36^b

Nām- cūyānūn ider hakkāk-i çarḥ-ı bed-güher
Cismini pür-şerḥa-i ālām mānend-i nigīn

//. /.//. .//. ./

Tāb-ı şarāb-ı nāb ile'arz itdi sīnesin
İtdi küşāde ḥatır-ı 'abd-i kemīnesin

1445 Sırrı bu nazm-ı sihr-eşerūn kim okursa dir
Deryāya salsun ehl-i belāgat sefīnesin

./// ./// ./// .///

Degül ḥāl-i siyah-ı dil-rübā çīn-i cebīn üzre
Şināḥ itmekde bir Hindūdur ol deryā-yı Çīn üzre
Hilāli bir nefesde cılve-gāḥ-ı āfitāb eyler
Süvār olsa kaçan ol şeh-süvārūm sīm zīn üzre
Degüldür ḥatt-ı yed kassām-ı kudret Sūre-i Nūr'ı
Nice şıḡdurdı bilmem iki berk-i yāsemīn üzre
Miyān-ı kūḥda bir āb-ı şāf olur peyda[★]
Takınsa ḥançer-i hūn-rīzin ol āfet serin üzre

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

1450 Dīde āşūde olur eşk revān itdükce
Ḥ^vācemüz fā'ide-mend oldı ziyān itdükce
Gonceler ḡarka-i hūn-ı dil olur rahminden
Bāḡda bülbul-i şūrīde figān itdükce

/./ /./ /./ /./

Aldı dil endīşe-i zülf-i siyāḥı boynına

★ İki hece eksik geliyor.

Biz çekildük aradan ğayrı günāhı boynına
Sōfi esmā çekdi yāre gördi kim te'sir yok
Başladı bî-hūde nām-ı dīl-rübāyı çekmege

///. .///. .///. .//

Kocdum o mehi hañçer-i zerrīn kemeriyle
Dil virdüm alup ceyş-i vişāli degeriyle

1455 Bir kerre ne var sende ayā bād-ı seher-hiz
Gel cānib-i mehcūra meserret haberiyle

/./ /./ /./ /./

El-hazer renc-i husūf-ı āhdan ey mäh-rū
İ'timād itmezsen eyle imtihan āyineyi
Rūy-i pākin yār-ı 'aks-endāz-ı mir'āt eylemiş
İtmiş ol āyine-rū āyine-dān āyineyi

Bî-irādet cılve-ger olmaz cihānda nesne hiç
Şahş-ı timsāli gör eyle der-meyān āyineyi
Levh-i ruhsār olmasun zūlf-i dīl-ārādan tehī
Mu'teber olmaz o menşūr olsa tuğrādan tehī

///. /./ .///. /./

1460 Bî kez didüm ki zūhd-i fūrūşān-ı 'ālemün
Sandūka-i derūnı tehdür tehī tehī

././ ..// ././ ..// (//)

Hazīne-i hünere mālīk itdi cānumuzı

Kilīd-i kufl-i suhen eyleyen zebānumuzı

S E D İ D Ā :

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Sāye-endāz ola ger kūh-ı vekārı bahra
Kurtulurdu hafakāndan dil-i sevdāyi yem
Bassa ol āfet eger nāz ile gül-zāra kadem
Yüz sürer ayağına cūy-ı gül-istān-ı ĩrem
Zūlf-i hamder-hamını seyr iden ol şūhuñ dir
Genc-i hūsne sarılur ejder-i müşgīn-perçem

37^a 1465 'Arak-ālūde kıyās eyleme rüy-i ālin
Gül-i ruhsār-ı dil-ārāsına konmuş şeb-nem.

./// ./// ./// .///

Yatur genc üzre bir mār-ı siyeh-endāmdur gūyā
Dökilmiş sīneye ol pīç pīç-i ham-be-ham kākūl
Kef-i sākīde gördüm lāle-gūn cām-ı ferah-nākī
Meger gül-zār-ı hūsñūñ gül bitirmiş yāsemīninden

S Ü R Ū R ĩ :

Eyyübī Mustāfa Efendi. Kužātđan. Kıbrısıñ din-
mekle şöhret-şi'ardur. Bīñ yüz senesinde terk-i mātem-hāne-i
cihān itmişdür.

/./ /./ /./ /./

Gonceyi açdı nesīm-i sūnbül-i müşkīn-i nār

Bülbülün gönlün küşade eyledi bād-ı bahār
Zülfi sevdāsına düşmiş sünbül-i sevdā-zede
Kendüsin kılmış perîşân' nitekim zülf-i nigār
1470 Eşigi taşıyle eyler hāk-i pāyin ārzū
Ağlar inler taşā toprağa sürer yüz cūy-bār

S E Z Ā Y Ī :

İstanbulî. Kuṣātđan.

/../ ././ /../ ././

Şiše-i şabr-ı 'āşıkā āfet-i nāz degmesün
Zā'ika^{*} recāsına kand-i niyāz degmesün

S E Z Ā Y Ī :

Edirnevî, Şeyh Hasan Gülşenî.

(/./.) ..// ..// ..// ..// (//)

Yārin 'uşşāk koyup ayrılamaz yanından
Zerreler dūr ola mı mihr-i dırahşānından
Merd-i kāmīl şerefin ber-ter ider ğurbetde
Kadri artar güherün çıkısa eger kânından

SELİM DEDE :

Korkak Derviş 'Ali dinmekle ma'rūfdur. Bīn yüz

* Bir tam hece eksiktir.

senesinde fevt oldu⁽²⁵⁾.

/../ ../ /../ ../

Çeşmine sunsa o şehün 'işve şarāb-ı nāb-ı nāz
Müşkil olurdu olmasa gāhī mey-i hūn-āb-ı nāz

SELİM EFENDİ :

İsmi Mehmed. Fetvā emīnī olup Galata Kazāsından
ma'zūl. Bīn yüz otuz sekizde rāhat-ābād-ı bekāda cāy-ı selāmet
buldı. Mecmū'a-i eş'ār-ı selāset-şi'ārından nümunedür.

../ ../ ../ ../ (//)

1475 Ne geşt-i bāğ ne seyr-i hışāra çekmekdür
Murādum servi hemān bir kenāra çekmekdür^{*}
Nihān getürmeyelüm duhter-i rezi bezme
Yigitlik anı begüm āşikāre çekmekdür
Hemān felekde begüm āzmāyış-ı rāhat
Kepāde-i ğam-ı dehri ne çāre çekmekdür
Ġaraż yem-i katarāt-ı sirişki çekmekden
Selīm o kebk-i hırāmı şikāre çekmekdür
O dem ki neşve-i meyden 'izārı gül gül olur
Safā-yı bezm-i ümīde kadeh kadeh mül olur

(25) Seyrek-zade tez.'de "Selim-i Acem. Müretteb divanı vardır. Eş'arı serapa pür-mazmundur." kaydı vardır. Bahsedilen şairin "Selim" mah-lâsı yazılmış olması ve vefat tarihinin bulunmaması sebebiyle bu notun Nuhbe'ye göre "Selim Dede" veya "Selim Efendi"den hangisine aid olduğu tesbit edilemedi.

^{*} Bu mısra da vezin tutmuyor.

1480 Nola görinse hatı pîş-gāh-ı zülfinde
Bahār mevsimidür şimdi saçlı sünbül olur

//. /.//. .//. ./.

Dil kim dehānūn öpmegi dāyim hayāl ider
Yok yere vehme uymış o fikr-i muhāl ider
Sīmīn-tenūnlemūy-imiyānūnla bahs iden
Vāsıl olinca kühine çok kıl ü kāl ider
Baksam cemāline ruḥı gül-reng-i şerm olur
Güyā ki 'aklūm almağičūn baḥa āl ider
Varlık sülūke māni' imiş eyledüm yakīn
Oldı bu yolda bī-hodī seyr-i şebānemüz

37^b

1485 Āmed şud-ı miḥen dili itmekde rūşenā
Mürğ-i telāṭum-ı ğam olur şem'-i hānemüz

.//. .//. .//. .//. (//)

Hayāl-i şerbet-i la'liyle neşve-dār olduk
Kemāl-i şevk-i tarabdan serābı cū gördük
Netice kāse-i çīni-i dil şikeste gerek
Merātib-i dili biz cümle rū-be-rū gördük

./// ./// ./// .///

Dil-i āşūftemi ol turra-i tarrāra gösterdüm
Uçurdum sayd-gāh-ı yāra bir āvāre gösterdüm
O tıfl-ı nev-resi ārāyiş-i āğuş-ı vaşl itdüm
Derūn-ı hālede ağıyāra bir meh-pāre gösterdüm

1490 O dāğ-ı dil ki sīnemde açıldı her bün-i mūdān
Zebān-ı āteşin-i iştikādur ol tenük-hūdan
Sadā-yı āb-şār-ı mey kulagundan ba'id olsun
Sakın girdāb olur zāhid geçilmez sonra ol sūdan
Hayādan goncā-i la'lūn dahī neşküftedür ammā
Gönülden nice dūšnāmūn işitdük çeşm ü ebrūdan
Tebessüm kand-riz olmakda gerçi la'l-i nābından
Velī hūrşid-veş bir katre şu virmez lu'ābından
Ruḥ-ı zerd-i riyāzat reh-ber-i ehl-i inābetdür
Bu sırrı anla kāhun keh-rübāya incizābından

1495 Hevā-meşhūn olan dil bāde-i 'ışka maḥal olmaz
Yapılmaz sāğar-ı billūr- mey ābun habābından

/.// /.// /.// ./

Şu'le-i āvāz-ı mutribdür beni sūzān iden
Jeng alur āyīne-i tab'um gubār-ı tārdan
Bād-ı envāc-ı sirişkümle derīde olmasa
'Işk çıkmazdı zuhūra perde-i inkārdan
Şāhid-i mazmūna rūy-i dil-rübā āyinedür
Tāze ma'nālar hüveydādur ruḥ-ı dil-dārdan

///. ///. .///. ./

Ol serv-kaddūn irmedi bir kerre gūşına
Feryādumuz egerçi irişdi nihāyete

1500 Şanma tebessüm-i nemekînünle ola şifā-yı sadr[★]

Olur sebep cigerdeki fart-ı harārete

./// ./// ./// .///

Ruh-ı zerd ü nukūd-ı eşk ile dil yārı nerm itdi

İşin altun idüp ol sikke sûret-kārı germ itdi

SÜLEYMÂN FÂDİL :

Şeyh Süleymân Efendidür. Bin yüz otuz beş sene-
sinde erike-nişîn-i cinân oldu

./// ./// ./// .///

Gelüp şimdi zuhūr itdi hat-ı müşgîn 'izārından

Bu gül-zāra benefşe geç gelür sâ'ir bahārından

S E L İ S İ :

Āvāre-zāde Mustafa Efendi. Edirne'den ma'zûl.
Bin elli altı senesinde sayyād-ı ecele naḥcîr oldu.

/./ /./ /./ /./

Ruy-ı gül-şende zuhūr itdi benefşe cā-be-cā

Güiyā kim geldi hatt-ı müşg-büy-ı nev-bahār

Leşker-i ezḥār geldi aldı milk-i gül-şeni

Nola olursa müzeyyen çārsū-yı nev-bahār

★ Vezine göre fazla heceler var.

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

1505 Varıcek duhter-i rez rind-i harāb-ābāda

Pīr-i mey-hāne āna geldi mübārek-bāda

38^a

Bize lutf üzre idi şimdi cefā öğrenmiş

Rāst gelmiş gibi ol serv-i sehī üstāda

Tolaşur mūy-ı meyānını o şūhūn a'dā

Korkaram ki yine çok fitne olur arada

S E L İ S İ :

Bursavī Şeyh Mehmed Baldır-zāde. Mekke Każāsın-
dan mütekā'id. Bīn altmış tārīhinde fevt oldu.

././ ..// ././ ..// (//)

Şu denlū Husrev-i Dey sīm-i berfi kıldı nişār

İşigin itdi gümüşden cemī'-i bay ü gedā

Şarındı serv başına beyāz destār*

Meger ki aldı yeşilin gelüp nakīb-i şitā

./// ./// ./// ./

1510 'Arızūnda geliyor hatt-ı siyeh didüm o yār

Āh idüp didi daḥi kara haberden neñ var

(//.//) ..// ..// ..// (//)

Yāra didüm öpeyin vir zakanūn

Didi var hayrını gör o çeñenūn

* Bu mısrada vezin eksik geliyor.

S E M ' İ :

Selānik Kādısı iken fevt olan Yağlıkçı-zāde
Mehmed Efendinün mülāzımıdır.

./// ./// ./// .///

Çıkup bir şeyh-i nūrānī gibi kürsī-i eflāke
Nücūma her gice Nūr Āyetin tefsīr ider meh-tāb

S A ' D İ :

Hāfız-zāde Seyyid Mehmed Efendi. Müderrisin
zümresinden. Bīn yüz beşde dāhil-i bezm-gāh-ı sū'adā oldu.
Güftār-ı düer-bārından nümunedür:

./// ./// ./// .///

Hevā-yı zūlf-i pūr-tābunla dil āşūfte olmışdur
Bēni leb-rīz-i sevdā eyleyen tūl-i emeldür hep

//. //.. ///. //

Ser-şafha-i cemāl-i dil-rübāda ebruvān
Dest-idebīr-i şun'-i hudādan keşīdedür

1515 İtmem ümīd miyve-i ihsānını henüz
Ol mahl-i bāğ-ı 'işve dāhi nā-resīdedür
Sa'dī ruhında hāl-i siyāhı o āfetün
Bir noktadur ki kilik-i kazādan çekīdedür

S A ' D İ :

Dürri-i Yek-çeşmün eh-i ercümendi Ebübekir
Efendidür.

///. //.. .///. ./

Olmaz mı gül-sitān-ı cihānda hezār zār
Gül şöbetiyle eylemede iftiḥār ḥār

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Kalmadı zülfine rağbet gelicek ḥatt-ı 'izār
Giceyi gündüze katmış geliyor fasl-ı bahār
Rub'-ı meskūnda olan dūde-i şem'-i 'isḡān
Bir yere gelse ruh-ı rahmete bir ḥal olmaz
1520 iltifātunla tamām olma(da) dur nokṣānum
Taṇrı göstermeye eksüklüg(ün)i şultānum

./// ./// ./// .///

Düşelden māhi-i dil dām-ı zülfe bend olup kalmış
Ḥudā uğratmasun bir kimseyi girdāba deryāda

S A ' İ D :

Edirnevî Ahmed Efendi. Kuṣātadan. Bin seksen
senesinde fevt oldu.

./// ./// ./// .///

Kad-ı mevzūn-ı sākī bir nihāl-i nāz-perverdür
Mey-i gül-fām ile sāğar elinde bir gül-i terdür

Mu'attardur meşâm-ı bāde-nuşân bûy-ı şahbādan
Fürûğ-ı âteş-i meyle kadeh bir sîm micmerdür
Kadeh devr eylesün pervâne-âsâ bezm-i 'işretde
Şurâhî şu'le-efrûz oldu bir şem'-i münevverdür

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

38^b

1525 Alup āgûşına bir gevheri hem-vāre şadef
Oldı bir lû'lü'-i sîmîn tene geh-vāre şadef
Defter-i nazma devât olsa Sa'îdâ yaraşur
Katra-i kilik-i güher-rîz-i dürer-bāre şadef

S A ' İ D :

Şeyhü'l-İslām Mehmed Sa'îd Efendidür⁽²⁶⁾.

//. /.//. .//. .//

Sırr-ı mahabbeti nice dilde nihān ider
Ta'n-ı rakıbe sînesin ol kim nişān ider
Tervîc ider metā'ını elbette rûzgār
Sevdā-gerān mahabbeti şanma ziyān ider

//. .//. .//. .//

Biz hūn-ı cigernuş iderüz bezm-i elemde
Keyfiyyetini bādemüzün Cem bile bilmez

(26) Seyrek-zade tez.'nin Üniversite kütüphanesi nüshasında tanınan isminin "Ebû Said Efendi" olduğu, üç defa Şeyhül-İslamlık yaptığı ve H. 1073'de vefat ettiği, "Mecmua" sahibi olduğu kayıtlıdır. Ali Emiri istinsahı olan nüshada ise şairin tanınan ismi "Sa'di" olarak geçmektedir.

//. /.//. .//. ./

1530 Seyr it 'izār-ı yārı hat-ı müşg-bār ile
Hōşdur çemende mevsim-i gül nev-bahār ile
Pīrāne-ser maḥabbetüne eyledüm şurū'
Etvār-ı 'aşıkāne degül ihtiyār ile
Girdāb-ı bahr-ı gamda ümīd-i necāt ile
Düşdi muhīta keştī-i dil rüzgār ile

S Ü K K E R İ :

Bosnasarayından Zekerıyyā Efendi. Bin toksan
yedide telh-kām-ı zehr-i memāt oldu.

//. /.//. .//. ./

Cān oldu derd ile ten-i bīmārdan cüdā
Hayfā o şūh olmadı ağıyardan cüdā
Dilden çıkardum ol büt-i nā-mihribānı līk
Olmaz hayālī dīde-i hūn-bārdan cüdā

/.// /.// /.// ./

1535 Hāk budur bir āfetūn va'd-i firīb-āmizine
İntizār-ı 'aşık-ı dil-haste-i nā-kām güç

//. /.//. .//. ./

İtmez(mi)nūş-dārū-yı la'l iyle bir 'ilāc
Bīmār-ı 'ışka çün o Mesīhā gelür gider

/./ /./ /./ /./

'Ākibet kāl-i mahabbetle dil-i āhen-sirişt
Cevher-i āyine-i sûret-peżîr-i 'aşk olur

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Dāğdan fehm olunur sūz-i derûn-ı 'āşık
Lâleden küşte-i ğam hāk-i mezārın bilürüz

././ ././ ././ ././

Perişân oldı diller dām-ı zülf-i pîç ü pîçinden
Sabā sen himmet it müşkil-ğuşalık şāneden gelmez

1540 Zehî himmet ki meyl-i şehde minnet itmeyüp ey dil

Elûn sūrāh-ı teng-i hāne-i zünbûre sunmazsın

Murādun Sükkeri def'-i humār-ı ğam ise destûn

Niçün cām-ı safā-yı bāde-i engûre sunmazsın

Ser-i zülfin sabā yārın girih-āmiz göstereşün

Yine emvāc-ı bahr-ı hüsni şur-engiz göstereşün

Çözüp giysü-yı müşkîn-büyını neşr itsün āfāka

Hevā-yı şûre-zār-ı dehri 'anber-bîz göstereşün

././ ..// ././ ..// (//)

Nedür o turralar o şüh-ı dil-nüvāzumda

Ki halka halka olur gerden-i niyāzumda

././ ././ ././ ././

1545 'Arak şanma görinen tab-ı meyden ol cebîn üzre

Dökilmiş katre katre şeb-nem ancak yâsemîn üzre

S Ü K Ū N Ī :

Merzifonî Mustâfa Paşa etbâ'ından Heccâv Ahmed
Efendi. Bîñ yüz ikide nâtıkâ-i muharriki sükûn buldı.

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

Rahş-ı tecrîdünü âlâyiş ile bend itme
Reh-revân-ı 'ademi pâ-be-rikâb isterler

././ ..// ././ ../ (//)

39ª Esîr-i 'ışka dil-i dâğ dâğ lâzımdur
Ne hânkâh-ı dilde çerâğ lâzımdur

S Ü Z Ī :

Mardinî Dervîş 'Osmân. Mevlevî. Bîñ seksen
beş senesinde itfa'-i sūz-i hayât eyledi (27).

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

'Âşıkâ serde olan 'ışkı hevâsı besdür
Eylemez anūn için mirvahadan istimdād

././ ..// ././ ../ (//)

Derûn-ı hatda 'izârı görünmeden kaldı
Şems-i cemâli o şuhun zevâle gelmişdür

(27) Seyrek-zade tez.'de "Meşhur Mecmuası" olduğu kayıtlıdır. Bak.
"Sükûnî"

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

1550 Kārbān-ı dil-i 'uṣṣākı şikār itmek içün
Dolaşur belde gezer niçe zemañdur kemerün

S Ü Z İ :

Kuẓāt-ı sencide-sıfatdan.

//. //.. .//. //.

Ol meh ne dem ki feth-i kitāb-ı cemāl ider
İmkān-ı vaṣl ile dil anı hayra fāl ider
Gösterse kākūlini tekellümde nāz ile
'Uṣṣāka* o baḥş-i 'işvede çok kıl ü kāl ider

//. //.. //.. //..

La'l-i lebün hayālî bu-çeşm-i pür-nem içre
Gül-berg-i tazedür kim bir cüy-bāra düşmiş

././ ..// ././ ..//

Tekellüf itme dilā tab'unı niyāza daḥi
Ki girye kār-ger olmaz o serv-i nāza daḥi

1555 Sirişk-i dide-i hūn-paş-ı 'ışka şāhid iken
Ne hācet ey dil-i ğam-dide 'arż-ı rāza daḥi

S E H M İ :

Bursavî Ahmed Çelebi. Kuẓāt-ı zevi'l-ihtirāmdan

* Vezine göre "o" fazla geliyor.

Bin elli beş senesinde sehm-i kazāya siper oldu.

./// ./// ./// .///

Nice takat getürsün hātır-ı rencür-ı istignā
Geçer sindān tır-i ğamze-i pür-zür-ı istignā

/./ /./ /./ /./

Yāra āsān terk-i ülfet 'āşık-ı nālāna güç
Şem' ser-germ-i ğurūr olsa çeker pervāne güç
Eylemez mürğ-i heves Mecnūn gibi farākumda cā
Şu'le-i cevvalēde tarh-ı esās-ı lāne güç
Ben ferāğ ümmidin itdükce hevā-yı kākülün
Hızış-i emvāc deryā-yı sükunum arturur

(/./) ..// ..// ..// ..// (/./)

1560 Seyr-i dīdāra olur perde hücum-ı eşküm
Cenneti baht-ı bedüm düzah-ı hırmān eyler

./// ./// ./// .///

'Arah şanma hüveydā katre katre rüy-ı dil-berde
Gül-i rengin-i gül-zār-ı mahabbet üzre şeb-nemdür

(/./) ..// ..// ..// ..// (/./)

Dil esir-i girih-i zülf-i perişānundur
Cān ğulām-ı nigehe-i nergis-i fettānundur

//. //. //. //

İtlāfa sebeb neydüğünü nakd-i sirişküm
Bī-hüde şanur merdüm-i dīdem bile bilmez

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Şāh-sār-ı eṣeri salsa sipihre sāye
Ehl-i dil mazhar-ı şādābī-i ikrām olmaz

./// ./// ./// .///

1565 Bilürdüm tiğ-i ser-tîz olduğın her pāresi saña

Sıma āyīne-i 'ālem-nūma-yı hātırum dirdüm

Çeküp dest-i ta'arruż 'ālemün nezdik ü dūrından

Tehi kıl sāğar-ı āmālī şahbā-yı sürūrından

Süleymān gibi tahtun zīb-i dūş-ı iftiḥār itse

Yine būy-ı teselli ber-taraf bād-ı gurūrından

/./ /./ /./ /./

Tünd-bād-ı nālem eylerdi sipihri ser-nigün

Dest-i nāz-ı hayret-i hüsnün gelū-gīr olmasa

//. .//. .//. .//

39^b

Āsar-ı bahār irdi diyü gül güle düşdi

Zevk-ı nağam-ı bezm-i çemen sünbüle düşdi

1570 Yüz urmağ ile sāye-sıfat hāke benefşe

Da'vā-yı ser-i zülf-i bütān müşkile düşdi

./// ./// ./// .///

Gül-i maḫsūdum elden gitdi zahm-ı hār-ı gam kaldı

Dök ildi cām-ı 'ıyşüm dīde-i hayretde nem kaldı

Söğündürdi zemāne şem'-i bezm-ārā-yı ikbālüm

Ẓiyā-güster fetīl-i dāğ-ı cān-süz-ı elem kaldı

Vücūdum nāle döndi nāleden t̄ab ü t̄uvān gitdi
Hemān destümde ey Sehmi nevā-güster kalem kaldı

Kıt'a

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Şivefenninde kemāl ile şu'urı amma
Yok vukūfı elem-i 'ışka o simin bedenün
1575 Girye-i Sehmi-i dil-hasteye eyler hande
Dāmdan düşmemiş ahvālını bilmez düşenün

H A R F Ü 'Ş - Ş İ N

Ş Ā K İ R :

Hüseyin Paşa-zāde Hüseyin Beg.

./// ./// ./// .///

İlik gibi geçürdüm yakadan öksüzce bir tıflı
Giribān-ı visāle ya'ni bir dürr-i yetim aldum

Ş Ā N İ :

'Abdu'l-Kerim. Diyarbekir'den İstanbul'a ge-
lup Sultan Mehmed merhūmun mevlid-i hümayūnına "Nurdur gel-
di Muhammed sulb-i İbrahimden" diyü tarih itmekle Van
Defter-darı olup bin seksen yedide tarik-i Hac'da vefat idup

bî-nâm ü nişân oldu (28). Bu beyt ser-zede-i tab'-ı latîfidür:

./// ./// ./// .///

Ruhunda zülf ile ol turra-i tarrâr bir yerde
Hemân cennetde tâvûs ile mahrem mâr bir yerde

Ş Â H İ D :

'Abdu'r-Rezzâk-ı Semerkandî. Bîñ yüz otuz yedi
senesinde İstanbul'da hayâtda idi.

ez-Şitâ'ıyye

/./ /./ /./ /./

Ol kadar ditretti dehri şiddet-i faşl-ı şitâ
Egine pervâne giydi şu'leden zerrîn kabâ
Ol kadar oldu 'azîz âteş eger hâkisterin
Bulsa şimdi dîde-i semâyâ eyler tûtiyâ

1580 Fevc-i maẓmûn çün şerer cevân iderdi bezmde
Hem-nişîn olsa bir âteş-pâre-i germ âşinâ

/// ././ ./// ././

Düşmiş hayâli bir kamere müşterî gibi
Burc-ı hamelde kendüsi bir âfitâb iken
'Arz-ı visâle söz bulamaz olsa rû-be-rû
'Uşşâka çeşm ü gamzesi hâzır cevâb iken

(28) Seyrek-zâde tez.'de "Divanı" olduğu kayıtlıdır. Bak. "Şânî"

Ş A H İ :

Şāhin Giray bin Selīm Giray Hān. Bīn yüz yigirmi dōrtde şeh-bāz-ı ruh-ı aşiyāne-i 'adne pervāz eyledi.

./// ./// ./// .///

Dōkilmiş zūlf-i müşgīnūn o gül-ruhsāra besbelli
Periṣanlık budur gül-şende sūnbūl-zāra besbelli
Gözüm hep kanlu yaşun mācerānı yāre 'arz itdi
Nihān tut sen gerekse derdūni ol yāre besbelli

40^a 1585 Gidüp mürğ-i dilüm eglendi kaldı zūlf-i bāğında
Tolaşmışdur şikenc-i turra-i tarrāre besbelli
Güzeller mā'il-i agyār vü güller mübtelā-yı hār
Budur bā'is-i fiğān şahī-i gam-h^vāre besbelli

Ş E R M İ :

Zümre-i topcuyāndan Ūskūdārī 'Alī Çelebi. Bīn yüz yigirmi yedi senesinde fevt oldı.

(/./) .// .// .// .// (//)

Tarf-ı rūyunda şehā kākūl ü giysū bulunur
Şahn-ı gül-şende belī sūnbūl ü şebbū bulunur
Haṭ niçün zāhir olur kişver-i ruhsārunāda
Rūmda böyle niçün leşker-i Hindū bulunur
Şevk-i rindānun ile Şermi-i sāhib hūnerūn

Şadef-i cev̄f-i dilinde nice lü'lü' bulunur

Ş E R E F :

İstanbulî Mütevellî-zâde Süleymân Çelebi vâli-
di. Ayasofya mütevellîsi olmışdur. Bin yüz on senesinde bihiş-
tiyân meclisinde şeref-yâb oldu.

///. //.. .///. ./

1590 Te'sîr ider mi nâlesi dîl-dâra 'âşıkun
Germ olmayınca sîne-i bî-tâbı def gibi
Yer yer nişân-ı âbile şanma yem-i cemâl
Emvâc-ı nâz u nahvetile kef-be-kef gibi
İtmem güşûde yâre dehân-ı şikâyeti
Bin şerha açsa sîneme tîr-i hedef gibi

Rubâ'î

///. .///. .///. ./

Şemşîr çeküp gamze-i hûn-h^vâreleri
Sînemde henüz işlemede yâreleri
Eyler cerâhat ile giryân olsam[★]
Dâmânumı leb-rîz ciger-pâreleri

Ş U ' Ü R İ :

Halebî Hasan Efendi. Mâliye hulefâlarından

★ Bu mısra da vezin tutmuyor.

Ferheng nām luġat sāhibidür. Biñ yüz beş senesinde melekü'l-
mevti görince şu'urı gitmişdür.

/./ /./ /./ /./

1595 Mevsim-i evvel-bahār 'azm-i gül-istān itdürür

'Āşıkā bülbul gibi feryād u efgān itdürür

'Aks-i cām-ı bāde-i gül-günilela'l-i nigār

Meclis içre 'ākıbet kan üstine kan itdürür

./// ./// ./// .///

Şarāb-ı nāb-ı dilden sinem üzre dāğ dāğ oldu

Gül-i sad-berg açılmış bir müzeyyen gül-sitān buldum

///. ///. ///. ///

Ey bād-ı sabā kākül-i cānāna karışma

Hem-rāz degülsin dil-i nālāna karışma

Ey dīde-i ter hūn-ı dile benzemez eşkün

Ġark-āb-ı vücūd it yürü 'ummāna karışma

./// ./// ./// .///

1600 İderdüm sūz-ı dille ben hilāli na'l der-āteş

Velīkin ol perī-ruhsārı da'vet kande ben kande

Bu baht-ı nā-müsā'idle felek sa'y itse de olmaz

Vişāl-i şahid-i amāle kudret kande ben kande

Ş i F Ā y Ī :

Hasan Efendi-zāde Şeyh Mehmed. İstanbul'dan

ma'zûl. Bîñ seksen ikide dārū'ş-şifā-yı 'adne gitdi.

(/.//) ..// ..// ../ (//)

Oldı dil mest-i şarāb-ı nıgehün

Virdi mestāne cevāb nıgehün

Hānūmān-ı dili ber-bād itdi

Reviş-i hāne-harāb-ı nıgehün

40^b

Ş E F İ K :

İstanbulî Maşraf-zāde Mehmed Efendidür. Dīvān-ı
Hümāyūn kâtiblerinden Dāmād 'Ali Paşa'ya vekāyi'-nüvis olmış-
dur. Bîñ yüz yigirmi yedide mest-i sāgar-ı rahîk oldı.

././ ..// ././ ../ (//)

Libās-ı Ka'be-i hüsn-i cihān-ı lāhūtum

Şehīd-i 'ışk-ı civānāna zīb-ı tātūtum

1605 Ğubār-ı hātır-ı mevc-i selāmetüm gerçi

Şafā-yı āyine-i 'aksisine-i hūtum

./// ./// ./// .///

Ne kuvvet var meded ol zālīmün çeşm-i siyāhında

Ki hısn-ı 'ışmeti vīrān ider evvel nigāhında

Ş E F İ ' İ :

Kefevî Seyyid Derviş Mehmed. Mevlevî. Bîñ seksen
yedi senesinde 'āzım-i der-gāh-ı şefi'ü'l-müznibin oldı. Fevtine

'Ārif Efendi'nün tārīhidür: ١٠٨٧ درویش محمد شفیع

"Derviş Muhammed Şefî'î

ez-Bahāriyye

//. //.. .///. //.

Nev-rūz irişdi şahn-ı çemen oldu lāle-zār

Güldürdi rūy-ı arzı yine lutf-ı Kird-gār

Bāğ-ı cināna döndi çemen serv-i 'ar'arı

Gösterdi naḥl-i sidreye hem-düş-ı cūy-bār

Oldı şüküfte ḡonce-i nev-hiz-i gül-sitān

Açıldı kalb-i pūr-girih-i 'andelīb-i zār

1610 Mest olmasaydı būy-ı şarāb-ı benefşeden

Çāk itmez idi cāmesini lāle ḡonce-vār

Yansam çenār-veş nola sūz-ı derūn ile

Dāmānuna el irmez eyā serv-i gül-'izār

ez-Gazeliyyāt

.///. .///. .///. .///.

Uzatdı nālemüz feryādı bülbul gösterüp ḥārı

Kulağ ol ḡalibā bu nağmeler ey gül sanādur hep

Nola devrinde baş göstermese ehl-i heves bir ān

Gelen destinden ol şūḥ āfetün seng-i cefādur hep

Zebān olsa seründe her ser-i müyün mücāb olmaz

Sükūt itmek gibi 'ālemde nādāna cevāb olmaz

1615 Olan hem-şohbeti dil-şād olur endūh-gīn olmaz
O Yūsuf çihreden dūr olmayan hergiz hazīn olmaz
Bilürken nüsha-i ta'vīz-i cāndur hatt-ı ruhsārı
Yine çeşm-i füsūn-sāzından anuñ dil emīn olmaz

//. /.//. .//. ./

Ol şeh-süvār oldı 'inān-tāb bir yire
Cem' eyleyince 'aklını aḥbāb bir yire
Benzer 'izār-ı pākūn o gül-zāra kim düşe
Gül bir yire benefşe-i sir-āb bir yire
İtmez ḥayāl tīr-i müjen itdügin dile
Aksa ne denlū turmasa seyl-āb bir yire

Rubā'ī

//. /.//. // . / (//. .//. .// /)

1620 Efsūs yād olınmaz erbāb-ı kemāl
Bi'l-farż ki zikr olınsa bir pāk ḥayāl
Mecmū'a-i ta'rīz iderler fi'l-ḥāl
Taḥsīn-i riya-güne ile māl-ā-māl

Ş E K İ B :

41^a Başmakcı-zāde ferzendi. Kuzātđan Seyyid Mehmed
Efendidür. Bin yüz iki senesinde taḥammül-i ālām-ı cihāndan
terk-i sabr u şekīb itdi. Mecmū'a-i güftārından nuḥbedür⁽²⁹⁾.

(29) Seyrek-zāde tez.'de "Şekib Çelebi" olarak geçmektedir. Bak."Şekib"

///. /.//. .///. //.

Ey 'andelīb-i dīl yine feryād ü nāle it
Berk-i güle sirişk-i dem-ālūdī jāle it

.///. .///. .///. .///.

Fiğān kim nāle mu'tād eyledük gül-zār-ı dehr içre
Çü bülbül ey gül-i ter bu dīl-i şeydāyı derdünden

/.//. /.//. ..//. (..//. /.//. ..//.)

Leb-i cān-bahş-ı la'l-günı anuñ
Rāhat-ı cānıdur Şekibā'nun

Ş E M S İ :

Sivāsī-zāde Ahmed Efendi. Müderrisinden. Bin
yüz otuzda şems-i hayātı gurub itdi.

/.//. /.//. /.//. //.

1625 Ārzū eyler hevā-yı zūlf ü hattun her zeman
Mürğ-i dīl āvāredür bir yerde tutmaz aşīyan

Ş İ N Ā S İ :

İstanbulī Rūz-nāmecī-zāde Mehmed Çelebi. 'Unfü-
vān-ı civānide rütbe-i hüsnine binā'en Küçük Hünkār dinmekle
şöhret-şi'ār idi. Bin yüz on dört senesinde ma'zūl-i taht-gāh-ı
hayāt oldu. Müretteb dīvānından intihāb olındı.

ez-Kasāyideş

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Yād idüp hüsñüni hattunla dil olsa nola zār
Andurur bülbüle gül-zārı dem-i köhne-bahār
Sāye-i rahşunı seyr itdi hümā oldu esir
Cilvesin gördi tezer̄v oldu perişān-güftār
Rūzgār içre nola ser-keş ise serv-mişāl
Germ ü serdin ne bilür 'ālemün ol tāze nihāl
Görmedi çeşm-i felek düşde nazir-i hüsñün
Yokdur ey Yūsuf-ı şānī saña 'ālemde mişāl
1630 Dil mezākınca ağız miski şekerdür güyā
Zir-i bālā-yı dehende görinen 'anber-i hāl

ez-Gazeliyyāt

/.// /.// /.// ../

Dürdi-i hamrā-yı mey kibrīt-i ahmerdür baña
Tutiyā-yı dide-i dil gerd-i sāğardur baña
Olmadı bir vechile sûret-pezirā-yı vişāl
Var ise āyine-i tab'un mükedderdür baña
Lüknetinden ol şeker-leb lafzını tekrār idüp
İtdügi her nükte bir kand-i mükerrerdür baña
./// ./// ./// .///
Hümā pervaz iken mürğ-i dili sayd eyledi ahir

Kemend-i zülf-i dil-dāra virilmişdür yed-i tūlā

1635 idüp def'-i keder bir neşve peydā eyler elbette
Varup bir kūşede tenhā-nişin olan şarāb-āsā

/.// /.// /.// /.//

Şafha-i dilde ğubār-ı kīneden yokdur eser
Şafha-i tab'um görüp āyine hayrāndur bāna
Halka halka kākülünden rüyūn oldukça bedīd
Gül konılmış cā-be-cā bir deste reyhandur bāna

./// ./// ./// .///

Sipīhr-i vāj-günūn himmeti vārūn-eserdür hep
Bu kūhūn bŷy-i naḥl-i sandalı sersam-ı serdür hep
Tūrāb-ı kŷzeyi te'sīr-i āteş pŷr-şikāf eyler
'Aceb mi tāb-ı hicrān olsa ḥandān olmağa bā'is

/.// /.// /.// /.//

1640 Rüyūn olmazdı 'arāk-rīz ey gül-i nāzik-mizāc

Hikmet ile āb u āteş itmeseydi imtizāc

41^b

Cām-ı meyden nōla olsa 'arīz-ı dil-dār surḥ

Āteşe nezdīk olan lā-bŷd olur ruḥsār surḥ

Çeşminŷn ḥunīligi zāhir degŷldŷr şŷretā

Bāde nŷş itmekle olmaz çihre-i bīmār surḥ

./// ./// ./// .///

Yeter ey dāğ-ı dil o mehden ŷmmīd-i vişāl itme

Ḳulağundan çıkar ol penbeyi bî-hûde sevdâdur
Dü-tâyî keşret-i nev-bâvedendür kâmet-i nahle
Ḥamîde-pîr olanda lezzet-i dünyâ duta lâdur

1645 Şinâsî dâmen-i yemdür perînün cây-ı ârâmı
Anunçün hep hayâl-i meh-veşânda dîdemüz câdur

///. /. /. ///. ./

Bahtı siyâh olunca şinâsî bir âdemün
Tutîye dâm kursa şikârı ğurâb olur

././ ..// ././ ../ (//)

Nigâh-ı dil-bere nergis-mişâl-i dîde-i ter
İki gözüm işidine didi " وفيه نظر "

////. ////. ////. ////.

Neşâtumdan degül handem telâş-ı sūz-i dildendür
Mü'essir olsa âteş şişe kesb-i inkisâr eyler

///. ///. ///. ///.

Olma dil-dâde 'izârına hatın itse tırâş
Ebr-i hürşîd-i bahârün birbirin ta'kîb ider

////. ////. ////. ////.

1650 Nehâfetden o dil kim rişte-âsâ piç ü tâb eyler
Cihânda bir dūr-i yektâya âhîr intisâb eyler

///. /. /. ///. ./

Ağyâr alur meyânunı ağuşa bi-ta'ab

Hikmet nedür ki baña gelince muhāl olur

/.// /.// /.// /.//

Düşmenün bir günşināsī irtifā'ı vardır (ur)

Jāle hāk-i gül-şene bī-hūde mi üftādedür

///. //.. .///. //.

Sinem ki tīg-i ğamzene ta'līm-hānedür

Dāğında penbe şanma varakdan nişānedür

./// ./// ./// .///

O şuhun şöhret-i nezzāre-i mihrāb-ı ebrūsı

Eger mümted olursa çok imāmı bī-namāz eyler

1655 Le'imün ni'metinden hefteler cū'-i şikem yegdür

Müdāvā-yı tabīb-i zīş(t)den mevt-i verem yegdür

Lisān-ı hāl ilehem-derd olup giryān olur bārī

Dili eglenmeyen eşhāsdan şakk-ı kalem yegdür

Menāfi'den eșer yokdur ne rühānī ne cismānī

Zemāne ādeminden şimdi yebrūhu's-şanem yegdür

///. //.. .///. //.

Geh 'arz ider cemālini geh der-nikāb olur

Bu gösterişle hālümüz āhir harāb olur

./// ./// ./// .///

Bu denlū piç ü tābile yine mahv oluruz görseñ

O meh- tal'atile hem-hāl-i meh-tāb ü ketān olduk

/./ /./ /./ /./

1660 Hikmet üzre hākile āb ihtilāt eyler iken
Zāhid-i huşkī ne hōş bir kerre giryān görmedük
Ehl-i dünyā ile ülfet eyler ammā bī-niyāz
Lalenün nakşın görüp ümmid-i bū itmez gönül

././ ././ ././ ././

Kesilmez oldu şimdi rüz ü şeb eşk-i firāvānum
Suyın buldurdı āhir ağlamakda çeşm-i giryānum

/./ /./ /./ /./

Dānenünden eşk olur silsem benüm müjgānlarum
Devr-i dā'imdür meger fevvāre-i eşk-i terüm

././ ././ ././ ././

Hemān taraf-ı külehden seyr-i zülfe bir mecāl olsun
Levendāne saāa destār-ı kec kat kat helāl olsun

1665 Kimünle salınur geşt eyledükce sahn-ı gül-zārı

Sabā toğrı haber vir baāa ol serv-i revānumdan

Hazer lāzım harāmī-zāde isterse tıfıl olsun

Eşer itmekde peykāndan muzırdur nāvek-i süzen

Halāş olmaz kişi ebnā-yı cinsün vaz'-ı serdinden

Gehi sühāndan geh tışeden āzürdedür āhen

Kaçan ey çeşm-i āhū eylesen gül-geşt-i sahrā sen

Gazālān şevkile dir birbirine dīdeler rüşen

Gelürdi 'atse t̄abından dimāg-ı şahs-ı tasvire
Cemāda nūr-ı hūrşid-i ruhun ger olsa t̄ab-efgen

1670 Recā-yı vuslat itdükce baña ol şüh-ı hercāyī
Daḥi ikrārdan evvel peşimān gösterür kendün

///. //.. .///. //.

Ey şāne sür yüzün yūri dāmān-ı zūlfine
Ser-rişte-i ta'allukumı söyle mū-be-mū
Kāgıd gibi derūnı nice nakşa müsta'id
Ebnā-yı 'ālem oldı şināsī 'aceb dūrūr

///. //.. .///. //.

Bāri rū'yāda görün ey Yūsuf-ı Mısr-ı vefā
Bī-vecih çekdürme baña intizārı göz göre
Ağladukça ben cefādan kāmety arturdı yār
Eyleyen ol servi ser-keş çeşm-i giryānum gibi

///. //.. .///. //.

1675 Düşdükce mazhar-ı nigh it dil-fikārunı
Gözden bırakma bende-i bī-i'tibārunı

///. //.. .///. //.

Imtidād-ı va'd-i bī-incāza çıkdı gāyeti
Ey sehī-kādd medd-i ihsānūn uzatdı kāmety
Intizārı dāğlar yakdı derūna bī-hisāb
Çok buhūr ister 'acebdür ol perinūn da'veti

ŞİNĀSĪ-İ DĪĞER :

Zümre-i kuṣātḍan 'Abdu'r-Rahman Efendi, Bīn sek-
sen altı senesinde fevt oldu.

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Çāk çāk itdi tenüm hançer-i hecr-i dil-ber
Yārdan hiç bu kadar yāreye merhem mi gelür
Genc-i firkatda gelür 'āşıkı tenhāda komaz
Ey Şināsī ğam-ı dil-ber gibi hem-dem mi gelür

//. //.. .//. //.

1680 Bīn dāğ-ı tāze ister imiş iştirāsına
Kālā-yı vaşlı o mehūn āteş bahāsına

Ş Ū R Ī :

Dergāh-ı 'Ālī Yenīçeri çavuşlarından Diyarbe-
kirli Hasan Ağadur. Bīn yüz altı senesinde 'azm-i şüre-zār-ı
'adem itdi.

./// ./// ./// .///

Reg-i bārik-i hūnīn şanma dīdemde nümāyāndur
Çıkar ka'r-ı yem-i dilden dıraht-ı şāh-ı mercāndur
Nesīm-i āhdan gül-berg-i hātır olmuş efsürde
Ne tāb-ı nergis-i çeşmānda bir tāze nazar kalmış
Mu'ciz-i la'lūn Mesīh ü Hızır'ı mebhūt eylesün
Reşkden terk-i hayāt-ābād-ı nāsūt eylesün

./// ./// ./// .///

Şemîm-i zülfünü yād eyledüm 'anberden el çekdüm
Ruḥuñ seyr eyledüm gül-şende verd-i terden el çekdüm

1685 Küşāde bulmadum bir ḥāne-i āsāyişi nā-çār
Bisāt-ı nerd-bāz-ı çarḥ-ı bed-aḥterden el çekdüm
Degüldür ḥançer-i zerrin-kemerle mü-miyan üzre
O bir kuyruklu yıldızdur felekde keh-keşān üzre

Ş E V K İ

42^b Çömez-zāde Bursavî Mehmed Efendi. Bin yüz tārī-
hinde seyr-i 'adem-ābāda şevki düşdi. Vefātına 'Abdü'l-Hādī
Efendi'nün tārīhidür: ۱۱۰۰ جان شوی جنته عزم ایلدی

"Cān-ı Şevkī cennete 'azm eyledi

/./ /./ /./ /./

Mest ü medhūşuz şarāb-ı 'ışk ile ālūdeyüz
Yire geçse künbed-i çarḥ-ı felek āsūdeyüz

//. //. //. //

Āsar-ı tegāfūl görinür her nigeḥünde
Āyā ne günāh eylemişüz ḥāk-i rehünde

Ümmid-i şubuh eylesün şām-ı ğamunda
Bir dil ki esirün ola zülf-i siyehünde

./// ./// ./// .///

1690 Gözüm mānend-i cū ak̄sa nola bahr-i Sitanbūla

Şıla lâzım gelür elbette ey dil mā-i mevsūla

// . / . / . / . /

Gel gel hisār seyrinün āb ü hevāsına
Cān nakdini virürsem* ucuzdur kirāsına

/ . / / / . / / / . / /

Tābiş-i mihr-i ruḥundan eylediler ilticā
Nize-dārān-ı ḥayālüm sāye-i müjgānuna
Zerreler gibi yolunda gerçi olduk ḥāk-pāy
Degmedük ey mihr-i enver buse-i dāmānuna
Fitneler şalup perişān eylemezdi dilleri
Ey perī yüz virmesen zülf-i 'abīr-efşānuna

Ş E H D İ : (Derkenar "Şehdī Efendi"dir)

Dīvān-ı Hümāyūn Kātiblerinden İstanbulī Muş-
tafa Çelebi. Bīn toḳsan sekiz senesinde şehd-i mevtle şirīn
kām oldu.

/ . / / / . / / / . / /

1695 Geh şikest-i ḥāṭır eyler geh mürüvvet gösterür
Gör benüm mir'āt-ı ṭab'um nice şüret gösterür

Ş E H D İ :

Diyārbekrī Yahyā Efendi. Sofya Müftisi iken
bīn seksen ikide çāşni-senc-i şehd-ābe-i mevt oldu.

* Metinde (virsem)

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Ol perī-ruhları üstindeki giysü götürür
Sihr için 'āşıkına şan iki cādū götürür
Görinen girye degül dīde-i 'āşıkda şehā
Yollarun sulamağa şīşe ile su götürür

./// ./// ./// .///

Görince āfitāb-ı rüyını giryān olur yārūn
Bizi düşüren yanında dā'im çeşm-i giryāndur^{*}
Degüldür lāle yer yer görinen şahrā-yı mihnetde
Nişān-ı eşk-i hūn-ālūde-i Mecnūn-ı nālāndur

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

1700 Nāme-i yāri gözünden şakınur 'āşık-ı zār
Yüzine sürmez anuñçūn ki olur ter kāğıd
'Āşık oldu dūr-i dendāne leb-i yāre sadef
Cismin eylerse nola 'ışk ile sad-pāre sadef
Dāye-i bahr anı āgūşa çekerse yeridür
Oldı bir dürr-i yetīme yine gehvāre sadef

./// ./// ./// .///

Dil-i ğam-gīne oldem sāgar-ı Cemşīd gösterdüm
O huffāş-ı ziyā-inkāra bir hūrşīd gösterdüm
Eser itdürdi kalb-i yāre āh-ı āteşinin dil
Hezārān āferīn āna geçürdi tiġin āhenden

^{*} Bir hece eksiktir.

1705 Olurken şem'-i hüsnün pertev-efken meclis-i ğayra
şeb-i ğamda dil-i pervâne sūzān olmasun dırsın

//. /. .//. /./

Fāş itdi halk-ı 'āleme rāz-ı nihānumı
Gözden bırakdum 'ākıbet eşk-i revānumı
Bī-hūde gerd-i kūçe-i pāzār-ı hayretem
Bilmem cünün-ı 'ışk ile sūd u ziyānumı
Kavs-i kuzah degül görinen āsumānda
Çarh-ı berīne asdı zemāne kemānumı

43^a

Ş E H R Ī

Malatıyavī 'Ali Çelebi. Dīvān-ı Hümāyūn Kātiple-
rinden Nef'ī perverdelerinden, bīn yetmiş birde şehir-i vücū-
dın top-ı şerer-efken-i mevt harāb itmişdür. Fevtine Şeyh
Nazmī'nün tārīhidür: ۱۰۷۱ اه شهرى كوجدى بزم جته

"Ah Şehrī göçdi bezm-i cennete
Müretteb dīvān-ı sūz-nākinden muntehabdur (30)

ez-Na't-ı Şerīf

Rubā'ī

//. .//. ./// /

Şehrī sebab-i hilkatunı derrāk ol
Ālāyış-i dünyā-yı denīden pāk ol

(30) Seyrek-zāde tez. Ali Emiri nüshasında da şâirin divânı olduğu kayıtlıdır. Üniversite Ktb. nüshasında bu kayıt bulunmadığına göre ilâve müstensihâ âididir. Bak. "Şehrī"

1710 Na't-ı şeh-i kevneyne zebānūn vakf it
Nev-bülbül-i gül-zār-ı gül-i levlāk ol

././ ..// ././ ../ (//)

İdince cilve benānumda kilc-i müşg-agīn
İder şāhīfe-i eş'arumı nümüne-i çīn
Kelām-ı şāfum ider kec-hayālī rāst-nūma
Mişāl-i āyine vü mün'akis nüvişt-i nigīn
Göreydi cünbiş-i hüsn-i sevād-ı mısra'umı
İderdi sûre-i nev-hattına bütān taẓmīn
Safā-yı zemzeme-i nutk-ı âteşinümdür
Hemîşe sürhî-i rûy-i nikât-ı tâze-terīn

1715 Beyān-ı vāki'-i-i şi'rūmı göreydi Selīm
İderdi genc-i dilin şarf elzem-i tahsīn
Zehī mudakkik-i imkān ki kilc-i re'yi ider
Kenāra zerreyi taşvīr-i mihr ile tezyīn
Olaydı cevher-i mir'āta hıfzı kuvvet-baḥş
Mişālin eylemez idi ḥalās-ı āyine-bīn
Felek nedür ki anı ittiḥāz-ı ḥaşm ider
Olan medīḥa-tırāz-ı Resūl-i kurb-nişīn
Gönül bir āfet-i devrānūn oldu ḥayrānı
Ki mihre ḥande ider meşrık-ı girībānı

1720 Virür tebessüm-i la'l-i leb-i gül-efşānı
Derūn-ı bülbül-i taşvīre zevk-i nālānı

Rumūz-ı kuse-i delil-i rüsvāyı *

Hayāl-i zülfi mühim-sāz-ı nā-Müselmānı

Zebān-ı tūtī-i tasvīri nükte-senc eyler

Edā-yı mu'cize-i la'l-i sükker-efşanı

Çemen zemīn-i cihān oldu şöyle 'anber-hiz

Dimāğa sāye-i gül daḥi buy ider izhār

Seher-geh eyledi gül-pister-i letāfetden

Nesīm-i hānde ile ḡonce ḡonceyi bīdār

1725 Dem-i vişālde mürḡ-i nigāh-ı 'āşık var

Hezār hāne harāb oldu āşiyān-ı hezār

Ne mümkün āh ile olmak imtihān-ı şu'le

Ki hufte her şererinde cihān cihān şu'le

İdince 'arızun izhār-ı tāb-ı şerminden

Şerāre şanma ki olur 'arak çekān şu'le

ez-Ġazeliyyāt

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

43^b

Tā ki feyz oldu ezel nuṭk-ı şerer-nāk bāna

Dāḡ ber-dildür o günden beri eflāk bāna

//. /.//. .//. .//

İtdi hücum-ı 'ışk-ı melāmet-eser bāna

Hem-demlik eyle ey dil-i āşufte-ser bāna

* Vezine göre eksik heceler var.

1730 H^Vān-ı ğam üzre itmeyelüm ey gönül nizā'
Dāğ-ı derūn saña laht-ı ciger baña*

././ ..// ././ ../ (//)

Disem müjende mi dil yohsa ebruvānunda
Virür ya tır ya tığ ile cevāb baña

//. .//. .//. .//

Çek zevk ile zehr-āb-ı ğamı ey dil-i şeydā
Minnetle olan cām-ı Cem'i itme temennā

Ol 'āşık-ı derdüm ki devā tālibi olmam

Derd-i dile vakf olsa şifā-hāne-i 'İsā

Bir dil ki ider 'ışk-ı ciger-tāb ile ülfet

Benzer o ketāne ide meh-tāb ile ülfet

((././)) ..// ..// ..// ../ (//)

1735 Haṭ degül cām-ı lebün eyledi sürme-ālūd
Tā ki dehr eyleye āvāze-i hüsnün mesdūd

/.// /.// /.// ./

Bāde def' itmek ne mümkündür ğam-ı hicrānūnı

Ol da cūş-i giryeden çeşme gelince āb olur

Şöyle imsāk üzre devr eyler ki Şehrī rūzgār

Ye'sden de korkaram erbāb-ı dil me'yūs olur

//. .//. .//. .//

Yā Rab bu ne i'cāz-ı hasendür ki ol āfet

Şirini şeker-hānde ile Kūh-ken eyler

* Vezin bozuktur.

/./ /./ /./ /./

Ḳadrümüz fehm eylemezse nola Şehrī rūzgār
Biz gelince dehre oldu dāde-i iz'ān kūr

././ ..// ././ ..// (//)

1740 Buḡa ne şem' taḥammül ider ne pervāne
Dem-i vişālde sabr ü şitāb āteşdür

/./ /./ /./ /./

Dil-sitānum tıfl-ı 'işmet-dāye bir maḥbūbdur
Sāyesinden eyler istiḥyā 'aceb maḥcūbdur
İmtizāc itmek olurdu neylesün sa'y ü niyāz
Nāz dirler sa'y-i lutfı bir 'aceb bed-ḥūdadur

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Dil-i mecrūhumuzı zaḥm ile yād eyle yeter
Zaḥm-i 'ışka yine zaḥm ile müdāvā iderüz

././ ././ ././ ././

Nücūm-ı dānişümde şehir gördüm tāli'üm dir kim
Bu tāli' şāhibi ḥar olmayınca behre-ver olmaz

1745 Şakın 'arż-ı ma'ārif eyleme dīvān-ı devletde
Bu 'arż-ı ḥālūn ey Şehrī mahalli der-kenār olmaz

././ ././ ././ ././

Taḥmīr idince mücid-i 'ālem ḥamīrümüz
Āyine kıldı şāhid-i ḡayba zāmīrümüz

Bir āfitāba ta'na ider yāre 'āşıkuz
Olsa 'aceb mi zerreden artık rakībümüz

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Bakmadı harf-i temennāma o mecmū'a-i nāz
Zāyi' oldu bu kadar eyledüğüm meşk-i niyāz

//. .//. .//. .//

Kurbānūn olam eyleme isrāf-ı tecellī
Bir vechile dīdārūna tāb-ı nazarum yok

../ ..// ../ ../ (//)

1750 Bu kār-hāne-i hayretde āna hayrānuz
Ne gönlümüzce günāh ne hod sevāb itdük

//. .//. .//. .//

Şeb-tā-be-seher geşt iderüm hāne-be-hāne
Şem'ini yitürmiş ben o pervāneye döndüm
Kābil mi o ebrūya Mesīh itmeye secde
Zīrā yed-i kudretle terāşide şanemsin

//. /./. .//. /./

44^a

İtdi firār leşker-i nāz ü teğāfüli
Bilmem ne söyledi yetişüp hat kulağına
Kankı gam ile muştariib olsun bu 'ālemün
Yazık degül mi Şehrī-i zārūn dimāğına

./// ./// ./// .///

1755 İder hem remz-i vaşlın hem hilāfın bir nigāhında

Olur mı müttehîd `ikrâr ile inkâr bir yerde

Der-i mey-hânede Şehrî-i rüsvâ-mesti dün gördüm

Yıkılmış kendü bir yerde yatur destâr bir yerde

/.// /.// /.// ./

İtme ey gül-bün nihâlüm eşk-i çeşmüm pây-mâl

Âfitâb-ı 'âlem-ârâ yerde kor mı şeb-nemi

Ş E H R î :

Tekfurtağında Hamâmî Memiş Efendi'dür. Mecmû'a-i
güftârandan nümunedür:

//. //.. .//. ./

Gülmîh-i bâb-ı kâsr-ineşât oldu bülbüle

Her gonce-i sefîd ki itdi bedîd gül

Gonce 'akîk hâr kalem külbe gül-sitân

Şehrî çemende çarhı elinde ferîd gül

/.// /.// /.// ./

1760 Şâyet ol şüh-ı cihân bir şey tırâş eyler şakın

Fikr-i hattile seni hâtır perîşan görmesün

//. .//. .//. .//

Tâb-âver olur târ ile pûdı bedenümden

Kettân ü kamer 'ibret alur pîrehenümden

Deryûze-i bû eylemeden nâf-ı gazâlün

Hun oldu dili turra-i 'anber şikenümden

/./ /./ /./ /./

Zālim-i ber-geşte-hāle şeş-der-i idbārda
Baht-ı zār-ı hīle-bāzı bir dü-şeş göstermesün
Olmasun vāreste pīç ü t̄ab-ı ğamdan kīne-cū
Mār-ı sermā-dīdeye Tañrı güneş göstermesün

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

1765 Dili āşūfte-dimāğ itdi nesīm-i hoş-bū
Beni sevdā-zede-i kākūl iden budur bu
Çeşm-i mesti bāna bir nīm-nigāh itmişdi
Ol zemāndan berü gec vaż' ider oldu ebrū
Oldum āmed-şud-ı evhām ile bīgāne-i h^vāb
Bilmezem bāna ne sihr itdi o çeşm-i cādū

Kıt'a

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

Yüz sürermiş ruh-ı dil-dāra rakīb-i nā-pāk
'An-karīb āna bir āfet irişür çok sürmez
H^vāb-ı ğaflet bürümüş dīdelerin mağrūrūn
Düş olursa o cefā-pīşeye kim düş görmez

Ş E Y H İ :

Şeyh Müstakīm Efendi'nün maḥdūmı (31).

(31) Seyrek-zāde tez.'de "Şeyhī" mahlāsı ile bir şâir yazılı olup "Allame" ve "Nakib" olduğu, H.1043'de vefat ettiği ve mükemmel divanının bulunduğu bahsedilir. Nuhbe'de ise bu şâirin Şeyh Müstakīm Ef. maḥdumu mu yoksa bir sonraki Mehmed Ef. Bursavî mi olduğu belirlenmemiştir.

./// ./// ./// .///

1770 Gönül tek mest-i cām-ı bāde-i bezm-i vişāl olsun
İçerse kanımı ol zālîme kat kat halāl olsun

Ş E Y H İ :

Bursavî Mevlevî Şeyhî Mehmed Efendi.

///. ///. ///. ///

Gitmez revîşi ol şeh-i hüsnün nazarumdan
Bu dīde-i hasret-zededür h^vābda olsa

./// ./// ./// .///

Şafak zan itmenüz etrāf-ı gerdūnda olan humret
Fürûğ-ı âteş-i dildür ki gül-gün oldu gitdükce

Ş E Y H İ :

Kudsî-zāde Şeyh Seyyid Mehmed Efendi. Nakî-
bü'l-eşrāf. Bîñ seksen beş senesinde 'azm-i hazîretü'l-
kuds itdi⁽³²⁾.

///. //.. ///. /./

Servün çemende kaddüne meyl itmege senün

Ey nev-nihāl-i bāğ-ı letāfet ne cānı var

44^b

Ey dil şakın o çeşm-i siyeh-mest-i 'işvenün

Destinde hançer-i nigeş-i bî-emānı var

(32) Seyrekzāde tez. 'de şâirin mecmu'ası olduğu ve vefatına Feyzî'-
nin düşürdüğü şu tarih kayıtlıdır: ١٠٨٥ منزلی عدن اوله قدسی زاده نك الفاتحه
Bak. "Şeyhî"⁽¹⁰⁸⁵⁾

1775 Dermān olursa derde o der-gāhdan olur
Şeyhī ziyāret it der-i pīr-i muğānı var

./// ./// ./// .///

Nihān olsa gözümden ol hayāl-i dil-sitān gitmez
Verā-yı ebre girse mihr-i raḡşāndan gitmez*

//. //. //. //

Hem-zād gerek himmet-i erbāb-ı mekārım
Yohsa kişi taklīd ile sāhib-kerem olmaz
Mestāne süzüp çeşmini oldı nigeh-endāz
Mürğ-i dili sayd eyledi ol gözleri şeh-bāz
Çam def'ine yetmez mi mey-i şive-i dil-dār
Ey dil hele der-beste degül mey-gede-i nāz

//. /.//. //. /.//

1780 Tertīb-i sūr eyledi gül mevsimi yine
Rez duhterine hātem-i la'lün nişān gerek

((//)) ..// ..// ..// ..// ((//))

Kākūli şeb yüzi meh nāhun-ı engüştı hilāl
Bir güzeldür depeden tırnağa dağ hüsni cemāl

Ḥ A R F Ū ' S - S Ā D

Ş Ā B İ R :

Gelibolu'da Mevlevī Şeyhī Pārsā Mehmed Efen-

* İki hece eksiktir.

di'dür. Mevleviyyet tarîkına sülûk idüp Sofya'dan ma'-
zûl. Bin toksan bir senesinde ârâm-gâh-ı bîhişte revân
olmağa sabrı gitmişdür. Müretteb divân-ı belâgat-'un-
vânından nuhbedür⁽³³⁾.

ez-Na't-ı Şerîf

//. .//. .//. .//

Hürşid-i kerem-perverine kubbe-i eflâk

Şem'-i kerem-efrûz-ı nihân-hâne-i Esrâ

Ebr-i keremiâb-dihigül-şen-i îman

Tig-ı di-dümi mâhi-i tarîki-i inkâr

Fermânı sudûr eylese ger tîr ü kemâna

Peykândan evvel yetişür menzile sūfâr

1785 Der-bân-ı der-i devleti Sıddîk ile Fârûk
Cârüb-keş-i hîdmeti Zi'n-nûr ile Kerrâr

Bir zerre cemâlinden eger görmese pîrtev

İtmezdi gül-i mihri felek ziynet-i destâr

El-hâsıl o baîr-i keremün vâsf-ı kemâlin

İcrâ idemez lûle-i ser-çeşme-i güftâr

(33) Seyrek-zâde tez.'de Divân'ndan söz edilmeyip Mecmu'ası ol-
duğu kayıtlıdır. Bak, "Sâbır"

ez-Ğazeliyyāt

./// ./// ./// .///

Pür olmuş deşt-i 'ālem sayd ile sayyād nā-peydā
Şehīdān-ı mahabbet bī-'aded cellād nā-peydā

Nümāyān ğamze-i hūn-rīzi mahfī la'l-i cān-bahşı
Diyār-ı hūsnde bīdād zāhir dād nā-peydā

1790 Hadeng-āsā der-i devlet-meāba toğrılup geldüm
Kad-i ham-geştemi dūr itme yanundan kemān-āsā

/./ /./ /./ /./

Hem-dem-i hār olmadan kaşdın su'al itdüm didi:
Ğonçe-veş handān olup ol gül-būn-i āzād "Hīç"

Gerden-i teslīm mevkūf-ı işāretdür hemān
Zōr virme tīğūna ey ğamze-i cellād hīç

Būs-ı la'lūn bīm-i hışm-ı ğamzeden terk eylemem
Māni' olmaz çāşnī-i sükkere bādām-ı telh

//. //.. .//. /./

45^a

Zevk u safayı şu'bede bāzan-ı rūzgār
Bilmem ne sih̄r idüp ih̄faya çekdiler*

1795 Sākī elünde cām-ı leb-ā-leb midūr nedūr
Def'-i ğama devā-yı mücerreb midūr nedūr

//. //.. //.. /./

Timşāl-i yāri yazmak istersen ey musavvır

* Eksik heceler var.

Serv üzre şem'-i rahşan şem' üzre dūd göster

./// ./// ./// .///

Bilür şem'-i ruḥı pervāne-i 'ıṣkī kebāb eyler

Anunçün 'āşık-ı bī-sabrdan yār ictināb eyler

Çeküp cām-ı ḡamı pinhān yine mesrūrluk göster

Hemīşe mest ol amma 'āleme mahmūrluk göster

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Bakmayan sāḡar-ı mīnā-yı meye sākīnūn

Hüsn-i yah-pāre-i yākūt-nūmasın ne bilür

./// ./// ./// .///

1800 Görinmez çihre-i ümmīd her āyīneden zīrā

Sikender yüz olur āyīne-i 'ālem-nūmā birdür

../ ..// ../ ../

O seng-dil giderek āhen-i ḥiṣār oldu

Ne tīr-i āh ānā ne ḥançer-i fiḡān geçeyor

./// ./// ./// .///

Ne denlū olsa dil-ber şīve-i imsākda māhir

İçüp bir sāḡarı sāḥīb-keremolmak mukarrerdür

//. //.. .//. //.

Hatt-ı ruḥın o ḡonce ne dem ki tırāş ide

Gül-zārı āşikāre giyāhı nihān olur

../ ..// ../ ../ (//)

Olurdu şehirde evvel 'azīm 'işretler

O bir zemān idi şimdi zemān-ı āhardur

1805 Hezār tecrübeden sonra yār iderse cefā

Tahammül it ki o da imtiḥān-ı āhardur

Cihānda biz o ġarībū'd-diyāra döndük kim

Ne kimse lehçemüz anlar ne tercemān bulınur

Metā'-ı zevk bulunmaz bu küçede Şābir

Kumāş-ı mihnet ararsān cihān cihān bulınur

/.// /.// /.// ./

Ta'n-ı a'dādan dil-i pür-tāb-ı 'āşık şād olur

Zahm-ı mikrās āteş-i şem'ün ziyāsın arturur

Hāme-i şeb-reng-i Şābir pek 'aziz olsa n'ola

Bu meşeldür yügrük at kendü ġidasın arturur

./// ./// ./// .///

1810 Olur biġānelerle āşinā ol bī-vefā ammā

Dimez bir kez bize biġānedür yā āşināmuzdur

//. // .//. //.

Pirān-ı hān-kāha irādet getürmezüz

Ammā ki sāde-rūlar alur ihtiyārumuz

Bast-ı mukaddemāt ide gördük vişāl için

Ammā netice bulmadı hergiz kıyāsumuz

/.// /.// /.// ./

Şem'-i bezm-ārā-yı dehr olsak da Şābir çāre yok

Çünkü baht-āşüfteyüz mikrās olur pervānemüz

.//.// ..// .//.// ..//

O nahl sāye-ber-endāz olursa başumuza
Temūz-ı gerdiş-i eyyāmdan ne ğam çekerüz

./// ./// ./// .///

1815 Kanā'at san'atında 'ilm-i iksīr-i ğam-ı 'ışkı
Ġinā-yı kalbe mālīk olmayan muhtāclar bilmez
Çekince tā der-āġūşa 'arūs-ı bīkr-i ma'nānūn
Tutup muhkem elin dāmād-ı isti'dād ayak başmış
Ruhūndan reng alup gül-rūy-ı handānını divşürmüş
Utanmış kāmētünden serv dāmānını divşürmüş

((.///) ..// ..// ..// ..// (///)

Sırr-ı 'āşık nola hurşīd gibi olsa 'ıyān
Kalmaz elbette dil-i penbede pinhān āteş

./// ./// ./// .///

45^b Zemīn-i sine(y) i hem-reng-i çarh-ı nīl-gün itsek
Yine ol lāle-zāruñ dāġın encümden füzūn itsek

//. //.. ./// .//

1820 Būlbüller itmez idi donanma nidāsını
Gül-zāra vārid olmasa tuġrā-yı āl-i gül

.//.// ..// .//.// ..//

İrişdi ġonce-i maksūd destüme tūtalum
Hırāş-ı nāhun-ı ser-tīz-i hāre neyleye lūm

./// ./// ./// .///

GÖnül pür āb u t̄āb-ı iştīyāk-ı cān-sipārūndur
Tebessümle virüp tiğ-i nigāha t̄āb neylersin
Bize sākī gūl-āb-ālūde virdi bāde-i nābı
Cihānūn hisse-dār olduk halālinden harāmından

//. /.// ./// .//

İtdük sūm-i semend-i teğāfūlde pāymāl
Bir pāre hāl-i zārımı ey bi-amān bile
1825 Künd oldı hançerüm dime ey şeh-süvār-ı nāz
Mir'āt-ı sīnem eyleyüp āna fesān bile

//. ./// ./// .//

Mi'mar-ı kerem bir niğeh-i lutf ide nā-gāh
Yapdı dil-i vīrānumı عمر الله *

/./ /./ /./ /./

Yār ile dād ū sited vādīsine düşmiş rakīb
'Aklı ol bī-çārenūn bir pāre pāzārī gibi

//. /.// ./// .//

Māt itdi ehl-i hīmmetī mansūba-i felek
Nat'-ı cihānda cūnbiş-i ferzāne kalmadı

/./ /./ .//

Başlaman ey hakikat ehli hemān
Ta'n-ı 'ışk-ı mecāza bir yerden

* Vezine göre eksik heceler var.

1830 Kıl kadar bir 'alākādur amma
Geçilür mi miyān-ı dil-berden

// . ./ / ./// /

Me'yūs-ı viṣāl olan ne yaman söylermiş
Esrārını yāre bī-gümān söylermiş
'Aşık geçinüp de vuslat-ı cānāna
Tālib degülüm diyen yalan söylermiş

S Ā H İ B :

Bursavī Hammāmī-zāde Derviş İsmā'ildür.

././ ./// ././ ././

Olup şikeste meded sākiyā sebū-yı şarāb
Dökilmesün yere lutf eyle āb-rū-yı şarāb
Ne feyẓdür bu ki rindān-ı mey-gedenün[★]
Akar ayağına her dem miṣāl-i cūy şarāb

S Ā H İ B :

Mevālī-i kirām zümresinden Pīrī-zāde Mehmed

Efendi .

// . ./ . ./// ./

1835 Bahtun ne denlū olsa siyāh olma muẓtarib
Āhır sevād bāşıra-i iztīrāb olur

★ Birinci mısırda vezin eksik.

Şāhib 'adūvlerūn dahi bu rūzgārda
Evrāk-ı 'ıyşı bir gün ola tār-mār olur

././ ././ ././ ././ (//)

Bu ihtiyāc ileleb-beste-i niyāz olmuş
Metānet-i dil-i pūr-iztīrāba söz yokdur

././ ././ ././ ././

Dehānından o şūhūn harf alınmaz yok yere bildüm
'Adūya va'd-ı lutf-ı 'aşıka dūşnām içün şaklar

././ ././ ././ ././ (//)

Hezār nāz ile ey şūh-ı nāzenīn senden
Dem-i niyāzda hūsn-i hitāba söz yokdur

1840 'Aceb mi olmasa zāhid şarābdan mahzūz
Olur mı şeb-pere hiç āfitābdan mahzūz

././ ././ ././ ././

Varur āgūş-ı āgyāra gelür inkārdan sonra
Baña bir buse virmez va'de-i sad-bārdan sonra

46^a

Virür keyf-i dü-bālā teşne-i būs-ı leb ü la'li
Mezāk-ı tab'a nūş-ı sāğar-ı ser-şāreden sonra

Yeter kār-ı dile tiğ-i nigeḥ müjgāna hācet ne
Kalur mı tire yer şemşir-i āteş-bārdan sonra
Kalur mı zāhidā inkāra yer yok zevk-ı mey böyle
Safā-yı būs-ı la'l-i dil-beri ikrārdan sonra

S Ā D İ K :

Şadrü'd-dīn-zāde Şeyhü'l-İslām Mehmed Sādik
Efendi. Bin yüz yigirmi birde 'ukbāya hıram itdi.

/./ /./ /./ /./

1845 Dāneler saçar gözüm yaş ile gāhī demlenür
Tā'ir-i bahr-ı muhīt-i a'zam andayemlenür
Ahdan bir sille yetmişdür felekde çarha kim
Daḥi ol demden bu sā'atdūr dilā sersemelenür
Ka'be-i kūyında dil-dāruñ dem-ā-dem Sādıkā
Gözlerüm yaşın temāşā ile kim zemzemlenür
İki 'ālemden geçürdi gönlümi tīrūñ senūñ
Gayrı dil-berden 'alākam kesdi şemşirūñ senūñ

S Ā D İ K :

Şeyh-zāde mahdūmı Mehmed Efendi. Müderrisinden.
Bin altmış sekizde fevt oldı.

/./ /./ /./ /./

Feyz-i cāmı gör ki rīzān olsa her bir katresi
Rind-i dürd-āşām elinden sübhatü'l-ebrār olur
1850 Ol Süleymān-ı zemānuñ la'l-i gevher-pāşına
Kendüyi nisbet idermiş hātemūñ taş başına

Bisütün-ı ğamda gönlüm tişe-i hicrânunı
Tuymadı Ferhâd-veş tokunmadukca başına
Nâr-ı sūzân-ı ğamunla dâğ dâğ itdün beni
Bezm-i 'ışk içre söyünmez bir çerâğ itdün beni

Ş Â ' İ D :

Hasan Efendi-zâde.

/./ /./ /./ /./

Sürme şanmañ zâğ virmiş ğamzesinün tığına
Göz karartmış katline 'uşşakun ol çeşm-i siyâh

// . // . // . //

Geldi gülerek bûlbûl-i dil-haste cemenden
Bir gizli haber var gibi ol ğonce-dehenden.

1855 Girdükce o gül-çihre bedenden çekilür cân
Geldükce gelür böyle keş-â-keş çekilür mi

S U B H İ :

İstanbulî Ahmed Efendi, Edirne'de şehr-emîni
rûz-nâmecisi iken bin yüz birde şâm-ı hayâtı subh-ı memâta
resîde oldı. Divânından müntehabdur:

././ ..// ././ ..// (//)

Esir-i derd-i firâkuz vişale muhtâcuz
Harîk-i âteş-i 'ışkuz zülâle muhtâcuz

İderse dil nola bülbul gibi fiğan her dem
Hemîşe şevk ile bir cemāle muhtācuz
Kuy-ı dil-berde bulurlar mübtelālar birbirin
Kuşe-i mihnetde yoklar aşınālar birbirin
Fülk-i cān ü dil düşe bahr-ı gama ta'cīl idüp
Basdururlar āh kim mevc-i belālar birbirin

//. /./. .//. /./

1860 Vırse sabāya kakülünī dāmenün gibi
Başdan çıkarma zülfünī pīrāhenün gibi

Ş U B H İ :

Ahmed Efendi. Tekfurtağlı. Müderrisinden. Bîn
yüz sekizde maktûl oldu.

(/.//) ..// /./ ../ (//)

46^b Bir ayāğ üzre eyleyüp hîdmet
Bezm-i yāre döner kebāb ü şarāb

Ş A B Ū H İ :

Mevlevî Şeyhî Tokatî Ahmed Dede. İstanbul'da
Yenikapı Zāviyesinde şeyh iken bîn elli yedî senesinde Şa
buhî-nuş-ı cām-ı merg oldu. Müretteb dīvānından nuhbedür⁽³⁴⁾

(34) Seyrek-zāde tez.'de Mevlevî şeyhî olduğu ve mükemmel dīvānının
bulunduğu kayıtlıdır. Bak. "Şabuhî"

///. .///. .///. .//

Ey zāt-ı şerîfün sebep-i hilkat-i eşyâ

Şahid şeref-i zātuna Yāsîn ile Tâhâ

Ma'sûk-ı ezel zevkini zühd ehline sorma

Hurşîd-i ziyâ-bahşî ne fehm eylesün a'mâ

Sır virmeyicek ehl-i fenâ sırrı bilinmez

Her ecnebiye sanma ki yüz göstere ma'nâ

1865 Sûzen gibi geç atlas-ı çarhı güzerân it

Bağlanma felek seyrine mânend-i Mesîhâ

ez-Gazeliyyât

./// ./// ./// .///

Hıram itse kıyâmetler kopar ol serv-i müstesnâ

Ayağına akar erbâb-ı 'ışkûn gönli âb-âsâ

Şabûhî bâde-i la'l-i lebûn şevkiyle mest oldu

Ayağa düştü pâmâl oldu gitdükce şarâb-âsâ

/./ /./ /./ /./

Duhter-i rez cılve-gâhı oldu çün cām-ı şarâb

Haymeler tutsa 'aceb mi üstüne anun habâb

./// ./// ./// .///

Haṭ-ı cānān olur 'ışk ehli giryān olmağa bā'is

Bahār eyyāmıdır her yerde bārān olmağa bā'is

/./ /./ /./ /./

1870 Cevher-i cāna tekellüm-bahş kılmuş fem dîmiş

Nā-şüküfte gonceye la'l-i suhen-gū koymış ad

// . // . .// . // .

Āh eyledükce iki gözüm pür-sirişk olur
şol cāmdur ki cüz'i hevā görse nem çeker

/ .// / .// / .// / .//

Dāne-i hālin ser-i kūyn bihişte virmedük
Āferīn ey dil saña 'ālemde ādemlik budur

// . // . .// . // .

Güller açıldı bāğa şafā virdi nev-bahār
Āyīne-dār-ı şāhid-i zevk oldı cūy-bār
Gül-şende küşe küşe şalinsun şafā ile
Bir serv-kaddı cūy-sıfat eyleyen kenār

/ .// / .// / .// / .//

1875 Leblerün ser-çeşme-i Hızr-ı bakānūn 'aynıdur
Ḥatt-ı la'lün āyet-i fihi's-şifā' mazmūnıdur
Leb-i la'li cām-ı şarāb-ı tahūr

وفيه شفاء لما في الصدور

.// .// .// .//

Kaçan sinemde yer yer yāre görse yār olur handān
Sadef çāk olmayınca lü'lü'-i şehvār göstermez

/ .// / .// / .// / .//

Meyl idenler hūsnüne dāyım perişān-hāl olur

Fıkr-i zülfün hâtır-ı 'âşıkda cem'ıyyet komaz

//. /.// //. /.//

Ġark-âb-ı 'ışk olanlar bulmaz halâşa ferce

Bahr-ı muhîr-i 'ışka zîrâ ki sâhil olmaz

//. /./. .//. /./

1880 Hattı gelince meyli ziyâde oldu 'âşıka

Bir âlet-i vefâyımış ol gamze-kâra hat

/.// /.// /.// /./

Zülf-i 'anber-bârûnı ruhsâr-ı pür-envâra çek

Ehl-i ruhı ey sanem bir halka-i zünnâra çek

Yâra 'arz eyle dil-i sad-pârenün ahvâlini

'Âşıkâne sîne-i mecrûha yir yir yâre çek

((.//)) ..// ..// ..// ..// ((//))

47^a

Çeşm-i pür-eşk-i revânumda hayâl-i kaddün

Benzer ol serve ki ser çekdi kenâr-ı cûda

//. .//. .//. .//

Devr eylemedin 'ıyş ü şafâ defterini tay

Peymâneyl devr itdüregör sâkî pey-â-pey

/.// /.// /.// /./

1885 Nice olur lücce-i gamdan dil-i rindân necât

Zevrak-ı bâde yirîn tutdı düttün kalyonu

S İ H H A T İ :

Tokātī 'Abdū'l-Latīf Çelebi. Bīn yüz dört
senesinde terk-i sıhhat idüp rihlēt eyledi.

/./ /./ /./ /./

Pāy-ı yāre düşmege ağıyardan nevbet mi var
Sāyesinde naḥl-i ümmidün meger rāḥat mı var

S İ D K İ :

Muṣṭafa Paşadur. Tezkireci ve nişancı olmış-
dur. Bīn altmış beşde sıdk-ı hayātı kızbe tebdīl oldu.

././ ././ ././ ././

Nice Behrām-ı gūr-ı gūr içinde kıldı nā-peydā
Yatur zīr-i zemīn içre nice bīn Hüsrev-i Dārā

/./ /./ /./ /./

Bāğ-ı devletde kad-i mevzūnı serv-i ser-bülend
Būstān-ı ma'rifetde kilki naḥl-i miyve-dār
Külçe-i mihri felek saymazdı hergiz zerreye
Olsa iksīr-i gubār-ı der-gehinden hisse-dār

(././) ..// ..// ..// ..// (//)

1890 Demidür bülbul-i endīşe olup nağme tırāz
Çemen-istān-ı taḥayyülde ola velvele-sāz

Açılup gonce-i hâtır ola şād u hurrem
Gül-i ümmîd ile ser-sebz ola destâr-ı niyâz
Nem-i cûdunla mutarrâ çemen-istân-ı kerem
Bād-ı lutfunla küşâde gül-i handân-ı kerem

/// ./// ./// .//

Mest-i bî-reng-i fenâ olsa bir 'âşık^{*}
Konmaz dil-i sâfına anuñ reng-i 'alâyık
Göstermez idi semtini ol Ka'be-i cânun
Şâf olmasa mir'ât-ı dili Kible-nümanun

/// ./// ./// .//

1895 Tut ümîdi bî-vefânun va'd-i bî-peymânına
Kim bilür şâyed gelür bir gün vefâ meydânına

/// ./// ./// .///

Meger kim nûkhet-i zülfini uğratmış sabâ bâğa
Dimâg aşûfte gördüm 'andelîb-i nâle-pîrâyı

S I D D İ K :

ez-Kasîde

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Hoşca düşsün kesimi diyü misâl-i hayyât
Âhen endâze elinde beden ölçer şemşîr

Başını ezdi kılıç balığı gibi hasmun

* Vezine göre eksik hece var.

Yem-i rezm içre o sayyād-ı hüner-ver şemşir
Zür-ıbāzūsı ile eyledi teşhîr-i bilād
Kesime kesdi arāziyi ser-ā-ser şemşir

1900 Devr-i 'adlünde bulunmaz kesici nāmında
Meger ola yine ey nāzım-ı kişver şemşir

././ ..// ././ ../ (//)

Hemîşe eyledi üftāde dilleri ber-dār
Ne aşılacak imiş zülf ü kākül-i dil-dār

.//// .//// .//// .////

Dem-i hat vaşlın ol meh 'āşıkā in'ām için şaklar
Neval ü ni'metin çün her kişi ahşām için şaklar
Niçün tezyîn ider gül-günelerle duhterîn sākî
Meger gönlüm gibi bir merdümi āşām için şaklar

47^b

Ş A D R İ :

Şeyh Selāmi-zāde Seyyid 'Abdü'l-Bakîdür. Perā-
vādî'den(?) zuhūr idüp kuṣat tarîkına sülûk itmîşdür. Bin sek-
sen ikide şadr- nişîn-i huld-i berîn oldu.

//. /./ .//. /./

Gönlüm akıtdı kendüye bir āteşin-mizāc
İtmez sanurdum ābile ben āteş imtizāc

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

1905 Kıt'a meşk eyler iken seyr idüp ol bü'l-hevesi

Didüm ey şüh-ı cihānum ne güzel kıt'an var

///. //.. .///. //.

Pir-i muğān mey-gedede meyle eglenür

Derviş tekyede yā neyile eglenür*

S A D R İ :

Bağdādī Şeyh Mehmed Efendi. Şeyh Nazmī Efendi
hulefāsından. Bin yüz yigirmi tokuzda fevt oldu.

.///. .///. .///. .///.

Dil-i mir'at-ı 'āşık rīze-i elmās olur bir gün

Şakın ey bī-vefā seng-i sitemle pārelendürme

Devā me'mül-i la'l-i hokka-i lutfun iken 'ālem

Tabībüm haste-i hicrānunu bī-çārelendürme

Ne mümkün sayd tanzir-i hüma-yı nazm-ı 'ālī-cāh

Meded şahin-i tab'un Sadriyā āvārelendürme

S A F H İ :

Seyyid Sa'id Çelebi. Seyyid 'Abdū'l-Kerīm
Çelebi'nün h'āher-zādesidür.

/./// /./// /./// /.//

1910 Hasret-i şem'-i ruh-ı yār ile Safhī yan yakıl

Dāğ-ı pür-süzün gören pervāneler reşk eylesün

* Vezine göre hece eksikliği var.

// . /. . .// . /.

Şaldum akınla ceş-i sirişkümü her yire
Şeb-hün içün revân olalı kûy-ı dil-bere
Ayağ bezmi sâkî ayağıla düz yürüt
Gürz-i sebûyî karşı tutup saf-şikenlere
Feth oldu hışn-ı sine bedende ezân okı
Bang-i sürûd itdi gönül çıkdı minbere
Şafî tuylmak almağile māl-i şeb-nemi
Şah-ı bahâr gonceyi itdi müşadere

S A F V E T İ :

Mehmed Efendi. Mevālî zümresinden, Yenîşehir'-den ma'zûl. Bîn yetmiş beş senesinde âyine-yi 'ömr-i 'azîzi cilâ-yı bî-emân-ı mevtle safvet buldı. Dîvânından nuhbedür.

./// ./// ./// .///

1915 Ağız açmış tenümde yâreler 'arz-ı niyâz eyler
Olaldan zahmi dilde nevk-i peykânun zebân-âsâ

/./// /./// /./// /./

Yâre hem-meşreb gönül peymâne yetmez mi sâna
Bezm-i 'işret küşe-i mey-hâne yetmez mi sâna
Âşinâ çıkma nigâh-ı çeşm-i kâfir-kîşine
İltifât-ı gamze-i bî-gâne yetmez mi sâna

././ ..// ././ ../ (//)

Lebün anılsa gönlüm ider arzū-yı şarāb[★]
Dimāğ-ı cānı ider 'atse-riz b̄y-ı şarāb
Ağız bir eyledi sākī şurāhī sāgar ile
Lebün yanında yire düşdi āb-rūy-ı şarāb

1920 Ne hoşdur 'işret-i bezm-i çemen bu demde
Be-dest sāgar-ı mey der-begāl sebū-yı şarāb

./..// ..// ..// ../

Kısmeti neşve-i miñnet gibi erbāb-ı dilün
Def'-i ğam eyleyemez olsa dañi bāde-perest
Tolaşurmuş leb-i mey-gūnūna bezm-i meyde
Bir gün olur dil-i şeydā gibi sad-pāre kadeh

48^a

./..// ./..// ./..// ././

Tāze şāh-ı gonceden bir gül koparmış bağda
Hızr elinden şanki cām-ı āb-ı hayvān almadur

././ ..// ././ ../ (//)

Fiğanuñā h^vābda görsem ol perī-zādī^{★★}
Yine felek baña bir engeli havāle ider

./..// ./..// ./..// ././

1925 'Āşıkum sīnemde dāğ-ı āteşinüm tazedür
Bülbülüm her dem gül-i hasret-zeminüm tazedür

★ Vezin tutmuyor.
★★- Birinci mısradā vezin ve anlam yok.

././ ..// ././ ./ (//)

Fürüg-i pertev-i mihrünle ey sākī[★]
Elümde cām-ı mey-i hoş-güvār gül gül olur

//. ./.. .//. ./

Hayfā ne çāre şādi-i sāhil-i ārzū
İtdi şikeste mevce-i mihnet sefinemüz

././ ..// ././ ./ (//)

Esīr-i künc-i ğamum seyr-i yārdan me'yūs
Mişāl-i mürğ-i kafes nev-bahārdan me'yūs

./.. ./.. ./.. ./

Bülbül-i gül-zār-ı 'ışk olsa 'aceb mi Şafveti
Gül gül olmuş sīnesi bu şu'le-zār-ı dāğdan

//. ./.. .//. ./

1930 Benzetdi taze dāğile dest-i tazallümüm
Dāmān-ı dil-rübāda gül budāğına^{★★}

Ş U L H İ

Kasım-zāde Mehmed Efendi. Bin yetmiş birde
fevt oldu⁽³⁵⁾.

//. ./.. .//. ./

Zülfün ki ebr-i mevsim-i nisan-ı fitnedür

(35) Seyrek-zāde tez.'de Mecmua'sının bilindiği kayıtlıdır. Bak. "Sulhī"

★★ İki hece eksik, ★ Birinci mısradaki vezin ve anlam yok.

Şadāb-sāz-ı şahn-ı gül-istān-ı fitnedür

./// ./// ./// .///

Bulur rāhat der-i mey-hānede mestāne düşdükce

'Asā-yı āhile kalkar dil-i dīvāne düşdükce

././ ..// ././ ../ (//)

Görince 'arız-ı yarı bahār şeklinde

Sirişk-i ālüm akar cüy-bār şeklinde

H A R F Ü 'D - D Ā D

Ẓ A M Ī R Ī :

Zümre-i müderrisinden el-hāc Yūsuf-zāde Ahmed
Efendi. Bin elli yedi senesinde fevt oldu⁽³⁶⁾.

./// ./// ./// .///

Felekden bālış-ı zer-kār ümīdin eylemez 'aşık

Ser-i Mecnūn'a seng-i kuy-ı Leylā'dan haber virsün

././ ..// ././ ../

1935 Bu nev-bahārda ancak açıldı lāle-i dāğ

Küşād-ı gonçe-i dil kaldı bir nev-bahāra dahi[★]

(36) Seyrek-zāde tez. 'de Mecmu'a'sının bulunduğu kayıtlıdır. Bak.
"Ẓamīrī"

★ Vezine göre bir hece fazla geliyor.

Ẓ A M İ R İ :

Üsküdarî Mustafa Efendi. Dīvān-ı Hümāyūn
kātīplerinden, ba'zı vūzerāya teẓkireci olup bīn yüz
beş senesinde intikāl-i dārū'l-bekā zāmīrinden geçdi.

ez-Na't-ı Şerīf

/././ /././ /././ /./

Mihr-i rahmetsin vücūdunla cihān pūr-nūrdur
Eşref-i halk itdi Hak Kur'an ile mestūrdur
Māyedür erbāb-ı cürme bir nigāh-ı şefkatūn
Hāşe li'llāh sā'il-i lūtfun kapundan dūrdur
Nār-ı firkat sūz ider 'uşşākını pervāne-veş
Şem'-i bezm-i vuslatun hasret-keş-i mehcūrdur

///. //.. .///. //.

Gitdükce tāze dāğın arturdı sīnemüz
Dīnār-ı mülk-i 'ışkile toldı hazīnemüz
1940 Sāhil-nişīn-i kām olana söyle ey sabā
Girdāb-ı baħr-ı hayrete düşdi sefīnemüz

H A R F Ü ' T - T Ā'

48^b

T Ā L İ B :

Bosnavi Ahmed Efendi. Reīsü'l-küttāb olup bīn

seksen beş tārīhinde t̄alib-i temāṣā-gāh-ı 'adem oldu.

././ ..// ././ ../ (//)

Ṣabā o zūlf-i girih-giri pīç ü tāba düşürdün
Fütāde dilleri bī-hūde ıztırāba düşürdün

T Ā L İ B :

Şeyh Mehmed Efendi. Tokat Mevlevī-hānesi
şeyhi. Bin yüz senesinde fevt oldu.

./././ ./././ ./././ ./././

Gönül mir'atı kim ṣad-pāre-i dest-i hayālündür
Yine her pāresinden cilve-ger baksam cemālündür

T Ā L İ B :

Rum ili Kuzātından 'Ömer Efendi'dür. Bin yet-
miş beş senesinde fevt oldu.

/././ /././ /././ /./

Mümkün olmaz vaṣl-ı dil-ber keşret-i ağıyardan
Güyyā bir göncedür el irmez āna hārdan

Nakd-i ṣabrum aldı ḡamzen diyü ḡavgā eyledüm
Yār ile bir buseye ṣulh itdiler inkārdan

1945 Çeşm-i mestinden nigāh idersin ārzū*

Tālibā dermān umarsın derdüne bīmārdan

* Vezne göre eksiklikler var

././ ..// ././ ../ (//)

Dem-i viṣāl geṣer neṣve-i ṣarāb gibi
Kalur gözinde o demler ḥayāl-i ḥ^vāb gibi
Ṣeb-i firākda bāna cāme-ḥ^vāb āteṣ olur
Ṣabāḥa dek dönerüm sūz ile kebāb gibi
Fenā-pezi-ri-i bezm-i ṣebāneden bildüm
Bu 'ālemün de sonı Tālibā ḥarāb gibi

T Ā L İ B EFENDİ :

Bursavī. Mevālī-i kirām zümresinden Kürd Efen-
di-zāde Mehmed Efendidür. Erzenü'r-Rūm kādısı iken bin yüz
on sekiz tārīḥinde tālib-i seyrānı bīḥiṣt oldu. Tab'-ı la-
tifinden ser-zede olan dīvān-ı belāḡat- 'unvānından çıdedür.

ez-Kasāyides

././ ..// ././ ../ (//)

Enīn-i girye vü zār ile geṣdi devrānum
Felek idüp beni ḡam bōstānına dōlāb
1950 Olaydı mertebe-i 'afvine eger vākıf
Günāhdan 'arak-ı ṣerme ḡark olurdu ṣevāb
Düşeydi 'aks-i gül-i tab'ı deryāya
Olurdu feyzi ile heft-baḥrūn ābı gül-āb
Göreydi ol büt-i sīmin-teni olurdu bī-tāb
Düşerdi ḥatır-ı takvāya lerze-i sīm-āb

Karār itmedi dilde peykānı cānānūn*
Şikeste şişede kâbil mi hîç kim dura âb
Bu devr o devr-i şafâdur ki eyledi herkes
Mey-i neşât ile pür sāğar-ı temennâyı

- 1955 Cihān safâyile mir'āta döndi hiç söz yok
Bu demde tūtî-i tasvîr iderse gūyâyı
Mizāc-ı 'ālemi derd-i cedelden itdi halās
Tabîb-i sulh virüp şerbet-i müdāvâyı
Silāh-ı ceng bozıldı bu demde ehl-i veğā
Meger ki sîh-ikebāb ide tîğ-i bürrānı
Siper yerine gül-i cām alup sipāh eline
Becā-yı tîğ çeker şimdi mevc-i şahbâyı
49^a Mişāl-i ebrū-yı hūbān-ı hat-ber-āverde
Kemānlar itdi ferāmūş tarz-ı imâyı
1960 Halās ider seri derd-i telāş-ı şandaldan
İden hulūs ile ol süddeye cebîn-sâyı
İderdi dāne-i engürü subha-i ezkār
Olaydı eger bāğā tevbe-fermāyı**

Esbiyye
././ ././ ././ ././
O şeh-süvār-ı şecā'at ki atlas-ı felegi
Sezādur eylese zîn-puşi esb-i bālâyı

** Vezine göre heceler eksiktir.

* Vezin tutmuyor.

- Ne eşheb şüh-ı sebük-seyr kim hıram itse
Gezer gönülleri manend-i yār-ı her-cāyī
İdince cünbişe āgāz o kūh peyker olur
Zemīne zelzele-endāz şadme-i pāyī
- 1965 Dem-i haşırde o cevğanı sebük-reftār
İderdi gāltān gūy-ı zemīn-i gābrayī★
Gelince cılve-i reftāra pāymāl eyler
Hıram-ı nāz-ı bütān-ı Hıtā vü Yağmāyī
O çeşm-i şüh-kūheyl ādemi ider Mecnūn
O yāl ü dūm getürür yāda zūlf-i Leylā'yı
Verā-yı perdede gūyā ki şubh olur pinhān
Dökilse cebhesine mūy-ı 'anberīn-sāyī
Dem-i şitāb ānā nişīb ü firāz yeksāndur
Mişāl-i ebr ider seyr kūh ü sahrāyī
- 1970 Fūrūğ-ı na'li münevver ider şitāb itse
Mişāl-i pertev-i hūrşīd zīr ü balāyī
İder gūrīz-i ma'ānī hayāl-i şā'irden
Şitābı vaşfına kaşd eyledükce imlāyī
Anunla pūyede nūr-ı nezāre 'ācizdür
Ne mümkün eyleye sāye yanınca hem-pāyī
Mişāl-i merdūm-i dīde döner o semte hemān
Ne semte mün'aṭīf itse 'inān-ı imāyī

★ İkinci mısradā vezin bozuktur.

Mey-i sepīd ile sākī pūr itdi mīnāyī
Kabā-yı sebz ile seyr it o sīm-sīmāyī

1975 Dirāz- destī-i müjgān-ı dil-keşün komadı
Kemend-i turra-i hūbānda tīb-ı gīrāyī
Gelū-yı nātıkaya sürme-sāy olup gūyā
Görince lāl olur ādem o çeşm-i gūyāyī

ez-Ġazeliyyāt

//. .//. .//. .//

Deryāda iden ol dūr-i yektāyī temāşā
Bī-perde-i lafz eyledi ma'nāyī temāşā
Olsun ko alay seyrine yārān müteveccih
Biz idelüm ol gözleri alayī temāşā

/../ ././ /../ ././

Düşdi zemīn ü āsumān havf ile lerzeye gidüp
Seyl-i sirīşk bir yāna şu'le-i āh bir yāna
1980 Sabr u sebātumı ol māh eyledi çü āsiyā-yı bād
Halka-i zikirde dönüp bir yāna gāh bir yāna

//. /./ .//. /./

Mānend-i zahm-i tāze kim aġlardı Tālībā
Derd olmuş ola idi ġāyet devā*

((.//)) ..// ..// ..// ..// ((//))

Olmasun bend-girān zūlf-i girih-gīr baña
Gerdiş-i reng yeter halka-i zencīr baña

* Eksik heceler var.

Teşne-i tîğ-i helāküm o kadar kim görünür

Mevce-i āb-ı bekā cevher-i şemşîr bāna

Lālüm o hadde ğam-ı 'ışk ile kim bülbüldür

Tālibā nişbet ile ğonce-i tasvîr bāna

./// ./// ./// .///

1985 Eli baġlū kul ancak şanma der-ġahūnda ben şeydā

El el üstindedür 'arşa çıkınca ey melek-sīmā

(/./) ...// ..// ..// ../ (//)

Bir niġāh ile zebān-ı ġilemiz bend itdi

Komadı söz yeri ol çeşm-i suhen-sāz bāna

İtdi rāz-ı dili ifşā yine eşk-i hūnîn

Her zeman böyle virür reng o ġammāz bāna

Himmet-i 'ārif-i Rūmî ile Tālib çok mı

Rūmda mertebe-i 'Örfî-i şîrāz bāna

././ ..// ././ ../ (//)

Virür dimāġ-ı 'alîl-i humāra tāb şarāb,

Olur şudā'-ı dil-i teşneye gül-āb şarāb

1990 'Aceb bu bezm-i ġarābāt-ı dehrde rindān

Ne yer ne içeridiolmasa kebāb şarāb

// // // //

Olsa olmaz dīde-i Ya'kūb nā-bīnā ġarīb

Bu meşel meşhurdur dirler olur a'mā ġarīb

Yār idüp 'azm ü sefer düşdük vatandaşda ġurbete

Gitdi gül gül-şende kaldı bülbul-i şeydā garīb

Ma'ni-i bīgāne kadrin āşinādur feh̄m iden

Olmaz a'dā itse de ger dahl-i nā-ber-cā garīb

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Dün gice mahrem-i nezzāre-i ruhsārı idük

Çarh āyine siyāh eyledi sükkāna bu şeb

1995 Kimün āğuşı hayālindedür ol sīm-beden

Kim olur hāle 'aceb ol meh-i tābāna bu şeb

Hasret-i la'li ile dīdelerüm tā-be-seher

Seng-i pür-tābi-i ta'n eyledi 'ummāna bu şeb

//. //.. ///. //

Mahsul-i 'ömri eyleme berbād alma āh

Sad hırmeni iderdüm olur bir şirār hīç

Dendāne nişānesi lebünde nedür dīdüm

Virdi cevāb nāz ile ol şīve-kār hīç

../ ..// ../ ../ (//)

Ne denlū eylese bīdād herçi bād-ā-bād

Felekden eylemem feryād herçi bād-ā-bād

2000 Yem-i mahabbete düşsün kenāra çıkmaz ise

Sefīne-i dil-i nāşād herçi bād-ā-bād

Üzildi teşnegī-i āb tīg-i tizünden

'Aceb mi haste-i 'ışkun keserse cāndan ümīd

Cihānı dīde-i Ya'kūb'a hasret eyledi yār
İderse sürme nola gerd-i kār vāndan ümīd

./// ./// ./// .///

Virür güftārı ma'cūn-ı cevāhır-i ferah gūyā
Zebān ol hokka-i la'l içre bir kāk nūs mibla'dur

/./ /./ /./ /./

Her müjem bir lūle-i germ-ābe-i derd eyledi
'İşk dirler külhan-ı dilde bir āteş-pāre var

./// ./// ./// .///

2005 Zer-i yek-müşti-i noksan-pezīr olmaz kıyās eyler
Gül itdükce ziyāfet hāre bülbulden kebāb eyler
Bulınmaz bī-muhābā bir feres-rān-ı suhen şimdi
Hüner meydanını hālī bıraktı gitdi fārisler

/./ /./ /./ /./

Nev-heves 'āşıkda eşk-i lāle-gün efzūn olur
Çeşm-i dāğ-ı tazedde elbette hūn efzūn olur
50^a Hādīsāt-ı dehri gördükce olur 'ārif hamūş
Rūzgār ile o deryāda sūkūn-efzūn olur

./// ./// ./// .///

Esīr-i zūlf iken dil yāri çekdi dām-ı teshīre
Bu bağun rişte-ber-pā mürği sayd-ı şāh-bāz eyler

2010 Hayāl-i hāme düşmez her nihāl-ināza bār olmaz

Mahabbet zevkini inkār olunmaz pāk-bāz eyler

//. /. .//. ./

Doymaz nigāh-ı germe olur hūn-feşān-ı şerh

Bakmañ o māh- tal'ata nezzāre-bār olur

Yād eylemez hiç itdügi cevır ü cefāları

Cürmi hemān o şūh-ı cefā-cū baña bulur

Eyyām-ı 'ıydde öpüşüp nev-resīdeler

Birbirlerine şunmada la'līn 'akīdeler

'Uşşāk-ı telh-kāma ağız miski 'arz ider

Şekker-fürüş olup hat-ı leb nev-demīdeler

./// ./// ./// .///

2015 Biribirini geçmez hayli demdür çok zemanlardur

Semend-i seyl ile gül-gün-ı eşküm hem-'ınānlardur

Bedenlerden irişmiş tīg-i emvāc-ı fezā bir bir

Degüldür pençe-i mercān-ı hūnīn üstüh^vānlardur

Ġam-ı 'aşra sıkılmakla olur puhte vü sāfi

K'ider engüri şīre şīreyi şahbā fişār āhīr

//. /. .//. ./

Ağyārı öldürüp bizi eyler helāk reşk

Her birine fütādelerün nāz başkadur

((.//) ..// ..// ..// ..// ((//))

Çeşm-i insāf kadar kāmīle mīzān olmaz

Kişi noksânını bilmek gibi 'irfân olmaz

2020 Kayd-ı zencîr-i ğam-ı dehrden âzâd olamaz
Mevc-i deryâ-yı mey ol meste ki sühân olmaz

//. //.. .//. //

Gördük nice kaviye zafer bulduğun za'îf
Mînâdan ihtirâzdadur şimdi sengümüz

/.// /.// /.// /.//

Mürğ-i dil zülfünle buldı kayd-ı 'âlemden halâs
Düşmeyince dâma âzâd olmadı âvâremüz

Hayli demlerdür derûna merhem-i zahm urmadun
Tigûna âgûş-ı hasretdür dehân-ı yâremüz

././ ..// ././ ..// (//)

Müdâm sâgarı sâkî-igül-'izâr yür itmez
Felek bu bezmde 'ıyşî ber-karâr yür itmez

2025 Meyâne-i yem-i hayretde kaldı niçe zemândur
Sefîne-i dili bir lahza rûzgâr yür itmez
Hezâr kerre tolar câm-ı dîde-i terümüz
Şarâb-ı neşve ile nîm olinca sâgarumuz

Temâm ma'ni-i pîçîde gibi mechülüz
Mişâl-i nokta-i şekdür felekde ahterümüz

/.// /.// /.// /.//

Râh var dilden dile meşhûrdur ey bî-vefâ
Sen bizi terk eyledünse biz de senden fâriğüz

//. /.//. .//. /.//

Hergün bir āfitāba olur mübtelā gönül

Mānend-i zerre 'ışk ile yokdur kararumuz

2030 Mikrās-ı ğamla 'ömrümüzü kesme ey felek

Biz ol metā'ı şehir-i 'ademden getürmüşüz

(/.//) .// .// .// .// (//)

Dem-i vuslatda saña ben dimedüm mi bir gün

Biz o zevkün sitemin ey gönül elbet çekerüz

Yari çeksek de dañi sinemüze ey Tālib

Kimdedür ola hayāli diyü gayret çekerüz

./// ./// ./// .///

50^b

O mäh-ı nev süvār-ı esb-i nāz oldukça reşkinden

'Aceb kimdür helāk-i hañcer-i ebrü-yı zīn olmaz

././ .// .// .// (//)

Metā'-ı vuslatun kıymetin bilen gözle*

Miyān-ı ehl-i mahabbetde hiç bahā yogımiş

2035 Vedā' dil-berine mübtelā ne müşkil imiş

Vişāli göz göre hicre fedā ne müşkil imiş

Elün kemān ola ağuşı tır-i kāmetine

Sen olasın siper-i iftirā ne müşkil imiş

//. .// .// .//

Bir āh ile rakibi berbād iderdüm amma

* Vezine göre bir hece eksik.

Ol serv-kad diseydi benden yaṇa hevā hoş

./// ./// ./// .///

Hemān çek tiġ-i nāzı bildüğünden kalma ey hūnī
Su içmek denlū gelmez teşne-i 'ıṣka helāk olmak

//. // .//. .//. //

Baht işlemez müsā'ade-i rūzgār yok
Kalduk miyān-ı bahr-ı talebde kenār yok

./// ./// ./// .///

2040 Ne idi bunca günehle 'azāb-ı düzeḥi çekmek
Bir iki gün hele dünyāda rāḥat itmiş olayduk

/./ /./ /./ /./

Serv-i 'Ömr-i Hızır'dan bālā nihāl-i kāmētūn
Mevc-i āb-ı zinde giden şūh reftārūn senūn
'Ālem-i āb itdügün reng-i ruhūndan anladuk
Mācerāyı söyledi ğammāz-ı inkārūn senūn

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Zülfi üftādesinūn giryesine ḥande ider
Dāndan düşmeyen aḥvālını bilmez düşenūn

././ ..// ././ ././

Geçer zemān-ı şitā nev-bahār olur giderek
O serv-kaddile seyr-i kenār olur giderek

// . / . / . // . / . /

- 2045 Nezzāreye sezā kanı bir nazm-ı āb-dar
Gevherlerinde hiç bu yemūn āb görmedük
Cevr-i rakībe sabr idemem dil-rübā degül
Bī-gāne nāzını çekemem āşinā degül
Mahrum-ı zevk ider beni gayrı idüp helāk
Vardur vefāsı ol şehūn amma becā degül
Bir lutf var mı kim sitemi der-pey olmaya
Bir neşve yok(ki) derd-i seri der-kafā degül

. / . / . // . / . / . // (//)

- Nihāl-i 'ıyşe şu virmek zemānıdur sākī
Dem-i bahārda nūş-ı şarāb-ı nāb idelüm
2050 Kola alup yine o şah-bāz-ı nāzumuzı
Kenār-ı cūda şikār-ı bat-ı şarāb idelüm
'Arūs-ı tātā nā-mahrem olmasun nāzır
Şeb-i siyāhı āna 'anberīn nikāb idelüm

(// . //) . // . // . // . // (//)

- Hār şanma görinen keşret-i rū-mālinden
Kaldı pāy-i gül-i gül-zārda müjgān-ı nesīm

. // . // . // . //

- Fiğān hāmūşī-i şirīn-zebān u çeşm ü pür-gūdan
Amān seyli-i dest-i redd-i mevc-i çin-i ebrūdan

Ne var leb-teşne-i ümmîdi bir buseyle seyr itsen
O deryâ-yı letâfet eksilür mi bir avuc şudan

///. //.. .///. ./.

2055 Dūd-ı derūna şu'le ile virmiş imtizāc
Hatt-ı siyāhı zīb-i ruh-ı dil-berān iden
Maksūd-ı mācerāyı 'ıyān itmedür hemān
Ey eşk-i çeşm arada sen bir bahānesin

././ ..// ././ ../ (//)

Ne mū-miyānı ne şīrīn dehanıdur Tālib
Dilūn nedür bilürem ben geçen hayālinden
Çīn oldu çemen sūnbül-i 'anber şikenünden
Dehr oldu Hoten 'ıtr-ı gül-i yāsemenünden
Her serv-i sehī bir elif-i āh-ı çemendür
Hasret-keşi-i kadd-i kıyāmet-fikenünden

51^a

2060 Āyine olur sûret-i dīvār-ı tahayyür
Yek-nazra-i mir'āt-ı cemāl-i hasenünden

///. //.. .///. ./.

Olmaz murādun üzre mūsā'id bu rüzgār
İtsen cihānı keşti-i deryâ-yı āb-rū

//// .//// .//// .////

Makāmı gül-şen-i tecrīd olan 'İsī gibi dāyım
Bulur bûy-ı buhūr-ı Meryem-i maksûdı kāmında

//. /. .//. /.

Çok kıl ü kâl olur beli mûy-ı miyânına
Amma ki nokta denlû sözüm yok dehanına
Mevc-âvereyle âb-ı hayât-ı melâhati
Bir kez tebessüm it o leb-i cân fezâyile

2065 Mümkün midür görüp seni dem-beste olmamak
Ey şüh o nergis-isîyeh-isürme-sâyile
Bilmez safâ-yı bâde-i minâyı görmeyen
Meclisde ol gül-i teri mâ'î kabâyile

((//)) ..// ..// ..// ..// ((//))

Bir cefâ-kîşe urıldum ki geçer hançerinün
Zahmi merhem yerine dâğ-ı dil-i nâ-şâda
Yûsuf itmezdi nigâh âyîneye şerminden
Hüsni mir'âtını görseydi eger rû'yâda

//. /. .//. /.

Oldum dehanı fikri ile mahv 'âkıbet
Virdüm metâ'-ı cân ü dili yok bahâsına
2070 Olmaz humâr-ı 'ışka müdâvâ şarâb ile
Bulmaz sükun şudâ'-ı mahabbet gül-âb ile

././ ..// ././ ././ ((//))

Derûn gec olsa da mestür idermiş anı riyâ
Cihâna râst görün sûretâ minâre gibi

Bu pūye-gāhda pāmāl-i halk-ı 'ālem olur
Mülāyim olmayan elbette seng-i hāre gibi

/./ /./ /./ /./

Hayret-i hüsnünle itdün bī-zebān āyineyi
Şafha-i tasvīre döndürdün hemān āyineyi
Dür olan gözden ü* gönülden dür olur bī iştibāh
Bu meşel zāhirdür itsen der-meyān āyineyi

2075 Söylesün minā-yı mey sāgar-be-dest ol sākiyā
İtme ol tūtī-i hoş-gūdan nihān āyineyi

//. // . // . //

Seyr eyle hırs-ı zāhidi kim zīr-i hırkadan
Almış nigāha beyza-i cerri keşef gibi

(//) ..// ..// ..// ..// (//)

Sürme-ālūde iken nergis-i çeşm-i siyehi
Yine söyler dil-i bīmāra zebān-ı nigeği
Mīzer-i sürhile seyr eyle o sīmīn bedeni
Görmek istersen eger Yūsuf-ı gül-pīreheni
** Hāl-i zebān ile olınmaz takrīr
Deheninden baña şīrīndür o çeşmün suheni

//. // . // . //

2080 Hürşid-i baht-ı tāli'i gör itmedi tūlū'
Olmadı sā'at-ı şeb-i hicrān dūkenmedi

* Kalıba göre " ü " fazladır.

** Bu kelime silik olduğu için okunamadı.

Rubā'ī

/// .//. // .// .//

Allāh için olsun ey hüsn-i Hudā-dād penāh*
Āyineyi itme mahrem-i rāz-ı nigāh
Meşşāṭaya yüz virme ki besdür bi'llāh
Ol çeşm-i kebūda sürme müjgān-ı siyāh

51^b

T Ā H İ R :

Bursavī 'Abdu'llāh Çelebi. Bin seksen sekiz
senesinde 'ālem-i 'ukbāya ṭayyib Tāhir gitti⁽³⁷⁾.

./// ./// ./// .///

O şāh-ı mülk-i nāz 'uşşākını dil-haste eyler heb
Zücāc-ı dilleri seng-i cefā işkeste eyler heb

/.// /.// /.// /.//

Zahm-ı sinem hançer-i zer-kār bilmez kim bilür
Derdümün dermānını ol yār bilmez kim bilür

2085 Hār elinden çekdügi cev̄ ü cefāyı dā'imā

Gül-şen içre 'andelib-i zār bilmez kim bilür

Şeh-süvārım 'arz-ı hāl eylerse dil ma'zūrdur

Mest-i cām-ı 'ışk olan cürm ü güneş bilmez nedür

/// ./// ./// .///

Dil-dāde-i la'l ü leb ü ruhsār-ı latīfün

(37) Seyrek-zāde tez.'de Mecmu'ası'nın bulunduğu kayıtlıdır. Bak.
"Tāhir"

* Vezin bozuktur.

Cām-ı Cem'i āyine-i İskender'i neyler

Bî-minnet-i rehber irişür menzile bî-bāk

Merdān-ı Hüdā keşmekeş-i reh-beri neyler

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Gelse reftāra kıyām-ı kad-ı bālāsı eger

Dehri şūr-engiz-kār-ı rüz-ı rüst-ā-hiz ider

2090 Bir şererden niçe düzeh fāş olur Tāhir ne dem

Sūz-ı 'ışk-ı yār ile bir āh-ı āteş-hiz ider

./// ./// ./// .///

Şakın meyl itme her hüsne hakikat umma her mehden

Alagör destüne dāmānını bir pāk dāmānūn

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Mazhar-ı nazra-i şad-çeşm-i 'itābuz her gāh

Gelün ol āfeti teshir için esmā çekelüm

/./ /./ /./ /./

Şāne-veş dil turra-i tarrarı eyler ārzū

Bād-ı subh ol zülf-i 'anber-bārı eyler ārzū

Merhem ümmidin ider mi zahm-i cān-ı nā-tüvān

Ağzın açmış hañcer-i zer-kārı eyler ārzū

T A B ' İ :

İstanbuli İsmā'il Çelebi. Bîn altmış dört se-

nesinde fevt oldu⁽³⁸⁾.

///. .///. .///. .///

2095 Kim dir saña bülbul gibi feryād ü fiğān it
Pervāne gibi 'ışkuñı var dilde nihān it
Bir çok bilür āfetdūr o 'arz eyleme hālūn
Ruhsārına hasretle hemañ nigerān it
Tek gayrı şeref-yāb-ı nigāh-ı sitem itme
Hep tır-i cefāna dil-i Tab'ī(y)l nihān it

T A B ' İ :

Zümre-i sipāhiyandan Selānikī Mehmed Ağadur.
Bin yetmiş yedi senesinde fevt oldu.

((.///) ..// ..// ..// ..// (///)

Dil-i sūzāna hayāl-i hat-ı dil-ber düşdi
Güyyā micmer-i pür-āteşe ahker düşdi
Çeşm-i pür-nemde karar eyledi 'aks-i ruh-ı yār
Āb-ı sāfiye meger pertev-i hāver düşdi

T A R Z İ :

Rumeli Kuzātından Mehmed Efendi. Bin yetmiş iki
senesinde hāl-i hayātı tarz-ı āher oldu. Fevtine Hamdī'nün
tārīhidür:

(38) Seyrek-zāde tez.'de "Evsī-zāde Tab'ī Çelebi" ismiyle geçmekte
olup on beş yaşında vefat ettiği ve Mecmu'ası'nın bulunduğu
kayıtlıdır.

★ Bir hece eksiktir.

"Fevt şud Tarzî-i belâ-dîde ۱۰۷۳ فوت شد طرزى، بلا ديدنه

Dîvânından müntehabdur⁽³⁹⁾.

// . / . / . / . /

2100 Gör feyz-i cām-ı neşve-i bezm-i hakikatı

Pîr-i hezâr-sal-i mecâzı cevân ider

Peykân-ı gamzeye urılan sîne-çâkini

Düzdîde bir nigâh ile hâtır-nişân ider

Tarzî Mesîh işitse o dil-keş tekellümü

Rûh-ı kelâm-ı pâküne cânı revân ider

./// ./// ./// .///

52^a

Gönül mir'âtı kim sad-pâre-i dest-i hayâlündür

Yine her pâresinden cılve-ger nakş-ı hayâlündür

/ . / / / . / . / / . / . /

Görmesün mest-i mahabbet bir nefes cāmın tehi

Sâğar-ı peymâne-i 'ömr olsa da leb-rîz ider

2105 Bir cefâ-cûya urılmışdur dil-i mecrûh kim

Nevk-i tîr-i gamzesin dest-i kaẓa ser-tîz ider

// . / . / . / . /

Rindân-ı bâde-h^vâr da görseñ neler çeker

Her meclisinde anlara vâ'iz 'azâb ider

(39) Seyrek-zâde tez.'de Mecmu'ası'nın bulunduğu kayıtlıdır. Bak.
"Tarzî"

Nāz ile öldürür yine yok ruhsat-ı niyāz
Ol nāzenīn bir söze yüzbin 'itāb ider
Şahbā-yı nāzdan yine geçgin o ğamzeler
Tarzī görünme gözüne yohsa harāb ider

./// ./// ./// .///

Yine sen dest-gīr-i feyz- peymā ol bize sākī
Bilürsin şeyh ü zāhid 'āşık-ı mey-h^vāre el virmez

/./ /./ /./ /./

2110 Ğamze-i mest-i mey-i 'işvenle yıkduñ 'ālemi
Sāgar-ı tākat-rübā-yı nāzı leb-rīz eyledün

(/./) .// .// .// .// (//)

Ne keşākeşler olur rüz-ı cezāda seyr it
Kor mı 'uşşāk senün küşe-i dāmān-ı ğamun

./// ./// ./// .///

İşitdüm sen de Tarzī gibi esmāya mukayyedsin
Çekilmez mi şanursın 'ışk-ı gülle adun ey bülbul

//. ././ .//

Öldürmede 'āşıkı cerīsin
Ğamzeñ gibi rahmden berīsin

././ .// ././ .// (//)

Olursa mahrem-i rāz-ı şuhūd pervāne
İder o şevk ile bezl-i vücūd pervāne

///. .///. .///. .//

2115 'Aşık gözedür urmağa tîr-i nigâhumı
Sen sakla hatâdan o cefâ-keşi ilâhî
Tarzî umaruz reşk ide tevbe-perestân
Ol mücrime kim mesti-i 'ışk ola günâhı

./// ./// ./// ./// .///

Rikâb-âsâ eger öpmek dilerseñ pây-ı dil-dârı
Yolında irtikâb eyle asılmağı basılmağı
Ne tâli'dür vişâle va'd-gâh itdükce nev-rûzı
Felek tahvîl ider ol âfitâb-ı 'âlem-efrûzı

/./ /./ /./ /./

Görsün ey Tarzî benüm âyîne-i endişemi
Görmeyen âyîne-i İskender'i cām-ı Cemi

T A L ' A T İ :

Hüseyin Efendi Ankaravî⁽⁴⁰⁾.

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

2120 Neyleyeyüm gül-şeni bir serv-i revân olmayıcak
Kim bakar pîre-zen-idehre civân olmayıcak

///. /./ .///. /./

Biñ yıl da olsa kişinün ne kârı var^{*}

(40) Seyrek-zâde tez. 'de Divanı'nın bulunduğu kayıtlıdır. Bak.
"Tal'ati"

★ Bu mısraın vezni bozuk.

Nühun da bir müsâ'ade-i rûzgârı var

T I F L İ :

İstanbulî Ahmed Çelebi'dür. Şeh-nâme-gûy ol-
mağın Sultân Murâd-ı Râbi'a nedîm olmaşdur. Bîñ yetmiş
senesinde şeh-nâme-i 'ömri temâm oldukda fevtine Nâ'ilî
merhûmun târihidür. ۱۰۷۰ کھوارہ راحت اولہ طفلی پہ لحد

"Kehvâre-i râhat ola Tıflî'ye lahid
Müretteb dîvânından çide-i dest-i intihâbdur⁽⁴¹⁾

/.// /.// /.// /.//

Söyledükce leblerün hem gonce hem güldür bâna
Kâkül-i ham-der-hamun bir saçlı sünböldür bâna
Fıkr-i zülfündür beni seyyâh-ı mülk-i Çîn iden
Bâ'ış-i âvâregî sevdâ-yı kâküldür bâna

//. //.. .//. //.

52^b

Bir kerre küşe-i ham-ı ebrûna degmedük
Feryâd senden ey büt-i bî-gâne âşinâ

2125 Biz mevc-i pür-hurûş-ı yem-i 'ışk idük henüz
Dest urmamışdı lücce-i 'ummâna âşinâ
./// ./// ./// .///

Görün 'uşşâk-ı bî-mâra hayât-ı cavidân-âsâ
Salın geşt ü güzâr it sevdüğüm rûh-ı revân-âsâ

(41) Seyrek-zâde tez.'de Mükemmel Divanı'nın bulunduğu kayıtlıdır.

Bak. "Tıflî"

/./ /./ /./ /./

Dāne-gīr-i dil düşerdi āsiyāb-ı 'ıṣkuṇa
Neylesün āzürde-i seng-i cefā olmak da güc

././ ..// ././ ../ (//)

'Arūs-ı duḥter-i rez şaydına münāsibdür
Sikender āyīnesin itse rū-nümā[★] kadeh

((.///) ..// ..// ..// ../ (//))

Dehen-i tengine bir söz mi bulunmaz amma
Hüner ol nükte-i ser-beste-i ta'bīrdedür

/./ /./ /./ /./

2130 Būlbūl-i bī-çāreyi öldürmek isterler meger
Hāteminde zehr şaklar ḡonce-i nev-resteler
Gösterür rif'at yüzün 'ibretle mānend-i şirār
Bir vüçüdü zāyi' itmek isteyince rüzgār
Sürmelenmiş o şehūn dīde-i bādāmın gör
Şayd-ı mürḡ-i dil-i āvāre içün dāmın gör

//. /./ .// /./

Meftūnı yarımūn yine bir 'işve-bāzdur
Şeh-bāzumun şikārı daḥi şah-bāzdur

/./ /./ /./ /./

Tab'-ı pākīzem güyā ki top āyīnedür^{★★}
Her ne cānibden niḡāh olınsa ma'nā gösterür

★ Bir hece eksiktir.

★★ Vezin tutmuyor.

2135 Şām-ı ğamda 'āşık-ı dil-sūz iken pervāneye
Yanmanūn yolın yine şem'-i şeb-ārā gösterür

//. /. /. .//. ./

Ānmaz bizi o şūh-ı cihān āşinā iken
Yād olmağile düşmeni gör āşinā olur

./// ./// ./// .///

Sarar sākī anı rişte-i sürhī ile pey-der-pey
Resīde-tāzelerle devr-i meclis deste-i güldür

(./.) ..// ..// ..// ..// (//)

Nāledür her dem işün ey dil-i ser-germ-i nefes
Nāy-ı meclis gibi dutmazsañ eger sen de nefes

././ ..// ././ ..//

Bu lücce keştī-i Nūh'a necāt virmiş işitdük
O da zeman ile bir kerre rüzgārına düşmiş

/.// /.// /.// ./

2140 Devr-i ruhsār-ı 'arak-rizünde olmuş hām-be-hām
Beñzedi ey mäh-peyker cünbiş-i gerdüne zülf

//. /. /. .//. ./

Gül-şende bülbulün işidürdi fiğānını
Berk olmasa gūşı eger verd-i ahmerün*

Dil-beste hulk-ı hançer-i bürrānuña senün
Amma ki kimse uğrayamaz yanuña senün

* Bir hece eksiktir.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Vireli bāgda revnak gül-i āl üstine gül
Şeh-levendüm takınur kırmızı şāl üstine gül
Hāsıdur var ise sultān-ı bahārūn gül-şen
Jāle nakdini alur sāl-be-sāl üstine gül

//. /.// .//. /.//

2145 Bir taş bağırlı bir gözi mestūn elindedür
Dāyim şikest olursa 'aceb mi sebū-yı dil

./// ./// ./// .///

Bahār eyyāmıdur güllerle dil-şād olmada bülbül
Açıl ey gence-i bāg-ı letāfet söylemezsen gül

././ ..// ./.// ..//

Gehī miyānūnı gehī dehanūn eyledi cāy
Nola görünmese gāyiblere karışdı gönül

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Koma elden ayağı ey dil-i efsürde dimāğ
Cām-ı mey tutma dimiş zāhid-i nā-dān tūtalum

./// ./// ./// .///

53^a Serāpā hüsni bī-hem-tāna söz yok ey Mesīha-dem
'Aceb mi olsa mir'at-ı ruḥun tūtīleri ebkem

//. /.// //. /.//

2150 Bend itdi dest-i nāzı ol Bāg-bān-ı hüsni

Gül-deste-i niyāza bir gonce-i tebessüm

// .// .// .//

Şem'-i dili āhumdur iden sūhte Tıflī

Şūfī-i riya-piše dimiş ben nefes itdüm

./// ./// ./// .///

Felek hem-vāre hurşīd olsa olman zerresi anūn

Ğubār-ı kūyūn olmakdur recāmuz hāk-i pāyūndan

/./ /./ /./ /./

Ol büt-i āhen-dilūn hat kıldı mestūr femin^{*}

Zer-ger-i hūsne sevād itdürdi şandum hātemin

Şāneye nice perişān olmasun dil-besteler

Zülf-i hoş-būyūndan ayırmış o şuhūn perçemin

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

2155 Bir niçe şekle koyar günde dil-i mahzūnı

Görmedüm ğamze-i fettānına benzer cādū

// /./ .// /./

Devr eyledükce sāgar-ı zerrīn-i subh-ġāh

Dā'im tolup boşalmadadur cūr'a-dān-ı mäh

./// ./// ./// .///

Karīn olmuş hilāle ġūyiyā bir necm-i ġarrādur

Nigāh eyle kenār-ı ġuş-ı dil-berde o mengūşe

* vezinde eksiklik var.

// .// .// .//

Ey şāne ser-i zūlf-i perīşāna tōkunma
Tel kırma şakın hātır-ı yārāne tōkunma

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Ġamze der-zīr-i emān-ı nıgeh-i pūr-hışmı
Fitne dāmen be-miyān hıdmet-i fermānında

// .// .// .//

2160 Dil-beste olur hāt leb-i dil-ber yüze gelse
Kim söyleşür ol ğonce-dehenle söze gelse

./// ./// ./// .///

Hayāliyle görüşmek h^vābda mümkün midür Tıfli
Maḥabbet ehli zīrā düşde görmez baht-ı bīdārı

/./ /./ /./ /./

İftihār itm̄em nızām-ı hāl ile m̄anend-i gül
Ben perīşanlıkda buldum raġbeti kākül gibi

// .// .// .//

Bezm ehli yine şāhne-i devrāna başıldı
Girdi ele rez duhteri mey-hāne başıldı
Cān nakdini meydāna koyup gerçi tutuşdı
Pervāne gice şem'-i şeb-istāne başıldı

T A Y Y İ B İ :

İstanbulî Mehmed Çelebi. Dīvān-ı Hümayūn Kātib-

lerinden. Bîñ tokşan senesinde, tayyib-i hâtır ile 'âzîm-i
dâru'l-karâr-ı bekâ oldu.

Dîvânından intihâb olındı.

././ ..// ././ ../ (//)

2165 Temâm micmere-i âteşin hırmânım
Buhûr-ı Meryem temennâ sipend olur mı baña
Berehmenân-ı hakikat hâlisîyem*
Durûğ-ı zâhid-i sâlûs pend olur mı baña

//. ./.. .//. ./

Hayfâ çeküp ol âfeti bir kerre sîneye
Zahm-i derûnı eylemedük merhem-âşinâ
./// ./// ./// .///

Şadâ-yı bûlbüle âvâz-ı bûlbül gül-şen-i bezme
Şükûfte verd-i handân-ı meserret sāğar-ı şahbâ

././ ..// ././ ../ (//)

Niyâz işitmez o şeh hâl-i zârımı bilmez
Umûr-ı nâzına virmiş nizâm-ı istignâ

(.///) ..// ..// ..// ../ (//)

2170 Devr-i çeşmünde gam-ı çeşm-i siyeh-mestünden
Pâ-be-zencîr gezer cümle gazâlân-ı kazâ

././ ..// ././ ../ (//)

Bütân-ı deyr-i mahabbet hamûş olurlar hep
Berehmenân-ı fenâ çeşm-i gûş olurlar hep

* Uç hece eksik geliyor.

'Azîz-i matlâb olan mâlikân-ı Mısr-ı emel
Bu bey'-gâhda Yûsuf-fürûş olurlar hep

///. //.. .///. //.

Ėark itdi zevrak-ı dili emvâc-ı iztîrâb
Ruhsârı üzre zülfi olunca girih-ber-âb

///. .///. .///. .///

Al destüne mey bezme gel ey muğ-peçe cûş it
Bîñ zâhid-i tâ'at-geri Islâm-fürûş it

///. //.. .///. //.

2175 Gelse hurûşa kulzum-ı hünâbe-i ciger
Her dîde bir şadefçe-i dürr-i yetîm olur
Bâd-ı hevâ-yı âhum ile bahr-ı bî-kenâr
Kalkındı şimdi haylice el virdi rûzgâr

.//// .//// .//// ./.

Peştemâlin piç idüp bağlar beline ol şanem
Ya'ni ol genc-i nihânun ejdehasın gösterür

///. //.. .///. //.

Sevdâ-gerân-ı zülfün olan teng-destlere
Sermâye-i dükân-ı melâhat-cünün yeter

.///. .///. .///. .///

Ne dâmanın ne destin öpdürür 'uşşâk-ı mahzûna
O mehle rûz u şeb dest- be-dâman olmamız vardur

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

2180 Aradum hātem-i dil bende yok amma bilmem
Dest-i zülfünde mi la'lünde midür sende midür

//. //.. .//. //.

Kalmaz hat-ı ruhuında gönül la'l-i yārsuz
Zevk-i bahār olur mı mey-i hoş-güvārsuz
Anda bulunmasa ne 'aceb bāde-i neşāt
Mīnā-yı hātır olmadı hiç inkisārsuz
Bī-la'l-i yār h^vāhiş-i cām-ı mül itmezüz
Her sāde gonceye dili bülbul itmezüz*

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Yetiş ey çāre-i cān cānuma yetdi hecrün
Tayyibī cān-ı belā-dīde zebundur sensüz

//. //.. .//. //.

2185 H^vāhiş-ger-i mu'alece olsa da Mesīha
Derd-i derūna ehl-i ğam olmaz devā-şinās

./// ./// .///. .///

Dil-i bī-māra açmış sīnesin hengām-ı vuşlatda
Hayātın fehmi için bīmārınun āyine göstermiş

././ ..// ././ ././ (//)

Mey-i vişāl degül bezm-i yārda efsūs
Şarāb-ı telh-i cefādan bile naşībümüz yok

* Bir hece eksiktir.

//. /. /. .//. /. /

Takrîr için saña sitem-i tîg-i gamzenî
Her bir zebân-ı zahm-i dili bir fem eyledün

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Câmlar şanma seyr için ey hür-likâ*
İçi ser-tâ-be-kadem dide olur hamâmün

./// ./// ./// .///

2190 Dil-i pür-hûnı çeşm-i hûn-feşân-ı yâre göstersen
Nezâketle iki bîmâra birden çâre göstersen

././ ..// ././ ..// (//)

Tolaşma zülfe hat-ı müşg-fâmide görelüm
Yeter seyâhat-ı Çîn semt-i şâmide görelüm
Yerinde mahşer için vasfı vâ'izün ammâ
O serv-kadd-ı kıyâmet hırâmı da görelüm

//. .//. .//. .//

Hamyâzeve 'âlem mey-i şâdide eşer yok
Ya def'-i humâr-ı dil-i nâ-şadı kim itsün

//. /. /. .//. /. /

Mümkün mi pest-fitrat olan nâm-dâr ola
Engüşt-i pây gördüğümüz yok nigîn ile

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

2195 İstemem bir iki câmın felegün zehr olsun

* Birinci mısrada vezin yok.

İderüm minnet idersem yine hūn-ı cigere

././ ..// ././ ../ (//)

Harāret-i dilümüz āteş üzre āteş olur

O şu'le-cū şakın açdurmasun dehānumuzı

54^a

Yed-i tabīb-i ecelden resīde merhēm olur

Marīz-i 'ışkūn olursa 'ilāc-ı bāhbūdı

./././ ./././ ./././ ./././

Dili giysūlarından aldı yārūn çeşm-i cellādı

Belālardan belāya düşdi seyreylen o nā-şādı

H A R F Ü 'Z - Z Ā'

Z A R İ F :

İstanbulī 'Abdu'llah Çelebi. Yeniçeri Kalemi
Hulefāsından. Kandiye Kal'asında yeniçeri efendisi olup
bīn yüz on beş tārīhinde zarāfet ile āsīb-i kazādan rehā
buldı.

./././ ./././ ./././ ./././

Misāl-i şem' safvet kesb ider sūzān olan her şeb

Bulur feyz-i sabūhı tā-seher giryān olan her şeb

2200 . 'Aceb mi rāhatum ümmīd-i rüyūnla tebāh olsa

Meşeldür h^vāb görmez 'āşık-ı hayrān olan her şeb

././ ..// ././ ..//

O mihr-i enver-i behcetden eyledi beni mehcür
Bu tāli'-i siyehüm eglenür sitāre degüldür
'Azāb-ı düzahı nār-ı firāka eyleme teşbīh
Zarīf āteş-i sūzāndur şerāre degüldür
Ketān-ı cismüm ider mahv-ı ra'ş-e-i ümmīd
Hezār nāz ile ol meh ki cāme-h^vāba girer
Sirişk-i dīdede şahs-ı hayālī sanma Zarīf
Kenār-ı cūyda o nev-resīde āba girer

2205 Ne gün ki yanuma o reşk-i āfitāb gelür
Vücūd ra'şevēbaşlar gözümden āb gelür
Ayağın öpmege koymaz o şeh-süvār-ı cefā
Gelürse yanumuza pāy- der-rikāb gelür
Cefāyı hayr bilür hayrī şer kıyās ider
Āna sevāb günāh güneḥ sevāb gelür

//. ./// //. .///

Minnet-res-i vaşl olmak mümkün dīl olur mānī'
Oñmaduğūn 'ālemdē bir derd-i mukarrerdür

./// ./// ./// .///

Degüldür kimseden bu hīle-āmizī fūsūn-sāzı
Beni gāfil düşürmek 'ıška zālīm senden olmışdur
2210 Kelām-ı lüknet-ālūd-ı bütān tahrīr ider yohsa
Kıyās itmeñ zebān-ı kilik-i nazmum elgin olmışdur

//. /. /. .//. /. /

Ey dil degül şafak pāzū-yı çarhdan[★]
Cerrāh-ı mīhr nişter-i zer kan alur

(/.//) ..// ..// ..// ..//

'Ālemi tal'atūna bulsan idersin hayrān
Hele ey şūh-ı sitem-kār temāşāsın sen

//. /. /. .//. /. /

Nāzūn o denlū kim bir içim şū kıyās ider
Leb-teşne-i helākūmüzūn hançerin gören
Mir'āt-ı çarhūn itmeye nezzāre mihrine
Ol nūr-ı çeşm ehl-i dilūn peykerin gören

2215 Dil kaldı zahm-ı tīr-i firāk ile zārda
Bir kaşları kemāna urıldum hisārda

./// ./// ./// .///

Hezārān mürde gördüm 'ālemūn bezm-i merāmında
Hum-ı dehrūn meger zehr-ābe var sahba-yı kāmında
Mürīdān-ı firākı vāsıl-ı feyż-i vişāl eyler
Gönül bir mürşid-i āgāh vardur 'ışk nāmında
Gehi būs-ı dehanın geh vişālin ārzū eyler
Degüldür ehl-i 'ışk anūn halālinde harāmında

//. /. /. .//. /. /

54^b

Gelsün hırāma söylen o serv-kāmete^{★★}

★ İki hece eksik. ★★ Bir hece eksiktir.

Şāyed helāk olam kala hasret kıyāmete

/./ /./ /./ /./

2220 Tal'atında itdi ol meh-rū 'ıyān āyineyi
Eyledi mahsūd-ı hurşid-i cihān āyineyi
Tir-i müjgānı ider bir şişeden güya güzer
Destine aldukca ol kaşı kemān āyineyi
Hüsn ile kendin görür bir dil-ber-i hod-bîn olur
Kılmasun manzūr yā Rab ol civān āyineyi

Z A H İ R :

/./ /./ /./ /./

Sanmañuz ol mäh-ı za'f ile hayāl-i rüzedür
Şehr-i 'ıyd-i ğurredür rüyî hilāl-i rüzedür
Gamzesi iftār ider kanıyla bulsa ol mehün
Hün-ı 'uşşāk āna güya ki neval-i rüzedür

Z U H Ü R İ :

İshak-zāde Mehmed Sālih Efendi. Mıs'r-ı Kāhire
Kādısı iken bin seksen üç senesinde zuhūr-ı nāgāh-gir-i
mevte giriftār olmışdur. Müretteb dīvānı görilüp intihāb
olındı.

ez-Kasāyideş

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

- 2225 itse rū-māl eger sürme-i hāk-i derine
Pā-yı mūrı şeb-i tār içre göre çeşm-i darīr
Re'y ü tedbīrine dīl-beste umūr-ı 'ālem
'Akl-ı çālākinūn āşüftesi re'y ü tedbīr
Tab ile eyler idi levh-i ruḥāmı sīmāb
Kahr-ı āteş-eşeri olsa eger nakş-peżīr

ez-Gazeliyyāt

//. /./. .//. /./

- Oldı o zūlf-i ham-be-ham şāne āşinā[★]
Olsa 'aceb mi 'ukde dīl ü cāna āşinā

//. .//. .//. .//

- Öldürmege besdür bāna bir nīm-nigāhun
Kurbānūn olam itme beni hançere muhtāc

//. /./. .//. /./

- 2230 Mestāne çāk-ı cāme idüp sīne gösterür
Dem-beste tūtī-i dīle āyīne gösterür

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

- Bilürüz rütbe-i kālā-geri kālāsından
Kadr-i 'āşık sanem-i sīm-berlinden bilinür

★ Vezin bozuktur.

/.// /.// /.// /.//

Fitne-i bîdârı hem-h^vâb eyle çeşm-i şuhûna
Ser-girân-ı bâde-i nâz ile h^vâb-ı 'işvedür

//. // // //

Nûş-ı şarâb-ı nâb it ruhsâra tâb göster
Evc-i sipîhr-i hüsne bir âfitâb göster
Bir bûse-i lebûnle mehcûr-ı vaşlı şâd it
Dil-teşne-i cemâle bir katre âb göster

././ ..// ././ ././ (//)

2235 Şafâ-yı bâdesi dehrûn humârına degmez
Neşât-ı bezm-i gülî zahm-i hârına degmez
Pür olması mey-i şevk ile şîşe-i kalbün
Zemânedir irişen inkisârına degmez

./// ./// ./// .///

Firâkunda gönül seyr-i hat-ı 'anber-şiken bilmez
O murğ-i gül-şen-i hasret temâşâ-yı çemen bilmez

//. // // //

Dehrûn şarâb-ı nâbı mı vardur görilmedük
Olmaz mükedder âbı mı vardur görilmedük

/.// /.// /.// /.//

55^a

Ser-girân-ı bâde-i endûh olur hep ehl-i dil
Neşve-i cām-ı mey-i rahât-resânı görmedük

./// ./// ./// .///

2240 Ne çeşme t̄ab virmişdür temāşā-yı gül-istānūn
Kime t̄ac-ı şerefdür sāye-i serv-i hīrāmānūn
Ne bezmūn meşrıkında āfitāb oldūn 'aceb şimdi
Ne meclis matla'ında māhdur ruhsār-ı t̄abānūn
Şikest eyler o sā'at seyli-i bād-ı cefāsiyle
Elinden sākī-i dehrūn eger bir lahza cām alsam

/// ./. ./// ./.

Ümmīd-i lutfūn itse 'aceb mi günāh iden
Ey mücrimān-ı 'ışkına gāhī nigāh iden

/// ./// ./// .//

Şandum ki şehir irdi nücūm oldu perīşān
Sīne görölüp tūgme-i zer-kār açılınca

/// ./. ./// ./.

2245 Oldı nesīm-i lahlaha-sā şubh-dem yine
Sünbül tağıtdı zūlfine müşgīn gülāleyi

./// ./// ./// .///

Tirāş itdükce seyr it t̄ab-ı rüyın görmek istersen
Tecellī-zār-ı Mūsā itdüğün Hakk gül-şen-i Tūr'ı
Kalup gam gūşesinde rüy-ı yarı görmedüm gitdi
O hasret-keş hezārūm nev-bahārı görmedüm gitdi

H A R F Ü 'L - 'A Y N

'A R İ F İ :

Kırım Hanlarından Sa'adet Girāy Han'dur. BİN
kırk beş senesinde şühedā zümresine mülhak oldu.

///. //.. .///. //.

Ğamzen girişme hayline sultān-ı fitnedür
Çah-ı ruhuñ fütādeye zindān-ı fitnedür
Can ü dil oldu küştesi şemşir-i ğamzenün
Raħm eyle anlara ki şehidān-ı fitnedür

'ARİF AGA :

Bursavî, Beytû'l-māl emîni-zāde Mehmed Aga'dur.
BİN seksen sekiz tārîhinde fenā-yı dehre 'arif olup 'āzim-i
nüzhet-ğah-ı bekā oldu. Dīvānından nuħbedür.

///. ///. ///. ///.

2250 Bāde-i ğam neşve-baħş-ı şād-mānīdür baña
Cām-ı şahbā-yı ferah dāğ-ı nihānīdür baña
Hüsni deryā-yı melāhatdur gönüldür zevrakı
Mevce-i girdāb çin-i ebruvānīdür baña

../. //.. .../. ../. (///)

Çıkinca gül-şene yād-ı 'izāruñile virür

Hezār hālet-i rāz-ı derūnı lāle bāna

./// ./// ./// .///

Yine şehir içre oldu bir meh-i nā-mihribān peydā

Olur her gice bīn yerden sadā-yı el-amān peydā

Ser-i Mecnūn-ı Leylāda degüldür mūy-ı jülīde

Derūnı āteşinden oldu başında duhān peydā

///. //.. ///. //.

2255 Şorsam mizāc-ı çeşmini bīmār-ı nāz iken

Lābūd virür ʔrişmesi düşnām ile cevāb

./// ./// ./// .///

Nigāhı āfet (ü) mūjgān (ü) āfetebruvān āfet

Muhassal tīri āfet tīgi āfet hem kemān āfet

///. ///. ///. ///.

Gül-günī cāmıyle hemān bir goncedür ol nev-cüvān

Çıkısa görünür gül-istān ol verd-i ra'nā mevc mevc

///. ///. ///. ///.

'İşve-kārum takınur destārına sūnbülleri

Şīve-i ihām ile 'uşşāka kākül gösterür

///. //.. ///. //.

Şu denlū dil-şināsı nigāhı ol āfetün

Her ne gelürse hātıra andan haber virür

./// ./// ./// .///

55^b 2260 Çemen-zār-ı leṭāfet rūyı kadd-i dil-sitān nāzūk

Ḥaramī dil-pesend-i nāz ol serv-revān nāzūk

Ḳalup terciḥde 'āciz hemīše tāze-gūyān hep

Dehānından zebān nāzık zebānından dehān nāzūk

//. // ./// ./

Bilmez meṣāk-ı derd ü gamı 'iṣret ārzū

Mahrūm-ı dāğ-ı hasret olur vuslat ārzū

./// ./// ./// .///

Düşüp eşk-i revānum 'aks-i dāğum ser-be-ser ḥāke

Degüldür mäh u encüm ḥākden nakş itdüm eflāke

Ne lāzım rütbe-i i'cāzdan bahş eylemek 'ārif

Suhen mi'yār-ı dānişdür görince ehl-i idrāke

.//// .//// .//// ./

2265 Dün görüp bir Yūsuf-ı ḥüsnün gamıyla mest-i şevk

'Ārif-i şūrīdenün sordum nedür endişesi

Didüğüm bu tā ezelden resmdür ehl-i dile

Yūsuf'ı her kim severse^{*} rüsvâylıkdur pişesi

'Ā R İ F

Seyyid Mehmed Efendî'dür. Zümre-i kuzātdan, Geli-
bolı'da fetvāya me'zūn olup biñ yüz yigirmi altıda fevt oldu.

* Vezin bakımından "se" hecesinin bulunmaması icap eder.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Sen perî-çihreyi görseydi egerçi zâhid
El çekerdi şanma zühd ü riyâdan gayri

'Â R İ F :

'Ali Efendi. Eskişehir'den Rumeli kuzâtından. Bîñ
yüz senesinde fevt oldu.

./// ./// ./// .///

Açup sîb-i zenaḥdānūn geh ey cānāne örtersin
Yemezler bağ-ı hüsnūn miyvesin cānā ne örtersin

'ÂRİF EFENDİ :

Nām-ı nāmîleri 'Abdü'l-Bākî'dür. Şadr-ı Rûm'dan
munfasıl. Bîñ yüz yigirmi beş senesinde neşât-ı cîlve-gâh-ı
bîhişte 'ârif olup vedâ'-ı 'âlem-i fânî eyledükde civâr-ı
Eyyûb-ı Ensârî'de defn olındı. Vefâtına Seyyid Vehbî'nün tâ-
rîhidür. ۱۱۲۵ کیدوب عارف افندی قالدی اسمی دهرده باقی

"Gidüp 'Ârif Efendi kaldı ismi dehrde bākî

Müretteb divân-ı belâğat-'unvânlarından çide-i
dest-i intihâb olan gül-i nev-şüküfte-i gül-zâr-ı tab'ı
latîfidür.

ez-Kasâyideş Berâ-yı Köprili-zâde Ahmed Paşa

./// ./// ./// .///

Yine vakt-i tebaşîr-i tulû'-ı mîhr-i şevketdür
Uzar mîncik-ı devlet neyyir-i subh-ı sa'âdetdür
2270 Mücellâ şekl-i gül-mîh-ı der-i gencîne-i ikbâl
Mu'allâ şemse-i tak-ı bülend eyvân-ı rif'atdır
Degüldür lem'a-i haytu's-su'â'ı çarha tâb-efken
Müzer-keş târ(u) pûd-ı şukka-i i'lâm-ı nusretdür
Yirine geldi gûyâ kalıb-ı fersüdenün cânı
Cihânı nağme-i şevk u tarab dutmuş kıyâmetdür

/./ /./ /./ /./

Bulmada günden güne rağbet meta'-ı ma'rifet
Mâye-dârân-ı hüner mahsûd-ı akrân olmada
Olsa cevlan-gâhı pehnâ deşt-i sahrâ-yı emel
Tengdür ol esb-i seyre meydan olmada
2275 Nîm-rehde bî-muhâbâ sebkat eyler istese
Peyk-i çâpük-tâz-ı evhâmı hîrâmân olmada

././ ..// ././ ../ (//)

Yetişdi fülk-i ümîdün olup meded-kârı
Bu ğarka-gehde nesîm-i 'inâyet-i Bâri
56ª Tenün mizâc-ı ümîde kelâl virmemişdi
Sipîhr-i kec-revişün bu vaz'-ı nâ-be-hencârı

* Eksik heceler var.

'Aceb mi olsa bu şevk ile çarh-ı dest-efşân
Kebûdî çîni çāk itse pîrehen vārî
Terāne senc-i neşât oldı mutrib-i ikbāl
Güsiste kalmış iken 'ūd-ı şevkuñ evtārı

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

2280 Oldı bād-ı seheri müjde-resān-ı ikbāl
Kalmadı pîş-gehinde eser-i gerd-i melāl
Virdi dil-mürde-i endüha hayāt-ı cāvīd
Müjde-i sūr-ı hümāyūn eser-i ferruh-fāl
Pür idüp miyve-i ümīd ile ceyb-i emeli
Nahl-i sūrun ki olur her biri bir taze nihāl

./// ./// ./// .///

Görindi gurfe-i bām-ı felekden şahid-i maksūd
Kazā ber-vefk-ı dil-h^vāh itdi gerdān çarh-ı devrānı
Olur hem-hāl nefis-i nātıka lutf-ı kelāmından
Olinca terbiyet-sāz-ı kuvāy-ı ruh-ı hayvānı

ez-Ġazeliyyāt

././ ..// ././ ..// (//)

2285 Ne lāle-zār gerekdür ne seyr-i bāğ bāna
Yeter müşāhede-i cism-i dāğ-dāğ bāna
Şemīm-i nāmiye-i gül-şen-i temennāyem
Olur mı bûy gül-i arāyış-i dīmāğ bāna

./// ./// ./// .///

Dile hayret olurken tâbiş-i didârdan peydâ
Olur feyz-i suhen âyîne-i ruhsârdan peydâ
Olur sad-fitne-i ser der-kemîn-i rûz-ı restâ-hîz
Hıram itdükce tarz-ı şive-i reftârdan peydâ

//. /.// ./// ./

'Aşık olurdı bûs-ı leb-i yârdan cüdâ
Olsaydı neşve sağar-ı ser-şârdan cüdâ

./// ./// ./// .///

2290 Fiğânı büdelânun sîne-sûz olmak ba'id olmaz
Gül-istân-ı gamun bûlbülleri âteş-nevâdur hep
Ziyâretten benüm meclis-neşinân-ı harâbatı
Murâdum der-geh-i pîr-i muğâna ilticâdur hep

/./// /./// /./// ./

İhtirâz itse nigâh-ı fitne-kârından nola
Dil ne hünîdür o şuhun çeşm-i fettânın bilür

//. /.// ./// ./

Elden koma piyâle-i zîbâ-reviş budur
Âyîn-i rind-i bâde-keş-i Cem-meniş budur
Ol nev-resîde mâhı didüm gördüğüm gibi
Âşub-ı dehr olur giderek gösteriş budur

2295 Agyâra kasd-ı lutf ile cevri itme 'Ârife

Tākāt-güdāz-ı 'āşık olan ser-zeniş budur

././ ..// ././ ..//

O şuhdan ne kadar çāre-cūy-ı merhamet olsañ

Füzūn ider saña cevır ü cefāyı çāre degüldür

O mäh-ı nev-resümüz tıfl iken hilāl idi şimdi

Yetişdi hüsn ile gūyā o mäh-pāre degüldür

././ ././ ././ ././

Cem'ün tācina rağbet itmeyüp cāmın murād etmek

Mey-āşāmān-ı 'ışkūn fart-ı istignālarındandır

Nola eylerse şakk-ı nāle her şeb 'Ārif-i zārūn

Ki ol gül-zār-ı hüsnün bülbul-ı şeydālarındandır

//. //.. .//. //.

2300 Şimdi zemān-ı seyr-i gül-i nev-demidedür

Erbāb-ı 'ıyş mey-gedelerden remidedür

56^b 'Ārif nesīm-i gül-şene ta'zīm içün yine

Peyveste nahl-ı kāmēt-i gülbün hamidedür

././ ././ ././ ././

Ne geşt-i şah-ı gül-şendür ne seyr-i tal'at-ı güldür

Murādum istimā'-ı nāle-i pür-süz-ı bülbuldür

Cefā-mu'tād-ı derd-i hecre lāzımdır şekibāyi

O renc-i bī-devānūn çāresi ey dīl tahammüldür

././ ..// ././ ..// (//)

Görinmez oldu nūvāziş o çeşm-i gūyādan
Ġubār-ı h̡attı āna sürme-i hamūşidür

/./// /./// /./// /./

2305 Baġlamışlardur reh-i āmed-şud-ı nezzāremi
H̡aller kim der-kemīn-i gūşe-i ebrūsıdur
Bī-dilānūn rişte-i şirāze-i cem'iiyeti
Ol cefā-cūnūn şikenc-i halka-i giysūsıdur
Gerd-i ġamla sürme-rizān gelū-yı h^vāhişter
Nev-be-nev mergūle pīrāyī-i şīven bilmezüz

.//// .//// .//// .////

'İzārūnda taġıtdukca şabā zūlf-i perīşanūn
Gülünde sūnbülünde bī-revāc eyler gül-istānūn

//. //.. ///. //.

Yanmaz mı āh-ı sā'ika-bārında bülbülūn
Bīn h̡ār olursa reh-güzārında bülbülūn

.//// .//// .//// .////

2310 Cūnūnın mest-i şevkūn tab'-ı bed-gūyān ziyād eyler
Olur Mecnūn'a bir rıtl-ı girān her sengi etfālūn
Olurdum ben dahī pervāne-veş reh-yāb-ı cem'iiyet
Bileydüm kandedür ey şem'-i bezm-ārā şebistānūn
Yolunda h̡āk-sār olsa yine üftāde-i 'ışka

Degürmez rüzgār-ı kīne-perver taraf-ı dāmānū
Hurūc itmekdedür hem-vāre bād-ı āh-ı serdūnden
Mişāl-i kulzum-ı mevvāc dāmānumda hūn-ı dil

(//.//) :.// ..// ..// ..// (//)

Nūş-ı dārū-yı vişāl olmayıcak çāre-nümā
Haste-i mihnet-i hicrāna ne tedbīr idelūm

./// ./// ./// .///

2315 'Arūs-ı hacle-zīb-i şem'-i ser-germ-i hicāb olmuş
Meger pervānenūn āzūrde olmuşdur hücūmundan

/./ /./ /./ /./

Mahfel-i gül-şende almış hārlar pīrāmenin
Olmasun şem'-i güle pervāne bülbul neylesün
(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)
O cefā-cūyı görüp 'aşık-ı pūr-ğam ne disün
Kādir-i güft ü şenīd olmayan ebkem ne disün
Gāh ser-germ-i gāzab gāh nūvāziş-kārı
Böyle fettān-ı cefā-pişeye ādem ne disün

//. //.. .//. //.

Ken'āniyān-ı hasretī itmiş zelīl ü h^vār
Ol Yūsuf-ı melāhatı böyle 'azīz iden

//. .//. .//. .//

2320 Gam-hānenī teşrīfine h^vāhış güzel amma
Ol dil-siyeh-i nahvete i'zāz idemezsin

Mir'at-ı ruḥūn olmaz ise 'Arife der-pīş

Ol tūti-i ḥoş-gūyı suhan-sāz idemezsin

./// ./// ./// .///

Ne bilsün mebhāş-ı düşvār-ı fehmi-sihr u i'cāzı

Rumūz-ı 'işveyi derk itmeyen ol çeşm-i gūyādan

(././) ..// ..// ..// ..// (//)

Söyledüp ğayrı yanūnda beni ḥāmūş itme

Kakülünle ruḥ-ı zībānı siyeh-pūş itme

Ḥāk-rāḥ olmadan ūftādelerün kaçmazlar

Sen heman va'de-i teşrīfi ferāmūş itme

././ ..// ././ ..// (//)

2325 Görince 'arızunı güller ol melāhatle

Şikeste-reng olalar germi-i hacāletle

57^a

Ḥat-ı Çinī nakş ile ḥāk-pāye düş

O şāha hāl-i dili 'arza kıl nezāketle

././ ..// ././ ././

Çıkınca pīreheninden o sīne deryāda

Şadef ḥarām ola dürr-i semīne deryāda

./// ./// ./// .///

Olup tebḥāle-riz-i arzū-kām-ı taleb şimdi

Vücūdum pāy-ı tā-ser dağ-ber-dāğ oldu hep şimdi

Ḥilāf-ı şīve-i deyrinedür ol nāz-perverden

Bu lutf-ı tāze tarḥa hīç nedür bilmem sebep şimdi

2330 Hemîşe h^Vâb-gâhı hâle-i âgûş iken 'Ârif
Ne bezmün şem'-i mahfil-zibdür ol meh 'aceb şimdi

././ ..// ././ ../ (//)

Sipihre dūd-ı dil-i şu'le-bâr degmez mi
O sakf-ı köhneye de bir şerâr degmez mi
Kef-i ümidüme girmez mi rişte-i maksûd
O zülf-i ham-be-ham târ târ degmez mi
Revâc-gâh-ı talebde bizüm de hissemüze
Bir ehl-i kadri bilür şive-kâr degmez mi

././ ././ ././ ././

Nice aşüfte hâli seyr idün bî-sabr ü hûş eyler
Miyân-ı meclise mestâne ol cādū-nigeh geldi

//. .//. .//. .//

2335 'Aks-i ruh-ı âlun düşicek cāma Cem-āsā

Hün-âbile peymāne-i çeşmüm tola düşdi

//. .//. .//. .//

Ey ruhları âyîne-ger-i rüy-ı nigāh*

Di sine-i simini teveccüh-geh-i āh

Görsem seni bed-mest-i tegāfûl okurum

لا حول ولا قوة الا بالله

Â Z İ M :

Şa'bân-zāde maḥdūmı.

//. ././ .//. ././

Nerrād-ı çarḥ bir düşeş atdurmadı henüz

* Gazeliyyât kısmına alınmış bir rûbaidir.

Nerd-i gamun gönül nice demdür ki zārīdūr

Dūnān-ı dehr-i siyehde minnet-res olmasun

Cūyā-yı zahm-i minnete merhem zārār virür

- 2340 Harf-i peyām-ı vaşlı o 'İsi-tekellümün
Dil-mürde-gān-ı hasrete cāndan haber virür
Fikr-i ğubār-ı 'arızı ol şūh-ı nev-resūn
Çeşm-i 'alīle nūr-ı cilādan eser virür
Germ-ihtilāt-ı nīk ü bed evvel reviş budur
Rūşen-nihād-ı āyine-i tab' ol ki iş budur
Ser-mest-i nāz rişte- be-kef kaşdı cān gibi
Ġāfil mebaş ey dil-i şeydā geliş budur
Dīvāna var 'āzim-i semt-i tecerrüd ol
Ey huş-mend şīve-i dānā-meniş budur

- 2345 Zehr-āb-ı gam şarāb-ı tarab bir gelür baña
Sākī bu bezm-i ye'sde peymāne-meşrebüm

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

'İşve sīmāb-ı sūkūn çeşm-i fūsūn-sāzından

Fitne pūr-şūr-ı fūsūn ğamze-i ğammāzından

Fitne-i mahşeri isbāt ider erbāb-ı 'ukūl

Şīve-i sūr-ı hīrām-ı kad-i mümtāzından

'Ahd-i cevrinde sebātı o kadar kim 'Āzim

Va'dini fark idemem sebkāt-ı incāzından

// . / . / . / . / . /

Dil nev-niyāz iken dahi geçdi zemāne kām
Hemçün namāz-ı 'ıyd kazā mümkün olmadı

57^b 2350 Dil çeşmine girifte yok çāre-i halās
Kāfir elinde kaldı rehā mümkün olmadı
Dārū-yı vaslın itmedi el-Hak dirīg o şūh
Amma marīz-i 'ıška devā mümkün olmadı

'Ā Ş İ M :

Bosnavi Yūsuf Efendi. Mahkeme-i mezbūrede baş
kātib olup bin yüz yigirmi ikide fevt oldu. Müretteb dīvā-
nından müntehabdur

ez-Mi'rāciyye

./// ./// ./// .///

Hoşā ol şām-ı Mi'rāc-ı Resūl-i Hāl-ı Yektā
Berāt-ı kadrine zulmet mu'anber zer-nişān tuğra
Degüldür zulmet-i şeb micmer-i hurşid-i gerdūndan
Cihānı tutdı gūyā dūd-ı 'ūd-ı 'anber-i sārā
Degül encüm kaçarken pīş-i şeb-zīr-i nişān-gehdan
Şererler oldu peydā na'l-i esb-i rūzdan gūyā

2355 'Aceb bir tōb-ıhavan mı tutuşdı hısn-ı şām içre
Şurūr-ı dūd-ı ateş tutdı gök meydanını zīrā

/./ /./ /./ /./

Büy-ı dil-cü-yı gül-i lutfunla şimdi nâz ider
Dud-ı 'ūd u 'anbere bî-şek meşâm-ı rûzgâr

././ ././ ././ ././ (//)

Açıldı gonce-i rengini 'andelîb-i dilün
Çemen-istânda ol gül-'izârı söyletdüm

Kesilmedi ser-i zülfün hikâyeti gerçi
Bütün gice dil-i aşüfte-kârı söyletdüm

Yidi hazîneli bir çetr-i muhtaşar ancak
'Uluvv-ı cāhūna nisbet sipihr-i heft ecrām

'Ā S I M

Seyrek-zāde es-Seyyid Mehmed Efendi. Zümre-i mü-
derrisin-i zevi'l-ihtirāmdan. Cāmi'ü'l-hurūf-ı kemîne-āsā
Zeyl-i Zübdetü'l-Eş'ar tahririne şurū' idüp ihtisār üzre
tekmil itmişdür. Bin seksen altı senesinde ālāyış-i dehr-i
bî-bekādan 'āşım olmuşdur. Āşar-ı tab'ından nümunedür.

/./ /./ /./ /./ (//)

2360 Eşk-i çeşmüm ki ser-i küçe-i cānana akar
Cüy-ı dil-cüdür o kîm taraf-ı gül-istāna akar
Hār u haşāk-ı şekibümde karar olsun mı
Bu gönül şu gibi her serv-i hırāmāna akar

./// ./// ./// .///

Kazā te'gīr vardur tīg-i 'ālem-gīr-i āhumda
Nigāhūn cevher itmişler gibi şemşīr-i āhumda

'Ā S I M :

Küçük Çelebi-zāde vekāyī'-nūvīs İsmā'īl Efendidür.

./// ./// ./// .///

Tahammül pīşe-i āhen-dilāndur ta'n-ı bed-gūya
Hezārān tīr urulsa cism-i sendan zahm-dār olmaz

/./ /./ /./ /./

Pāy-ı būsūn fikri pāmāl eyledi giysūlarūn
Çeşm-i bīmārūn gamı bükdi belin ebrūlarūn

./// ./// ./// .///

2365 Heman ol mähile bir ruḥṣat-ı zevk-i viṣāl olsun
Baṇa ey çarḥ-ı zālīm itdügün kat kat ḥalāl olsun
Gerek tut derd-i 'ışkūndan gerek cāna cūnūnumdan
Ser-i kūyūnda bir āh eylemek koydı derūnumdan
Cihānda bir nefes huşyār olan endişesüz olmaz
O menzīl kim bir āb ola esāsı me'men olsun mı
Nigāh itmez bihişte āteş-i 'ışka olan sūzān
Temaşa-gāh-ı pervāne fezā-yı gül-şen olsun mı

Derün zulmet-serâsın ehl-i zâhir eylemez zâhir
Fürûğ-ı şem'ile hiç hâne-i dil rûşen olsun mı

2370 Gönülde bir gerekdür 'ışk ancak bir gerek 'Âşım
Mahabbet taht-gâhı iki şâha mesken olsun mı

'Â Ş İ M :

Bursavî es-Seyyid Mustafa Çelebi

././ ..// ././ ../ (//)

Ne kat'-ı rütbe-i 'ulyâ ne cem'-i māl iledür
Felekde ehl-i dilün rif'ati kemāl iledür

Kenâr-ı cûda şakın 'işret itme dil-bersüz
Şafâsı 'âlem-i âbun o nihâl iledür*

Şifâ-yı fenn-i mahabbetden itdüm istihrâc
'ilâcı zahm-i dilün merhem-i visâl iledür

//// .//// .//// .////

O şâh-ı hüsnün olsun dem-be-dem lîhsânı rûz-efzûn
Ki gayra lûtf idüp hürin dil-i nâ-kâm için şaklar

2375 Harîm-i 'ışka olmaz zâhidân-ı saht-ı dil mahrem
Katî gücdür o bezmün neşve-yâb olmak şarâbından

'Â Ş İ K :

Müneccimbaşı Ahmed Efendidür. Bîn yüz on üç sene-
sinde fevt oldu.

* "...o nev-nihâl iledür" olması lâzımdır.

// . // . .// . //

Ey dil şakin o çeşm-i siyeh-mest-i 'işvenün
Destinde hançer-i nigeş-i bî-emānı var
Servün çemende kaddüne hem-serlige senün
Ey nev-nihāl-i bāğ-ı letāfet ne cānı var

/.// /.// /.// /.//

Jāle dermiş ol dūr-i dendāna ey hokka-dehen
Gönceye incinme oldu anuñ ağızına düşen

' Ā L Ī :

Kırımī 'Alican. Bīn yüz on beş senesinde bekāya
intikāl itdi.

././ ..// ././ ..// (//)

Ne āl ider bilineydi o gül- 'izār bāna
Terahhum eyler idi 'andelīb-i zār bāna
2380 Gehī girişme vü nāz gehī 'itāb ü cefā
Neler eyler hele görsen o şive-gāh bāna

' A B D Ī :

Tavīl 'Abdullāh Efendi. Bīn yetmiş sekizde
'azm-i der-gāh-ı Mevlā itdi. Dīvānından nuhbedür.

././ ..// ././ ././

Hayāl-i zülfi ile fikr-i la'lin ile dilā
Şeb-i dirāzda hōşdur şarāb-ı gam-fersā
Didüm o şūha lebün haste dillere emdür
Didi keremler idüp nakd-i cānile em mā
Ne devr-i Ferruh u dil-keş ne Özge 'ālem olur
Murādı üzre döner ādemün felek dem olur
Derūnı gonce-sıfat hun olan feleklerde
Hezār şevk ile gül gibi şād u hurrem olur

' A B D İ

Şeyh Himmet Efendi-zāde 'Abdu'llāh Efendi. Vāli-
di seccādesinde cā-nişin iken bin yüz yigirmi iki senesinde
fevt olup Üsküdar'da medfündür. Vefātına 'İşmet el-hac Meh-
med'ün tārīhidür. ایدہ ہمت زادہ یارب عدن اعلائی مقام ۱۱۳۳

"İde Himmet-zāde yā Rab 'adn-i a'lā-yı makām

Birkaç kıt'a tertīb itdügi dīvānlardan müntehabdur

Kalemliyye ez-Na't-i Şerīf

(././) ..// ..// ..// ./ (//)

2385 Nīze-i velvele-endāz-ı veğādur kalemüm

Rüstem-i tab'um ider haşmı anuñla ifnā

Vakt olur düşmene su'bān-ı dü-serdür kalemüm

Dest-i Mūsā-yı ahibbāya olur gāh 'asā

Huṣkdur gerçi nihāl-i kalem-i la'linem

Feyz-i tab'umdan olur nevki anuñ gonce-nümā

Hāmemizāb-ı füyūzāt-ı ilāhīdür kim

Gül-şen-i hātırı anuñla iderler iskā

Dür-bin olsa nola şahs-ı me'āniye kalem

Peyker-i fikretüm anuñla olur çihre-nümā

2390 Şā'ir-i nükte-ver-i mu'cize-güdur kalemüm

Na't-ı Şāh-ı Rusuli itmede dā'im imlā

Sen ki hürşīdisin ol ālem-i kurbū'l-kurbun

Zerredür mihr-i ziyā-güster-i çarh-ı vālā

Sen o mişkāt-ı haram-gāh-ı ilāhīsin kim

Kesb-i nūr itmede senden dil ü cān-ı zurefā

/.// /.// /.// /.//

Sā'at-i çarha iki şākūldür bu mihr ü meh

Birisi anuñ çıkup blrisi iner rüz u şeb

Zürbāz-ı çarh almış destine mihr ü mehi

Güyyā birin atup birin tutar her rüz u şeb

2395 İki zerrīn levhdür āmade olmuş mihr ü meh

Tā ola na't-ı Nebī anda muharrer rüz u şeb

Şem'-i eyvān-ı hüdādur zāt-ı pāk-ı mihr ü meh

Olmada pervâne-i nūr-ı peyember rûz u şeb

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

'Andelîb-i çemen-istân-ı hakikat olagör

Gül-bün-i gül-şen-i ma'nâda has ü hâr olmaz

Bulamaz cadde-i ma'nâyı beyâbana gider

Şeh-i kevneyn ana kim kâfile-sâlâr olmaz

Sâyebân eyleyegör zıll-ı hüma-yı lutfın

Yite mahşerde belî sâye-i eşcâr olmaz

../ ..// ../ ../ (//)

2400 Gözümde neşve-i pür-hâlet-i sebû-yı neşât

Temâm ider beni keyfiyyet-i gülû-yı neşât

Şüküfte olmada nev-bâde-i gonçe-i ümmid

Çemen-sitâne derûna ki akdı cûy-ı neşât

/./ /./ /./ /./ (//)

'Andelîb-i çemen-i na'tun olan bî-diller

Nâlesin zabt ide mi ey gül-i sad-berg-i ezel

ez-Divân-ı Metâli'

/./ /./ /./ /./

Âsitânun ey Şeh-i Levlâk nâmındur bâna

Hâk-pây-ı tütîyâ-yı çeşm rüşendür bâna

././ ././ ././ ././

Metâli'dür kulüb-i nükte-sencân-ı suhan-pîrâ

Cemāli oldu gūyā āfitāb-ı 'ālem-i ma'nā

2405 Dil öğretmek olurmuş tūtīye mir'at ile hakkā
Cemāli eylemişdür mürğ-i tab'-ı pākūmi gūyā

. * .

Bu şeb pāyine düşdüm görmedi ol şem'-i bezm-ārā
Meşeldür mum dibi olur karanlık ey dil-i şeydā

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Būse-cūyā olıcak sīb-i zakan vırme bānā
Karnumuz tok çeneye leblerün eyle i'tā
Surh-i haftan giyüp agyār ile gördüm tenhā
Kızılı çıkdı o sīmīn-bedenün vā hayfā
Bağrına taş başup almış ele āhen 'aşā
Kuy-ı cānānı arar diltreyerek kible-nūmā

/.// /.// /.//

59^a 2410 Zevrak-ı cāmı meded virmen bānā
Bendenüz çekdüm ko tursun sākīyā

/.// /.// /.// /.//

Seni ser-defter-i hūbāna diyü yazsun kitāb
Kimsenün altına yazılma eyā mīhr-i cenāb
Kendüsi olduğıçün ol sanemün ehl-i edeb
Vezn ile söyledür 'āşıklarına sözleri hep
Nice kalsun dil-i üftāde-i 'ışkında şekīb
O koyun kuzısının āğuş ide çubān-ı rakīb

Tir-veş togrılık itsen yine itmez rağbet
Çilesüzdür o kaşı yay ile olmaz ülfet

./// ./// ./// .///

2415 Kemānın aldı deste hadden efzūn çekdi ol āfet
Yine bir toz koparmakdur murād-ı dil-rübā elbet

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Kimi ebrūya kemān dir kimi zülfe pür-piç
Başdan ayağa dak togrı suhen yokdur hiç
Didüm üftāde-i 'ışkūna olur mı āzād
Düşese bağılı didi ol şeh-i mülk-i bīdād

../.// ..// ../.// ../ (//)

Ne sīm eglenür elde derūn-ı cebde ne zer
Güzel tırāşa çeker müşterīlerin berber

./// ./// ./// .///

Hevādan nem kapar zann itmesün mir'at-ı rüşen-ger
O şūha yüz-be-yüz geldi yine şerm eyledi derler

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

2420 Cigerüm pişdi diyü göz yaşın itdüm izhār
Sokma pişmiş aşā su didi o şūh-ı gaddār
Kimi bülbul didi nāmına kimi murğ-i seher
'Andelībūn adı gül-şende hezār oldu meger
/.// /.// /.// /.//
Yār ile gül-geşte çıkma dahl ider yārāna har

Ġam degül eski meşeldür kelb ürür kervān geçer
Hançer alsun destine 'uṣṣāk hengām-ı sefer
Korkulukdur rāh-ı 'ıṣk-ı dil-rübā belden geçer
Gonçeye harf atmağa başladı bülbul-beççeler
Dillenürler böyle kalurlarsa gül-şende eğer

2425 Varma mey-hāneye kim varuñı ifsāda virür
Nakd-i 'ömrüñi alup muğ-beççeler bāda virür

//. /.//. .///. ./

Faṣl-ı şitāda böyle hevā Ḥak 'atāsıdur
Kırtās-ı şakkı destüne al yaz havāsıdur

./// /.//. /.// /.//

Kilk-i müyındur müjen mir'āta tasvīrün yazar
Bu'l-'acebdür bu ki 'aks anlarlar erbāb-ı nazar

(.///) ..// ..// ..// ..// (//)

Bāzi-i rişte idüp keşmekeş itme zinhār
Yanar āteşdür o hūrşīd dutuşma yūri var

./// ./// ./// .///

Dehānın nağme-perdāz eyledükde itdüm istifsār
Sorarsān bu maḳām-ı būsellikdür didi ol dil-dār

(.///) ..// ..// ..// ..// (//)

2430 İstikāmet idemez başına kaḳsañ her bār
Ekserī uğrılığıyla geçnür hep neccār

Ayağın mey-gededen çekse hicāb itse biraz
Girse tenhāca bizüm destümüze duhter-i rez

./// ./// ./// .///

Salıncağ seyrine 'azm itmiş 'uşşākı alındurmuş
Nihāl-i nev-resimyanınca ağıyarı salındurmuş

/./ /./ /./

Mü diyüp eyledüm huzūruña 'arz
Yok ne dinsün miyanuña bi'l-farz

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Mansıb-ı 'işveden 'azl oldu diyü itme galat
Hüsn-i te'bīdine çıkmışdur o meh-rünün hat

/./ /./ /./ /./

59^b 2435 Bağladı havf eyleyüp urdukda pāzum üzre dağ
Didümei meh-rū ne korkarsın baña dağ üsti bağ

./// ./// ./// .///

Bilürken gül-'izārum buselikden haz ider 'uşşāk
O şeh-nāz ile dir ey h^vāce gerdāniyeden alçak
Cefāsın çekmege ādem gerek sā'atci dil-dārūn
Demürdendür çekilmez yayı ol şüh-ı cefā-kārūn

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Adımın atmağa kadir degül iken döğerek
Göge ister çıkara merkebi cān-bāz öğerek

Sarışın dil-berile şohbet idince âdem
Sarıyar seyrine varmış kadar eyler 'âlem

./// ./// ./// .///

2440 Mu'ammâlarla nâmın setre sâ'î oldılar yārân
O hercâyînün adı çıkdüğün bilmez gibi ihvân

((.///) ..// ././ ../ (//)

Dil-berün sevme zinhâr ikîsin
İki yār ortasında kalmayasın

./// ./// ./// .///

Düşer mi hırka-i peşmînine ey 'ârif-ı pür-fen
Ayak kaldırışın gör sofî-i düzdün bu meclisden

((.///) ..// ..// ..// ../ (//)

Meyi dūr eyle gehi destîye geh sâğara ko
Başka bir neşve virür keyfîyet-i kalb-i sebû
/.// /.// /.// /.//
Vuslatından el çeküp tasvîrin almış kâğıda
Sûret uğrısı denıldüğince vardur zâhîde

//. .//. .//. .//

2445 Cānāne eger bende-i mihnet-keş ararsa
İşte ser-i 'uşşāk dil-i aşüfte yararsa

./// ./// ./// .///

Nihān oldu alup nakd-i derūnum yakdı yandurdı
Beni ol hīle-ger sūk-ı mahabbetde tolandurdı

'ABDÎ PAŞA : Nişânî⁽⁴²⁾

(/.//) ..// ..// ../ (//)

Dil-berā dil saña mülāzımdur

Kişi kendü cānı lāzımdur^{*}

/.// ..// ..// ../

Ruh-ı dil-cū da güzel zülf-i semen-bū da güzel

Nice terciḥ ideyin o da güzel bu da güzel

Nice sarılmasun Allāh'ı seversen ādem

Sine sīmın miyān ince o pehlū da güzel

'A B D İ :

Kara Halīl Efendi'nün dāmādı tezkireci 'Abdu'l-lah Efendi'dür.

./// ./// ./// .///

2450 Ğubārın mū degül ḥod reste taraf-ı ebruvānından

O şūḥuñ zūr-ı ḥüsni toz koparmışdur kemānından

Hayāl-i kāmēt-i bālāsına ser-tā-kadem yol yok

Geçilmez ol nihāl-i nahvetün müy-ı miyānından

Şadākat aḡniyāya uydurur zeyl-i gedāyānı

'Iyāndur zer-gerün sīmi miḥakk-i i'tibārından

Libās u cūbbenün yokdur medārı baḡs-i 'irfānda

Çeraḡı meclisün rüşen-ter olmaz şem'-dānından

(42) Seyrek-zāde tez.'de Divan'ı olduğu kayıtlıdır. Bak. "'Abdî"

* Bir hece eksiktir. "...kişiye..." olabilir.

Dü sad harf-i tesellî nâ-sezâ güftârdan sonra
Miyânda sübha-i yâbestedür zünnârdan sonra

- 2455 Olursa dîde der-pey derdün itme bûyın istişmâm
'Atiyye dest-i reddin beddûr istiksârdan sonra
Olur neyl-i merâm-ı nakısân kümmelden efzûn-ter
Cihanda olsa da siyrâb olur gül hârdan sonra
Zebânun eyle her dem cünbiş-i ibrâma nâ-çesbân
Olur hem 'ayb-ı lûknet bir edâ tekrârdan sonra
60^a Hayâl itsen olur pervâne-i şem'-i şeb-istânda
Telâş-ı 'âşıkânı rû'yet-i dîdârdan sonra

' A R Z İ

'Ayıntâbî Mehmed Efendi. Galata Mevlevî-hânesi
Şeyhi⁽⁴³⁾. Bin yetmiş beş senesinde fevt oldukda târîhidür.

اوجدی اول بلبل کلزار حقیقت ای واه ۱۰۷۵

"Uçdı ol bûlbül-i gül-zâr-ı hakikat eyvâh

/// .//. .//. .//

Sinemde olan yârelerüm yara dimezler

Her yarayı bildüm ki gönül yâre dimezler

- 2460 Çeşmi ne tağâfüller ider gamzesi bilmez
Mestânelerün sırrını hüsyâra dimezler

/// ././ ./// ././

Dîdâr-ı yarı görmez isen hasret öldürür

(43) Seyrek-zâde tez. 'de Mecmu'a'sının bulunduğu kayıtlıdır. Bak. "'Arzî"

Görsem belâyı gör ki beni dehşet öldürür
Pinhân olup helāküm için neyler ol perî
Ġafil görünse hod beni ól hâlet öldürür
Oldı helāk-i cānum için tîr ile kemân
Müjgân-ı çeşm-i hasret ü ebrû-yı intizâr
Târ-ı nigâh-ı hasretüme dām olup gider
Râh-ı belâda halka-i giysü-yı intizâr

/././ /././ /././ /./

2465 Bir nihâl-i nâzdur kaddûn senûn ey nahl-i ter
Her budâğında anûn bir tâze şeftâlû çıkar

/// ././ ././ ././

Haṭ sanma çeşm-i kec-nigeh-i nâ-sezâ için
Bâb-ı harîm-i 'arîz-ı dil-dâra perdedür

././ ././ ././ ./

Ġamuñla çeşm-i terüm lāle-zâra dönmişdür
Sirişk-i hasret ise cûy-bâra dönmişdür
Şabâh-ı haşre dek olsam 'aceb mi mest ü harâb
Gönülde 'ışk mey-i hoş-güvâra dönmişdür

/// ././ ././ ././

'Arz eylesün cemālümü her pâreden diyü
Mir'at-ı kalb-i pâkümi sad-pâre gösterür

./// ./// ./// .///

2470 Yağarsın hātırum her dem sebebsüz bī-mürüvvetsin
Karārūn yok zemīn-i dilde her-cāyī tabī'atın

///. ///. ///. ///

Elbette olur şahid-i maksūda nūmayān
Āyīne be-dest-i kadeh-i bāde-i 'ıṣka
Bak āyīne-i kalbine 'āşıklar beğēn
Hüsnün ne kadarsa o kadar nāz eyle

/./ /./ /./ /./

Şındurup dil şişesin cānā ğubār itdün beni
Şimdi bildüm pāymāl-i rüzgār itdün beni
Dīde-i ümmīd-i rüy-ı vaşluna hayrān iken
Mest-i bī-tāb-ı şarāb-ı intizār itdün beni

///. ///. ///. ///

2475 Seherī geldī o meh hāneme hūrşīd gibi
Başladı ditremege sīnede dil-bend gibi
Rūze-dār-ı ğam-ı hicrāna ırışdı nāgāh
Salını salını ol naḥl-i şafā 'ıyd gibi

Kıt'a

///. ///. ///. ///

Bu hüsn ile kim nāra vara ol büt-i tersā
Dūzahda olan ehl-i hevā bī-keder olsun

Mālik olıcaksın o güher-pāreye āhir
Ey nār-ı cehennem sāna sad müjdeler olsun

'ABDÜ'L-'AZİZ EFENDİ :

Şeyhü'l-İslām Kara Çelebi-zāde dinmekle meşhū-
dur. Bīn altmış senesinde dīdār-ı nā-yāb-ı hayātı 'azīz it-
mişdür. Kendi hattıyla olan dīvān-ı belāgat-'unvānından ke-
şīde-i silk-i tahrīrdür.

/./ /./ /./ /./

60^b

Ber-karār olmaz dīl-i dīvāne eyler ıztırāb
Şiše-i sā'at gibi kalbünde vardır inkılāb

2480 Ğam degül bir iki gün pejmürde olsa berk-i 'ıyş
Tāb-ı āteş görmedükce būy-baḥş olmaz kebāb

(././) /./ /./ /./ /./ (./)

Kızarup meyle ruh-ı yār kaçan gül gül olur
'Aks-i rüyı eger āb üzre düşerse mül olur

//. // .//. //.

Bī-hūde şanma sīnede dāğ-ı nihānumı
Te'şīr-i āteş-i ğam-ı dilden nişānedür

(././) /./ /./ /./ /./

Gül-şene irse eger tuhfe-i dürr-i 'arākı
Zīnet-efzā-yı bināgūş-ı ārūs-ı gül olur

Cām-ı zerrīn ne deryā ne sifālīn-i sāğar
Her ne yüzden ise lutf-ı Cem'i hoş görmek olur

/.// /.// /.// ./

2485 Pertev-i mihr-i ruḥun tāb-ı derūnum arturur
Fikr-i giysū-yı girih-girūn cūnūnum arturur

././ ..// ././ ..//

Hevā-yı 'ıṣṣā düşen dil mekân nedür bilmez
Hümā-yı evc-i belā-āşiyān nedür bilmez
Haṭundan almak olurdu haṭ-ı emān cāna
O hūnī gamzeler amān ü zemān bilmez*

/.// ..// ..// ..//

Her ne dirlerse gelür ol büt-i sengīn-dilden
Gerçi bī-çāre 'Azizī'ye teraḥḥum gelmez

//. ./.. .//. ./

Haṭ geldi mest-i gamze-i mestāneyem henüz
Şām irdi şadr-ı meclis-i mey-hāneyem henüz

2490 Meclisde nāy-ı sūz derdinden dem urmasun**
'Āşık menem ki āteş-i sīnem dem istemez

/.// /.// /.// ./

Būy-ı pīrāhen gelür Ya'kūb-ı caṇa çekme gam
Bir gün uğrar külbe-i aḥzāna şād ol bād-ı feyz
Revnaḳ-ı gül-zār-ı 'ālem ruḥlarındur gül degül

* ve ** vezinde bozukluk var.

Ey gül-i bāğ-ı melāhat saña kim bülbul degül

// . // . .// . // .

Āhum sūtün olmasa bu çarh-ı nilgün

Çokdan olurdu zeyl-i sirişkümle ser-nigün

Mürğ-i remidedür bu gönül aşiyāneden

Bend eyle dām-ı zülfüne āvāre olmasun

/ .// / .// / .// / .

2495 Şanmanūz hatt-ı siyeh ruhsāre-i dil-dārda

Nokta-i şek yazdılar metn-i kitāb-ı hüsnine

İztirāb eyleme ey mürğ-i dil-i āvāre

Pek tolaşduñ ise giysū-yı ham-ender-hamına

.// .// .// .//

Ne denlū eylese dil-ber cefāyı memnūnuz

Kumāş-ı tōhmete olmaz 'Azīzi endāze

Virür dehānı dem-i rūh-ı bahş-ı 'İsā'yı

Mesīh'den lebi görmlş kitāb-ı ihyāyı

Hemīşe gamzesi bī-mār ü çeşmi mestāne

Bırakdılar katı gözden bu cān-ı şeydāyı

'A Z İ Z İ :

'İsā-zāde Mehmed 'Azīz Efendi. Mevālī zümresinden.

Selānik'den ma'zūl. Bīn yüzde fevt oldu.

/./ /./ /./ /./

2500 Ey şarāb-ı 'ışkile ālūde-i renc-i humār
Ġam yeme bir gūn keser şusuzluġın şemşīr-i yār

'I Z Z İ :

Nāmı Mehmed'dür. Revān'dan zuhūr itmişdür.
Erbāb-ı devlet kitābeti hizmetinde bin yüz beşde fevt oldu.

././ ././ ././ ././

Marīz-i 'ışka ancak çāre vaşl-ı yāri bulmuşlar
Bu derde şerbet-i la'l-i leb-i dil-dārı bulmuşlar

61^a

'I Z Z E T İ *

Vişne-zāde Şeyh Mehmed Efendi. Sadr-ı Rūm'dan
munfasıl. Bin toksan iki şa'bānında mesned-i dāru'l-bekāda
'izzet buldı (44). Müretteb dīvānından müntehabdur.

././ ././ ././ ././

Bakılmaz ey gül-i hod-rū-yı āflitāb saña
Fūrūġ-ı nūr-ı cemālūn yeter niķāb saña

././ ././ ././ ././

Çıkar nakş-ı derūnı 'āşıkūn sīmā-yı rüyından
Olur jeng-i keder āyine-i ruhsārdan peydā

(44) Seyrek-zāde tez, 'de vefatına düşürülmüş şu tarih vardır:

" بولہ جاہ فردوس اعلیٰ محمد عزنی ۱۰۹۳ "

* Metinde derkenar "Şeyhü'l-İslām Zekerıyya-zāde Yahyâ Efendi.
merhûmın birāderi Lutfu'llah Efendi merhûmın mahdûmudur. Tarih-i
vefatları: ۱۰۹۳ عزنی کندی جوانک حیفہ " kaydı vardır.

././ ././ ././ ././

Ya gerd-i ğamla ya hūnābe eşk-i hasret ile
Göz açdurur mı görūn hiç rūzgār baṇa

./././ ./././ ./././ ./././

2505 Meta'-ı vasla lāzım gelse nakd-i cāna almazsın
Senūnle ey cefā-cū ḥaşıllı pāzār müşkildür

//. //.. ///. //.

Yā Rab bu ne cemāl-i Hudayī ne ān olur
Kāfir de görse ol sanemi müslūman olur

./././ ./././ ./././ ./././

Ne hoşdur ḥalka ḥalka tār tār olsa o kāküller
Kati zībā düşer bāğ-ı ruhūnda saçlı sūnbüller
Perişān gönlüme cem'iyet-i ḥatır ḥayāl itmem
Gül olur ğonce amma ğonce olmaz bir daḥī güller
Kadīmi 'izzetī pūr-kīnedür erbāb-ı 'irfāna
Felek şemşīr-i cevri ehl-i dilde imtiḥān eyler

//. //.. ///. //.

2510 Sīnede ḥırz-i cān ğibi saklarsa dil nola
Her dāğ-ı taze bīr güzelūn yād-ġarıdur
Deryā-yı 'ışka kible-i ebrū hevāsına
Sal keşti-i vücūdunı ki rūzgārıdur
Her çend nāzenīn ise ben hāke meyl ider

Nāzūk nihāl bārına lā-būd zebūn olur

./// ./// ./// .///

Hevā-yı zülfe dirlerse de bir kayd-ı müşevveş var
Gönülde 'ışk dirler nāmına bir özge āteş var

//. /.// .//. /.//

Biñ dürlü gösterür felegi çeşm-i 'ibrete
Āyine-i gönlümdeki şad-güne i'tibār

././ ..// ./.// ..//

2515 Siyāh-ı mestī-i erbāb-ı cāh-ı devlet-i dünyā
Zemān-ı renc-i humārında i'tizārına degmez

./// ./// ./// .///

Kenār-ı cūda düşmiş āba 'aksi kadd-i cānānūn
Çıkarmış nakşı ol serv-igül-i endām-ı tūbañnūn

/.// /.// /.// /.//

Kākül-i pūr-ham irişmiş kāmēt-i mevzūnına
Naḥl-i gülde açılan zūlf-i nigārı seyr idūn

././ ..// ./.// ..//

Ne dem ki āh-ı cihān-sūzı şu'le-tāb iderem
Bu heft lücceyi reşk-āver-i serāb iderem

Dükendi ağlamadan eşk yār rahm itmez
O yok bu yok[★] kendüme 'azāb iderem

★ Vezine göre üç hece eksik.

(../) /../ ../ ../ ../ (//)

2520 Olur 'aşık yine bir va'd ile mülzem ne disün
Söyleşilmez o perī-rūy ile ādem ne disün

././ ././ ././ ././

Gören la'l-i dü-çeşmi zīr-i müşgīn tāk-ı ebrūda^{*}
Sanur Şīrīn ü Husrev nakş olınmış kaş-ı müşg-būda

//. /./. ../. /./

Kim başa çıkdı turra-i ebrū-kemān ile
Kim söyleşür o hançer-i hindū-zebān ile
Bir cūy-bārdur ki ide servi der-kenār
Kaddun hayāli dīdede eşk-i revān ile
Hışmile gelme sīne-i şad-pāre üstine
Bir yāre dahī urma meded yāre üstine

././ ../. /./ ./.

61^b 2525 Hemīşe girye-i ye'sin pey-ā-pey dil ile
Dirīg nüsha-i āmalūm oldu āb-zede

//. ../. ../. ///

Üftādelerün eyleme lutf ile ferāmūş
An 'aşık-ı mehcūrūnı gāhi kerem ile
Dildür düşen ol turra-i tarrāra egerçi
Ben hasteyem ammā çekecek yine belāyı

* Bu mısra tamlr edilerek alınmıştır.

(../) /../ ../ ../ ../ (//)

Mest iken yār-ı dilā ğaflet idersin yohsa
'Arz-ı hāl eylemege yāra ne yerler düşdi

//. /. .//. /. /

Allah bilür kākül-i müşgîn sanmışam^{*}
Takmış meger ki başına bir deste sünbüli

./// ./// ./// .///

2530 Yıkıldı kārzar-ı firkatunda zahm-ı ğamdan dil
Yetişdür sākīyā lutf it kemiyyet cām-ı gül-günı

Rubā'ī

//. .//. ./// /

'Işk itdükde dili kitāb-ı āmāl
Harf-i ğam ile itdi anı māl-ā-māl
Dībāçe-i rū-yı za'ferān rengünden
Gösterdi niçe berā'at-ı istihlāl

' U Z L E T İ :

İstanbülî Kiremitci-zāde Mehmed Çelebi. Bîn
yetmiş tokuzda 'uzlet-hāne-i kabrde cā-nışın oldı.

./// ./// ./// .///

Yine hançer-be-dest ol dil-ber-i mestāne olmak var
Yine bu hāy-ı hū ol āfet-i devrāne olmak var

^{*} Bir hece eksiktir.

Ya vuslat el vire ya göstere nūr sūret-i hicrān
Yūri var arz-ı hāl it ey dil-i şeydā ne olmak var

/./ /./ /./ /./

2535 Şol kadar tutdum siper sīnem hadeng-i yāra ben
Haşre dek hāk-i mezārūm kazsalar peykān çıkar

././ ././ ././

Görüp peyk-i bahārı cünd-i gül-şen
Didiler nergise hep dīde rūşen
Dikilditūğ-ı şāhī şahñ-ı bāğa
Çeküp tīğın zere pūş oldu sūsen

' A Ş K İ :

Hasan Efendi. Eyyub Kadısı iken bin yetmiş ikide
fevt oldu.

/./ /./ /./ /./

Egnüme nār-ı gam-ı 'ışkūn kabādur nūrdan
Başuma sevdā-yı zūlfūn tācdur semmūrdan
Mecmer-i sīnemde cānum 'ūd-veş olur buhūr
Nār-ı haddūn çünki 'anber gösterür kāfūrdan

'İSMETİ EFENDİ :

Birgili nebīresi Mehmed Efendi'dür. Şadr-ı Rūm

olup biñ yetmiş altı senesinde terk-i ārayış-i 'ismet-i
fānī idüp Edirnekapısı hāricinde medfūndur. Fevtine tā-
rīhdür: "'İsmetī'nūn cāy-ı 'adn ola yeri
مصنیک جای عدن اوله یری ۱۰۷۶
Müretteb divān-ı belāgat- 'unvānından keşīde-i
intihābdur⁽⁴⁵⁾.

ez-Gazeliyyāt

././ ././ ././ ././

2540 İderdi merhamet ey gamze-kār-ı nāz baña
Vireydi baht eger ruhsat-ı niyāz baña
Neden bilürdi āyīn-i bezm-i dil-dārı
Açılmayaydı eger perde-dār-ı rāz baña

//. //.. ///. //.

Hūn-ı cigerle besledüm o nahl-i nāzı hayfā
Bār-ı visāli bir iki nādāna çıkdı hep

///. ///. ///. ///.

Ben niyāz itdükce dāyim ol baña nāz itmede
Böyle nāz iden sitem-kāra niyāz itmek de güç
62^a Bezm-i 'ışkında dahi şem'ine per yakmak kolay
Vāsl için ağıyāra karşı can-güzār itmek de güç

///. ///. ///.

2545 Kūh-ı gam içre olmasam Ferhād
O lebi şīrīn eylemez beni yād

(45) Seyrek-zāde tez.'de iki defa Rumeli Kazaskeri olduğu kayıtlı-
dır. Bak. "İsmetī Efendi"

/.// ..// ..// ..//

'İşk da'vāsın idenler zurefādur şimdi
Her cefā-cū güzelūn yolına ser virmezler

././ ..// ././ ././

Hemīşe kendüyi dil böyle nāl idüp neyler

Vişāle çāre bulunmaz hayāl idüp neyler

O şeh-süvār ider bir nigāhı çünki dirīg

Varup rikābına dil rüy-māl idüp neyler

Ser-i rehinde görüp 'İsmetī-i zārı dimiş

Bilinmedük nesi var 'arz-ı hāl idüp neyler

2550 Bahār-ı devleti kalmaz geçer gülün ammā

Dil-i hezārda āzār-ı zahm-i hārı kalur

//. /.// .//. /.//

Mümkin midür mukābele Zāl-i sipihr ile

Pāzū-yı Rüstem ile çekilmez kemānı var

Devrān müsā'id olmağa muhtāc 'İsmetī

Şahn-ı çemende nüş-ı meyün de zemānı var

Olsa ne denlū reh-güzerinde tenūn gubār

Toz kondurur mı dāmen-i zülfine rüzgār

Seng-i cefāya tutmağa bā'is ne ey felek

Bir sāğar almasun mı ele rind-i bāde-h^vār

/././ /././ /././ /./

2555 Çarh-ı mihr āyīnesin* halka dem-ā-dem ne tutar

Abda 'aks-i hüma görse de ādem ne tutar

Nakd-i cān ile āna ben de iderdüm raġbet

Mansıb-ı mihr ü maḥabbet hele bilsem ne tutar

Sāye-veş bir daḥi olmaz ḥāk-pāyinden cūda

Dil o şuhun çāšnī-i derd-i hicrānın bilür

Gitdi dil zülfi hevāsiyle mekānın kim bilür

Bir hümadur çıkdı elden āşiyānın kim bilür

Çare yok pīraheninden geçmege düzd-i ḥayāl

'Āşikuñ gencīne-i rāz-ı nihānın kim bilür

/././ /././ /././ /./

2560 Nāz ile her tebeşşümü meclise bir şafā virür

Bezmdē mest-i dil-berün şivesi dil-pesend olur

//. //.. .//. //

Rindün hemīşe nāle vü āhı nihān olur

Bir şahdur ki ceyş-i siyāhı nihān olur

Bir bī-karār-ı devlete beñzer ḥayāl-i yār

Gāhī görinse dīdeye gāhī nihān olur

/././ /././ /././ /./

Bāde-i nābun safāsın nev-bahār olsun da gör

Sāġar-ı gül pūr-şarāb-ı hoş-güvār olsun da gör

Sāhil-i 'ummān-ı ġam şimdi görinmezse dile

Keştī-i bahta müsā'id rüzgār olsun da gör

* Metinde āyīnesinī

2565 Rûy-ı dil göstermedi bir kerre mir'ât-ı hayāl
Yohsa bilmem çarhla baht-ı siyāhum bir midür

././ ..// ././ ././

Ne feyz-i şevke ne ser-sebz-i bahāra döner
Bu köhne çarh-ı felek bilmezem ne kâra döner

O meh-veşün bakamam rûyına hicābumdan
Hemān sahīfe-i ruhsarı lāle-zāra döner

/././ /././ /././ /./

Rāyic olmaz her zemān nakd-i temennā böyledür
Ağlama ey h^vāce kim ümmīd-i dünyā böyledür

62^b

Hem yakar pervānesin hem sūz-ı dil izhār ider
Muktezā-yı meşreb-i şem'-i şeb-ārā böyledür

././ ..// ././ ././

2570 Bahār geldi bu faşl-ı ferah-fezā düşmez
Kenāra 'azm idelüm böyle bir hevā düşmez

Cihānda devlet anuñ ki esīr-i zülfi ola
Her ādemün serine sāye-i hümā düşmez

Tekāsül itmedi hīdmetinde rüzgār ammā
Yine cihānda gönül ādem olmaduñ gitdün

//. .//. .//. .//

Mest itdi o denlū beni sākī mey-i nāzun
Şimdi çekemem katresini cām-ı niyāzun

././ ././ ././ ././

Anuñ da cāmın ider tünd-i bād-ı dehr şikest

Şafāyile geçürür şanma rüzgārını gül

2575 Nişan-ı lutf görünmez dehan-ı dil-berden

Dil-i nizāra hemān yok yere 'azāb iderüm

Açılsa şafha-i rühsār gül-sitān görsem

Ne nakş ider yine sûret-ger-i zemān görsem

Bu sūz u tāb 'aceb mi hezārdan hele ben

Tahammül eyleyemem taze bir civān görsem

//. ///. ///. ///

Geldükde hatun 'āşıkuna nāz idemezsin

Mānend-i hüma evcde pervāz idemezsin

/.// /.// /.// ./

Yād idüp zülfün hemān bîhüş olur āşufte dil

Bāğda bî-çāre bir serv-i perişān görmesin

///. ///. ///. ///.

2580 Nigāhum buse-çīn olmakda la'l-i dil-sitānından

Şikār almadın şeh-bāz çıkmaz āşiyānından

Mülāyim gösterür 'uşşāk-ı zāra kendüyi amma

Alınmaz harf-i vuslat ol sitem-kārun dehanından

/.// /.// /.// ./

Olmadı bir gonce her giz zīb-i destār-ı emel

Gül-şen-i ümmidden bir gül koparmaz bağ-bân
Ser-be-ser erbâb-ı dil baksan perîşan rûzgâr
Her girân cânun meh-i ikbâli tabân olmada

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Meyve-i vaşlîna yârûn gönül ikdâm itme
Olacak nesne degüldür tama'-ı hām itme

../.// ..// ../.// ../

2585 Hat-ı ruhın o mehûn cân-ı zāra gösterme
Dem-i hazānı Hüdāyā hezāra gösterme

//// //// //// ////

Düşer fırsat nigāha gāzsesi ser-mest iken yârûn
O tîri her zemān ey cân şeydādur kemān şanma

../.// ..// ../.// ../

Çekildüğine göre bār-ı minneti bāri
Olaydı çarh-ı kühen-sāl-i fitne-cū tāze

///. //.. ///. //.

Şimdi hazefle yok güherûn farkı 'îşmeti
Kim rağbet eyler almağa bir pāreye seni

///. ///. ///. ///

Ey dîl ko bu şeydālûğı ol tāze nihālûn
Ser-keşlûğine eşk-i revānûn sebep oldu

// . /. . // . / . /

2590 Pāzū-yı baht ger pūr iderse kemānumı
İster verā-yı Kāfā kosunlar nişānumı

// . // . . // / (// . . / . // /)

Dil-beste olan zülfine hem çün şāne
Ne çāre bulur mı çākī-i dāmāne

Bī-kayd görindi dil bu şeb-i zülfinde
Zencirini kırmāsın şakın dil-i dīvāne*

' I T R İ :

İstanbulī. Buhūrī-zāde Mustafa Çelebi. Zümre-i
mūsikī-perdāzdan. Bīn yüz yigirmi üçde tebdīl-i makām eyledi.

// . /. . // . / . /

63^a

Bakmazsa rūy-ı dil-bere a'dā safā-nazar
Sen eyle sun'-ı Hakkı temāşā safā-nazar
Dil nāzır-ı ğubār-ı deründür didüm didi
Cā'izse kühl-i dīde-i bīnā safā-nazar

/ . // . . // . . // . . /

2595 Urmasun cismini tīğa hat-ı cānān dönsün
Yüze çıkmasun olur sonra pişmān dönsün
Hüsn-i dil-dār ile bahs eylemege 'azm itmiş
Dīn tahammül idemez mihr-i dīrahşān dönsün
Bezm-i meyde heves-i būs-ı leb-i cānāndan

* "...sakın..." fazladır.

Aluruz elden ele sāgar-ı gerdān dōnsün

' A T F İ : Bosnāvi Ahmed Efendi

(/.//) ..// ..// ..// ..//

Sanmanuz mey-gedede sāgar-ı sahba çekerüz

Def'ine renc-i gamun şişe-i minā çekerüz

Bī-sebeb şanma bizüm āh-ı şerer-rizümüzi

Düşmenün kasdına şemşir-i mücellā çekerüz

2600 'Atfiyā kıl-k-i güher-paşumuz aldukca ele

Rişte-i nazmumuza lü'lü'-i lālā çekerüz

' İ F F E T İ :

Ebe-zāde Mehmed Efendi. 'Ayıntab kazāsından ma'-
zül. Bin yetmiş ikide fevt oldı.

(/.//) ..// ..// ..// ..//

Dāğlar kim yakayum sine-i zahm-ālūda

Cübbe satmak nic'olur göstereyüm Dāvūd'a

' İ F F E T İ :

'Abdu'l-kerim-zāde. Bin yüz otuz tokuzda fevt
olup tekml-i 'iffet itdi.

./// ./// ./// .///

Haṭ-ı nevden 'izār-ı yāra kim pīrāye virmişler

Per ü bāl-i hümālar lāle-zāra sāye virmişler
Bugün haṭ çıkdı 'azl-i cāh-ı hüsn oldı kıyās itme
Mukarrer-nāmedür hem Şamı şahum pāye virmişler
Benefşe derd-mende söylemişler nakş-ı hattūndan
Çemende anı da sünbül gibi sevdāya virmişler

' A K L İ :

Üştibī Mehmed Efendi. Bin toḡsan toḡuz senesinde
maktūlen fevt oldı.

./// ./// ./// .///

2605 O 'āşık kim şeb-i hicrānda ebrūnı hayāl eyler
Dem-ā-dem sīneye nāhun urur şekl-i hilāl eyler
Dehānūn fıkır ider hüsnūn kitābı dā'imā elde
Anuñğün 'Akli-i dil-teng bir gün hasb-ı hāl eyler

//. /.//. .//. /.//

Seyr it o şahı tāze haṭ-ı müşk-büyile
Şulh itdi mülk-i hüsnde gūyā 'adüvvile
Sür āsitānına yüzünı sen de 'Akliyā
Hāk-i derinde hıdmetin it āb-ı rüyile

' A K L İ :

Bursavī Tablī-zāde 'Ali Efendi. Re'is-i zākirān.
Bin yüz on altı senesinde fevt oldı.

/./ /./ /./ /./

Kākūl-i müşkīnini dīl-ber perīṣān itmede
Būy-ı zūlf ile cihānı 'anber-efṣān itmede

2610 Kanda açılsa gül-i ter dāmenin tutmakda hār
Būlbūl-i şeydā hemān bīhūde efṣān itmede
Kaldılar hayrān-ı dem-beste ṭabībān-ı zemān
'Aklī-i dīl-ḥastenūn derdine dermān itmede

' İ L M İ :

Kuzātdan. Gınāyī-zāde 'Abdu'llāh Efendi. Bīn
elli beş senesinde fevt oldu.

./// ./// .//

63^b

Gör ol hālī leb-i cānānumuzda
Ki niçe dāğ yakdı cānumuzda

' U L V İ :

Bursavī. Kethūda İri(?) Hüseyin Ağa.

./// ./// ./// .///

'Aceb būy-ı ser-i zūlfūn mi cānā ṣāhn-ı gül-şende
Dimāğ-ı cānumı ta'tīr iden dā'im gül-āb-āsā

//. //. //. //

Sīnemde olan yārelerüm işler oñulmaz
'Älemde elem çekme dīlā bitmez iş olmaz

./// ./// ./// .///

2615 Miyān-ı bahr-ı hayretde kalur mı keştî-i ümmîd
Hadeng-i 'avn-i lutfıyle kenāra bir el irmez mi

' Ö M R î :

Nasūh Paşa-zāde 'Ömer Beg. Der-gāh-ı 'Ālî Kapucı
Başlılarından. Nişancı olmuştur. Bîñ seksen altı senesinde
müddet-i 'ömri encāma irmiştür. Nuhbe-i güftārındandır⁽⁴⁶⁾.

/// ././ ./// ././

Ol 'ukdeler ki zülf-i girih-sāza bestedür
Bir sihrdür ki rişte-i i'cāz-ı bestedür
Yād-āverî-i vuslat içün rişte-i hayāl
Engüşt-i tab'-ı nādire perdāze bestedür

(//.//) ..// ..// ..// ..//

İdeyor taraf-ı 'izārın haṭı mestūr henüz
Māha karşı gezeyor hayret ile mūr henüz

/// ./// ./// .///

Endişe iderek ruhını ihtimāldür
Bir āfete yüklü ola māder-i hayāl

././ ..// ././ ././

2620 O düğmeler ko yirinde çözilmesün tursun
Tılsım-ı āyine-bendün bozılmasun tursun

(46) Seyrek-zāde tez.'de Mecmu'a sahibî olduğu kayıtlıdır. Bak. "Ömrî"

(/.//) ..// ..// ..//, ../ (//)

Çekegör ol şanem-i bî-bedeli pehlûya
Aldanup kalma sakın bir iki şeftalûya

../.// ..// ../.// ../

Meded o rûyî dil-i dâğ-dâra gösterme
Fetîl-i şu'le-rübâyî rûzgâra gösterme

./// ./// ./// .///

Sirişk-i dîde âteş-dân-ı kalbî eylemez teskîn
Söyinmez jâlelerle lâlenün dâğ-ı ciger-sûzî

' A V N İ :

Kuzâtdan Filibevisi Mahmûd Efendi. Bîñ yetmiş beş
senesinde bi'avni'llâh fevt oldu.

/.// /.// /.// /.//

Ebr-i zülfin gün yüzünden ber-ıaraf kılmış o mâh
Şübhe kalmadı bu gün bildüm hevâ nevrûzdur

2625 Olma 'Avnî atlas-ı çarhûn sakın âvâresi
Hil'at-ı eltâf-ı şâhî kıl recâ nevrûzdur

///. ///. ///. ///

Olmazdı felek miñnet ile başuma zindân
Habs itmese dil Yûsuf'ın ol çâh-ı zenah-dân

Çak böyle güzel gösteren âyînede 'aksün
Hüsn-i nazarundur senün ey gözleri fettân

Güyā meh-i nev geldi hamel burcuna 'Avnī
Hançerle o şeh eyledi kebs-i dili kurbān

' A V N Ī :

Tırnavī Yūsuf Efendi'dür. Bin yüz yigirmi birde
fevt oldu.

./// ./// ./// .///

Şarāb-ı 'ışkī nūş iden ezel mahmūr olur şanma
Gönülden neşve-i cām-ı mahabbet dūr olur şanma

' A V N Ī :

Bursavī Mehmed Nebi. Müderrīsinden. Bin elli üç
senesinde İstanbul'da fevt oldu.

./// ./// ./// .///

2630 Cemālin 'arza kılmaz kimseye 'uşşāk şayd olmaz
Ne görmüş var ne tutmuş ol hümā-yı evc-i a'lāy

64^a

' I Y D Ī :

Ankaravī Beg-zāde Dervīş Lutfu'llāh Çelebidür.
Bin elli altı senesinde fevt oldu.

././ ..// ././ ..//

Mişāl-i āyine herkese dilde yer virmez

Kimün kalbine mührün olur fūrūğ-efgen

' I Y D İ :

Bayram Efendi. Halebiyü'l-asl Kuzāt-ı Anadolu'-
dan. Bīn yüz birde 'ıyd-gāh-ı bekāya gitdi⁽⁴⁷⁾.

/./ /./ /./ /./

'Āşık-ı şūrīde-dil eşk-i terinden bellüdür
H^vāce-i pāzār-ı mihnet gevherinden bellüdür
İmtihān itmek ne lāzım 'İydī-i efgendeni
Nükte-perdāz-ı belāğat sözlerinden bellüdür

' I Y Ş İ :

Mevāliden Mekke pāyesi olup bīn altmış bir se-
nesinde bezm-gāh-ı bihişte 'işrete gitdi⁽⁴⁸⁾.

Fevtine tārīhdür: "Oldı 'İyşī cinānda vāsıl-ı 'İyş

اولدی عیثی جاننده واصل عیث ۱۰۶۱

/./ /./ /./ /./

Rūşen eyler ehl-i derdün dāde-i ümmidini
Kopsa bāna cünbiş-i pā-yı semendinden gubār
./// ./// ./// .///
2635 Düşelden hāste diller dām-ı giysū-yı perīşāna
Anun her bir şikenci düşdi bir şām-ı ğarībāna

(47) Seyrek-zāde tez.'de Şam'dan ma'zul olduğı ve Mecmu'ası bulunduğı
kayıtlıdır. Bak. "İydī"

(48) Seyrek-zāde tez.'de Mecmu'a'sının bulunduğı kayıtlıdır. Bak. "İyşī"

H A R F Ü 'L - Ğ A Y N

Ğ Ā Z Ī :

Şeh-süvār Beg-zāde Mehmed Paşa Kanḳırıvī. Mı-
sır Vālīsī iken biñ yetmiş bir senesinde katl olındı.

./// ./// ./// .///

Yine reftāra gel reşk-āver ol serv-i dil-ārāya
Cemālūn tābı virsün çihre-i tezyīn ü ārāya
Nazīre şanma 'aksūn matla'-ı mir'āta bakdukca
Nazīr olsun mı şāhum āfitāb-ı 'ālem-ārāya
Yakup kandīl-i mäh ü mihrini bu tāk-ı mīnāda
Bu bezm-i hālet-efzānı felek yellerle araya

/./ /./ /./

Heves-i la'l-i nāb var dilde
Ya'ni meyl-i şarāb var dilde

2640 Yār aḡyāra çünki rām oldı
Zinde-gānī bāna harām oldı
Sūd-ı sevdā-gerī-i nakd-i vişāl
Ġāziyā bir hayāl-i hām oldı

Ğ Ā L Ī B : Bosnavī.

//. .//. .//. .//

Dil 'ışkına 'ışk oldı dil ü cāna münāsib

Meşreb meye mey meşreb-i rindāna münāsib
Artarsa nola t̄ab-ı ruḥun ol 'arak-ı ter
Gül şeb-neme şeb-nem gül-i ḥandāna münāsib
Ḥūb oldu o sīm-bedenün zer kemerinde
Ḥançer bele bel ḥançer-i berrāna münāsib

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

2645 Hızır meftūn-ı ḥatūn ḥālūne 'ālem ne disūn
Reh-zen-i ādem olan dāneye ādem ne disūn
Cān virür ḥasret-i güftār-ı deḥānūla Mesīḥ
Böyle Rūḥü'l-Kudūs'ün nutkına Meryem ne disūn
Kahraman çeşm-i füsūn-sāzuḥa dīl-beste esir
Nāvek-i ḡamze-i ser-tizūne Rüstem ne disūn
Fehm iden nüṣḥa-i i'cāz-ı beyānuḥ Ḡalīb
Dimesūn ma'ni-i güftārūna mülhem ne disūn

64^b

Ġ A F Ū R Ġ

Ḡelibolılı Şeyḥ Maḥmūd Efendi.Üsküdü' da Şeyḥ
Maḥmūd Efendi Zāviyesinde cā-nişīn iken biḥ yetmiş sekizde
'azm-i ḥuld-i Berrīn eyledi. Fevtine tārīḥdür:

اوله محمود افنديك، مقامى جنت الماوى ١٠٧٨

"Ola Maḥmūd Efendi'nün makāmı cennetü'l-me'vā
Güftārından nuḥbedür

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Ruḥun ey nūr-ı başar şems ü kamerden yegdür

Leb ü la'l-i dehenün ğonce-i terden yegdür

2650 Rū-be-rū söyledügi telh sözi aḥbābun

Düşmen ağzından iren tatlu haberden yegdür

//. /. /. .//. .//

Feyz-i nighē ki bu dil-i nā-şādı mest ider

Bir neşvedür ki ğamze-i cellādı mest ider

Dil şem'asını māye-i şevk eylemek degül

Dāvūd nāzı istese fülādı mest ider

Kābil midür ol gözi āḥū-şikār ola

Her bir nighēde biñ dil-i sayyādı mest ider

./// ./// ./// .///

Taḥayyül deyrine kim ḥāme-i üstād ayak başmış

Ne Mānī varmış ol semte ne ḥod Bihzād ayak başmış

2655 Gelüp ḥatt-ı siyāhı leşker-i fitne yüze çıkmış

Sarāy-ı ḥüsn-i şāhen-şāh-ı dehre yār ayak başmış

Tezerv-i lutf-ı şî'ri yok bu ğüne bir şikār itmiş

Ġafūrī gerçi bu vādide çok sayyad ayak başmış

Ğ İ N Ā Y İ :

Istanbülī Siyāhī Ahmed Begdür. Müretteb dīvānından nuḥbedür.

//. .//. .//. .//

Ḥatt olmaz imiş bā'is-i taġyir-i mahabbet

Yazıldı yine nüsha-i teshîr-i mahabbet

./// ./// ./// .///

Hayâl-i hâli gitmez dîde-i pür-nemde kalmışdur

O hindûdur mekân itmiş kenâr-ı yemde kalmışdur

Düşer mi verd-i ra'nâ üzre bî-şermi idüp her şeb

Bu âb-ı rûyî rîzân eylemek şeb-nemde kalmışdur

././ ./// ././ ./.

2660 Recâ-yı gerdiş-i hem-vâr çarh-ı kec-rev idüp

Ġınâyiya 'aceb endîşe-i muhalûm var

./// ./// ./// .///

Ġınâyi-veş ġarik-i mevc-i eşkem ey dūr-i yektâ

Bün-i bahr-ı ġama bu ser-fürûlar hep senûnçündür

Sürûr u ġam ile bu çeşm-i pür-nem geh tehî geh pür

Ol iki şişe-i sahba-yı mâtem geh tehî geh pür

///. ///. ///. ///

Bir mey-gedeye bade-keşüz kim Cem-i şadî

Deryûze-ger-i cür'a-i cām ġamumuzdur

././ ./// ././ ./.

'Aceb mi rûyına çekse nikâb-ı hâkister

Ki tâb-ı reng-i ruhun şerm-sârî âteşdür

///. /./ .///. /./

2665 Bir ġün felek o mâh-likâyı görür münevver*

* Vezin tutmuyor.

Çeşm-i emelde nūr-ı Hūdā'yı görür münevver

Muğber kalur mı böyle gönül rüzgārda

Āyinemüzde rüy-ı safā★★

..// ..// ..// ..//

Siyeh-i 'işve gönül milkini tārāc itdi

Bu tazallımları biz pādīşehinden bilürüz

//. /.// .//. /.//

Leb-teşne-i dü la'l-i şeker-bārūnām senün

Zehr-ābe nūş-ı sākī-i āzarūnām senün

/.// /.// /.// /.//

'Āşık-ı pervāne-meşreb cism-i bī-ārāmını

Şu'le-i hūsn ile sūzān olmayınca neylesün

65^a 2670 Olma hem-āgūş-ı sīm-endām mānend-i nigīn

Rū-siyehlikle çıkarma nām mānend-i nigīn

Nām-dārānı ider güm-geşte dest-i rüzgār

Ger olursa hātem-i eyyām mānend-i nigīn

Sīne-i sengīn-dilāna urdı hakkāk-ı kazā

Zahm-i elmās gam u ālām mānend-i nigīn

//. .//. .//. .//

İtmem eşer-i āh-ı cihān-sūzumı izhār

Ser-tā-be-kadem āteş-i mahzēm şererüm yok

★★ Bu kısım metinde silik olduğundan okunamadı. "...görür münevver" olması muhtemeldir.

Dil-dāra beni ğayriye dil-dāde dimişler
Va'llāh ve bi'llāhi Ğināyī haberüm yok

///. ///. ///. ///

2675 Ey āh-ı şerer-nāk o āhen dili nerm it
Şāyeste-i tahsīn olacak bir eṣer eyle
Dil-ber haṭ-ı nev-hīzi tırāş itdi Ğināyī
Āyine-i dilden yine def'-i keder eyle

./// ./// ./// .///

Nesīm-i 'anberīn-i kūy-ı dil-ber geldi hōş geldi
Haber-āverde-i zūlf-i mu'anbergeldi hōş geldi
Didiler öldürür āhir seni gördüm o māh-ı nev
Ġazab-ālūde-i nāz elde haṇṇer geldi hōş geldi

./// ./// ./// .///

Temennā eyledüm ruhsārı būsēn 'arza yer düşdi
Hicābından 'arak-rīz oldu ol gül hayli ter düşdi

2680 Beni zār eylemezdi dest-i nerrād-ı felek böyle
Bu 'ālem şeş-derinde bir güşāde bābum olsaydı

Ğ A V S İ :

İstanbūlī Şeyh Ahmed Efendi. Ġalaṭa Mevlevī-hānesi
şeyhi olup biñ yüz sekiz senesinde 'azm-i zāviye-i bihişt itdi.

Fevtine tārīhdür: ۱۱۰۸ دوران قودی احمد ده دمسز تکه می حیف

"Devrān kodı Ahmed Dedemsüz tekyemüzi hayf"

//. /./. .//. ./

Dil-ber 'izārı rengini kim virde gösterür
Gül 'andelibe rüyını hūy-gerde gösterür
Çeşminde t̄ab-ı 'ışkı nihān olmaz 'āşıkun
Sāfī şarāb kendüyi sāğarda gösterür
Dil-ber şarāb-ı nābla hūy-gerde-rū olur
Āteşle ābı hāsılı bir yırde gösterür

/.// /.// /.// ./

Cānuma kār itdi istilā-yı derd-i rüzgār
Hiç göz açdurmaz baña bir kerre gerd-i rüzgār
2685 Olma suhrāb-ı gamun mağlūbı tā kim diyeler
Āferīn ey Gavşī-i Rüstē-neberd-i rüzgār

//. .//. .//. .//

Çak çakmayıcak çakmağı çakmak çakılur mı
Çak çakmağı kim çakmağı çakmakla çıkar nār

/.// /.// /.// ./

Āsiyāb-ı dehre kendüm geldüğüm gayb eyleme
Biz de ma'nā harmanından sıçramış bir dāneyüz

././ ..// ././ ..//

Fürüg-ı habs-i bütāndur rızā-gehüm şimdi
'Adūv nigāha esīrem kazā nedür bilmem
Netice-i hūnerümdür nigāh-ı hayrānı
Ġarīk-i lūcce-i derdem şinā nedür bilmem

H A R F Ü 'L - F Ā'

F Ā H İ R :

Bosnavî Sâlih Efendi'dür. Dīvān-ı Hümâyūn Kātiblerinden iken seyahat idüp Mora'da İnaboli Kal'asında mukābeleci iken biñ yüz yigirmi senesinde fevt oldu.

././ ././ ././ ././

65^b 2690 Görinmez 'āleme o nev-civān nāzıkdür
Olur perī gibi gözden nihān nāzıkdür
İder su'āl ü cevābı rumūz-ı gamzeyle
Tekellüm itmez o gonce-dehān nāzıkdür
Dehān-ı nāziki ile miyānı vaşfında
Mişāl-i Fāhır tāze zebān nāzıkdür

//. /. /. ///. /. /

Kān-ı cevāhir olsa 'aceb mi dehānumuz
Evsāf-ı la'lün olaydı çü vird-i zebānumuz

F Ā ' İ Z İ :

Bākī-zāde Es'ad Efendi. Edirne'den ma'zūl. Biñ yetmiş altı senesinde fevt oldu.

///. /./. .///. /./

Cān teşne-i zülāl-i leb-i la'l-i yārdur

Dil mübtelā-yı turra-i zülf-i nigārdur

2695 Hayrān iden ğubār-ı hatūndur bizi şehā

Yohsa hüsünde hāl ü hatun āşikārdur

F Ā ' i z ĩ :

Sa'dī-zāde Seyyid 'Abdu'llāh Efendi. Bīn yetmiş
tokuz senesinde vefāt eyledi.

././ ..// ././ ..//

Giderse jeng-i dili seyr-i sebze-zār ferah

Safā bağışlasa āvāze-i hezār ferah

Kalur mı lücce-i girdāb-ı ğamda böyle hemān

Bulur mı zevrak-ı dil yohsa bir kenār ferah

Yeter görildi şeb-i tār miñnet-i eyyām

Ümīd odur ki zuhūr eyleye nehar ferah

F Ā y i z ĩ :

Bosnavī 'Abdu'llāh Efendi. Sāmi'ī 'Abdu'l-kerīm
Efendi'nün mahdūm-ı kihteridür. Bīn yüz senesi hudūdında
mat'unen vefāt eyledi. Güftārından nümunedür:

./././ ./././ ./././ ./././

Vücūdum táb-ı hicriyle ser-ā-ser dāğ dāğ oldu

Miyān-ı bezm-i mihnetde söyünmez bir çerāğ oldu

ES-SEYYİD FĀ'İZ EFENDİ :

'Ārif 'Abdü'l-Bākī Efendi'nün dāmādıdır. BİN yüz
otuz sekizde Mısır kādısı iken fevt oldu. Dīvān-ı belāğat-şi'-
ārından nümüne-i dest-i intihābdur:

//. /.//. .//. .//

2700 Dil mest-i 'ışkūn oldu yeter sunma cām ānā
Virür mi o zevkī neşve-i şarāb-ı müdām ānā
Dil ārzū-yı dāne-i hālūn idüp dirīg
Her tār-ı zūlf ham-be-hamūn oldu dām ānā
Vasluñla olmaz imiş ülfet iden mātem-āşinā
Mest-i şarāb-ı 'ışk olan olmaz gam-āşinā

//. .//. .//. .//

Şimdengirü yok rağbetümüz cām-ı safāya
Sākī bizi mest itdi mey-i nāb-ı mahabbet

(/.//) .// .// .// .// (//)

Ne dem esb-i fiten-i nāzı o āfet koparur
'Ālemūn başına güyā ki kıyāmet koparur

2705 Var mı bir 'āşık-ı dil-sūhte ki 'ālemde
Nahl-i h^vāhişden o nev bāde-i vuslat koparur
Bah^r-ı gāmda nice girdāb-ı mihen zāhir olur

Felek ümmîd ne dem lenger-i firkat koparur

(//.//) ..// ..// ..// ..//

Şam-ı hecründe ki hep encüm-i hayret görünür

Her biri 'aşika bir mihr-i kıyâmet görünür

Dâğ-ı dil revzene-i 'ışkdur andan dâ'im

Çeşm-i erbâb-ı gama rāh-ı hakikat görünür

66^a

Düşerüz pâyine çāk eyleyerek sînemüzi

Her ne dem tiğ-be-kef Fâ'iz o âfet görünür

./// ./// ./// .///

2710 Degüldür dâğ-ı sînem dil o tütî tab'ı san'atla

İdüp gūyâ pes âyîne-i pür-tâbdan söyler

Nola pîr-i muğân tahkîk-i ma'nâ-yı neşât itse

O Fâ'iz nüsha-i cām-ı şarâb-ı nâbdan söyler

./// ./// ./// .///

O gül-zâr-ı gamun dil bûlbûl-i şeydâlarındandır

Ki dâğ-ı sîne-i 'âşık gül-i ra'nâlarındandır

//. //.. .//. //.

Tasvîr-i hatt-ı rûyuña Bîhzâd reşk ider

Lutf-ı nihâl-i kadduña şimşâd reşk ider

Ol 'andelîb-i gül-şen-i 'ışkum ki dem be-dem

Her şavt-ı sūz-nakûme feryâd reşk ider

2715 Gûlden ruḥında tâb-ı tarâvet ziyâdedür

Meyden lebünde neşve vü hâlet ziyâdedür

Sâgar-keşân-ı mihnete cām-ı visâlden

Zehr-âb-ı firkatunda celâdet ziyâdedür

Tâb-âver olsa her ne kadar mihr-i âsumân

Mâh-ı ruhunda tâbiş-i tal'at ziyâdedür

./// ./// ./// .///

Terâhhum eyle gel şeb-tâ-seher çün dide-i encüm

Hayâl-i makdemünle çeşm-i dil bîdâr kalmışdur

././ ..// ././ ./

Düşüp ayagına süz-ı derünün 'arz eyle

Niyâz o seng-dili mum ider mücerrebdür

(/./) ..// ..// ..// ./ (//)

2720 Âteş-i 'ışk-ı hakikatle zuhûr eylemişüz

Dili ol feyz ile reşk-âver-i tûr eylemişüz

Varamaz tîr-i emel menzil-i maksûda bu dem

Tutalum kavs-i temennâmuza zûr eylemişüz

//. /./ .//. /./

Deryâ-yı 'ışka fûlk-i dili saldı rûzgâr

Ser-menzil-i merâm olacak menzil isterüz

Her sâde-rûyı görmekle virmezüz gönül

Biz dil-rübâyı 'âşıkına mâ'il isterüz

//. /./ .//. /./

Kalmaz mişâl-i zerre-i nâçiz Fâ'izâ

Ol āfitāb-ı hüsni görince kararumuz

// . // . // . //

2725 Feryādumuz ol yārda ağıyārda kalmaz

Āh-ı dil-i bülbul güle de hāra da kalmaz

Evrāk-ı kitāb-ı emelüm itdi perişān

Cem'ıyyet-i dil çarh-ı sitem-kāra da kalmaz

((//)) .// .// .// .// ((//))

İtme ey sāde-dil evza'-ı felekden şüküh

Ser-nüvişteñ ne ise olur o tağyır olmaz

// . // . // . //

Dā'im şikeste kılmada şişe-i dili

İtmez āh-ı yāra eser inkisārumuz

./// ./// ./// .///

Kabā-yı 'āşık-ı bī-dilde ceyb ü dāmen olmazmış

Libās-ı derd ü ğam muhtāc-ı kayd-ı süzen olmazmış

2730 İden tābında dāğ-ı hasreti hūn-āb-ı mihnetmiş

Meger kandıl-i āteş tāb-ı dilde revğan olmazmış

// .// .// .// .//

El-hazer ey teşnegān-ı 'ışk kim ol fitne-cū

Āb-ı vaslın tiğ-i berrānında pinhān eylemiş

.// .// .// .//

Dilümde olsa nola dāğ-ı şu'le-tāb nihān

Ki cām-ı meyde olur sākīyā habāb nihān
'izārı olmasa nola hūy-kerde cānānūn
Derūn-ı gōnce-i gülde olur gül-āb nihān
66^b Nola görünmese ol meh yanında hūsn-i bütān
K'olur nūcūm tulu' itse āfitāb nihān

(/.//) ..// ..// ..// ..//

2735 Tāb yok mehde gönül mihr-i dīrahşāna göre
Katı, alçak görünür mihr-i dīrahşāna göre
'Akl-ı evveldür o kim şānı-i Cemşid ise de
Cām-ı ser-şār-ı mey-i 'ışkı hekīmāna göre
Olsa gül-gōnce-i sāğarla müzeyyen meclis
Revnaķı gālib olur şāhn-ı gül-istāna göre

(/.//) ..// ..// ..// ..//

Görse de 'āşıkınūn sīne-i pūr yāresinī
O tabīb-i dil ü cān görmez anūn çāresini

F Ā ' İ Z İ (FĀYİZİ) :

Zübdetü'l-eş'ār sāhibi Kaf-zāde 'Abdū'l-Hay
Efendidür. Mevālī-i kirām fazīlet-irtisāndan olup Şam ka-
zāsından munfaşıl. Biñ otuz bir senesinde rüz-ı 'ömri şām-ı
sāma resīde oldı. Fevtine Nev'ī-zāde 'Atāyī'nün tārīhidür:

"Göçdi bin otuz bir Recebi 'Abdū'l-Hay

کجدی بیک اوتوز بر رجبی عبدالحی ۱۰۳۱

Dīvān-ı belāğat 'unvānından müntehabdur:

ez-Kasâyideş Berâ-yı İstılâh-ı Kîmyâyî

././ ..// ././ ..//

Seher olınca buhâr-ı zemîn sipihre mûmâs
Sepîde şanma ki tas'îd-i zeybak itdi bu tās

2740 Zer itdi nokta-i iksîr ser-tâ-ser
Şafakla olmış idi çarh tâb-dâde nühâs
Zemâne eyledi sîm-âb-ı şubhdan şengerf
Sefîde üzre şafak zâhir oldı itme kıyâs
Sikender-i sihir itdi güherlerin çide
Zalâmda felek olmuşdı vâdî-i elmâs
Temâm geldi hele âb-ı cûyî hurşîdün
'Amûd-ı şubh ile olmuşdı âsumân mîkyâs
'Aceb mi düdesi olsa kühl-sâr-ı kazâ
Sipihir olmuş idi şem'a üzre konmuş tas

//. /./ .//. /./

2745 Deryâya düşse bir şereri nâr-ı kahrınun
Bahr üzre mevc ura 'alevler mişâl-i kef
Bir gevher ile kalmaz idi gâhî kâsesi
Deryüzesin düşürse dür-i cûdına şadef
Gerdün-ı çenberiye müşâbih diyu nola
Rû-kerde-i harem-gh-ı takvâsı olsa def

Şitā'iyye

././ ..// ././ ..//

- Pür itdi berfle rūy-ı hevāyı ebr-i şitā
Görindi gird-i siyāh-ı şehinşah-ı sermā
Fezā-yı bāğı gören şehir-i şām zanneyler
Ki serv-i berf ile olmuş mināre-i beyzā
- 2750 Konıldı rişe-i sebz üzre şāne-i sīmīn
Kenār-ı servde yah-pāreler degül peydā
Başınca şahne-i dey bezm-i bāğı yah şanma
Şikeste şişe ile tıldı meclis-i ğarrā
Mecāl yokdur ayak başmağa gül-istāne
Pür itdi şahn-ı çemen-zārı hurde-i minā
O şāh-rāha döndi pādīşāh geçe*
- Pür oldı tude-i berf ile reh-güzār-ı fezā
Yem-i çemende yine rikler zuhūr itdi
Meger ki cezrini gösterdi lücce-i hadrā
- 67^a 2755 Sovuklayup ayağı tındı cūy-ı gül-zārūn
Anunçün eylemez oldı keşt-i gül-şen-i sahrā
Atıldı penbe gibi küh kış kıyāmetdür
Gören şanur şavurur berfi sarşar-ı sermā
Şemīm-i lutfı mu'attar iken dimāğ-ı ümīd
Nesīm-i hulki çemen taze dār-ı bāğ-ı recā

* İki hece eksiktir.

Sîpihr kande bulurdı bu denlû dâ'ireyi
Derinden itmese der-yûze-i nevâl-i 'ata

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Yine gül-hîz kılup feyz-ı hevâ şahrâyı
Hande-zâr eyledi beytû'l-hâzen-i dünyâyı

2760 Tâc-ı Kaydâfe gibi âbda kaldı lâle

Cüylar kişver-i bâğa idüp istilâyı

Hele var feyz-i hevânun buña isti'dādı

Ki serâb eyleye şahn-ı çemene sakkāyı

Böyle kalursa eger hâsiyet-i neşv ü nemâ

Sebz-fâm itmege başlar eşer-i hınnâyı

../ ..// ../ ..//

Açıldı gonce zuhûr itdi sebze-zâra gül

Büyütdi dâ'iresin devlet-i bahârda gül

Zemâna ursalar elbette ânide bir gün

Hemîşe şanma kalur böyle i'tibârda gül

2765 Tırâşe-i kalemüm hâr-ı pây-ı düşmen iden

Nükâtum eyledi destâr-ı iftihârda gül

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Şöyle germ eyleye anı nefes-i yek-rengi

Tutmaya dâ'iresin âteşe herqiz deffâf

ez-Ğazeliyyāt

/./ /./ /./ /./

'Işk tūfān-ı belādūr sūd-mend olmaz saṇa
Eylesen ey kūh-ken biṇ kerre kūha ilticā
Olmasa şahbā-yı 'işretten hum-ı gerdūn tehī
Savt-ı ra'd ey Fā'izī itmezdi anı pūr-sadā
Tāk-ı çarḥ üzre konaldan beru cām-ı hurşid
Sāki-i dehr kime sundı mey-i ğussa-zidā

/../ /./ /../ /./

2770 Pūye-geh-irahş-ı kām deşt-i cünündür baṇa
Mevce-i rik-i revān rāh-nümündür baṇa

/./ /./ /./ /./

Cem gidüp sanmaṇ bu devr içre kodı cām-ı şarāb
Ġark olup bahr-ı fenāya kaldı andan bir habāb
Bulmaya şahbā-yı la'lün hāletın bir cāmda
'Ālemi devr eylese meclis-be-meclis āfitāb
Tāli'üm gör kim baṇa geldükde şayyād-ı felek
Māhi-i ümmide tār-ı 'ankebütı itdi şest
Hayret-ālūd-ı ğama birdür cefā vü iltifāt
Her ne nūş itse gelür dil-haste-i hicrāna telh

/.../ /.../ /.../ /.../

2775 Elde sebūyile kaçan bezme mey-āverān gelür
Leşker-i ğam cevābına gürzile pehlevān gelür
Anı da böyle ānduran sāgar-ı zer-nigārıdur
Yohsa bu güne Cem gibi çok şeh-i kāmran gelür

/.../ .//. /.../ .//.

Egerçi harmen-i 'uşşāka nāz āteşdür
Metā'-ı nāzda ammā niyāz āteşdür
Nesim-i ruhsata aldanma kūy-ı dil-berde
Sakin sakın ki hevā-yı Hicāz āteşdür
67^b Ya şu'le-hiz olur elbette ya şerār-engiz
Olur mı hiç nihān dilde rāz āteşdür

//. /.//. .//. /.//

2780 Hübān ham itdi kaddūmi 'ışkıyla güyiyā
Tutup kemānı āteş-i sūzāna kurdılar

/.// /.// /.// /.//

Sūret-i mihrin görüp aldanma gerdünün şakin
Ber-karār olmaz bu çarh-ı bī-vefā yüz döndürür

.//// .//// .//// .////

Tehi olmadı hergiz bāde-i rengin-i ma'nāda
Revādur Fā'izī reşk itse cām-ı tab'ına Cem'ler

// . // . .// . //

Çıksun ko halka halka duhanuñ feleklere
Şemşîr-i āha Fā'iziyā turma zāg vir

// . .// . .// . //

Ol şūha yeter cāzibe-i hüsn-i Hudā-dād
Kullāb-ı ser-i zülf ham-ender-hamı neyler

./// ./// ./// .///

2785 Seherden mūhrelerse yiridür mihr-i cihān-ārā
Gülün evrāk-ı sürhin jāle-i ter her gice nemler

// .// .// .// .//

Eşk-i çeşmünden bilindi sinem üzre 'ışk-ı yār
Hākden seylābile gencine oldu āşikār

./// ./// ./// .///

Şafāya şarf idegör naqd-i 'ömrüni telef itme
Bu kār-hāne bilürsin hisāb üzre kurulmış

// .// .// .// .//

Var ise yāra yazar anuñ ile şîrinlik
Kāsesin karşı tutar reşha-i nīsāna şadef

// .// .// .// .//

Mübtelāsın haste-i zār eylemekdür hüy-ı 'ışk
Zerd ider perverdesin nılüfer-āsā cüy-ı 'ışk

./// ./// ./// .///

2790 Kemāl-i 'ıṣḳdandur dūd-ı āh eksükligi zīrā
'Aevlense duhānı çıkmaz olur nār-ı sūzanūn

./// ./// ./// .///

Yine bir tīr atup zaḥm-i dil-i hūn-pāşına urdūn
Güzel bildūn murād-ı 'āşık çak başına urdūn

./// ./// ./// .///

Debistān ile yok bāzīçe-gāhūn farkı yanında
Ne şenbihden kaçır ne tālib-i āzīnedür gönlüm

/./ /./ /./ /./

Ḡonce-i gül gibi eyler biribirinden cūdā
Görmesün bir yırde iki kimseyi bu bāḡ-bān

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Turma sāḳī yine cām-ı mey-i raḥşan yürisün
Nev-bahār oldu reg-i cānumuza kan yürisün

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

2795 Şadef-āsā yerini ka'r-ı yem -i mihnet ider
Kimde kim anlāya cevher bu sipihr-i nādān

/./ /./ /./ /./

Gönlüme bir daḥi fikr-i kūy-ı dil-ber gelmesün
Anda yer yok saḡa 'āşık hātıra yer gelmesün

././ ././ ././ ././

Bu denl  pişmiş iken k ze-g h-ı mihnetde
'Aceb ki yok yine seng-i cef ya t b-ı seb 

././ ././ ././ ././

Maĥabbet içre temk n-i seb t efs ned r n şih
Bilürsin hükmi yoktur lengler n dery -yı b -bende
Döner z r  ile d l b gibi halka-i tevĥid
Bir içim sudur anda g yi a ol dürr-i yekd ne

././ ./ ././ ./

2800 Hele semt-i 'işvesinden yine renciş anladum ben
D n o ş h-ı ş ve-k rum bir iki ed lar itdi

Met li'

(././) ./ ./ ./ ./ (./)

Ser-i k yumda karar eylemesün dirse o y r
Oralarda komasun kend ni ey ' şık-ı z r
Ş h-ı serm yile eylerse 'aceb mi peyk r
 nce-i terle y reklendi yine cünd-i bah r
Geç gelür t z gider diyü şaf  çekme keder
' lem n h li budur böyle gelür böyle gider

././ ././ ././ ././

68^a

Kim nle gire tevĥide diyü ol ş h-ı meh-peyker
Hez r n baĥ olındı halka halka oldu ' şıklar

2805 Kōpar bir yerden evrāk-ı gül-i ter bād ile yek-ser
Kōşarlar şanki at başı berāber tāze dil-berler

(//.//) ..// ..// ..// ..//

Haste-i 'ışkun olaldan dil-i bī-tāb ũ tüvān
Ayağı yer mi basar ey şeh-i hūbān-ı zemān
'İyd olinca toldı rīk-i berf ile şahn-ı cihān
Kumda oynasun bu günden sonra etfāl-i zemān

//. /.//. .//. /.//

Kul oğlu dil-rübālarını şardı sineye
Hemçün tūfeng mālīk olanlar hazineye

/.// /.// /.// /.//

Hasretünle tīg-i āteş-tāba urdum kendümi
Leşker-i ğamdan hulāsa āba urdum kendümi

F A R İ Ğ :

Kütahyavī 'Abdu'r-Rahīm Çelebi. Şehrī terbiyet-
kerdesi bin yetmiş tokuzda fevt oldu.

//. /.//. .//. /.//

2810 Maşşer de cevrine felegün bir nişānedür
Dest-i cefāda çāk-i gırībān-ı ehl-i derd
Lutf-ı niğāh-ı ğamzesi agyāradur velī
Dayım nişān-ı nāvek-i müjgān olan bizüz

// . // . // . //

Pür-sūhte itdük dili bir şem'-i cemāle
Fāriğ idelüm nolsa gerek ülfet-i āteş

F Ā ' İ Ẓ (FĀYİZ) :

Edirnevī Mustafa Efendi. Börekci-zāde. Zümre-i
müderrisinden. Edirne Bāyezīdiyesi müderrisi iken bin yüz
otuzda şahn-ı 'adnde ihrāz-ı pāye eyledi.

Müretteb dīvānından nuḥbedür:

././ .// ././ ./

Enīs olursa bāna bezm-i ğamda bülbul olur
Ġarīb olur yine elbette ğam-gūsār ğarīb
Olursa mihr-i dirāḡsān-ı āsumān-ı kemāl
Cihānda zerre kadar yokdur i'tibār-ı ğarīb

// . // . // . //

2815 Deryā-dil olanlarda ara gevher-i 'ışkı
Her dilde bulunmaz dūr-i nā-yāb-ı maḥabbet
Ebrūları sevdāsı za'īf itdi vücūdum
Kār itdi dile tiğ-i siyeh-tāb-ı maḥabbet

// . // . // . //

Meşk-i niyāza sa'y ideğör her zemān hemān
Menzilüne icābete tīr-i du'ā yeter

İsbāt-ı cüz'i lā-yetecezzāya hāk bu kim
Hüccet dehān-ı nāzunūn ey meh-likā yeter

/.// /.// /.// /.//

Gerçi havf-i hançeri māni' meyanın koçmağa
Virme Allāh'un gönül devlet kaẓā yanındadır

//. //. .//. .//

2820 Sākī mürüvvet bāna leb-rīz-i cām vir
Eksüklüğüme kalma benüm sen temām vir
Bezm-i çemende bāde-i gül-fāmı şun bize
Sākī bırakma sāğarı elden mūdām vir
Tutsun cihānı şöhret-i 'ışk u maḥabbetün
Mānend-i Kays ey dil-i şūrīde nām vir
Ey şūh-ı bī-vefā ne var insāfa ka'illüz
Gördükce hātırım ele al bir selām vir

//. .//. .//. .//

Kan ağlamadan ol gözi hūnī hāzer itmez
Bih küşte yatur reh-güzerinde nazar itmez

2825 İşler geçiyor sinemüze hançer-i ğamzen
Bir mertebe kim tığ-i kaẓā ol kadar itmez
68^b Çarhun güzerān eyler iken nüh siperinden
Ahum okı ol seng-dile hiç eser itmez

././ ..// ././ ..//

Ne dem ki bezme mey-i âteşin-habâb gelür
Safâ virür dile cism-i nizâra tâb gelür
Niyâz-nâme ile kûy-ı yâre gitdi sabâ
Ne nâme-berden eser var ne bir cevâb gelür
Görince 'arız-ı rengin-i dil-beri Fâ'iz
O demde hâtır-ı şahbâ-yı nâb gelür

//. /./ .//. /./

2830 Bezm-i çemende destüne Cemşid cāmın al
Bārī felekde sen de Cem'ün nām ü kāmın al
Üftâde-gânı eylesün pây-māl nâz
Ey peyk-i âh o şeh-süvârün licāmın al
Fevt itme fırsatı çeküp ol şuhı sîneye
Cevr ü cefâlar itdüğünün intikāmın al
Ol nahl-i nev-reside-i bağ-ı melâhatun
Nev-bâve-i kerâs-ı leb-i la'l-i fāmın al
Bildüm görince sînesin âhen-dil olduğun
Ol sîb gabgabun birez ey nâle hāmın al

2835 Gördükce rû-be-kafâ olma Fâ'ize^{*}
Ey tünd-hüy-ı 'işve ne var bir selâmın al

//. .//. .//. .//

Kim da'vete kâdir o perî-peykeri ey dil

İki hece eksiktir.

Lutf ide meger kim gele kendi kereminden
Şān ile olan keşmekeşe itdi tahammül
Ayrılmadı dil turra-i mişkīn deminden
Bir kez ser-i kūyında bir āh itdüm o şūhūn
Ol dem bu zemān oldu geçilmez siteminden
Vasf eylerimiş gamze-i hūn-rīzini yārūn
Kan akısa nola Fā'iz-i zārūn kaleminden
././ ././ ././ ././

2840 Müşerref itdi bezmi lutf idüp o yār
Öperdüm ayağın amma hicābı neylersin
Beyāz-ı defter-i hüsnin pür eyledün ey hat
Cevāb-ı pürşiş-i rüz-ı hisābı neylersin
//. //.. .//. //.

Nām ü nişānı yok nice demdür yine diltūn
Ey āh yokla zūlf-i dīl-ārāda olmasun
Besdür mişāl-i cevher-i ferde dehān-ı yār
Söylen hekīme yok yere gavḡāda olmasun
./// ./// ./// .///

Teḡāfūl dīde-i cevrum o şūh-ı nāz-perverden
Mahaldür eşk-i hūn-ālūd akıtsam dīde-i terden
2845 İdelden ol cefā-cū va'de-i kemmüne teşrīfin
Çū halka dīde-i hūn-bārumuz ayrılmadı dürden

Görenler hāl-i mişkînin 'izār-ı âteşînde
Nice fark eylesün bir ahker üzre konmuş 'anberden

///. .///. .///. .//

Teşrifün ile hānemi reşk-i İrem eyle
Ağlatma beni iki gözüm gel kerem eyle
Bir hoşca hisāb eyleyelüm derdümüz ey dil
Ben dirhem-i eşküm dökeyüm sen rakam eyle

.//. .//. .//. .//

Haṭ-ı 'izāruṅı görse senün bu hāletle
Benefşe ser-be-zemîn ola hacāletle

2850 Yapışa haṅçere mestāne el-amān diyerek
Miyān-ı yāra şarıl Fā'izā nezāketle

///. .///. .///. .//

69^a Her tîr-i sitem ki gelür evvel kaşı yārın
Bir yerde karar eylemez illā cigerümde

///. .//. .///. .//

İrişmez oldu gūşına āh ü fiğānumuz
Ol nahl-i tāze var ise artardı kāmeti
Bî-ihtiyār meyl ider elbette her gören
Ol şeh-süvār-ı kişver-i hüsn ü melāhatı

((.///) ./// ./// ./// .//

Hem sirişkin akıdur ehl-i dilün āb gibi
Hem yine çarh döner üstüne dolab gibi

2855 İrse eflāke serūn yine yüzūn yerlere sür
Kadrūn eفزūn ola tā mīhr-i cihān-tāb gibi

./// ./// ./// .///

Senūn gül-gonce-i tūmār-ı nazm-ı dīl-keşūn Fā'iz
Sezādur ehl-i 'irfānūn olursa zīb-i destāri

F Ā ' İ Z : Süleyman Ağa-zāde.

/.// /.// /.// /.//

Her nigeħde 'āşıkā bīn mekr bīn efsūn ider
Fitne-de ey ğamze-i hūn-riz akrānūn mı var
Gül-şen-i dehri pūr itdūn Fā'izā efġānile
'Andelīb-i zār-veş bir verd-i handānūn mı var
Kimdür ey meh şafħa-i ruhsāruña pūr mū diyen
Şūphe yok ahvel gerekdür saña çār ebrū diyen

FĀ'İK-I LENG :

Ruhavī Maħmūd Efendi. Nābī Efendi akrabasından.
İznikmid kādısı iken bīn yüz yigirmi yedi senesinde beyne'l-
mevtā fā'ik-i akrān oldu. Güftārından nümunedür.

///. ///. .///. ///

2860 Dil yāra beste yār ise aġyāra bestedür
Būlbūl esīr-i gül gül ise hāra bestedür

Olmaz halās keşmekeş-i rūzigārdan
Bir dil ki ham-be-ham-i, zülūf yāra bestedür

./// ./// ./// .///

Olur bir gün dil-i ūftādemüz şāyeste-i rif'at
Bu dünyādur firāzı şīb ider şībi firāz eyler
Nice cem'iyet-i rindāna zīver viresin sākī
Alup kālā(-yı) 'aklı duhter(e) tā ki cihāz eyler

(/./) .// .// .// .// (//)

Zāhid-i bī-ğama sahbā-yı safā virmezler
Derd-nāk olmayan insāna devā virmezler

2865 Dil-i şad-pāre-i 'uşşākda olmaz nāle
Kāseler münkesir oldukda sadā virmezler
Zūlfine beste olan dil ola mı āzāde
Müslime kişver-i kāfirde rehā virmezler
Tābiş-i hūsn-i bütān hatla olur nā-peydā
Mihr ü meh münkesir oldukda zıyā virmezler

(/./) .// .// .// .//

Olur elbette za'ifāna kibāruñ sitemi
Hār ü has sille-hor-ı mevc-i yem olmaz da n'olur
İder ārāyiş-i dünyāya perestiş ahmak
Berhemen secde-güzār-ı sanem olmaz da n'olur

././ ././ ././ ./.

2870 Derūnda sūziş-i ğamdan figān degül her şeb
Diyār-ı mihnetün ihrākı var ezān okınur

././ ././ ././ ././

Derūn-ālūde-i ğam olsa hātırda şafā kalmaz
Miyān-ı hak-sāra düşse cevherde hata kalmaz
Tırāş olsa ruh-ı dil-berde çendān āb ü tāb olmaz
Şabāh olunca şem'-i meclis-ārāda ziyā kalmaz

//. //.. ///. //.

69^b

Şāf olsa sine dāğ-i şerer-efgen istemez
Āyine hāne rūşen olur revzen istemez
Ağyār-ı saht-dil müje-i yarı neylesün
Pāy-ı kilāb-ı hār-zede süzen istemez

././ ././ ././ ././

2875 İder pejmürde kadd-ı yarı āh-ı serd ile eşküm
Şitā eyyāmı nahl-i tazedde neşv ü nemā kalmaz
Olur āteş-zen-i kālā-yı hüsnün āhir elbette
Benüm āh-ı derūnum 'ākıbet cānā saña kalmaz
Degül kākül idüp kaşd-ı şikār-ı āhuvān-ı dil
Harīm-i Ka'be-i hüsne iki sayyād ayak basmış

//. ///. ///. //

Olmaz kederi dide-i hūn-ābe-feşānūn
Ey bülbul-i bed-mest hezār olsa zebānūn

Bu rûze ile nâzda imsâk ider ol şüh
İnkâr idemem kadrini Fâ'ik ramâzanun

/.// /.// /.// /.//

2880 Nûsha yazmazdum teb-i hicre sivâd-ı çeşmüni
Olmasa hem kıt'a-i bādām mânend-i nigîn

././ ././ ././ ././

Hemîşe eyle bâna lutf ile 'itâb nihân
Gene nühüfte gerek ey perî sevâb nihân
Vücûdumuz olurise âb-ı rahmete gark
Derûn-ı yemde olur nice bin habâb nihân
Kalur gider ruh-ı pür-nûrî zir-i hatda
Şeb-i siyehde olur Fâ'ik âfitâb nihân

./// ./// ./// .///

Niçün bende idersin âzmâyeş kâr te'sîri
Saña ey dūd-ı dil bu sūziş âteş-zâdı ben virdüm

///. ///. /// /

2885 İshâk gönül saña olaldan müştâk
Pür oldı sadâ-yı nâlemüzden âfâk
Şeb-tâ-be-seher itmede Fâ'ik feryâd
Bir yay ile mânende-i mürğ-i İshâk

F Ā Y İ K : Hicāzī-zāde⁽⁴⁹⁾.

./// ./// ./// .///

Hevāsından e_{ser}-yāb olsa bir dem 'ālem-i 'ulvī
İderdi māh-tāb izhār-ı ūlfet tab'ı kettāne

F Ā M Ī :

Diyārbekrī İsmā'īl Efendi. Mahkeme-i belde-i mez-
būrede baş kātib olup Üsküdar'da biñ yüz tārīhinde 'azm-i
mahkeme-i Kird-gār itmişdür. Dīvānından muntehabdur.

././ ././ ././ ././

O denlū nazra-i dil virdi reng-i āb saña
Ki reşk ider bu nümāyişde āfitāb saña
Niçün mukayyed-i tār-ı belā-yı zūlf oldun
Sezādur ey dil-i ser-keşte iẓtırāb saña

///. ///. ///. ///.

2890 Gör neşve-i şarāb-ı lebūn ki gedāsını
Muhtāc-ı nīm-zerre iken pād-şāh ider
Yād-ı lebūnle dīdede eşküm şarāb olur
Tāb-ı hayāl-i rüyūn ile dil kebāb olur
Çeşmūn ne dem ki bāde-i nāz ile mest olur
Her bir nigāhı āfet-i 'ālem harāb olur

(49) Seyrek-zāde tez.'de "Çelebi" olduğu ve Mecmu'asının bulunduğu
kayıtlıdır. Bak. "Fāyık"

./// ./// ./// .///

'Aceb hun-riz olur resm-i cefada çeşmi cānanun
Keser mīkrās-ı gamzeyle dil-i āşüftesin kırpar

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Gelmeye haşrde de bir yere eczā-yı dili
Gam-ı Leylā ile tā öyle perīşān idi Kays

//. //.. ./// ./

70^a 2895 Hak-i niyāza maḫsadun ey dil sūcūd ise
Hun-āb-ı eşk-i çeşmile evvel vuzū gerek

./// ./// ./// .///

Bāna göstermedün bir gün o mihr-i 'ālem-ārāyı
Felek tā itmedükce dāmenün āğuşte hunumdan
Meded encüm degüldür şām-ı gāmda yād-ı rüyūnla
Şererlerdür çehīde şu'le-i sūz-ı derūnumdan

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Dil esir-i sitem-i zülf-i perīşānun ola
Can fidā-yı nigeḫ-i nergis-i fettānun ola
Ne revādur ben idem nakd-i dil ü cān mebzul
Gayriler behre-verün nā'il-i ihsānun ola

2900 Telh-kām olsa 'aceb mi meze-i kevserden
Her ki lezzet-çeş-i la'l-i şeker-efşānun ola

./// ./// ./// .///

Şarāb-ı la'l-i nābūndan gönül mestāne oldukça

Olur şan'at-nümā-yı fenn-i 'işret rūh-ı Cemşīd'e
Der-āgūş itdügin ağıyar gördüm kadd-ı bālāsın
Şarılmış güyiyā mār-ı siyehdür nahl-i ümmīde

///. .///. .///. .//

Şimdengirü ol servün ayağına dolaşma
Gencīnen eyā çeşm-i güher-bār dükendi
Sordum yine var ise tabībā lebün emdür
Yok gayrı devāna haste ki tīmār dükendi

./// ./// ./// .///

2905 Girenler halka-i zünnār-ı zülfe bī-riyā çıkdı
Bu kayda düşdi zāhid de velīkin nā-sezā çıkdı
Daḥi bir gonce-i ne'şküfte ammā bāğ-ı 'ışkında
Hisāb itdük o gül-rūya hezārān āşinā çıkdı
Görüşdi sanki bir zevrakda Fāmī iki keştiban
O şuhun merdüm-i çeşmiyle hāli āşinā çıkdı

F E T H İ :

Fethu'llāh Efendi. Halebī. Divān-ı Hümāyūn kātib-
lerinden, biñ yüz altı senesinde mu'ammā-yı 'ömründen nām-ı
mevt-i feth oldu.

///. /.//. .///. ././

Çin-i cebin-i yār ile dil laht laht olur
Eyler ketān-ı kārını te'sir-i mäh-tāb

Leb-rîz-i nûr kıl anı ruh-ı 'âlem-nümâyile
Mir'ât-ı 'aks-i rûyla vire gâh gâh tâb

/.// /.// /.// ././

2910 Mest-i sahbâ-yı elem çeşm-i terinden bellüdür
Rind-i 'işret-gâh-ı mihnet sāğarından bellüdür
Nûr bahş oldu şu'a'-ı âteş-i mey meclise
Bezm-i şevk-engîz şem'-i enverinden bellüdür
Münker olmaz tab'uma Fethî der-i nazmum gören
Bahr-i pür-cüş-ı me'ânî gevherinden bellüdür

//. .//. ./// .//

Kalmaz bu gönül yine beyābān-ı fenāda
Nālem reh-i maksūduma bank-i ceresümdür
Endāmuna uymaz yûri var hırka-i vahdet
Zāhid nemed-i ehl-i fenā başka kesümdür

././ ..// ././ ..//

2915 Ne dem ki neşve-i meyden 'izârı gül gül olur
Gönül o şevk ile bir nağme-senc bûlbûl olur
'izâr-ı yârda ol hāl-i mûy-dār bāna
Miyān-ı gül-şen içinde biten karanfil olur

./// ./// ./// .///

Ruhun tab-ı şarāb-ı nābdan bir verd-i handādur
O şevkile gönül bir 'andelīb-i zār ü nālādur

Degül cismümde cāna dāğ-ı āteş-nākler yer yer
 'İzāruñ seyrine ser-tā-be-pā ten çeşm-i giryāndur
 'Aceb mi eşk-i çeşmüm seyl-veş kūyında cūş itse
 Ki kārı ol perīnün baña dā'im tīr-i bārāndur

F A H R İ :

Çorlılı Mehmed Çelebi. Yanyalı Arslan Paşa-zāde
 Rumili vālisi iken kātibi olmuştur. Bīn elli beş senesinde
 ārāyiş-i hayātdan terk-i iftiḥār itdi.

./// ./// ./// .///

2920 Ben ol müstağrak-ı girdāb-ı deryā-yı ğamum şimdi
 Döner seylāb-ı eşküm üzre gerdün āsiyāb-āsā
 Cemālün muşḥafın etfāl-i eşk-i çeşmüm ey dil-ber
 Okurlar mekteb-i hüsnünde dāyim şu gibi ezber

/./ /./ /./ /./

Sīne dāğ-ı ḥasretünle lāle-zār olmaḳdadur
 Āteş-i derd-i derūnum āşikār olmaḳdadur
 Kaddine bakdukça ol şūḥun gönül ḥayrān olur
 La'lini gördükce cānum neşve-dār olmaḳdadur

F E R D İ :

Hüseyn Efendi. Arayıcı-zāde dinmekle ma'rūfdur.
 Dīvān h^vācelerinden sipāh kātibi ve māliye tezkirecisi olup

bin yüz yigirmide miḥnet-ābād-ı cihāndan zevc iken
ferd oldu.

./// ./// ./// .///

Görüp ān-ı ruḥun öpdüm elin ol şūh-ı fettānū
Daḥi yādumdadur bi'llāh Ferdī çıkmaz ol ānū

F A S İ H İ :

'Uşşākī-zāde Mehmed Efendi. Kudūs'den ma'zūl. Bin
altmış beş senesinde fevt oldu (50).

/// ./ ./// ./

2925 Olmaz dil-i za'if saṇa zerre denlū bār
Ey rüzgār ḥātırūna konmasun ḡubār

.//// .//// .//// ./

Anlanur sūz-ı dili dūd-ı kebūd-ı āhdan
Āteş-i ışkūndil-i 'āşıkda kārı bellüdü
Bīm-i hicr-i yārdan keştī nişīn-i miḥnetū
Zulmet-i ebr-i siyehden rüzgārı bellüdü
Raḥne-dār-ı seng-i ḡam āb-ı safādan dūr olur
Şiše-i kalbūn Faşihī inkisārı bellüdü

/// ./ ./// ./

Berk-i ḥazān gibi nola dil olsa ḥāk-sār

(50) Seyrek-zāde tez.'de Mecmu'a'sı olduğu kayıtlıdır. Bak. "Faşihī"

Bir nahl-i tazedē benī ayırdı rüzgār

2930 Eyler cefāya kūşe-i ebrūsını medār

Ey nāzikāne gūşeler eyler o şive-kār

./// ./// ./// .///

Benüm nakd-i günāhum sūde-i seng-i cezā olmaz

Bakıl̄sa hāle gelmez şöyle bir mağşuş dirhemdür

///. ///. ///. ///

Bir nām içün eyle hedef-i nāvek-i gamzen

Ey kaşī kemān itme benī nām ü nişānsız

(/./) ..// ..// ..// ../ (//)

Pāre pāre oluyor üstine āyīnelerün

Var ise 'āşık olupdur ruh-ı dīl-dāra şadef

Hāsılı bir dürr-i pākīzedē ayrıl̄mışdur

Ğam-ı hicrānile olsa nola şad-pāre şadef

../.// .// ../.// .//

2935 Yine tāb-ı cām-ı müldeñ ruhı gül gül oldu yāruñ

Hele böyle āb ü tābın dañi görmedük bahāruñ

İşidüp peyām-ı vaşlın ğam-ı bīm-i hīcre düşdük

Dañi içmedin şarābın elemindeyüz humāruñ

/./ /./ /./ /./

Ben ğubāra uğraduñ ey bād-ı kūy-ı dīl-rūbā

Hākden ref' eyleduñ lutf itdūñ i'zāz eyleduñ

71^a

Halka-i zülfünde mürğ-i cān-zārı seyr idün
Kayd-ı dām-ı fitneye düşmiş gubārı seyr idün

///. //.. .///. ./.

Ey serv ü naz pāyuṇa yüz sürmek olmasa
Hem-vāra bi-ḳarār olup aḳmazdı cūy-ı dil

///. //.. .///. ./.

2940 Bād-ı şabādan umma gönül bŷy-ı kākŷlin
Kim lutf gördi sen göresün rŷzgārdan
Peykān-ı ḡamzen ŷstine cān virmek isterŷn
Oldur geḡen hemiŷe bu ḳalb-i fikārdan

F A S İ H İ :

Nigbolılı Mustafa Efendi. Dīvān kātiblerinden.

Bin yüz altı senesinde fevt oldu.

///. //.. .///. ./.

Şahbā-yı nāz kim ola peymāne āşinā
Olur mı niyāz ile mestāne āşinā
Bir tāb var ki söndüremez şerāresin
Deryālar olsa bu dil-i sŷzāna āşinā
Biz ḡak ḡak zahm-i firākuz Faṣiḡhiya
Giysŷ-yı yār ile olalı şāne āşinā

/./ /./ /./ /./

2945 Būy-ı zūlfūn kim ki buldum dirse mişk-i nābda
Hep haṭādur sözleri nezd-i ulū'l-elbābda
Sāhil-i vahdet görünmez bād-ı tevfik esmese
Nice yüz bin keşti nā-būd ola bu girdābda

DERVİŞ FAṢİH :

Mevlevî, ismi Ahmed. Dukadîn-zāde dînlemekle şöhr-
mend olup evāyil-i hālinde Dīvān-ı Hümāyūn Kātiblerinden
iken cāzibe-i 'ışk-ı ilāhiye mazhar olup fukarā-yı Mevleviy-
ye zümresine dāhil oldu. Bin yüz on bir tārīhinde tūtî-i cānı
kafes-i bedenden tayarān itdi. Fevtine tārīhdür:

"Göçdi bākî mülkine Dervîş Faṣîh-i Mevlevî

کوچدی باقی ملکینه درویش فصیح مولوی ۱۱۱۱

Tārīh-i diğer, Şehdî'nün ۱۱۱۱ مسکنین جنت عدن ایدہ فصیحک مولا

"Meskenin cennet-i 'adn ide Faṣîh'ün Mevlâ

Kendi hattıyla müretteb dīvānı görölüp intihāb
olınan güftar-ı feṣāhat-şi'arıdur.

ez-Na't-ı Şerîf

Rubā'î

/./ /./ /./ /./

Sensin ol yektâ vüçūd-ı bî-naẓîr ey nūr-ı Rab
Zātun oldu on sekiz bin 'ālemi halka sebeb

Sensin ol ser-meclis-i peygamberân kim cümlesi
Mu'cizâtun cāminun bir cūr'asına teşne-leb

././ ..// ././' ..//

İrişdi feyz-i* nev-bahār mevsim-i 'ıyd
Libāsın eyledi eşcār-ı gül-sitān tecdīd

2950 Kūşāde meşreb-i 'ālem çü rāz-ı 'āşık-ı mest
Pür oldı şevk ile diller çü sāgar-ı hūrşīd

Geçince tahtına şah-ı bahār devletle
Olındı mansīb-ı meddāhı bülbüle taklīd

Gül ü mül oldı yine birbiriyle germ-ülfet
Miyānlarını dey itmişdi gerçi kim tebrīd

Şüküfte gonçe-i rengin-i nev-bahārīden
Ki her kes eylemede kesb-i inbisāt-ı cedīd

Sirişk-i terle müjem oldı muntazam ahvāl
Dizildi rişte-i bārīke şanki dürr ü lāl

2955 Şanur gören şeh-i nev-bahār için gūyā
Basīt-i rüy-ı zemīne döşendi atlas-ı āl

71^b

Bulurdı lezzet-i şīrīnī şīr ile Ferhād
Virürdi Kays'a tesellī leyli-i çeşm-i gazāl

//. .//. .//. .//

Tab'umdur o sāf-āyīne-i feyz kim anda
Hep cilve iden sûret-i zībā-yı ma'ānī

* Üç hece eksiktir.

Ter destî-i meşşâta-i endîşeme maḥsûs
Ârâyiş-i ruḥsâr-ı dil-ârâ-yı ma'ânî
Ḥayyât-ı sebûk-desti-i idrâkûme maḥsûr
Ziynet-gerî-i kâmet-i bâlâ-yı ma'ânî

ez-Ġazeliyyât

./// ./// ./// .///

2960 Gönül ğafletle varmış bir perî-ruḥsâra meyl itmiş
Görinmez bir 'aceb derd-i nihânı eylemiş peydâ
Su'âl eyler olursa mâcerâmuz âşinâlardan
O gevher yâdına dil itmede eşk-i terin deryâ

//. /. .//. //.

Bîġâne eylemiş beni sabr u şekîbden
Sen yâr-ı bî-vefâyı iden âşinâ bâna

//. /. .//. //.

Luṭf-ı suḥen olurdı leb-i yârdan cüdâ
Olsaydı bûy-ı ğonce-i gül-zârdan cüdâ
Münfek olur mı târûn dilden duḥân-ı âh
Olmaz sehâb kulle-i kuh-sârdan cüdâ

//. .//. .//. .//

2965 Biz rişte-i ümmîdi ki kat' eyledük âḥir
Deryâlara atsun güherin ḥ^vâce-i dünyâ
Mādâme bu eşk-i nemekîn dîdede vardur
Görmek nice mümkün bize peymâne-i şahbâ

./// ./// ./// .///

Ruhun görsem 'aceb mi mahv olursa katre-i eşküm
Tulu' itdükce mihr olur belî elbet nihân kevkeb

///. ///. ///. ///

Äzürde olur gül diyü bülbül açamaz bäl
Gelmiş o kadar bâğa kemâl üzre letâfet

///. ///. ///. ///

Ol müy-miyân hançerini der-kemer eyler
Rüstemler o belden güzër itmez hazer eyler

/./ /./ /./ /./

2970 Nağme-binî-i hırâş-ı hecr ile oldum fikâr
Buy-ı vaslı şimdi burnundan getürdi rûzgâr

./// ./// ./// .///

Kaçan mâl kabâlar giyse ol mihr-i cihân-ārā
Ser-i 'uşşāk-ı zāra bir belā-yı āsumānîdür

(/./) ..// ..// ..// ../ (//)

Safha-i gülleri açdukça nesim-i eshâr
Mantıku't-tayr okıdur bülbüle 'Attār-ı bahār

///. /./. ///. /./

Ol kaşı yâ görüp beni bilmezlenür geçer
Bilmez ki tîr-i āh ile bir gün nişanlanur

././ ..// ././ ./

Gehī hilāf-ı rızā-gāh-ı sāz-kāra döner
Bu āsiyāb-ı felek şanma bir karāra döner

//. /./ .//. /./

2975 Bizden dirīg itme gehī bir nigāhūnı
Senden hemīşe iki gözüm maṭlabum budur

./// ./// ./// .///

Faṣīh-ı zār olaldan dūr hayli rūzgār oldu
'Aceb şimdi gubār-ı āsitān-ı devletūn kimdür

././ ..// ././ ./

Ne cānibe ki nigāh-efgen-i teveccüh olam
Mişāl-i kıble-nümā dīde kūy-ı yāra döner

//. /./ .//. /./

Bir gün gelür fütāde-i hāk-i niyāzına
Ol nahl-i nāz mā'il olur rūzgārdur

//. /./ .//. /./

İtdüm şebīke dāgla cism-i nizārumı
İtmek için o māhī-i āb-ı zülālī şayd

//. /./ .//. /./

72^a 2980 Bīcā cefāsın itdi füzūn ol sitem-pesend
Beñzer ki ehl-i 'ışkı yine imtiḥānı var

./// ./// ./// .///

Egerçi kat'-ı ğam itmekde şahbā tiġ-i ğamġamdur
Yine ğuṣṣa o ğuṣṣa bende ey, sākī ğam ol ğamdur

./// ./// ./// .///

Fetīl-āmāde-i tār-ı ketān-ı Meryem olsañ da
Benüm zahm-ı derūnum merhem-i bihbūd-ı düşmendür

///. ///. ///. ///

Ādem çıkamaz hüsn-i rızāsıyle muḥaṣṣal
Dil kūyına gül-zār-ı cinān dirse yeridür

///. /./. ///. /./

Sākī ki 'aks-ı rüyını sağarda gösterür
Āteşle ābı hāsılı bir yerde gösterür

/./ /./ /./ /./

2985 Fi'l-i bed ğayrun nīkū-kār olmasun icāb ider
Bā'is-i 'afv ü kerem olmak günāh itmektedir

././ ..// ././ ..//

Şafā-yı 'ışkı ne bilsün ğalīz-meşreb-i zühd
Ki āb-ı sāfi ile revġan ittihād itmez

///. /./. ///. /./

Nergislerinde şeb-nem-i ter şanma gül-şenün
İfrāt-ı hande dīdelerin pūr-nem eylemiş

//. /. /. .//. ./

Şandum açınca sînesin ol mäh-ı táb-nāk
Ceyb-i şabāhı pençe-i hurşîd itdi çāk

././ ..// ././ ..//

O dem olur mı sile eşk-i çeşm-i dāmanūn
O gün gelür mi göre dîde mihr-i rahşānūn

2990 Ne gördi dîde-i terden ne çekdi destūnden
Zebānı olsa dise dāmen ü girībānūn

./// ./// ./// .///

'Aceb vaktinde teşrîf eyledün kim cism-i zārūndan
Vedā'a bir nefes kalmışdı cān-ı mübtelā geldün

././ ..// ././ ..//

O şūhı hem-dem-i şāh ü gedā imiş bildük
Mişāl-i gönce hezār āşinā imiş bildük

Biz anı şāneden eyler idük kıyās ammā
Bu fitneye bādī sabā imiş bildük

//. /. /. .//. ./

Hem-reng-i rüyı 'arız-ı yār olmasa Faşih
Çıkmazdı tā bu denlū ser-i i'tibāra gül

/./ /./ /./ /./

2995 Her zemān bir zūlf-i pür-ham mübtelāsıdur gönül
'Aşıkun hâşıl bu kim başı belāsıdur gönül

././ ..// ././ ././

Ol āfetūn dile müjgān ü ebruvānı gelür
Faṣīḥ her ne zamān tīr ile kemān görsem

./././ ./././ ./././ ./././

Hulāsa dest-i cevvründen iderler meşveret gūyā
Gelürler bir yere her lahza dāmān ü girībānum
Kıyās itdüm Faṣīḥā tel kafesle al tūtīdūr
Görüp ruḥsārı üzre tār-tār-ı zülf-i cānānum

//. .//. .//. .//

Her servi gelür sīneme bir tīr-i ciger-düz
Sensüz nice gül-geşt-i çemen-zār iderüm ben

./././ ./././ ./././ ./././

3000 Perī-veş ey kamer-sīmā görünür geh görünmezsin
Miṣāl-i ğurre-i ğarra görünür geh görünmezsin
Hayālün çeşm-i bīdārumdan olmaz rüz u şeb zā'il
Sen ey ḥurşīd-rū ammā görünür geh görünmezsin
Olup girdāb-veş gāvta-hār-ı baḥr-ı muḥīt-i 'ışk[★]
Faṣīḥ-i bī-ser ü bī-pā görünür geh görünmezsin

//. .//. .//. .//

İkrām-ı kudūmunda mebādā ola takṣīr
Teşrīfünī kāşāneme evvel haber eyle

★ Vezinde bozukluk var.

././ ././ ././ ././

Kūy-ı cānāndan komaz bir lahza dūr olsam eger
Merdūm-i eşk-i terūm durmaz düşer dāmānuma

./. /./ ./. /./

- 72^b 3005 Mir'āt-ı dilde şūret-i h^vāhiş görilmedi
Ol jeng-i zār-ı gāmda küşāyiş görilmedi
Yā Rab ne tīre* ye's-ūlfetem ki ben
Mihr-i emelde zerrece tābiş görilmedi

././ ././ ././ ././

Girer mi halka-i āgūşa yār gelmez mi
Bizūm de dāmumuza bir şikār gelmez mi

Bisāt-ı bezmümüz āmāde sākī muntazırız
Gelür mi meclise ol şive-kār gelmez mi
./. /./ ./. /./

Maḥsūs cevre rāziyem ol bī-tarahḥum āh
Ġayra ider vefāyı bahāne cefāmuza

./. /./ ./. /./

- 3010 İtmiş kabūl feyz-i nefes tā dem-i ezel
Olsa 'aceb mi nāle ile ser-firāz ney
Kesb eylemiş harāret-i şems-i firākla
Sūrāḥ şerhalar ten-i lāğar-nümā-yı ney

* Metinde silik olduğundan okunamadı. "gicede" olabilir.

/./ /./ /./ /./

Giceler 'azm itdügüm ol māha sāyem havfidür
Bir tarikile kabül itmez mahabbet şirketi
Metāli'

//. /./ .//. /./

Bir gün gelür ki miyve-i vuslat olur biter
Bu zahm-i hām sīne-i hasret olur biter

././ ..// ././ ..//

Elünde hañcer-i ser-tiz cevri ü bīdādun
Miyān-ı 'āşık-ı şeydāda niyyetün kimedür

//. /./ .//. /./

3015 Mey gördüğince āteş olur o tenün mizāc
Müşkildür itmek āteş ile āb imtizāc

(/./) ..// ././ ..// (/./)

Dil-i 'āşıkda ārzū olmaz
Lāle-i deşt-i gamda bū olmaz
Girye gözden hayāli mahv itmez
'Aks-i āyine şüst ü şū olmaz

//. /./ .//. /./

Gördüm kapuya çıkmış o Kuloğlu āfeti
Sandum felek kapuya getürmüş kıyāmeti

///. .///. .///. .//

Mîzāna gelür zanniderüm Yūsuf-ı Ken'ān
Geldükce o gül-i pîrehenüm hân-ı harîre

Rübā'ıyyāt

///. .///. .///. ./

3020 Ey dîde-i ter eşk-i nedāmet demidür
Vey suhte-dil āh-ı harāret demidür
Müy-ı ser-i jülîde sefîd oldu sefîd
Subh-ı taleb-i 'afv u 'ināyet demidür

///. .///. ./// /

Zerrem olımaz mihr-i cihān-ārālar
'Aynumda degül katre kadar deryālar
Ol pād-şāhı mesned-i fakrum ki Faşîh
Dārātuma reşk-āver olur dārālar

///. ././ ./// /

Zülf-i siyehün kaçan ki girih-gîr eylersin
Her tārına bîn cān esîr eylersin

3025 Bu hüsn-i Hudā-dād ki vardur sende
Çok pîri civān civānı pîr eylersin*

* Bu vezin sadece dördüncü mısraa uymaktadır.

F E N N İ :

Mehmed Dede Efendi. Tarık-i Mevleviyyeye sâlik olup bir kasîde-i ğarrâ sebebi ile Köprili-zâde Ahmed Paşa cizye kitâbetin ihsân itmiş idi. Bin yüz yigirmi senesinde muhâsebe-i 'ömri defteri tayy oldu.

///. //./. .///. //.

73^a Ruhsâr-ı yâra şanma nev-hat zarâr virür
Şeh-bâz-ı hüsnine yeniden bâl ü per virür
İtdün ğıdâ hûmâ-yı gama üstüh^vânumuz
Olsa 'aceb mi evc-i felekde mekânımız
Dil-hastesine bûs-ı lebin itmedi dirîğ
Hakkâ ki geldi yerine bir pâre cânımız
Kaddüm hemîşe eyler idüm hâle-veş kemer
Âğûşa gelse ol meh-i nâ-mihribânımız

///. //./. .///. //.

3030 Bakmaz 'izâr-ı mihre o meh-peykerin gören
Neyler şu'â-ı mâhı ruḥ-ı dilberin gören
Âb-ı hayâtı dest-i 'Alî'den içen kişi
Görmez humâr-ı cām leb-i kevşerin gören
Kühl-i cilâyı 'arz idemez hâk-pâyine
Dünbâle dâr-ı çeşm-i siyah perverin gören

///. /./. .///. ./.

Şad-pāre eyle sīnemi hūn eyle bağrumı
Bezm-i şarāba kanlu kebāb istemez misin
Cān virmedür 'ilācı anuñ ey tabīb-i dil
Bīmār-ı la'l-i yāra cevāb istemez misin

3035 Çıkış beyāza nüsha-i hūsni kenār ile
'Anber hatıyle Fennī kitāb istemez misin

.///. .///. .///. .///.

Bilüp kadrin dirīgā olmadı dil-ber harī-dārı
'Aceb düşdi nazardan 'āşıkun cism-i güher-bārı
Nedür bu sūz-ı dilden eşk-i ter Fennī'ye sihr itdün
Ki bir mizāb içinde āb u āteş eyledün cārī

///. /./. .///. ./.

Bu ğarka-gehde bulmadı bir āşināmuza
Tā nakl ideydi dīde-i ter mācerāmuza
Mānend-i Kays çāk iderüz dest-i 'ışk ile
İdrīs dikse süzen-i zerle kabāmuza

3040 Virse şifā-yı şadr bize bir Mesīh-i vakt
'Arz itsek āna derd-i dil-i mübtelāmuza
Başda külāh sāğar-ı 'ışk elde Fenniyā
Şāhān-ı dehre virmezüz el-hak şafāmuza

F E N N İ :

Üskübî Yūsuf Efendi. Bīn yetmiş yedi senesinde
fevt oldu⁽⁵¹⁾.

./// ./// ./// .///

Şadā-yı ra'd şanma yād idüp zulm-i şehīdānı
Dögüp gögsin dem-ā-dem nāle-i şeb-gīr ider gerdūn

F E V Z İ :

Nāmı Mehmed Bosnavī. Dīvān kätiblerinden bīn
seksen dördte şīven-hāne-i dehrden fevz ü necāt buldı.

./// ./// ./// .///

Nice ta'bīr-i lutf-ı zaḥm-ı peykānuñ idem cānā
Ki oldur dīdede her dem dūr-efşān olmağa bā'is
Şehāba mihr-i ruhsāruñ girelden çeşm-i giryānum
Belī ebr-i ḥatūndur bunca bārān olmağa bā'is

./// ./// ./// .///

3045 Dil-i 'uşşākı gerd-i māsivādan refte isterler
Serin pūr-şūr-ı sevdā ḥatırın āşūfte isterler
Maḥabbet gül-şeninde gonce-i ümmīd-i 'uşşākı
Nesīm-i āh ü āb ü dīdeden ne'skūfte isterler

(/.///) ..// ..// ..// ..// (//)

Rind-i ser-pā-yı bürehne ola gör ey Fevzī

(51) Seyrek-zāde tez. 'de Mecmu'a'sı olduğu kayıtlıdır. Bak "Fenni"

Ne belâdur bu kadar bār-ı tahammül ber-ser

///. .///. .///. .//

'İşret idecek bezm bulunmaz bu cihānda

Bilmem ki felek zühre-i rāmişgeri neylər

./// ./// ./// .///

Elümde lāle-i gül-gün sanma cām-ı neydür bu

Dil-i sengin-i yārı nerm ider bir turfa şeydür bu

///. /.//. .///. /.//

3050 Bezm-i şabūhı eylese teşrīf ol perī

Nakd-i 'arakdur ana münāsib ayak deri

73^b

F E V Z İ :

İstanbulī Mehmed Ağa. Musāhib Paşa nüdemāsından.

Hacc-ı şerīfe gidüp biñ toksan senesinde anda vefāt eyledi.

///. /.//. .///. /.//

İdman idüp kemān-ı belāya bu menzilün

Tā gāyetinde taş dikeyim himmetüm budur

F E H M İ :

Köstendilī. Sakka-zāde Derviş Efendi. Ayasofya

müderrişi iken biñ yetmiş sekizde fevt oldu.

./// ./// ./// .///

Seher ki hānesinden 'arz-ı ruhsār itse ol meh-rū

Sehāb içinde gūyā mihr-i rahşān gösterür kendün
Ser-i kūyında pāmāl itmek için hayl-i 'uşşākı
Semend-i nāz ile ol şāh-ı hūbān gösterür kendün

././ ././ ././ ././

Diriğ o gonce küşāde-i hār yanında
Hezār nāle kej-i zağ-hānde yār yanında

3055 'Aceb mi mā'il-i seyl-i sirişküm olsa ol serv
Ki ser-firāz olur elbette cūy-bār yanında

././ ././ ././ ././

Vücūdum āteş-i 'ışkunla sūzān oldu gitdükce
Nesīm-i şevk-i mihrünle fūrūzān oldu gitdükce
Terakki-yāb olup hūsnūn dem-ā-dem ey hilāl-ebrū
Meh-i nev-bedr olup şān mäh-ı tībān oldu gitdükce
Gel ey Fehmī bu mir'āt-ı cihāna 'ayn-ı 'ibretle
Nazar kıl gör ne sūretler nūmayān oldu gitdükce

F E H İ M :

İstanbulī Uncı-zāde Muştafa Çelebi. Mısır Vālisi
Eyyüb Paşa ile Mısır'a gidüp 'avdetde ilçin kaşabasında bin
elli altıda 'azm-i 'illiyin eyledi.

Dīvān-ı sūziş-nişānından nūmūnedür: (52)

(52) Seyrek-zāde tez.'de "Mükemmel Divanı" olduğu kayıtlıdır. Bak.
"Fehim"

ez-Kaṣāyideṣ

/./ /./ /./ /./

- Mihr ü mehdür bu pelengi hū sipihr-i kīne-cū
Bir ға̇zanferdūr ғ̇idā eyler iki ser rūz u şeb
- 3060 Mihr ü meh şanma felek bīm-i ḥadeng-i āhdan
Eksük olmaz kellesinden iki miğfer rūz u şeb
Cirm-i mihr ü meh degül çarḥ üzre bir āyīneden
'Arz iderler dehre ḥüsnin iki dil-ber rūz u şeb
Mihr ü mehle çarḥ-ı mīnā-fām bir bahr oldı kim
İki nilüfer virür ol bahr-ı aḥdar rūz u şeb

Temmūziyye

/./ /./ /./ /./

- Şiṣe hāne zannider ehl-i baṣīret şübhesüz
Kızdı tāb-ı mihrden ol denlū bahr-ı pūr-ḥabāb
'Unsur-ı nārı eritdi germi-i tāb-ı hevā
Şu'le-i seyyālesidür görinen yer yer şihāb
- 3065 Miṣl-i engüşt-i siyeh kim aḥker-i sūzān olur
Al tūtī oldı germi-i hevādan her ғurāb
Tāb-ı germādan letāfet buldı ecsām-ı şakīl
Ol kadar kim āba döksek ғavṭa-ḥor ola tūrāb
- ./// ./// ./// .///
- Miyān-ı nilde her naḥl-ı ḥurma benzedi gūyā

Şināverlik iden bir dīl-ber-i kākūl perīṣāna
Miyānı oldu nilüfer-sitān etrāfı nergis-zār
Nazar kıl ceste ceste nīl içinde ol çerāgāna
Meger ʿeryā-yı āteşdür ki oldu şu'leden mevci
Fişekler döndi ol bahruñ içinde şāh-ı mercāna

74^a 3070 Girībānumla dāmānum 'acāyib āşinālardur
Gider çāk-i girībandan haber her lahza dāmāna

ez-Gazeliyyāt

/./ /./ /./ /./

Ey vücūdun pertevindendür 'adīm olmak bāna
Vācib oldu sāye-i mihr-i kādīm olmak bāna
Cevher-i zātunla kā'im bir 'arazdur lā-mekān
Mümteni'dür hayyiz-i 'ilmün 'alīm olmak bāna
Her tecellīden heyulā itdi bīn sûret kabûl
Çok mıdur āyine-i tab'-ı selīm olmak bāna

/./ /./ /./ /./

'İşka yār ol 'akl ile germ ihtilāt olma gönül
Āşinā bigāne vü bigāne olmaz āşinā

((./)) ..// ..// ..// ..// ((/))

3075 Cānı cānānūn ile müttehidü'l-icrā kıl
Dem-i vaşla şegāf-ı hicre te'essüf ne belā

// . // . .// . //

'İşk itdi cānı sīne-i bī-kīneden cūda
Kıldı ğarīb hāne-i dīrīneden cūda
Efsūs o sīm-tenūmden ayırdı çarh
Döndüm o şāha kim ola gencīneden cūda

// .// .// .// .//

'Ārız-ı hūy-rīzini seyr eyle tāb-ı mīhrden
Görmedünse çıkduğın gül-berk-i āteşden gül-āb
Kimseler bilmez kemāhiye neşve keyfiyetin
Rūh-ı insānī gibi bir sırr-ı mübhemdür şarāb

// .// .// .// .//

3080 Sōfī yeter efkār-ı ğam-ı būd nebūd it
Kurbān-ı ğam-ı dil-ber ol isbāt-ı vücūd it
Fikr-i hat-ı la'l ile ğubār eyle vücūdun
Ervāh-sıfat 'ālem-i 'ulviye su'ūd it

// .// .// .// .//

Ol kadar mizāc oldı dil-i mestāne kim
Çeşm-i dil-ber olsa mahmūr ile itmez imtizāc

..// ..// ..// ..//

Nice bir hasret-i la'lünle mişāl-i mahmūr
Ola leb-riz-i şarāb çeke hamyāze kadeh

// .// .// .// .//

Germiyyet-i mey itse ruhsārunı tāb-ālūd

Olur leb-i hūy-kerden bir ahker-i āb-ālūd

(/.//) ..// ..// ..// :./ (//)

3085 Dāmenin çāk iderüm Yūsuf olursa küstāh
Dil-beri vahşī iden hep benüm ibrāmumdur

/./ /./ /./ /./

Bī-nişānıdur nişān-ı 'āşık-ı güm-geşte dil
Ehl-i 'ışkı bilmeyen 'āşık nişānından bilür

//. /. .//. /. /

Ref'-i nikāb çihre-i ümmīdi görmezüz
Māh-ı sipihr-i tāli'umuz hāle-hız olur

./// ./// ./// .///

Degül hāl-i siyeh la'lünde āh-ı germ-hizümden
Düşüp şahbā-yı nāba şerer efsürde kalmışdur*

//. .//. .//. .//

'İşk ehli nezāketle ider ol büte secde
Maksūduları yohsa zemīn-būs degüldür

./// ./// ./// .///

3090 Bilür bīdādına tākat getürmez kimse 'ālemde
O şahun katl-i 'uşşāk itmesi mahz-ı terahhumdur

/./ /./ /./ /./

Gönce-i gülden firāz-ı gül-büne fānūs aşub
Bülbül oldıpar-bān-ı çār-sū-yı nev-bahār

* Vezin tutmuyor.

///. //.. .///. ./

Zülfîn o mest-i hāk ile yeksān idüp gelür
'Uşşākı pāymāli perīşān idüp gelür

/// // // //

Haṭ muvāfık olsa dille zülfden itm̄em hāzar
Hızr olursa ger refīkum ejdehādan kim kaç̄ar

/// // // //

74^b

Görse hūsnūn āfitāb-ı pūr-ziyā bī-tāb olur
Tāb-ı rūy-ı şerm-nākūmden hayā bī-tāb olur

3095 Bezm-i germ-ā-germ mestāne gelsen̄ meclise
Lāl-i mahz̄ olur Fehīm-i hoş-edā bī-tāb olur

///. //.. .///. ./

'Işk olmayınca sūziş-i āha ne i'tibār
Āteş gerek duhān-ı siyāha ne i'tibār
Kıtāl iden girişme-i zehr-i 'itābdur
Düşnāmsuz nühüfte nigāha ne i'tibār

/// // // //

Dil-berūn Mısr içre nā-yāb olduğun seyr eylese
Ehl-i 'ışka kaht-ı Yūsuf vak'ası ma'lūm olur

/// // // //

Eylemiş pervīz ne hurşīd ü mehden bihte
Dest-i kudret cevher-i āyīne-i idrākümüz

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

3100 Sebeb-i rif'at olur ğam yime üftāde isen
Bir nebātā ki harāb olmaya ma'mūr olmaz
'Işk her kālīb-i bī-rūḥa tecellī itmez
Tūde-i Merkad-i Mūsā Cebel-i Tūr olmaz
Dil gerek zīb-i silāḥ ile şecī' olmaz merd
Pençe-i şīr-i muşavverde belī zūr olmaz
Dil ki hūn oldu naşīḥat anı itmez ıslāḥ
Hüsn-i tedbīr ile mey bir daḥi engūr olmaz

//. /.//. .//. ./

Çeşm-i ümīd-i tālī'umi hufte itmege
Her demde söylerüm nice biñ dāstān-ı ye's

/.// /.// /.// ./

3105 Her vişālūn firkatī var her ḥuzūrūn ğaybeti
Ĝam yimem meclisde dil-ber hāzır olmış olmamış

././ ..// ././ ../

Fehīm oldururum dirse ğam yimem ki olur
Zebān-ı nāzı bilen bu cevābdan mahzūz

//. /.//. .//. ./

Ḥaṭ gelse rūy-ı yāra olur şevk-i dil ziyād
Olmaz duḥān-ı şem' ile pervāne bī-dimāğ

//. // . .//. //

Bir kerre itmedi beni memnūn-ınāz hayf
Dil-h^vāhum üzre eylemedüm bir niyāz hayf

/.// /.// /.// /.//

Oldı deryā-yı letāfet üzre mevc-i 'anberīn
Turra-i ham-der-ham-ı ebrū-yı garrā-yı latīf
./// ./// ./// .///

3110 Egerçi mümteni'dür şāh-ı mercān meyve-hīz olmak
Nihāl-i sürh-i müjgānum nedendür dāne-rīz olmak
Zelīl olmak Fehīmā Rūm'da biñ vechile yegdür
Baña lāzım degüldür mülk-i Mısr içre 'azīz olmak

/.// /.// /.// /.//

Va'de-i vaşl itmeden evvel hilāfın şart ıder
Ol meh-i 'āşık-firībūn 'ahd ü peymānın görūn

//. .//. .//. .//

Ey şūh nedür 'āşıkūna böyle tecāhül
Kurbānuñ olam gayriye cānāne mi oldūn

././ ..// ././ ././

Fiğān idüp dimezüz kim gamuñ nesin gördük
Gam olmasa dirdük 'ālemūn nesin gördük

(/.//) ..// ..// ..// ..//

3115 Görinür ābda nilüfer hurşīd gibi
Kavsūn o sīne-i āyine mişāl üstine gül

//. .//. .//. .//

Gül-pister-i nāz üzre olan mest-i şeker-h^vāb
Telhī-i mezāk-ı dil-i bīmārı ne bilsün

./// ./// ./// .///

İder tebdıl zehr-i kahr-ı hicre sākī-i devrān
Lebüm ter kılmadın peymāne-i leb-rīz-i vuslatdan
Ġurūrumdan degüldür vahşetüm ğāyetde dāğum dāğ
Eser yokdur dilümde lāle-āsā bŷy-ı nahvetden

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

75^a

Cevr it ey şüh-ı cefā-pişe vefādan geçdüm
Derdümi bāri füzün eyle devādan geçdüm

3120 Olalı şu'bede perdāz-ı bisāt-ı melekūt
Niçe kez çenber-i gerdün-ı semādan geçdüm
Zer-i bārīk-i tenüm çarha olur peyveste
Ol kadar hadde-i üstād-ı kaẓādan geçdüm

/.// ./.// ..//

Cānumuz vakf-ı tīg-i nāz idelüm
Zahm urdukda biz niyāz idelüm
Çeşmine mürğ-i cāmı gösterelüm
Kebk ile şayd-ı şah-bāz idelüm

./// ./// ./// .///

Varur zāhid 'ibādet-ğāhına mey-hāneden sonra
Gelür mestāne başı secdeye ammā neden sonra

3125 Dürüg-ālūd 'ahd ile helāk itdi beni āhır
Olur mağlūb-ı h^vāb elbette çeşm efsāneden sonra

//. .//. .//. .//

Hūy-kerde lebin resm idüp āteşle Fehīmā
Ser-safha-i cān üstine nakş-ı şerer eyle

//. /.//. .//. /.//

Iblīse bahş-ı cennet ider saña dāne yok
Ādem bu kavmden nice itmez şikāyeti

./// ./// ./// .///

Ferāmūş itmesün diyü vefāya 'ahd ü peymānı
Ser-i engüştine şardum o māhūn rişte-i cānı

F E Y Z İ :

Sadrü'd-dīn-zāde Feyzu'llāh Efendi. Haleb'den
munfaşıl. Bīn altmış yedide fevt oldu.

./// ./// ./// .///

Dil ü cānı yakan tāb-ı ruh-ı rahşān-ı yārumdur
Ten-i zerd ü nizārum çigneden ol şeh-süvārumdur

3130 Habāb-ı cām-ı mey sanmañ görinen cāmda yer yer
Ruh-ı 'aks-i nigāra hayme kurmış şehriyārumdur
Bahār-ı hüsnüni gördükde cānā dağlar yakdum
Fezā-yı sine bu nev-dāğlarla lāle-zārumdur

F E Y Z İ :

Dürri birāderi Şālih Efendi'dür. Bin yüz yigirmi yedi senesinde bekāya intikāl eyledi.

//. /. /. .///. //

Ol serv-kad ki sahn-ı çemenden gelür geçer
Ahū gibi fezā-yı Hutenden gelür geçer
İcād ider hayālüne bir taze şāh-rāh
Tir-i müjenle sür bedenden gelür geçer

./// ./// ./// .///

Ne taklīd-i suhen-dānī ne lafz-ı aşināyidür
Tabi'at merdüm-i rüşen-dile feyz-i Hudāyidür
3135 Cezāyir dil-berinün kıl hāzer darb-ı tūfenginden
Eğerçi tıfıldur ammā ki istignāda dāyidür

././ ..// ././ ././

Nigāh-ı mestüne āmadeyüm hemān sākī
Taḥammül eyleyemem neşveye humāra degül

././ ..// ././ ././

Bu āh-ı serd bizi i'tibārdan düşürür
Niyāz-nāmemüzi dest-i yārdan düşürür

./.. //.. //.. //..

Olsa her kim müstaķim encām-ı mānend-i nigīn
Gezdürür el üzre hāss u'ām mānend-i nigīn

i'tibār-ı nām̄la elden ele şöhret bulur
Genc-i 'uzletde iden āram m̄anend-i nigīn

/.// /.// /.// /.//

3140 Bezm-i meyde yandı yakıldı kebāb eglenmedi
Ol kadar kabdan kaba kondı şarāb eglenmedi

F E Y Z İ :

75^b Edirnekapısı h̄aricinde vākī' Emīr Buhārī
Şeyhī Hasan Efendi'dür. Zeylū'z-zeyl-i Şakāyık-ı Nu'-
māniye müellifi Şeyh Mehmed Efendi'nün vālididür. Bīn
yüz iki senesinde fevt oldı. Vefātına Rüşdī'nün tārī-
hidür: ۱۱۰۲ أولا جاي فيض الهى جنان

"Ola cāy-ı Feyz-i ilāhī cinān

Müretteb dīvānından nuḥbedür:

./// ./// ./// .///

Geçer menzil-be-menzil kendünün āhır nişānın kor
Bulur elbette bir gün rüzgārın yeter istīgnā

/.// /.// /.// /.//

Teşne-gān-ı nūkte-i ma'nīye dil ruḥsat virür
Āb u t̄ab-ı şī'rūme vaşf-ı lebi lezzet virür
Hırka-i peşmīneyi sōfī alurduk arkaya
Ādeme ammā ki esbāb-ı riya sıklet virür

Cām-ı 'ıṣkī neṣve virmişdür egerçi 'āşıkā
Fikr-i la'li ol perīnün başka bir hālet virür

/./ /./ /./ /./

3145 Ğamzesinden bir eser kim sīneye uğrar geçer
Nāvek-i ser-tīzdür āyineye uğrar geçer

/./ /./ /./ /./

Cām-ı Cem'den el çeker başmaz ayak mey-hāneye
Mübtelā-yı 'ıṣkā keyf-i fikr-i la'lün mülledenür

/./ /./ /./ /./

Dest-i sākīde yine cām-ı şarāb olsun da gör
Baḡ ne 'ālemdür gözine nīm-h^vāb olsun da gör
Nice demdür eşk-i ter gelmez derün-ı dīdeden
Sīnede bir pāre şabr it āb ü tāb olsun da gör

/./ /./ /./ /./

Baht-ı yār olmazsa itmez teşne-i ma'nī nāzar
Cāmeden cārī olursa Feyziyā āb-ı zülāl

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

3150 Gelsen ey mutrib eger meclis-i rindān-ı ḡama
Gözedüp dā'ireni çıkma şakın çenberden

/./ /./ /./ /./

Görmeyince rūy-ı dil baht-ı dil-i nā-şāddan
Dāmen-i ümmīd çıkmaz dest-i isti'dādan

/./ /./ /./ /./

Bezm-gāh-ı 'ışkda korkum budur ğavġa kopar
Çok tolaşdı ey gönül giysü-yı 'anber-sâ bize

F E Y Z İ :

İsmi Mustafa Topkapulı. Yeniçeri Kâtiplerin-
den Cevrî perverdesidür. Bîñ altmış sekizde vefât ey-
ledi. Müretteb dîvânından intihâb olındı.

//. /. /./ /./

Nâz eyleme bahâr ile ey bâġ-bân bâna
Çesbân görünürdi mevsim-i gülden hazân bâna
Güya ki ceyb ü dâmenümi pür-gül eyledün
Ey bâġ-bân nedür bu kadar imtinân bâna

//. /. /./ /./

3155 Dil gördi felegün lutfını imtinânı var
Bir küşe-i firâġa çekildi amânı var
Zahm-i kebûd-ı sîneyi seyr eyleyin didi
Ezhârı hep benefşe 'aceb gül-sitânı var
Ol rind-i 'ışk-bâza hased kim müdâm
Yanında mihribânlık ider bir civânı var

././ ././ ././ ././

Beni pâmâl iden hâk-i reh-âsâ hep o zâlimdür
Sirişk-i çeşmümi cüy eyleyen nev-res nihâlündür

// . // . // . //

Sākī niçün ol sāgar-ı zer-kār çekilmez

Şimdengirü hamyāze-i āzār çekilmez

3160 Ejder gibi berk-efgen olur bām-ı sipihre

Bir dem mi olur āh-ı 'alev-zār çekilmez

/ . // / . // / . // / . /

Gāh Ferhād gehī var kisve-i Mecnūn'a gir

Ey gönül neylersen eyle tek hemān vādide ol

// . // . // . / . /

76^a

Ifşā-yı mācerā-yı gamun eylemezdi dil

ẓabt olmaz oldu dīde-i giryanı neylesün

. / . / . // . / . / . . /

Çü lāle giyse tehī olsam olmam āzürde

Elümde gül gibi tek bir tolu ayag olsun

Ben ārzū-yı şehādet ile gelmişem Feyzī

O tünd-hū eger öldürmez ise sağ olsun

. // . // . // . //

3165 Konuşmak isteyen ol şah-bāz-ı evc-i 'işveyle

Kebūter gibi olsun turmasun hem-vāre āvāre

. // . // . // . //

Gelür Feyzī o şuhun gāliba gül-zār-ı kuyından

Ki bād-ı subh nār-ı 'ışkuma dāmen-zen olmağda

././ ..// ././ ././

Hemîşe halkı perîşan ider gubâr-âsâ
Komaz iki kişiyi rûzgâr bir yerde

/.// /.// /.// /.//

Müşterî çokdur o Yûsuf-hüsne nakd-i cân ile
Bozaruz pâzârı biz şimdengerü ihvân ile

/.// /.// /.// /.//

Şem'-veş itsem 'aceb mi girye ey çarh-ı denî
Bir lebi şehd-i muşaffâdan çıkardun sen beni

./././ ./././ ./././ ./././

3170 Ser-â-ser oldu pejmürde riyâz-ı ârzû şimdi
Gülün de yâsemînün de bulunmaz reng ü bû şimdi

F E Y Z İ : Altıbarmak-zâde

//. //.. .//. //.

Ol şâh-ı mülk-i nâza mürüvvet virilmemiş
'Arz-ı niyâz-ı 'âşıkâ ruhsat virilmemiş
Dârü-yı va'd-i vaşlı o şuhun dürügdur
Bîmâr-ı derd-i 'ışkına sıhhat virilmemiş

/.// /.// /.// /.//

Âşinâ-yı bahr-ı 'ışk-ı yâr olan fülk-i derûn
Halka-i çeşmin ayırmaz gerdîş-i girdâbdan

Hat ber-āverde ruhān mānend-i bedr-i hāledār
Fark olunmaz tār-ı şebde şu'le-i meh-tābdan

FEYZİ AĞA :

///. /. /. .///. /. /

3175 Halkun kimisi şād kimi pür-ğam olduğın
Takdīr-i lem-yezel anı her serde gösterür

H A R F Ü' L - K Ā F

K Ā' İ L HÜSEYİN EFENDİ :

.///. .///. .///. .///

Fedā-yı cān-ı şīrīn-kārı biz Ferhād'dan gördük
O ser-bāzuz ki resm-i mihneti üstāddan gördük

.///. .///. .///. .///

Degül bir kerre mümkün şahid-i vasla düçar olmak
Geçerken her nefes biñ kez hayālī rāh-ı hātırdan

K A D R İ : Edirnevī

///. /. /. .///. /. /

Şāf olmadukça 'ışk ile cān ü tenün dahi
Bī-zevksin olursa cinān meskenün dahi

Biz kim ğam u neşātla geh ğonce geh gülüz
Yok intizārumuz güline gül-şenün daħi
3180 Bakdukça āhuvāne o hūn-rīz ğamzeler
Hārā degül deler cigerin āhenün daħi

K A D R İ :

'Ayıntābī 'Abdū'l-Kādir Çelebi. Rūz-nāmece
kātiblerinden, bin seksen iki senesinde fevt oldı (53).

/.../ ..// ..// ..//

76^b 'Aks-i engüştüni cām içre gören itdi hayāl
Mah-ı nevdür ki şafak içre 'ıyān olmışdur

/.../ ././ /.../ ././

Her ne kadar şikeste-reng olsa ruh-ı niyāza dil
'Ārız-ı nāz-ı dil-bere bā'is-i āb ü tāb olur
Bāl-küşā-yı 'azm iken cānib-i isticābete
Tāb-ı derūn-ı sīnede mürğ-i veġā kebāb olur

/.../ /.../ /.../ /.../

Yāri gördüm şubh-dem mest-i harāb olmuş yatur
Feyz-i cām-ı meyden āftāb olmuş yatur

3185 Kadri'nün hālin su'al eylerse yārān-ı safā
Haste-i hūbān şehir-i 'Ayıntāb olmuş yatur

(53) Seyrek-zāde tez.'nin Ali Emiri nüshasında Divan'ı olduğu ka-
yıtlıdır. Bak. "Kadri"

./// ./// ./// .///

Çıkardun başa cānā bāliş-i zer-kāra yüz virdün
Kopardun fitneler yer yer haṭ-ı jengārā yüz virdün

İner būs itmege sarkar o ruhsār-ı 'arak-nāke
Haṭā itdün şehā ol turra-i tarrāra yüz virdün

Çıkardı nakşunı ey pād-şāh-ı mülk-i istignā
O şūret uğrısı āyīne-i ğaddāra yüz virdün

Elün gögsine ko insāfa gel kim Kadri-i zāra
Yazık bir dest- būsün virmedün aġyāra yüz virdün

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

3190 Eylerüm şubḥa deġin halka-i āġuşumı dām
Anā nā-ġah düşe bir ġün diyü naḥcīr-i merām
Şahn-ı gül-şende turan serv-i dil-ārāya döner
Cāme-i sebz ile ol serv-i sehī itse hīrām
Mihnet-i rūze ile zerd-i ruh itdün peydā
Rūz-ı 'ıyd irdi kanı sākī şarāb-ı gül-fām

//. /./ .//. /./

Giryān olup ġamunla ider çeşm-i hūn-feşān
İcrā-yı hūkm-i āyet-i " عینان نجران

././ ..// ././ ..//

Bahār irişdi yine lāle-zārı seyr eyle
Zuhūr-ı kudret-i Perverdigārı seyr eyle

3195 Elinde hançer-i 'işve gözinde neşve-i mey

O şüh-ı 'arbede-cū şive-kārı seyr eyle

Bir iki cāmla çāk eyledi girībānı

Toluya başla da būs u kenārı seyr eyle

Güzel bulınmaya hūbān-ı 'Ayıntāba göre

Gerekse Kadri gezüp her diyārı seyr eyle

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Geldi bir tarz ile ol şüh-ı şarāb-ālūde

Nigeh-i nergis-i mestānesi h^vāb-ālūde

H A R F Ü' L - K Ā F

K Ā T İ B :

Bursavī, Çavuş-zāde Mustafa Çelebi. Haremeyn-i Muhteremeyn Vakfı kātibi. Bīn yüz on üç senesinde kalem-i merg-i defter-i hayātdan ismini resīd eyledi. Fevtine bu fakīr-i cāmī 'ü'l-āsarun tārīhidür: ١١١٣ نقل دیوان نعیم ایلدی روح کاتب

"Nakl-i dīvān-ı na'īm eyledi ruh-ı Kātib

Mecmū'a-i güftārından nuhbedür:

././ ..// ././ ././

Tırāş tāze-i hatt-ı 'izār-ı pākūndür

Cilā-i āyīne-i jeng-dāruma bā'is

./// ./// ./// .///

3200 Elünde cām-ı mey sākī ruhun 'aksiyle bir güldür
Bu bezmün bādesi hep eşk-i hūn-ālūd-ı bülbüldür
Ölürsem hasret-i zūlf-i siyāhunla giyāh-āsā
Biten tā haşre dek hāk-i mezārum üzre sūnbüldür
77^a Ne mümkün kıl kalemle mū-miyānı nakşı ey Kātib
Çekilmez safha-i āgūşa bir ince tahayyüldür

//. /.//. .///. /.//

Seyl-i sirışk-i dīde dökildükce pāyine
Ol nahl-i tāze-resīde daḥi ser-firāz olur[★]

./// ./// ./// .///

Nigīn-i la'linün ferman-beridür lāne-i tende
Dem-ā-dem mürğ-i cān-ı nā-tüvānum bir Süleymān'un
3205 Ter ü tāze olur hāme 'acebdür dest-i kātibde
Yazarken medh-i vālā-yı kadın ol serv-bālānūn
Felek lāzım degül şimden-girü mihr-i dırahşanūn
Fūrūğ-ı hūsni tutdı 'ālemi ol mäh-tābānūn
Gice pervāne (yi) meclisde çarpılmış yatur gördüm
Didüm hāli budur üftāde-i şem'-i fūrūzanūn

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Esb-i nāza yine üftādesin itmez pāmāl
Şeh-levendüm ne kadar hūsnine maḡrūr ise de

★ Bir hece eksiktir.

/.// /.// ./

Cem eger görse tāk-i bāğumuzu

Būs iderdi müdām ayāğumuzu

//. // .//. //

3210 Ol şem'-i bezme yanma ki hākister itmeye

Bakma o mihr-i 'aşra ki çeşmün ter itmeye

Ol āsitānı eyleme bālin ki sāhibi

Dāmān-ı şefkatı sāna pister itmeye

//. // .//. //

Dil virme ol civāna ki nā-mihribān ola

Her-cāylıkla şöhre-i dūr-ı zemān ola

Sevme o meh-tabī'atı her gice birinün

Āgüş-ı hālesinde yatup mihmān ola

K A Ş İ F :

Es'ad-zāde es-Seyyid Sa'dü'd-dīn Efendi.

ez-Kasīde-i Temmūziyye

./// ./// ./// .///

Yine germābe-i pür-tāb idüp germā bu devrānı

Degül şeb-nem 'arak-rīz eylemiş ezhār-ı büstānı

3215 Mü'essir ol kadar germiyet-i tāb-ı temūzi kim

Bün-i deryāda bī-berg eylemiş eşcār-ı mercānı

Müzeyyen naḥl-i gül şanmān semender zāhir olmışdur
Harāret āteş-ālūd eyleyüp sahn-ı gül-istānı

Şanurlar kubbe-i minā-yı 'devrān hūn-çegān olmış
Bu demlerde görenler deşt ü kūh-sār içre bārānı

Hevā tā şöyle germ olmuş ki pervāne harāretten
Mekān-ı rāhat itmiş dāmen-i şem'-i fūrūzānı

O māh-ı burc-ı rahmetdür ki ruşen kıldı ser-tā-ser
Şeb-i zulmet-nümā-yı küfr iken bu çarḥ-ı vīrānı

3220 O bir nūr-ı ilāhīdür ki olmuşken cihān tarīk
Fūrūzān eyledi kandīl-i zulmet-hīz-i imānı

Zehī tāvūs-ı cennet kim tamāmen dehri geşt eyler
Güzār itmezden evvel tīr ceste pā-yı peykānı

Cihānı dūr ider kasd itse bī-şekk itmeden itmām
Berīd-i tīz-pā-yı nūr nazara rāh-ı müjgānı

Ne mümkün lāne-sāzı naḥl-i gerdūn-sāy vaşfunda
Eger yüz bin yıl itse mürş-i fikrüm bāl-i cünbānı

ez-Ğazeliyyāt

/././ /././ /././ /./

77^b

Ğamze-i dil-düz-ı cānān tā ki düşmendür baḥa
Cevher-i hūn-ı sirişküm zib-i dāmendür baḥa

3225 Sāgar-ı minnetle şahbā-nuş maksūd olmadan
Lāy-h^vār-ı bezm-i ümmīd olmak ehvendür baḥa

Rāh-yāb-ı şehir-i vaşl olmak ne kâbil ey gönül
Düzd-i hün-riz-i nigeḥ mādām reh-zendür bāna

//. // .//. //

Şevk-ı derûn-ı ehl-i hevâdur hilâl-i 'ıyd
Bezm-i felekde çeng-i dütdür hilâl-i 'ıyd

Olmazsa kim fûrûğ 'aceb mi çerâğ-ı mihr
Mikrās-ı nīm-etâb-ı fezdür hilâl-i 'ıyd

'Uşşāk-ı bî-dilāna safâ virdi gūyiyā
Ebrū-yı yāra fitne-nümâdur hilâl-i 'ıyd

./// ./// ./// .///

3230 Ğam-ı rüyūnla gerdün-ı sitem-ger dāğ ber-dildür
Cebînün ḥasretiyle mäh-ı enver dāğ ber-dildür
'İzār-ı enverinde kaşd-ı küstāhî-i 'uşşāka
Şikenc-i zülf nahvet-kār-ı dil-ber dāğ ber-dildür
O mihr-i evc-i ḥüsnün iştiyāk-ı çîn-i zülfiyle
Hemişe hāle-i mäh-ı münevver dāğ ber-dildür

././ ..// ././ ..//

Şikenc-i zülfüni zîb-i 'izār-ı gül-fām it
Bahār-ı ḥüsne bir ebr-i siyāh lâzımdur
Nihān ise nola zîr-i müjende ğamzelerün
Ki rāh-zenlere elbet penāh lâzımdur

///. /. /. ///. ./

3235 Nādīde vāz' olursa da mecnūn-ı dīl nōla
Bir nā-şenīde cılve-perīnūn karīnidūr
Āhū-yı çeşm-i mestini hep şīr gösteren
'Uşşāk-ı zāra gamze-i sihr āferīnidūr
Hāl-i siyeh ki rūy-ı letāfet fezādadur
Bir noktadur şahīfe-i hūsne nihādedūr
Ş atranc-ı dehr içre o şāh-ı serīr-i nāz
Ferzāne-i cihān olacak bir piyādedūr

././ ..// ././ ./

Misāl-i merdūm-i dīde hayāl-i hāl-i ruhūn
Derūn-ı çeşm-i ter-i hūn-çekāndan ayrılamaz

././ ..// ././ ./

3240 Hayāl-i rūyūn ile seyr-i lāleden geçerüz
Şafā-yı la'l-i lebūnle piyāleden geçerüz

(/././) ..// ..// ..// ./ (//)

Tavk-ı gerden ideli halka-i zūlf-i siyehūn
Boynı bağlu kulıyuz ol şeh-i Yūsuf-nigehūn

././ ..// ././ ./

Firāk-ı hecri ko semt-i vişāl-i yāra çekil
Telātum-i yem-i gam var gönül kenāra çekil
Hat ile hançeri şevkiyle dil-berūn Kāşif
Yā sebze-zāra yahūd cūy-bāra çekil

/./ /./ /./ /./

Rûy-ı dil göstermede hacletde her gül-şen ol
Bez1-i ihsân itmede dâg-ı derûn-ı hırmen ol

3245 Dâne rîz-i eşk olup dūd-ı dil-i pūr-tābla
Her seher mürgān-ı feyze Kāşifā dām-efgen ol

./// ./// ./// .///

Misāl-i tūde-i berg-i semendür pençe-i cānān
O dem kim zīver-i şahn-ı çemendür pençe-i cānān
Derûn-ı ābda mānend-i nūr pençe-i hurşīd
Dil-i meyyālūme pertev-fikendür pençe-i cānān

./// ./// ./// .///

O şūhun gūyiyā tebhāle la'l-i dil-sitānında
Habāb-ı sūrḥ-i meydür cām-ı gül-gūnun miyānında

78^a

K Ā M İ L İ :

Mağnisavī Dervīş Ahmed. Bīn altmış sekizde fevt
oldı.

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Bā'is-i nātıkā pīrāye-i mürgān-ı çemen
Bāreka'llāh zehī'ukde-küşā-yı nev-rūz

3250 Demidür bülbul-i şeydā ne kadar mestolsa
Her gülün sāgarı destinde berā-yı nev-rūz

K Ā M Ī :

Üsküdarî Mustafa Efendi. Küçük rûz-nâmesi ve
tezkiireci olmuştur. Bin yüz dörtde fevt oldu.

//. .//. .//. .//

'Uşşâka 'aceb bir dem-i Hurrem bulınur mı
Üftâde-i çâh-ı gama merhem bulınur mı

K Ā M Ī :

Mevâlî-i kirâm zümresinden Edirnevî Mehmed
Efendi'dür. Mısır-ı Kâhire'den ma'zûl. Müretteb divânın-
dan müntehabdur.

/./ /./ /./ /./

Düşdi rind-i lâ'übâlî cām-ı şahbâdan yaña
İltifât itmez felekde çarh-ı minâdan yaña
Rişte-i sevdâya tâb-âver degül temkîn-i küh
Zülf-i Leylâ'dur çeken Mecnûn'ı şahrâdan yaña
Gül-şen içre bülbüle bir dem hevâ-dâr olmadı
Neylesün anı hevâ hoş verd-i ra'nâdan yaña

./// ./// ./// .///

3255 Kemer bendin iderdüm mü-miyanun rişte-i cādan
Kadem rencide kılсан gönlüme girsen hayāl-āsā

//. /.//. .//. ./

Tā feyz-i āfitāb-ı hidāyet irişmeye
Gül-berg-i dilde mahv olımaş şeb-nem-i hevā

//. .//. .//. .//

Gül-şende terennüm idicek bülbul-i şeydā
Gül dā'iresin aldı ele gonçe-i ra'nā

//. .//. .//. .//

Ol dürr-i şādef-zībi 'aceb semt-i kenāra
Tahrīk ide mi kulzum-ı pür-cüş-ı temennā
Giryān olarak ardına düşdüm ben omihrūn
Kavs-i kuzah-āsā açup āgūş-ı temennā

./// ./// ./// .///

3260 Meger ol gül- 'izāruñ pāyine yüz sürdi sūsenler
Suyın bulmuş çemende şimdi tığ-i hoş-kademdür heb

./.. ./.. ./.. ./

Herkese āb u hayāt-ı ārzū olmaz naşīb
Bī-ta'ab Hızır oldu leb-rīz-i Sikender teşne-leb

./// ./// ./// .///

'Aceb mi olmasa cevher bilenler müşterī şemse
Ki bī-pervā kamer tarh eyleyüp iksir ider meh-tāb
O māhuñ nev-demide hatt-ı rüy-ı dil-keşin her şeb
Dü çeşm-i 'āşık-ı şeb-gire hoş tasvīr ider meh-tāb

./// ./// ./// .///

Hayālün mü-be-mü mevcūd illā 'aks-i müjgānūn
Gönül mecmū'asında Nergisi inşālarındandır

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

3265 Kisve-i Ka'be-i vechün ki siyeh perçem olur
Hāl-i zāhir Hacerü'l-Esved (ü) leb Zemzem olur

./// ./// ./// .///

Elinden el-amān ol pençe-gir-i çarh-ı gaddārūn
Hezārān dest-i pür-zür-ı nerīmanı çeker çevrür
Eger bir lahza ruhsat-yāb-ı emvāc-ı kenār olsa
Yine fülk-i dili girdāb-ı harmānı çeker çevrür

//. /.// .//. /.//

Bir büy-ı lutfā olmadı mazhar meşām-ı cān
Dil zülf-i yāra hayli zemāndur gider gelür

./// ./// ./// .///

Nola gözlerse dāyim halka-i zülfün perī-rūlar
O dām-ı 'anberīne her tarafdān düşdi āhūlar

./// ./// ./// .///

78^b 3270 Gülün zīr-i serinde gonce gūyā girde-bālişdür
O h^vāb-ı nāza varmış bülbul-i şeydā meşel söyler

././ ..// ././ ../

Süzülmede yine her yānā çeşm-i pergārı
O şāh-bāz-ı hüsn yine* bir şikāra mı tolaşur

* Vezine göre "yine" kelimesi fazladır.

Füsün-ı 'akd-i lisân itmiş āna duhter-i rez
Zebân-ı mesti görûn ol nigāra mı tolaşur

///. //.. .///. //.

Sāgarla sākıyā bile şun la'lûni bize
Gül-gonce-i mahabbetûni kat kat isterüz

(//.///) ..// ..// ..// ..// (///)

Haṭ ber-āverdelügi virmesün ol şūha melāl
Āyine cevher-i hūb-rüyına dil-gır olmaz

3275 Dest-i takdīr ide çün kaşr-ı merāmı vālā
Bāl-i tevfiḳ gerek süllem-i tedbīr olmaz
Düşdi bir tāzeve dil hālet-i pīride yine
İhtiyār elde degül āh gönül pīr olmaz

.///. .///. .///. .///.

Süzildi hāl-i yāre dām-ı zülf-i 'anberin bilmez
Dil-i āvāre-i 'āşık birin bilür birin bilmez

//./// //../// //../// //.

Şem'-i hüsni her ber-imūdan fūrūzan itdi haṭ
Lāle-zār-ı 'arız-ı yāri çırāğan itdi haṭ
Beyt-i ma'mūr-ı siyeh nūr oldu zāhir Kāmiyā
Reh-revān-ı Ka'be'yi hācı peşīman itdi haṭ

././ ../// ././ ..//

3280 Kulāğına kodı cūylar bu gül-şenün vaşfın
Temevvüc itmededür iştīyākı deryānūn

/./ /./ /./ /./

Olmaya āhir haṭ-āver rūy-ı cānān görmedük
İrmeye aḥṣāma bir mihr-i dīrahṣan görmedük

/./ /./ /./ /./

'Arz-ı ruḥsār it ele cām al açıl güller gibi
Gül-şen eyle bezmi ey şūh-ı cihānum gülşen ol

././ ././ ././ ././

Ruḥun yād eyledüm ḥurşīd-i ḥasret-kārı ditretdüm
Teb-i hicrānūn āndum 'āşık-ı bīmārı ditretdüm

//. //.. ././ ././

Ey gül-meniş egerçi nevā-keş hezāruṇam
Hār-ı sitemle dil-şude her dem bahāruṇam

././ ././ ././ ././

3285 Cihān-peymā ider ḥulḳ-ı cihānı cezbe-i rūzı
Çeker zencīr ile mūrı yerinden dāne-i erzen

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Zahm açar sīnemūze tīr ü kemānı mūdān
Çeşm-i efsūn-eşerūn farkı mı var cādūdan
Züyūr-ı gūş kabūl olmaduğı zahirdür
Eylese dest-i riya sübhasını incüden

././ ././ ././ ././

Yine bir māye-baḥş-ı devlet olmuş dest-i kullāba

Kızarmış t̄ab-ı meyden mest sanurmuş o s̄im̄in-ten

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

Zir-i destārūna koy kākül-i müşk-efşānū
Penbeler içre görilsün meded ol nāfe-i çīn

3290 Çatlasun gönce ki yokdur diyü aslā dehenūn
Mushaf-ı hüsnūne kerrāt ile itmişdi yemīn

//. .//. .//. .//

Lerzende mihir tal'at-ı t̄abış ...nūnden
Şermende kamer pertev-i vech-i hasenūnden
İsbāt-ı vücūd itdi 'adem nūkte-şināsān
Bahş eyleyecek nokta-i ferd dehenūnden

//. /./. .//. ./

itmezdi buse-çīnine ol şūh ser-fürū
Bār olsayidi miyvesi t̄aze nihāline

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

Göz terāzūsı 'ayār ideli hāk-i kademūn
Rağbet eyler mi nazar kuhl-ı Sıfāhāna göre

././ ..// ././ ./

79^a 3295 Bu haste hālī görüp mihnet ü felāketle
Giderse yāre gönül sıhhat ü selāmetle
Gülince hatt-ı 'izārūn alınmadı buseñ
Şarāb-ı la'l ü lebūn nehy olındı āyetle

././ ..// ././ ././

Birbirinden ider ehl-i 'ıṣṣā ta'nı ziyād
Okutdı rahmeti gör zāhidānı birbirine
İder bu ḥālet-i pīrīde 'ıṣṣā istiḥsan
Kıyās ider dil-i Kāmī zemānı birbirine

//. /./ .//. /./

Zāhir olunca dūd gibi ḥaṭṭ-ı 'anberī
Āteş kıyās ider gören o rūy-ı enverī
3300 Kundaḳ bıraḳdı ḡonca gül-istāne Kāmīyā
Bād-ı bahār esdi tutuşdurdı gülleri

./// ./// ./// .///

Felek tā ol kadar nā-ehli ser-şāruma em itdi
Degül ḥarf-āşinā lafz-ı mübārek bāddan ḡayrı

Metālī'

(/./.) ..// ..// ..// ..// (/./)

Anladım tā o kadar kadr-i şeb-i meh-tābı
Ḥayra ta'bīr idemem düşde görürsem ḥ^vābı

/./ /./ /./ /./

Sīnemüzde çāk-i tīg-i ḡamzene olmaz devā
İltiyāmı semtine düşme dikiş tutmaz şehā

././ ..// ././ ././

Yüzünde fitne-i ḥaṭ kıl ü kālī rūşendür

Melāhatun̄ geçidi ğālibā bu yüzdendür

/././ ././ ././

3305 Sāġar üzre hevā degül bu habāb
Şiše çekmiş ayagına mey-i nāb

./././ ./././ ./././ ./././

Dühanun̄ çöpi altun olsa tiryākī inan almaz
Tokuz tonı çalar bulduğı yerde çubuk çalmaz*

/././ /././ /././ /./

Fikr iderken vaşf-ı la'lün düşmez ağızından kalem
Bal tutan lā-büd yalar barmagını ey ğonce-fem

././ ././ ././ ././

Kadeh şikeste olursa şurāhi sağ olsun
Sebū-keşān eline girmeyen ayāğ olsun

./. /./. ././. /./

Şemm-i 'izārun̄ ile yüzi yerededür gülün
Kāküllerünle kaç başı var bahçe bülbülün

./. /./. ././. /./

3310 Gösterdi 'arızunı hatt-ı dil-keşün
'Unvanını ziyāde ider gice ateşün

/././ /././ /./

Seng-dil hātır-şikensin gerçi sen
Görmedüm gönlüm gibi bir taş dögen

* Bir hece eksiktir.

.//.// ..// .//.// ..//

Çemende şimdi büyük kuş mı oldu böyle hezār
Yanında bir çene çalmağla verd-i handanun

(//.//) ..// ..// ..// ..//

Sürdi sākī kadehi 'ışk ile koşdurdı bizi
Yine bir yalın ayag ile tutuşdurdı bizi

.//.// ..// .//.// ..//

Kadeh du'asın okur şuvarsın 'uşşākı
Hele bizi de du'adan unutma sākī

./// ./// ./// .///

3315 Elin ruhsāra tutmuş sanmanuz dil-dār şerm itdi
Zer-i tuğra nişāne remz idüp bazarı germ itdi

K E B Ü T E R İ : Muşāhib Paşa nüdemāsından.

./// ./// ./// .///

Yine bir 'aşıkı sayd itmek ister ol perī-tal'at
Kemend-i zulfünün pür piç ü tábı bildügüm şeydür

//. //.. .///. //.

Biz cām-ı vaşl-ı dil-beri görmiş geçürmişüz
Cem gibi devr-i sāğarı görmiş geçürmişüz
Yokdur gönülde bāde-i gül-fāma meylümüz

79^b

Bir nice demler o demleri görmüş geçürmüşüz

Kayd itmemiş ceride-i 'uṣṣāka bendesin

Ol defter-i Kebūteri görmüş geçürmüşüz

./// ./// ./// .///

3320 O şūhum gül-şene 'azm eylemiş hep sāde-rūlarla

Akarsa gönlümüz şimdi 'aceb mi bāğa cūlarla

G Ü F T Ī :

Edirnevī. Rum ili kuzātından 'Ali Efendidür.

Bin seksen sekiz senesinde güftārını itmām idüp dem-bes-
te oldu. Müretteb dīvānından intihāb oldu.

ez-Kaṣāyideş

./// ./// ./// .///

Ne kām aldık cihānūn feyz-i zevk-i nev-bahārından

Henüz āzürdeyüz azar zahm-ı nevek-hārından

Ne vaz'ından 'aceb minnet-keş-i ihsānıyuz çarhūn

Hüveydā harf-i gam dībāçe-i leyl ü nehārından

Ne bī-temyīz olurmuş nākıd-ı gerdūn ki fark itmez

Zer-i kāmīl 'ayarı dā'imā nākış 'ayārından

Zehī 'ahd-i hayāt-efzā ki bāğ-ı 'ālemūn şimdi

Nesīmī gālib oldu feyz-i enfās-ı Mesīhāya

3325 Dem-i cān-bahş-ı 'īsi gerçi eyler mürdeyi ihyā

- Bu gālibdür āna feyż-i hayāt itmekde dünyāya
O kim levh-i beyānı mahşer-i ervāh-ı ma'nādur
Degūlmūhtāc-ı nefh-i şūr-ı feyż-i nutk-ı 'İsā'ya
Aristo dāniş Eflātun-meniş dānā-yı her müşkil
Edīb-i nūkte-verziş hikmet-āmūz-ı hired-vāya
Yazarsa rūšenā-yı tab'-ı pākin kilik-i endişe
Döner her harfi şekl-i āfitāb-ı 'ālem-ārāya
Nizām-ı dūrri vālā-kıymet-i mazmūn içün gāhī
Salarsa tāb-ı hurşid-i hayāli bahr-ı ma'nāya
- 3330 Dürin 'arz itmege cevher-şinās-ı tab'ına yer yer
Çıkar cümle şadef leb-riz-i gevher rüy-ı deryāya
Şafā-yı şī'rūmi huffāş-ı ma'nīdür iden inkār
Egerçi mīhr-i nazmum kendüyi gösterdi dünyāya
Hilāl-i 'ıyd şanma āsumān üzre olan zāhir
Pür olmuş bāde-i gül-fāmīle bir cām-ı rahşāndur
Ya çarhūn sīnesine hançer urdı gamze-i dil-ber
Ya şekl-i gūşe-i ebrū-yı nāz māh-rüyāndur
Yahūd bir āteşin cāma dil-ārā-yı perī-vesdūr
Ki encūm cā-be-cā ol cāmeye cūy-ı girībāndur
- 3335 Niyām-ı şū'leden olmuş keşide-tiğdür gūyā
Ki rāz-ı dil şafā-yı cevherinde hep nūmāyāndur

ez-Ġazeliyyāt

/././ /././ /././ /./

Çarh 'arż-ı kîne-i dūr u dirāz eyler baña

Ġalibā istāre-i ikbāl nāz eyler baña

Muktezā-yı ğamze çeşmin ser-girāna nāz ider

Her kaçan kaşd-ı nigāh-ı dil-nūvāz eyler baña

./// ./// ./// .///

Gönül bī-tāb-ı ğam cām-ı hayāl-i la'li hercāyī

Hurūş-ı mest peydā bāde-i endūh iken ğā'ib

/././ /././ /././ /./

Şeb-nem-i ye's āşinā-yı ğonce-i bāĝ-ı dilüm

Ben gül-i pejmürde-i ümmide itmem iltifāt

/././ /././ /././ /./

80^a 3340 Tābiş-i rüyūnla itmez şu'le-i hurşid bahş

Nazm-ı dendānūnla kılmaz 'akd-i mürvārīd bahş

//. //. .//. //.

Ebnā-yı rüzgārdan itme ümid-i kām

Bilmez le'im zāde-i hisset kerem nedür

Ma'lūm iken merātīb-i gerdūn-ı bed-nihād

Bī-hūde dilde h^vāhiş-i kām^{*} nedür

./// ./// ./// .///

Mukayyed olmasun şāne esir-i dām-ı zūlfünle

* Üç hece eksiktir.

Dili ser-rişte-i 'ahd-i vefāya bend-i zahmetdür

././ ..// ././ ././

Ne ğam ol serv-i sehī va'd-gāha gelmez ise

Esīr-i 'ışka hele zevk-i intizārı yeter

3345 Taġıtmāsun girih-i zūlfini meded ol perī

Zuhūr-ı fitneye bir tār-ı müşk-bārı yeter

/./ /./ /./ /./

Ġamze der-kār olmasa tig-i cefādan kim kaçır

'İşve dāman-gīr olmazsa belādan kim kaçır

Mey-keşūn havf-i humārından açılmaz hātırı

Yohsa ey sākī şarāb-ı dil-güşādan kim kaçır

Halka biz itdük ey vā'ız du'ā-yı hayrile

Olsa bir hālet eger sende du'ādan kim kaçır

././ ././ ././ ././

O şuhūn sā'id-i sīmīn rūy-ı āteşinin gör

Rıyāz-ı bihcetūn ya'ni gülün gör yāsemīnin gör

././ ..// ././ ././

3350 Teġāfūl-i nigeħin ċīn-i ebruvānına sor

O tīr-i zehre-şikāfı ham-ı kemānına sor

Lebi hayat virür çeşmi katl-i 'āşık ider

Belī o mu'cizeyi 'İsī-dehānına sor

.//.// ..// .//.// ..//

Gönül hayāl-i leb-i yārdan* geçmez
Esir-i bāde mey-i hoş-güvārdan geçmez

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Ruh-ı huy-kerde ider fitne-i ebrūsını kaş
Ahterān-ı felek-i hüsnini mehden bilürüz
Mest-i nāz olsa ne denlū o kemān-ebrūy
Galat endāzi-i tīr-i niğehinden bilürüz

//.// //..// //..// //..//

3355 Gird-i la'linde o hatt-ı müşk-bārı seyr idün
Sebze bitmiş goncede feyz-i bahārı seyr idün
İtmede her dem heyulā-yı hayāle feyz-i ruh
Māni-i endīşe-i Güftī-i zārı seyr idün

//.// //..// //..// //..//

Bir çeşmi mest fitne-i islām düşmenün
Büt-hāne-i temenni-i dīdārıdur gönül

.///.///.///.///.///

Urur gerdūne ümmīd ye's ile bīn kufl-i nevmīdi
Kuşād-ı kāmumı vābeste-i dest-i kilīd itsem

.//.// ..// .//.// ..//

Görince 'arız-ı yārı bahār bildüm
Zemān-ı seyr-i gül ü lāle-zārdur bildüm

* İki hece eksiktir.

3360 Fiğān-ı bülbüli gūş eyledüm çemende seher
Helāk-i nāvek-i ser-tiz-i hārdur bildüm

./// ./// ./// .///

O nahl-i nāza benzer serv-i serkeş görmedüm Güfti
Egerçi 'iškile mānend-i cevher süyü seyr itdüm

((.///) ..// ..// ..// ..// (///)

Çeşmüni sürme-i nāz ile siyāh eylersin
Beni öldürmege mestāne nigāh eylersin

./// ./// ./// .///

Görince ol mehün dil tāt-ı hüsn-i mihr-pīrāsın
Harir-i dideye nakş itdi taşvīr-i dil-ārāsın
Elinden cām alsak sākī-i meh-pāre-i bezmün
Koparsak gül-bün-i hüsnün yine bir verd-i ra'nāsın

((.///) ..// ..// ..// ..// (///)

80^b 3365 Şıgādı sā'id-i şah-ı güli fassād-ı bahār
Hün-ı gül münce mid-i nişter-i hār oldı gibi

././ ./// ././ ././

Gönül hayāl-i leb-i yār ile harāb gibi
Ki bezme tāt virür şīşe-i şarāb gibi
Hicāb ider ser-i zülfin 'izārına ol perī
O yüzden 'āşıkā maksūdı bir 'itāb gibi

///. ///. ///. ///

Rüyındaki gīsü-yı mu'anber görinür

Rûz u şeb 'uşşāk berāber görünür

Bir şekle kodı sūz-ı mahabbet beni kim

Destümdeki gül pāre-i ahker görünür

///. .///. ./// /

3370 Yā Rāb günāh eylemez insān olmaz

Olmasa güneş mahall-i gufrān olmaz

Bir gonce ki perveriş bula lutfunla

Āsib-i hor nesīm-i hırman olmaz

K E L İ M

Eyyübî. Batburun-zāde Eyyüb Çelebi. Evāyilinde
şolāḡ zümresine dāhil. Ba'dehu tekā'üd idüp bin seksen se-
nesinde ārzū-yı tecellî-i cemāl ile tūr-ı bekāya 'azm
itdi. Fevtine Himmət-zāde'nün tārīhidür:

"Kelīme Tūr-ı me'vāda tecellî eyleye Bārī

کلیمه طور ماوی ده تجلی ایلیه باری ۱۰۸۰

Dīvān-ı belāḡat 'unvānından nuḥbedür:

/././ /././ /././ /./

Acıyan künc-i belāda zahm-i sīnemdür baṅa

Aḡlayan hālün görüp bu çeşme-i pūr-nemdür baṅa

Anda bulmışdur diyü Cemşid künc-i rāḡatı

Her nefes bir gūşe-i mey-hāne meskendür baṅa

İtmesün Mevlā beni ālūde-dāmān-ı neşāt
Gam t̄ururken hoş gelürse hātır-ı hurrem bāna

/./ /./ /./ /./

3375 Gālibā nār-ı dil oldı hānūmān-ı sūz-ı ciger

Her nefes sūrāh-ı sīnemden gelür b̄y-ı kebāb
Bā'is olsun tek hemān derdünle giryān olmağa
Yohsa def'-i gam ne mūmkindür ola sahba-yı nāb

//. .//. .//. .//

Yak āteş-i derdünle ser-i sīnemi dāğ it
Ey sūz-ı mahabbet beni lutf ile çerāğ it
Mestānelerün eyleme gayri ele muhtāc
Sākī bize de başun için lutf-ı ayağ it

./// ./// ./// .///

Gönül efkār-ı pīç-ā-pīç-i zūlf-i dil-rübādan geç
O halka halka sūnbül şandugun mār-ı belādan geç

/./ /./ /./ /./

3380 Şiše-i dil münkesir oldukça çeşmüm kan döker
Bādesi rīzān olur elbet şikest olsa zücāc

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Cāme-i sūr̄hden oldukça o ruhsāra bedīd
Berk urur şanki giribān-ı şafakdan hurşīd

./// ./// ./// .///

Gubār-ı h̄att-ı nev-h̄izi nikāb-ı h̄āl-i yār eyler
Felek bir fitne pinhān eylese bin āşikār eyler

///. ///. ///. ///

İrmek dileyen tişe-i gūşişle murāda
Ferhad-sıfat yok yere şarf-ı himem eyler

(/./) ..// ..// ..// ../ (//)

Ne bulurlar 'aceb ey Yūsuf-ı delv-i behcet
Her gören çāh-ı zeneh-dānūnı ūftāde olur

3385 Virmedin cānını düşdi tama'-ı hāme Kelīm
Miyve-i vuslatı ol sandı ki dünyāda olur

./// ./// ./// .///

Ne dāğ-ı ta'n-ı bīgāne ne vaz'-ı āşināmuz var
Olaldan gūşe-gīr-i genc-i istignā şafāmuz var

./// ./// ./// .///

81^a

Sūhūletle gelür şanma kenāra keşti-i ūmmīd
Mūsā'id bahta dā'irdür muvāfık rūzgār ister
Humār ālūde-gān-ı derd-i hecrinden dirīğ itmez
Virür cām-ı şarāb-ı la'lini ammā niyāz ister

/./ /./ /./ /./

Hañçerinden havfi ko āgūşa çek ol āfeti
Düşme bīm-i cāna kim devlet kazā yanındadır

./// ./// ./// .///

3390 Beni bīmār iden mehcūri-i çeşm-i habīb midūr
Baṅa şıḥḥat yüzün göstermeyēn ey dil ṭabīb midūr

///. //.. ///. //.

Giryān iderse dīdelerüm nola ḥatt-ı yār
Barān olur kaçan ki seḥāb olsa āşıkār

///. ///. ///. //.

Tir-i müjgān-ı kazā te'sīrüne ey kaşı ya
Hüsn-i ta'bir eylerüz biz küşe-i ebrū dirüz
Tir-i āhı siper-i çarḥa geçirsēn ne 'aceb
Çille-i suḥt-ı kemāna ḥām-ı ebrū çekerüz

./// ./// ./// .///

Kul olmaz nān içün nādāna geçmez āb-ı rüyından
Hümā-yı evc-i istiḡnā esīr-i kayd-ı dām olmaz

///. ///. ///. ///

3395 Rağbetle nigāh eyleme mīnā-yı sipihre
Ol āyīnede sûret-i ümmīd görünmez

///. //.. ///. //.

Geçmiş meger ki fevt-i dem-i fırsat itmişüz
Biz ol perīyi görmemişüz gaflet itmişüz

///. ///. ///. //.

Bezm-i meyde pāyine düşdüm ki bir sāğar suna
Olmadı almak elinden ol perīnün bir ayağ

(//.//) ..// ..// ..// ..//

Ġamı teskīn idemem mest-i harāb olmayıcak
Bakamam 'āleme bir lahza şarāb olmayıcak
Gitse dīl-teng olur muşhaf-ı rüyūndan elem
Ehl-i derd eglenemez elde kitāb olmayıcak

//. /.//. .//. /.//

3400 Āzāde serve ta'ne ider nahl-i kāmēti
Oldum esīr-i dām-ı belāsi bir āfetūn

./// ./// ./// .///

Anūn hod sūretinde rūh yok ey ġonce-fem bilmem
Nice meftūn olurlar hūsnine tasvīr-i Bihzādūn

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Dile dāġ urma felek mīhr-i vefādan geġdüm
Zehr-i ġam virme baṅa cām-ı safādan geġdüm
Meded āzūrde-i devr-i sipihr-i bī-dām oldum
Tolandur sāġar-ı mīnāyı sākī hem temām oldum

/./ /./ /./ /./

Neyler Ādem cenneti senden cūdā göstermesün
Ehl-i derde dūzah-ı hecrūn Hudā göstermesün

./// ./// ./// .///

3405 Yine dūr itdi ben hāki ser-i kūy-ı nigārundan
Şikāyet rüzġārundan şikāyet rüzġārundan

///. //.. ///. //.

Hatdur çerāg-ı mīhr-i ruḥun dil-pezi̇r iden
Şebdūr felekde meş'al-i māhı münīr iden

////. ////. ////. ////.

İder düşünām-ı āh itsem verā-yı perde-i lebden
Fiğān ey h^vāce-i cān-āşinā ol tıfl-ı mektebden

////. ////. ////. ////.

Yeter tiğ-i tegāfūl çeşm-i mest-i dil-sitānında
Ne lāzım katl-i ehl-i 'ışk içün hançer meyānında

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

'Aks-i eşküm gül-i ruḥsāre-i cānān üzre
Hūn-ı nā-hak gibidūr Muşhaf-ı 'Osman üzre

///. //.. ///. //.

3410 Guş itmez oldu bülbul-i şeydayı güllerün
Benzer su kaçdı jāle-i terden kulağına

///. ///. ///. ///.

Gösterürsen ölmeden göster dile ol sineyi
Yohsa hasta son nefesde neylesün āyineyi

81^b

Virmeyen ser görmesün sineñ Kelīm-i haste-veş
Kimse kurbān olmayınca açma ol gencineyi

///. ///. ///. ///.

Koymaz ki görem ol yüzi hurşīdi gümāhī
Āteşlere yansun göreyüm dūd-ı siyāhı

SEYYİD KELİM : Ahmed Efendi-zāde. İstanbulî

Mūsā Çelebi.

/.// /.// /.// /.//

'İşve meftūn-ı nigāh-ı gamze-i pūr-kīnidür
Fitnedür kayd-ı kemend-i kākül-i müşgīnidür

/.// /.// /.// /.//

3415 Dil hayālünle gehī ey mäh-peyker söyleşür
Sanki āyineyle tūtī-i suhen-ver söyleşür
'Arz-ı hüsn itdükce 'uşşākın ider hayretle lāl
Ol şeh-i hūbān ile 'ālemde kimler söyleşür
Şimdi ırmez gūşına feryād ammā ki Kelīm
Ol kıyāmet-kaddile dil rüz-ı mahşer söyleşür

./// ./// ./// .///

Nola ruhsārına hat geldüğün gördükde ah itsem
Fürüzān itmege şem'in kişi ahşām için saklar
Leb-i deryā-safāsın nev-bahār olsun da seyr eyle
Ki sākī zevrak-ı sahbayı ol eyyām için saklar

3420 Degül kasdı 'ibādet sūbha-i şad-dānesin zāhid
Heman sīmurğ-ı şöhrat saydına bir dām için saklar

./// ./// ./// .///

Senün ey pençe-i mīhr eyledükce destün eller boş
Leb-i deryā-yı eşküm dāmen-i eflāki eyler boş

'Aceb mi kana kana dem-be-dem nûş eylesem kanın
Ki gördüm âlile meclisde la'lün itdi sāğar boş

/././ /././ /././ /././

Merhem-i bihbūda nāz eyler zahim-dāruñ senün
'Ar ider āb-ı hayātı nūşa bī-māruñ senün
'Alemlî hākister eyler sūziş-i āh-ı Kelīm
Görmesün muğber meded mir'at-ı ruhsāruñ senün

/././ /././ /././ /././

3425 Cilve-gāh-ı 'aks-i ruhsār-ı dīl-ārādur niğāh
Sūret-i cānāna gūyā kim heyulādur niğāh
Tak-ı hūsne çeşmi bir kandīldür nūrdan
Rište-i müjgān fetil-i şu'le-āsādur niğāh
Ruhsat-ı nazzāre-i la'l-i leḡ-i dīl-dār ile
Dīde bir hātemdür engüşt-i mühennādur niğāh

K Ü N H İ :

İstanbulî 'Osman Efendidür. Beglikci Vekili
olup bin yüz yigirmi senesinde fevt oldu.

//. // .//. //

Ey hüsn-i yarı münker olup anı yok diyen
Anlar mısın o hāleti anı bilür misin

./// ./// ./// .///

Nezāketle açarsın goncenün gönlin şehirlerde

Sana b̄uy-ı ḡül ey b̄ad-ı şabā kat kat halāl olsun
3430 Çü şabitdür bekāret nev-'arūs-ı şî'r-i pākünde
Cihāz-ı h̄usn-i ma'nā Künhiyā kat kat halāl olsun

H A R F Ü' L - L Ā M

L E B İ B :

Dīvān-ı Hümāyūn Kātiblerinden İstanbulī Mehmed
Efendidür. Bin yüz on dörtde fevt oldu.

././ ..// ././ ..//

Felek 'aceb yolumuz k̄uy-ı yāre düşmez mi
Bizüm de hissemüze bir nazāre düşmez mi
Vişāle va'delerin ḡüş iden o bed-'ahdün
Zemān-ı mahşere dek intizāra düşmez mi
82^a Kalur gider mi kesād-ı h̄ünerle böyle Lebīb
Metā'-ı rāyic olur bir diyāra düşmez mi

L E B İ B : Dāye-zāde Ahmed Ağa.

//. /.// .//. /.//

Bak kadd-i yāre tāze fidān söylerüm sana
Nev-reste nāz-pīşe civān söylerüm sana

3435 Gördün mi bu tenāsüb-i a'zāyı kimsede
Berrāk sīne ince miyān söylerüm saña
Hatt-ı 'izāra muntazıram' bende mü-be-mü
Rāz-ı derūnı hep o zemān söylerüm saña

./// ./// ./// .///

Hazer kıl nāle cān-süz feryād-ı hazinümden
Sakın āyine-i ruhsarı āh-ı āteşinümden

L U T F İ :

Riyāzī-zāde 'Abdü'l-Latīf Efendi. Bin yetmiş
sekizde lutf-ı rahmete mazhar oldu⁽⁵⁴⁾.

./// ./// ./// .///

Degüldür sīnede yer yer fetīl-i dāğ-ı sūzānum
Gül-istan-ı gamun hep lāle-i kūh-sarı āteşdür
Zebān-ı hāme Lutfi la'l-i nāb-ı yārdan söyler
Nolapür-süz-ı endişe-i güftarı āteşdür

(/.//) ..// ..// ..// ..//

3440 Ser-i kūyında ne kanlar dökülür seyr idesin
Böyle kalursa o hūni katī çok su götürür

//. .//. .//. .//

Tarrār-ı ser-i zülf-i perīşān elümüzde
İklīm-i gamun zabtına fermān elümüzde

(54) Seyrek-zade tez.'nin Ali Emiri nüshasında "Latifi" mahlasıyla
geçmekte olup Mecmû'a sahibi olduğu kayıtlıdır. Bak. "Lutfi"

Seyr itmege dūnyāda iken nakş-ı bihiştî
Âyîne-i ruhsāre-i cānān elümüzde
Ya'kūb-sıfāt itmez idük çāk-i girībān
Olsaydı ger ol Yūsuf-ı Ken'an elümüzde

L U T F İ :

Kırīmī 'Abdu'l-latīf Efendī. Rūmili Kuzātından.
Bin yüz on beşde fevt oldu.

././ ..// ././ ./

Bu mecmer-i ğam-ı 'ıṣkūn ki dūdı āteşdür.
Yakar meşāmı şakın bŷ-ı 'ūdı āteşdür
3445 Rakīb-i sifle yanında olur isen Lutfi
Kıyāmı āb-ı hayāt u ku'ūdı āteşdür

././ ././ ././ ././

İden ser-rişte-i ūmmidüm ūzre 'ukdeler peydā
Değŷl çġn-i cebġn ū kākŷl-i dil-dār bahtumdur

././ ..// ././ ./

Hevā-yı 'ıṣkūn ile şimdi gŷlleri çemenŷn
Giyer o cāmeyi kġm tār-ı pŷdı āteşdür
Şafā-yı meclisŷm āb-rŷyŷn iledür yohsa
Sen olmasān bāna bezmŷn sŷrŷdı āteşdür

//. /. /. .//. /. /

Ser-beste ebruvānūnı yād eyleyüp bu şeb
Tā şubḥ olunca nāleyi peyyeste eyledün
3450 Tā oldı āfitāb-ı ruḥun dīdeden nihān
Āfākı āh-ı serd ile yah-beste eyledün

L U T F İ : Muṣṭafa Ağa Tokātī. Bölük çorba-
cılarından. Bīn yüz otuzda fevt oldı.

./.. ./.. ./.. ./.

Dāğlar açmış o mihr ü sâ'id sīmīnine
Bir nihāl-i yāsemin üzre niçe gül gösterür

L E M ' İ : Halīl Ağa.

//. /. /. .//. /. /

Çeşm-i girişme-sāzına mihmān fitnedür
Şīrīn tebessümi nemek-i h^vān-ı fitnedür
82^b Mümkīn mi dest-i h^vāhişi gül-çīn-i kām idem
Hāl-i 'ıẓārı Lem'ī nıgeh-bān-ı fitnedür

./// ./// ./// .///

Alur zīr-i külāha ḥat deminde zūlf-i pūr-çīnin
Yine mürğ-i dil-i nā-şadı şayda dām içün saklar

./// ./// ./// .///

3455. Ḥat-ı nev-hīzi gül-zār-ı cemālinde çemenlenmiş

'İzār-ı nāzūkinde cā-yı buse yāsemenlenmiş

./// ./// ./// .///

Olur bir matla'-ı ğarrāda ebrū-yı siyeh ammā
Kenār-ı lebde hūsn-i matla'-ı mihr-i vefādur hat
O şuhūn fikr-i hattı levh-i dilden çıkmadı gördüm
Tırāş itdüm o rengin safha-i hūsne hatādur hat
Beyāz-ı safha-i rüya esir-i zülf için Lem'i
Midād-ı müşkile tevkī'-i menşūr-ı rehādur hat

///. //.. .///. //.

Cism-i nizāra sensüz olur pīrehen diken
Böyle kalursa olmada cāna beden diken

3460 Dil istemez ki hatt-ı 'izarı zuhūr ide
Sad bü'l-'aceb ki bülbüle ola çemen diken

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Der-kemīn fitne ser-i zülf-i füsūn-sāzından
Dil-nişīn gamze nigāh-ı suhen-endāzından
Ser ü pādur gül-i hayrānı olur rāhında
Cilvedür āb-ı hıram-ı kad-ı mümtāzından
Çilve-ger eşheb-i nāzı o şehūn Lem'i yine
Bizi pā-māle gibi kaşdı tek ü tazīndan

L E V H İ :

Bursavî Hüseyin Çelebi Mahkeme kâtiblerinden.

/./ /./ /./ /./

Cüş-ı şahbâ neşve-i hâtır-küşâdur mevc mevc
'Aks iden sağarda mihr-âsâ şafâdur mevc mevc

H A R F Ü' L - M İ M

MÂ'İL ÇELEBİ⁽⁵⁵⁾ :

/./ /./ /./ /./

3465 İşigünde katre-i eşküm yatur üftâdedür
Hâline rahm it nazardan düşdi merdüm zâdedür

//. .//. .//. .//

Bî-hüdedür ol seng-dile 'arz-ı mahabbet
'Âşıkda hemân nâle-i şeb-gîr gerekdür

/./ /./ /./ /./

Nâlesi her bülbulün verd-i terinden bellüdü
Âh-ı âteş-tâb-ı 'âşık dil-berinden bellüdü
İrtifâ'-ı hüsnüne besdür senün üftâdeler
Şâh-ı mansûr u muzaffer 'askerinden bellüdü

(55) Seyrek-zâde tez.'de Mecmû'ası olduğu kayıtlıdır. Bak. "Ma'il Çelebi"

Zülf-i pîç-â-pîçine Mâ'il seni kayd itmesün
Mest-i nâz şive-i çeşm-i terinden bellüdür

./// ./// ./// .///

3470 'Aceb mi zahm-h^vâr-ı ta'ne-i ağıâr-ı dün olsun
Harîm-i hâk-i der-gâha nıgeh-bân olduğum yerdür
Sabâ zülf-i dil-âvîzin ne dem kim târ-mâr itse
Benüm nâ-bûd(u) nâ-peydâ perişan olduğum yerdür

M Â D İ H ÇELEBİ :

İstanbulî. Birâder-zâde Mustafa Efendi. Mısır
Kādîsı iken ma'an gidüp anda fevt oldu.

/.// /.// /.// /.//

Ebruvân-ı zerdile çeşm-i kebûd-ı dil-rûbâ
Oldı gök yâkût-ı hâtem kaşı altun güyyiâ

//. //.. .///. //.

Deryûze-i vişâlûn idersen terahhum it
Ey pād-şâh-ı mülk-i melâhat gedâlaruz

..// ..// ..// ..//

83^a Remed âzürde degül nergis-i bîmarlarun
Kanın içmiş bu kadar dîde-i hûn-bârlarun

./// ./// ./// .///

3475 'Aceb mi kalmasa eşk-i dü-çeşmüm cüşiş-i cûdan

Der-āgūş itmek ister serv-kadd-ı yarı her sūdan
 Nigeh bīhūş-ı nāz ü ğamzeler hāmuş-ı bī-nābı
 Henüz olmuş meger bīdār çeşm-i mesti uyhudan
 Nigāh-ı āşināyı görmez olduk çeşm-i şūhundan
 'Aceb bir söz mi gūş itdi ola hussād-ı bed-gūdan
 Sebük-mağzān-ı dehrūn rif'atı ehl-i kemāl üzre
 Nümāyāndur bakılssa çeşm-i 'ibretle terāzūdan
 İderler bī-sadā-yı harf-i haşm ser-keşi ilzām
 Ta'allūm eyleyenler fenn-i lutfı levh-i zānūdan
 3480 Dilūn ahvālını bergeşte bahtūn bāz-gūn ister
 Yüzün döndürmeyen müjgānların mihrāb-ı ebrūdan

M E ' Ā L Ī :

Diyārbekrī Mehmed Çelebī. Bīn seksen beş hudūdun-
da vefāt eyledi.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Sebz- destār ile kim görse o gül-ruhsārı
 Sebze-zār oldu şanur hüsn ü bahā gül-zārı
 Sebz- destārını şandım görüp ol serv-kadūn
 Ser-i serv üzre konan tūtī-i hoş-güftārı
 Sāye salmış başına şandı hümā-yı devlet
 Sebz- destār ile seyr eyleyen ol hun-kārı

Şiše-i sebzde güya ki gül-i hamradur
Ey Me'ali ruh-ı al ile sebz-i destarı

M A N İ :

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

3485 Şimdi asan görünür derd-i mahabbet amma
Pür tedarik idegör sonra katı müşkil olur

(/.//) ..// ..// ..// ..//

Hatem-i la'lini göstermiş idi dün gice yâr
Ga'ib oldu yine duymış gibi anı ayyâr

///. .///. .///. .///

Ey hatt-ı siyeh 'arız-ı canana dolaşma
Yüz karalığın eyleme imana dolaşma
Ayakda koma cür'a-sıfat hake düşersin
Ey cam-ı musaffa yuri canana dolaşma
Aguş-ı miyanın taleb itme kemer-asa
Mani meded olserv-i hiramana dolaşma

M A H İ R :

Bosnavi 'Abdu'llah Efendi. Şa'ban-zade'den
mülazım olup ba'dehü 'Ayıntab Kadisi oldu. Bin yüz yi-
girmi bir senesinde imtihan-ı fida-yı ruhda mahareti za-
hir oldu.

// . / . / . / . / . /

3490 Sīnem şīrār-ı 'ışkı nice eylesün nihān
Āteş hemīşe kendüyi mecmerde gösterür

./// ./// ./// .///

Kitāb-ı hüsn-i dil-ber hāl ü hattıyle müheşşādur
Gören dir "Bāreka'llāh" bir güzel tertīb-i zibādur

/ . / . / . / . /

Kūy-ı yāre rū-be-rāh oldu dil-i meyyāller
Fi'l-meşel tağ yürimezse yürisün abdāllar

./// ./// ./// .///

Güzer-gāhunda her dem çihre-sāy olmak ne devletdür
Senün ey nahl-i nāzum pāymālün olmayan bilmez

./// ./// ./// .///

Derün-ı dilde 'ışkūn ey cefā-cū āşıyan dutmış
Semenderdür ki āteş-gāh-ı sūzında mekān dutmış

83^b 3495 'Aceb mi ğuşsa-i dehri ferāmūş eylese Māhir
Elinde Cem gibi cām-ı şarāb-ı erguvān tutmuş

./// ./// ./// .///

O tıfl-ı nāz-perver çīn-i zülfin bend bend itmiş
Hezārān mürğ-i cānı dāme tutmuş der-kemend itmiş
Nazar degmiş diyü hayfā gönül ol çeşm-i bīmāra
Derünün micmer itmiş sabr u sāmānın sipend itmiş

İrişmez miyve-i vaslına ey dil-deste-i bîgâne
Hudâ ol nev-nihâlün kâmetin Hakka bülend itmiş
Meşâm-ı cāna bûy-ı âşinâ geldi yine ey dil
Sabâ var ise hâk-i kûy-ı cānāndan güzêr itmiş

./// ./// ./// .///

3500 Felek bi-rahm dil pür-gam o şüh-ı bî-emân düşmen
'Aceb nitsün dil-i sevdâ-zede cümle cihân düşmen

///. ///. ///. ///

Bîn tîr-i cefâ bu dil-i bî-mâra vefâdur
Pâ-bûsunâ bir kerre hemân ruhsatun olsun
Cevre dil-i 'uşşâka 'aceb va'deler itdük
Ey şüh-ı cihân hayra dahî niyyetün olsun

///. ///. ///. ///

Yansun hemîşe sîne aksun sirişk-i dîde
Bezm-i safâya 'ûd u gül-âb istemez misin

///. ///. ///. ///

Şehr-i dîlde düzd-i şeb-revden olurdu dil berî
Bir gice kula geleydi ol Kuloğlu dil-beri

///. ///. ///. ///

3505 Dil tıflı ki Mecnûn ile meşk alup okurdu
Ferhâd'ıo demde dahî meydâna okurdu
Kays'a yaraşur eylese da'vâ-yı tefevvuk
'İşk 'arsasına hayme-i Leylâ'yı okurdu

MURTAZÂ ÇELEBÎ : Bağdâdî. Nazmî-zâde.

/./ /./ /./ /./

Olmasun keştî süvâr-ı cāh-ı mağrūr-ı hevā
Merd fikr-i inkılāb-ı rûzgār itmek gerek

M E C D İ :

İstanbulî Mehmed Efendi. Anatolî sadrından
munfasıl. Bîñ yüz yigirmi sekiz senesinde künc-nişân-ı
laḥd oldu. Dîvânından müntehabdur.

/./ /./ /./ /./

Derd-i 'ışk-ı yār kim bî-ihtiyār olmuş bānā
Ser-nüvişt-i kilik-i hükm-i Kird -gār olmuş bānā
Germ ü serd-i rûzgāra tab' kim me'lûfdur
Farkı yokdur yā hazān ya bahār olmuş bānā

//. /. .//. /. /

3510 Yārūn şemīm-i zülfini va'd itdi gerçi kim
Va'llāhi i'timād idemem rûzgāra hiç
Rü'yāda olsa bāri kanā'at kılurdu dil
Vuslat müyesser olmaz ise aşikāre hiç

/./ /./ /./ /./

Çeşni-dārı olana āb-ı zülāl-i la'lüne
İltifāt-ı çeşme-i ḥayvān Hızır'a 'ār ider

//. /. /. .//. /. /

Olma firib-i hurde-i ikbāl-i rûzgār
Bak hālîne leked-hor-ı ikbāl olanların

/./ /./ /./ /./

Benzemekle reng ü bûda 'arız-ı pür-tabuna
Buldu cânâ küşe-i destâra istihkāk gül
3515 Her zaman dīvānce-i Mecdî gibî olmaz tarî
Bir yire cem' itdi gerçi bir niçe evrāk gül

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Mâr-ı pîçide olur* saña bir gün Mecdî
Dili tahniş ide gör zülf-i ham-ender-hamdan

84^a

/./ /./ /./ /./

Eyleme Mecdî ümîd-i safvet-i deryâ-yrî dil
Âh-ı sarsar cünbişün her rûz u şeb pinhan iken

././ ././ ././ ././

Nola gitdükce ol kadd-i kıyâmet ser-bülend olsa
Füzûn olur bahâr eyyâmının günden güne rûzı
Giyindi egnine gül-şen münakkaş atlas-ı sebzin
Miyânına kuşatdı cûylar zünnâr-ı zer-ûzı

Kıt'a

3520 Der-dest iken bidâ'a-i tâb ü tüvân

* Bir hece eksiktir.

Şad hayf itmedük ticāret bir an
Dünyā yolına oldu telef nakd-i şebāb
Sermāye-i 'ömr gitdi yok yire hemān

M E C D İ :

Bursavī. Müderrisinden Manav-zāde Mustafa

Efendi.

./// ./// ./// .///

Ruh-ı yāre gelür bir gün hat-ı 'anber-şiken dirler
O gül-zār tarāvet gösterür āhir çemen dirler
Ne lutfın gördiler āyā cevāb-ı telhden gayrı
Neden bilmem o mest-i 'işveye şirīn-dehen dirler

///. .//. .//. .//

Dāmān-ı şekībe her dem-āteş-zen olur
Bir pençe-i āfitāb elinden feryād

///. .//. .//. .//

3525 Bī-neşve-i şahbā dehen-i dil-ber açılmaz
Eyyām-ı bahār olmayıcak güller açılmaz
Dil cān ile hasretdür o gül-çihreye amma
Kan ağlamadan revzen-i çeşm-i ter açılmaz

.//. .//. .//. .//

O sīm-berden ümīd-i huşul-i kām iderüz

Derûn-ı sînede meşk-i hayâl-i hām iderüz
O teşneyüz ki sezâ-vār bezm-i vişâl olsak
Şarâb-ı h^vabı leb-i dîdeye harâm iderüz
Kemend-i h^vahişe olursa dest-yâri-i baht
Hümâ-yı devleti Mecdî esîr-i dām iderüz

. ././ ..// ././ ..//

3530 Fakîr-hānemüzde mihmānumuzdur ey dil ü dîde[★]
Hayâl-i yâre meded âteş ü gül-âb görünsün

///. ././. ///. ./.

Ruhsâr-ı sâf-ı yâr ki bu âb ü tâbla
Mümkin midür berâber ola âfitâbla
Der-hâledür şanur meh-i tabānı her gice
Cānānı görse ehl-i nazar cāme-h^vabla

././ ..// ././ ..//

Bu mest-i 'ışkūnūn ol dest-giri ey sākî
Ayakda kalmasun eyle nezāre düşdükce

////. ////. ////. ////.

Şitā-yı ye'se gam çekmem olur bir nev-bahār āhîr
Bulur bir gün dıraht-ı ârzū neşv ü nemā tāze

★ Vezin bakımından "... fakîr-hāneme..." okunması uygundur.

///. .///. ./// /

3535 Şuridelügi kayd-ı hayāt itdürdük
Biz rātibe-i 'ışkı berāt itdürdük
Sürdük o kadar piyāde bir lu'b ile kim
Ağyārı o şah-ı hüsne māt itdürdük

M Ü C İ B :

Mevālī zümresinden, hısn-ı Mansūri-zāde Haleb'-
den ma'zūl.

./// ./// ./// .///

Rakibi piş tutdı baña bī-endāze cevır itdi
O dūrzi-āfeti 'uşşakına endāmı kim kesmez
Kalur mıydı temāmen böyle el-hāşıl cūvān Cem
Semend-i çarh-ı kec-rev zāhirā pīr oldu yem kesmez
Niçün hūn-ı cigerle işin altun eylemez 'uşşāk
Niçün bī-çāreler sīm-i sirişkinden direm kesmez

84^b 3540 Niçün hurşid-veş bir āzumānī cāme giymeysin
Behāsından ne ğam yıldız kadar ey meh direm kesmez

./// ./// ./// .///

Garik-i lūcce-i hicrānūnı fark eyle zā'irden
Çıkarma āşinānı hātır-ı deryā-mukātırdan
Kıyāmetler kopardı başuma mağribī āfet

Toğup zerrîn-fes ile âfitâb-âsâ Cezâyir'den
Dil oldu atlas-ı hüsnine mâ'il bir firengün kim
Bulınmaz hoş kumâşın cismine uygun harâyirden
Hemân dollâblar vaz' itmedür çâh-ı serâb üzre
Bu devrânda ümid-i mekrumet ceyb-i ekâbirden

M A H V İ : Kütahyavî Ahmed Çelebidür. Bîñ
elli beş senesinde mahv-i vücûd eyledi.

./// ./// ./// .///

3545 Dile keyf-i nihânî neşve-i zevk-i tebessümdür
Tebessüm 'âşîka sermâye-i lûtf u teraḥḥumdur
Dili bîmâr iden zehr-i nigâh-ı pür-füsûnundur
Beni bî-tâb iden hüsn-i mezâyâ-yı tekellümdür

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

Bâde-i nâzile bîmâr-ı zebûndur çeşmün
Gamzede şîvede sehḥâre-nümündür çeşmün
'Aklımı alsa eger sihrile dest-i nigeḥün
Pâsbân-ı harem-i râz-ı derûndur çeşmün

M A H V İ : Edirnevî Ahmed Çelebi. Bîñ seksen
senesinde fevt oldu.

// ./// ./// .///

Zülf-i siyehin ziynet-i taraf-ı küleh eyler

Bin fitne vü aşûbe anı cilve-geh eyler

M U H L İ S İ :

Şarı 'Ali Paşa-zāde Muhammed Paşadur. Defter-
dār Beg dimekle ma'rūfdur. Bin tok̄san tok̄uzda fevt oldı.

/./ /./ /./ /./

3550 Merhabā ey feyż-i bahş-i sine-i aḥbāb-ı dil
Pertev-i ḥüsnün nigārā mīhr-i 'ālem-tāb-ı dil
Zülf-i yārı pīç ü ḥam çekmiş 'izārı safhaya
Resm iderken lerze düşmiş ḥāmede yok āb-ı dil

M U H L İ S * : Şeyḥü'l-İslām-zāde.

/./ /./ /./ /./

Kīne izḥār eylemez hiç vākıf itmez rāzdan
'Aşık-ı bī-sabrīnün gönlin alur açmazdan
Gül-istān-ı dehrde bir ḡonce-i tasvīrdür
Ol büt-i nāzum 'aceb mi söylemezse nāzdan
Bir nıgehde yüz müselmānūn ider kārın temām
Günde bin ḡan eyler ol kāfir hele en āzdan

M E D H İ : Bursavī Nūh-zade Seyyid Mustāfa

* A.Sırrı Levend bu ismi "Muhlisi" olarak almış. Bak. Türk Edebiyatı Tarihi c.I, s.319.

Meddah. Bin toksan bir senesinde fevt oldu.

./// ./// ./// .///

3555 Şakin sen kuy-ı cânânı uzakdur dime ey Mecnûn
Seher yola giren 'âşık gice Leylâ'da ahşamlar

MEDHÎ EFENDÎ : Bursavî Nüh-zâde Seyyid Mus-
tafa. Meddah. Bin toksan bir senesinde fevt oldu.

./// ./// ./// .///

Dilinde 'andelibün vasf-ı gül-şen her zeman gitmez
Rumuz-ı 'ışk lakin kuş dilidür kimse fehmi itmez

././ ./// ././ ././

Bu tab-ı hüsn ile revnak-fezâ-yı 'âlemsin
Hemîşe olmasun ey mah-rû cihan sensüz

/./ /./ /./ /./

Rişte-i ten zeyn olaldan katre katre kandan
Yüz çevirdüm sübha-i sad-dâne-i mercândan

85^a. M E Z Â K Î : Süleyman Efendi. Bosnasara.
yından zuhûr idüp harem-i has-ı sultânide perveriş-yâb-ı
sipâhilik ile taşra çıkup kam-kâr oldukda bin seksen yedi-
de telh-i mezâk-ı hayât oldu. Fevtine Rüşdî'nün târihidür:
بزمگاه اوله مذاقی په چنان ۱۰۸۷
"Bezm-gâh ola Mezâkiye cinân

Tārīh-i diğer Sābit Efendi'nün:

اجل جام ملن ايجدى مذاقى ۱۰۸۷

"Ecel-i cām-ı mülün içdi, Mezākī

Müretteb dīvānından müntehabdur⁽⁵⁶⁾

./// ./// ./// .///

Olur āh eyledükce cūş-ı hūn-āb-ı derūn peydā

İder tūfān-ı ḥasret böyle mevc-i şu'le-gūn peydā

3560 Niğāh itdük meger āyine-i rūy-ı müniründe

Ġubār-ı ḥat 'ıyān olmuş anūn ḥayrānıyuz cānā

/./ /./ /./ /./

Sākiyā zevk-i meye ser-māye-i 'ālem fidā

Bir şikeste cām-ı bezm-efrūza mülk-i Cem fidā

./// ./// ./// .///

Hayālī cılve-ger dilde o şūh-ı dil-sitān gā'ib

Tılsım-ı fitne āmāde velī genc-i nihān gā'ib

Vişāl ümmidīn eyler çok reh-i sevdā-yı imkānda

Nümāyān kaşr-ı vālā-yı temennā nerdübān gā'ib

Mezāk-ı hūsn-i hūbān-ı Sitanbūla nazīr olmaz

Güzellerde letāfet lūtf-ı āb u ḥākdendür hep

/./ /./ /./ /./

3565 Olsa sūz-ı 'ışk ile Rūhü'l-emīn pervānesi

Olmaz ol şem'-i zīyā-güster niye pervāne dost

(56) Seyrek-zāde tez. Ali Emīrī nüshasında vefatına düşürülen şe deği-
şik tarih vardır: 1087 چکلدى بزم دنيادن مذاقى ۱۰۸۷

// . // . .// . //

Gül-ğoncelerde b̄y-ı vefā olmaz ey gön̄l
Bülbül çemende yok yire āh ü en̄in ider

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Ġaraż-ı b̄s-ı kenār olmay ıcak 'ālemde
Bir melek-ç ihre perī-peykeri ādem ne tutar

/.// /.// /.// /.//

Dāğ dāğ-ı s̄ine eşk-i d̄ideden şād-āb olur
Feyż-i bārān gül-şenūn neşv ü nemāsın arturur
Ġamze-i hançer be-dest-i nūş han̄de lebleri
'Āşık-ı dil-hastenūn havf ü recāsın arturur

./// ./// ./// .///

3570 Nola şahbā diyü nūş itdügüm h̄n-ı derūn olsa
Elūmde sāgar-ı 'işret yanumda dil-berūm yoktur

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Gider ey h̄^vāce nedür sende bu tahm̄n-i tama'
Atlas-ı çarh-ı felek k̄abil-i endāze degüldür

// . // .// .// .//

Destünde cām-ı şahbā şahbāda 'aks-i rüyūn
Ol āb şu'le rengi pür āb ü t̄ab göster

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Sākiyā bade-i gül-gūn ile sāgar göster

Cām-ı billūrı elünde kadeh-i zer göster
Lebleründen bir iki buse ne var lutf eyle
Nice olur çāşni-i kand-i mükerrer göster

././ ././ ././ ././

3575 Ne gūne dest-i emel mīyve-çin olur andan
O nahl-i fitne ki hep berg ü bārı āteşdür

((././)) ././ ././ ././ ././ (//)

Olmasa geşte-i devr-i felek-i dā'ire-sāz
Kutb-ı ser-halka-i perkār-ı velāyet bir olur

//. /./ .//. /./

Hāl-i siyeh ki ol leb-i hūy-kerde üzredür
Dāğ-ı derūn-ı çonçe-i şeb-nem çekidedür

./// ./// ./// .///

Bir ol rind-i kadeh peymā-yı bezm-gāh-ı 'ışkuz kim
Bize pīr-i muğāndan gayrı şeyhā bī'at el virmez

//. /./ .//. /./

Tā görmeyince ders-i çam-ı 'ışkı bilmedük
Evvel semā'i idi bezmde kıyāsumuz

((././)) ././ ././ ././ ././ (//)

85^b

3580 Ra'se-i dest-i emel her ne kadar olsa ziyād
Yine elden kadeh-i bāde-i 'işret düşmez

//. ./// ./// .//

Kismet olıcak rüz-ı ezel gussa vü şādī
Çam 'arife 'işret dil-i nādāna virilmiş

/./ /./ /./ /./

Virdi revnak şafha-i ruhsâr-ı yâre tâze hat
Bağladı mecmû'a-i hüsne güzel şîrâze hat
Şafha-i rûyinde zâhir sebze-i mişkîn degül
Bir benefşe-zârdur ol dil-ber-i mümtâze hat

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

'İşk rağbet mi bulur nev-hat-ı yâr olmayıcak
Dide rûşen mi olur kühl-i ğubâr olmayıcak

3585 Kim bakar olsa eger âyine-i İskender
Yâr-ı hurşîd-likâ âyine-dâr olmayıcak

//. /./ .//. /./

Dil-beste-i dü-zülf-i perişanunum senün
Bir boynı bağlu bende-i fermānunum senün

//. .//. .//. .//

Yâd eyleyüp ebrû-yı kemān-dârını yârün
Meydāna girüp şevk ile bir saht-ı kemān çek
Dil-ber şāna sāġar şunıcak meclis-i meyde
Bāde denile zehr ise de anı hemān çek

/./ /./ /./ /./

Kıl kalemle mû-miyān-ı yârı tasvîr itmede
'Âlemün mānî gibi bir mû-şikâfıdur gönül

3590 Sāye-veş hāk ile yek-sān olmadan hālî degül

Bir sihi serv-i revānūn pāy-mālidür gönül

// .// .// .//

Gül mest-i ser-endāz-ı mey-i rıtl-ı girān ol

Ser-halka-i rindāna harābāt-ı muḡān ol

Ehl-i dile zerrīn-i siper dūş-ı tevāzu'

Nādān-ı denī-meşrebe şemşīr- zebān ol

// .// .// .//

Var kuvvetümi 'iškile pāzūya getürdüm

Bir Yūsuf-ı gül-çihre terāzūya getürdüm

Gül-şende yine çeşm-i terüm eyledüm icrā

Ol serv-kadı seyr-i leb-i cūya getürdüm

// .// .// .//

3595 Vaşl olmaz ise buseye vir nakd-i ümīdi

Tek arada bir zā'ika-i sūd bulunsun

./// ./// ./// .///

Şunar bir cām-ı memlū bir* tehi peymāneden sonra

Döner vefk-ı murād üzre felek ammā neden sonra

./// ./// ./// .///

Ne bālīn-i tesellī var ne hōd bir pister-i rāhat

Hudā hıfz eylesün ğurbetde rencūr olmasun kimse

./// ./// ./// .///

İki 'aşık miyānında tefāvūt pek nūmayāndur

* "...bīn tehi..." olması lâzım. Meşhurdur. Metindeki "...bir tehi..." mana olarak da uygun düşmemektedir.

Cün-ün-ı Kays kande saht-kār-ı kūh-ken kande
Kud-um-ı dil-ber-i ferhunde mukdim kande-be-kande
O Yūsuf-çihre kande küşe-i beytü'l-hüzün kande

././ ././ ././ ././

3600 Gönül ko ahı gamun aşikāra gösterme
Açılma zahmüni gül rüzgāra gösterme

/././ /././ /././ /./

Çok zemāndur fikret-i la'l-i lebünle sākīyā
Destden cām-ı şarāb-ı erğuvānī düşmedi

(/././) ././ ././ ././ ././ (/./)

Miz-bān-ı felegün lutfı nedür ehl-i dile
Bir nemek-çeş kadarı ma-hazarından gayrı

///. ///. ///. ///

Hattı gelicek rāz-ı derün oldu hüveydā
Mahfī haber-i sırr-ı kemīnüm yüze çıkdı

M Ü S T A K İ M :

Şeyh Mehmed İstanbulī. Ümmī Sinan-zāde Hasan
Efendi hulefāsından. Bīn yüz yigirmi birde fevt oldu.

/././ /././ /././ /./

86^a Ehl-i dil itse 'aceb mi ārzū-yı nev-bahār
Dāfi'-i derd ü elemdür 'azm-i sūy-ı nev-bahār

3605 H^vace-i bād-ı şabā açdı kumāşın ğonceyi
Oldı pür-ziynet dükān-ı çārsū-yı nev-bahār

./// ./// ./// .///

Ko itsün sūz-ı tām-ı 'ışk-ı cismüm dāğile memlū
Ki her dāğı şeb-i tār-ı ğama bir şeb-çerāğ olsun

M E S N E D İ

İsmi Mehmed'dür. Vüzerādan Kara Kethüdānūn masraf
kātibi oldı.

./// ./// ./// .///

O şüh-ı bī-vefā bir dem tarīk-ı kīneden çıkmaz
Gönül ümmīd-i lutf-ı vuslat-ı pīşīneden çıkmaz
Çıkardum bahr-ı hātırdan nice dürr-i temennāyı
Hayalūn dīdeden nakşun dil-i āyīneden çıkmaz
Dem-i subh-ı vişālūn tā nümāyān olmaya cānā
Fitil-i şu'le-bahş-ı dāğ-ı firkat sīneden çıkmaz

3610 Şeb-i tarīk-ı hicri rüşen olsa itmēm istib'ād
Fürüg-ı gevher-i mihri dil-i gencīneden çıkmaz

// . // . ./// . //

Olmaz kenār-ı şahid-i kām cüst ü cüyile
Takdir-i Hak bulamaz ebed şüst ü şuyile
Her bir gedāya virse Hudā kāmını temām
Nokşān gelür mi bahre şu alsān sebūyile

Dilden çıkarma havfi şakın görme tā'atun
Zāhid geçer mi bahri şenāver gedūyile

./// ./// ./// .///

Düşünce zıll-ı zülf-i 'anberin ol meh-cebīn üzre
Gören bir sāye-i tūbā mıdur huld-i berin üzre
3615 Ruhunda kākūl-i pūr-piç sanmañ ol perī-rūyun
Ol ejderdür ki ham-der-ham yatur genc-i defin üzre
Yazaldan Mesnedi levh-i dile tasvīr-i ruhsārun
Teğallüb eyledi süret-ger-i Ferhār-ı Çin üzre

M U T İ ' İ :

İstanbuli Mehmed Efendi. Kuzātdan. Bīn elli beş
senesinde kabızu'l-ervāha münkād oldu.

././ ..// ././ ././

Dilā senün dañi olurdu başlar üzre yerün
Mişāl-i nergis olaydı elünde sīm ü zerün

.//// .//// .//// ././

Åhdur ser-şu'le-i āteş-feşān-ı 'ışk olan
Sīne-i pūr-dāğdur hem gül-istān-ı 'ışk olan
Bir hadeng-endāz-ı dil-ber hasretinden na'l idüp
Şerhalardur sīnede tīr ü kemāna 'ışk olan
3620 Tār-ı zülfünden halāş olmazdı hergiz kılmasa
Māh ruhsārı hayālin şeb-revān-ı 'ışk olan

//. /.//. .//. ./

Koçmak murād iden o mehi pīrehen gibi
Başdan geçe meger ki dilā kūh-ken gibi

M U ' İ N :

Selānikī Mehmed Efendi. Kuzātdan.

./// ./// ./// .///

Nola erbāb-ı dil bir dem düşürmezse lisānından
Mu'īnā nazmunā şīrīn ü nāzık tazedür dirler

M Ü F İ D :

Bursavī Seyyid 'Abdu'l-Kerīm. Şeyh-i Nakşibendī.
Bin yüz otuz tokuz senesinde tarīk-i hacda 'avdetde vefāt
eyledi. Güftārından nümunedür:

/// /.//. ./// ./

Būs-ı la'lün virdi cānā neşve-i dīger baña
Şimdi reng-i bī-hodīdūr gerdiş-i sāgar baña

86^b

Sünbül ü gülden gelür yüz vechile zülf ü ruhun
Ey bahār ārzū hoş-büy-ı vehm-i hoş-ter baña

//. /.//. .//. ./

3625 Gül-zārun āb ü tābı gelüp cūy-veş yine
Yārān çekildi süy-ı çemen-zāra mevc mevc

/./ /./ /./ /./

Geçmez ey h^vace ferîd-i 'aşr isen de ma'rifet
Söz meyân-ı halkda şimdi heman zerdür geçer

././ ././ ././ ././

Gider tārīkī-i dil sākīyā bir kaç piyāleyle
Bir iki cām olınca hāne hergiz bi-ziyā olmaz
Gedū-yı mey muhīt-i gāmda dā'im der-bağal ister
Müfīdā hergiz ol deryā-yı bī-bünde şinā olmaz

///. ///. ///. ///.

Yād-ı ruḥnūla āh idüp ey meh degül nücüm
Yer yer sipihre dāğ-zen oldu zebānemüz

/./ /./ /./ /./

3630 Yāre 'arz it bī-zebān suz-ı dilün pervāne-veş
'Āleme rāz-ı nihānūn söyleme bülbul gibi

M Ü N Ş İ ;

Bursavī Menteş-zāde 'Ali Efendi. Zümre-i atıb-
bā-yı sarāy-ı şehriyārīden.

/./ /./ /./ /./

Nakşunı aldurma ḥavf it çeşm-i efsūn nāzdan
El-hāzer ey kebk-i 'ālem pençe-i şeh-bāzdan
İbtidā-yı 'ışkda eyle tefekkür āherin
Sūret-i encāmı gör āyine-i āğāzdan

'Âleme subh-ı kıyâmet-veş olur şuriş-fiken
Çeşm hem-reng-i şafak oldukça h^vâb-ı nâzdan
Lâle-zâr-ı dâğdur sūz-ı derūnı bûlbûlūn
Sūz-ı hasretten gehî geh şu'le-i âvâzdan
3635 Cūşen-âsâ sîneni sūrah sūrah itse de
Olma rû-gerdân-ı Münşî yâr-ı tîr-endâzdan
./// ./// ./// .///

Hayâl-i nergis-i cânâne gitmez çeşm-i hâtırdan
Belî olmaz tehî mir'ât-ı rûşen 'aks-i nâzırdan

M A N T I K İ :

Ahmed Efendi. Şâmiyü'l-asl olup belde-i Şâm
kadısı iken bin kırk beş senesinde Sultan Murad katl it-
mişdür⁽⁵⁷⁾. Dîvân-ı selâset-şi'arından muntehabdur.

ez-Kasâyideş

///. /.//. .///. /.//

Her şâh gösterüp yed-i beyzâ Kelîm-vâr
Oldı mişâl-i vâdî-i eymen şükufe-zâr
Berg-i şükufe düşdi gülün hâk-i pâyine
Şem'i görünce kalmadı pervânede karar
Zeyn oldı çârsû-yı çemen gül-ruhan ile
Her kûşeden mu'ameleye başladı hezâr

3640 Bintü'l-'ineb didükleri kâfir ne sihr ider
Düşdi ayağına yine pîrâne buse-kâr

Gül mevsiminde elde gerek cām-ı hoş-güvār
Huşyārı mest ider bu zemîn mesti huşyār

Rez duhteriyle germ olalum sākīyā bu gün
Berdü'l-'acüz zühd ü riyānuñ da vakti var

Meclis kurınca ağzını tutmazsa vā'izun
Kessün ümidini mezeden rind-i bāde-h^vār

ez-Ğazeliyyāt

/./ /./ /./ /./

87^a

Şāne-veş zülfine pîçide olup bî-takrīb
Çok tolaşdı dil-i mecruh perişāne şabā

/./ /./ /./ /./

3645 Nergis-i mestānesi olsa ne dem nuhūt-nūmā
Tîr-i müjgānı olurçeşm-i dile gayret-nūmā

Nazra-pāş-ı āfitāb-ı cām-ı şahbā olmayan
Görmedi 'ālemde bir āyīne-i 'ibret-nūmā

/./ /./ /./ /./

Neşve-i mey 'arız-ı cānāna virdi āb ü tāb
Şu'le-i hor şan gül-i handāna virdi āb ü tāb

././ ././ ././ ././

Şakın tokunmasun ben hāke taraf-i dāmeni yārūn
Nihān hākister-i sinemde dil dirler bir āteş var

Çerāğı şem'-i hüsnünden yakar mihr-i cihān-ārā
Felek mislin getürmez bir hilāl-ebrū-yı meh-veş var

3650 Dil-i güm-geştemüzden bir haber yok Mantıkî dirler
Ser-i kuy-ı belāda hāne tutmuş bir cefā-keş var

/./ /./ /./ /./

Hasret-i serv-kaddünile ey 'azîz-i Mısr-ı dil
Cüşîş-i seyl-i sirişküm nîl-gün olmakdadur
Fikr-i piç-ā-piç zülf-i yār ile ey Mantıkî
'Akl-ı kül ser-geşte-i deşt-i cünün olmakdadur

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Derd-mend āb-ı hayāt içse kelūsında turur
Hasteye derd-i firākun ulu mey çāresidür
Kalbüme yār tokındı görinen Mantıkiyā
Katre-i eşk degül şîşe-i dil pāresidür

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

3655 Gülmek ey gonce-dehen sen gül-i ra'nāya düşer
Ağlamak hecrile ben bülbul-i şeydaya düşer

./// ./// ./// .///

O şuhun 'āşık-ı dil mübtelāsı artar eksilmez
Dil-i derd-āşinānün müdde'ası artar eksilmez
Nola eşküm hayāl-i 'arızunla bî-karār olsa
O girdāb-ı belānün mācerāsı artar eksilmez

Ne denlũ gũŝte-i tĩĝ-i ĝam olsa dil bir āteŝdũr
Gũsiste riŝte-i ŝem'ũn žiyāsı artar eksilmez
Ne ĝam manzũr-ı ħussād olmasa ey Mantıkĩ şi'rũm
Hasedle nazmumũn ħũsn-i edāsı artar eksilmez

/// ././ ./// ././

3660 Evrākını taĝıtdı ŝabā muşhaf-ı gũlũn
Kaldı okınmadı nice evrākı bũlbũlũn
Bir boynı baĝlu bende geĝer Mantıkĩ ŝanā
Dũŝse 'aceb mi pāyũne mānend-i kākũlũn

/// ././ ././ ././

Nokta-i ħāl-i siyah tarf-ı ruh-ı dil-dārda
Ĥabbetũ's-sevdāya fũlfũl ikiden ħālĩ degũl

/// ././ ././ ././

'Andelĩbũn alma ey gũl eşk-i ĝeŝm-i pũr-nemin
Nakŝ iden āb ūzre nakŝ itmiŝ gũzellik 'ālemin
Başına tel ŝokdı maĝrũrāne sũnbũl ĝör hele
Rũzgārũn penĝesinden kurtarur mı perĝemin

3665 Neŝter-i āzārını elden komaz bir laħza ħār
Yohsa şeb-nem zahm-i gũlden eksũk itmez merhemin
Mantıkĩnũn kaddı dāl olsa hilāl-āsā nola
Toĝduĝı gũnden ĝeker ĝarĥũn kemāne Rũstemin

./// ./// ./// .///

'Inānın çeşm-i giryān aldı dest-i ihtiyārumdan
Savulsun bāna seng-i rāh olaldan reh-güzārūmdan
Sürersin üstine ben hāk-sārūn rahş-ı bīdādı
Niçün āyine-i hüsnün sakınmazsın gubārūmdan
Ya dest-āviz-i mihnetle gelür ya tuhfe-i gamla
Uşandum hāsılı āmed şud-ı leyl ü neharūmdan

/./ /./ /./ /./

3670 Şem'-i bezm arturmasun pervānenün germiyyetin
Rūzgār eyler perīşān korkarın cem'iyyetin
Sāyesin derviş-i bī-berk ü nevādan dūr iden
Saklasun ārāyiş-i tābūta nahl-i devletin
Mantıkī būy-i hakikatden eser yok kimsede
Aldılar gūyā ki piç-i 'ālemün hāsıyyetin
//. .//. .//. .//

Terdür dil-i mestānemüzün şimdi dimāğı
Mey-hānede benzer ki küpe düşdi ayağı
Dut duhter-i rez muhtesib-i dehrün elinden
Hum küşesine sīndi bugün atdı kapağı

3675 Cān gitse de gitmez eser-i dāğ-ı mahabbet
Pervāne-i 'ışkūn yanar üstünde çerāğı
İsterse sögünsün felegün meş'al-i māhı
Dünyaya yeter sinemizün şu'le-i āhı

Şimdengerü yāhū size ey şabr u tahammül
Sultān-ı gamun kalbe hücum itdi sipāhi
Zāhid yüregün taş ise de kör tanır mı
Bir kez hele gözden geçür ol tîg-i nigāhı

M E V C İ :

Mehmed Paşa. Gāh defter-dār vü gāh mukāta'a
emīni olup bin elli üçde garīk-i yem-i rahmet oldu.

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Ārzū eylerimiş seyr-i cemālün her gāh
Gıceyi gündüze katmış geliyor haṭṭ-ı siyāh

/./ /./ /./ /./

3680 Yār elinden bir tolu peymāne çekdüm h^vābda
Kaldı bākī neşvesi ta'bīre hācet kalmadı
'Āşıkāne cünbişünden Mevciyā ol meh-likā
Anladı hāl-i dilün takrīre hācet kalmadı

M E Y Y Ā L :

Derviş Ahmed Mevlevī. Bin seksen senesinde
dil-i meyyālī tekye-gāh-ı bekāya revān oldu⁽⁵⁸⁾.

//. .//. .//. .//

Rāz-ı dil-i gam-perverümi gam bile bilmez

(58) Seyrek-zāde tez.'de Mecmu'ası olduğu kayıtlıdır. Bak "Meyyāl

Endiše-i efkārımı mahrem bile bilmez
Rū-māli-i hāk-i reh-i dil-ber dil-i zāre
Bir zevk virür kākül-i pür-ham bile bilmez
'Aks-i ruhi kim kūşe-i çeşmümde nihāndur
Meyyāl degül merdüm-i dīdem bile bilmez

Rüba'î

//. .//. .//. //

3685 Her sûret ile dil niçe bir deyr olsun
Varsun o büt-ārām dil-i ğayr olsun
Hattın göricek terk idüp ol şuhı didüm
Ey yār-ı cefā-kār giceñ hayr olsun

M ĩ R ĩ :

Budin'den Hüseyin Efendi. Alaybegi-zāde. Bīn
yüz ikide vefāt itdi.

//. /.//. .//. .//

'Āşık olur mı hiç ğam-ı dil-dārdan cüdā
Pervāne gibi şem'i şerer-bārdan cüdā
Kuds-āşinā-yı meclis-i Kerrūbiyān olur
Bir dil olunca perde-i pindārdan cüdā

/.// /.// /.// .//

Seyl-i eşkümden hāzer ey müdde'î nemdür dime

Mevc-i tūfān-ı kaza bir katre nemden cūş ider

3690 Böyle sehl-i mümteni' var ise şî'r-i dil-güşâ
Feyz-i kilik Mirî-i mu'ciz-rakamdan cūş ider

88^a

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Sürme-i çeşm-i dili hāk-i derinden bilürüz

Dür-i gencine-i ikbālî yerinden bilürüz

Zevk-i vaşlı ne bilür çekmeye hicrân-ı gâmın

Lezzet-i badeyi biz derd-i serinden bilürüz

//. .//. .//. .//

Pā-der-gil-i zindān-ı gām oldum kederüm yok

Ser-tā-be-kadem āteş-i 'ışkum şererüm yok

Tārîk-nişîn-i şeb-i derd-i gām-ı yārum

Feryād ki bir subh-ı sa'adet eserüm yok

3695 Pākîze dil-i pāk-i nihādıyle celîsüm

Nādān-ı denî-hilkate aslā nazarum yok

Mirî suhenüm sirişkin şahne-i gāmdur

Bi'llāh ne gāmdan ne elemnden haberüm yok

M E Y L İ :

İstanbulî 'Alî Çelebi. Re'is kâtiblerinden
Na'ilî Çelebi perverdelerinden. Bîñ altmış sekizde neh-
zat-ı dārü'l-bekāya meyl eyledi. Āşār-ı tab'ından

././ ..// ././ ././

Ne cev̄r-i ğamze ne çeşm-i pür-cefādandur
Benüm şikāyetüm ancak o bī-vefādandur
Tarāvet-i gül-i bağ-ı cemālün ey meh-veş
Hemīşe dīde-i Meylī-i girye-zādandur

(././) ..// ..// ..// ./ (//)

Dil giriftār-ı asr-i zülf-i perīşānundur
Sīne mecrūh-ı ğam-ı hançer-i müjgānundur

3700 Beni pā-beste iden zülf-i ham-ender-ham ki
Ārzū-yı heves-i va'de-i ihsānundur

Nazar it hāline Meylī gibi āzūrde dīlün
Hayli demdür ki senün 'āşık-ı nālānundur

(././) ..// ..// ..// ./ (//)

Şevk-i germiyyeti hüsnün ile pervāne-mişāl
Neylesün haste gönül āteş-i sūzāna sunar

//. ./.. .//. ./

Ey dil cemāl-i yārda zülf-i dütāyı gör
Genc üzre hıfz içün konılan ejdehāyı gör

(././) ..// ..// ..// (//)

Bu letāfetle görüp 'arız-ı yarı Meylī
Gül-şen içre sekecek yerler ararlar cūlar

//. /.//. .//. ./

3705 Yandı hücūm-ı âteş-i 'ıŝkūnla sīnemüz
Oldı hezār-pāre dil-i āb-gīnemüz
Zūlfünde nakd-i cānile dil oldı nā-bedīd
Kaldı dirīğ zulmet içinde defīnemüz
Bir tahta pāre girmedı Meylī ele dirīğ
Girdāb-ı ğamda oldı şikeste sefīnemüz

(//.//) .// .// .// .// (//)

Görüp engūri gönül eyledi meyl-i mey-i āl
Meyliyā darb-ı meşeldür anasın gör kızın al

./// ./// ./// .///

Yanılmaz şem'-i 'ışka ey gönül pervāneden sonra
Bilinmez zevk-i ğam Mecnūn gibi dīvāneden sonra

//. /.//. .//. ./

3710 Ey pād-ŝāh-ı mülk-i cefā rüz-ı haşre dek
Girmez gider mi destümüze dāmenün daḥi

H A R F Ü 'N - N Ü N

N Ā ' İ L İ :

İstanbulī Perī-zāde Mustāfa Çelebi. Ma'den
muḥāsebesi kaleminde ḥalīfe olup biñ yetmiş yedi senesin-

de nā'il-i rütbe-i vālā-neşinān-ı bihişt oldu. Vefātına

şeyh Nazmī'nün tārīhidür: ١٠٧٧ نائل جنت اوله نائل نادره فن

88^b "Nā'il-i cennet ola Nā'ilī-i nādire fen

Mükemmel dīvān-ı mergübelerinden müntehabdur⁽⁵⁹⁾.

ez-Kasāyideş

//. /. /. .//. //

Hālā ki fā'izüm şeref-i na't-ı pākine

Bir serverün ki midhatını Zü'l-Celāl ider

Fahr eylemez mi nazmle ol nükte-senc kim

Medh-i habīb-i pād-şeh-i bī-zevāl iden

Meşşāta-i kalem reşehāt-ı midādumı

Yer yer cemāl-i şāhid-i ma'nāya hāl ider

Züvvār-ı cān-sipārī ki meşyen 'ale'r-ru'ūs

Tayy-ı reh-i menāzil(ü) şedd-i riḥāl ider

3715 Görsün takaddüm-i şeref-i hāk-būsda

Kerrubiyān-ı 'arş ne yüzden cidāl ider

'Anber-sirişte hākine baksun ne vechile

Ervāh fevc fevc-i rūsül rüy-māl ider

Yā Rab irer mī ol dem-i dil-süz kim beni

Ol ravżanun sa'ādeti ferhunde-fāl ider

(59) Seyrek-zāde tez.'de vefat tarihi H.1078 olarak geçmektedir.

Bak. "Nā'ilī"

Çam çekme Nā'ilī ki senāsı ol hazretün
Erbāb-ı nazmı nā'il-i kurb-ı vişāl ider
Tefvīz idüp umūrını 'ākil meşiyete
Fermān-ı Hāliku'l-beşere imtişāl ider

././ ..// ././ ././

3720 Ne şād-mānī-i bezm-i vişāl-i yār kalur
Ne zevk-i sohbet-i sākī-i gül-'izār kalur
Olur muşaykal-ı hākister-i fenā bir gün
Ne jeng-i āyine-i dil ne inkisār kalur
O çeşme-sār-ı mürüvvet ki şāh-rāhında
Hezār Hızr u Sikender ümīd-vār kalur
O dem ki merkez-i hayretde ol belā-keşler
Mişāl-i nokta-i mevhūme bī-karār kalur
O dem ki piş-i ilāhīde o siyeh-diller
Hezār tōhmet ile düzehī şī'ār kalur

3725 O dem ki dest-i şefā'atde ol garīblerün
Sevād-nāmesi mevkūf-ı i'tizār kalur
Nişāb-ı na'tuñ ile Nā'ilinün budur ümmīd
Ki cürmi mağfiret-i Hālıkā medār kalur

././ ..// ././ ././

Kim ağlar idi harābāt-ı dehrün ehl-i mezāk
Bulaydı hūn-ı ciger hāletin şarābında

Kim istemezdi bu meclisde 'ıyş ü nüşı eger
Olaydı neşve meyinde nemek kebābında
Şeh-i melā'ike- 'asker Muhammed-i 'Arabī
Ki enbiyāya şeref meşy idi rikābında

3730 Hāt-ı musannıf-i nüsha-i vücūdı temām
Ne ihtimāl idi harf(-i hātā ?) kitābında

///. /.//. .///. ./.

Hurrem şitāda Edirne şehri cinān gibi
Sārī letāfeti ten-i hākīye cān gibi
Olmış 'urūk-ı hāk-i zemīnile cūylar
Āmihte vücūdile rūh-ı revān gibi
İtmiş cünün-ı ābını efzūn kühen-bahār
Zencirini sürürse nola kehkeşān gibi
Mestāne cūylar el uzatmış miyānına
Āgūş-ı 'izz ü nāzda bir dil-sitān gibi
Lutf-ı hevā-yı hurremi hāk içre gösterür
Faşl-ı şitāda gülleri yākūt-ı kān gibi
Dönmiş o faşş-ı hāteme cirm-i zemīni kim
Koynında şaklar ehl-i nazar hırz-ı cān gibi
Deşt-i emān-ı kişver-i 'adlīnde bi-hirās
Şīri gazāl perverin eyler şobān gibi

././ ..// ././ ..//

Füsūn girişmesinün leb-güzīde meftūnı

Nigeh tegāfūlūnūn dil-rubūde hayrānı
Henüz bāğ-ı edebde açılmamış güldür
Tebessüm-i leb-i şîrîn-i gevher-efşānı

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

3740 Meryem-i nutkum idüp yine Mesîhâ zāyi
Ruh zār eyledi beyût's-sanem-i ma'nâyı
Yine mîzāb-ı kalem çeşme-i idrākümden
İtdi şādāb bu nüh bāğce-i hadrāyı
Tab'-ı pākümdür o ser-çeşme-i ma'ni ki ider
Reşhası āb-ı hayāt-ı suhene sakḳāyı

././ ..// ././ ././

Bu rûzgār-ı siyeh-dil kalup böyle 'anîd
Çerāğ-ı mîhrini söndürmemek degül mi ba'îd
Temām geldi baña kām-ı dilden istiğnâ
Vifāk-ı bahtdan oldum vücūh ile nev-mîd

3745 Melāletüm mütemādî meserretüm ma'düm
Meşîyyetüm müte'essir meşakkatüm cāvîd
Bu lücce-gehde olur şarşar-ı havādîşden
Hurûş-ı mevc-i belā geh nihān geh bedîd
O gün ki 'arz olunur seyyi'ât ḥazretüne
Siyāh-nāme-i a'māl-i nā-resîd ü resîd
İdüp mu'āmele lutfunla Nā'ilî'ye koma
Girifte-dāmen-i teb-lerze-i 'itāb-ı şedîd

.//.// ..// .//.// ..//

Kebüter-i harem olsa halāşa yer bulamaz
Gören senün gibi bir şir-pençe şeh-bāzı

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

3750 İtdi bir şadra yine hātem-i devlet ikbāl
Bāz-gün nakşını gösterdi nigīn-i āmāl
Pertev-endāz-ı harem-gāh-ı serīr-i ta'zīm
Revnak-efrūz-ı şeb-istān-ı serāy-ı iclāl
Meylüm evsāfuna ol mertebedür kim görürin
Şāhid-i medhūnī h^vab içre der-āgūş-ı hayāl
Fitne devründe 'adīm olduğın itdükce hayāl
Ruh-ı dil-berde döner nokta-i mevhūmeye hāl

Sūriyye

//. .//. .//. .//

Bu sūr-ı mübārek dem-i ferhunde-maḥal kim
Bir lahza temāşāsına biñ 'ömr fedādur

3755

آمد شد حوری نشان سر راهی

Āmed-şud-ı hūrī-menişān-ı ser-i rāhı
Sermāye-i 'ömr gūzarān olsa revādur
Ferrāş-ı harīm-i deri ol hacle-sarāyūn
Ya şeh-per-i tāvūs-ı bihiştī ya hūmadur
Sākīlerinün bādesi cüllāb-ı mahabbet

Mutriblerinün nağmesi kânün-ı vefādur
Nahīd-i felek şaff-ı ni'ālinde o bezmün
Hoş-zemzeme bir mutribe-i nağme-serādur

89^b

Şahnında ser-āvīz ile her nahl-i mücevher
Bir sīm-beden dil-ber-i kākül-be-kafādur

- 3760 Āvihte her miyvesi hengām-ı şitāda
Āsar-ı bihiştī gibi pür neşv ü nemādur
Seyr eylememiş mislini 'ömrinde bu nahlün
Çarhun ki bükilmiş beli bir pīr-i dūtādur
Kahrūnla terahhum zekan-ı hūb-ı siyeh-hāl
Hilmünle gāzab dest-hoş-i reng-i hınadur
Mir'at-ı zamirün nice tasvīr olunur kim
Başdan başa hursīd gibi tīb ü cilādur
Şayeste görüp Nā'ilī-i bī-dile medhūn
Lutf eyle ki bir şā'ir-i engüşt-nümādur
3765 Her hām tabī'at viremez nazma halāvet
Lutf-ı suhen ü hüsn-i edā dād-ı Hudādur
Feryād ki yārān-ı suhen-perveri 'aşrūn
Hālā bir alay müdde'i-i yāve-derādur
Bir 'asra yetişdük ki medār-ı şeref anda
Elfāz-ı müzahraf hezeyān-ı süfehādur

Dil-tengdür erbāb-ı zebān kande olursa
Gül-şen zağan ü zāğa kafes bülbüle cādūr

Temmuziyye

././ ././ ././ ././

'Araḳ-feṣānī-i ḥurşīdi gör ki bī-şübhe
Serāb lücce olup lücceler serāb olmuş
3770 Terāveş-i 'arak-ı verd-i āfitāb ile çarḥ
Mişāl-i şişe-i inbīk-i pür-gülāb olmuş
Girüp tabī'at-ı nāra hevā ḥarāretten
Fürüḡı şu'le-zen-i penbe-i sehāb olmuş
Tenūr-ı nāra dönüp tāb-ı mihrden deryā
Fezā-yı bağda mürḡāniyān kebāb olmuş
Tarīk-i āb kesilmiş bu lücce ki yek-ser
Hücüm-ı leşger-i germā ile ḥarāb olmuş

Kalemiyye

//. //, .//. //

Ey kıl-ı siyeh-cāme egerçi dü-zebānsın
Ammā ki ne hoş rāz-küşā-yı dil ü cānsın
3775 Cārī ise ḥükmün n'olaemvāc-ı sūtūra
Rāyet-keş-i ma'nī 'alem-efrāz-ı beyānsın
Reh-yāfte-i gevher-i gencīne-i esrār
Sermāye-dih-i çārsū-yı cevherīyānsın

Bî-nutk velî humm-ı devât içre Felâtûn

Hâmûş veli velvele-endâz-ı cihânsın

Raşhañla döner her varakı sāha-i Çine

Evrāk-ı Hıttâyide ne dem katre-zenānsın

Söyleşmedesin ehl-i ma'ārifle gönülden

Hâmûş nedim-i dil-i ma'nî-talebānsın

3780 Cāyûn ki olur tavk-ı benān mısır-ı hünerde

Mikyās-ı çeh-i Nîl-i seri'ü'l-cereyānsın

Geh mahberede çeşme-i dil-cü-yı hayāle

Geh āb-ı hayāt-ı suhene şādirevānsın

Geh lüle-i ser-çeşme-i enhār-ı ma'ārif

Mizāb-ı besātîn-i ma'ānî vü beyānsın

Ahvāl-i perîşānuñı gel söyleşelüm gel

Ey şifte-dil sen dahi bir başka lisānsın

///. //.. .///. //.

90^a

Evvel enis idük dil-i zār-ı hazîn ile

Şimdi vatan ğaribiyüz āh ü enîn ile

3785 Şimdi tekellüfāt-ı hıredle berāberüz

Dünyā ğamın getürmede gāv-ı zemîn ile

Pürdür idā'at eylemede şimdi rüzgār

'Ömr-i 'azizi keşmekeş-i ān ü in ile

Şimdi görüp mezākumuzu zehr-hand ider

Zehr-ābı farka 'aciz olan engübîn ile

Çeşmün cihānı kırmada şemşir-i kīn ile
Mağrūr iki saff-ı sipeh der-kemīn ile
Būlbūl kebāb-ı āteş-i ğayret yerinde hār
Kim söyleşür çemende gül-i āteşin ile

3790 Kalmış çemende gül görüp ey Nā'ilī hezār
Mir'ata karşı bir nefes-i āteşin ile

ez-Gazeliyyāt

./// ./// ./// .///

Yem-i āteş-hurūş-ı dilden oldukça sūkūn peydā
İder her dāğ-ı hasret dilde bir girdāb-ı hūn peydā
Girān itsün ko diller tār tār-ı zūlfūn olsun tek
Ruhūn bāğında niçe müşg-bīd-i ser-nigūn peydā

/// ././ ./// ./

Bīgāne-i mahabbetūn olmaz ğam-āşina
Ey dāğ-ı derdin eylemeyen merhem-āşina
Sūr-ı şafā-yı vuslata olmaz firifte
Halvet-güzīn-i hecrūn olan mātem-āşina

/// ././ ././ ./

3795 Sen virürsin 'āriyet bu cān-ı mahzūnı bāna
Senden ayrılmak hemān ölmekdür ey hūnī bāna

/// .// ././ ..//

Ne bu feyz-i sirāyet ki sākiyā virmiş

Lebün şarāba letāfet şarāb-ı nāb saña
Hazer ğurūrdan ey āfitāb-ı behcet kim
Zemān ola ğele bir zerreden hicāb saña

///. //.. .///. //

Kāküllerün (ki) ğīn-i cebīn üzre buldı tāb
Gösterdi cezr ü meddini deryā-yı āfitāb
Fart-ı hücum-ı nāzdan ol şūha Nā'ilī
Reng-i şarāb-ı 'işve olur perde-i hicāb

///. .///. .///. .//

3800 Āşūfte idüp dilleri nezzārelerün hep
Bir bir tıyar esrārın o bī-ġārelerün hep

///. //.. .///. //

Buldukca sürmeden müjeler ğāh ğāh tāb
Elmās deşneler mi degüldür siyāh-tāb
Dil kūh-ı āhen olsa da eyler rübūde 'ışk
Kullāb-ı kehrübāya getürsün mi ğāh tāb

///. .///. .///. .//

Ruhsārūn iden gül-şen-i hūsne gül-i şādāb
İtmiş dili mürġ-i çemen-ārā-yı mahabbet

../. ..// ../. ../

Şeb-i firākda baht-ı siyāhumuzdur hep
İden bizi eser-i şubh-ġāhdan nev-mīd

///. /./ .///. /./

3805 Meyden kızarsa ruhları gāhī o nahl-i nāz
Pāzū-yı dāğ-dārın açup erğuvānlanur

///. /./ .///. /./

Ehl-i dile tokunma ki āzārı saht olur
Nerm olsa hāk her ne kadar hārı saht olur

././ ..// ././ ..//

Harīş-i devlet olan bī-şu'ūrı n'eylerler
Şu'a'a hasret olan çeşm-i kūrī n'eylerler

90^b

Cefasına mütehammil gerek o māhı seven
Nigāh-ı şuhı gibi nā-şabūrı ne'ylerler

///. .///. .///. .//

Ey rind-i tehī-kīse ko da'vā-yı hulūşı
Meh-pārelerün ceybine sīm ü zeri tıldur

././ ..// ././ ..//

3810 Ne ğamzeden ne ğam-ı yār-ı pūr-cefādandur
Bizüm şikāyetümüz baht-ı bī-vefādandur

'İtāb-ı ğamze-i mestinden ihtirāz gerek
Hilāf-ı hükm-i kazā kuvvet-i haṭādandur

././ ..// ././ ..//

Ne rind-i bāde-keşüz Nā'ilī ne zāhid-i huşk
Bize ne mey-gede ne hānkāh lāzımdur

//. /./ /./ /./

Gör secde-i niyâzı sen baña hûblarla
Şâyeste-i perestiş bir âfitâb göster

./// ./// ./// .///

Suhen 'arî gerek ey Nâ'ilî temyîz-i mahlasdan
Bu dâniş-gehde zâta gâlib olmak nâm-ı müşkildür

//. /./ /./ /./

3815 Elbette şem'-i meclis-i ikbâl olan vücûd
Puf-kerde-i müsâra'at-ı rûzgâr olur

Ferzend-i nâ-halef ki peder-iftihâr olur
Zâtında cevher olmasa bî-i'tibâr olur

/./ /./ /./ /./

Şahsûn isti'dâdı lutf-ı peykerinden bellüdür
Kîmyâ-yı kâbiliyyet cevherinden bellüdür

Ol kemerle genc-i nâyâb-ı miyân-ı dil-rûbâ
Bir tılsım-ı fitnedür kim ejderinden bellüdür

Eylemez her kim 'ayâr-ı hüsne ragbet Nâ'ilî
Kadr-i 'âşık dîl-ber-i sîmîn-berinden bellüdür

//. /./ /./ /./

3820 Aç hokka-i dehanunı nâz ile nutka gel
Bir pâre zahm-i câna o tiryâkden kopar

//. /. /. .//. /. /

İncinme cevrine dahi ol mäh tazedür
Bilmez nüvâziş-i dili bi'llāh tazedür
Bīgānelerle cünbişin o nahl-i nev-resün
Aha havāle eyler idüm āh tazedür

/.// /.// /.// /. /

Berk-i hirmen-süz-ı dil cānum mı cānānum mıdur
Üfliyenler āteşüm āhum mı dāmānum mıdur

//. /. /. .//. /. /

Gerd-i ruhunda zāhir olan nev-demide hat
Nuşun nihāyetinde olan nişi gösterür

/.// /.// /.// /. /

3825 Havf-i tiğ-i gamze māni'dür recā-yı vuslata
Ol tılısm-ı fitnenün genc-i nihānın kim bilür
Zātı eşraf-ı zemānün Nā'ilī ma'lūmdur
Ehl-i 'ilmün kim sorar zātın zemānın kim bilür

//. /. /. .//. /. /

Hat kim 'izār-ı pāk-güherden zuhūr ider
Bir sāyedür şu'ā-'ı kamerden zuhūr ider

//. /. /. .//. /. /

Zülfi 'izār-ı pākine kat kat hicāb iken
'Uşşāka ol perī yine bakmaz belāyı gör

./// ./// ./// .///

Hayālün oldu hecrünle dil-i ğam-dîdeden mestür
Gönülden de ha'id olurmuş olan dîdeden mestür

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

3830 Söz yok ol ğonce-dehen vâfına ımlā sığmaz
Teng olur cā-yı suhen lafzına ma'nā sığmaz
Sihr ider lebleri yohsa o dehān-ı tenge
Riştēsüz iki dizi lü'lü'-i lālā sığmaz
Gül didükce şıkılur ğonce didükce açılur
Dehen-i tengine hiç harf-i temenna sığmaz

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

91^a

Nā'ilī nahvet ü cāh ehli mu'ammer olamaz
Kimse zehri bu şifā-hānede tiryāk idemez

././ ..// ././ ../

İderse kand-i lebün hātır-ı mezāka hutūr
Diyār-ı Mısra degül Kāndehara dek giderüz

3835 Felek girerse kef-i Nā'iliye dāmanūn
Senünle mahkeme-i Kird-gāra dek giderüz

///. ///. ///. ///

Hursend-i mezākuz bilürüz Nā'iliyā biz
'İrfānı Hudā hiç har-ı lā-yefheme virmez

./// ./// ./// .///

Görüp aġyār hattun buse-çîn olmuş visālünden

İdüp tarh-ı tekellüf hırmen-i yārāna el sunmış
././ ..// ././ ././

Vişāl havşala-i ārzūya şıgmaz imiş
O bāde-i müterreşşah sebūyā şıgmaz imiş

(/././) ..// ..// ..// ./ (//)

Ka'r-ı deryā degül eylerdi yerin taht-ı serā
Gevherin bulsa nihān itmege bir çāre sadef

(/././) ..// ..// ..// ./ (//)

3840 Bakamaz rüyūna dil zülf-i siyāh olmayıcak
Tāb-ı hūsne dōyemez perde-i āh olmayıcak

..// ..// ..// ..// ./

Yine āgūş-ı murādında mısın āgyārūn
Kim kucar mūy-miyānūn kim öper ruhsārūn

Ne hilür lezzet-i dūşnām-ı leb-i şirīnūn
Lutfını anlamayan zā'ika-i āzārūn

/././ /././ /././ /./

Dīdeden gitmez hayāli ol mücellā sīnenūn
Cilve-gāhı manzar-ı çeşmümdür ol āyīnenūn

././ ..// ././ ././

Ġamunla ülfetümüz var sürürü n'eyleyelüm
Safa-yı hātırımız yok huzūrı n'eyleyelüm

././ ..// ././ ././

3845 Bir vechile ta'bīr idemem zevk-i hayālin
Āgūşa bu şeb h^vabda bir ince bel aldum

(/././) ..// ..// ..// ./ (//)

Zülf-i dil-ber misin ey çarh-ı siyeh-kār sen de

Bize ejder görünür düşmene gencine olursun

(/.//) ..// ..// ..// ../

Femine gence didükce olur ebkem ne disün

Yokdur ol gence-i nev-h^vastede fem ne disün

Nā'ilīnün işidüp zemzeme-i güftārın

Bülbülümdür dimesün ol gül-i hurrem ne disün

/.// /.// /.// ./

Pister-i hecründe bilmez h^vāb-ı rāhat nidüğün

Düşde görmez haste-i 'ışkūn ifākat nidüğün

3850 Ser-girān-ı 'ışkūna la'lūn şunardun mey degül

Bilsen ey sākī humār-ı cām-ı firkat nidüğün

///. ///. ///. ///

Dem-beste olur dil seni gördükce gamından

İzhār-ı neşāt itmege başlar eleminden

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Teşne-leb hecr-i leb-i yār ile ölmek yegdür

Hızrun āmed-şüd-i ser-çeşme-i hayvānından

././ ..// ././ ../

Helāk-i şerm olurum Nā'ilī hicābumdan

O bī-edeblüğü ki yāra gāh gāh iderün

///. ././. ///. ./

Ebr-i siyāh-ı şerme gurub itdi āfitāb

Yâ Rab gelen o mâh-ı siyeh-çerde olmasun

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

3855 Hacletinden kızarur Nâ'iliyâ duhter-i rez
Görse engüşt-i şurâhîdeki hınnâ rengin

//. //.. .//. //

Âdem gani-dil olsa gedâ-meşreb olmasa
Rind olsa bî-hakikat ü bî-mezheb olmasa

./.. ./.. ./.. ./

Âh-ı bûlbûl yakmadukca penbe-i gûş-ı güli
Nâlesin kim gûş ider bin kerre feryâd itse de

//. .//. .//. .//

91^b Küstâhî-i nezzâre yeter meclis-i meyde
Nâzüklük it ol sîb-i zenehdâna tokunma

//. //.. .//. //

Bir veche nâzır ol ki nazîri bulunmaya
Bir zülfe beste ol ki esîri bulunmaya

3860 Ahsente ol gedâ-yı tahammül be-dûşa kim
Yansa cihân içinde haşîri bulunmaya

Virmem bihişte Nâ'iliyâ ben o bezmi kim
Sâkileri civân ola pîri bulunmaya

//. //.. .//. //

Müjgânlarınla mülk-i dîli pây-mâl idüp

Virdün fenāya 'ālemi bir kaç levend ile

Ey Nā'ilī sipihre degül 'arşa nāz ider

'Ārif bu istikāmet-i tab'-ı bülend ile

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

'Işkür māye-i rāhat dil-i pür-derdümüze

Reşk ider kahrübā reng-i ruh-ı zerdümüze

../ ..// ../ ..//

3865 'Aceb telātumı var bahr-i ahdar-ı çemenün

Bizüm de hissemüze bir kenār degmez mi

/.// /.// /.// /.//

Oldı eşküm gül-şen-ārā-yı heves cūlar gibi

Akdı gönlüm bir nihāl-i tāzeve sular gibi

(/.//) ..// ..//, ..// ../

Reng-i hursīd-i şikestün gül-i hod-rüy gibi

Naz gül-ğonce-i hüsnünde nihān būy gibi

Rubā'ī

//. .//. .//. ./

Erbāb-ı hüner hemīşe pür-şiven olur

Her hāli safā-bahş-ı dil-i düşmen olur

Gül-zār-ı bihişte bağ-bān olsa yine

Gül-deste-i hırmān ile pür-dāmen olur

NABİ EFENDİ :

Belde-i Urfa'dan zuhūr. İsmi Yūsuf'dur. Muşāhib
paşaya intisāb idüp Sultān Mehmed merhūm 'ahdinde müşārūn
bi'l-benān oldu. Ba'dehū Haleb Muhassılı andan İstanbul'a
gelüp biñ yüz yigirmi dört senesinde dārü'l-'ademe 'azī-
met-i hālīs itdi. Vefātına Seyyid Vehbī'nün tārīhidür:

مدد اولدی فتاده چاه قبره یوسف نابی ۱۱۳۴

"Meded oldu fütāde çāh kabre Yūsuf Nabī

Mufasssal Dīvān'ı görölüp intihāb olındı.

ez-Kasāyideş

./// ./// ./// .///

- 3870 Te'āla'llāh zehī dīvān-ı tarrār sūret ü ma'nā
Ki cism-i lutf ile rüh-ı me'ālī eylemiş peydā
Zehī hayyāt-ı hil'at-düz-ı bāzār-ı hakāyık kim
Kad-i ma'nāyı itmiş cāme-i terkīb ile ber-pā
İdüb dolāb-ı istiğnāyı gerdān cūy-ı cūd üzre
Riyāz-ı ihtiyāc-ı mümkünātı eylemiş irvā
Kitāb-ı hikmetinde nokta-i zer kurşa-i hurşid
Kıbāb-ı 'izzetinde cām-ı revzen tārem-i vālā
Terāzū-yı tekābül vaz' idüp pāzār mekāna
Nakīdīnetevāfukla tehalūf eylemiş ilkā
3875 'Anāşırla tebāyi' reng-i zıddide olup kā'im
Biribiriyle olmışlar vahidü'l-asl iken a'dā

Tehālūf şūretā māni' degüldür vahdet-i aşla
Olup bir şāhdan sürh ü sefid-i hār ü gül peydā
'Aceb vaz' eylemiş bu kār-gāh-ı hikmet-āmizi
Ki kemter sun'unı derk eyleyince pīr olur bernā

92^a

İdüp çeşme havāle hidmet-i zevk-i temāşayı
Cemāl ü çeşni itmiş birbirine vālih-i şeydā

((.//)) ..// ..// ..// ../ (//)

Nakş göstermekişün hāme-i sun'-i üstād
Oldı saykal-zede bu nüh varak-ı kevn ü fesād
3880 Bestedür birbirine çenber-i dōlāb-ı vücūd
Mürtabit birbirine ābile hāk ü āteş ü bād
İdüp āmihte hüşk ü ter ü germ ü serdi
Çar rükn üstine kılmış bu bināyı üstād
Sadme-i hikmetile hamları puhte idüp
Terbiyet-hāne-i kevn oldı dükān-ı haddād
Hep ser-ā-pā-yı cihān mezra'a-i ibretdür
Cereyān itmededür kā'ide-i zer' ü hasād
Dīne vü devlete şūretde nāzım olmazidi
Yemese hāven-i zilletde let eczā-yı midād
3885 Eyle pāzār-ı cihāna bir alur gözle nazar
Kimi hem-dest-i revāc kimi hem-gerd-i kesād
Ne bu tertīb-i hüküm cümle benī Ādem iken
Birisi hāne yapar birisi olmuş ırğād

Kalb bir hāne iken baksān iki cānibine
Biri vīrāne olur biri olursa ābād

Fātiḥ zahme-i ser-beste-i 'ḡayb-ı mutlak
Hātem-i šāh-ı risālet şeh-i iklīm-i reṣād
Merdüm-i dīde-i cān ma'ni-i sırr-ı Kur'an
Maksad-ı kevn ü mekân bā'is-i nakş-ı icād

3890 Nūr-ı pişāni adem gevher-i kân-ı kerem
Asl-ı ihsān-ı ni'am hāriḳa bahş-ı emcad
Dāver-i taht-ı risālet şeh-i iklīm-i kemāl
Gevher-i baḥr-ı hīred pād-şeh-i mülk-i sedād
Būse-gāh-ı kademī kūngüre-i 'arş-ı 'azīm
Rize-h^vār-ı ni'amı dā'ire-i seb'-i sedād
Zātına hās ider ma'mūre-i būd u nā-būd
İtmedin ḥākim-i kudret daḥi tahrīr-i bilād
Nāmı arāyiş-i pişānī-i 'arş olmışıdı
İtmedin kâtib-i hikmet daḥi terkīb-i midād

3895 Hicretinden beri gözden döküp eşki zemzem
Ka'be'ye oldu siyeh cāme-i mātem mu'tād

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Li'llāhi'l-hamd olup ma'reke-i ceng temām
Buldı 'ālem yeniden sulḥ u ṣalāḥ ile nizām
Gecdi sermā-yı sitem geldi bahār-ı rāḥat
İ'tidāl-i çemen-soffa-i eyyāma hīrām

Surta-i luṭfile tūfān-fiten oldu sūkūn
Keṣti-i emn ü emān buldı muvāfık eyyām
Virdi müşkil görinen da'vi-i dehr-aşūba
Kādı-ı mahkeme-pīrā-yı kader fayşal-ı tām

3900 Gırıh-i cebhe leb-i ḥandeye oldu tebdīl
Bezmden çıkdı zeyin virdi selāma düş-nām

Oldı efsūn-ı meşāfatla ḥayāt-ı süyūf
Ser-fürü bürde-i sūrāḥ-ı siyeh-fām-ı niyām
Siper oldu bedel-i dā'ire-i bezm-i sūrūr
Nīzeler nāylara eyledi teslīm-i makām
92^b Çilleden çıkdı kemān itdi du'ā-yı te'sīr
Āşinā-yı hedef-i ḥüsn-i kabūl oldu siḥām

././ ..// ././ ././

Cefādan eyledi tevbe sipihr-i kīne güzār
Sitemden oldu peşīmān zemāne-i maḡrūr

3905 Zemānı gelicek her işūn ḥuşūli muḥāl
Umūr-ı vaktine merhūn kelāmı ḥod meşhūr
Tekātur eylemedükce sirışk-i dīde-i tak
Olur mı bāḡ-ı temennāda ḥūşe-i engūr

((././)) ..// ..// ..// ./ (//)

Dilde peykān-ı ḥadenk devrān olmış^{*}
Gūyiyā şīşeye konmış bir iki ḡonce-i ter

^{*} Eksik heceler var.

Bir gül açılmadı gitdi emelüm bağında
Bilsem ey çarh-ı sitem-kār bu cefādan ne biter
Çarh-ı izhār-ı 'ubūdiyyet için der-gehine
Kehkeşāndan beline bağladı bir sīm-kemer

3910 Serv-i hoş sāye-i būstān-ı mekārumdur kim
Devr iderler başına kumrı gibi şems ü kamer
Hāk-i der-gāhını 'anber diyü ta'bīr ideli
Şerm ile mecmer-i kalbümde yanar āteşler
'Arz itmege başladı devrāna ammā
Varak-ı mihr-i vefāyı kim okur kim dinler
Var mı ey kāmīl-i devrān sözümün nokşānı
İşte pāzār-ı suhen işte terāzū-yı nazar

ez-Ğazeliyyāt

//. //.. .///. //.

Çeşm-i 'amā-yı cehli ider sürme rız-i nūr
Keyfiyet-i ta'alluk-ı dīdār-ı evliyā

/// // // //

3915 Ben pūr olsam ol tehīdūr ol pūr olsa ben tehī
Sāğar-ı meydūr bu bezm-i ğamda hem-meşreb bānā

/// /// /// ///

Habāb-engīz olup gāhī idince mevceler peydā
Alur çarh birini zīr-i pāye kevkeb-i deryā

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Mesnedi zirve-i destār ser-i rağbet olur
Sünbül-i ter gibi her kimde ki var bûy-ı edeb

///. /.//. .///. .//

Reng-i günāhı eyleyen ebrû-yı mağfiret
İtmiş hatā-yı şāne-i giysû-yı mağfiret

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

İmtiyāzun sebebin aşldan istersen eğer
Hāke bak dīde-i 'ibretle sebūyı seyr it

///. .///. .///. .//

3920 Evvel dilüni sīh-i şadākatde kebāb it
Bu mey-gedede sonra temannā-yı şarāb it
Āyīne-i idrāküni şāf eyle sivādan
Mihmān mı gelür hāne-i nā-pāke hicāb it

///. .///. .///. .//

Pāzār-ı emel nā-sere ser-māyesi nāyāb
İtsek ne'aceb dāmen-i hirmāna teşebbüs

../ ..// ../ ..//

Kemīne şarşar-ı idbara pāyidār olamaz
Çenar çarha çıkarsa gedū-yı istidrāc

./// ./// ./// .///

Degüldür kār u bār-ı çāh māni'-i kurb-ı Yezdān'a

Haşîri âlet-i kurb itme zâhid bu riyâdan geç

//. .//. .//. .//

3925 Mîzân-ı hakikatle eger vezn olunursa

Hem-seng olamaz lutfına cevır ü sitem-i çarh

(/.//) ..// ..// .// ..// (//)

İki per gibi zuhûr eyledi haţî-ı rûyûn

Mürğ-i hüsnün 'acabâ niyyeti pervâze midür

//. .//. .//. .//

93^a

Kindür bizi men' eyleyecek dâr-ı cinândan

Mevrûs-ı pederdür girerüz hâne bizümdür

//. /.//. .//. /.//

Oldı beyâz-ı şubh gibi müy-ı ser sefid

Ey hufte-çeşm uyan ki 'ibâdet zemanıdır

//. .//. .//. .//

Tebden bulamam farkını sıkletde rakîbün

Ancak o kadar var ki tebün neveti vardur

//. /.//. .//. /.//

3930 Bu sūz-ı 'ışka merdümün dîdedür sebeb

Her âteş ibtidâda şererden zuhûr ider

././ ..// ././ ..//

Hamîde-kâmet-i zerdî-ı rüyumla beni

O şeh-suvâr ele alursa bir kemân idinür

./// ./// ./// .///

Sebū-yı meyle ibrik-i vuzū bir hākdūr ammā
Ne hikmetdür bilinmez biri şālīh biri fāsīkdur

//. /. ./// ./

Cām-ı lebünde bāde gibi yok diyü humarā
Andiçsem ağrımaz başum ey şūh-ı şive-kār

./// ./// ./// .///

Kemān-ı kısmet olursa müsā'id pāzū-yı bahta
Ne denlū kaçsa da āhū-yı vahşī şikārumdur

//. ./// ./// .//

3935 Pürsende-i hāl-i dilūme külhanı göster
Cūyende-i hākister-i 'ışka beni göster

./.. ./.. ./.. ./

Dil giriftār-ı safā-yı sine-i siminidür
Tutūnūn āyīnecilik eskiden āyīnidür

(./..) ..// ..// ..// ..// (//)

Devlet erbābına reşk eyleyen erbāb-ı hased
Anlamaz masrafınun keşretin irāda bakar

//. /. ./// ./

Bu perdenūn derūnına bak ıztırābı ko
Her mihnetūn verāsı meserret degül midür

//. /. .//. /.

Ḥat nev-demīde sūnbül-i bāğ-ı 'izārıdur

Ahırzeman-ı hüsninün evvel-bahārıdur

./// ./// ./// .///

3940 Dile resm itmeden nakş-ı hayālin gördügi şuhūn
Derūn-ı pür-heves mecmū'a-i hakkāke dönmişdür

//. /. .//. /.

Simin-kemer ki zīver-i müy-ı miyānıdur

Çengelli belde şanki gümüş kārvanıdur

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Gelse mizān-ı cemāl ortaya ey Yūsuf-ı hüsn
Kati çok kimselerün ipligi pāzāra çıkar

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

'Anberin hattun ile rüyünü andukça dili
Bezm-i endişede bir mecmer-i sūzān buluruz

//. /. .//. /.

Şeb-nem gibi fütāde-i hāk-i mahabbetüz

Kalmaz bir āfitābı görince kararumuz

././ ..// ././ ./.

3945 O mahı sev ki ḥat-āverde olsa da dirler
Zemanile ne'aceb āfitāb-ı tal'at imiş

/./ /./ /./ /.

Eylemiş der-beste dükkānın tabīb-i rūzgār

Hokka-i pîrûze-i gerdûnda dârû kalmamış

./// ./// ./// .///

Saṇa benzer daḥi bir āfitābı idemez peydā
Velādetden 'arūs-ı çarḥ kalmış pîr-zenlenmiş

././ ..// ././ ./.

Nolaydı düşmen olaydum o meh-pāre ile
Ki vaşla māni' olan perde-i mahabbet imiş

./// ./// ./// .///

Du mengüş-ı kalender rûy-ı bed-fercāma uydurmuş
Şarābı şōfi engüriden almış cāma uydurmuş

//. ///. ///. //

3950 'Āşık ki olur bûse-i ruhsārile māni'
Dil-ber daḥi ol veche rızā virse ne māni'

././ ..// ././ ./.

Münāfakat o kadar itdi 'āleme te'sîr
Ki oldı hep virilüp alınan selām-ı dürûğ

//. /./ ./// ./.

93^b

Her hûb-rû ki 'āşıkā lutf-ı vişāli yok
Bir nüshadur hattı hoş ammā me'ālî yok

(/./) ..// ..// ..// ./ (//)

Bādeyi ābla āmîhte şun sākî*

Hayli demdür ki hakīmāne günāh eylemedük

* Bir tam hece eksik.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Eşkin ol seng-dil aldıkca bu mihnet-zedenün
Zāhir oldı baña hāsiyyeti seng-i yedenün

3955 Sāgarı şunma tamām içmeyene ey sākī
Dökme hāk-i siyehe āb-ı ruhın mey-gedenün

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Gitdi erbāb-ı neseb itdi fūrū-māye zuhūr
Aldı fincān-ı Kütahya yerin fa'fūrun

Müfsika olmaza me'vā-yı salāh olmasa da
Şimdi virānelere gıbtası var ma'mūrun

//. /. .//. .//

Zilletdedür kararı eger sağ olursa da
Kūtāh olur hayātı sitem-kār olanların

/.// /.// /.// .//

Gāh olur emvācı çarhı ğark ider yemdür gönül
Gāh olur bir katre-i nāçizden kemdür gönül

./// ./// ./// .///

3960 O şūha tōhmet-i nā-mihribānı gerçi kim vardur
Ser-efrāzāne hüsnün sen baña bir mihribānın bul

//. .//. .//. .//

Hem-meşreb-i sāfī dile ol revğan-ı kandil
Nādān-ı denī hilkata dehen-i be-lisān ol

// . // . // . //

Āgūş-ı hasretile o şūhūn meyānını
Deryā-yı gāmda iki gedūdur benümle dil

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Yine hem-cinsi çeker birbirinün gayretini
Zahm-i mikrāşa urur sūzin anuñçün merhem

./// ./// ./// .///

Harām olmuş dimişsin ben gedāya ni'met-i vaslum
Bu vaz'ı toğrısı ey şūh-ı fettānum halāl itmeyim

./// ./// ./// .///

3965 Olursa cinsine olur 'atāsı kec-nihādānūn
Sipih-rūn yokdur erbāb-ı vefāya hisse cūdundan

// . // . // . //

Rūyından olur sīnesinūn safveti zāhir
Ma'lūm olur ahvālī neharūn seherinden
Gayret komaz ol şūha çerāğa olma nāzır
Vasluñ baña rācih görünür ruzı şebinden

./// ./// ./// .///

Olur bisyārī-i 'aksine bā'is yohsa ol bi-rahm
Hazer itmezdi mir'āt-ı derūnum inkisārından
Hüner sālūsı cezbe itmedür mey-hāneye yohsa
İder rindūn tekaddüm desti çeksen āstīninden

./// ./// ./// .///

3970 Olurdum zāhidā çokdan dehen şu sāgar-ı meyden
Humāra olsa ümmīd-i müdāvā, gayrı bir şeyden

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Korkarum tevbeyi āba düşürürsin zāhid
Hele hengām-ı çemen mevsim-i 'işret gelsün

//. /./ .//. /./

Kaşdum hemān hikāyet-i baht-ı siyāhdur
Ey dūd-ı āh sen arada bir bahānesin

./// ./// ./// .///

Hemān sen müstakīm ol çarh-ı kec-revden hirās itme
Makām-ı rāsta virmez halel kec-bīnī-i neyzen
İdüp ol rüy-ı āteş-nākle secde dimezsinkim
Yanar seccādenün nakşındaki kandīl-i bī-revjan

/./ /./ /./ /./

3975 Derdine bulur tabīb lutf-ı Hakkı çāre-sāz
Vakf-ı bīmārāne iden darü's-şifā-yı devletin

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Güşmāle olur elbette münebbih şāyān
Gelmedin sā'ati bāz itse leb-i hāmūşın

//. /./ .//. /./

94^a

Lāf eyleme zebān-ı tefāhur nişānile

Bālā-yı bāma çıkma çürük nerdübānile

./// ./// ./// .///

Sāna bir kâ'ide ağıyāra 'aksile bakardum ben
Elümde hāme-i sûret-nümā dūr-bīn olsa

/./ /./ /./ /./

Ol kadar mekr ü nifāk itmiş sirāyet halka kim
Korkaruz āmīzeş itsek meclis-i tasvīr ile

3980 Kec-nihādan rast-ṭaba'an ile itmez imtizāc
İttihādı olmaz anuñçün kemānūn tīr ile

///. ///. ///. ///

Ben germi-i vaşlunla ışınsam da rakībūn
Yah hāne-i ümmīdi tenūr-ı hased olsa

///. /./ ///. /./

Bahr-i sefīde geldi kim oldı yem-i siyāh
'Afv-i Hudāya nisbetle böyledür günāh

Kesmem ümmīdi rahmet-i Hakdan günāhile
Maḥv eyledükce tīre şebi nūr-ı şubḥ-gāh

///. ///. ///. ///

İtdi beni ser-keşte felekden de ziyāde
Döndürdi beni kendüye āhır dede-zāde

3985 Bir pōtaya benzer seri üstünde külāhı
Kim riḥtedür sīm-veş ol gerden-i sāde

//. /./. .//. /./

Gerdün virür mi kimseye şîrāze-i nizām
Ta şıkmayınca mengane-i izzatırābda
İhlāsūn olmayınca Hudā-vend-i 'āleme
Ey zāhid 'aybı ne okursın namāzda

././ ..// ././ ./.

Reg-i kebūd-nümā sā'id-i dil-ārāda
Şükūfe sākına benzer kelū-yı mīnāda

//// .//// .//// .////

İder hep çārsū-yı gaybdan erzākum āmāde
Sipihr-i bī-karārūn peştemāl-i ebr dūşında

//. /./. .//. /./

3990 Evvel hilāl şekli gelür sonra bedr olur
Mektüb-ı yār hayli zemān oldı gelmedi
Olmaz şifā-peziir gönül sahk iderse de
Zer-hāven-i felekde Mesihā devāmuızı

(././) ..// ..// ..// ..// (//)

Gayrinün itmek için çeşmini rüşen Nābī
Rū-siyāh olmadayuz sürme ile mīl gibi

//. /./. .//. /./

Güldürme iltifātuñla kīne-cūları
İtdürme hānde 'āşık-ı zāra 'adūları

Canāne tebessümi destür-ı busedür
Her miyvenün şüküfedür elbette evveli
//. /./ .//. /./

3995 Erzān meta'-ı faẓl u hüner tā o denlū kim
Bin ma'rifet zemānede bir āferīnedür
Ebna-yı dehr her hünere āferīn virür
Yā Rab bu āferin ne dükenmez hazīnedür

N Ā Z Ū K İ :

Istanbulī Muṣṭafa Efendidür. Bin yetmiş sekiz
senesinde tab'-ı nazūki ālām-ı dehre tahammül itmeyüp āsā-
yiş-gāh-ı bekāya intikāl itdi.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Biz hayāl-i lebüni dildeki mihman buluruz
Zahmumuz tazelēnür mürde iken cān buluruz
Zülf-i dil-berde daḥi eylemez ārām ü karār
Gāh olur gönlümüzü şöyle perīşān buluruz
Derdümüz tazelēnür gül-şene varsak zīrā
Güllerinde eṣer-i çāk-i girībān buluruz

94^b 4000 Şol kadar fikr-i gubār-ı hatūna düşmiş kim
Her zemān Nāzūkī-i vālih-i hayrān buluruz

N Ā Z Ū K

Bursavî . Mevāliden 'Abdu'llāh Efendi. Konya ka-
dısı iken bin toksan sekizde bār-ı sitem-i fāniden nezā-
ketle rehā buldı. Fevtine 'Abdu'l-Hādī Efendi'nün tārīhidür:
اولا بهشت عالیه نازکی افندی ۱۰۹۸

"Ola bāhişt-i 'ālīde Nāzūkī Efendi

Dīvānından muntehabdur.

./// ./// ./// .///

Bu bahrun lüccesinden çıkmışuz dūr-dāneyüz cānā

Bu denlū āşınalık var niçün bī-gāneyüz cānā

/./ /./ /./

Ḳalbūn elmas-pāredür cānā

Cigerüm pāre pāredür cānā

Meyl-i kadd-ı hamīde-i Nāzūk

Sen sehī kad nigāradur cānā

/./ /./ /./ /./

Her girih zülfümde bir Leylā'ya meskendür dimiş

Gūş idelden dil bu remzi daḥi Mecnūn'dur ānā

/./ /./ /./ /./

4005 H^Vāb görmem tā-seher bir çeşm-i cādūdur sebab

İrmişem bir şeb nesīm-i zülfine budur sebab

/./ /./ /./ /./

'İffet-i Leylā'ya 'ibret oldu Kays'un 'izzeti
Telh çün Şirīn içün dermān olur olmaz 'abeş

//. // .//. //

Şanmān ki tünd-i bādile 'ar'ar sadā virür
Çok serv zemīne düşüpdür şalā virür

/./ /./ /./ /./

Kaddüne her kim elif mevzūn söylemiş
Nazm iden güftār-ı pākūn dürr-i meknūn söylemiş
Rūyūna āteş diyen cā'iz isābet eylese
Nāra reng isbāt iden amma diger-gūn söylemiş

./// ./// ./// .///

4010 Baṇa bir cām şun sākī ki cām-ı Cem yerin tutsun
Meyūn bir neşve virsün kim dil-i Hurrem yerin tutsun

././ ..// ././ ..//

Ne var bu bāgda cām-ı şarāb dönmezse
Bu bezmi neyleyelüm ger kebāb dönmezse

N Ā Z Ī :

İstanbulī Mehmed Çelebi.

//. .//. .//. .//

Sensüz bu gönül cām-ı ziya-güsteri neyler

Leb-rîz-i mey-i hasret olan sāğarı neyler

Bir cünbiş-i gamzeyle biter kârı cihānūn

Ol şūh-ı cefā-piše 'aceb hançeri neyler

Her kande bakarsan görünür çehre-i maksūd

Şāhib-nazar āyīne-i İskenderi neyler

4015 Nāzī gibi bî-perde olan genc-i derūna
İksîr-i fenā tālibidür gevheri neyler

/./ /./ /./ /./

Mest-i şevküz bezmümüz yād olsa dünyā reşk ider

Cür'a-i sahbāmuza Cemşid ü Dārā reşk ider

Ol harābatīlerüz kim bezm-gāh-ı dehrde

Zevkümüz vādīsine a'lā vü ednā reşk ider

Tab'unā dirsem nola Nāzī bîhişt-i ma'nevī

Nev-'arūs-ı fikrūni seyr itse hūrā reşk ider

N Ā Ş İ B :

Belğırādī Ahmed Çelebi. Bîn yüz on yedi tārīhin-
de İstanbul'da fevt oldu.

/./ /./ /./

Ruhların huy-kerde-i tīb-ı şarāb

Eyledi gül-gönce-i hurşidi āb

95^a 4020 Her ne ki bir berk-i hārmēn-süz-ı dil
Dest-bürd-i 'işveden hālüm harāb

Kadeh vir sākiyā üftāde-i 'ışkı ayaklandur
Kerem kıl dest-gır ol 'āŝık-ı nālāna düşdükce
Olur bir nev-şüküfte sünbül-i müşkîn-būya ey Nātık
Şemīm-i zülf-i dil-ber gül-sitān-ı cāna düşdükce

N Ā Z İ M :

Mustafa Efendi. Ördek İsmā'il Efendi'nün maḥdūmı-
dur. Yenıçeri Kalemінде ser-ḥalīfe olup bīn yüz yedi tārīhin-
de Nāzım kār-gāh-ı cihana teslīm-i ruh eyledi. Müretteb dīvā-
nından nuḥbedür.

./// ./// ./// .///

Kitāb-ı 'ışkda bir derse āgāz itmedin Leylā
Güzellik muşḥaf-ı ḥüsnünde ḥatm olmuş senün cānā
Kerem kıl māni'-i raḥm olmasun çok bakma mir'āta
Seni ḥod-bin ider āyīne şāyed ey melek-simā

././ ././ ././ ././

4040 Viren 'izāruṇa ḥatt-ı siyehle tīb saṇa
Şāhife-i kameri eyledi kitāb saṇa

95^b Yakardı sakfını 'arşun şu'ā'-ı mihr-i ruhun
Bilürdüm olmasa perde bu nūh kībāb saṇa
Ümīd odur ki varup i'tizāra der-gehūne
Recāsı budur ise Nāzım intisāb saṇa

// . / . / . / . /

Bir 'āşıkun ki dāğ-ı mahabbet serindedür
Elbette eşk-i hasreti çeşm-i terindedür
Her gördüğüne çihre-küşâyî-i şîvesin
Va'llāh saña āyîne dirsem yerindedür

4045 'Āciz midür nigāh-ı füsün-sāz kārına
Ders-i kitāb-ı 'işve anun ezberindedür

./// ./// ./// .///

Hayāl-i kâmet-i mevzûnı gitmez dide-i terden
Nihāl-i servdür gūyā kenār-ı cūda kalmışdur
Miyānın çeşm-i cān āğuş idelden Nāzımā yārūn
'Acebdür süzen-i dil rûz u şeb bir mûda kalmışdur

.// .// .// .//

'İzār-ı yāra hat-ı hurdeyi rakam gücdür
Ki levh-i āteşe nakş-i siyeh-kalem gücdür
Kad-ı hamîdeme ey ta'accüb ey gül-i ter
Neler çeker hele bilsen gönül elem gücdür

4050 Mey-i şebāne yeter dest-i yārdan Nāzım
Felekde neşve-i şahbā-yı cām-ı Cem gücdür

./// ./// ./// .///

Vefā me'mûl iken gül-berk-i tab'-ı nāzenininden
Meded ey gonce bu bāğ-ı cihānda bî-vefā kopdun

///. /. /. .///. /. /

Urdum firāk-ı rüyün ile dāğ-dāğuma

Yakdum fetil kendü elümle çerāğuma

Ellerle şöhet itdügün ey gonce-fem senün

Bir bir nesim geldi didi hep kulağuma

'İşret deminde duhter-i rez her gice benüm

Humlarla şışelerle gelürdi ayağuma

./// ./// ./// .///

4055 Niçün ey duhter-i rez şerm ile ser-püş-ı nāz oldun

Sıkılma bezm-i 'işret-gāha gel bizden hicāb itme

(/.//) ./// ./// ./// .// (//)

Cūyda kaşd-ı şināh eyledi ten gösterdi

Burc-ı ābide o meh bāna beden gösterdi

Nefy ider cāhla ısbat için ol meh femini

Yine engüşt-i şehādetle dehen gösterdi

Çeh-i ahşebde olan hāleti sorma yarum

Hande-i nāzile hōy-kerde zeķan gösterdi

///. /. /. .///. /. /

Gül-gün kabāya girdügi dem verd-i ter gibi

Muy-ı miyān-ı yāra şarılısam kemer gibi

N Ā Z İ M :

İstanbuli Mehmed Efendi. Şeyhü'l-islām Ebū Sa'īd-

zāde Feyzu'llāh Efendi'den mülāzim olup Kırım Hanlarından birine mu'allim olmuşıdı. Bīn yüz on altı senesinde 'azm-i dīvān-hāne-i Mālikü'l-mülk itdi. Kendi hattıyla dīvānı görilüp intihāb olındı.

ez-Kasāyideş

((.//)) ..// ..// ..// ../ (//)

4060 Bareka'llāh kalem-i hoş-suhen turfa edā
Merhabā bülbul-i güyende-i bāğ-ı ma'nā
Mantık-ı pākinün üftādesi rūh-ı 'İsā
Leb-i cān-baḥşınun āşüftesi resm-i ihyā

96^a

Olmasān mevrīd-i şād feyz-i ma'ānī sen eger
Hey'etün olmaz idi dīdeye mīzāb-nümā

Lüle-i çeşme-i cānsın nola hengām-ı şarīr
Eylesen kā'ide-i āb-ı hayātı icrā

Çeşm-i a'dāya görünmekdesin ejder gāhī
Rāstdur ger saña dirlerse 'Asā-yı Mūsā

4065 Tīr-veş eyledi seyr it o mukavves ebrū
Evvelīn hatvede menzil-gehini اوادنی

Dir gören dīde-i pūr-tābını 'aynıyle budur
Revzen-i hacleñe perde serā-yı ma'nā

Müntehab nüsha-i kübrā ki hat-ı peykeridür
Hāşıl-ı ma'ni-i lafz-ı ولقد کرنا

Eylemiş kibleñe ins ü melek der-gehini

Eyleyen şuret-i ebrûsını mihrâb-nümâ
Mâ-haşal cism-i pür-envârını güyâ itmiş
Cevher-i hüsn ü bahâdan müterekkib Mevlâ

///. .///. .///. .//

4070 Sultân-ı serâ perde-i iclâl-geh olmuş
Gülmîh-i der-i 'izzeti hurşîd-i sa'âdet
Ger olmasa âyîne-i cismi âbidü'd-dehr
Bir mevki'a gelmezdi heyulâ ile şuret
Ger bedrakâ-i râh-ı Hudâ olmasa zâtı
Bir çeşme bedîd olmazıdı nûr-ı hidâyet
Ol şehdûr o kim devlet ü ikbâl ile itmiş
Hak zât-ı şeref-bahşini 'âlemlere rahmet
Zâtun gibi sultân-ı kerem-kârı tururken
Gayri kime 'arz eylesün ahvâlini ümmet

4075 Maşşer olıcak gayri cenâbundan efendüm
Kim itse gerek ümmet-i gam-h^vâre şefâ'at

ez-Gazeliyyât

.///. .///. .///. .///

Nümâyân çeşm-i dil-ber gamzeler amma degül mahsûs
Ne vâdidür bu kim ey dil nihân düzdân kemîn peydâ

././ ..// ././ ..//

Garîbdür bu ki şahbâ-yı nâz olur sâkî
Eger virürse dahi mey yerine âb sanâ

//. //.. /// ./

Gösterme duhter-i rezi zinhār zāhīde
Mestūrī sāķī eyleme nā-mahrem āşinā

/// /// /// ./

Geh hayālünle kādeh gerdān-ı bezm-i ārzū
Geh gamunla kāse peymā-yı müdām oldum bu şeb

4080 Kabza-i teshīre aldı çün kemān ellerini
Ben sihām-ı hasretünle müstehām oldum bu şeb

././ /// ././ ./

Ne neşve hāşıl ider la'lüni iden tekrār
Olur mı mest demekle kişi şarāb şarāb

././ /// ././ ./

Sebeb şarāb-ı lebündür neşāt-ı cānuma belī
Sürūr u şevke mey-i hoş-güvārdur bā'is

././ /// ././ ./

Döner piyāle-i pür-hūna kāse-i çeşmüm
Tokunsa ol büte ağıyār-ı dil-siyeh küstāh

//. //.. /// ./

Lāyık bu demde şāf zer-i mihr-enveri
Tıfl-ı meh itse 'akīde bahā-yı 'ıyd

(/./) /// /// /// ./ (//)

4085 Āteşin harf-i gam-ı 'ışķunā duymaz cānā

Fi'l-meşel olsa eger perr-i semender kâğıd

./// ./// ./// .///

96^b

Gönül 'aks-i ruḥından ol mehün mehcūr kalmışdur
Şeb-istan-ı ümidüm hayf kim bî-nūr kalmışdur

././ ..// ././ ./.

O şuh-ı serv-kadde rāst gelmeyen yohsa
Hemān temenni-i vuslat bāna gelür görünür

(././) ..// ..// ..// ./ (//)

Bir zemān elde idi miyve-i vaşl-ı dil-ber
Şimdi sīb-i zekan-i pākini oḡsar eller

(././) ..// ..// ..// ./ (//)

Dil-i mehcūr nola olsa tehi kīse-i h^vāb
Māl-i hulyā-zede-i fikr-i vişāl olmışdur

/./ /./ /./ /./

4090 Bir tabīb-i behcetün bīmārı oldum āh kim
Derdümün şad güne dermānın bilür bilmezlenür

./// ./// ./// .///

Siyeh ebrüyile çeşmānı gūyā lāne-sāz olmuş
Ser-i serv-i sehīde iki şāhīn-i siyeh-perdür
Yazılmış kıl kalemle Nāzımā şekl-i dü mısra'da
O ebrūlar ser-i dīvān-ı hūsne matla'-ı terdür

//. .//. .//. .//

Ağyārı koyup āh ki ol şūh-ı kemān-keş
Hep tīr-i sitemle dil-i 'uşşākı nişānlar

(/.//) ..// ..// ...// ../ (//)

Getürüp hātıra gıysū-yı kemend-endāzun
Dizdi gencīneye hayfā ki emīn eylemişüz

//. /.//. .//. /.//

4095 Yārun 'izārı kim hat-ı şeb-reng bağlamış
Mir'āt-ı tāb-nāk yazık jeng bağlamış
Resm eyleyen ferāh-ı dehān-ı yāri hayf
Nakş-ı femin o ğonce-lebün teng bağlamış
Rūyın görince nutk idemem sihr-i hüsnüne
Gūyā zebānumı o büt-i şeng bağlamış

//. /.//. .//. /.//

Gitdi o serv-i bāğ-tırāz-ı mahabbetün
Bir lahza sāyesinde gönül rāhat olmaduk

/.// /.// /.// /.//

Rāmdur mürğ-i dile gīsū-yı pür-çinün senün
Dānedür ol dāma gūyā hāl-i müşkinün senün

//. .//. .//. .//

4100 Nādān-ı girān cāna olup kase-i zehr-āb
Rindān-ı sebük-rūha dilā rıtl-ı girān ol

Geh kaddüni ham eyle gehi sini ni pür-dâg
Tîr-i siteme gâh keman gâh nişân ol

///. //.. .///. ./

Şanma şükûfe şâh-ı dırahtânda cā-be-cā
Kûh-vāra zemînde çiçek çıkardı nihâl

.//// .//// .//// ./

Cilve-gerdür dildeki nakş-ı şafāna şekl-i ğam
Her dem ol āyîne bir timsâlden hālî degül

.///. .///. .///. .///

Kabûl-i kısmet itmez cevher-i ferd ey gönül yârûn
'Aceb mi harf-i vuslat ger alınmazsa dehânından

///. .///. .///. .//

4105 Gec hüblarun zülf-i siyeh-fâmlarından
Sayyâdlarun eyler hâzer dâmlarından
'Uşşâk geçüp Ka'be-i kuyunda kabâdan
Hüccâc yine çıkdılar ihrâmlarından
Pişâni-i sad-tevbe 'arâk-rîz-i hayâdur
Sâkî-i mey-âverlerün ibrâmlarından
Erbâb-ı dile hak bu ki dünân-ı zemanun
İmsâkleri hûbdur in'âmlarından
Düşmez niye zulmet-gede-i bahtuma zerre
Hurşîd bağırır felegün bamlarından

// . // . . // . // .

4110 Bakmaz felekde mihre ruḥ-ı enverin gören
Neyler meni cebin-i ziyā-güsterin gören

97^a

Nakdine pāş hūş olur elbet ayağına
Bu hacle-gāh-ı 'ıyşde rez duḥterin gören

// . // . // . // .

Rind-dil oldu ol kadar müdmin-i bāde kim henüz
Nūş-ı şarāb-ı nābda yokdur alur ayağını*

// . // . . // . // .

Seyr it o ḡoncenün ḥat-ı sebz-i 'izārını
Gör gül-sitān-ı behcetün evvel bahārını

N Ā F İ Z :

Şeyhü'l-islām-ı sâbık Mehmed Efendi'nün mahdû-
mı Feyzu'llāh Çelebi.

// . // . // . // .

Rişte-bāzī ārzūsın eyler iken cānumuz
Āşināluk riştesin kat' eyledi cānānumuz
4115 Muktezā-yı baḥtumuzdur matla'-ı ikbālde
Bir meh-i nā-mihribān çıkdı meh-i tābānumuz

. // . // . // . // .

Düşer endişe-i zülfün sere sevdā zemanında

★ Vezin tutmuyor.

Hutūr ider miyānūn hātıra hulyā zenānında
Edāya hoş-nüvīs hāme kaldı 'ācız ü kāsır
Olur piçide-mū vasf-ı haṭun imlā zemānında

N Ā L Ī :

Konevī Mehmed Efendi. Bin seksen altıda fevt oldı.

/./ /./ /./ /./

Renğ alursa vechi var ruhsār-ı sākiden şarāb
Sūr ider levnin eger mīnāya düşse āfitāb
Küşte-i şemşīr bīdād-ı nigāhun bī-'aded
Hātıra gelmez mi ey hūnī 'aceb rüz-ı hisāb

/../ ../ /../ ../

4120 Kaddi hevāsı dil-berūn bükdi belini 'ar'arūn
Yolda gözi nergislerūn şeb-tā-seher bīdār gül

/./ /./ /./ /./

Gerçi dūrum iltifāt-ı çeşm-i lūtfūndan şehā
Tīr-i müjgānūn velī hātır nişānumdur benūm

(/./) ../ ../ ../ ../ (//)

Alma ey gonce-i nev-reste hezārūn āhın
Hem-nişīn itme ruhūn gül-şenine zāğları

N Ā M Ī :

Nigdevī Mehmed Efendi. Kuṣātndan. Bin yetmiş

şenesinde kem-nām oldı. Dīvānından nuḥbedür.

./// ./// ./// .///

Olur mı zehr-i ğam erbāb-ı bezme sākiyā şahbā
Leb ü la'lünle hem-reng olmasaydı dā'imā şahbā
Gehī zīr-i lebünde kendüyi pinhān ider bir dem
Gehī mir'āt-ı ruḥsārundan olur rü-nümā şahbā

/./ /./ /./ /./

4125 İki çeşm-i mest zīr-i ebruvān-ı dil-rübā
Tigler itmiş havāle birbirine güyyiā

./// ./// ./// .///

Duḥānı nūş idince feyz-i la'lün ey büt-i ra'nā
Sifāl-ı lūleden bir sünbül-i mā'ī olur peydā

/./ /./ /./ /./

Ġam yeme ey dil gelür lutf-ı devā-yı vaşl-ı yār
Derd-i hicrānūn 'iyāndur ol tabīb-i cāna hep

//. //. .//. /./

Ey gül-bün-i cemāl dil-zāre bakma dūn
Bülbül virür meta'-ı gül-i gül-şene revāc

((.//)) ..// ..// ..// ..// ((//))

Ṭaşa nakş itdi o maḥbūbını ben levḥ-i dile
Hāl-i 'ışkūnda benümle bir olur mı Ferhād

//./ ././ //./ ././

4130 Zāhid şarāb-ı ḥuld ile fahr itme anı kim bilür

Zannum budur olmaz leb-i nūşın dil-berden elez

/./ /./ /./ /./

Sūziş-i her sine dāğ-ı enverinden bellüdü

Gül-şen-i şādāb reng-i güllerinden bellüdü

Virse dil-dāra hāzer dūd-ı şerer-nākūm nola

Tīg-i ser-tīz olsa lābūd cevherinden bellüdü

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

97^b

Cūya bakdukca gelür hātıra her-cāyluğ

Eylesem serve nazar kāmēt-i dil-cū görinür

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Ġam-ı zülfiyle dil āzürde müşevveş hātır

Sevmesün bir dahi bir dil-ber-i ser-keş hātır

././ ..// ././ ././

4135 Sepīde-dem dökilen jāle sanma ey felek

Benāt hastesine penbe ile āb virür

/./ /./ /./ /./

Būy-ı zülfinden seher gāret-ger oldukça nesīm

Şemmesin sūnbül-sitān-ı çine dest-āvīz ider

Vuslat olsa bīm-i fūrkat bahra düşse derd ü ġam

'Āşıkı devr-i felek bilmem ne dem dil-şād ider

/./ /./ /./ /./

Reh-revān-ı Ka'be-i maksūd olan Nāmī gibi

Kendüye dem-sāz ider feryādı m̄anend-i ceres

./// ./// ./// .///

Olur yād-ı ruhunla külh̄ana girsem her ah̄ker gül
Varursam şah̄n-ı bāga sensüz olur gül-sitān āteş

/./ /./ /./ /./

4140 Sükker üzre m̄urlardur ol leb-i şirine hat
'Anber-efşān oldu ya berg-i gül nesr̄ine hat

N i ş ā r ı :

Memālik-i 'Acemden Ya'kūb Çelebi'dür. Bīn altmış
yedi senesinde fevt oldu.

///. ///. ///. ///

Terk eylemişdi gön̄lüm çokdan hevā-yı 'ışkı
Bir serv-kaddi gördi uydu hevāya şimdi

N i ş ā r ı :

İstanbuli Hüseyin Çelebi. Dīvān-ı Hümāyūn Kātīb-
lerinden. Bīn yetmiş üç senesinde nakd-i hayātı nişār ey-
ledi. Fevtine Zekī 'Ali Efendi'nün tārīhidür.

شارى حسينك جنان اولاجايى ١٠٧٣

"Nişārī Hüseynün cinān ola cāyı

Dīvānından muntehabdur (60).

(60) Seyrek-zāde tez. Ali Emiri'nüshasında vefat tarihi H. 1077 ola-
rak kayıtlıdır. Şairin ismi verilmediği için bu vefat tarihinin
Nuhbe'de ve Seyrek-zāde tez.'de müştereken bulunan bir önceki

./// ./// ./// .///

Dil-i nā-kām olurdu behremend-i nakd-efzāsı
Leb-i hemyān-ı vaşlı olmasa memhūr-ı istiğnā
Gönül şubh-ı murādı korkarın mahşerde de görmez
Nişārī böyle kalursa şeb-i deycūr-ı istiğnā

/./ /./ /./ /./

Mey-perestüm sāğar-ı Cemşide itmem iltifāt
Teşneyüm ser-çeşme hurşide itmem iltifāt

/./ /./ /./ /./

4145 Neşve-i şahbā-yı 'ışk-ı saklamak emr-i muhāl
Herkesi mestāne-veş ifşā-yı rāz itmek de güç
Bī-hakikatdur Nişārī gerçi hūbān-ı zemān
Selb-i zevk-i hālet-i 'ışk-ı mecāz itmek de güç

/./ /./ /./ /./

'İtr-pāş oldu dimāğ-ı zihne bŷ-ı nev-bahār
Cŷlar oldu şahn-ı bāğā āb-rŷ-yı nev-bahār
Her şŷkŷfe reng ŷ bŷyın 'āleme 'arz eyledi
Tabla-i 'attāra döndi çarsŷ-yı nev-bahār

./// ./// ./// .///

Dil-i zārı nola dāğ-ı derŷnum eylese hāmŷ
Ki zārā bŷlbŷl-i gŷl-zār-ı mihnet bī-terennŷmdŷr

*Nisārī'ye mi yoksa bu şaire mi ait olduğu konusunda kesin kanaat
hasıl olmayıp her iki tezkireye alınmış olan beyitler arasında
irtibat kurulamamıştır.*

4150 Vücūdum bir dūr-i yektā-yı isti'dād iken hālā
Yine ka'r-ı yem-i eşk-i nedāmet cāy-girūmdür

/./ /./ /./ /./

Kūşe-i çeşmün meger kim cā-nişin-i fitnedür
Her nigeḥ* kātıl-i ser-der-kemīn-i fitnedür
Kāle-isabr-ı dil-i 'aşık nice pinhān olur
Dīde-i fettānı düzd-i bī-kārīn-i fitnedür

//. .//. .//. .//

Bir kālīb-ı bī-fāidedür āteşe yansun
Ol sīnede kim derd-i gamūndan eser olmaz

98^a

Her serv-kadūn itme dilā vaşlını ümmīd
Her nahl-i ser-āmedde şakın bār ü ber olmaz

4155 Ref' eyle derūnundaki ālāmı Nişārī
Āyīne-i kudretde zuhūr-ı keder olmaz

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

'Aks-i ruhlar kosun ol dürc-i le'al üstine gül
Yaraşur maşraba-i āb-ı zülāl üstine gül

/./ /./ /./

Dāğ-ı gam-ı dil-i şad-pāreden**
Eksük olmaz böyle bir gül-şende gül

* Bir hece eksiktir, nigāhūn olabilir, mana ve vezin aykırı düşmez.

** İki hece eksiktir.

///. .///. .///. .///

'Arz eyle harī-dārūna kālā-yı girişme
Ey hace-i şöhret-ger-i dükkān-ı tebessüm

./// ./// ./// .///

Yeter dünyāya āfet ğamze müjgān-ı siyeh tursun
O Şeh Rüstem gibi āheng-i cenk itsün sipeh tursun
4160 İder tīr-i ciger-düz-ı teġāfūl dilleri pūr-hūn
Niyām-ı kūşe-i çeşmünde şemşīr-i nigeḥ tursun

./// ./// ./// .///

Lebi güftāra gelsün zīr-i haṭṭ-ı sebz-i fāmından
Kelām-ı sūkkerīni tūtiye nakl-i şeker virsün
Bilürsin neşve-i şahbā-yı nāzik-kadrini ey dil
Hele şabr it humār-ı cām-ı firkat derd-i ser virsün

./// ./// ./// .///

Didüm şeb-nem görüp rüy-ı gül-i āteş-mizāc üzre
Olurmuş āb u āteş birbiriyle imtizāc üzre
Virür şad nakd-i cāna nāz ile bir buse-i la'lin
Eger pāzār-ı hūsni böyle kalursa revāc üzre

./// ./// ./// .///

4165 humār-ı 'işveden leb-rīz iken çeşm-i füsūn-sāzı
Yine düşmez elinden sāġar-ı leb-ber-leb-i nāzı
Nihāl-i şive-bār-ı kadd ile reftāra geldükce
ham eyler baḥa gayret kāmēt-i serv-i ser-efrāzı

./// ./// ./// .///

Zuhūr iden sivād-ı haṭ degül cirm-i 'izārında
Tutıldı āsumān efrūz-ı nāzun mäh-ı pür-nūrı

N E C İ B :

Edirnevî Mehmed Efendi. Müderrisinden. Muhte-
lū'd-dimāğ olup Gelibolı kurbunda Kavak Kazası ma'îşet
virildi. Biñ yüz on dört senesinde 'azm-i şifā-hāne-i
'adem eyledi.

///. /.//. .///. /.//

'Aşık o dem ki himmet-i mihri bülend ider
Bir buse-çine nakd-i dili bü'l-kefend ider
Ol büt-meniş eylese nazzāre el-hāzer*
Söfî-i zühd-pişeyi kâfir-pesend ider

4170 Kurbān-ı nāzı olmağa Leylî-i behcetün
Mānend-i Kays kendi dilin gūs-fend ider

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Ne bu bīgāne nigeḥ germi-i şöḥbet bu mıdur
Söyle kurbānūn olam ḡayet-i ülfet bu mıdur
Varup aḡyarile şeb-tā-be-seher 'ıyş idesün
Hātır-ı 'āşık-ı mahzūna ri'āyet bu mıdur
Yüz çevirdün ser-i kūyunda bir āh itmekle

★ Bir hece eksiktir.

Hemān ey şūh-ı cefā-pīşe kabāhat bu mıdur
Seyr iden dir ruh-ı gül-günunı t̄ab-ı meyden
Nev-şüküfte gül-i h̄od-rūy-ı melāhat bu mıdur

./// ./// ./// .///

4175 Yine bir ğamzesi hun-h^vare esir oldu gönül
Nola kan ağlar ise dide-i giryan demidür

./// ./// ./// .///

Ol ülfet-sāz-ı hilkatde hemīşe rüy-ı k̄in olmaz
Ki ol māh-ı münevverde belī ğin-i cebin olmaz

./// ./// ./// .///

98^b Nişān-ger ebruvānūn seyr idüp tuğrādan el çekmiş
Gören keyfiyet-i la'l ü lebūn şahbādan el çekmiş

//. /.//. .///. //

Yārūn görince āhū-yı çeşm-i remīdesin
Nergis ğemende hayret ile açdı dīdesin
Rūyında ebruvānı hilāl 'add ider gören
Ser-levha-i melāhatūn iki keşīdesin

4180 Görmekle la'l-i nābunı seyr eyle zāhidi
Tağyir-i meşreb eyledi bozdı 'akīdesin
Dilden ğubār-ı ğuşsayı def' eyle ey Necib
Gör şafha-i ruhında hat-ı nev-resīdesin

// . // . // . //

Ey şüh-ı nev-âmüz-ı cefâ gel kerem eyle
Ne va'de-i vaşl it ne dūrüg-ı sitem eyle

/ . // / . // / . // / . /

Dil henüz itdi perestiş bir büt-i nev-resteye
Ya'ni nev-sevdâ-yı bûlbüldür gül-i hod-resteye
Leblerin şundi dil-i bîmâra Eflâtûn-ı'ışk
Câm-ı la'l ile şifâ-sâz olmak ister hasteye

N E C İ B :

Bahâyî Efendi birâderi Yahyâ Efendi'nün mahdûmı-
dur. Cezmî'nün birâder-i kih-teridür. Diyarbekir kazâsından
ma'zûl. Bîñ yüz on sekizde mansıb-ı hayâtdan 'azl oldı.

/ . // / . // / . // / . /

4185 Bir niçe gündür 'izâr-ı tab-dârın görmedük
Ol nihâl-i 'işvenün biz nev-bahârın görmedük
Dil ümmîd eyler vişâl-i yâri dâ'im ey tabîb
H^vâce-i deryâ-yı 'ışkuñ hic kararın görmedük

N E C İ B : Eyyübî Suyolcı-zâde Mehmed Efendi.

// . // . // . //

Şol rütbe nâz ider ki niyâzı unutturur

Fırkat-güzîne sūz u güdāzı unutturur

Mānend-i mutrıb eglenemem her makānda

Kūy-ı nigār rāh-ı Hicāzı unutturur

/.// /.// /.// ./

'Aks-i çeşmün ey perī āyīne-i endīşede

İki cādū habbe olmuş güyiyā bir şişede

4190 Gāme tursun yā emān virsün dile müjgān-ı yār

İki şīr itmez temekkūn hāsılı bir mīşede

///. //.. .///. ./

Müjgān-ı yār başlayalı hüsne tā'ata

Nāçār ebruvānide uydı cemā'ata

Nakd-i sirişki yok yere şarf itme dā'imā

Deryā yetişmez ey dil-i şeydā sefāhata

///. .///. .///. .//

Tig-i nigehe takat-i nazzāremüz olsa

Kim ağlar idi sinede bin yāremüz olsa

Nakd-i dili çarh itmege minnet ne Necibā

Bir sīm-beden dil-ber-i meh-pāremüz olsa

N A H İ F İ

İstanbuli Süleyman Çelebi. Yeniçeri Kalemî küt-
tabından 'acemü'l-habsî(?) Mehmed Paşa ile Diyar-ı 'Aceme
gidüp Dāmād 'Ali Paşa kâ'im-makām iken dīvān efendisi oldu.

ez-Ğazeliyyāt

/./ /./ /./ /./

4195 Sāye-i kaddūn ki naḥl-i bāğ-ı cennetdür bāna
La'l-i nābun kevser-i 'ayn-ı 'ināyetdür bāna

Eyleme bī-hūde izhār-ı ḥazākat ey tabīb
Şād kıl üstād isen bir kalb-i nā-şādı bāna
Māh-rūlardan dimişler kim Naḥifī geçdi hep
Bilmem āyā eyleyen kimdür bu isnādı bāna

././ ..// ././ ..//

Kani selāmı kani bir peyāmı cānānūn
Şabā senūn de işūn hep hevāyimiş hayfā

././ ././ ././ ././

Seni tedbīr-i zevk-i zevrakile almış āgūşa
Nice cūş itmesūn inşāf olınsa şevkile deryā
4200 Ser-i kūyunda sensüz bir dem ārām itmeyen gönlüm
Ġarīb ellerde şimdi derd ile āvāredür cānā

/./ /./ /./ /./

Olsam ey sākī eger ben dāhil-i bezm-i şarāb
Baht-i vārūnum şarābı āb ider ābı şarāb
Şanma kim teb-ḥāle-riz olmışdur o la'l-i mūzāb
Cā-be-cā āb-ı hayāt üzre zuhūr itmiş ḥabāb

././ ..// ././ ././

Çemen makām-ı şafādur cihān cihān-ı ferah
Zemīn zemīn-i neşat zemān zemān-ı ferah

O hatt-ı tāze ruh-ı yāre zib-baḥş oldu
Bahār irişdi güzellendi gül-sitān-ı ferah

4205 Nahīfiyā hele ben böyle eyledüm idrāk
Melāl-hāne-i dünyā degül mekān-ı ferah

//. ./.. .//. ./.

Zāhid ta'accüb itme āh itdügüm görüp
Bir yerde tāk-ı āteş ola anda dūd olur

//. ./.. .//. ./.

... belünde hançer-i dil-düzün olmasa*
Teşhīs olınmazidi miyānuñ mı mü mıdur
Şaldı hevāya cān ü dili bûy-ı kākülün
'Ādet-i bahār gülşen-i hüsnünde bu mıdur

/.// /.// /.// ./.

Şanma rahminden şunar destin dil-i mecrūhuma
Ol kemān-ebrū cigerde tır-i müjgānın arar

/.// /.// /.// ./.

4210 Telhi-i hicrāna şabr it vaşl istersen eger
Pendümi gūş eyle şabrile koruk helvā olur

* Mısra eksiktir.

///. /./. .///. /./

Mir'ata bakma bir iki gün eyle tecrîbe
Sabr eylemek firâkuña müşkil degül midür

.///. .///. .///. .///

Cünûn-ı 'ışk-ı Leylâyile şaldun 'aklı şahrâya
Senûn ey Kays-ı mağz-âşüfte 'aklun yok huzûrun var

././ ..// ././ ./

Miyân-ı nâzikini mûya benzedürsem eger
Gürûh-ı ehl-i suhen öyledür belî dirler

.///. .///. .///. .///

'Azîz-i Mısr olursam da şafâ-yı hâtırum yokdur
O Yûsuf çihre ile 'âlem bâna zindândur

.///. .///. .///. .///

4215 Beni görince ol rûh-ı revânun pîş-i râhında
Şumâr-ı 'ömr-i nâ-kâmân gibi turmaz şitâb eyler
Görürken bunca dem seylâb-ı eşki çeşm-i pür-nemde
Benüm bilmem o nahl-i tâze nemden ictinâb eyler

././ ././ ././ ./

Şun pey-â-pey sâğarı sâkî bilürsin dâ'imâ
Jeng-i mir'ât-ı dili cām-ı şarâb-ı nâb açar

///. /./. .///. /./

Bu bey'-gâh-ı gamda hemân şimdi herkesün

Nakd-i sirişki kendüye ancak ma'âş olur

././ ..// ././ ../

Senünle serv olamaz hem-tırâz dâne-i nâz
Uzatma kâmeti ey nev-nihâl-i gülşen-i nâz

././ ././ ././ ././

4220 Düşüp ol şâh-ı hüsnün pâyine hengâm-ı vuşlatda
Recâ-yı dest-bûs eylerdüm amma ah el virmez

././ ././ ././ ././

Kad-ı şimşâduna benzer senün serv-i çemân olmaz
Bu gül-şende hele mânendün ey rûh-ı revân olmaz

(././) ..// ..// ..// ../ (//)

99^b

Harf-i 'illet gibi yanında 'adû-yı menhûs
Eyledi kadrini nâkış o perînün efsûs

(././) ..// ..// ..// ../

Kendünün kesb-i yedi olduğına 'ayb itme
Başına her ne tokundiysa hele Ferhâd'un

././ ././ ././ ././

Lisân-ı 'ışkî bilmez nüktetin fehî eylemez yârûn
Ne kuşdur bûlbûl-i şeydâ yanında 'âşık-ı zârûn

(././) ..// ..// ..// ../ (//)

4225 Yâda gelmez mi senün sohbet-i cân-âşubun
Nice 'âşık okısun ağlamadan mektûbun

./// ./// ./// .///

Gözümden şakınur oldum q māh-ı 'ālem-ārāyı
Belā-yı 'ışkı gör kim kendü kendüme rakīb oldum

/./ /./ /./ /./

Bey'-gāh-ı gamda böyle harca sürmezdi beni
Baksa rüy-ı zerdüme ol dil-ber-i sîmin tenüm
Ey Nahifî bir şeh-i hüsne kul olmak Rûmda
Belki yegdür taht-ı mülk-i Mısr'a sultân olmadan

/./ /./ /./ /./

Çeşmüni ālûde-i kühl-i tegāfûl eyleme
'Āşık-ı bîmāra āfet üzre āfet olmasun

4230 Gam yeme bir gün irersin vaşluma dîrsin baña
Mev'id-i vaşlun şakın rûz-ı kıyâmet olmasın

/// ./// ./// .///

'Ahd itmiş idün lutf-ı visālün dil-i zāra
Ol va'deye mahşerde mi incāz kılursın

/// ./// ./// .///

Kurbānı olduğum baña şāfî cevāb vir
Zahm-ı derün-ı 'āşıka tîmār ider misin

/./ /./ /./ /./

Sürme-i hasretle dünyâyı gözüm görmez olur
Bir nefes karşumda ol āyîne-ruhsār olmasa

// . /. . // . / .

Haṭ geldi şanma ey yüzi gül-rüy ālūne
Bir perde çekdi baḥt-ı siyāhum cemālūne

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

4235 Ağlarum ruyımı ḥāk üzre sürüp āb gibi
İnlerüm mihnet-i hicrānla dolāb gibi
Nice mānend-i şādef sīnemi çāk itmeyeyüm
Çıkdi destümden o meh gevher-i nā-yāb gibi

// . /. . // . / .

Ağyāra benzedür mi o meh mübtelāları
Bi-gānelerle bir mi görür āşināları

/.// /.// /.// /.//

Rūzgārūn sillesinden olmak istersen meyin
Pür-ḥurūş olma hevā-yı nefis ile deryā gibi
Lafz-ı bī-ma'nī gibi her meclise itme dūḥūl
Kendūni gözden nihān it nūkte-i ma'nā gibi

Metāli'

// . /. . // . / .

4240 Terk eylemem ḥaṭ-āver olursa o māhumı
Haṭt-ı şerīf ile severüm pād-şāhumı

/.// /.// /.// /.//

'Āşıkı ārāyış-i fitrāk-i cevır itme yeter

Terki lāzımdur saña ey şeh-süvārū el-hazer

././ ..// ././ ,..//

Dinilse çeşmine nergis o mest-i nāzūn eger
Lisān-ı hālile dir gamzesi ve "fīhi nazar"

././ ..// ././ ..//

Kebūter-i dili itdi esīr-i pençe-i nāz
Toy avladı beni şahīn bakışlu bir şeh-bāz

//. ///. ///. ///

Fikr itmededür heybetini Beyt-i Hudānūn
Bī-hūde degül ditredügi kıble-nümānūn

(/././) ..// ..// ..// ..// (//)

4245 Bülbul ağlar başı üzre gözi yaşın dökerek
Şāh-ı gül haste olup varise çıkardı çiçek

(/././) ..// ..// ..// ..// (//)

Çekdürüp çille-i derd ü gam-ı 'ışkın her an
Ādemi zor ile meftūn ider ol kaşı kemān

(/././) ..// ..// ..// ..// (//)

100^a

Varmadum hayli zemāndur o dürr-i vālāya
Bir şakīl oldu sebab-i fāsıla-i Kibrāya

////. ////. ////. ////.

Leb ü la'lünle dendānūn düşelden bahr-ı 'ummāna
Delindi incünün bağı 'aceb reng oldu mercāna

((.///) ..// ..// ..//

Sensüz ey ruhları gül lebleri mül

Kamış işkencesidür 'aşıkā ney

///. .///. ./// /
(///. .///. .///. ./)

4250 Ey Hālīk-ı yektā-yı 'adīmü'l-eşbāh
Cüyende-i lutf u keremün bende vü şāh
Maḥrūm ola ḥāṣā dūr-i iḥsānundan
Bir kul ki diye sīdk ile Allah Allah

ez-Hilyetü'l-Ebrār

/./ /./ /./ /./

Pertev-i ḥüsn ile o nūr-ı ilāh

Oldı şikest-āver kandīl-i māh

Muşḥaf-ı ḥüsninde anun bī-gümān

Ya'ni ki ḥatm olmuşıdı ḥüsn ü ān

Aḥsen idi şöyle o ra'nā-şiyem

Eyler idi ḥüsnine Yūsuf ḳasem

4255 İtmese ḥurşīd ruhundan ḥicāb

Böyle kızarmazdı ruh-ı āfitāb

Levḥa-i sīmīndür o ṣadr-ı ṣafā

Sūre-i iḥlās yazılmış ānā

Kandesin ey şāh-ı 'azīmü'l-kemāl

Kande Nahīfī-i perīşān makāl

N A H L İ :

İstanbulî Mahmud Çelebi. Bin altmış senesinde
nahl-i vücudın tünd-bāl-i ecel berkende itdi.

./// ./// ./// .///

O yārūn h^vāba vardı çeşm-i mesti şanma nāzından
Murādı rāhat olmakdur biraz halkūn lisānından

N A H L İ :

Tekfurtağında mahkeme kâtibidür.

ez-Lisān-ı Cānāne

///. ///. ///. ///

Bahş eyleseler sırr-ı latîf-i suhenümden
Bir noktayı tahkîk idemezler dehenümden

4260 Gül-zār-ı ruhumda ser-i mū yok eşer-i hat
Bilmem ne biter şā'ire vasf-ı çemenümden

N E D İ M :

İstanbulî Mehmed Efendi. Müderrisîn zümresinden.
Bin seksen bir senesinde nedîm-i bezm-i ilāhî oldı. Divān-ı
belāgat-āsārından müntehabdur⁽⁶¹⁾.

(61) Seyrek-zāde tez. 'de Rüşdî'nin düşürdüğü bir tarihe atfen vefatı-
nın H. 1080 yılında olduğu ve Mecmu'ası bulunduğu kayıtlıdır. Bak.
"Nedîm"

././ ..// ././ ./

Nigāh-ı mūmtenī' ey reşk-i āfitāb sānā
Fūrūg-ı dīdeden olsa eger likāb sānā
Dil-şikestemüzün alduñ āhını ey zūlf
Sabādan oldı şanursun bu pīç ü tāb sānā
Murādı 'aks-ı ruḥun sīnesine çekmekdür
O yüzden eyledi āyīne intisāb sānā

././ ..// ././ ./

Bu nev-bahārda bir neşvedür garaż ancak
Egerçi sohbet-i mey sākiyā dimāğ ister

././ ..// ././ ./

4265 Çemende gonce ider ḥande bülbul-i zārā
Bu şīveyi 'aceb ol sāde-dil vefā mı şanur
Cihānda bir yer arar 'ıyş içün Nedīm-i zār
Bu cā-yı mihneti bezm-i tarab-fezā mı şanur

//. .//. .//. .//

100^b

Merhem-zen olan dest-i Mesīḥa daḥi olsa
Zahm-i dilümüz kābil-i blhbūd degüldür
'Ahdin meger ol şūḥ şikest itdi Nedīmā
Bu şīve bize şīve-i ma'hūd degüldür

//. .//. .//. .//

Naz eylese 'uşşāka eger nāza tıyurmaz

Lutf-ı nıgehin çeşm-i füsün-sāza tıyurmaz

4270 Tenhāda açar sırrını ağızara o āfet
Neylerse ider 'āşık-ı ser-bāza tıyurmaz

./// ./// ./// .///

Neden āzürde oldun nāzeninüm bī-sebeb bilmem
Beni öldürmege lāzım mı tā böyle gāżab bilmem
Gönül bir iztırāb-ı gāyret ammā mest-i nāzumla
Bu demde cām-ı şahbā gibi kimdür leb-be-leb bilmem

/./ /./ /./ /./

Dag dāğ-ı ye's-i vaşlam şu'le-zār-ı hasretem
Lāle-zār-ı āteş-istārihevā-yı hasretem

./// ./// ./// .///

Kabā-yı sürhile olmuş bir āteş mihr-i rahşānum
Bahāneyle cihānı yakmak ister şah-ı hūbānum

///. ///. ///. ///

4275 Tefsīde-i tāb-ı nıgehüm eşk-i terüm yok
Hākister-i mahz itdi mahabbet şererüm yok
Hāl-i dil-i güm-geştemüzi sorma Nedīmā
Dilden dīnile(?) bād-ı sabādan haberüm yok

///. ///. ///. ///

Derdün nedür gönül saña bir hālet olmasun
Sad el-hāzer sevdüğün o āfet olmasun

Dünyāya oldu velvele-endāz rest-hīz
 Gül-zāra 'azm iden o sehi-kāmet olmasun
 Gelmez o şūh meclise aḡyār gelmese
 İster ki 'arz-ı hāle dahi fırsat olmasun
 4280 Gāhī nigāh-ı nāza da vir ruḡsat-ı niyāz
 Nāz itmemek niyāza da bir 'ādet olmasun
 Şāyed eṣer ide nefes-i āteşini hep
 Söyleñ Nedīm-i zār ile germ-ūlfet olmasun

 ./// ./// ./// .///
 Fiḡān kim dāḡ dāḡum hāl-i rūy-ı 'anberinünden
 Ne hindūdur ki gitmez tāb rūy-ı āteşinünden

 (//.//) ..// ..// ..// ..// (//)
 Tāb-ı ruḡsārını görsem idemem āh ü enīn
 Āteşi āteş ile 'aşık idermiş teskin

 /.// /.// /.// /.//
 Bir siyeh mest cünūn eyler Nedīmi 'ākıbet
 Sende ol çeşm-i mükeḡḡal ol nigāh-ı Hāşimī

 /.// /.// /.// /.//
 4285 Mest-i nāzum bağlamış çeşm-i şikār-endāzını
 Meyl ider her gördüḡi şayda bilür şeh-bāzını

Rüba'î

// // . // . // . //

Bir katre ki rîzân ola müjgân-ı terümden
Bir lem'adur ol şu'le-i dâğ-ı cigerümden

Memnûn-ı eșer itmedi bir kerre beni hayf
Âzürdeyüm âzürde du'a-yı seherümden

N E D İ M :

Zümre-i müderrisinden. Mülakkab-zâde.

./// ./// ./// .///

Hezârı şanmañuz h^vâbide zîr-i bâle minķarın
Hayâl-i ğonce-i sîr-âbun istișmâm içün şaklar
Dil-i bîmaruma hiç hisse virmez subh güyâ kim
Şeker-h^vâbın hemân ol gözleri bādām içün şaklar

4290 Senüñdür 'âkıbet ey dîde-i ter dildeki hünâb
Ki humlar bādeyi pinhân itse cām içün şaklar

// . // . // . // . //

101^a

Zāhid ölüñ gider ğam-ı havz-ı bihiştten
Biz bir kadeh şarābla def'-i ğam eylerüz

// . // . // . // . //

İrdi müjen hadîsi zebân-ı senāna dek
Gitdi kaşun havādiği gūş-ı kemāna dek

././ ..// ././ ././

Tutar göbek borusı genceyi görindükce
Şikāf-ı pīrehenünden o gül gibi nāfun

Topukların göricek mest olup şafāsından
Pā-pūş gibi açılup kaldı ağızı haffafun

4295 İçinde bir gümüş āyīne cilve itmeyicek
Nedür şafası Nedīma kabā-yı zer-bāfun

//. /./ .//. /./

Zülf ü külāhı virdi hālel mağrib-i fese
Çeşm-i kebūdı saldı akın mülk-i Çerkese

Gülmiş hat-ı siyeh ruḥına bi'llāh ey gönül
Semmür hoş yakışmış o gül-penbe atlasa

/./ /./ /./ /./

Geçmem ol gülden gül-āb almazdan evvel müyümün
Herbiri inbik-i zehr-āb olsa müjgānum gibi

Piç piç oldu kalem gelmezdim ta'bire hayf
Vasfı ol giysuların ḥ^vāb-ı perīşānum gibi

N E R G İ S İ

Nergis-zāde Münşī Mehmed Efendi, Rūmeli Kuḫātın-
dan. Bosna'da vücūda gelüp Kaf-zāde Fā'izi merhūmdan mülā-
zim olup Sultān Murād-ı Rābi' sefer-i Revān'a revān oldukda vākā-
yī'-nūvīs olup Geğbüze'de atdan düşüp nilüfer-i cūy-ı şuf-

ran olmışdur. Fev̄tinün tārīhidür. ۱۰۴۴ نرکسی به اوله رحمت

"Ah bin kırk dörtdē gōçdi Nergisī

Velehu نرکسی به اوله رحمت

"Nergisī'ye ola rahmet

./// ./// ./// .///

4300 Yanardı nār-ı ğamla cism-i şad-pārem kebāb-āsā

Egersakkā-yı dīde dökmeseydi eşki āb-āsā

Çekemez şehd-i la'lünden süveydā-yı dil-i 'āşık

Ne denlū men' olunsa cān atar yine zūbāb-āsā

Tokundukca hayāl-i ebruvānūn rīşte-i cāna

Fiğān eyler dil-i şūrīde derdinden rebāb-āsā

/./ /./ /./ /./

Hem-nişīni her kimūn bir māh-ı mihr-endām olur

Gicesi kadr olur anūn gündüzi bayrām olur

Fülk-i dil kalmaz kenār-ı baħr-ı ğamda Nergisī

İrişür 'ummān-ı vasl-ı dil-bere eyyām olur

././ ././ ././ ././

4305 Vücūd-ı zārūma kıydum ğamūn niħan iderek

Bulam mı derdüme çāre 'aceb fiğān iderek

Ne denlū hāk-nişīn olsa ğāh olur 'āşık

Firāz-ı 'arşa çıkar āhı nerdübān iderek

../. / ..// ../. /../

Ne künc-i dār-ı şifā var ne iltifat-ı tabīb
Marīz-i pister-i 'ışkām devā nedür bilmem

///. /../. .///. /../

Āgūşa ebr-veş çekebilsem o māhumı
Ta evc-i āsumāna atardum külāhumı

N Ü Z H E T İ :

İstanbulī Eyyüb Çelebi. Bīn seksen senesinde dünyā-
nın ğamın nüzhet-i 'ukbāya tebdīl itdi. Güftār-ı nüzhet-nümü-
nından nümünedür.

///. /../. .///. /../

Dāmen-keş olma ey gül-i ter 'andelībden
Sen şāhsın şakın şakın āh-ı ğarībden

101^b 4310 Kenđün Kelīm-i Tūr-ı mahabbet şanur gören
Gördükce rüy-ı lutfı o büt dil-firībden
Mā'ī kabādan fark idemem mest-i şevk olup
Ol rüy-ı tāk-nāki gül-i şīşe-zībden
Germ ihtilāt olup ğam-ı derdünle Nüzhetī
Āzāde oldı feyz-i devā-yı tabībden

N E S İ B :

'Uşşakī-zāde.

/./ /./ /./ /./

Eylemez sūz-ı derūnı 'āşık-ı teskīn hat
Āteşi bir şu'le eyler belki cānā hār u has

N E S İ B :

Konevî. Es-seyyid Yūsuf Efendi. İstanbul'da Yeñi-
kapı Mevlevî-hānesi şeyhî olup biñ yüz yigirmi altı senesin-
de semā'-zenān-ı tekye-gāh-ı 'adne gitdi.

/./ /./ /./ /./

'Arz ider cānāna geh ruh gāh kākül gösterür
Gül-şen-i hüsnine geh gül gāh sünbül gösterür

4315 Bezmi eyler ğıpta fermā-yı gül-istān-ı İrem
Tab-ı mül-i ruhsār-ı dil-sūzun ki gül gül gösterür
Ol perî-peyker dimiş biñ nāz ile insāf idüp
Cevrūme yokdur Nesīb-āsā tahammül gösterür

././ ..// ././ ..//

Kaçan ki nāz ile o şūh cāme-h^vāba girer
Döner o mihr-i dırahşāna ki sehāba girer
Ufukda zāhir olur san ki şubḥ-dem hursīd
Kenārūmda o mihr-i hüsn ki āba girer
Fiğanūna tīg-i sitemle a kāfir-i bed-kīş
Şehīd ider beni zu'mınca çok sevāba girer

./// ./// ./// .///

4320 Dil-i şāfı kuyūd-ı dehrile endūh-gīn olmaz
Midād-ı tīre tağyīr-efken-i tab'-ı nigīn olmaz
Nigāh-ı 'ākībet-bīnāna uymaz çeşm-i zāhir-bīn
Ki her bir şīşe-pāre san'at ile dūr-bīn olmaz
Nola ehl-i riya 'uşşāk-veş āh eylemezlerse
Musavver bülbul-i şeydāda feryād ü enīn olmaz

(/./) ..// ..// ..// ..// (/)

Derdi her bü'l-hevesūn 'ışk ile efzūn olmaz
Her hevā-pīşe hem-efsāne-i Mecnūn olmaz

Hālsüz kāl ile 'irfān-ı Hūdā girmez ele
Mālihulyā ile müflīs kişi kārūn olmaz

4325 Pāy-māl olmağ ile ehl-i dil olmaz nākış
Hāke düşse yine kadri güherūn dūn olmaz
Mahz-ı şūretle Nesībā olamaz zāt nefīs
Dūr olur sāhte ammā dūr-i meknūn olmaz
Hūsn-i hulk olmaz imiş hōy-ı rūy ile tebdīl
Müşg-i ezfer yine bir dahī dönüp hūn olmaz

// .//. .//. .//

Devlet-serāyı pek tez olur āşiyān-ı būm
Ehl-i dilūn derūnını vīrān idenlerūn
Benzer binā-yı mescide māl-i harām ile

Ahvālî imtinān ile ihsān idenlerün

/./ /./ /./ /./

- 4330 Pota-i dilden fenā iksirintün hāsiyyetin
Āteş-i 'ışk ile-bir cūş olmayınca bilmedüm
Nağme-i " فـرـوا الـلـه "un makām-ı remzini
Her bün-i müyumda sad gūş olmayınca bilmedüm

(/./) ..// ..// ..// ..// (/./)

102^a

Bir füsündür ki alur sihrile halkun hūşın
Hırz-ı cān şanma fenānün direm-i mağşūşın
Rif'at-i sahte erbābı olur hāk-nişin
Noldı gör nize mekân itdi süvārün dūşın
Müft ber-kār görünmez gamı def' itmez eger
Bāde 'ayyāşların almasa nakd-i hūşın

/./ /./ /./ /./

- 4335 Dest-i düşmen gül-şen-i hüsnünde gül-çin olmasun
Hāra ruhsat bağ-ban-ı nāza āyın olmasun
Reşkden rahş-ı felek hurşīdi hāk-endāz ider
Āfitābum cilve-gāhūn hāne-i zeyn olmasun
Çok zemāndur āşiyān-ı sīneden āvāredür
Mürğ-i dil nahcīr-i dām-ı zülf-i müşkīn olmasun

//. //.. .//. //.

Serv-i sehī yanında meh-i nev kıyās ider

Ol mū-miyān-ı serv-kaddūn hañçerin gören

Olmaz mey-i āb pota-i gayretde reşkile*

Bigāneler dil-ber-i sīmīn-berin gören

4340 Baht-ı siyāhına niçe dāğ olmasun Nesīb

Nāgāh rūy-ı dil-ber-i haṭṭ-āverin gören

././ ././ ././ .../

Hoşā o haste-i cāndur gelū-yı hicrāne kim

Tabīb-i çāre-geri bī-vefā bir āfet ola

///. ///. ///. ///

Nev-rūzda çūn baṇa ṣabā nağmeler ile

Ey gonce-leb açdı seni mutrib nefes itdi

///. ///. /// /

Cām-ı nāzūķi be-dest eylersin**

Peymāne-ārā mey şikest eylersin

Āhir elem-i hecr-i ruḥunla kāfir

'Uşşākunı ḥurşīd-perest eylersin

N E Ş Ā T Ī :

Edirnevī Mevlevī Şeyhi Ahmed Efendi'dür. Bīn
seksen beş tārīhinde ğam-ı dünyāyı neşāt-ı 'ukbāya teb-
dīl itdi. Fevtine Derviş Fasīh'ün tārīhidür:

نشاطي كيمكيا، ايلدى عزون احبائي ۱۰۸۵

"Neşātī gıtmekile eyledi mahzūn aḥıbbāyı

* Bu beyitte vezin tutmuyor. ** İlk iki mısradā vezin tutmuyor.

Dīvān-ı meserret-āsārından nuḥbedür⁽⁶²⁾ .

ez-Kaşāyideş

././ ././ ././ ././

- 4345 Gel ey bihīn güher-i kār-hāne-i tekvīn
Akıt firāk ile gözden cevāhir-i rengīn
Hücūm-ı ḥasret ile kan taşub derūnundan
Kenār-ı çeşmūni laḥt-ı cigerle kıl tezyīn
Olursa hūn ile ser-şār ḡonce-i kalbūn
Yine şafā ile ol gül gibi küşāde cebīn
Bürehne-ser mi degülsin şabāḥ-ı maḥşerde
Serūnde şem' gibi olsa efser-i zerrīn
Firāz-ı evce de çıksān mīşāl-i tīr eger
Yine ider seni bir gün zemāne ḥāk-nişīn
- 4350 Sütūn-ı ḥayme gibi rāst o kim olmış
Bu ḥākdān-ı fenādan çü ḥayme dāmen-i çīn
Yeter bu 'ālem-i ḥākīde üstūh^vān-ı çīnī
Hümā-yı fikrūnī kıl rū-be-rāḥ-ı 'ılliyyīn
Zehī sa'ādet-i şāḥ-ı rūsūl ki olmadadur
Hemişe nāsiye-sā ḥüsrevān-ı rüy-ı zemīn
Şeh-i melā'ike 'asker ki taḥtīdur eflāk
Sezādur olsa güneş ānā bālīş-i zerrīn

(62) Seyrek-zāde tez.'de şairlikte iyi bir üstad olduğu ve vefatına Rüşdī'nin şu tarihi kayıtlıdır: ١٠٨٩ بزم کلزاری نعیم اوله نشاطی به مقام
Ali Emiri nüshasında ise vefat tarihi H. 1089 olarak gösterilmiştir.

/././ /././ /././ /./

102^b

Mihr ü meh şanma be-sad nukl-i kevākib ber tabak
Devr ider bezm-i felekde iki sāgar rūz u şeb

4355 Mihr ü mehden havf ile iki gedū bend eyleyüp
Bah-r-i hayretde felek olmuş şināver rūz u şeb
Mihr ü meh şanma melā'ik nūrdan revzen açup
Ravza-i cennet nazarın seyr iderler rūz u şeb
Mihr ü meh gibi o vālā ravzada rahşān olup
Zib-bahş olmuş kanādīl-i mücevher rūz u şeb
Mihr ü meh feyzā cenābūndan recā-yı feyz ider
Yazmağa na'tun Neşātī-i senā-ger rūz u şeb

///. /./.. .///. /./

Dest-i zaferle rahşūna ur dā'ima hınā
İtsün ko hūn-ı düşmen içinde şināveri

4360

Şemşir-i āb-dārı ki durmaz niyāmda
Bir cūydur ki gül-şen ider akduğı yeri
Encüm gibi sipāh-ı 'adūv nā-bedīd olur
Zāhir olunca zer-'alem-i mihr- peykeri
Āsūde kıldı bahr u beri fitneden nola
Āvīze olsa küngüre-i 'arşa hançeri
Bir hamleye getürse tākat-giriz ide
Rūyın ten olsa haşmun eger cümle leşkeri

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Dil ki sevdā-zede-i t̤urra-i m̤üşk-āsādur
H̤un iden derdile bī-çāreyi ol sevdādur

4365 'Ak̤l̤ı zencīr-i be-pācū gibi şahrāya salan
Serv-kāmet yine b̤ır şūh-ı perī-simādur
Şafak-ı şerme koyun m̤āh-ı nevi sākīnūn
Şu'le-i meyle benānında olan h̤ınnadur
Dīde-i terde hayāl-i ruh-ı zibā yaraşur
Gūyiyā şīşe ile iki gül-i ra'nādur

../.// ..// ../.// ../

Şemīm-i h̤ulķı mu'at̤tariken dimāğ-ı cihān
Ġubār-ı reh-gūzeri sürme-i Sıfāhānī
Hevāyı şa'sa'a bār-ı zemīni gül-şen ider
Çekince 'arşa-i rez̤m içre t̤iğ-i berrānī

4370 Göreydi cünbiş-i rezmin miyān-ı ma'rekede
Tutardı havfile lerze dil-i nerīmānī

ez-Ġazeliyyāt

../.// ..// ../.// ../

Nedür bu t̤āb ki virmiş şarāb-ı nāb saña
Bakınca hayra olur çeşm-i āfitāb saña
Şabā mıdur dokunan zūlfine yahud şāne
Nedendür ey dil-i şeydā bu ıztırāb saña

// . /./ .//. /./

'Āşık olurdı fikr-i leb-i yārdan cūdā
Olsaydı āb gevher-i şeh-vārdan cūdā
İtmiş sevād-ı hatt-ı ruhın dilde cilve-ger
Dā'im duhānı eylemeyen nārdan cūdā

// . /./ .//. /./

4375 Bak zīr-i turradan ruhına la'lin it hayāl
İnkār olur mı bāde ile zevk-i mäh-tāb
Kābil midür bu tābiş-i nūr-ı cemāl ile
Ol āfitāb-ı hüsne getürmek nigāh tāb

// . // . // . //

Çekdücce mey-i nāzı o çeşm-i siyeh mest
Bir āfet olur 'āleme her bir nigh-i mest

./// ./// ./// .///

103^a Olur tīr ü kemān gül-şende kaşd-ı bülbul-i zāra
Şabādan kim ola şāh-ı gül-i ter rāst-gāhı geç

/./ /./ /./ /./

Bī-şafā-yı 'ışk olup bī-derd-i yār olmak da güc
Bir siteḡ-ger āfetün cevriyle zār olmak da güc

// . /./ // . /./

4380 Ruhsārun üzre zülfün pür pīç ü tāb göster
Çün hāle her hamında bir mäh-tāb göster

Olsun ol iki şemşîr cevher-nümâ-yı behcet
Ebrûlarunda gâhî çîn-i 'itâb göster

///. //.. .///. './.

Hâl-i siyeh miyân-ı devâ be-rûy-ı yârda
Şeh-bâz-ı hüsndür ki per açmış şikâr arar
Çengâl-i zülf-i pür-ham-ı müşkîn kemend ile
Çâh-ı zekanda delû dili turma yâr arar

///. //.. .///. './.

Hûn-ı şafaqla mihri giriftâr şerm idüp
Dâ'im derûna âteş uran reng-i rû mıdur

4385 Gül-şen midür kenâresi olmuş benefşe-zâr
Ruhsâr-ı âl ile o hat-ı müşk bû mıdur

./.. ./.. ./.. ./.

Remzden hâlî degül nakş-ı cemâl-i dil-rübâ
Hatt-ı la'li bir mu'ammâdur ki şeftâlû çıkar
Gamzesin mestâne seyr it kılma cāmından su'âl
Kühl-i çeşmin kıl temâşâ sürme-dânın kim bilür

./.. ./.. ./.. ./.

Muydan ince miyân-ı çeşm-i fettânım mıdur
Rişte-i bārûn mı yârûn* cānım mıdur
Destine mir'at alup bakdukça rûy-ı pâkine
Dirmiş ol âfet Neşâtî dahi hayrânım mıdur

* Eksik heceler vardır.

///. //.. .///. //.

4390 Çeşmümde 'aks-i hançeri mestür giryede
Güya derün-ı âbda mâhî nihân olur

./.. //.. //.. //.

Süziş-i dil 'aşıkun derd-i serinden bellüdür
Nev-bahâr-ı 'ışk gül-berk-i terinden bellüdür
Başka bir hâlet virür ebrûların çîn eylese
Tig-i pür-tâb-ı melâhat cevherinden bellüdür
Kaşdı 'uşşâka sitem mi iltifât bu mîdur
Bir nigâh-ı gamze-i nâz-âverinden bellüdür
Ketm-i râz eyleser de 'aşık Neşâtî-veş yine
Zerdi-i ruhsârile çeşm-i terinden bellüdür

./.. ..//. //.. ..//

4395 Yem-i mahabbete şalduğ ten-i şikestemüzi
Bu tahta-pâre ile bir kenâre dek giderüz

(./..//) ..// ..// ..// ..// (//)

Hançer-i gamzenî vaşf itse Neşâtî gâhî
Ser-i kilkinde mürekkeb yerine kan buluruz

///. .///. .///. .///

Hâl-i dili ne yâr u ne ağıyarile söyleş
Ferhâd-ı belâ-keş gibi küh-sâr ile söyleş
Güş it cereyanında olan sayt u sadâyı

Var gül-şene cūş-ı dili enhārile söyleş

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Süzilür gökde hümā olsa da lā-būd turmaz
Mürğ-i dil saydına çeşmün iki şeh-bāz ancak

4400 Nedür ol serv-nümā kaddile āheste hıram

Perveriş-yāfte-i bāğçe-i nāz ancak

././ ..// ././ ././

Neşātiyā keder-i keşf-i rāzdan ğayri
Akan bu dīde-i terden demün nesin gördün

//. .//. .//. .//

Ağyāra uyup kūyūnı gavğāyile geçdük
Rāz-ı dili bīgāneye ifşā ile geçdük

//. .//. .//. .//

103^b Çak böyle neden yāra durup gögsünü germek
Var ise yakındur senün ey mihr zevālün

//. .//. .//. .//

Çözmiş yine gül-şende sabā bend-i kabāsın
Bildüm yoğımış goncede ibrama tahammül

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

4405 Gösterür miydi niçe 'ālemi çeşm-i cānā

Dil-i 'āşık gibi şāf olmasa āyine-i cām

/./ /./ /./ /./

Dir gören dūnbāl-i ebrūsında hāl-i dil-keşin
Müncemid olmuş serinde tiginün bir katre kan

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Neğamāt itse seher bülbul-i şuride nesim
Gösterür dā'ire-i gülde şabā āhengin

././ ././ ././ ././

Degül hāl-i siyeh taraf-ı leb-i mey-gün-ı dil-barde
O bir hubb-i ferahdur cevher-i cān ile perverde

//. /./ .//. /./

Diller döyer mi bakmağa ol mäh-pāreye
Ruhsat da virse gamzeleri bir nazāreye

//. /./ .//. /./

4410 Efsürdegi gamile olur müncemid çü yah
Bāde gelūda āteş-i seyyāle olsa da

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Gitdün ammā ki kodun hasret ile cānı bile
İstemem sensüz olan sohbet-i yārānı bile

//. /./ .//. /./

Diller kalurdi keşmekeş-i zülf-i yār ile
Ger girmeyeydi bād-ı şabā gāhi araya

././ ..// ././ ././

Bisāt-ı meclisi tayyitdi sākī-i devrān
İrişmedin elümüz sāgar-ı murāda dahi

././ ..// ././ ././

Şeb-i siyehde meh-i hāle-dāra ta'n ider
Siyāh cāme ile gerden ü girībānı

./././ ./././ ./././ ./././

4415 Gönül 'arz itse hālın sen şeh-i hūbāna olmaz mı
Düşüp geh pāyüne geh küşe-i dāmāna olmaz mı

//. /. ./. /.

Mecnūn ki taht-gāh-ı mahabbetde şāh idi
Bāl-i tuyūr farkına perr-i külāh idi
Mecnūn ki rüşenāluğına zulmet-i gamun
Leylā didükce şu'le-i āhı güvāh idi

Rübā'ī

//. ./. ./. ./

Tā ki bu dürüg 'aşıka ey bī-insāf
Çok böyle neden va'de-i teşrife hılāf
Zahm-i dile hergiz komadun bir merhem
Ey şüh-ı sitem-ger koya insāf insāf

N E Ş İ T :

İstanbulî İbrahim Çelebi. Bin toksan şenesinde

fevt oldu.

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

4420 Neşve-i cām-ı mey-i kevseri gördük bilürüz
Ya'ni şahbā-yı leb-i dil-beri gördük bilürüz

N A S İ B İ :

Edirnevî İsmā'îl Efendi-zāde. Kuzāt'dan Halil
Efendi. Bin dört senesinde gencine-i hayāt'dan nasibi kat'
oldı. Güftārından nümunedür.

/.// /.// /.// /.//

Dāg-dār olsa 'aceb mi sīne-i erbāb-ı dil
Gül-sitān-ı derd ü mihnet güllerinden bellüdür

///. //.. ///. //

Ey mest-i cām-ı 'işve nola bī-mecāl isem
Mahmūr-ı sāğar-ı mey-i hicrānūnūm senūn

./// ./// ./// .///

Şabā vaşf-ı ser-i zülfünde gül-zāra güzār itmiş
Anunçūn kend'özin böyle perişan eylemiş sünbül

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Sākiyā bāde getür nūş idelüm Cem'cesine
Biz de bir zevk idelüm dünyede Ādem'cesine

104^a 4425 Buralum pençe-i sührâb-ı ğam-ı devrânı
Zür-bâzû-yı mey-i nâbla Rüstem'cesine

N A S Ū H İ :

İstanbulî Nasûh Ağa-zâde. Zümre-i müderrisinden.
Dîvânından müntehabdur.

./// ./// ./// .///

Mey-âşâmân-ı devlet 'âkıbet mahmûrlardur hep
Sudâ'-ı mihnet-i idbârdan mecbûrlardur hep

//. //.. .///. //.

'Alemden ser-şahîfe-i ruhsâr-ı dil-bere
Ebrû-yı dil-küşâna müferrih keşîdedür

/./ /./ /./ /./

Şanmanûz kim dest-mâlin zîb-i dest eyler o yâr
Silmege eşküm benüm telmîh ider ol şîve-kâr

//. //.. .///. //.

Va'd-i vişâline dil ider ğâyet i'tikâd
La'l-i halâvet-âveri gûyâ 'akîdedür

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

4430 'Âşıkı biz şanem-i ğonce-feminden bilürüz
Dil-beri bâde-perestân-ı ğamından bilürüz
Rûtbe-i girye tırâzân firâk u hecri

O bütün cūşîş-i bahr-ı siteminden bilürüz

/./ /./ /./ /./

Gösterüp rüyını ol zühre-cebîn âyîne

İtdi taḥsîl-i safâ çeşm-i yakîn âyîne

Jeng-dâr olsa 'aceb mi safḥa-i mir'ât-ı dil

'Arz idince ol perî çîn-i cebîn âyîne

N U T K İ :

Yahyâ Paşa-zâde Mehmed Efendi. Eyyüb Kazâsından
munfasıl. Bîn elli sekizde pençe-i gelû-gîr-i ecel nutkını
tutdı (63).

Güftârından nümunedür.

././ ..// ..// ././ ..//

Ne mevsim-i gül ü bûlbûl ne nev-bahârı kalur

Bu kişt-zâr-ı hazânun kalursa hârı kalur

4435 Çemende güllerün erbâb-ı 'izz ü cāh gibi

Geçer o devleti bir kurı i'tibârı kalur

N U T K İ :

Edirnevî. Kuẓâtdan Karakaş-zâde Mehmed Efendi.
Bîn elli yedide dem-beste oldu.

(63) Seyrek-zâde tez.'nin Ali Emîrî nüshasında "Eş'ar Mecmu'ası"
olduğu kayıtlıdır. Bak. "Nutkî"

//. /./ .//. /./

Bülbül bu sūz-ı hasretile nālišūn nedür
Oldūn karīn-i ğonce daḥi h^vahişūn nedür

DERVİŞ NUTKİ :

Mevlevī.

./// ./// ./// .///

Göreliden tāb-ı rūyūn mihr-i enver dāğ ber-dildür
Tuyaldan būy-ı zūlfūn 'ūd u 'anber dāğ ber-dildür

Olaldan giysuvānūn pīç pīç halka-ber-halka
Kemāl-i ğayretinden dūd-ı mecmer dāğ ber-dildür
Ḥayāl-i ārzu-yı hāl-i ruhsārunla şahrāda
Derūn-ı lāle her dem hem-çü ahker dāğ ber-dildür

NAZMÎ-İ BAĞDÂDÎ :

Müretteb dīvānından nuḥbedür.

ez-Kaşâyides

/./ /./ /./ /./

4440 Eyledi şahn-ı çemen-zārı zümürürd taht-ğāh
Ġalibā oldu yine şāhen-şeh-i, ezḥār-ı gül
Encüm-āsā ğoncelerle gül-sitānı seyr idüp

Hayli revnak virdi gül-zāra süreyyā-var gül
Sensin ol Peyğamber-i āhīr-zamān kim rüyūnı
Görmege müştāk-ı 'ālem bülbul-āsā zār-ı gül
Ārzū-mend-i cemāl-i bā-kemālūn olmasa
Çāk çāk itmezdi ceyb ü dāmenin her bār-ı gül

ez-Gāzeliyyāt

104^b

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Hedef-i tīr-i mahabbet olamaz ehl-i hevā
Kābil-i havsala-i kūze degüldür deryā

4445 Tūr her dem şecer-i 'ışkla ser-sebz olmaz
Dil-i Mūsādur olan Tūr-ı tecellāya sezā

'Āşıkā tahliye-i bāṭın-ı dil lāzımdur
Cām-ı leb-rīz ola elbette konulmaz şahbā

./// ./// ./// .///

Akar hūn-ı sirişk-i çeşm-i giryānum şarāb-āsā
Döner sih-i mahabbetde dil-i zārum kebāb-āsā

././ ..// ././ .../

Piyāle nūşī-i bezm-gāh bāde-i la'lūn
Ne mümkün eyleye bir daḥi ārzū-yı şarāb

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Kahramān-ı nigeḥi 'ālemi eylerdi harāb
Pister-i nāza düşüp olmasa ālūde-i h^vāb

// .// .// .//

4450 Bir mertebe çekdi ayağın bāde ki çarhūn
Yokdur gözine çekmege bir hāk-i reh-i mest
Yeh-pāre degüldür görinenler leb-i cūda
Kırmış felegün şīşesini şahne-i kudret

(//) ..// ..// ..// ..// (//)

Hat gelür rüyına şad-perde olur vuslatına
İdegör tıfl iken ol şuh-ı cihānı der-dest

// // // //

Bāri h^vāb-ı nāzda āgūşa çeksem ol mehi
Rūz-ı rūşende der-āgūş eylemek bīdār güc

..// ..// ..// ..//

Sitem-i cevri felek üstüme bārān gibidür
Çam-ı pey-der-pey-i devrān ise yārān gibidür

// // // //

4455 Encüm-āsā cem' olup etrāfına hūbān-ı nāz
Nāzeninān içre māhum ser-firāz olmuş gelür

// // // //

Sāgar alsam destüme girdāb-ı baħr-ı hūn olur
Gül şokunsam farkuma dāğ-ı dil-i Mecnūn olur

// // // //

Dil-berūn ārāyış-i hūsni metā'-ı nāzdur

Müşteri kālā-yı nāza 'āşık-ı ser-bāzdur

//. .//. .//. .//

İtmezse bāna ol büt nāzında nūvāziş

Bulmaz girih-i rişte-i ğam dilde küşāyiş

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

Turra-i zūlf-i girih-giri perişān itme

Fāş olur 'āleme esrār-ı nihān-ı 'āşık

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

4460 Soyınup fūte ile girsēn eger hamāma

Nısf-ı māha şanasın perde çeker dest-i ğamām

//. .//. .//. .//

'Uşşākı nazar-gerde-i çeşm-i siyeh eyle

Ey āfet-i cānum nigehe eyle nigehe eyle

Āheste sema' ile çıkup 'arż-ı cemāl it

Hurşīdi dahi hāk-ı tekye-gehe eyle

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

Ma'rifet hiç bu zemān cāha müdārā olsun mı

Ehl-i dil lāyık-ı eltāf-ı kibār olsun mı

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

Tügme şanma görinen çāk-i girībānumda

Sīnede hep ser-i sūfār ile peykān kaldı

4465 Bunca gencīne-i eş'ār ile Nazmī dilümüz

Kimse ma'mūr-ı neşāt itmedi vīrān kaldı

N A Z M İ :

Zümre-i kuḫātḫan 'Osḫān Efendi. Bīn ṭokṣan
senesinde fevt oldu.

/./ /./ /./ /./

İtmesün mi çeşmi nāz ehl-i niyāza neylesün
Virmesün ruḫṣat niğāḫ-ı cān-güzāra neylesün
105^a Çeşmine kalsa pür-āşub eylemezdi 'ālemi
Nev-hevesdür ğamzesi icrā-yı nāza neylesün

Çarḫ-ı ser-keş māḫ-ı ḫurşid-i cihān-ārāyile
Saḫa kulluğā yanaşmışdur gün ile ay ile

N A Z M İ :

İstanbulī Mehmed Efendi. Anadolı Kuḫātından.
Bīn ṭokṣan senesinde fevt oldu.

(/./) ..// ..// ..// ..// (/.)

Nazmiyā çek ayağı mey-gedede dillendük
Der-i mey-ḫāneye luṭfile hemān girmeyi gör

//. /./ .//. /./

4470 Bildüm vişāl-i dil-bere māni' vüçüd imiş
Mahv-ı vüçüd māye-i ehl-i şuhūd imiş
'Ālemde ser-beride-i mıkraş-ı 'ışk olan
Mānend-i şu'le bāriḫa senc-i su'ūd imiş
Olma terāne-senc-i gül ey 'andelīb-i zār
'İşk ehli derde māni'-i ğüft ü şenid imiş

//. /./ .//. /./

Ādem bihişt rüyını itmez mi ārzū
Kim dāne dāne ḫālle memlū ṭaraf ṭaraf

//. .//. .//. .//

ḫāl-i siyehin şanur idüm dāne-i maḫşūd
Bilmezlik ile mürş-i dili dāma düşürdüm
4475 Zülfini nikāb eyledi ruḫsārına dil-ber
Açmaz ko şeb-i kadri de bayrama düşürdüm

// .// .// .//

Tek dil-berüm ol Yūsuf-i gül pîrehan olsun
Ya'kūb dilün menzili beytū'l-hazen olsun

/.// /.// /.// /.//

Çin-iebrū kim cebînde girihler bağlamış
Bah-r-i t̄ab-ı belādur itmiş emvācın 'ıyān
Hıttā-i hattun seyahat eylemezdi Hızr dil
Bulsa la'lünde eger āb-ı hayāt cāvidān

ŞEYH NAZMÎ :

Nūri Efendi hulefāsından Mehmed Ağa Zāviyesi şeyhi
Mehmed Efendidür. Bîn yüz on iki senesinde 'āzım-i tekye-
gāh-ı bihişt oldu. Müretteb dīvānından muntehabdur.

/.// /.// /.// /.//

Zevk-i la'lün / 'āşık-ı mehcūr bilmez kim bilür
Lutf-ı keyf-i bādeyi mahmūr bilmez kim bilür

4480 T̄ir-i dil-düz-ı nigāh-ı çeşmüni der-kār kıl
Merhem-i lutfı dil-i rencūr bilmez kim bilür
Sine-i mehcūrdan gitmez hayāl-i rüy-ı yār
Kadr-ı meh-tābı şeb-i deycūr bilmez kim bilür

// .// .// .//

Ebdāl-i Hudā ziynet-i dāğ-ı seri neyler
Erbāb-ı fenā efser-i pür-zīveri neyler

Yetmez mi dil-i pāk güher-i 'ārife mir'āt
Cām-ı Cem'i āyīne-i İskender'i neyler
Bī-pāk gider cezbe ile Ka'be-i vaşla
Meczūb-ı ilāhī himem-i reh-beri neyler

././ ..// ././ ././

4485 Görüp bu feyz-i hevā-yı küşāyış-i çemeni
Zebān-ı bülbul-i şūrīdeden nevā düşmez

/../ /../ /../ ./

Ārzū eyleyeli dāne-i hāl-i yārī
Gāh gelür gāh gider ağızuma mürğ-i cānum

///. ///. ///. ///

Reng-i beşerīden dili şāf-ı güher eyle
Āyīne gibi nīk ü bede bir nazar eyle
Nazmī niçe bir mest-i mey-i zevk-i ğam olmak
Şimdengerü nūş-ı mey-i zevk-i diğer eyle

///. ///. ///. ///

105^b

Bu mey-gedenün rıtl-ı girānı çekilür mi
Bir lutfına bīn kahr-ı nihānı çekilür mi

4490 Yeter taleb irmek hedef-i maksada cā'iz
Bu gerdişün amma ki kemānı çekilür mi

N A Z İ R :

Edirnevī İbrahīm Çelebi. Kuṣātḍan.

// .//. .//. .//

zūlfünle o hāl-i siyehün gül-şen-i hūsne
Mürğ-i dili sayda biri dām biri dāne

./// ./// .//

Gurūr itme efendüm ān-ı hūsne
Ki 'ömri ānīdūr anūn cihānda

N A Z İ R İ :

Selānikī Mehmed Efendi. Rūmili Kuzātından. Bīn
seksen beşde manzūr-ı niğāh-ı rahmet oldu.

// .//. .//. .//

Ruhsār-ı yāri tāze gül-istān şanur gören
'Uşşāk-ı zārı bülbul-i nālān şanur gören
Cām-ı sipihre tāb-ı ruḥı oldu mün'akis
Nūr-ı cemāli mihr-i dırahşān şanur gören

/./ /./ /./ /./

4495 Döndürüp rüy-ı niyāzı çarḥ-ı bī-insāfdan
Devr-i ikbāl-i felek çıkdı derūn-ı şāfdan
Gel Nazīrī kılma sen mir'āt-ı kalbūn münkesir
Rüy-ı lutfı göresin bir gün cemāl-i şāfdan

N A Z İ F :

İstanbulī. Yenīçeri kaleminde kātib.

./// ./// ./// .///

Şebihün itmege ol gamze-i tatar kanlanmış
Ki hısn-ı dil tek ü t̄az hadengünden bedenlenmiş

(/.///) ..// ..// ..// ../ (//)

Tek hemān çin-i cebin görmeyelüm bāri Nazīf
Geçdük ebnā-yı zemānūn bize i'zāzından

(/.///) ..// ..// ..// ../ (//)

Meclis-i mest-i mahabbetdeki rūşen-terlik
Şem'-i kāfūrun ayağından alur pāpūşın

N A Z İ F :

Rūmilinde Tırhala kazāsından Mehmed Efendidür.
Belde-i mezbūrede müfti olup bin yüz altı Muharremü'l-ha-
rām'ında ālāyiş-i çirk-i fāniden pāk oldu. Eş'ār-ı tab'-ı
der-bārından nümunedür.

./// ./// ./// .///

4500 Dem-i hecründe eşk-i dīde-i ālūde hūn artar
Belī fasl-ı şitā geldükce enhār ü 'uyūn artar
O ser-mest āfete gūyā gubār olmuş neşāt-efzā
İderse çeşmini kühl-āşinā mekr ü fūsūn artar
Nola derdünle sāğar-nūş-i bezm-i bī-dili olsam
Nedīm-i şūh ile şevk-i mey-i āteş-nümūn artar

///. /.//. .///. //.

Meyden lebünde feyż-i meserret ziyādedür
Keyfiyyeti bir olsa da lezzet ziyādedür
Bin tîşe-i neşât gezend eylemez āna
Ey dil esās-ı ğamda metānet ziyādedür

4505 Mühlik degüldür āteş-i dūzah anūn gibi
Sūz-ı firāk-ı dūzaha nisbet ziyādedür
Bülbül hezār verd-i tere keşf-i rāz ider
Pervānede gūdāziş-i ğayret ziyādedür

.///. .///. .///. .///.

'İzārında o hūrî-peykerün şanmañ ki kāküldür
Bihişt-i hüsnde āşüfte olmuş saçlı sünbüldür

./.. /./.. /./.. /./.

Rüstem-i ğamzendür ol ceng-āver-ideşt-i każā
Ki ser-i şahş-ı belā-ziynet-ger-i fitrākdür

./.. /./.. /./.. /./.

106ª Safā-yı bezm-i Cem itdük benümle yār ikimüz
Ġarīb-i 'ıyş ü dem itdük benümle yār ikimüz

4510 Ben aĝladum yañılup yazdı mācerā-yı ğamı
Sirişkūmi rakam itdük benümle yār ikimüz

./.. /./.. /./.. /./.

İden 'izār-ı mehi mihr-i rüyuna teşbîh

Miyān-ı bah̄şde vech-i şeb̄h bilmez nedür

///. //.. .///. ././

Gerden be-ṭavḳ-ı zülf-i perişānūnū senūn

Mansūr-ı dest-beste-i fermānūnū senūn

././ ..// ././ ..//

O mest-i şūḥa nigāḥ eylesem niyāz iderek

Hezār nāle vü āḥ eylesem niyāz iderek

///. //.. .///. ././

Sāḡar-şikest-i kevşer olur leblerin gören

Yākūt iderse şikenî la'l-i terin gören

4515 Āmīzeş itdi ābileāteş kıyās ider

Hūy-gerde rūy-ı āl-i hicāb-āverīn gören

Kūḥ-ı ḡamūn ne ḡüne imiş lālesi bilür

'Aşıkklarūn nūmāyiş-i dāḡ-ı serin gören

///. //.. .///. ././

'Arz eyle dāḡ-ı 'ışk gönül serde sīnede

Göster bahārdur yine gül serde sīnede

Sermest-i nāz olup beni itdün çü sīne-çāk

Fāş itdi rāzı neşve-i mül serde sīnede

(/./.) ..// ..// ..// ..// (//)

Şem' kim encūmın efrūz-ı cihān bir er idi

Şu'le-i 'arız-ı cānānı ki gördi eridi

N A Z İ M

İstanbulî. Mûsikî-perdâz Mustafa Çelebi. Kürk-
cibaşı-zâde dinmekle ma'rufdur. Beş kıt'a dīvān tertīb it-
mişdür⁽⁶⁴⁾.

ez-Dīvān-ı nu'ût

(/ (//) ..// ..// ..// ../ (//)

4520 Hızır endişe olup vādî-i ma'nāya refik

'Azın-i rah eyledüm الله ولي التوفيق

Kesr-i şān suhenümdür bilür erbāb-ı füsūn

Şi'rūmi sehven eger bahrile itsem tatbik

Nola taktir-i gül-āb-ı suhen itsem ltmış

Hikmet-i Hak kalemüm lule ve tab'um inbik

Asiyāb-ı suheni kendüme ben döndüricek

Eyledüm harmen-i endişede çok fikr-i rakik

Eylerüm defter-i endişemi itdükce yekün

Rakam-ı menkabet-i zāt-ı şerifin tefrik

4525 Sadr-ı pīra-yı serā perde-i قاب قوسين

Ahmed-i Mürsel o şāhen-şeh-i mülk-i tahkik

Sofra-i kadrine zerrinlügince hurşid

(64) Seyrek-zâde tez.'nin Ali Emîrî nüshasında "Kürkçü" olarak
harekelenmiştir.

Olsa şāyeste meh-i nev ānā sīmīn ibrik
Kehkeşān şanma görüp gerden-i gerdūnı ezel
Şevk-i mihri o şeh-i 'ālemūn itmiş tatvīk
./// ./// ./// .///

Vücūdunla şeref buldı senūn ey mazhar-ı " لولاك "
Kabā-yı قباب قوسین ü serir-i لولاك *
Nigār-ıstān-ı hilkatde Yed-i Kudret'le tasvīrūn
Senūn rūh-ı muşavver eylemiş sûret-ger-i لولاك

4530 Vücūdun fülk-i baħr- lā-yezālīdür ki şalmış fer
Livā-yı لي مع الله ile anda lenger-i لولاك
/.// /.// /.// /.//

Sensin ol kim nüsha-i cūdun debir-i āsumān
Rūz-ı hilkatden beri tahrir eylerdi veli
106^b Pır olup aynun kodı şimdi meh-i nevden dahi
Bitmedi ser-safha-i evvelde satr-ı evveli
Şu'le mäh encüm şerār ateş şafakdur ebr dūd
Matbah-ı in'amunun çarh-ı felek bir mizceli
Sıdkūna Bu-Bekr şahid şahid-i 'adlūn 'Ali
Hilmüne 'Osman şahid şahid-i 'adlūn 'Ali
4535 Çarh-ı bāğ-ı rif'atundan bir hadika mihr ü mäh
İki gül sünbül süreyyā kehkeşandur cedveli
./// ./// ./// .///

Sipihre kurbe zātun oldu hurşid-i cihān-ārā

* Eksik heceler vardır.

Senün zîr-i nigînündür bütün dünyâ vü mâ-fihâ

//. // .//. //

Kâf-ı 'ademde taht-ı Süleyman nihân idi

'Ankâ-yı zātun olmuş iken lâne-sâz-ı kurb

((//)) ..// ..// ..// ..// ((//))

Dürdi-i bâde-i derdün dile şahbâ-yı neşât

Kâse-i bezm-i gamun cânun için cām-ı şabûh

/.// /.// /.// /.//

Mihr ü mâh-ı nev degül kâni' olup bulmuş gînâ

Her seher bir kurb her şeb bir dilim nânunla çarh

./// ./// ./// .///

4540 Gürûh-ı enbiyâ tesbîh-i dūr gibi ser-âmeddür

O tesbîha imâme gevher-i zât-ı Muhammeddür

./// ./// ./// .///

'Aceb mi şafha-i âfakı mu'cizâtı pür itse

O şah her dü-cihâna şunıldı defter-i i'câz

/.// /.// /.// /.//

Ey katar-ı kârvân-ı ümmete feryâd-res

Mahmilinde sūr-ı İsrâfil mânend-i ceres

/.// /.// /.//

Cevher-i zātunla 'âlem bir 'arâz

Âferînişden vücūdundur ğarâz

/../ ../ /../ ../

Sen şeh-i dü-kevn için arz u sema olundu tarh
Saña çekildi bu simat saña döşendi bu bisat

../ ../ /../ ../

4545 Henüz sākī-i gerdūn elinde gerdāndur
Sipihr-i bezm-i gamında olup bilürin ayag

//. /// //. ///

Encümle degül eflāk olmuş yem-i iclālūn
İfrāt-ı telātumdan sad cūş ile kef-ber-kef

//. /// //. ///

Sūz u gūdāz-ı mihrūn bağrum yağı eritsen
Kandil cān u dilde yansun fitil-i 'ışkun
Müjgānların gamundan fevvāreler akıtsun
Her dide-i ter olsun bir sebīl 'ışkun

/../ ../ /../ ../

Mihr-i münir-i hüsnünün lem'ası ahter-i seha
Mah-ı cebin-i pākūn pertevi kevkeb-i süheyl

//. ///. ///. ///

4550 Eczası eger olmasa memhūr kabūlūn
Şirāze-pezir olmaz idi defter-i 'ālem

/// /// /// ./

Vücūdunla zibā bisāt-ı zemān

Kudūmunla ra'nā basit-i zemīn

/./ /./ /./ /./

Huṣe-i 'ıkd-i süreyyā mezra'-ı eflākde

Kışt-zār-ı rif'atünden düşdi hengām-ı direv

././ ././ ././ ././

Melek aşüfte-i reyhān giysü-yı Habibu'llāh

Beşer āvāre-i bûy-ı gül-rûy-ı Habibu'llāh

Nola her 'atsası āvāze-i rūhı fidān olsa

Meşām-ı cānı leb-rîz eyledi bûy-ı Habibu'llāh

4555 Nizār u zerd idüp bükdi belin ham eyledi kaddin

Hilālün iştıyāk-ı tāk ebrû-yı Habibu'llāh

Olur bahşayış-i cirmî 'usāt-ı ümmet itdükce

Şefā'at hürmet-i lutf-ı terāzû-yı Habibu'llāh

107^a

Bin olsa cānum itsem her birin kurbān binlere

Nazīm-āsā fidā-yı kadd-ı dil-cû-yı Habibu'llāh

..// ..// ..// ..//

Ey firūzende-çerāğ-ı harem-i kurb-ı ilāhî

Buldı kevneyn ziyā pertev-i mihrünle kemāhî

Bilürem keffe-i 'ahdünde degül dāne-i hardal

Gerçi tağlar çekemez bende olan bār-ı şünāhı

4560 Ola makbûl şerîfün budur ümmîd-i Nazīm'ün

Bulmaya reng-i fenā reddiyle bu sebz giyāhı

Rüba'î

// . // . // . //

Ey mihr-i münîr-i felek-i کن نیکون
Mâh-ı nev-ebrûna didüm Sûre-i Nûn*

Sevdâ-yı cemālünle Nazîmî eyle
Gûlbank-i zenân silsile cûnbân-ı cûnûn

ez-Ğazeliyyât

./// ./// ./// .///

Nihândur her ser-i dâğumda bir ahker âsar-âsâ
Hele çâk-i giribân eyleyem gör ey gül-i ra'nâ
Âna her bir müjem bir hâr-ı dâmen-gîr iken bilmem
Nice râh-ı hayâlün tayy ider nezzâre bî-pervâ

// . // . // . //

4565 Olmaz mı hâle-dâr mişâl-i meh-i münîr
Mir'ât-ı dil kalur mı o ruhsârdan cûdâ
Hayretle lâl olursam 'aceb mi görüp seni
Olmaz sükûn sûret-i dîvârdan cûdâ

./// ./// ./// .///

Şererler zâhir oldı şanma encümdür sipîhr üzre
Dönüp çarha hilâli saykal-i şemşîr ider meh-tâb
Degül hâle olup mihre 'âşık mecmerin yakmış
Girüp bir halkaya şeb-tâ-seher teshîr ider meh-tâb

* Bir hece eksiktir.

Felek inbik-ı mīnādur görüp encüm kıyās itme
Gül-i mihrun gül-ābın almağa taktir ider meh-

((.//)) ..// ..// ..// ../ ((//))

4570 Kad-ı ham-geşte ile sīneme çeksem yari
Düşmene tır ü kemānile görünsem gec ü rast

//. //.. .//. //

Ebrū-yı dil-firibi ki māhī-i fitnedür
Deryā-yı hüsni cūş idüp açmış kenāra mevc

/.// /.// /.// ./

Hālini şandum miyān-ı ebruvānında görüp
Burc-ı hüsni üzre iki gıysūlī bir seyyāredür

//. //.. .//. //

Gelsün kıyām-ı nāza koparsun kıyāmeti
Kaddün livā-yı 'işve gibi bir 'alem çeker

//. //.. .//. //

Ruhsārın o perī ki hat-āverde gösterür
Māh-ı sipihr-i hüsni siyeh-çerde gösterür

4575 Şanma lebinde ābla ol sāhir cemāl
Sihr ile āb katresin ahkerde gösterür

Her bir hamında zāhir olur bir hilāl o māh
Hüsni ki zīr-i zülf-i mu'anberde gösterür

// . // . .// . //

Çek cām-ı nāzı nergisūne āb ü tāt vir
Mestāne tīg-i ğamzeñe giryeyle āb vir
Ben bülbul-i belā-keşe de var mı niyyetün
Yok mı dehānūñ ey gül-i ter bir cevāb vir
Şāhīn-i zülfe ald^uragör şimdi ey perī
Şanma kebūter-i dil ola her zemān şikār

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

4580 'Āşıkun lāle gibi sūz-ı dilin yakdı firāk
Gül-i hasret olalı dāğ serinden zāhir

././ ..// ././ ././

107^b

Kimi görürse gönül tālīb-i habīb şanur
Cihānda 'āşık olan 'ālemi rakīb şanur
Nigāh iden zekān-i hāl-dārına yārūñ
Çekirdegi görünür nev-reside sīb şanur

// .// .// .// .//

İttihād itse dil-i şeydā 'aceb mi 'ışk ile
Cāmı leb-riz eylesen şahbā ile yek-reng olur
Tā'at-ı Hakdan dili ğafletdür āgāh itmeyen
Reh-revi dūr eyleyen menzilden ekser h^vāb olur

// . // . .// . //

4585 Şayd-ı hūmā-yı 'akla o sayyād āfetün

Zülf ile hālî dām kurup dāne gösterür

././ ..// ././ ./

Idüp sefer çıkarsa bāğa tūğ-ı şāhîsin

'Azîmet itmege sultān-ı gül bahāra bakar

././ ././ ././ ././

Ziyāret eylese hāk-i mezār-ı 'āşıkı ol mäh

Sanurlar nūr kabr-i küşte-i hicrāna inmişdür

Remed incitdi çeşm-i yarı sanman ebruvānidur

Siyeh kühl ile per yanında iki sürme-dānidur

././ ././ ././ ././

Müjem barmak hesabın gösterür seyl-i sirişkümle

O dem kim neyl-i girye dîdemi ümmü'l-kıyās eyler

././ ././ ././ ././

4590 Yine ser-keşlik eyler halka-i tevḥîdde girse

Murād itsem de hem-dest olmağa ol āfet el virmez

//. .//. .//. .//

Ruḥsārunı kāküllerün itse nola mestūr

Hurşîd şeb-i tîrede insāna görünmez

(././) ..// ..// ..// ..// (//)

Cānı cānān ile yek-reng idegör meclisde

Her zemān bir yere tenhā iki hasret düşmez

// . // . // . //

Rūşen-dile virmez keder ālāyiş-i dünyā
Rengīnī-i mey sāgar-ı billūrda kalmaz

// . // . // . //

Seyr eyle hatt-ı la'lin o hūr-ı bihişt-i nāz
Top top benefşeyi leb-i kevserde bağlamış

4595 Feryādı dem-be-dem nola olsa girih girih
Üstād-ı 'ışk nāy-ı dile perde bağlamış

./// ./// ./// .///

Degül şāh-ı nihāl-i gül-bün üzre gonce verd-ter
Çözüp gül-şende destār-ı perişānını düşürmiş

// .// .// .// .//

'İbret aldum seyr idüp tebhāle-i la'l ü lebün
Sun'-ı Hāk ahkerde itmiş katre katre āb cem'

// .// .// .// .//

Bir dūr-i yektā için emvāc şanma olmada
Şerha şerha sīne-i deryā sadepler çāk çāk

// .// .// .// .//

'Arızun mihre cebinün māha salmış sūz u tīb
Her gören ruhsārunı bir güne hayrānun senün

// . // . // . //

4600 Tīr-i gamından ol kaşı yanun çekilmedük
Kullāb-ı cevri ni çeke geldük ne çāre çek

// . /. . // . / . /

Doğmuş meger ki cānib-i mağribden āfitāb
Devr-i ruhunda zūlf-i semen-bū degüldür ol

// . /. . // . / . /

Olmaz delīl menzil-i hāle kāl u kıl
Tevfīkdür bu 'arsada reh-ber ceres degül

// . /. . // . / . /

Bir kerre çarh şīşe-i kalbüm şikest ider
Āzāde-hatır olmağa bir sā'at istesem

. / . / . . // . / . / . . /

Yeter hayāl-i hatı zūlf-i yarı neyleyeyim
Siyāh mağz-ı cününüm bahārı neyleyeyim

4605 Nişār-ı cevher-i hān ol perīye mümkün līk
Kabūl olmayıcak ber-güzārı neyleyeyim

108^a Yetişdi ah o şūha velī yıkıldı gönül
Sefīne buldı halel rüzgārı neyleyeyim

// . /. . // . / . /

Şad-pāre kıldı sīnesini sīnemüz gören
Mir'āt-ı ğayra bakmadı āyīnemüz gören

. // . // . // . //

Hüner levh-i dile nakş itmedür tasvīr-i cānānı
Kurı sūret yazup dīvāra ey Bihzād neylersin

././ ..// ././ ./

Cihān harāb girişme sipāh-ı çeşmünden
Fiğān tegāfūl gemzenden āh çeşmünden

././ ././ ././ ././

4610 Nizār olmakla pīrān meşk-i tīr-i āhdan geçmez
Ham olsa kām̄eti dirlerkemān-ı imtiḥāndur bu
Ser-i bām-ı gelūya çıkmāğa 'azm eyledi āhum
Tenümde üstüh^vān zannitme yer yer nerdübāndur bu

././ ././ ././ ././

Ser-i kūyında çokdan hāk olurum havfūm oldur kim
Şabā toz kondura nā-geh o zūlf-i çīn çīn üzre

//. //.. ///. //.

Geh girye eyledüm ğam-ı 'ıṣkunla gāh āh
Bākī henüz o āb ü hevā dilde vü dīdede

//. ///. ///. //

Makṣūd der-āġuṣ ise başdan geçüp ey dil
Pīrahen-i dil-dār gibi terk-i ser eyle

4615 Her bir müjemi şam-ı vişālinde o māhuñ
Ey dīde rek-i h^vābuma bir nişter eyle

//. //.. ///. //.

Bir bir lebinde ābla zannitme eylemiş
Harf-i vefāyı da o cefa-cū girih girih

./// ./// ./// .///

Diler 'ö_zrin nice evzâ'-ı küstâhâned_{en} sonra
Felek ma'kûs devrinden döner ammâ ne_{den} sonra

///. //.. ///. //.

Fermân-ı 'ışka virdi boyın kumrî-yân görüp
Bir serv-inâzşevkine tavk-ı rızâmuzu
Rahm itdi rûy-ı zerdümüze kalb-i saht-ı yâr
Gösterdi 'ışk-ı seng-i rûbâ kehrübâmuzu

././ ..// ././ ././

4620 Hilâl şanma diküp menzile nişânumuzu
Sipihre eyledün âvihte kemânumuzu

Rûbâ'î

///. ///. /// /

'İyd oldu bütan ziynet idüp endâmın
Öldürmededür 'âşık-ı bî-âramın
Bûs eylediler dîdelerin hande-künân
Şekkerlediler birbirinün bādâmın

N A ' T İ :

Gelibolılı Mehmed Efendi. Tekfurtağı müftisi. Bîn
t_oksan senesinde cāmî'-i dāru'l-bekāya na't-h^vân oldu. Gūf-
tārından nuḥbedür.

./// ./// ./// .///

Beni çokdan helāk eylerdi cānā nāle vü āhum
Ecel mürğın remide eyler amma āh cān-gāhum
Saṇa te'gīr ider sūz-ı derūnum bir gün elbette
Çıkarma göklere ey mäh āh-ı seher-gāhum

4625 Bu bağ-ı pür-fitende Na'tiyā bilmem ki bir kerre
İrişmez mi o naḥlūn miyvesine dest-i kūtāhum

N İ ' M E T İ :

Bursavī Nakīb-zāde es-Seyyid Ni'metu'llāh Efendi.
Burūsa Mahkemesi'nde baş kâtib. Bīn altmış senesinde 'azm-i
dārü'n-ni'am-ı 'ukbā itmişdür. Fevtine Sebzi'nün tārīhidür.

"Gitdi(v)āh Ni'metī Çelebi" * ١٠٦٠ كتبه (؟) آه نعمتی چلی

/// .//. ./// .//

Kalmazdı toğrısı hele hasret kıyāmete
Sürsem ayağına yüzüm o serv-kāmetün

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

108^b Görđi çün düşdi biri birine la'l ü dehenün
Çıkđı nāziklikile aralarından suhenün

N İ ' M E T İ :

Bolvī Ahmed Efendi. 'İşmetī Efendi'ye kethüdā

* "vah" aldığımızda 1064 çıkmaktadır.

ba'dehu dīvān kātīblerinden olup biñ yüz yigirmi bir sene-
sinde fevt oldı. Ni'am-ı nefīs-i güftārından nümüne-i çāş-
nīdür.

// .// .// .//

Biñ şermile ruhsārūna benzer güli buldum
Zülf-i siyehūn medh iderek sünbūli buldum
Biñ 'ömr-i girān-māye deger müjde-i vaşlı
Keyfiyyet-i la'linde o māhūn mūli buldum

./// ./// ./// .///

4630 Şemīm-i b̄y-ı zülfin ben o şūhūn bāddan gördüm
Cefāyı āşinādan lutfı hergiz yāddan gördüm
İdüp ben zerre-i nāçizi hurşīdden cihān-ārā
O feyż-i tab'-ı isti'dādı baht-ı şāddan gördüm
Hezārūn bāde virmiş Ni'metī sabr u sūkūnın gül
Perişān olduğın sünbüllerūn bīdāddan gördüm

N A ' İ M :

Üsküdarī İsmā'il Efendi. Sarı Nā'ib dinmekle ma'-
rūfdur. Müderrisinden. Biñ yüz altıda dārū'n-na'ime nehzat
itdi. Müretteb dīvanından münteħabdur.

./// ./// ./// .///

Dil-i 'uşşāka tennūr-ı pūr-ahker dağ ber-dildür

Şemīm-i kākūl-i dil-dāra mecmer dāğ ber-dildür

(/.//) ..// ..// ..// ..// ..// (//)

Seyr iden ol güli mestāne çemen bezminde

Aldurur kendüyi şeb-nem gibi üftāde olur

///. /.//. .///. //.

4635 Hātır-nişān-ı yār olalı nām ü şānumuz

Her bir nigāhı olmağa hātır nişānumuz

Mişvār-ı esb-i himmet-i merdāne bellüdü

Bu menzil-i fenāda çekilmez 'inānumuz

Āyine zār-ı himmet olur inkisārumuz

Çeşm-āşinā-yı gayret olursa gubārumuz

././ ..// ././ ././

Teğāfüli ko eyā pād-şeh-i 'işve-sipāh

Sivād-ı kişver-i hātır harāb olur giderek

Zekāt-ı girye nişār itmege bu dīdelerüm

Nukūd-ı eşk ile şāhib-nişāb olur giderek

4640 Na'im-i vaşf-ı leb-i āteşin-i dil-ber ile

Cevāhir-i suhenün la'l-i nāb olur giderek

///. .///. .///. .///

Gördüm eser-i hattunı ruhsāruña bakdum

Müsveddesini sözlerümün āteşe yakdum

/./ /./ /./ /./

Āfitāb-istān-ı feyz oldu fezā-yı gül-sitān
Cā-be-cā seyr-i kenāra çıkdı mehrūlar yine
Destine almış kemān ü tīr o şūh-ı dil-pesend
Reşk-fermā-yı kazā olmuş gibi pāzular yine
Taze gül virmiş Na'īmā nahl-ı hamun galiba
Bāğ-ı ma'nāya revān olmakdadur cūlar yine

NA'İMA :

Halebî Mustafa Efendi. Teber-dārān-ı sarāy-ı
hümāyūndan Kalaylı Ahmed Paşa'ya divān efendisi ba'dehu
Anatolı Muhasebecisi ve Defter-emini, tevārih şahibidür.
Bin yüz yigirmi sekizde fevt oldu.

././ ././ ././ ././

4645 Gönül hüsnün egerçi matla'-ı envārdan söyler
Gehi zülfü 'izārun kâşif-i esrārdan söyler
109^a Sarir-i hāme rüy-ı sâde-i dil-dār zıkr ile
Hezār-ı hoş nevādur kim gül-i bî-hārdan söyler
Hazer niş-i 'adüvden cevri-i gül-ruhsār kâbildür
Ne söylerse hezār elbette zahm-i hārdan söyler

NA'İM :

Bursavî. Kısmet kâtibi Yazıcı-zāde Mehmed Çelebi.

// . // . .// . //

Kıldı feẓā-yı 'ıṣkda ṣāhīn-i zūlf-i yār
Āhīr kebūter-i dīl-i āvāreyi ṣikār

.// . // .// .//

Koyup bu dā'ire-i tengnā-yı firḳatde
Perī-veṣ oldu gözūmden nihān āhīr-kār

.// . // .// .//

4650 Ayağına düşerüz hürmet eylerüz zīrā
Metā'-ı h^vāce-i meyden ḳadem görilmişdür

// .// .// .// .//

Kendūsin dīvārdan dīvāra ḳarpar ṣevk ile
Mihri gör mestāne her gün kūy-ı dīl-berden geḳer

.// . // .// .//

Aḳınca gül-ṣen-i bāğ-ı cemāli ḡonce-i nāz
İder nihāl-iniyāze hezār dīl-i pervāz

Senūnle da'vī-i hūsne gelürse ṣāhid-i ḡīn
Ḥatā degül mī o sūretle ey büt-i tannāz
Ṣabā haber viricek vaṣf-ı ḡonce-i la'lūn
Dehān-ı ṣāhid-i gül ḳaldı ḡayretinden bāz

.// . // .// .//

4655 O ṣūh olup yine mest-i ṣarāb serpilmiş
'Arak gelüp yüze ḡūyā gül-āb serpilmiş

././ ..// ././ ././

Cemāl-i dil-beri rengin çıkarmış āyine
Güzel musavver-i pākīze yūzi aḡ olsun

N E F ' İ :

Erzenu'r-Rūmī 'Ömer Beg'dür Ma'den ve cizye mu-
kā'acısı olup biñ kırk senesinde tiḡ-i ḡaḡab-ı pād-şāhile
katlı olındı. Zemānında meşhūr šā'ir-ı māhir iken Fā'izī
merhūm Zübde'de eş'ārını tahrīrde müsāmaha itmekle bu fa-
kīr-i cāmī'ü'l-āsār çeşm-i inşāfla nazār idüp bu zeyl-i
muhtasara meh-mā-emken dīvān-ı mezbūrdan intihāba iltizam
olındı (65).

ميانجي چنان کن ز راه صواب
که هم سينخ برجا بود هم کباب

ez-Kaşıde-i Esbiyye

(././) ..// ..// ..// ./ (//)

Bāreka'llāh zehī raḡş-ı hūmayūn-sīmā
Ki komış nāmını Sultān-ı cihān bād-ı şabā
Ne şabā şā'ika dirsem yaraşur sür'atde
Geh segürdürken āna sāyesi olmaz hem-pā
Biraḡur anı daḡi sāye gibi yolda hemān
Olsa ger şatır-ı endişe ile pā-der-pā

4660 Nūrdan bāl açar uçmaḡa melekdür şanasın

Olsa zīn-pūş-ı ser-ā-serle ne dem cılve-nümā

(65) Seyrek-zāde tez.'de Mükemmel Divan'ı olduğu kayıtlı olup
vefatına düşürülmüş H. 1045 tarihli şu mısra yazılıdır:

قتله اولدى سبب هجوى هله نفعينك ۱۰۴۵

Seyr iden cilvesini şu'le-i cevvalē şanur

Devr ider 'ālemi sür'atle o denlū zīrā

Başlasa cilveye mānend-i kemiyyet-hāme

Merkez-i nokta olur anā feżā-yı pehnā

Görse ger bunları Mecnūn-ı melāmet-dīde

Yādına gelmez idi bir dāhi hüsn-i Leylā

Cilve itdükce ne dem olsa perişan kākūl

Pür olur nūkhet-i müşkile girībān-ı hevā

109^b 4665 Salınup her tarafa nāz ile itdükce hīrām

Bir nigāh ile ider cān ü cihānı na'mā

O reviş ol yürüyüş ol nigeḥ-i düzdīde

Dil-ber-i şūh gibi şīveleri hūş-rubā

Müdde'ā fehmi o kadar kim ider āheng-i şitāb

Rākibi gūşe-i ebrūyile itse imā

///. //.. .///. //.

Her ma'ni-i latīf ki candan nişān virür

Ta'bīr idince tab'um anı nazma cān virür

Her nazm-ı dil-firīb ki benden zuhūr ider

Lafzı cemāl-i şahid-i ma'nāya ān virür

.///. .///. .///. .///.

4670 Bahār irdi yine düşdi letāfet gül-sitān üzre

Yine oldu zemīnün lūtfı gālib āsumān üzre

Yine her lāle bir şem'-i münevver yakdı devrinde
Sihāb-ı 'anber-efşān oldu peydā būstān üzre
Yine çıkdı beyāza nakşı her serv-i gül-endāmūn
Sarıldı yāsemen şāh-ı nihāl-i arğuvan üzre
İder şāh-ı bahārūn dirhem-i mey saḡasın cārī
Döker ezhār-ı bādāmı şabā āb-ı revān üzre

ez-Ġazeliyyāt

/./ /./ /./ /./

Her nefesde haṅçer-i berrān gibi bir zahm açar
Hem-zebān-ı dil-nüvāz āh-ı dem-ā-demdür baḡa

/./ /./ /./ /./

4675 Lebleri üzre ğubār-ı hatt-ı nev-hīzi degül
Nāfe-i āhū-yı çeşminden dökilmiş müşk-nāb

/./ /./ /./ /./

Öyle mi nāzūn geçer ol ğamze-i cādū-firīb
'Āşıkā zahm urduğun idrak ide ānūn rakīb

././ ././ ././ ././

Felekde mişli yok bir mäh-ı mihr-efrūzumuz vardur
Güzel sevmekde ey dil tāli'-i firūzumuz vardur

//. //.. .//. //.

Bakma cemāl-i yāre hat-ı mişk-bārsuz
Çıkma kitāb-ı mihr ü mahabbet kenārsuz

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Sīnemi deldi müjen okları ,çak cānuma dek
Söyle ebrū-yı keman-dāruna tutsun çekerek

//. .//. .//. .//

4680 Şevk-i mey-i la'lünle kadeh gitmez elümden
Mey-hāneye varınca yere degmez ayagun

//. .//. .//. .//

Bend oldı görince o şehün zülf-i dütaşın
Ahir yelerek bād-ı şabā buldı belāsın

//. .//. .//. .//

Kalmazsa ger ol küşe-i dāman elümüzde
Elden ne gelür çak-i giribān elümüzde

Haṭ gelse ruh-ı yāra yeter kākül ü zülfi
Gül gitse nola sünbül ü reyhan elümüzde

//.// /.// /.// /.//

Fikr-i zülfün dilde tāb-ı sūz-ı 'ışkun sīnede
Nārdur külhanda gūyā mārdur gencīnede

//. .//. .//. .//

4685 Eşkümler dem-ā-dem iderüm küyunı nem-nāk
Toz konmaya ta sen gül-i nāzik-beden üzre

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Tengdür gāyetle ol büt-i şuhun deheni

Hande yol açmasa andan çıkamazdı suheni

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Cānumūn sīnede teng olsa nola cāy-gehi
Salınur teng kabālār giyüp ol serv-sehi
Rūzgār anı siler miydi gözümde bir dem
Tūtiyā dūnde *azīz olmasa ger hāk-i rehi

110^a

N A K Ş İ :

Meşāyih-ı Halvetiyeden Şeyh İbrahim Efendidür.

Bin yüz on dört senesinde nakş-ı hayātı safha-i vücūdın-
dan güm-geşte eyledi. Fevtine 'Abdu'l-İlatīf Rāzī'nün tārī-
hidür: جنته ده ای نقشی کل هو دبه لم یاهو ۱۱۱۴

"Cennette de ey Nakşī gel hū diyelüm yāhū

./// ./// ./// .///

Hevā berk-i gül üzre subh-dem zannitme nem dökmiş
Meger bī-çāre bülbul dīdesinden eşk-i dem dökmiş

4690 Dizilmiş dāne dāne hāl ruhsārında cānānūn
Gönüller mürğini şayd itmege gūyā ki yem dökmiş
Hisāb itdüm helāki kasdına 'azm itmiş 'uşşākūn
Ġubār-ı hattı ile defter-i hūsne rakam dökmiş

N İ G Ā H İ :

Yenişehir'den Mustafa Efendi. Merzifonî Mustafa

* Metinde دندو şeklinde yazılmıştır. Başka türlü okunamadı.

paşa vezāretinde büyük tezkireci olup biñ yüz dört
senesinde şāyeste-i nigāh-ı merḥamet oldu.

/./ /./ /./ /./

Nakd-i cānı vir metā'-ı 'ışkı al kim sūd olur
Dönme bu sevdādan ey dil 'ākıbet mahmūd olur
Ġayret-i sūnbül-sitān-ı cennet eyler gül-şeni meclisi
Her kaçan destinde ol şem'-i cemālūn dūd olur

//. /. /. /. /.

Gitmez ḥayāl-i 'arızı çeşm-i pür-ābdan
Ḥālī degül bu şīşe-i pür-nem gül-ābdan

4695 Sīmāb gibi olsa perākende cān ü dil
Kurtulmazın firākunla iztırābdan

Dürr-i kelāma feyz-i tabī'at virür şeref
Lü'lü' düşer mi katre-i bārān-ı siḥābdan
Elmas-ı rīze-i ğamı def' eyle sīneden
Sākī pür eyle sāğarı la'l-i müzābdan

//. .//. .//. .//

Serv üzre benüm dinledüğüm fahtelerden
Şekvā idi hep kāmety efrāhtelerden
Ceyş-i dil ü cān saldı gönül mülkine akın
Bir bellü ḥaber gelmedi bu tahtelerden

4700 Her bār 'adūv yāra düzer dürlü haberler
Yā Rabbi halās eyle bizi bu sāhtelerden

N İ G Ā H İ :

Fi'l-asl 'Acem'den. Dīvān-ı Hümāyūn Kātiblerin-
den.

///. ///. ///. ///

Zāhid sana kim dir ki hafī şurb-i Yehūd it
Mey-hāneye rindān var isbāt-i vücūd it

N Ū K Ā T İ :

İstanbulī 'Ali Efendi. Moro Seferi'nde Ordū-yı
Hümāyūn Kadısı hizmet-i kitābetinde iken biñ yüz yigirmi
yedi senesinde fevt oldu.

////. ////. ////. ////

O hat kim safha-i ruhsār-ı yāra zīb ū fer virmiş
Hümā-yı evc-i hüsne şun'-ı Hak gūyā ki yer virmiş

////. ////. ////. ////

Anlamazdı 'adūnū cünbiş-i mürğ-i nigāhından
Eger kim olmasaydı ol nihāl-i 'işve-cū tāze

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

Zahm-i tīr-i siteme merhem-i vaslūn meded it
Görsün a'dāda sarılmak nic'olurmuş yāre

N Ü M A Y İ :

Ebū Bekr Efendi. Bīn seksen tokuzda dünyā-yı
fāniden bi'l-küllīye i'rāz göstermişdür.

/.// /.// /.// ./

4705 Salınur yanunca bī-pervā diyü şemşīrlər
Ağız açup her tarafdān atılurlar tīrlər

110^b

N Ü V İ D İ :

Gelibolılı. Kuzātdan Mehmed Efendi. Bīn seksen
beş senesinde 'ālem-i 'ukbāya müjde-resān oldu.

//. .//. .//. .//

'Uşşākı görüp rahda şatarsān ne ğam amma
Rāzı degülüz ğayr ile pāzaruna cānā

././ ..// ././ ./

Doğınca gün gibi sākī kenār-ı meclisden
Mişāl-i şeb-nem-i gül-şen çekildi cūy-ı kadeh

//. .//. .//. .//

Sākī getür ol āb-ı hīred-sūzı ki dā'im
Endişe-i ferdā-yı kıyāmet ne belādur

Matla' - Na't

./// ./// ./// .///

Dü 'ālem ber ser-āmed matla'-ı i'cāz-ı şan'atdur
Anun mazmūn-ı hāssü'l-hāssı ol şāh-ı risāletdür

//. /. .///. /./

4710 Āb-ı hayātı Hızr elinden iĉer hemān
'Aşık ki tiĉ-i ğamze-i dil-dārdan geĉer

//. /. .///. /./

Pīr-i tarīk-i 'ışka dilā baş ü cānile
Ferhād-veş olıncaya dek hıdmet eylerüz

/.// .//. .//

Sākiyā şevk-nāme-i cāyı
Nüşa-i bezme der-kenār idelüm

//. /. .///. /./

Olur Nüvīdi derd-i ğam-ı ğussadan halāş
Āb-ı revān-ı nazmuma nazzāre eyleyen

N E H C İ⁽⁶⁶⁾ :

./// ./// ./// .///

Muḥannā destine sāķī alınca sāĝar-ı şahbā
Tulū' itdi şafakdan sandılar mihr-i cihān-ārā

(66) Seyrek-zāde tez. 'de Mecmu'a-i Eş'ar'ı olduĝu kayıtlıdır.
Bak. "Nehcī"

/./ /./ /./ /./

4715 Mū-şikāfān-ı me'ānī nükte-sencān-ı beyān
Ol miyān ile dehāndan didiler yokdur cevāb

//. /. /. //. /. /

Hattıyle buldı başka nümāyiş cemāl-i yār
Gül-zār-ı hüsn her taraf oldu benefşe-zār

./// ./// ./// .///

Hevāsına o nahl-i tāze olmuş mā'il ağıyārūn
Şakınmaz bār-ı vaşlın rüzgārūn şiddetin bilmez

./// ./// ./// .///

Gam-ı la'lūnle hūn oldukça şeydā-dil olur hurrem
Degül hālī şafādan her zemān geh cām olur geh Cem

/./ /./ /./ /./

Şuğl iderken şafha-i rüyūn hat-ı merkūmına
Sūhte dil yakdı destārını hüsnün mūmına

/./ /./ /./ /./

4720 Hüsnünün hep ey melāhat bāğı verd-i tāzesi
'Āleme ben zārdan oldu bülend-āvāzesi

N E Y L İ :

Mirzā-zāde Efendi'nün birāder-i kihteri Ahmed
Efendi'dür. Müretteb diṡān-ı belāğat nişānından nümüne-
dür.

./// ./// ./// .///

Hıram eyle cemende nāz ile serv-i cemān-āsā
Fidā olsun sirişkūm pāyuṇa cū-yı revān-āsā
Şanur üstād-ı kudret tak-ı hüsne iki yay asmış
Gören ebrūların zır-i cebininde kemān-āsā
Rikab-āsā beni ey şeh-suvārum eyleyüp pāmāl
Dil-i ağıyarı alursın ele dāyım 'inān-āsā

./// ./// ./// .///

Degüldür hāle düşmiş ol periyi kayd-ı teshīre
Çeküp bir dā'ire etrāfına tedbīr ider meh-tāb
4725 Felek pūr-tāb idüp ehl-i kemāle nāvek-i cevrin
Kemān-ı hāle şanma hep şu'a'ın tır ider meh-tāb
Kurup her gice dām-ı hāleyi şahrā-yı gerdūnda
Bir āhū-yı kamer ruhsāreyi naḥcīr ider meh-tāb

./// ./// ./// .///

Yetişdür sākīyā cām-ı şabūhı dest-i rindāna
Mey-i düşineden sāgar-keşān mahmūrlardur heb

././ ..// ././ ..//

111^a Dimāğ-ı canı 'ıtır sây ider mi bûy-ı ümīd
Görür mi dide-i bahtum benüm de rûy-ı ümīd

/.// /.// /.// /.//

Olsa da sevdā-yı zülfinden gönül āsūde-ser

Başına anuñ belā-yı mihnet-i kākül yeter

///. /./. .///. '///

4730 Rūyında şanma kim hat-ı 'anber-şiken biter
Āteşde nice ey dil-i şeydā çemen biter

././ ././ ././ ././

Biñ safā-yı 'āleme virmez gam-ı 'ışkı gönül
Ola mı bigānelerle hiç kadīmī yār bir

///. /./. .///. '///

Kaddün hayāli dīde-i terde ey perī
Bir servdür ki perverişi tarf-ı cūdudur

Kalmaz miyān-ı lücce-i firkatde fülk-i dil
Elbette bir müsā'ade-i rüzgār olur

././ ..// ././ ..//

Gönül müşāhede-i rūy-ı kāmı itse hayāl
Serini baht hemān zīr-i ceyb-i h^vābe çeker

///. /./. .///. '///

4735 'Āşık o dürr-i pāke ümīd-i kenār ile
Dā'im mişāl-i mevce-i deryā gelür gider

(././) ..// ..// ..// ..// (//)

Cüy-veş yok yine bir yerde kararun ey dil
Yohsa meylün yine bir serv-i ser-efrāza mıdur

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Sīnede dāğ-ı ğam-ı 'ışk-ı nümāyān idegör
Şüre-zār dilüni reşk-i gül-istān idegör

./// ./// ./// .///

Ne hācet mürğ-i cāna nāvek-endāz-ı nigāh olmak
Giriftār-ı kemend-i zülfün olmuş bir şikārūndur

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

O büt-i şūh-ı sitem-kārı haṭ-āver görmek
'Āşıkā dā'īye-i h^vāhiş-i vuşlat koparur

4740 Āh-ı Şeb-diz ile gül-gün-ı sirişküm Neylī
Sāha-i dilde ğubār-ı ğam-ı fūrkat koparur

./// ./// ./// .///

Ba'īd olmak kadar erbāb-ı şöhretten kemāl olmaz
Ki nezdik olmadukca āfitāba meh hilāl olmaz
İder gūyāī çeşm-i tebānı sürme efzūnter
Ġubār-ı mihnetiyle merdümān-ı şūh lāl olmaz

/... ..// ..// ..// ..//

'İşk her dām-ı dile pāy-be-zencir olmaz
Şir-i ner degme kemend-efgene naḥcır olmaz
Yapmasun gönlümüzüzi rüy-ı diliyle dil-dār
'İşk vīrānesi bir vech ile ta'mir olmaz

./// ./// ./// .///

4745 Bu deryā-yı belāda rûzgār-ı nā-mūsā'idle
Vuşul-i sāhil-i ümmid içün eyyām olur olmaz

./// ./// ./// .///

Humārın bezm-i hecrün yād idüp sāğardan el çekdük
Görüp zahm-i cefā-yı hārı verd-i terden el çekdük

./// ./// ./// .///

Vesah-şuy-ı günāh oldukça tevbe mi olur māni'
Komaz hāsiyyetin icrāya āb-ı telh şābunun

/./ /./ /./ /./

Bir güherdür 'ışk baħr-ı bī-girānīdir gönül
Bir gül-i terdür mahabbet bağ-bānıdur gönül

//. //. .//. //.

Zinhār olma mahrem-i mihr ü mahabbeti
Dirsen gönül o mähla biğāne olmayam

/./ /./ /./ /./

4750 Şohbet-i ağıyārda gül gibi şuh u şengsin
Bülbülān-ı 'ışka ammā gonce-i dil-tengsin

//. .//. .//. ./

Şāhid mi çok Aristoları bī-huş eyler
'Akl oldur o kim anı hakīmāne göre

// . // . // . //

Ol ğonçe-dehen zümre-i ħubān arasında
Gül gibidür ezhār-ı gül-istān arasında

./ ./ ..// ./ ./ ..//

111^b

O şeh-süvār-ı melāhat rakīb-i seg-menişi
Redīf-i eşheb-i nāz eylemiş şikār gibi
Sebū-yı bāde ile geldi Neyliyā sākī
Yine murādı şikest-i ser-i ħumār gibi

./ ./ ..// ./ ./ ..//

4755 Şikeste pā-yı ğamuz dest-ġire muhtācuz
Meded bir ayaġa sākī mürüvvet itmez mi

Rüba'ī

// . // . // . ./ // . ./ ./ // . /
// . // . /// / // . ./ ./ // . ./

Feryād o şüh-ı düzd-dīde nigāh
Ser-māye-i sabrum eyledi cümle tebāh
Bilmem nice olur hāl-i dīl-i āvāre

" لا حول ولا قوة الا بالله "

H A R F Ü ' L - V Ā V

V Ā S İ K :

Ahmed Efendi. Pertev Paşa Vakfı'nun kâtibi evâhîr-i 'ömrinde sevdâ-zede olup bin yüz yigirmi üç senesinde Süleymâniye Bîmârḥânesi'nde nûş-ı şerbet-i mevt itdi.

///. //.. .///. ./

Olma ğubâr-ı hâtır-ı yâr âb-ı çeşm ile
Hâk-i rehinde cismüni seyl-i fenâya vir

///. //.. .///. ./

Eyler meyan-ı meclise gelmekde hayli nâz
Mestân-ı 'ışka duhter-i rez bi-vefâlanur

.///. .///. .///. .///

- 4760 Gönül bir âfitâbun zerre-veş cüyâlarındandur
Ki hurşîd-i felek hîrbâ-sıfat(?) şeydâlarındandur
'Alemdür kadd-ı bālâsıyla şaff-ı meh-veşân içre
Sehî kaddânun ol meh hâşılı bālâlarındandur
Karîn-i vaşl idüp ağıyarı mehcür itmek 'uşşâkı
Sipihrün 'âdetâ evzâ'-ı nâ-bercâlarındandur

./// ./// ./// .///

Ne hatt-ı yârdur ne zülfi mâni' seyr-i dîdâre
Baña 'âlemde gün göstermeyen her bâr bahtumdur
Eger âyîne-veş hem-hâne olsam ol perî-veşle
Çeker mânend-i hasret âhenin dîvâr bahtumdur

/./ ./// ./// .//

4765 İltifât-ı nîgehündür dili vîrân-ter iden
Dil-harâb olmaz o vîrânene âbâd olmaz

/// ./ ./// ./

Kılmış eser kudûret-i şam cām-ı bādeye
Safvet dirîğ âyîne-i Cem'de kalmamış

./// ./// ./// .///

'Aceb mi dūrî-i sūrî degülse mâni'-i dîdâr
Ki dāğ-ı iştîyākun çeşm-i cāna dūr-bîn buldum
Nola bâziçe-i 'ışkunda bulsam hâtem-i la'lün
Ki ağıyar olmadı nakşına vâşıl bir nigîn buldum

/./ ./// ./// .//

Eşk-i rîziye sezâ görme ruh-ı ağıyarı
Mihek-i tecrübeye urma zer-i mağşûşın

/// ./ ./// ./

4770 Âyîne-i cemālünü hayrân olur gören
Cām-ı vişālünü Cem-i devrân olur gören

/././ ././ ././ ././

Bak₃sa₃n āyīne-i endīşede iclā görünür
Hulf-i va'di o sitem-pişenün incāzından
Āfet-i ehl-i suhen dāgiye şöhretdür
Yansa faknūs nola şu'le-i āvāzından

././ ././ ././ ././

Niyāz-ı nerm ile ref'-i nikāb mümkün mi
Kilīd-i mūm ile hiç feth-i bāb mümkün mi
Ne mümkün olmaya şevk-i lebünle dil küstāh
Şarāb itmeye def'-i hicāb mümkün mi

112^a

V Ā Ş İ F :

İstanbulī 'Abdu'llāh Çelebi. Şa'bān-zāde Muhteşem
Mehmed Efendi'nün mahdūmidur. Bīn yüz otuz senesinde evşāf-ı
paydārī-i 'Ömrden 'udul itdi. Mecmū'a-i güftārından nuhbedür.

//. //.. ///. //.

4775 Hemtā bulunmaz ey gül-i nāzik-beden sa₃nā
Oldum hezār nağme-zen-i 'ışk ben sa₃nā
Zülfinden olma dūr çekersin firākını
Vāsıf o kār-hāne-i çindür vatan sa₃nā

././ ././ ././ ././

Kef-i hevāya virelden seri habāb gibi

Ayakda kaldı gönül cür'a-i şarāb gibi
Olur fütāde-i hāk-i mezellet ey mağrūr
Serūn irerse ger çarha āfitāb gibi
Şihāb şanma dökilmekde nakş-ı zerrīni
Bu nüh kıbāb-ı felek galibā harāb gibi
4780 Nukūş-ı zahm ile pūr kıl sahife-i cismūn
Duhūl-i sine ise maksadūn kitāb gibi
Garaż vusūl-i ruh-ı yār ise bu bezm içre
Dökil saçıl niçe dem Vāsifā gül-āb gibi

V A S İ F

İmām-zāde İsmā'īl Çelebi. Henüz nev sinn ü sāl
iken bin toksan altı senesinde evşāf-ı hamīdesin aḥbāba yā-
digār kodı. Kara Nāzım Efendi'nün perverdesidür.

//. /.//. .//. ./

Dil mü-miyān-ı yāri hayāl eylemekdedür
Bī-çāre şimdi fikr-i muḥāl eylemekdedür
Gör dām-ı zülfe beste iken mürğ-i dil yine
Durma ümīd dāne-i hāl eylemekdedür
Dil eyledükce lutf-ı vişālin recā o māh
Ebrūlarını tarz-ı hilāl eylemekdedür

././ ..// ././ ..//

4785 Harīm-i gül-şene cūy-ı sirişkūmi seyre

O kadd-i serv-veşüm cā-be-cā gelür gider

///. //.. .///. //.

'Aks-i kadehle sākī ruhūn reng bağlamış

Nakş-i meyi ne Māni ne Erjeng bağlamış

Zannitme kehkeşān dem-i nezzāre ey gönül

Şeb-diz māha fāris-i çarh deng bağlamış

Cirm-i kamer degül görinen nāfina felek

Ebdāl-i 'ışk-ı yār olup seng bağlamış

Tār-ı kemend-i kāküline Vāsıfā çü dil

'Uşşāk-ı bī-günāhı o büt-şeng bağlamış

././ ..// :././ ..//

4790 Ne táb virdi ruh-ı ālüne şarāb senün

Yanūnda zerre degül meh ü āfitāb senün

Yüri ko pendı gel ey zāhid-i ğalat-endiş

Piyāle-i meyi-i gül-gün benüm şarāb senün

///. ///. ///. ///.

Bedr-i hüsnün hatla bī-nūr u ziyā göstermesün

Ol mehün eksiklügün ey dil Hudā göstermesün

///. .///. .///. .//

Zahm urmışıdı hançer-i mirrīh eseriyle

Kalmış o cerāhat dahi hātırda yeriyle

Hākister iderdi temennī sūz-ı mahabbet

Def' itmege dil āteşini eşk-i teriyle

4795 Elbette olur mālīk-i keyfiyyet-i cāvīd
Bir dil ki kaṇa'at ide hūn-ı cigeriyle

112^b

V Ā S I F :

Istanbuli Hüseyin Çelebi. Bin yüz dört senesinde
fevt oldı.

././ ././ ././ ././

Yem-i belāya düşürdüm dirīg fülk-i dili
Biraz müsā'ade-i rūzgār olur şandum
Ḥayāl-i kaddini eyledüm derūnda perverde
O naḥl-i 'ar'arı ben meyve-dār olur şandum

///. ///. ///. ///.

A'dā vişāl-i yāre sezā olur mı hiç
Müflis hevesle mālīk-i dīnār olur mı hiç
'Ālem melāḥatūn nice ikrār itmesün
Mihrün şu'a'ı göz göre inkār olur mı hiç
4800 Pervāneṇe neden ğāzab ey āfitāb-ı hüsn
Gör şu'le-tāb-ı şem'i şerer-bār olur mı hiç

V Ā S I F :

Bursavī el-Hāc Maḥmūd-zāde Ahmed Ağadur.

// . // . .// . //

Geldi bahār mevsimi hat-āver oldu yār
'Āşık bu yüzden itdi' yine iki nev-bahār

./// ./// ./// .///

Hayālün nola çıkmazsa dü çeşm-i eşk-bār içre
Olur ekser birinün cılve-gāhı cūy-bār içre

./// ./// ./// .///

Giyüp gül-gün kabā hūn-pāş çeşm-i 'āşıkā taklīd
İdüp ser-geşte 'uşşākı boyınca girmesün kana

V Ā K İ F :

Bursavî. H^Vâce-zāde Mahmūd Efendi. Sultān Orhān
Müderrişi iken biñ yüz otuz yedi senesinde fenā-yı dehre si-
tem-kāre vākıf olup 'āzim-i dārü'l-karār-ı bekā oldu.

././ ./// ././ ./.

Piyāle nūşī-i meyden ferāğat eyleyelüm
Şarab-ı la'line yārūn kanā'at eyleyelüm
4805 Hayāl-i turra-i dil-dār ile hayāl olduk
Biraz da mūy-miyanına dikkat eyleyelüm
Vefā zemanede mānend-i kīmya kem-yāb
Hulūsına göre halkūn sadākat eyleyelüm

./// ./// ./// .///

Ayağı tozu ile eyledi ğam-hāneñi teşrīf
Açıldı çeşm-i bahtun yāri gördük dīdeler rūşen
Ġubār-ı āsitānı olmağa hasret çeküp āhir
Hased ey sürme çeşm-i yāri gördük dīdeler rūşen

././ ./// ././ ././

Kad-ı hamīde vü āhile pūr-silāhlaruz
Sipih-ı dūn bize çok da 'adāvet eylemesün
4810 Firāz-ı 'arşı nişimen idem diyen Vākıf
Ruhını sūde-i hāk-i mezellet eylemesün

././ ./// ././ ././

Neşāta bā'is olur nev-bahār anıldukda
Gider humār-ı mey hoş-güvār anıldukda
Nigāh-ı şefkat ider mi 'aceb o meh-pāre
Dil-i sitem-zede-i bī-karār anıldukda

V Ā K İ F :

'Ārif Efendi merhūmun nebīresi ve es-Seyyid
Fā'iz Efendi'nün mahdūmı Seyyid Yahya Çelebi'dür.

/// ././ ./// ././

Dil dāğ-ı derd-i 'ışkını dil-dāra gösterür
Zahmın misāl-i haste şifā-kāra gösterür

'Aşık ki sînesin dem-i hasretde bāz idüp
Tıfl-ı hayāl-i dil-bere geh-vāre gösterür

4815 Dil 'arż ider dü çeşm-i sirişk-āşinasını
Seyl-āb-ı hūn-revān iki fevvāre gösterür

113^a Āyine-i felek bu mihnet-gedede Vākifā
Rüy-ı şafāyı hāşılı bir pāre gösterür

./// ./// ./// .///

Olur māni' sirişkūm yāre hāl-i zārı söyletmez
Hücūm-ı girye-i ğam bu dil-i bīmārı söyletmez
O şūh-ı nūkte-dānūn kārı ser-cümle tegāfüldür
Benüm dest-i ğamından çekdügüm āzārı söyletmez

V Ā L Ī :

Nefes-zāde es-Seyyid 'Abdu'r-Rahman Efendi.
Nakībū'l-eşrāf. Bin yüz yedi senesinde vālī-i milket-i ha-
yāt iken 'azl oldu.

/./// /./// /./// /./

Gül-şen içre rüy-ı yārı gör gül-i ter elde bir
Sayd içün ol kebki şeh-bāz-ı siyeh-per elde bir
4820 Ol süvār esb-i hayāle kūy-ı cānāne yetiş
Nāme-i eşvākı irsāle kebūter elde bir
Rüy-ı gül-günında hāl-i yāri şemm it Vāliyā
Ahker ü 'anberle pür-simīn-i micmer elde bir

// . // . // . //

Zerd olsa nola kaşlarun ey ruhları gül-gün
Ser-süreleri egreh olur mushafun altun

./// ./// ./// .///

Binüp bād-ı şabāya gurfe-i vaşla çıkar elbet
Reh-i 'ışkında yārun Vāliya ol kim türāb oldu

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Lebūni öpdi diyü kanını içdük camun
Sākī tutmazsa 'acebdür bizi anun kanı

V E C D İ :

Boğuk Mustafa Ağa-zāde 'Abdü'l-Bākī Beg'dür. Küt-
tāb-ı Dīvān-ı Sultānī'den iken beylikci olup Sadr-ı A'zam
Köprülü Mehmed Paşa'ya intisabından Re'isü'l-küttāb Şamī-
zāde gıpta itmekle bā'is olup bin yetmiş bir senesinde katl
olunmuşdur⁽⁶⁷⁾. Dīvān-ı belāgat-āşarından münteħabdur.

./// ./// ./// .///

4825 Ğam-ı 'ışkunla āhumdan k'ola dūd-i derūn peydā
İder destār-ı 'ışka sünbül-i bāğ-ı cünun peydā
Şu denlü dāğ dāğ oldu derūnum eylesem girye

(67) Seyrek-zāde tez.'nin Ali Emiri nüshasında H.1071'de Sadreddin-zāde
Ruhullah Ef. ile birlikte katlolunduğu kayıtlıdır.

Olur vādī-i hayretde hezārān cūy-ı hūn peydā
Düşer geh seng-lāh-ı nāza geh kūy-ı cefāya dil
Olur Ferhād-ı 'ıṣka her zemān bir Bīsūtun peydā

././ .// .// .//

Bitürse sebze-i ter-sāye sebū-yı şarāb
Virür dimāğ-ı dil ü cāna berg būy-ı şarāb
Olaydı vākıf-ı esrār hālet-i mestī
Düşerdi hātır-ı takvāya ārzū-yı şarāb

// .//. .//. .//

4830 Nev-reste gül-i āl gibi eyle şüküfte
Dāğ-ı dilümi köhne bahār eyleme yā Rāb

//// .//// .//// .////

Dilün şabr u sükūnın nāle vü feryāda virdüm hep
Bu cism-i āteşinün āb ü hākin bāda virdüm hep
Nola ger mest açılsa goncesi ol gül-bün-i nāzun
Aña ben şu yerine hūn-ı dilden bāde virdüm hep

/// ./// ./// .//

Bend-i zülfinden kaçup dil hāline cānlar virür
Görmedüm bir böyle mürğ-i dām-ı düşmen dāne dost

//// .//// .//// .////

Beni sūzān ider berk-i fiğanum çarha kār itmez
Şeb ü rüz itdügüm feryād-ı bī-te'sīrden feryād

4835 Bize her rûz-ı lâ-bûd bir cefâ-yı nev olur rûzî

Dil-i erbâb-ı 'ışka nâziş-i takdîrden feryâd

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

113^b

İtdi dil rûyuña rûyûn dil-i sûzâna hased

İtdiler birbirine şem' ile pervâne hased

Cân fidâ-yı nigehe oldı ten hâk-i rehi

Eyledi cân bedene reşk beden cânâ hased

Bu ğazel zîver-i mecmû'a-i yârân olalı

Düşdi ey Vecdî niçe defter-i divâne hased

/.../ .../ .../ .../

Rûyına eyleşem nazâr reng-i hayâ nikâb olur

Gör ne siyeh sitâreyüm nûr bâna hicâb olur

4840 Sanma derinde itdüğün nâleler itmez eşer

Her ne du'â ki eylesen Ka'be'de müstecâb olur

//. .../ .../ .../

Tag olsa niğâhına tayanmaz dil-i 'âşık

Ol âfetün Allâh ne zâlim nazarı var

./// ./// ./// .///

Eline tiğ-i istiğnâ alursa ğamze-i mesti

Mesihâya ümmîd-i sıhhati fikr-i muhal eyler

//. .../ .../ .../

Ezhâr-ı dilde[★] ne kaldı açılmaduk

★ İki hece eksiktir. Başka veya özge ile tamamlanması mümkündür.

Ne' şküfte gonce-i gül-i esrârı âh açar

Elden koma kilîd-i niyâz-ı seher-gehi

Kufl-i ümîdi âh-ı dem-i subh-gâh açar

4845 Sîr-âb-ı 'afv olursa nola gül-şen-i 'amel

Mecrâ-yı cûy-ı rahmeti seyl-i günâh açar

//. .//. .//. .//

Tufân-ı sirişküm dime cûş-ı yeme benzer

Bak çeşmüme dāmānuma deryâ neme benzer

Bu hüsn ile insāna yakīn olmasını gör

Pek az görinür böyle perî âdeme benzer

//. /./ // /./

La'lün tebessüm ile pür âb ü tâb göster

Yākūt-ı surh içinde dürr-i hûş-âb göster

Mey iç ki rûy-ı âlün olsun yine hün-efşân

Âb içre âteşi gör âteşde âb göster

//. /./ // /./

4850 Etrâf-ı çeşm-i terde âh-ı kebûd göster

Te'sîr-i sūzişünle âb üzre dūd göster

Güftâra gül dehanun mahv eylesün vücûdum

Bûdî nebûd eyle nâbûdî bûd göster

Eş'âr-ı pâkûni eyle hep böyle 'âlem-ârâ

Munşîf-dilāna nazmı Vecdî hasûd göster

// . // . .// . // .

Lutf-ı felek ki illere ābı şarāb ider
Dil-teşne-i mahabbete bahri serāb ider
Sad-āferīn sehā-yı ğalat-bahş-ı dehre kim
Ağyāra lutf baṇa cevri bī-hisāb ider

4855 Vecdī tahammül eyle sipihrün cefāsına
Bir gün olur ki eyledüğünden hicāb ider
Eşküm firāk-ı la'l ile ceyhūna nāz ider
Āhum hevā-yı zūlf ile gerdūna nāz ider

./// ./// ./// .///

Serinde herkesün bir ğonce-i sir-ābı var şimdi
Benüm bu gül-şen-i bāğ-ı cihān içinde bir verd-terüm yokdur^{*}
Zer-i hālīs 'ayar itdi dili iksir-i 'ışk amma
Ele alur anı bir dil-ber-i sīmīn-berüm yokdur

// .// .// .// .//

Ğamze bī-rahm olduğu müjgānlarından bellüdü
Tig-i hūn-āşām nakş-ı cevherinden bellüdü
4860 Kelle-i pür-dāğa zūlfī sāye-bahş olsa nola
Lāyık-ı tāt-ı şehīn-şāhī serinden bellüdü
114^a Hāl-i ruhsārından anla hālūmi itme su'āl
'Āşıkun baht-ı siyāhı ahterinden bellüdü

^{*} Uç hece fazladır.

././ ..// ././ ./.

Şakın şakın ki leb endişen olmasun sūzān
Hayāl-i būs-ı leb-i t̄ab-dārı āteşdür
Hayāl-i rüyı nola dāğ yoksa sinemde
Ki şem'ün encümine ber-güzārı āteşdür

./././ ./././ ./././ ./././

Nola gül-zār-ı 'ālem ser-be-ser beytü'l-hazen olsa
Bu Yūsuf-tal'atān dünyayı Ya'kūb eylemişlerdür

./././ ./././ ./././ ././

4865 Cism-i pūr-zahm ü nizāra pīrehen bīgānedür
Küşte-i tīg-i ğam-ı 'ışka kefen bīgānedür
Aşinalık eylemez 'uşşāka hūbān-ı zemān
Deyr-i esnām içre şimdi berhemen bīgānedür

./././ ./././ ./././ ./././

Gönül sūzān iden cism-i nizāruñ taze dāğundur
Seni pervāne-i 'ışk eyleyen kendü çerāğundur
Elün öpmekle sākī ehl-i meclis ser-firāz olsun
Beni üftāde-i hāk-i niyāz iden ayāğundur
Nola bülbul gibi ol ğonce-zār itse seni Vecdī
Günāhuñ faşl-ı gülde nūş-ı şahbādan firāğundur

./././ ./././ ./././ ./././

4870 Düşersin ğayri kākül kaydına yohsa seni ey dil

Şikenc tırrasından eylemek āzād kābildür

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Görürüz zülf-i perīşanı içinde ruhını

Leyletü'l-kadr'de hurşīdi nümāyān buluruz

(//.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Hüsn-i güftarı şeker-hand-i feminden bilürüz

Neşve-i cām-ı Cem'i feyz-i Ceminden bilürüz

Girye-i çeşmi görüp 'İsmete şad hayf dirüz

Mevc-i keştī-şikenī cūş-ı yeminden bilürüz

//. //.. .//. //

Gāhī kelām-ı lutf geh āzāre kā'ilüz

Permān-ı 'ālī-i dehen-i yāra kā'ilüz

4875 Āzāde-i şam olmayıcak dār-ı dünyede

Bend-i kemend-i zülf-i siyeh-kāra kā'ilüz

../ ..// ../ ../

Düşüp ayağına gönlüm ki mest olup kalmış

Piyāledür ki bezmde şikest olup kalmış

Ne müste'id-i halāş ne lāyık-ı kurbān

Dil-i şikeste esīr-i kemend olup kalmış

//// .//// .//// .////

Girībānın açup dil, sīne-i sūzāna el şunmış

'Aceb mi gevher-i maksūdı bulsa kāna el şunmış

Hayāl-i sâ'id-i siminini gördüm derûnumda
Yine zâlim kemer-bend-i miyân-ı cāna el şunmuş

./// ./// ./// .///

4880 Derûn-ı dilde gördüm neşve-i cām-ı neşât ey gam
Yetiş kim mülk-i hâşşü'l-hâsa yar ayak basmış^{*}
Temâşa-yı hıram-ı kadd-i yârûn intizârıyla
Çemende haşr olunca tûrnağa şimşad ayak basmış

././ ..// ././ ././

Ne oldu çeşm-i füsûn-sâzı nâzdan firağ
Ne ben dili idebildüm niyâzdan fâriğ
Muhaldür bâna geçmek hevâ-yı vuslatdan
Olur mı hiç dil-i Mahmûd Ayâzdan fâriğ

/./ /./ /./ /./

Sinede bir şüh-ı mest kec-külâh ister gönül
Bâ'is-i âh-ı nedâmet bir günâh ister gönül

4885 Sâye-veş pâmâl ü Mecnûn gibi meftûn olmağa
Serv-kad bir dil-ber-i âhû nigâh ister gönül

(/./) ..// ..// ..// ..// (//)

114^b

Olalı meclis-i nâzunda mey-i nâb harâm
Oldı ey dîdesi mahmûr bâna h^vâb harâm

//. .//. .//. .//

Sâkinün elin öpdüm olup şeyh-i harâbat

★ İki hece eksiktir,

Eller ayağın öpdüğü âdemden el aldum

El dügmelerün çözdü ben umdum leb ü la'lün

Kân açdı 'adū gerçi ki ben mā-ḥaşal aldum

Virdüm yolına nakd-i dil ü cān-ı 'azīzi

Yūsuf gibi bir misli bulınmaz güzel aldum

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

4890 Her kişi dil-berinün lutfını vasf itdükde

Ey cefā-cū dil-i bī-çāre-i pür-ğam ne disün

./// ./// ./// .///

Dirīg itme dil-i mehcürdan cām-ı mey-i vaşlun

Yeter çekdi humār-ı ğam birazda bāde-nuş olsun

Dem-i gül-geştdür küşe-nişinānı ayaklandur

Meded imdād-ı reftār ile sākī bir ayağ olsun

./// ./// ./// .///

Bizi öldürdi sākī yetişsün cām göstereşün

Küşā-keşden ḥalāş itsün biraz ārām göstereşün

//. //.. .//. //.

Ey kīne-cū bu eski bakanlar degül bize

Çeşm-i siyāha ola mübārek nigāh-ı nev

../ ..// .../ ../

4895 Şarāb köhne vü sākī-i ḥande-rū tāze

Olursa eski deme nola ārzū tāze

// .// .// .//

Ser-tā-be-kadem hār gibi pençe olurđum
Çāk eylemege dāmen-i gerdūn ele girse
Hūbān Sitanbūla yetişmez yine Vecdī
Bezī itmege ser-māye-i Kārūn ele girse

/./ /./ /./ /./

Kaşdı cān almakđur ol zālīm eger dād itse de
Şād-ı merg itmek murād eyler beni şād itse de

// .// .// .//

Feryād-ı dil-i zāruma dem-sāz mı kaldı
Ya keşf idecek derdūmi hem-rāz mı kaldı

4900 İtdi nigeñhūn 'ālemi esrāruma vākıf
Sīnemde nihān* eyleyecek rāz mı kaldı

// .// .// .//

Ruhsārana hāt geldüğine ağlamam amma
Baht-ı siyeh ser-be-kemīnüm yüze çıkdı

Rūbā'ī

// .// .// /

Hal ānlama dīdemūn siyāhıdur ol
Hāt sanma dilūn şirār-ı āhıdur ol
Ebrū degül ol cebīn-i nūr-efşānda
Ser-çeşme-i hurşīdde māhīdūr ol

* Metinde (nihāl) olarak yazılmıştır.

V Ü C Ü D İ :

Zümre-i kuẓātdan. Diyārbekrī Aḥmed Efendi. Bīn
altmış tokuz senesinde terk-i vücūd eyledi.

/.// ./.// ..//

Gül-şenūn oldu bu hayātına dāl
Cümleten hep çiçek çıkardı nihāl

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

4905 Bu nice gündür ki 'adem mülkini durmaz yoklar
Bulmadı zerrece 'ālemde Vücūdī dehenūn

V E C İ H İ :

İstanbulī Hasan Efendi. Dīvān-ı Hümāyūn Kātib-
lerinden Sultān Murād-ı Rābī' ahdinden bīn altmış yedi tā-
rīhine gelince tārīḥ yazmışdur. Bīn seksen bir senesinde
vefāt idüp fevtine Şeyḥ Nazmī'nūn tārīḥidür.

اولا مقام وجیهی به جنت فردوس ۱۰۸۱

"Ola makām Vecihī'ye Cennet-i Firdevs

Dīvānından munteḥabdur

ez-Bahāriyye

./// ./// ./// .///

115^a Yine şahn-ı çemen cūş itmede deryā-yı aḥḍar-veş
Demidür keştī-i şahbāyı çekmek mey-perestāne

Nigār-istān-ı Çīn-i deyr-i Mānī itdiler bāğı
Perī-veşler gelüp bir kûşede mestāne cevāna *
Ne hāletdür bu kim te'şīr-i āh-ı sūz-ı bûlbûlden
İre çāk-ı girībānı gülün her demde dāmāne
Ruḥāmında görünür nakş-ı gūn-ā-gūn dīvārı
Kābûle 'akse kābildür o denlû ferş-i kâşāne
ez-Ġazeliyyāt

4910 Zehr-ābe nūş-i-i ğamı kânûn eylemiş
Gelin bu bezm-i ğam-ābāda ibtidā **

(/.//) /.// ..// ..// ../ (//)

Yeridür şevk-i ruḥunla gel dāğ-ı sīnem
Ġonce-i gül-şene eylerse tebessüm ilkā

././ ././ ././ ././

Ruḥ-ı āli şarāb-ı sāğar-ı billûrdan seyr it
O ḥüsn-i 'ālem-ārāyı nikāb-ı nûrdan seyr it
Ḥadeng-i çeşm-i dil-ber revzen-istān eyledi cismüm
Gül-i dāğ-ı derûnı sīne-i mehcûrdan seyr it

/.// /.// /.// /.//

Feyz-ı nûrından olur mihr-i neşātun mahrûm

* Metinde پریوش yerine و fazlası ile پرویش olarak geçmektedir.

** Bu beyitte vezin tutmuyor. Yazı hataları yoksa beyitte vezinler farklıdır.

Ol̡sa manzūrum eger māh-ı ŧeb-ārā-yı ferah

// . / . / . / . /

4915 İtmez ŧafā-yı pād-ŧeh-i dehri arzū

Hem-dem olınca 'āŧıka bir ğam-ğūsār ŧūh

. / / / . / / / . / / / . / / /

Cefāya yüz tutarsa ol ŧeh-i bīdād müŧkildür

ŧāna 'arz-ı tazallūm ey dil-i nā-ŧād müŧkildür

Hevāyī dil uyar 'iŧve-gerse āteŧī-meŧreb

Olur mı müttehid hiç ūlfet-i ezdād müŧkildür

. / / / . / / / . / / / . / / /

'Aceb midür uŧūle uymasa efgānı muŧtardur

Nevā-yı nālede 'uŧŧāk ŧanman muhayyerdur*

// . / . / . / . /

Nām-ı viŧāli anmayayum himmetüm budur

Bezm-āŧinā-yı hecr olalı niyyetüm budur

4920 Laht-ı cigerle lāle-sitān eylerüm rehin

Ğülçin-i bāğ-ı 'ıŧk olalı ŧan'atum budur

/ . / / / . / / / / . /

Riŧiŧ-i bārān-ı eŧküm nev-bahār olsun da gör

Cuŧiŧ-i ŧevki dem-i geŧt ü güzār olsun da gör

Geldün ey efkār-ı vuŧlat bī-tekellūf hātırā

Hecr-i dil-ber vākıf-ı encām-ı kār olsun da gör

* Eksik hece vardır.

/../ /./ /../ /./

Serv-kadan cilve-i 'iṣve-nümün itdiler

Ser- 'alem-i fitne-i dehri nigün itdiler

./../ ./../ ./../ ./../

Sitemle 'ālem-ārā dil-beri inkār iderlerse

Vecihünün āna bir vech ile cānānesin göster

//. .//. .//. .//

4925 Handānī-i zahmüm gül-i hurrem bile bilmez

Telhī-i mezāk-ı dilümi semm bile bilmez

/../ /../ /../ /./

Gül gül itsün rüy-i yāri pertev-i mihr-i şarāb

Fasl-ı gülde bir iki peymāne görmek isterüz

/../ /../ /../ /./

Höy-çekān itdükce rüy-ı mäh-veşin tāb-ı şarāb

Seyr iden gird-i ruhında hāleden fark eylemez

./../ ./../ ./../ ./../

Gelüp hatt revnak-ı hüsn-i ruh-ı gül-fāmın arturmuş

Benefşeyle o bāguñ ziynet-i hengāmın arturmuş

./../ ./../ ./../ ./../

115^b

Leb-i erbāb-ı dil ālūde-i şehd-i neşāṭ olmaz

Kazā anı ne çāre zehr-i ğamdan hisse-mend itmiş

/./ /./ /./ /./

4930 Bir mey ister kim ola derdi cilā-yı çeşm-i cān
Sākī-i mey-hāne-i dehrūn mülün neyler gönül

././ ././ ././ ././

Bahār oldu yine sıyt u şadādan yok eser aşla
Şeh-i gül var ise bülbülleri nefy itdi gül-şenden

././ ././ ././ ././

Siyeh tāb iki şemşīri tılısm itmiş yed-i kudret
Ser-i gencīne-i hüsninde yāruñ ebruvān şanma

././ ././ ././ ././

Dilā bir āfetūn benzer ki oldun nev-giriftārı
Yine sinende zahm-i gamze-i cādū nişān tāze

//. //. //. //

Gül-zāra varup ol büt-i sīmīn-berümüzle
Bir pāre açılduk dil-i gam perverümüzle

4935 Ben dağımı 'arz eyleyeyim sen ruh-ı ālūn
Haclet-dih-i gül-zār olalum güllerümüzle

././ ././ ././ ././

'Aceb mi eylese mürğ-i me'ānī her taraf cilve
Vecihī bir kafesdür üstüh^van-ı sinemüz şimdi

./// ./// ./// .///

Olur bir mihr-i rūşen bezm-i rindān-ı mey-āşāma
Düşince cāma sākīnün şu'ā'-ı āteşin rūyı
Gözümde bir nefes gitmez hayāl-i bāde-i rengin
Gören şanur kızarmış ağlamakdan çeşm-i pür-hūnı

V A H İ D :

İsmi Mehmed. Sofyavî. Burūsa Mahkemesinde bāb kâ-
tibi olup bin toksan dört senesinde 'azm-i der-gāh-ı وحده لاشريك له
itmişdür.

././ ./// ././ ././

Hudā bu hüsnile virmiş āb u tāb saña
Ne yüzle ola mukābil ya āfitāb saña
4940 Yeter telāşī-i ğam neşve-i sürür saña
Mey-i neşāt virür māyi-i fütür baña

/././ ./// ./// ././

İki ebrū-yı ser-āmed degül ey mäh-likā
قاب قوسين او ادنى 'yı 'ıyān itdi Hudā

./// ./// ./// .///

Gül-i sūrī-sıfat sīnem ser-ā-pā dağ-ı hasretdür
Mīsāl-i nahl-i mātem cism-i zār-ı hun-feşān gā'ib

/./ /./ /./ /./

Duhter-i rez hiç degül hemşire-i tıfl-ı dile
Kim gelür pistân-ı sāgar şir-i māderden leziz

././ ././ ././ ././

Ciger tıraşemi kıymetde la'le hem-ser iden
Ümid-i la'l-i leb-i cān-fezā-yı dil-berdür

/./ /./ /./ /./

4945 Gird-i ruhsār-ı 'arak-nākünde hāl-i 'anberin
Hubb-ı miskindür ki terkibi gül-āb-ālūdedür

/./ /./ /./ /./

Māye-i feyz-i cünündür cüy-bār-ı küh-sār
Bir dimāg aşüftedür güya bahār-ı küh-sār

/./ /./ /./ /./

Subh-veş mihrinde sādık olduğum bilmez dime
Ey Vahid ol matla'-ı envār bilmez kim bilür

././ ././ ././ ././

Komazsın ey şafā āsūde bir dil zülf-i dil-berde
Yine aşüfteler hātır perişān olmasun dirsən

V A H İ D : Ser-heng

/./ /./ /./ /./

4950 Virdi revnak 'arız-ı gül tıynet-i dil-dāra hāt

Ah kağıd üzre gūyā kim yazıldı kara hāt

4950 Ah kerem olmaz dil-i efsürde-i ağıyārda
Tutmaz ey āyīne ruh ber-vech ile yeh-pāre hāt

116^a

SEYYİD VAHYİ :

Sultān Selīm Cāmi'i Şeyhī Seyyid Mehmed Efendi.
Bin yüz otuz senesinde mazhar-ı vahy-i ilāhī oldu

.//.// ..// ..// ..// ..//

Bulursa 'aks-i ruh-ı yārile cilā mir'āt
Olur hased-fiken mihr-i pūr-ziyā mir'āt

'Aceb mi eylese şad-pāre inkisārum anı
O māhı eyledi hod-bīn-i hod-nümā mir'āt

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Işk bir āteş imiş sīnede pinhān olmaz
'Arz-ı hāl eylemege yāre de imkān olmaz
Başka bīr 'ālemi var şahn-ı çemen-zār-ı gamun
Gülleri* hānde idüp bülbüli nālān olmaz

./// ./// ./// .///

4955 Kılur zülfin perişān hātır-ı pūr piç ü tāt olmaz
Ruh-ı hurşīd-i 'ālem-tāba mülardan nikāb olmaz
İdersen tāk-ı engürü zemīn-i dilde perverde
Sirişk-i dīdeden gayrı yine andan şarāb olmaz

★ Gülleri metinde کلی şeklindedir.

/././ /././ /././ /./

Handesin fikr it dūr-i nāyāb gelsün çeşmüne
La'lini endīşe kıl hūn-āb gelsün çeşmüne
Bak kef-i sākīde cām-ı erğuvān-ı bādeye
'Arız-ı gül-gūn-ı āteş-tāb gelsün çeşmüne

V U Ş L A T Ī :

Özicevī 'Ali Beg. Semendre Alay Begi. Bin yüz
tārīhinde fevt oldu.

///. /./.. .///. /./

Gāhī hayāl-i zūlf-i ham-ender-ham eylesen
Mecnūn-ı 'ışk bendini muhkem eylesen*

V A ' D Ī :

Bursavī Mehmed Çelebi. Kısmet kâtiblerinden. Bin
elli tokuzda temessük-i 'ömrinün va'di tamām oldu. Vefâtına
lafz u ma'nen Muhtārī'nün tārīhidür:

وعلى بك الى طقوزده ايلدى حيف انتكال ١٠٥٩

"Va'di bin elli tokuzda eyledi hayf intikāl

.///. .///. .///. .///

4960 Bāna ey tıfl-ı nev-reste atarsın top idüp berfi
Dimezsın kim düşer bir gün sovuqluk kalb-i bīmāre

★ Bir hece eksiktir.

V A ' D İ :

Ahmed Efendi. Üsküdar Mahkemesi'nde Başkâtib.
Bin toksan beş senesinde teslîm-i rûha incâz-ı va'd itdi.
Üsküdarî Sırrî'nün üstadıdır. "Rûh-ı Va'dî bula envâr-ı
cemâlünle neşât" ۱۰۹۵ روح وعدی بوله انوار جمالکله نشاط

.///. .///. .///. .///

Kazâ pâ-der-gil-i âşûb-ı çeşm-i fitne sâzuındur
Ecel hayrân-ı tîğ-i gamze-i ser-mest-i nâzuındur
Fiğân it zahm-i tîğ-i nâzda âsüdesin ey dil
Seni ol zevkden mahrûm iden sûz u güdâzuındur
Hümâ-yı zülfi gibi evc-ı nâz-ı 'işvede Va'dî
Şikâr eyleser dil-mürgin ko atsun şâh-bâzuındur

///. .///. .///. .//

Girme bir avuç kanûna sâğar gibi ey dil
Meclisde şakın cām-ı leb-i dil-bere sunma

V A K ' İ :

Okcî-zâde Ahmed Efendi. Bahâyî Efendi'ye tezki-
reci olmuştur. Bin altmış senesinde cihânda Vak'î kalmamış-
dur (68).

(/./.) ..// .// ..// ..// (//)

4965 Ser-fürû eyleyemez saltanat-ı Dārāya

(68) Seyrek-zâde tez. 'de Mecmua'sı olduğu kayıtlıdır. Bak. "Vak'î"

Pā-yı ümmīdi çeken dāmen-i istignāya
Kākül-i yār ider hayli yukardan pervāz
Sāye-i zülfi düşer mihr-i cihān-ārāya
Leb-i dil-dārı gören sāgar-ı gül-gün üzre
İki berk-i gül-i ter kondı şanur şahbāya

116^b

V E L İ :

Rodosī Velī Efendidür. Müderrisinden. Bīn altmış
senesinde 'arūs-ı dehri tatlıka dāmād-ı rûhınun velīsi oldu⁽⁶⁹⁾.

(//.//) ..// ..// ..// ..// (//)

Gönlüm aldıysa ziyān eylemedüm yārumdan
Rāziyem ben hele bīn cān ile pāzārumdan

//. /.//. .//. .//

Çok āb ü tāb virmege muhtācdur Velī
Vasf-ı cemāl-i dil-beri āsān şanur gören

4970 Zāğ u zağanı tutmada devrān el üzre
Bülbülleri bu köhne bahārūn kesel üzre

SEYYİD VEHBİ :

Hüseyin Efendi.

//. /.//. .//. .//

Yūsufda görse tal'atunı bī-nevālanur

(69) A.g.e. 'de Mecmu'a'sı olduğu kayıtlıdır. Bak. "Velī"

Erbāb-ı 'ıṣk ṣāh ile olsa gedālanur

Deryā-yı ğamda fülk-i neṣīnān-ı 'ıṣka dil

Ta'līm-i resm-i rāh ider nā Hudālanur

Ol nahl-i tāzenün çekerüz ğamın müdām

Ammā rakīb-i miyve-i vaṣlın safa lanur

././ .// .// .//

Şerār-ı āhum ile dāmen-i emān tutuşur

O āteşin ruḥı yād eyleşem dehān tutuşur

4975 İder şikest-i keşākeş dil-i za'ifümi şan

Perā-yı bāzī-i yā dest üstüh^vān tutuşur

// .//. .//. .//

Her şubḥ mihr-i jāle-nümā gülleri açar

Güyā metā'-ı kāfile-i dāde-bān arar

Bī-hūde kad-hamīde degül Vehbiyā felek

Erbāb-ı tab'a atmağa seng-i girān arar

./// ./// ./// .///

Senün şirīn lebün tūtī-i hoş-güftārı söyletmez

Dil-i şūhum benüm de bülbul-i gül-zārı söyletmez

//, .//. .//. .//

Dil görse tāb-ı 'arızunı çāk çāk olur

Kettān olur mı pençe-i meh-tābdan halās

// .//. .//. .//

4980 İtse der-i dendānuñi ğavvās temāşā
Dest-i nazarūn şüste ider āb güherden
Ümmid-i kenār ile yem-i 'ıška düşer mi
Keştī-i hayātın sakınan mevc-i hatardan

// .//. .//. .//

Zülfün degül mi böyle perişān iden bizi
Āsude olmasun o dañi ruzgārdan

// .//. .//. .//

Düşmiş mahabbete dañi nev-res nihāl iken
Olmış esir pād-şehe hüsn ü ān iken

// .//. .//. .//

Cām-ı şarāb-ı la'lüñi handān olur gören
Esrār-ı hatt-ı rüyunı hayrān olur gören
4985 Peyġamber cemālinün i'cāz-ı hüsnidür
Gök başlı kâfir ise müselmān olur gören

// .//. .//. .//

Te'sir-i dem-i nāşihı gör terk-i ğināda
Çıkmaz mekesün dañi sadāsı bu fezāda

// .//. .//. .//

Bakmaz o ğurre mest-i bahā ħāk-sārına
Bī-hüde pāymāl oluruz reh-güzārına

((.//)) ..// ..// ..// ..// (//)

La'lin öpdürmege ka'il olup ağıyara dirîğ
Dillenüp ğonce-lebüm düşdi dehenden dehene

//. //.. .//. //

Vehbî teveccüh itdi resen-bâz-ı himmetüm
Ser-menzil-i hakikata Allah yol vire

//. .//. .//. //

4990 Tasvîr idüp rahle bâna sûret-i lâyı
Hengâm-ı sabâda okudum ders-i fenâyı
Müstağni-i irşād olur erbâb-ı tarikat
Sükkân-ı harem neylerimiş kible-nümâyı
Gayrun gaçürenler yakadan zâde-i tab'ın
Benzer ki tebennî ide mâder be-hatâyî

//. //.. .//. //

Hat zâ'il itdi hüsnini ben kaşdayum dahi
Gün batdı gitdi seyr-i kemân-keşdeyüm dahi

//. .//. .//. //

Ol berbere 'uşşāk tırâş itmege üşdi
Görsen de gönül kayd-ı serün iş başa düşdi

4995 Der-yüze idüp ol kuzımın ni'met-i vaslın
Toyınca yidüm cerbini ammā ne söğüşdi

Rûbâ'î

//. .//. .//. ./ (//. .//. .//

Sākî bize bu gerdiş-i cevrun tākēy
Nūş itmedeyüz zehr-i gamun pey-der-pey
Telhî-i mezākum şu kadar kim dem-i 'ıyş
Ağzumda nemek-dāna döner sāğar-i mey

H A R F Ü ' L - H Ā '

H Ā D İ :

Nāzik-zāde Bursavî 'Abdü'l-Hādî Çelebi'dür.

//. .//. .//. //

Şanmañ o leb-i la'li mey-i nābile birdür
Mümkin mi demek sükkere dü şābile birdür
Yokdur dehen-i pāyine şāyeste-i teşbîh
Ancak denilür gevher-i nā-yābile birdür
5000 Dil-şād oluruz şanma bizi sākî meyünle
Meclisdeki yār olmaya zehr-ābile birdür

(/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Hikmet-i hüsnini fehmi eylemede ol māhun
'Akl-ı kül 'āciz olur kuvvet-i idrāk degül

/./ /./ /./ /./

Anma ol devleti kim sonra peşimān olasın
İstese ol 'izzeti kim hurrem ü handān olasın

HADİ EFENDİ :

Mevālī-i Kirām zümresinden Bursavī Şeyh 'Abdü'l-
Bākī-zāde 'Abdü'l-Hādī Efendidür. Hālā belde-i Üsküdar'da
seccāde-nişīn-i hükümetdür. Güftār-ı tab'-ı belāğat-şi'ārın-
dan nuhbedür.

././ ././ ././ ././

Hurūş-ı eşk-i firkat dīde-i deryā makātırdan
Hayālī nakşın itmez şüste yārūn levh-i hātırdan
Şarāb-ı la'l-i dil-ber gibi baña çāre-sāz olmaz
Tabībūn virdügi ma'cūn eger olsa cevāhirden
5005 Füsūn u fitne ile itdiler yağma dil ü cānı
Aman ol gamze-i cādū ile ol çeşm-i sāhirden
Ruhūn hurşide kaddūn serv-i gül-zāra ider teşbīh
Dil-i dīvāne söyler şimdi geh gökden geh yerden
Bu bağūn olmamışdur nahl-i bīd-i bağı bār-āver
Yeri yokdur kerem ümmīdinūn dest-i ekābirden

///. ///. ///. ///

Şeb rūşen olur şem'-i cemāl-i hasenūnden

Puṣīde kalur meh ruh-ı pertev-fikenümden

Serv-i çemenün kalmadı reftāre mecālī

Hayrānī-i nahl-i kad-i āṣub fitenümden

5010 Endāhte eyler kalemin 'aczile Bihzād

Dermande olup rikkat nakṣ-ı dehenümden

117^b Hādī idicek gūṣ beni eyledi medhūṣ

Bu nev-gazeli dil-ber-i ṣīrīn suhenümden

././ ..// ././ ./

Yeter bu peyrevī-i zāhid-i riya-pīṣe

Biraz da pīr-i harābata hidmet eyleyelüm

Virüp nukūd-ı niyāzı o h^vāce-i hūsne

Metā'-ı nāz alalum gel ticāret eyleyelüm

//. //.. .//. //

Hāyide olmasa dir idüm hatt-ı la'line

Mūrān geldi mühr-i Süleymānı görmege

5015 Cam-ı bilürsuz göremez bāde mey-fürūṣ

Pīr olmağile 'aynuñ ider anı görmege

Peyk-i nesīmi gül-ṣene gönderdi 'andelīb

Bikr-i 'afīfe-i gül-i handānı görmege

./// ./// ./// :///

Bu ṣeb bezm-i 'adüvde gerçi kim ol meh-likā kaldı

Hele derd-i ğam-ı hicrānide تنها baña kaldı

Çıkarduk arzū-yı merhem-i bihbūdı hātırdan
Dimāg-ı zahmümüzde lezzet-i tīg-i cefā kaldı
O şeh-nāzūn gice āgāze-i taksīm-i lutfından
Sımāh-ı cān ü dilde buseliksi bir şadā kaldı

H A T İ F :

Bursavī Sarrāc-zāde Hasan Efendidür. Hālā Hazret-i Emīr Medrese-i Celīlesinde cā-nışındür.

ez-Kasāyides Kalemiiye

.//.// .//.// .//.// .//.//

5020 Niçe zemān idi bu kıl-k-i nazm-ı şüh-etvār
Yaturdı mahbere peygūlesinde haste vü zār
Zebān-ı şevkini kıldı bürīde tīg-i keder
Meşām-ı zevkini ālūde itdi rīk-i gubār
Henüz eyledi münhal zebānı benden şevk
Mişāl-i tıfl-ı nev-āmūz vādī-i güftār
Ümīddür k'ola tiryāk cān-fezā-yı midād
Hayāt-ı tāze-res-i tab'-ı hāme-i bīmār
Getürdi cünbişe kand-i sezā-yı destūrı
'Aceb mi eylese şirīn terāne tūtī-var

.///./// .///./// .///./// .///.///

5025 Çemen iklīmine sultān-ı dey fermān-revā oldı

Cihān lerzān-ı hükm-i dehşet-engiz-i şitā oldu
 Sefid atlasla şahn-i bağı itdi berf-i güsterde
 Servler hālet-efzā şahid-i simin kabā oldu
 Degül berf oldu gerdün penbe-veş endāhte yer yer
 Zemīn dükkān-ı pür-kālā-yı hallāc-ı kazā oldu
 Diger-gün eyledi te'sir-i ser-mā tab'-ı eşyayı
 Nēsīm-ı rüh-bahşā-yı çemen bārid-edā oldu
 Mū'esses tak-ı kahr-ı rüzgār-āsā cemed āhır
 Ser-i cūda pul-i āmed-şud-ı bāy u gedā oldu

ez-Ğazeliyyāt

//. /.//. .//. ./

5030 Sensüz şarāb āteş-i seyyāledür bānā
 Peymāne devri şu'le-i cevvēledür bānā
 Yaksam fitilelerle çirāğan olur tenüm
 Her taze dāğ sinede bir lāledür bānā

//. .//. .//. .//

Her zerrede kıl nakş-ı heyulāyı temāşā
 Her katreden it şūret-i eşyayı temāşā

118^a

Yüz sür mütevāzı' kadem serv-kaddāne
 Cūlar gibi kıl 'ālem-i bālāyı temāşā

//. .//. .//. .//

Çāk itme keşā-keşle girībānımı yā Rab

Virme husema destine dāmanımı yā Rab

/// ././ ./// ./

5035 Sākī mezāk-ı rinde münāsīb şarāb-ı telh
Kıl şīşe-veş gelūmuzı girdāb-ı āb-ı telh

/// ././ ./// ./

Enzārı mäh-gāne-şumārūn hilāledür
Dürdī keşūn 'alākası köhne sifāledür
Temkīn ehli sebkat ider istifāzada
Ebrūn nevāl-i raşhası evvel cibāledür

//// //// //// ////

Sirişk-i nā-sere nakdinden oldum şerm-sār āhir
O şūha eyledüm ser-māye-i 'ömrüm nisār āhir

/// /// ././ ./

'Āşıkuz fikr-i haṭ-ı 'anber-şikenden fāriğuz
Bülbül-i şūrīdeyüz seyr-i çemenden fāriğüz

5040 İtdi tiğ-i āb-dār-ı 'ışk süste cismümüz
Biz şehīd-i gamzeyüz kayd-ı kefinden fāriğüz

././ ..// ././ ..//

Bilindi zāhid-i belde harīş-i devlet imiş
Tuyıldı vā'izümüz mest-i cām-ı nahvet imiş

/// ././ ./// ./

Eslāfdan şenīde meşeldür bu Hātifa

Sud eger mahabbete ser-māyedür hūlūş

((/.//) ..// ..// ..// ../ (//)

Reng-i buse görünür 'arız-ı dil cūsından

Büy-ı cān şemmolunur sūnbül-i giysūsından

Hāl-i müşkīn degül oldu çekide ruhına

Hūn-ı sevdā-zede-gān hañçer-i ebrūsından

//. /./. .//. /./

5045 Eyler havāle dūzaḥa erbāb-ı 'işreti

Vā'iz yerini görmişe benzer kitābda

//. /./. .//. /./

Alduk nesimden gül-i cāmūn peyāmını

Bulmuş henüz gül-şen 'işret peyāmını

İtmiş reside sākī-i gül-çihre bağda

Nūr u ziyāna köhne bahārūn selāmını

Hātif muṭayyab itdi nesīm-i seher bizi

Yārūn getürdi nāme-i müşkīn hitāmını

H A Ş İ M :

Kudsi-zāde Seyyid Mehmed Efendi. Bin seksen sekizde ḥazīretü'l-kudsi cılve-gāh eyledi.

./// ./// ./// .///

Ṭarāvet baḥşī-i gül-zār-ı ḥüsnūn cāvidān şanma

Ser-i ḵuyūnda dā'im cūy-veş diller revān şanma
5050 Ayāgile başarsān zūr-i bāzū ser-nigūn eyler
Dilā pīr-i muġānı cūnbūşinden nā-tūvān şanma
Şafā vü zevk derd-i 'ışkdan dā'im sürūd eyler
Çemende bülbulūn āvāzesin zār ü fiġān şanma
O fettānūn hemān tahrīk çeşm-i mestidūr Hāşim
Ġam u āşūba bā'is ġamze-i nā-mihribān şanma

H Ā Ş İ M :

Emir Paşa-zāde.

///. /.//. .///. //.

Oldı ġönül fütāde yine bir perī-veşe
Kendü eliyle kendüsini atdı āteşe

H A R F Ü ' L - Y Ā ' :

Y A K İ N Ā :

İşfahānī Dervīş 'Ali. Seyāhatle İstanbul'a gelüp
biñ yüz yedi senesinde civār-ı Hakkā seyāhat itdi.

.///. .///. .///. .///.

118^b

Ġönüller almada ġīn-i ser-i zülfi hatā itmez

Nice medhūşı hayrān eyleyen gūyā hemān budur

//. /./. .///. ./

5055 Cānā zekāt-ı ni'met-i hūsni edā içün
Bir kez yakīn-i bī-kes-i āşüfte hāle bak

Y Ü M N İ :

Selānīkī Mehmed Efendi. Kuṣātdan. Bīn seksen
üç senesinde süy-ı 'ademe vaṣ'-ı huṣeste-kadem itdi.

/./// /./// /./// ./

Haṅçer-i dil-düz ider her pāresin idüp şikest
'Aşıkun destinde devrān cām-ı raḥşān görmesün
Derd-i āhum perde eyler dem-be-dem baht-ı siyāh
Kaşd ider kim mihr-i rüyūn çeşm-i giryān görmesün
Yümniyā gül gibi çāk itme giribānūn şakın
Dāğ-ı mihri sīnede zinhār nādān görmesün

Y Ü M N İ :

İstanbulī Mehmed Ṣālīḥ Efendi. Kadri Efendi'nün
hemşirezādesidür ve Rıfkī Efendi'nün birāder-i kihteridür.
Bīn yetmiş üç senesinde meymenet ile 'ukbāya intikāl itdi.

//. /./. .///. ./

'Arz eyle cebheni bilüp eksüklüğün temām

Devr-i felekde dā'iresin gözlesün kamer

Y Ü M N İ :

Şeyh-zāde Ahmed Efendi'nün birāder-i kihteri
Süleymān Efendi'dür. Kısmet-i 'askeriyye kâtibi olup bin
yüz yigirmi yedi senesinde defter-i 'ömri hatmü bi'l-hayr
ile mümdi oldu.

./// ./// ./// .///

5060 Hadeng-i ğamze-i ser-tîzinün zahmi nümāyāndur
Vücūdum muttasıl āmac-ğah-ı cevri hūbandur
O şuhun dil ğubār-ı hatt-ı nev-hîz ile heyrandur
Nola meşk-i cünün-ı 'ışk iderse ana cesbandur

/// ././ ./// ./

Geh verde geh hāra bakup kārı āh olur
Bezm-i ğemende nağme-i bülbul dü-ğah olur

/// ././ ./// ./

'Uşşāk ol periden ümid-i vişāl ider
Āyîne-i tasavvura gelmez hayāl ider

././ ..// ././ ..//

Hemîşe bûy-ı dil-āvîz olup temennāmuz
Sarıldı dāmen-i zülf-i nigāra sevdāmuz

// . /. . .// . /.

5065 Gāhī hayāl-i zūlfün idüp 'izāruñı
Bī-hūde geçdi yok yere leyl ü nehārumuz
Bilmez idük felekde dilā çün meh-i temām
Nokṣān-ı zātı mūcib olurmuş kemālümüz

// . .// . .// . .//

Olmaz dehen-i yāra müşābih diyu ğonce
Gül muṣḥafını açdı yemīn eyledi bülbul

// . /. . .// . /.

İtmiş nüvişte hātem-i ikbālī bāzgūn
Nakṣ-ı nigīn-i kevni zemīn ü zemān iden

// . .// . .// . .//

Derd-i dilūni yāra dimez kime dirsūn
Esrāruñı ğam-h^vāre dimez de kime dirsūn

(/.//) ..// ..// ..// ..// (//)

5070 Geldi eyyām-ı tarab vakt-i temāṣā-yı çemen
Keṣti-i meyle tonansun yine deryā-yı çemen

// . /. . /. . .// . /.

Nakd-i recāya virdi lebin mübtelāsına
Virdi o la'l-i nābı görūn yok bahāsına
Āl-i Resūl ğonceye bak sahn-ı bāğda
Destār-ı sebz-i kevni yaraşmış likāsına

./// ./// ./// .///

Görüp ārāyiş-i gül-zār-ı hüsün cāvidān şanma

Fiğān-ı bülbulān-ı 'ışkı ey gül her zemān şanma

119^a O harmen sūz-ı cān-ı 'āşıkān bir berk-i hātīfdūr

O mest-i nuhūtun destinde tiğ-i hān-feşān şanma

././ ././ ././ ././

5075 Gehī tevakkuf murād geh eyler 'aksine gerdiş

Gönül bu devr-i felek bir karāra mümkün olur mı

/./ /./ /./

Āh yine bir dil-ber-i düzdīde nigāh

Nakd-i dil-i cānumı heb kıldı tebāh

///. ///. /// /

Bir zerrece yok merhameti 'uşşāka

" لا حول ولا قوة الا بالله "

رسیده بود انجام این نسخه بعون الله الملك الاملام که نخبة الآثار نام نهاده است بقلم شکسته
رقم مؤلفش السيد اسمعيل بليغ كمترين نوشته شد درين هنگام که اواخر ماه جاد الاولى
بود و شمار سال تاريخ بعد الالف تسع وثلثين ومائه غود در بروسه المحروسه شكر الله سعيه
ونال مراده

ÖZEL İSİM İNDEKSİ

A

- 'Abbās: 46
- 'Abdī : 328, 329, 337
- 'Abdī Paşa: 337
- 'Abdu'llāh Çelebi (İstanbulī):
130, 304, 645
- 'Abdu'llāh Efendi: 337
- 'Abdu'llāh Efendi (Bosnavī):
372, 476
- 'Abdu'llāh Efendi (Bursavī):
541
- 'Abdu'llāh Efendi (Gınayī-zāde)
: 359
- 'Abdu'llāh Efendi (Sa'dī-zāde,
Seyyid): 372
- 'Abdu'llāh Efendi (Şeyh, Himmet
Efendi-zāde): 329
- 'Abdu'r-Rahīm Çelebi (Kütahya-
yī): 386
- 'Abdu'r-Rahman Efendi: 235
- 'Abdu'r-Rahman Efendi (Kubūrī-
zāde): 140
- 'Abdu'r-Rahman Efendi (Nazmī-
zāde, Şeyh): 170
- 'Abdu'r-Rahman Efendi (Nefes-
zāde, es-Seyyid): 651
- 'Abdu'r-Rahman Efendi (Sünbül
'Ali Efendi-zāde): 133
- 'Abdu'r-Rezzāk-ı Semerkandī
: 221
- 'Abdü'l-'Azīz Efendi: 341
- 'Abdü'l-Bakī : 314
- 'Abdü'l-Bakī (Selāmī-zāde, Şeyh,
Seyyid): 265
- 'Abdü'l-Bakī Beg (Boğuk Musta-
fa Āğa-zāde): 652
- 'Abdü'l-Bakī Efendi (Uşşākī-zāde,
es-Seyyid): 33
- 'Abdü'l-Bakī-zāde 'Abdü'l-Hādī
Efendi Bursavī, Şeyh (bak.
Abdü'l-Hādī Efendi, 'Abdü'l-
Bakī-zāde, Bursavī, Şeyh)
- 'Abdü'l-Hādī Çelebi (Nazūk-zāde
Bursavī): 676
- 'Abdü'l-Hādī Efendi: 26, 236, 541
- 'Abdü'l-Hādī Efendi (Abdü'l-Bakī-
zāde, Bursavī, Şeyh): 677

'Abdū'l-Hay : 377	Āgah : 19
'Abdū'l-Hay Efendi (Kaf-zāde): 377	Ahī-zāde Seyyid Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, Ahī-zāde):
'Abdū'l-Kādir Çelebi ('Ayınta- bī): 436	Ahmed : 153, 404 Ahmed-i Mürsel : 610
'Abdū'l-Kerīm (Hasan Āga-zāde) : 188	Ahmed Āga (Dāye-zāde): 468 Ahmed Āga (Mahmūd-zāde, Bursa- vī): 648
'Abdū'l-Kerīm (Seyyid, Bursavī) : 495	Ahmed Beg : 114 Ahmed Beg (Siyāhī, İstanbullī) : 366
'Abdū'l-Kerīm Efendi: 188, 220.	Ahmed Çelebi (Belğırādī): 543
'Abdū'l-Kerīm-zāde: 357	Ahmed Çelebi (Bursavī): 96, 217
'Abdū'l-Kerīm-zāde Efendi: 168	Ahmed Çelebi (Edirnevī): 484
'Abdū'l-Latīf Çelebi (Tokatī) : 263	Ahmed Çelebi (İstanbulī): 294 Ahmed Çelebi (Kütahyavī) : 484
'Abdū'l-Latīf Efendi: 29	Ahmed Dede : 369
'Abdū'l-Latīf Efendi (Kırımı) : 470	Ahmed Dede (Tokatī): 259
'Abdū'l-Latīf Efendi (Riyāzī- zāde): 469	Ahmed Efendi: 8, 45, 79, 102, 105, 497, 637, 643, 671
'Abdū'l-Latīf Rāzī: 632	Ahmed Efendi (Boluvi): 623
'Abdū'l-Mecīd (Bahāū'd-dīn-zā- de, es-Seyyid): 169	Ahmed Efendi (Bosnavī): 271, 357 Ahmed Efendi (Diyārbekrī): 662
'Acem Mehmed Çelebi (bak. Mehmed Çelebi, 'Acem)	Ahmed Efendi (Edirnevī): 586
'Acem Paşa : 46	Ahmed Efendi (İstanbulī): 99, 258
Ādem : 153, 164, 464, 596	Ahmed Efendi (Kurd-zāde, Filibe vī) : 106

Ahmed Efendi (Müneccimbaşı): 327	'Ali Çelebi (Malatyavî): 239
Ahmed Efendi (Okçuzade): 671	'Ali Çelebi (Üsküdarî): 222
Ahmed Efendi (Öreke): 37	'Ali Dede: 100
Ahmed Efendi (Pervâne-zade, Edirnevî): 24	'Ali Dede (İstanbulî) : 163
Ahmed Efendi (Sivasî-zade): 228	'Ali Efendi: 177, 314
Ahmed Efendi (Şeyh, İstanbulî) : 369	'Ali Efendi (Bursavî): 126
Ahmed Efendi (Şeyh-zade): 685	'Ali Efendi (Edirnevî): 454
Ahmed Efendi (Şumlalı-zade): 174	'Ali Efendi (İstanbulî) : 634
Ahmed Efendi (Tekfurtağlı): 259	'Ali Efendi (Menteş-zade Bursavî) : 496
Ahmed Efendi (Tezkireci): 95	'Ali Efendi (Tablî-zade, Bursavî) : 358
Ahmed Efendi (Yusuf-zade): 270	'Alîşan Beg: 114
Ahmed Efendi-zade : 466	Allah : 201, 337, 388, 574, 654, 675
Ahmed Han (Sultan): 3, 7	Altıbarmak-zade: 434
Ahmed Paşa Köprülü-zade): 315	Anatoli: 12, 107, 363, 479, 603, 626
Aklî : 358	'Arab-zade : 14
Alaşehir : 12	Arayıcı-zade: 400
'Alā'ü'd-dīn Efendi (Özicevî): 51	'Arif : 313, 314, 317, 318, 321, 322
Alaybegi-zade : 503	'Arif 'Abdu'l-Bakî Efendi: 373
'Ali: 135, 415, 611	'Arif Ağa : 311
'Alî : 20, 328	'Arif Efendi: 92, 153, 226, 314, 650
'Ali Beg (İstanbulî): 171	'Arifî : 311
'Ali Beg (Özicevî) : 670	Aristo: 455, 641
'Ali Çelebi (İstanbulî): 504	Arslan Paşa-zade (Yanyalı): 400

'Arzī : 338	Bāhīr : 34
Āsaf : 4	Bahrī : 34
'Āsım : 324, 325, 326, 327	Bahrī Paşa : 34
'Aşık : 327	Bākī : 33
'Aşki : 349	Bākī-i Diger : 33
'Atau'llah Efendi (Nevalī-zāde) : 100	Bākī-zāde Es'ad Efendi : (bak. Es'ad Efendi Bākī-zāde)
'Atfī : 357	Bārī : 54, 315, 460
'Attār : 407	Başmakcı-zāde : 227
Āvare-zāde Mustafa Efendi (bak. Mustafa Efendi. Āvare-zāde)	Batburun-zāde Eyyüb Çelebi (bak. Eyyüb Çelebi Batbu- run-zāde)
'Avnī : 361, 362	Bayram Efendi : 363
Ayasofya : 223, 418	Bedrī : 35, 36
'Ayıntab : 357, 436, 438, 476	Beg-zāde Derviş
Āzerī : 13, 14	Lutfu'llah Çelebi (Ankaravī) (bak. Lutfu'llah Çelebi, Beg- zāde, Derviş, Ankaravī)
'Āzim : 322, 323	
'Azīzī : 342, 343	
B	
Bağdat : 84	Behrām : 55, 263
Bahādır Giray bin Selāmet Gi- ray : 173	Behcetī : 38
Bahāü'd-dīn-zāde es-Seyyid	Belkıs : 161
'Abdü'l-Mecīd (bak. 'Abdü'l-Mecid, Bahāü'd-dīn-zāde, es-Seyyid)	Bendī : 38
Bahayī Efendi : 39, 70, 565, 671	Berber-zāde Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, Ber- ber-zāde, İstanbullī)
	Berrī : 36
	Besmele : 56
	Beyanī : 45

Beydebâ: 53	Budin: 503
Beytû'l-malemini-zâde Mehmed Ağa bak. Mehmed Ağa (Beytû'l-mal emîni-zâde)	Buhûrî-zâde Mustafa Çelebi (bak. Mustafa Çelebi, Buhûrî-zâde)
Bezmî : 37	Burûsa : 8
Bıyıklı Hüseyin Çelebi-zâde Yûsuf Ef. (Sofyavî) bak. Yûsuf Ef. (Bıyıklı Hüseyin Çelebi-zâde, Sofyavî)	Burûsa Mahkemesi: 623, 667 Bûlbûl Deresi: 152
Bihzad: 13, 366, 374, 464, 620, 678	Cazim : 69, 70
Bihzadî : 15	Cebel-i Tûr: 425
Bilâl: 170	Cem: 59, 75, 77, 78, 87, 89, 91, 146, 190, 196, 200, 213, 242,
Birâder-zâde Mustafa Efendi. İstanbulî bak. Mustafa E- fendi (Birâder-zâde, İstan- bulî)	289, 293, 317, 322, 342, 367, 381, 382, 389, 431, 440, 453, 477, 483, 487, 542, 547, 596 605, 608, 644, 658.
Bîsûtûn: 98, 653	Cem'î Efendi: 72
Boğuk Mustafa Ağa-zâde Abdu'l- Bakî Beg (bak. Abdu'l-Bakî Beg, Boğuk Mustafa Ağa-zâde)	Cemşîd: 57, 238, 377, 389, 398, 460, 543, 560.
Bosna: 153, 580	Cevrî: 79, 80, 81, 82, 96, 432.
Bosnasarayı : 188, 214, 486	Cezâyir: 94, 429, 484.
Bostan-zâde İbrahim Efendi (bak. İbrahim Efendi Bostan-zâde)	Cezmî : 70, 71, 72, 565
Börekci-zâde: 387	Cibril: 90, 194
Bû-Bekr (bak. Ebû-Bekr)	Cudî : 79
Bucaklı-zâde : 38	Cuy-bâr-ı Tuna (bak. Tuna)
	Ç
	Çavuş-zâde Mustafa Çelebi (bak.

- Mustafa Çelebi, Çavuş-zāde, Dervîş İsmâil (Hammâmî-zāde):
Bursavî) 255
- Çin: 76, 156, 188, 198, 294, 303, Dervîş Muhammed Şefî'î: 226
514, 663 Dervîş Nutkî: 599
- Çömez-zāde Mehmed Efendi (bak.
Mehmed Efendi, Çömez-zāde,
Bursavî) Dervîş 'Osman (Mardinî): 216
Dervîş Zihnî: 108
- Deştî : 105
- D Devletî: 105
- Dahhak : 75
- Da'î : 101
- Damad 'Ali Paşa: 225, 566
- Daniş : 100
- Danişî : 99, 100, 101.
- Dara : 56, 543, 671
- Davud: 198, 357
- Daye-zāde Ahmed Ağa (bak. Ahmed
Ağa, Daye-zāde)
- Defterdar Ahmed Paşa: 153
- Defterdar Beg: 485
- Dervîş 'Abdü'l-Hay (Konevî): 105
- Dervîş Ahmed: 502
- Dervîş Ahmed (Magnisavî): 444
- Dervîş 'Ali (İsfahânî): 683
- Dervîş Efendi (Sakka-zāde): 418
- Dervîş Fasîh: 404, 586
- Dervîş Fasîh-i Mevlevî: 404
- Dîvân-ı Âlî: 47
- Dîvân-ı Hümayûn: 79, 225, 237,
239, 271, 299, 371, 398,
404, 468, 559, 662
- Diyâr-ı bekr (bak. Diyarbekir)
- Diyarbakir: 19, 169, 220, 565
- Diyâr-ı 'Acem: 46
- Duhan (suresi) : 27
- Dukadin-zāde: 404
- Dürri : 102, 105, 429
- Dürri-i Yek-çeşm: 102, 212
- E
- Ebe-zāde Mehmed Efendi (bak.
Mehmed Efendi, Ebe-zāde)
- Ebu-Bekr : 611
- Ebubekir Ağa (Öziceli): 106
- Ebubekir Ağa-zāde: 159
- Ebubekir Efendi: 212, 635

Ebu İshak İsmā'il Efendi: 15
 Ebu's-Su'ūd : 178
 Edāyī: 11
 Edīb: 12
 Edirne: 209, 258, 371, 509
 Edirne kapısı: 350, 430
 Edirne Bāyezīdiyesi: 387
 Eflātūn : 180, 455, 514, 565
 Efrasiyāb: 51
 Elmalı: 91
 Emīn: 28
 Emīn Efendi: 26
 Emīr : 24
 Emīrī: 24
 Emīr Buhārī : 430
 Emīrī-i Amīdī : 24
 Emīr Paşa-zāde : 683
 Emnī: 26
 En'am: 55
 Enīs: 30
 Erīb : 14
 Erjeng: 647
 Erzenü'r-Rum : 273
 Es'ad Efendi (Bakī-zāde): 371
 Es'ad Molla: 19
 Es'ad-zāde es-Seyyid Sa'dü'd-dīn
 Efendi (bak. Sa'dü'd-din E-
 fendi, Es'ad-zāde
 Eskişehir: 314
 Evcī : 32
 Eyyūb: 349, 598
 Eyyūb Çelebi (Batburun-zāde): 460
 Eyyūb Çelebi (İstanbulī): 582
 Eyyūb-ı Ensārī: 314
 Eyyūb Paşa: 419
 F
 Fāhir : 371
 Fāhrī: 400
 Fāhrī Rāzī : 178
 Fā'ik : 395
 Fā'iz : 374, 375
 Fā'iz : 387, 389, 391, 392
 Fā'izī : 371, 372, 377, 381, 382
 Fā'izī : 628
 Fā'iz Efendi : 373
 Fā'iz Efendi : 650
 Fāriğ : 386
 Fārūk : 249
 Fasīh : 404, 408, 410, 411
 Fasīhī : 401, 403

- Fāyık : 396
 Fāyız : 387
 Fayizî : 372, 377
 Fażıl Halil Efendi: 91
 Fehîm : 419, 424, 425, 426, 428
 Fehmî : 418, 419
 Felātun(bak. Eflātun)
 Fennî: 415, 416, 417
 Ferdî: 400, 401
 Ferhâr-ı Çîn : 494
 Ferhād : 62, 96, 98, 258, 350,
 433, 435, 478, 557, 570,
 592, 636, 653
 Ferheng : 224
 Ferruh : 329
 Fethî : 398, 399
 Fethî (Sofyavî) : 29
 Fethu'llāh Efendi(Halebî):388
 Fevzî: 417, 418
 Feyzî : 428, 429, 430, 431,
 432, 433, 434
 Feyzî Ağa : 435
 Feyzu'llāh Çelebi: 555
 Feyzu'llāh Efendî: 129
 Feyzu'llāh Efendi(Sadrü'd-dîn
 -zāde) : 428
 Feyzu'llāh Efendi(Şeyhü'l-İslām,
 Ebû-Sa'id-zāde): 163,548
 Firdavs: 188
 G
 Gafurî : 365, 366 .
 Ğalata : 177, 206
 Ğalata Mevlevî-hānesi: 338,369
 Ğalib : 365
 Ğalib(Bosnavî) : 364
 Ğavsî : 369, 370
 Ğazî : 364
 Gegbüze : 580
 Gelibolı: 126, 248, 313, 563
 Ğınayî : 366, 367, 369
 Ğınayî-zāde 'Abdu'llāh Efendi
 (bak. 'Abdu'llāh Efendi,
 Ğınayî-zāde)
 Girid : 195
 Güftî : 454, 458, 459
 Gül-deste-i Riyāz-ı 'İrfān: 4
 H
 Habeşî-zāde Efendi: 143
 Habîb Dede(Bosnavî) : 85
 Habîbî: 85
 Habîbu'llāh : 614

Hac : 220	Hamdi : 88, 290
Hacc-ı Şerif : 418	Hamdi (İstanbuli): 90
Hacerü'l-esved : 131, 447	Hamdi-i Diğer : 90
H ^v ace-zāde Maḥmūd Efendi (Bak. Maḥmūd Efendi, H ^v ace-zāde, Bursavi)	Hamidi Mehmed Çelebi (bak. Mehmed Çelebi, Hamidi)
Hadi : 676, 678	Hamami-zāde Derviş İsmail (bak. Derviş İsmail Hamami-zāde)
Hadi Paşa : 677	
Hafız : 83, 84	Haremeyn-i Muhteremeyn Vakfı: 438
Hafız Ahmed Paşa: 84	
Hafız-zāde Seyyid Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, Hafız-zāde, Seyyid)	Hasan Ağa (Diyarbakirli): 235
	Hasan Ağa-zāde münşi 'Abdu'l-Kerim (bak. 'Abdu'l-Kerim, Hasan Ağa-zāde)
Hak : 493, 537, 538, 610, 617, 619, 634, 683	Hasan Çelebi (İstanbuli): 38
Haki : 90	Hasan Efendi : 349, 430
Hakkı : 87	Hasan Efendi (Halebi): 223
Haleb : 12, 30, 114, 363, 428, 525,	Hasan Efendi (İstanbuli): 662
	Hasan Efendi-zāde: 258
Halık : 508, 574	Hasan Efendi-zāde Şeyh Mehmed (Bak. Mehmed, Hasan Efendi-zāde)
Halik-ı Yekta : 324	
Halil: 91, 92	Hasan Efendi (Sarrac-zāde, Bursa-vi) : 679
Halil Ağa : 471	
Halil Efendi : 179, 596	Hasan Efendi (Ummi, Sinan-zāde) : 492
Halil Efendi (Kasımpaşalı): 177	Hasib : 86, 87
Halis : 91	Hasibi : 85
Hamami Memiş Efendi: 245	Haşim : 682, 683

- Hāşimî : 578
Hātem : 4, 120, 126, 195
Hatîf : 679, 681, 682
Havvâ : 153
Haylî : 98
Haylî Beg : 96
Haylî Efendi : 95
Haylî Hafızı : 83
Hayrî : 95
Hayru'llah Efendî : 95
Hazret-i Emîr : 190
Hazret-i Emîr Medrese-i Celîle-
sî : 679
Hazret-i Mevlâna : 7
Heccav Ahmed Efendî : 216
Hızr : 32, 67, 71, 142, 145,
175, 199, 235, 261, 268,
283, 446, 479, 508, 522,
604, 610, 636,
Hıta vü Yağma : 275
Hıta'yî : 514
Hicâz : 89, 382, 566
Hicâzî-zâde : 396
Himmet-zâde : 329, 460
Himmet-zâde Şeyh 'Abdî : 37
Hudâ : 44, 48, 289, 368, 464,
493, 512, 520, 538, 550,
584, 604, 647, 667.
Hudâ-vend : 539
Huldî : 92, 93
Hurrem : 445, 542
Husrev : 347
Husrev-i Darâ : 263
Husrev-i Dey : 210
Huten (Hoten) : 21, 285, 429
Hüseyin Âga (Bursavî) : 359
Hüseyin Beg (Hüseyin Paşa-zâde)
: 220
Hüseyin Çelebî (Bursavî) : 473
Hüseyin Çelebî (İstanbulî) : 559,
648
Hüseyin Efendî : 20, 400, 503,
672
Hüseyin Efendî (Ankaravî) : 293
Hüseyin Paşa-zâde Hüseyin Beg
(bak. Hüseyin Beg, Hüse-
yîn Paşa-zâde)
I
İlgın : 419
'İtrî : 356
'İydî : 362, 363

- 'ıysı : 363
- i
- İbrahim : 220
- İbrahim(Bosnavi): 37
- İbrahim Çelebi(Edirnevi): 605
- İbrahim Çelebi(İstanbuli):595
- İbrahim Efendi(Bostan-zade):13
- İbrahim Efendi(Bursavi): 132
- İbrahim Efendi(İstanbuli): 79
- İbrahim Efendi(Magnisavi): 67
- İbrahim Efendi(Üsküdarı): 195
- İbrahim Efendi(Şeyh): 632
- İdris : 416
- 'İffeti : 357
- 'İlmi : 359
- İmam-zade Hafız-ı Post: 84
- İmam-zade İsmail Çelebi(bak. İsmail Çelebi, İmam-zade)
- İnabolu Kal'ası: 371
- İnayet Giray : 173
- İrem : 166, 391, 583
- 'İsa : 146, 242, 285, 323, 343, 454, 455, 457, 549
- İsa-zade Mehmed 'Aziz Efendi(bak. Mehmed 'Aziz Efendi, İsa-zade)
- İsfahan : 450
- İshak Hacesi : 8
- İshak Molla Efendi : 15
- İshak-zade Mehmed Şalih Efendi (bak. Mehmed Şalih Efendi, İshak-zade)
- 'İsi (bak. 'İsa)
- İskender: 21, 192, 251, 289, 293 295, 378, 446, 508, 543, 605
- İsmail Belig (es-Seyyid): 4
- İsmail Çelebi(İmam-zade) : 646
- İsmail Çelebi(İstanbuli): 289
- İsmail Efendi: 144
- İsmail Efendi(Diyarbakri): 396
- İsmail Efendi(Küçük Çelebi-zade) : 326
- İsmail Efendi(Şeyh) : 87

İsmā'il Efendi (Urfalı): 166 Kābızu'l-ervāh: 169
 İsmā'il Efendi (Üsküdarî): 624
 İsmā'il Efendi-zāde (Edirnevî) Kadri̇ : 436, 437, 438
 : 596 Kadri̇ (Edirnevî): 435
 İsmā'il Paşa : 131 Kadri̇ Efendi: 684
 'İsmet, el-hac Mehmed: 329 Kaf-zāde 'Abdu'l-Hay Efendi (bak.
 'İsmetî : 350, 351 Abdu'l-Hay Ef., Kaf-zāde
 'İsmetî Efendi: 349, 623 Kaf-zāde Fā'izî: 580
 İsrāfil : 612 Ka'il Hüseyin Efendi: 435
 İstanbul: 15, 34, 56, 65, 85,
 112, 131, 169, 179, 220, Kalaylı Ahmed Paşa: 626
 221, 224, 236, 259, 362, Kāmî : 445, 448, 451
 487, 525, 583, 661, 683
 İznik: 86 Kāmî Efendi: 178
 İznikmid: 392 Kāmili̇ : 444
 'İzzetî : 344, 345 Kandeher: 526
 'İzzi̇ : 344 Kandiye Kal'ası : 304
 K
 Kara Çelebi-zāde (Şeyhü'l-İslām
 : 341
 Ka'be: 129, 174, 225, 394, 447 Karaçelebi-zāde Mehmed Efendi
 448, 527, 554, 558, 605, (bak. Mehmed Efendi, Kara-
 654

Çelebi-zāde)	Kelīm(Seyyid) : 466
Karakaş-zāde Mehmed Efendi(	Kelīm-i Tūr : 582
(bak. Mehmed Efendi, Kara-	Ken'an : 117
kaş-zāde, Edirnevī	Kepenekci İstanbulī Mehmed
Kara Halīl Efendi. 337	Efendi(bak. Mehmed Efendi
Kara Kethüdā : 493	Kepenekci, İstanbulī)
Kara Mehmed Paşa: 111	Kerem : 126
Kara Nazım Efendi: 646	Kerrār : 249
Karun : 661	Kerrūbiyān : 196, 503, 507
Kasımpaşa Mevlevī-hānesi:179	Keyhüsrev : 51
Kasım-zāde Mehmed Efendi(bak.	Kırım : 173
Mehmed Efendi, Kasım-zāde)	Kırım Hanları : 144, 311, 549
Kāşif : 440, 443, 444	Kird-gār : 226, 396, 479, 520
Katib : 438, 439	Kiremitçi-zāde Mehmed Çelebi,
Kavak Kazası : 563	İstanbulī(bak. Mehmed Çe-
Kays : 13, 130, 139, 181, 388,	lebi, Kiremitçi-zāde, İs-
397, 416, 478, 492, 542,	tanbulī)
569	Konya : 541
Kayseriyye : 70	Korkak Derviş 'Ali : 205
Kaz 'Ali Efendi : 79	Köprüli Mehmed Paşa: 652
Kebuteri : 453, 454	Köprüli-zāde Ahmed Paşa(bak.
Kefevī Lutfi : 34	Ahmed Paşa, Köprüli-zāde)
Kefevī Seyyid Derviş Mehmed	Kubūrī-zāde 'Abdu'r-Rahman Efen-
: 225	di(bak. 'Abdu'r-Rahman
Keleşer-zāde : 30	Efendi, Kubūrī-zāde)
Kelīm : 460,462, 465, 466,	Kudūs : 401
467, 497,	Kuds-i Şerif : 100

- Kudsî-zâde Şeyh Seyyid Mehmed : 471, 472
Efendi (bak. Mehmed Efendi, Kudsî-zâde) : 473
- Küh-ı Bürz : 143
Küh-ken : 77, 242
Kuloğlu : 413, 478
Kur'an : 96, 271, 527
Kurd-zâde Ahmed Efendi, Filibe-
bevî (bak. Ahmed Efendi, Kurd-zâde, Filibe-
bevî) : 120, 563
Kusec Halil Paşa: 124
Küçük Çelebi-zâde İsmâ'il Efen-
di (bak. İsmâ'il Efendi, Küçük Çelebi-zâde) : 469, 470, 471
Lutfî (Kefevî) : 34
Lutfu'llâh Çelebi (Beg-zâde, Derviş, Ankaravî): 362
- M
- Küçük Hünkâr : 228
Kufri : 39
Künhi : 467, 468
Kürkçübaşı-zâde : 610
Kürd Efendi-zâde Mehmed Efen-
di (bak. Mehmed Efendi, Kürd Efendi-zâde) : 12, 365
Kütahya : 67, 535
Küttâb-ı Dîvân-ı Sultânî: 652
- L
- La'li-zâde Şeyh Mehmed : 188
Lebib : 468
Leclac : 73
- Lem'i : 471, 472
Levhi : 473
Leyla : 130, 181, 187, 270, 275, 312, 397, 445, 478, 486, 541, 542, 546, 569, 595, 629,
Leyletü'l-Kadr : 658
Leyli : 120, 563
Lutfî : 469, 470, 471
Lutfî (Kefevî) : 34
Lutfu'llâh Çelebi (Beg-zâde, Derviş, Ankaravî): 362
- M
- Mâdih Çelebi : 474
Mahir : 476, 477
Mahmud Ayaz: 659
Mahmud Çelebi (İstanbulî): 50
575
Mahmud Efendi : 12, 365
Mahmud Efendi (Filibe-
bevî): 361
Mahmud Efendi (Hâce-zâde, Bur-
savî): 649
Mahmud Efendi (Ruhavî): 392
Mahmud Efendi (Şeyh, Gelibol-
lu): 365
Mahmud-zâde Ahmed Ağa, Bursavî
(bak. Ahmed Ağa, Mahmud-
zâde, Bursavî)

- Mahvî : 484
 Ma'il : 474
 Ma'il Çelebi : 473
 Malikü'l-mülk : 549
 Manav-zâde Mustafa (bak. Mustafa, Manav-zâde, Bursavî)
 Mani:13, 15, 68, 194, 366, 476
 490, 647, 663,
 Mansûr : 200
 Mantıkî : 497, 499, 500, 501
 Mantıku't-tayr : 407
 Masraf-zâde Mehmed Efendi İstanbulî (bak. Mehmed Efendi Masraf-zâde, İstanbulî)
 Me'âlî : 475, 476
 Mecdî : 479, 480, 481, 482
 Mecnûn : 89, 139, 187, 190, 218
 238, 270, 275, 312, 319,
 433, 445, 478, 486, 506,
 541, 584, 595, 601, 629,
 659, 670
 Medhî : 485
 Mehmed : 84, 90, 159, 206, 344
 493
 Mehmed (Bosnavî): 417
 Mehmed (Hasan Efendi-zâde, Şeyh):
 224
 Mehmed (Magnisavî): 36
 Mehmed (Seyyid, İstanbulî): 86
 Mehmed (Şofyavî): 667
 Mehmed (Şeyh, İstanbulî): 492
 Mehmed Abdü'l-Kerîm: 70
 Mehmed Ağa (Beytü'l-mâl emînî-zâde) : 311
 Mehmed Ağa (İstanbulî): 418
 Mehmed Ağa (Selânikî) : 290
 Mehmed Ağa (Toğramacı) : 544
 Mehmed Ağa Zaviyesi : 604
 Mehmed 'Azîz Efendi (İsâ-zâde):
 343
 Mehmed (Baldır-zâde, Şeyh):210
 Mehmed bin Abdu'r-Rahman (Şofyavî) : 145
 Mehmed bin İslâm-ı Eyyûbî (Seyyid): 24
 Mehmed Çelebi (Acem): 109
 Mehmed Çelebi (Ağrıbozî): 129
 Mehmed Çelebi (Bursavî): 670
 Mehmed Çelebi (Çorlılı): 400
 Mehmed Çelebi (Diyârbekrî): 475
 Mehmed Çelebi (Edirnevî): 544
 Mehmed Çelebi (Hamîdî): 109
 Mehmed Çelebi (İstanbulî): 19,
 30, 47, 299, 542
 Mehmed Çelebi (Kiremitçi-zâde, İstanbulî): 348

- Mehmed Çelebi (Rûz-nâmesi-zâde, İstanbulî): 228
- Mehmed Çelebi (Yazıcı-zâde, Bursavî): 626
- Mehmed Dede Efendi : 415
- Mehmed Efendi: 114, 169, 257, 267, 290, 604, 607
- Mehmed Efendi (Ahî-zâde, Seyyid) : 85
- Mehmed Efendi ('Ayıntabî): 35, 338
- Mehmed Efendi (Berber-zâde, İstanbulî): 106
- Mehmed Efendi (Beykozlu, İmam) : 101
- Mehmed Efendi (Birgili nebîresi) : 349
- Mehmed Efendi (Bursavî): 247
- Mehmed Efendi (Çömez-zâde, Bursavî): 236
- Mehmed Efendi (Ebe-zâde): 357
- Mehmed Efendi (Edirnevî): 166, 445, 563
- Mehmed Efendi (Es-Seyyid): 69
- Mehmed Efendi (Gelibollu): 622, 635
- Mehmed Efendi (Hâfız-zâde, Seyyid): 211
- Mehmed Efendi (Halebî): 107
- Mehmed Efendi (İstanbulî): 32, 72, 88, 124, 468, 479, 494, 548, 575, 603.
- Mehmed Efendi (Kara Çelebi-zâde) : 39
- Mehmed Efendi (Karakas-zâde, Edirnevî): 598.
- Mehmed Efendi (Kasımpaşalı): 91
- Mehmed Efendi (Kasım-zâde): 269
- Mehmed Efendi (Kepenekci, İstanbulî): 33
- Mehmed Efendi (Kıbrısı): 176
- Mehmed Efendi (Konevî): 556
- Mehmed Efendi (Kudsi-zâde, Şeyh, Seyyid) : 247, 682
- Mehmed Efendi (Kürd Efendi-zâde) : 273
- Mehmed Efendi (Masraf-zâde, İstanbulî): 225
- Mehmed Efendi (Nazilli Müftisi): 171
- Mehmed Efendi (Nergis-zâde, Münşi): 580
- Mehmed Efendi (Nigdevî): 556
- Mehmed Efendi (Osmân Efendi-zâde, Arpaemini): 184
- Mehmed Efendi (Piri-zâde): 255
- Mehmed Efendi (Selânikî): 495, 606, 684
- Mehmed Efendi (Seyrek-zâde es-Seyyid): 325

- Mehmed Efendi (Seyyid): 165, 166
227, 313
- Mehmed Efendi (Seyyid, Bursavî):
190
- Mehmed Efendi (Seyyid, Şeyh):
669
- Mehmed Efendi (Suyolcu-zâde, Ey-
yühî): 565
- Mehmed Efendi (Şeyh): 272, 430
- Mehmed Efendi (Şeyh, Bağdadî):
266
- Mehmed Efendi (Şeyhü'l-İslâm-ı
sâbık): 555
- Mehmed Efendi (Uşşakî-zâde): 401
- Mehmed Efendi (Üstübî): 358
- Mehmed Efendi (Vişne-zâde, Şeyh)
: 344
- Mehmed Efendi (Yağlıkcı-zâde):
211
- Mehmed Efendi (Yahya Paşa-zâde)
: 598
- Mehmed Emîn Efendi (: 26
- Mehmed Han (Sultan): 3
- Mehmed Nebi (Bursavî): 362
- Mehmed Sa'id Efendi (Şeyhü'l-İs-
lâm): 213
- Mehmed Salih Efendi (İshak-zâde)
: 307
- Mehmed Paşa: 133, 502, 566
- Mehmed Paşa (Nişanî): 34
- Mehmed Paşa (Şeh-süvar Beg-zâde,
Kankırıvî) : 364
- Mehmed Sâdık Efendi (Şeyhü'l-
İslâm, Sadrü'd-din-zâde)
: 257
- Mehmed Sa'id Efendi (Şeyhü'l-
İslâm): 213
- Mehmed Salih Efendi (İstanbulî)
: 684
- Mekke: 37, 79, 210, 363
- Menteş-zâde Ali Efendi (bak.
'Ali Efendi, Mentеш-zâde,
Bursavî)
- Meryem : 285, 300, 365, 409,
510, 545,
- Mesih: 35, 145, 214, 235,
244, 260, 291, 297, 343,
365, 416, 454, 510, 539
576, 654,
- Mesnedî : 493, 494
- Meşnevi : 7
- Mevci : 502
- Mevlâ: 404, 461, 550
- Mevlânâ : 7
- Meylî : 504, 505, 506
- Meyyal : 502

- Mezākī : 486, 487
 Mısır (Mısır): 26, 98, 111, 131, 140, 153, 301, 364, 373, 419, 424, 426, 474, 499, 520, 569, 571
 Mısır-ı Kahire: 48, 307, 445
 Miri : 503, 504
 Mirza Mustafa Efendi (bak. Mustafa Efendi, Mirza)
 Mirzā-zāde Efendi : 637
 Mora: 371, 634
 Mostar: 153
 Muhammed: 220, 612
 Muhammed-i 'Arabī : 509
 Muhammed Efendi: 163
 Muhammed Paşa (Sarı 'Ali Paşa-zāde) : 485
 Muhlis : 485
 Muhlisi: 485
 Muhtari : 670
 Muhteşem Mehmed Efendi (Şa'ban-zāde): 645
 Mu'in: 495
 Murtaza Çelebi : 479
 Musa : 310, 330, 425, 549, 600
 Musa Çelebi (İstanbuli): 466
 Musahib Paşa: 418, 453, 525
 Musahib Paşa Dürrisi : 102
 Musahib Paşa Zihnisi (Bursavi): 108
 Mushaf-ı 'Osman : 465
 Mustafa : 184
 Mustafa (Manav-zāde, Bursavi): 481
 Mustafa (Nuh-zāde, Seyyid, Bursa-vi): 485
 Mustafa (Topkapulı): 432
 Mustafa Ağa (Tokati): 471
 Mustafa Beg (Sipahi, İstanbuli): 182
 Mustafa Çelebi (Çavuş-zāde, Bursavi): 438
 Mustafa Çelebi (es-Seyyid, Bursa-vi): 327
 Mustafa Çelebi (Buhūri-zāde): 356
 Mustafa Çelebi (Bursavi): 83
 Mustafa Çelebi (İstanbuli): 237, 610
 Mustafa Çelebi (Peri-zāde, İstanbuli): 506
 Mustafa Çelebi (Uncı-zāde, İstanbuli): 419
 Mustafa Efendi: 14, 37, 546

- Mustafa Efendi (Avare-zade): 209 Müstakim(: 492
- Mustafa Efendi (Birader-zade, Müstakim Efendi (Şeyh) : 246
İstanbuli): 474
- Mustafa Efendi (Bursavi): 92, Mütevellî-zade Süleyman Çelebi
147 (bak. Süleyman Çelebi, Mü-
tevellî-zade)
- Mustafa Efendi (Edirnevî): 387
- Mustafa Efendi (Eyyubî): 204 N
- Mustafa Efendi (Halebî): 626 Nâbî : 539
- Mustafa Efendi (İstanbulî): 131, Nâbî Efendi : 392, 525
540
- Mustafa Efendi (Malatyavî): 114 Nâfiz : 555
- Mustafa Efendi (Mirza): 179 Nâhîfî : 566, 567, 568, 571,
574
- Mustafa Efendi (Nigbolılı): 403 Nahlî : 575
- Mustafa Efendi (Özicevî): 175 Na'ilî: 294, 506, 508, 510,
512, 515, 516, 517, 518, 519,
520, 522, 523
- Mustafa Efendi (Üsküdarî): 271, Na'ilî Çelebi: 504
445
- Mustafa Efendi (Yenişehir'den) Na'im : 624, 626
: 632
- Mustafa Paşa: 263 Na'imâ : 626
- Mustafa Paşa (Merzifonî): 216, Nakîb-zade es-Seyyid Ni'metu'
632 llâh Efendi, Bursavî (bak.
Ni'metu'llâh Efendi, Nakîb-
zade, Es-Seyyid, Bursavî)
- Mutî'î : 494
- Müfid : 495
- Mulakkab-zade : 579
- Müneccimbaşı Ahmed Efendi (bak, Nakşî : 632
Ahmed Efendi, Münecimbaşı)
- Münşî : 496, 497 Nâli : 556
- Namî : 556, 558
- Nâsîb : 543

- Nasībī : 596
 Nasūh Ağa-zāde (İstanbulī) : 597
 Nasūh Paşa-zāde 'Ömer Beg (bak. 'Ömer Beg, Nasūh Paşa-zāde)
 Nasuḥī : 597
 Nātık : 544, 546
 Na'tī : 622, 623
 Nāzım : 546, 547, 548, 552
 Nāzī : 542, 543
 Nazīf : 606, 607
 Nazīm : 610, 614, 615
 Nazīr : 605
 Nazīrī : 606
 Nazmī : 602, 603, 605
 Nazmī : (Şeyh) : 239, 507, 604, 662
 Nazmī-zāde (Bağdadī) : 479
 Nazmī-zāde Şeyh 'Abdu'r-Rahman Efendi (bak. Abdur'Rahman Efendi, Nazmī-zāde, Şeyh)
 Nazmī-i Bağdadī : 599
 Nāzūk : 541
 Nāzūki : 540
 Necīb : 7, 563, 565, 566
 Nedīm : 575, 576, 577, 578, 579, 580
 Nefes-zāde es-Seyyid Abdu'r-Rahman Efendi (bak. Abdu'r-Rahman Efendi, Nefes-zāde, es-Seyyid)
 Nef'i : 239, 628
 Nehci : 636
 Nesib : 582
 Nesimī : 454
 Neşit : 595
 Nergis-zāde Münşi Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, Nergis-zāde, Münşi)
 Nergisī : 447, 580, 581
 Nesib : 583, 584, 586
 Neşatī : 586, 588, 591, 592, 593
 Nevalī-zāde 'Atau'llāh Efendi (bak. 'Atāu'llāh Efendi, Nevalī-zāde)
 Nev'i-zāde 'Atayī : 377
 Neyli : 637, 642
 Nigahī : 632, 634
 Nil : 514
 Ni'metī : 623, 624
 Ni'metī Çelebi : 623
 Ni'metu'llāh Efendi (Nakib-zāde es-Seyyid, Bursavī) : 623

Niṣārī : 559, 560, 561	'Osman-zāde: 48
Niṣārī Hüseyin: 559	'Osman-zāde Ta'ib Efendi: 105
Niṣānī Mehmed Paşa (bak. Mehmed Paşa, Niṣānī)	'Osman Çelebi (Kasımpaşalı): 38
Nuh : 192, 294	'Osman Efendi: 603
Nuhbetü'l-Āsar : 7	'Osman Efendi (İstanbuli): 467
Nuhbetü'l-Āsar li-Zeyli Zübde- ti'l-Eş'ar : 4	Ö
Nuh-zāde Seyyid Mustafa Bursa- vi (bak. Mustafa, Nuh-zāde, Seyyid, Bursavī)	'Ömer Beg (Erzenu'r-Rumī) : 628
Nur Ayeti : 211	'Ömer Beg (Nasuh Paşa-zāde): 360
Nurī Efendi: 604	'Ömer Çelebi (İstanbuli): 48
Nutkī : 598	'Ömer Efendi: 272
Nükatī : 634	'Ömri : 360
Nümayī : 635	Ördek İsmā'il Efendi: 546
Nüvidi : 635, 636	Öreke (Örke) Ahmed Efendi: 37
Nüzhetī : 582	'Örfi-i Rüm : 191
	'Örfi-i Şirāz : 277
	Özbek: 19, 152

O

P

Okcī-zāde Ahmed Efendi (bak. Ahmed Efendi, Okcī-zāde)	Parsā Mehmed Efendi : 248
'Osman : 611	Peç : 37, 129
'Osman Efendi-zāde Mehmed Efen- di Arpaemini (bak Mehmed E- fendi Osman Efendi-zāde Arpa emini)	Peri-zāde Mustafa Çelebi (bak. Mustafa Çelebi, Peri-zāde İstanbuli)
	Pertev Paşa Vakfı : 643

Pervāne-zāde Ahmed Efendi(bak.	Rasim : 146, 147
Ahmed Efendi, Pervāne-zāde, Raşid :	114, 120, 123
Edirnevî)	Razî : 109, 111
Perverdigâr : 437	Receb Dede(Mevlevî Şeyhi): 31
Peşen : 21	Receb Efendi: 11
Peygamber-i āhîr zemān: 600	Refdî : 168
Pîrî-zāde Mehmed Efendi(bak.	Re'fetî : 130, 132
Mehmed Efendi, Pîrî-zāde):	Re'fetî-i Diger : 131
255	Refî' : 170
	Refik : 170
	Remzî : 173, 174
	Resā : 152
	Resim : 147, 152
Rab : 404, 460, 507, 523, 540,	Resmî : 144, 145
653, 680, 681,	Resul : 324, 686
Rağîb : 124, 125, 126, 127,	Resul Efendi: 165
128, 129	Reşid : 163, 165, 166
Rahîmî : 143	Reşkî : 163
Rahmî : 140	Revan : 344, 580
Râ'î : 80	Rezmi : 144
Râkım : 132	Rıfkî : 169
Ramî : 133, 134, 135, 136, 137	Rıfkî Efendi: 684
139, 140	Rızā : 166, 167
Râsih : 111, 112, 113	Rif'atî : 171, 173
Râsih Beg : 114	Rindî : 174

Riyāzī-zāde 'Abdu'l-Latīf	Sācidī : 177, 178
Efendi (bak. 'Abdu'l-Latīf	Sādik : 257
Efendi, Riyāzī-zāde)	Sa'dī : 211, 212
Rūh-ı Kudūs : 146	Sa'dī-zāde Seyyid 'Abdu'llāh
Ruḥī : 174	Efendi (bak. 'Abdu'llāh
Rūhu'llāh Efendi : 174	Efendi, Sa'dī-zāde, Sey-
Rūhü'l-Kudūs : 365	yid)
Rūm : 169, 277, 426, 571	Sadrī : 265, 266
Rumeli (Rumili) : 166, 272, 290	Sadrü'd-dīn-zāde : 174
400, 454, 580, 607	Sadrü'd-dīn-zāde Feyzu'llāh
Rumeli Kuzatı (Rumili) : 314,	Efendi (bak. Feyzu'llāh
606	Efendi, Sadrü'd-dīn-zāde)
Rūz-nāme-ci-zāde Mehmed Çele-	Sadrü'd-dīn-zāde Şeyhü'l-İslām
bi (bak. Mehmed Çelebi, Rūz-	Mehmed Sādik Efendi (bak.
nāme-ci-zāde, İstanbullī)	Mehmed Sādik Efendi, Sadrü'd-
Rūstem : 329, 351, 365, 370	dīn-zāde, Şeyhü'l-İslām
407, 500, 562, 597, 608	Sadrü'd-dīn Efendi (Es'ad-zāde,
Rūşdi : 153, 154, 155, 159,	es-Seyyid) : 440
161, 430, 486.	
S	Safhī : 266
	Safvetī : 267, 269
Sa'adet Giray Han : 311	Sāhib : 178, 255
Sābir : 248, 252	Sa'id : 212, 213
Sābit Efendi : 51, 175, 487	Sā'id : 258
Sabūhī : 259, 260	Sa'id Çelebi (Seyyid) : 266

- Şakīb : 68
 Şakīb-ı Diger(İstanbuli) : 68
 Sakka-zāde Dervīş Efendi(bak.
 Dervīş Efendi, Sakka-zāde)
 Şalīh (Şeyh, Bursavī) : 178
 Şalīh Efendi : 429
 Şalīh Efendi(Bosnavī) : 371
 Şalik : 179
 Şalim : 179, 180
 Şamī : 180, 182, 183, 184, 186
 187, 190
 Şamī 'ī : 188, 189
 Şamī 'ī Abdu'l-Kerīm Efendi :
 372
 Şanī : 67
 Sarı 'Ali Paşa-zāde Muhammed
 Paşa(bak. Muhammed Paşa,
 Sarı 'Ali Paşa-zāde)
 Sarı Nāib : 624
 Sarıca Paşa : 129
 Sebzi : 190, 191, 192, 623
 Sedīdā : 204
 Sehmī : 217, 220
 Selāmī-zāde Şeyh, Seyyid, 'Abdū'l-
 Bakī, (bak. 'Abdū'l-Bakī, Se-
 lāmī-zāde, Şeyh, Seyyid)
 Selānik : 211
 Selīm : 206, 240
 Selīm Dede : 205
 Selīm Efendi : 206
 Selīm Giray : 222
 Selīm Giray bin Bahādır Giray
 : 144
 Selīm-zāde Süleymān Çelebi İs-
 tanbulī (bak. Süleymān Çe-
 lebi, Selīm-zāde, İstanbuli)
 Selisi : 209, 210
 Semendre : 670
 Sem'i : 211
 Seyrek-zāde : 69
 Seyrek-zāde es-Seyyid Mehmed
 Efendi(bak. Mehmed Efendi,
 Seyrek-zāde, es-Seyyid)
 Seyyid 'Abdū'l-Kerīm, Bursavī
 (bak. 'Abdū'l-Kerīm, Sey-
 yid, Bursavī)
 Seyyid 'Abdū'l-Kerīm Efendi
 (bak. 'Abdū'l-Kerīm Efen-
 di, Seyyid)
 Seyyid Kelīm (bak. Kelīm,
 Seyyid)
 Seyyid Mehmed bin İslām-ı
 Eyyübī (bak. Mehmed bin

<i>İslām-ı Eyyūbî, Seyyid</i>)	<i>Sitanbul (bak. İstanbul)</i>
<i>Seyyid Mehmed, İstanbulî (bak. Mehmed, Seyyid, İstanbulî)</i>	<i>Siyāsi-zāde Ahmed Efendi (bak. Ahmed Efendi, Siyāsi-zāde)</i>
<i>Seyyid Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, Seyyid)</i>	<i>Siyāhî Ahmed Beg, İstanbulî (bak. Ahmed Beg, Siyāhî, İstanbulî)</i>
<i>Seyyid Mehmed Efendi, Bursavî (bak. Mehmed Efendi, Seyyid, Bursavî)</i>	<i>Sofya : 237</i>
<i>Seyyid Sa'id Çelebi (bak. Sa'id Çelebi, Seyyid)</i>	<i>Subhî : 258, 259</i>
<i>Seyyid Vahyî (bak. Vahyî, Seyyid)</i>	<i>Sulhî : 269</i>
<i>Seyyid Vehbî (bak. Vehbî, Seyyid)</i>	<i>Sultān Mehmed : 220, 525</i>
<i>Seyyid Yahya Çelebi (bak. Yahya Çelebi, Seyyid)</i>	<i>Sultān Murād : 497</i>
<i>Sezāyî : 205</i>	<i>Sultān Murād Hān-ı Sānî : 8</i>
<i>Sıddîk : 249, 264</i>	<i>Sultān Murād-ı Rābî' : 294, 580</i>
<i>Sıdkî : 263</i>	<i>662</i>
<i>Sıfāhān (bak. İsfahan)</i>	<i>Sultān Orhan : 649</i>
<i>Sıhhatî : 263</i>	<i>Sultān Selīm Cāmi'i : 669</i>
<i>Sırrî : 195, 199, 202</i>	<i>Sûre-i Nûn : 615</i>
<i>Sırrî (Üsküdarî) : 671</i>	<i>Sûre-i Nûr : 202</i>
<i>Sikender (bak. İskender)</i>	<i>Sururî : 204</i>
<i>Sinan-zāde Ümmî Hasan Efendi (bak. Hasan Efendi, Ümmî, Sinan-zāde)</i>	<i>Şuyolcî-zāde Mehmed Efendi, Eyyūbî (bak. Mehmed Efendi, Şuyolcî-zāde, Eyyūbî)</i>
<i>Sipahî Mustafa Beg, İstanbulî (bak. Mustafa Beg, Sipahî, İstanbulî)</i>	<i>Suzî : 216, 217</i>
	<i>Sükkerî : 214, 215</i>
	<i>Sükunî : 216</i>
	<i>Süleymān : 80, 161, 164, 219, 257, 439, 612, 678</i>
	<i>Süleymān Ağa-zāde : 392</i>

Süleymān Çelebi (İstanbulî): 566	Şanî : 220
Süleymān Çelebi (Mütevelli-zāde)	Şeb-diz : 640
: 223	Şefî'î : 225
Süleymān Çelebi (Selim-zāde, İstanbulî) : 26	Şefik : 225
Süleymān Efendi: 486, 685	Şehdî : 237, 404
Süleymān Efendi (Şeyh) : 209	Şehri : 239, 242, 243, 244, 245, 386
Süleymaniye : 163	Şekib : 227, 228
Süleymaniye Bimarhanesi: 643	Şemsi : 228
Süleymān Fādıl : 209	Şeref : 223
Sünbül 'Ali Efendi-zāde 'Abdu'r-	Şermî : 222
Rahman Efendi (bak. 'Abdu'r-	Şevkî : 236
Rahman Efendi, Sünbül 'Ali	Şeyh 'Abdî Himmet-zāde: 37
Efendi-zāde	Şeyh Ahmed Efendi (İstanbulî)
	: 369
Ş	Şeyh Enîs : 31
Şa'ban-zāde : 322, 476	Şeyh Hasan Gülşenî : 205
Şa'ban-zāde Muhteşem Mehmed	Şeyh Haydar : 152
Efendi (bak. Muhteşem Mehmed	Şeyh Himmet Efendi-zāde 'Abdu'l-
Efendi, Şa'ban-zāde)	lāh Efendi (bak. 'Abdu'llāh
Şahî : 222	Efendi, Şeyh Himmet Efendi-
Şahid : 221	zāde)
Şahin Giray : 222	
Şakir : 220	Şeyh İbrahim Efendi : 632
Şam : 29, 137, 303, 358, 377, 497	Şeyh İsmā'il Efendi : 87
Şamî-zāde : 652	Şeyh Mehmed (İstanbulî): 492
	Şeyh Mehmed Baldır-zāde: 210

Şeyh Mehmed Efendi: 430	Şināsī : 228, 231, 232, 234, 235
Şeyh Mehmed Efendi (Bağdadî): 266	Şināsī-i Diger : 235
Şeyh Mahmūd Efendi (Gelibolılı): 365	Şirîn : 242, 347, 350, 542
Şeyh Mahmūd Efendi Zāviyesi: 365	Şumlalı-zāde Ahmed Efendi (bak. Ahmed Efendi, Şumlalı-zāde)
Şeyh Müstakim Efendi: 246	Şurî : 235
Şeyh Nazmî : 239, 507	Şu'urî : 223
Şeyh Sakıb : 67	
Şeyh Şalih (Bursavî): 178	T
Şeyhî : 246, 247, 248	
Şeyhü'l-İslām Ebū Sa'id-zāde Feyzullāh Efendi (bak. Feyzullāh Efendi, Ebū Sa'id-zāde, Şeyhü'l-İslām)	Tab'î : 289, 290
Şeyhü'l-İslām Kara Çelebi-zāde: 341	Tablî-zāde Ali Efendi, Bursavî (bak. Ali Efendi, Tablî-zāde, Bursavî)
Şeyhü'l-İslām Mehmed Sadık Efendi (Sadrü'd-dîn-zāde): 257	Taha : 260
Şeyhü'l-İslām Mehmed Sa'id Efendi: 213	Tahir : 288, 289
Şeyhü'l-İslām-ı Sabık Mehmed Efendi: 555	Ta'ib : 46, 47, 48
Şeyhü'l-İslām-zāde : 485	Tal'atî : 293
Şeyh-zāde Ahmed Efendi (bak. Ahmed Efendi, Şeyh-zāde)	Talib : 271, 272, 276, 277, 282, 285
Şifayî : 224	Talib Efendi: 147, 273
	Talib Efendi (Bursavî) : 180
	Tarzî : 290, 291, 292, 293
	Tavîl 'Abdu'llāh Efendi: 328
	Tayyib : 302
	Tayyibi : 299

Tecellî : 49

Tecellî-i Diger : 50

Tekfurtağı : 111, 245, 575, 622

Tıflî : 294, 298, 299

Tırhala : 607

Toğramacı Mehmed Ağa (bak. Mehmed Ağa, Toğramacı)

Tokat : 272

Trablus-Şam : 26

Tuna : 129

Tur : 152, 310, 460, 600

Tüfenkçi-zade : 95

'Uzletî : 348

U

Ülfetî : 19, 38

Ümmî Sinan-zade Hasan Efendi
(bak. Hasan Efendi, Ümmî, Sinan-zade)

Ümmidî : 24

Ünsî : 29

Üsküdar : 45, 152, 329, 365,
396, 677

Üsküdar Mahkemesi : 671

U

V

'Ulvi : 359

Uncı-zade Mustafa Çelebi, İstanbulî (bak. Mustafa Çelebi, Uncı-zade, İstanbulî)

Urfa : 525

'Uşşakî-zade : 87, 582

'Uşşakî-zade es-Seyyid 'Abdü'l-Bakî Efendi (bak. 'Abdü'l-Bakî Efendi, 'Uşşakî-zade, es-Seyyid)

'Uşşakî-zade Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, 'Uşşakî-zade)

Va'dî : 670, 671

Vahid : 667, 668

Vahyî (Seyyid) 669

Vakıf : 649, 650, 651

Vak'î : 671

Valî : 651, 652

Van : 220

Vasıf : 645, 646, 647, 648

Vasık : 643

Vecdî : 652, 654, 655, 656, 657,
661

Vecihî : 662	Yasakcı-zâde : 37
Vehbî : 673	Yâşîn : 260
Vehbî (Seyyid) : 314, 525, 672	'Yaycıbaşı-zâde: 35
Veli : 672	Yazıcı-zâde Mehmed Çelebi
Veli Efendi (Rodosî): 672	Bursavî (bak. Mehmed Çelebi, Yazıcı-zâde, Bursavî)
Vişne-zâde Şeyh Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, Vişne-zâde, Şeyh)	Yenikapı Zaviyesi : 259
Vuslatî : 670	Yenişehir : 107, 267
Vücudî : 662	Yezdan : 530
	Yûnus Alaybegi (Mevsîlî): 180
	Yûnus Beg : 181
	Yûsuf : 44, 98, 122, 155, 171
Yaglıkcı-zâde : 34	200, 201, 229, 301, 313,
Yaglıkcı-zâde Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, Yağlıkcı-zâde)	320, 361, 423, 424, 434,
Yahya Çelebi (Seyyid): 650	462, 491, 492, 525, 533
Yahya Efendi: 70, 565	569, 574, 604, 657, 672
Yahya Efendi (Diyarbakrî): 237	Yûsuf Efendi, es-Seyyid: 583
Yahya Paşa-zâde Mehmed Efendi (bak. Mehmed Efendi, Yahya Paşa-zâde)	Yûsuf Efendi (Bosnavî): 324
Yakîna : 683	Yûsuf Efendi, Bıyıklı Hüseyin Çelebi-zâde, Sofyavî: 111
Ya 'kub : 277, 279, 342, 470, 604, 657	Yûsuf Efendi (Tırnavî) : 362
Ya 'kub Çelebi: 559	Yûsuf Efendi (Üskübî) : 417
	Yûsuf-ı Mısır : 234
	Yûsuf-ı Ken'an: 414, 470
	Yûsuf Nâbî : 525

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۲۱۶

میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی
میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی
میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی
میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی
میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی	میدو فزی

استحب الفقير
السيد اسماعيل
عاصم
١٢٦٣
١٩

بهره از شکله دیدن کرمان زمانه تا وقت از زمانه برب تا چاک کرمانی دامنه کنوردم کوش استیلا زانوی دل خجسته گردیده بنمای مهربانست باغ امید صله بر زمین توری بیدار شبانه بیک سدره ولود همیشه به چشم خجسته به هزار کلکری سایه چهره زانوی بیدار قیس با صدی بوسه خندم خوشی اخراج برنده بون و غصه مانست	حکومت بر وجهه قناعت اندیش خلوصه کوره خفاک صفت ایلیم آغاز سرکاری بایانه کنوردم کشتنه هزاره ای افغانه کنوردم تنگ سرده لشکر موزن کورن دوست نظر دن شکله بایانه کنوردم برگه خوانده رخ جانانی کوردم جرقه وادی مسکینه وادی کوردم نکینه باقی طفل رستنی کوردم ایام توره کی مبطول و دیار دی آز فالی که سزا بقدر چوک دیار دی	طرف لغو او سر سار سبنا چونکه انجامه بر دی دور سرب اوز با باده او سر سرب سربان ایا غلله و صله به کسیر منه بچه ر شغل کباب با ده صاف او با نضا و دی لای خیر آمدن وام و جلیغ ساری جانان لای نالایله با جاور و رنده و نالایله عاشقانه سر کور و وصل با نالایله قائد بقدره جوی سدا م خجسته نصیر طفت سب به	شسته بر همه لفظ بی معنا آغلان انچه انچه از سر سرب قان بیا سب برادر کس نمان چهره سوار بر سرب بوز و برمه جنگ چور کند کی سرب انصاف او با نضا و دی لای خیر آمدن وام و جلیغ ساری جانان لای نالایله با جاور و رنده و نالایله عاشقانه سر کور و وصل با نالایله قائد بقدره جوی سدا م خجسته نصیر طفت سب به
میره دار اولد چنار اس قدیمی زور بجه غصبان کلدی شکام بیری بن سربوس آب روین دور کورل بر فو مسجد که یک اوله احیاناً اولسون چون کرینه جای بیکال سویولر جماعت رحمت ایلد کجه بکال روزه بروز عسرت میل نور و لوب قائم کجی اولد که به سربانی سغیله ایلد کجه استغنا حلقه سیده کاسه سرباز دختره زله اولدیم همدم	حاصل المرنده باد هوا بیچ و تابه دوشردی آجوجان بینه غفلت ایلدم در کوش انیز آب صوبی زبور و فی بناخن اولو حصصه بیک ایلم سجده کاه صفت تعال طور دلیغ کور دیلر بر ساعت کوزنور با که خجسته دل دوز آی خجسته جعفر سب جهانم دستی ایلمه صودی بهمانه آغین او پیر روی کاه بیک دور آخرو ویدی با که خمار ایندی بزم حلاله نامحرم	دل ایلد کجه غلله بیکال کوزنور سیری زنده بالایی ولی مال ایلمه زنده بالایی بن دلیله مار غنیمت مال فیروانه سنگرم سرب صلیله اول سید و کور سنگرم غنیمت غنیمت مال فیروانه روینده صلیله اول کسیر طوفان خال سید و کور غنیمت مال فیروانه آز روی اصطلح قلم خدایند عازم سرباز ایلدی بوغزال خجسته نایله عیشی بیک کوزنور خجسته آتش براندی کجی کسیر طوفان	شسته بر همه لفظ بی معنا آغلان انچه انچه از سر سرب قان بیا سب برادر کس نمان چهره سوار بر سرب بوز و برمه جنگ چور کند کی سرب انصاف او با نضا و دی لای خیر آمدن وام و جلیغ ساری جانان لای نالایله با جاور و رنده و نالایله عاشقانه سر کور و وصل با نالایله قائد بقدره جوی سدا م خجسته نصیر طفت سب به

ظرف

که اندی زالدی زنجیر چوبه	هزار کشتی و کوه همیشه در و جگر	جان کردند و حلقه زلف که کند	زنجیر غشکه بنی با بسته ایلی
نقلی ناله زنجیر در سینه کجا	بریم غمت کج محنت کبر سینه کجا	باز که نهال قاشنی طربندیدن	دست امیدم ایلی کوه آوری
نرم عالم مجلس تصور در سینه کجا	ایک مجلس غمت نه قیام در سینه کجا	نصفای بولور به بولور سی لعل بکینه	ازین به عجب دلی که عجب در سینه کجا
کاش خوار بر تو نشانی زان چمنور	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	اول قهر ز خون آلوده اشک دیده
فدی مهر اولد سکا در هم دار	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	دکون دیده بدین دیکه صبا
مطلع مهر بنده بدال بر سید	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	نه دایره حرکتی بونی بدین شقه
دیده جاد و دوزی دست نور سید	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا
بوی لعلی عاشقانه دهر اولدیر	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا
بوی لعلی عاشقانه دهر اولدیر	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا
بوی لعلی عاشقانه دهر اولدیر	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا
بوی لعلی عاشقانه دهر اولدیر	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا	ناله غم در چشم دم آلودم در سینه کجا

الانتهی استانبولی محمد علی نويس و نوسن سال کين بکلیانی بنده فوت
 کو سنه ابر صمدی مرده و لقا بر صمدی صمدی صمدی صمدی صمدی
 الی آدنه وی درگاه عالی متفرقه نرسه نشی حسین اندید ربکه الی سکن
 سنه سنه و البقا به انتقال الیدی مرتبه بون بلاغت نالند منجدر
 از قصایس

کره پوند ابرو چوین شاه پیر
 نو چنده در شان کیم کیم سن
 دستان قد و اول بر بر سن
 کین با جلا کده متعلقه ای جی و ظاهر
 و پس فصل بنده خرم وادی حیرت خرابه
 خام که چو کیم ستر کلر کیم سندر
 طبعیم چوین معونه چوین صافی
 اولو تر طبعیم اندیشه صدف
 بحر بنده فلم متک فست نام
 اول صدف میدان خیال که زبالم
 بن ندیده بن آینه بی که که کندم
 خورشید فروزان فلک کده
 غنی زبالم که نوازنده نظم
 دیند با بقدره بان خنجر خنجر
 تاب می کلر که خنجر خنجر
 خنجر چاک که پای اندیشه بر کزونه
 سنده اول و دیوانه که نایب
 از غزلت

نور خورشید ابرو غره و جی
 غره ابرو بنسج که آشفته خواب

کل کل ایش رخ رنگینی کو ایش
 بر نشوده و بار باره لعلند کیم اولور
 نوش آینه بی بر یکی سلفه نرسه
 باغ و صندلن امید مینو کام ایلر
 الکریز او همک نقد روان صلی
 قیالمدن چکل مانده سروان اولور
 صالین بکینا دیو کده نرسه کلر خرابه
 آهیم فلک انقی اثر کریم کیم
 کدم هوای نغمه چکله بایرین
 بر ناز و جوانیله نسا و نرسه کیم
 سینه کلین و لوجی نرسه چکله
 سینه کوروش کیم بر یکی نرسه با دونا
 با و نیکلا آتی دل پور غره مست
 اولور دیو پور غره بی مست نرسه
 چو کلک نسا اندیشه خام ایلر
 عاشق کله سر سجد حساب ایلر
 ناز پرور نسا نرسه با دونا
 آه کل کل کل کل کل کل کل کل کل کل
 بوند دل سنگین با دونا
 کلک منیر اولدی ناسرین
 نو قدر اثر لطف ایا خنجر کده
 بر کل غنا بر می روی کلک کیم

روغ حسن اثر خط سیاه در
 دله کس می خو کده و نرسه
 سیه نرسه و نرسه و نرسه
 کلر غونه مراد که اولور
 میر سینه محمد بن سلام نوئی قضا نرسه
 نرسه و نرسه و نرسه و نرسه
 امید کله و نرسه و نرسه و نرسه
 سر با به نرسه و نرسه و نرسه
 بر کره پای باره و نرسه و نرسه
 خدک ای غنچه و نرسه و نرسه
 ال ادم با به نرسه و نرسه و نرسه
 امینی بر سویی نرسه و نرسه و نرسه
 نرسه اولدی و نرسه و نرسه و نرسه

عشق افروختن از دیو بخانه کج که در سقیا بکشد
 یو کون یو قافا برینده از دیو و دیوار
 دانه خالی سخی تو خرمی چچ دم برینه
 کوز در سه در شل حاجی ملو سخی غن
 بدلیل زار و خزانک کوله دوش بر سر
 یو خیز اولن سینه سینه مهر خورده
 پا زار بشنون انچه و ولی زانی غبار
 آخی خواجه باز از ملو صفت نوزده
 مولی کو رام ز سر مهر سندن عبداله
 نیندر حال طاهر ایمن قاضید محبونه

سحر صبا جو ہر شہرہ رسیده حکا
 کوثر اندر شکوای فغان کو بر کمین
 رسوده کزین دغان بویام سکا
 خط روی کا شگفت فغان رسیده
 کدو خشک و لیمخیز بہترین است
 بسیار کہ خالی اولیہ اند صند
 ملک سوزنہ پیوند رستہ بند
 فہم عشق اولیہ نہ صبر است
 کو سیاق قبل از ان طالب فطراف
 شفا بخشندہ و سماحق طرے اند
 دل باور و دلجو چون شادمان
 کاغذ قنور ضعیف ز زمین سیانہ
 خبر کردہ اول طور سخی بایک
 زرم صفا و دلبر کردہ گمان اولیہ

اول منہ فاسخ و صلی بہا کی حکمت
ستون ایمنہ بنانے کے لئے قرار دیا
غیبہ اولاد کے لئے اسباب کی
عنق ایلا راستہ اولیٰ دلدار
کو درکہ دست ترکشئی تمہ فرار

ان سبب اولد که نه گویا به خمر
عباد اول سر نه چشم دل و جان اولی است
بماند تا مرقه جفت دلو را که حال
اولی تر آسمان یکی در سینه دلگاه
کل را بچون طوطی سپهر زوره
خالدی که روز جامه فاش جفا
بخد دیو در روز رسد اولد که جفا
نصیر مده بدید اولد فکر جاید
سید فلک بلا ستم سید
خدا کانی اکبر سبک نشود

غم اقبال بخت دونه سر داوله خور
 اميد لذت و حشمتك و بخور داوله خور
 مدد و معونتي اتيه مسدد استيخا ندم
 صدای العطش بايك داور برهواندم
 اميد حرف صحت ايمن را كه با ندم
 برهوت الحاح اوزده مغروري سخم

رجبه ده در مجرای کف حال نالیده نموده و

دل چو تابش غم فروزم المیون کور ای دل سنی نه آه سحر کیمک اولو اینست لعل زخم حال بار جدا و دگر تجدد دیده و دم و دل چو بار عجب سیرا عارض برآید اوله صنکر کیم آب روی سنی نه آه تار زلفش فاده و لاله مدد چون سینه حسنه سینه تو نه نگر طوقه زین کیم لعل نگر زین لعل اوجی دیوان کا بلور نه است هر دم غم غم تو نه نشس عشقم اوجی نه بر دلک بد اول نه نظم سمند لطفه نه کیم سینه نه کیم	کسیوی باد عقده نمون المیون کور نه استنار از جنین المیون کور راه طلبه ترک سکون المیون کور نه غمست لاله سار اول کن چو بار او کیو لکه هر بار نه بلور سینه جانین چینه آبی سینه چو بار موبین جلفه چاه رختنه اندر خط کلفت حسن بای سینه سینه خط قار کیم باوه ناله کیم کیم کوننه کوننه سینه سینه خط کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم
--	--

حرف ا

بات کیم زاده ستا نهی محمد فندی بیک اولدی زین استار نه نموده در سید وری حال شرم نه برور اگر کیم زاده سینه سینه کیم کیم کیم کیم کیم کیم خامد راوی غم کیم کیم کیم لطفه بد چو کیم کیم کیم با هر باغچه کیم کیم کیم بر سینه کیم کیم کیم بلیم کیم کیم کیم	کیم کیم
---	--

چو بانی می خند است باده جزیه حایه کیم بیک نور اولدی کیم

دلک مال اولوب مهره عاشق کیم سند و شصه باره و لاله خط هر عرض جمال ای حاله چو بار ایلی خیم متن هر عاشق کیم بر روی عینانی محم فندی زمره نه زین کوننه سینه سینه نه کیم اوله ده کیم خط عجب اوله کیم دل سوره مددی دم چو حال کیم نظار کیم انته اول نه سینه سینه فندی دهر کیم کیم کیم دم چو حال کیم خط کوننه کوننه سینه سینه کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم کیم	چو بانی می خند است باده جزیه حایه کیم بیک نور اولدی کیم غریب دایمی حمت اولدی و فانه کیم لطفه کیم کیم دیو کیم استار نه نموده در کیم
--	---

چو بانی

خیاره طوطی و خیل زینکا شده اولده همت زاده منج عینک تا بخند رخ
اندی باقدن میجامه همت زاده منج عینک تا بخند رخ
کل ایل غلغله منج عینک تا بخند رخ
آغاره وار و ایلر او و خوی زینکا
بلند او که احمدی منج عینک تا بخند رخ
ملازم و لب یک بوزان و برده طوطی عینک تا بخند رخ
رفانده الفنی منج عینک تا بخند رخ
رخ بر نایب ما مشور و رخ بر دلدر
زور و رخ دل بر سوزن طوطی عینک تا بخند رخ
عجب بافته رخ بر سینه منج عینک تا بخند رخ
سندی فاسی منج عینک تا بخند رخ
اشک چشم سیل ایلد قیلد منج عینک تا بخند رخ
بیجی استانی منج عینک تا بخند رخ
بر سینه عازم و رخ بر خیل زینکا
او بر بارک لب و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
بر بر سر سوکر و رخ بر نایب منج عینک تا بخند رخ
سودا و رخ اول و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
دند ایلد لیکه و رخ بر نایب منج عینک تا بخند رخ
بهایی استانی منج عینک تا بخند رخ
بیک منج عینک تا بخند رخ
ایلدر و رخ اقی و رخ منج عینک تا بخند رخ
بهایی دیزی و رخ منج عینک تا بخند رخ
محمد افندی و رخ منج عینک تا بخند رخ
عزیز و رخ منج عینک تا بخند رخ
نه بهار مالکستان منج عینک تا بخند رخ

اولده و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
لطف و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
اولدر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
سودا و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
دیز و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
سنگ و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
کبر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
آلج و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
نقره و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
قاله و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
صق و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
ایر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
دینک و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
خفا و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
رف و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
نالان و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
یار و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
جر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
ای و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
شول و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
بهایی و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
نور و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
جی و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
ایدر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
بوص و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
اولدر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
سودا و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
دیز و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
سنگ و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
کبر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
آلج و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
نقره و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
قاله و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
صق و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
ایر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
دینک و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
خفا و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
رف و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
نالان و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
یار و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
جر و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
ای و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
شول و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
بهایی و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
نور و رخ طوطی عینک تا بخند رخ
جی و رخ طوطی عینک تا بخند رخ

غنا بصل با بکدن کوکل بر خیزد و بپزند
 بر اسان و دله بکدن که نان را که بکشد
 نه تا بزند بکند که نه و دردی آید که
 تیر خوردن بکند تا بدین حالی دکل
 کاشن دکل تا بکند بی دلی و دله بپزند
 که با که اول خنجر بر آنه نفس
 دل بچرخد و طبع با کوهانی که بکشد
 کوزل تصور بپرسن خان خنجر بپرسن
 حیف که تا خنجر بپرسد و دله بپرسد
 اول سنا اسید بهام که جسمه
 تنج و کاج بپرسن خنجر بپرسد
 خنجر بپرسد و دله بپرسد
 خیال خنجر که در دله بپرسد
 دل بر آنست خنجر بپرسد
 صد سکه که بپرسد و دله بپرسد
 ای خنجر خنجر بپرسد و دله بپرسد
 و سوسکان و دونه بپرسد
 عشق که ای خنجر بپرسد
 بر دونه خنجر بپرسد
 بارب و دله بپرسد
 بر دونه خنجر بپرسد
 سیاهی مولی نه سکه بپرسد
 و از بپرسد و دله بپرسد
 خم آید و دله بپرسد
 روبرو رنج خنجر بپرسد

بلو کیم کانت شدن چیتن خیره زاده
آتش ایلدی غیاره آتش ایلدی ایل
سینه طوطی و قوس و وزشده زاده
دل نوبت نامه احسان عالم کل
باز قوس غنچه سیر اید عالم کل
مقصود که ارجان اید جانان بخت
سکسکه بال و تازی اید و بال بخت
فسون و شیشه کلک کوی بزر اید
فاک و حرم دلد و دین ناک زرو
مانند تو شیا کو بنو خاک آید
فتمه لیس اید اولور سر حسن اید
نوز اجد رمز فلک بدم عالم اید
دل بکره بی برسر بران اید
کولور اولور و صف حسن دلور بزم اید
عمره اندک کده ایصال نوال
رخشده ابر کو کولور اولور ایصال
سر ایدم باندی جویمع سوزان
ایمان قبیل اولور شما سحر اید
کوسون نظر دود هر عالم نابود
نیشینه دلد قالمیز رنگ وجود
دل زدن خول بیک عیش نیش سینه
بیزم کس کانون ملل اولر سینه
رمز سر سحر خنده اندک دست تخت

من قافله سالاره ملک بغایم
 مروی از آن سخته ملک ملکو تم
 چاک چاک ابله سینه کی با رخسیر
 نیاره کسم طعن عدو دهن خور
 آهله فرو زنده ایکن نفس سینه
 تو در تباب ایسه بارک خط فتنه خور
 هر چند جمع اید نور یک برین دل
 دهره بعضا شالید بر بانی هرزی
 حو
 نائب یام عباس درو یا محمد طو
 یکی سینه سی سینه سفر داره عدد
 فضا بود رسه بودیز جهان غم دل
 بر باره رو و لول آره سوز دل
 سر مطیع جالده ابرو و برین کور
 نائب استانبولی محمد علی بیون
 دست نوبی انجونه فانی اولدی
 هر زم نبرک اولدی داغ خلجکا
 بخش این فیضله صوبه عالم بی
 سکنه ایل داغ سید لاله عالمی
 ریشنه کوکل سوز جارت بلز
 نایه و فغان تبیه ده ایتم ناضیه
 دعای بخنده کوکل ایتم جلد
 رنجیزه هر چند نهان تیشدر
 سبب مولی زمره سندن عثمان زار
 سینه مصرفه قاضی ایکن مسند

رهبر اولان شمس قدس صلی بر سر
 قدم ملک هر بر کمر خستید
 پاره باره لایحی قابل کار خستید
 آینه صفت صفا در دهم کردی
 چون فکر نماند عجم در دهم
 باد بیزانسی رخ برید کسولی
 هیچ سچ اولس انجون زلف غیر اول
 درج عللند و تو غم نظم اول اول
 عجم پادشاه و ملک سهروردی
 یی مجروح کشت زخم خنده
 صفت کند بهت شیر و کار بقدر
 مانند از لعل عجم غنا و شود دل
 اول نظر در بر سر عرایز دل
 تا بلیدن یک طغیان بس سینه
 و اندن شمشیر
 لازم دلی غم لکن هذر کا
 بزم مله کرم طغی دلم است
 نغمه کار خلاقی لب و نوبهار
 در یاری نوح آیه قناعت
 اما که غم عشقی آواخت
 زیرا که دیر رفته تعبیه غل
 عشق و لی تقدیر خدا عزوجل
 بنیکله زبان زد سبک بود و تو رفتی
 همانند من و اول

XIV

چو دای کویا سودا نمید لطافت
او که در سرخ مهر کج حبله
چو کشتند در دشت باغ او نه نیست
دل به صفتی آتش عشقه بلایت
زمره زنده و زنی اوق و کله سبیل
خو که در روی کار کوه حبله
روغ خفته به لبه سبیل
بری نظری تخیله کلف ایدر
کوزدن بوخاک نهی مقصود
کچر طبع دلدن وار و عکود
کرد مال لک کیمی او اخله سبیل
سبیل جبهی خواب نهی مقصود
زخم او در پانجه چاقوی آتش سبیل
اولم ناکر قنار و سبیل طار
وکل بر دین سبیل نهی مقصود
مدام صحت غلظت سبیل
سوسله ز کندن غلظت سبیل
میشات جامه خرم کبر
سبیل جبهی جفوب مدم اجهالیه
مست جامه ویرانه مدم اجهالیه
و نای غلظت تعلیق اجهالیه
زاهد ایل غلظت مدم اجهالیه
ساخته کلدی و کلدی غلظت
موم غلظت سبیل نهی مقصود
غلظت ایل غلظت سبیل نهی مقصود

نصاف غلظت غلظت سبیل نهی مقصود
طفل ایل غلظت سبیل نهی مقصود
کیدی غلظت سبیل نهی مقصود
اکه کوز لاندن دلدن سبیل نهی مقصود
جامه جمدن کوز و دلدن سبیل نهی مقصود
سبیل دلدن کلدی سبیل نهی مقصود
حدیث طول و دلدن سبیل نهی مقصود
جنا سبیل نهی مقصود
جسم کلدی غلظت سبیل نهی مقصود
خندنگ اکلن غلظت سبیل نهی مقصود
جسم کوز غلظت سبیل نهی مقصود
توش و غلظت سبیل نهی مقصود
عاشق غلظت سبیل نهی مقصود
چو با سبیل نهی مقصود
ای غلظت سبیل نهی مقصود
صراحت سبیل نهی مقصود
یادل و کلدی غلظت سبیل نهی مقصود
بمن ایدر سبیل نهی مقصود
عیدی اول سبیل نهی مقصود
عجی ایل طبع سبیل نهی مقصود
خیال غلظت سبیل نهی مقصود
غلت سبیل نهی مقصود
سبیل نهی مقصود
بورنه سبیل نهی مقصود
جوزدان غلظت سبیل نهی مقصود

اج سبیل نهی مقصود
صبا سبیل نهی مقصود
چرخ سبیل نهی مقصود
طغری غلظت سبیل نهی مقصود
طبع جامه دلدن سبیل نهی مقصود
با و غلظت سبیل نهی مقصود
بل صوب غلظت سبیل نهی مقصود
سند و ایدر سبیل نهی مقصود
خاری سبیل نهی مقصود
جبهه کوز سبیل نهی مقصود
افتاده ای سبیل نهی مقصود
سکه سبیل نهی مقصود
کوز سبیل نهی مقصود
آتش سبیل نهی مقصود
دلدن سبیل نهی مقصود
عجی غلظت سبیل نهی مقصود
نه انک سبیل نهی مقصود
طول دلدن سبیل نهی مقصود
اولوب سبیل نهی مقصود
اوچار سبیل نهی مقصود
دل بدر سبیل نهی مقصود
مینا سبیل نهی مقصود
الما سبیل نهی مقصود
خارج سبیل نهی مقصود
مثال سبیل نهی مقصود

دو جوان سبیل نهی مقصود
طوبی سبیل نهی مقصود
چو سبیل نهی مقصود
سلطان غلظت سبیل نهی مقصود
بر قوروق سبیل نهی مقصود
کندی غلظت سبیل نهی مقصود
نه غلظت سبیل نهی مقصود
سبیل نهی مقصود
کندی غلظت سبیل نهی مقصود
دختر زده دلدن سبیل نهی مقصود
دختر زده دلدن سبیل نهی مقصود
دلدن سبیل نهی مقصود
قادر دلدن سبیل نهی مقصود
اول سبیل نهی مقصود
سبیل نهی مقصود
آتش غلظت سبیل نهی مقصود
لیدر قدر غلظت سبیل نهی مقصود
ارستانی سبیل نهی مقصود
انک دلدن سبیل نهی مقصود
سراج دلدن سبیل نهی مقصود
دلدن سبیل نهی مقصود
آینه سبیل نهی مقصود
الکند غلظت سبیل نهی مقصود
صا و غلظت سبیل نهی مقصود
پوشان سبیل نهی مقصود

هر سقید کجی کوکون مرغ حسن دور
 خاک کو کجید کونم در حسن باد کجا
 سه روز صبر ایچون ناهیل غور
 صفیق بدین غور اوله طلب
 نشان با بنی کورسن دروغ عاشق دار
 دهنند بلر بوسه بدیلم قمار
 دل چرخ وحله همد در
 درغوب بانی در کله می سافر
 گفتاره کلوب فیضی ناله خمر
 اثر بوی نادان در تنگ آب کجی
 بر رده نیالم دیگه نانی از نادی
 خوانم در دوشنده اولوب بر کاله
 آهله دیو بنزانه هر کون
 زندانی صوب زاهد کوشمال
 کوسه برنگاندره کوکله کن
 فائنده غوغه زارایدی حضرتنگ
 که ناقه سیل کنی نهی حسنه

استخوانیک بیاخذ که در سینه دردی
کعبه در سینه که در کعبه حاج کو یا
دعای زینب را که در کعبه حاج کو یا
زمانه حاج بنده نعوذ و از دست
نعمت کند و در حاجی بوزر این در
برش که جلند و دل خسته است که
خجک صابون آدم در
دولت دیدی نه زاهد خ
برش که در سینه که در کعبه حاج کو یا
در دم غریبی و فتنه سوگندی
یا تم دیدی بر خشی غنا و مدی و باندی
عشق که باقی قاره حق دی لاله
ببین صو و غنچه بانگ ژاله
سبب نقلی سو بری در کعبه حاجی
از لاله زن صحبت چرا نقل
لبیده در طو زدی در کعبه حاجی
و ضاعی شتر که بر ای دی کعبه حاجی
سند در بدنه قوم در سینه و کعبه حاجی
کعبه حاجی در سینه و کعبه حاجی

بلاغت آستانه دین محمودی

او بگفتن خرمی دار
 شه در آبهای و در کار
 آینه نمیده ثاقب که بر سر دار
 اول تازه و دردی بچشمی که
 تارهای رسته بکلمه که بکلمه
 میانی تو بهی که بکلمه
 ثاقب سکار صبح جریسته بکلمه
 او بیدید خدایانی که بر محمد زن
 ای دل محیط رحمت جان دگر داری
 امان از درازی بایان و دوری

حزب

چارم السيد محمد افندی سیرک زاده بیک نوزاد نوز سکر سنه ۱۲۸۵ هجری قمری

جرم اندی

کاکلدر که بلای سیاه خیزد
 اغیار خنجره بود که بک خیزد
 جوجره جان ای سرود که خیزد
 کل ای سبب جدا هند که خیزد
 تمام و طفل نو آموزی که خیزد
 فضا می خشی طول است در خیزد
 کلا بستنه ناموس که خیزد
 همان که رست کورم غم که خیزد
 مقدر اسیر که بنده کامیاست
 می از حرکت بودی می افند

منفصل یک طیف از طیف سینه و مجاری و از الویه خرم سینه
 نو بار اولی و لک لکای چون انگه
 دل آشفته طبعی حال اوله
 نه در سینه پشیمان و قدر لک
 بخت سینه از کله عاقلانه در
 خواب و بیدار آهون دست و پا
 لب و لعل آینه آینه و خیره
 او بر کف طره و خیره و خیره
 سر آینه و خیره و خیره و خیره
 بر آینه و خیره و خیره و خیره
 بی سوز و دل آینه سینه آینه
 بهار آینه سینه و خیره و خیره
 همه سینه و خیره و خیره و خیره
 آینه و خیره و خیره و خیره و خیره
 کله و خیره و خیره و خیره و خیره
 خرم سینه و خیره و خیره و خیره
 اجزا و خیره و خیره و خیره و خیره

از نفس سینه
 نظم با کبریه و بر دلم و سینه
 کله سینه و خیره و خیره و خیره
 خیره و خیره و خیره و خیره و خیره
 عطفه و خیره و خیره و خیره و خیره
 آینه و خیره و خیره و خیره و خیره
 اوله و خیره و خیره و خیره و خیره
 کله و خیره و خیره و خیره و خیره

کنین آثر و کینه و سینه و سینه
 کمر سینه و خیره و خیره و خیره
 مایه و سینه و خیره و خیره و خیره
 کله و سینه و خیره و خیره و خیره
 او و سینه و خیره و خیره و خیره
 اطفال و سینه و خیره و خیره و خیره
 کله و سینه و خیره و خیره و خیره
 تیر و سینه و خیره و خیره و خیره
 سینه و سینه و خیره و خیره و خیره
 آینه و سینه و خیره و خیره و خیره
 یون و سینه و خیره و خیره و خیره
 لوس و سینه و خیره و خیره و خیره
 جهان و سینه و خیره و خیره و خیره
 در سینه و خیره و خیره و خیره و خیره
 خیره و سینه و خیره و خیره و خیره
 طرف و سینه و خیره و خیره و خیره
 دفتر و سینه و خیره و خیره و خیره
 خیره و سینه و خیره و خیره و خیره
 تر و سینه و خیره و خیره و خیره
 خیره و سینه و خیره و خیره و خیره
 خیره و سینه و خیره و خیره و خیره
 کله و سینه و خیره و خیره و خیره
 کله و سینه و خیره و خیره و خیره
 کله و سینه و خیره و خیره و خیره
 کله و سینه و خیره و خیره و خیره

از نفس سینه
 با سینه و خیره و خیره و خیره
 سینه و خیره و خیره و خیره و خیره
 کله و سینه و خیره و خیره و خیره
 سینه و خیره و خیره و خیره و خیره
 سینه و خیره و خیره و خیره و خیره
 سینه و خیره و خیره و خیره و خیره
 سینه و خیره و خیره و خیره و خیره
 سینه و خیره و خیره و خیره و خیره

کنین

فتح اید و بحکمت جینی سر اسر لنگه
کل موسیٰ لوطی بر جاره ایلدیم
غباریکدیگی نو تیا بلور سر لوله
و شمع ایلدیم حاکس ایلدی شیب
اغباریلد و کوشش نه ییجی نیر ویرار
ور و ساقی بار دیم کت نکرالم
شبهار صبحه قندیه زن کک ایدر
سجوی باره شیم سر جم دل برار
اسر لر لعلک اولمه صبرت کجام
تور یلور دم کج حشمت نغال کیکن
فندی شامی بار بری وانی خرد
ذبل ایدر لوله و دست صیاق آت
کوتور آغینه جبه جم مست
ساقی شمع ایلدیم نذر فتح پایه
کاکاک عذره زکاک لوله لوله
و دختر زکاکه بزکاکه انیده
خلو کنده عاشق مال زکاکور
و اعطه شرب بحجه بر غمی اوردی
کوره جمی سوز طوقی سوز نذر جمی
خط کار سار شکم حیرت بر کاشی

قنبر الیہا رسیدن استی سحر لافک
 افتاد و چنانکه خزانم سسنگ
 کوزی او تیرده اجدی زین سحر که
 که باز با قبولی کرد در اثرات ال
 بودی بن اول سوغ ولایه یوزم
 ملا و در مژده القسم راه مرم قسم
 تصور آل طوطی سیمانه فرزم
 اوست نازک استن بزغبین علم
 اگنت شیشه و لیدری در انجام
 با ستمه دایم اولی ب ستمین بین
 بولی اهل قباغنی اول یک سرکن
 صیغه غنجه صفت کند و در دست
 خم براده کی مختلف غزلت اولی
 کجه روز دختر بدو اسط صحت
 مار و کجینده کجینده در بر سنده
 آغوش و یونان ای دل حشر
 اول غمره سی قنبر ایانه کلور
 یارانه فارسته اهل برادرم اولوی
 که خود کو کجه و اعطه ندر نصیحت
 مطا اعد کلک او کیم اهل کندی

اولدوق نجه اراسی شنبه صال
جا بله لب بلنگو کرجا کرجا قان
سبدن خال خال لغات شورتا کرجا
کوریون زاکور بجه عید زاهد
مطلبدر بوسه شیرین دهان
جوری شاد بولی بر بجه غنای دیوان
دیر غلغله تیوب غم دیوانه ای غنای
زود رس امداد هکات
لبه افدر سعادتمن کرجا کرجا
شبه دکل نورسیا با لک کرجا
اول کرم جو بکایه کم صنع خدا
انبا جمله طبعی در انک شاد
عبد صنع کت که زلال سخنی
یاسو اگر سلیقه حقیقت در بزم
در دعایانه دانی اول طرب زرا
سوی ای همان بدنده او سلیقه
علم در بین ای دی او قد
نوله اسج اولدی ای حیثی مدام
شیع کا خوری ای دی اول کردن

که هر چه که خدایان تعریفه بخواهد کرد
 یعنی زود و خوشی و هر چه در سر او آید
 حسی صد کند جز وی کجی نداد آید
 دلش بر بیک خاوند دارد از طرفش
 طفل دل یوسف بزرگوار روح روان
 کان بداند بیک آتش سینه دهم
 شکایتی دروغ ایلیا به جوری
 نازد بخنده در از نفع نازد
 سبزه مرغ دوده حمله زینب کوری
 سندن اولی کلف کراستی
 اعیان فانی بر پای تصویر نبوی
 صکره کلدیه ناله جانکاه آید
 کعبه مرقع کتب رخ زهر میرد
 حلقه رنج بنان و ناله خاتید
 نظر حقیقی زخم دلاک سر میرد
 آکر اولوی کربار کرا
 ظنی اوله نوله مسدود آید
 مست ای بی جا مجتهد تمام
 جامه بی ایلی در روشن

اول سبب آشنا بکار یکبار
خار زار انامیدی خوابگاه از سر کار
غم جگره صلیحی تو مقوله گفته است
لذت صهبای ذوق و درها بوله در
باشنده هنر کوستره فرزند کار

لطفاً باریه شاد اولوب نه غمزدوم علم
باغ و بهر که بنیلم از نهاریه اولوب نه
سنانه کبی سحر اولوب نه اوجی
نخ اولوب نه خفا نه نه باغ اولوب
اولش اولوب نه زده ستاد کاهی

ای دل در آتش آید سوید بخوبی
ساقی بخت قیدی نه تمسک
ناکه خلاف جسته خست
فندید ترک تدریس دیوبند
رواه کالای موند دیوبند

ایستانی خراج اهل ملک نوبتی بجای
خان دوله فخریه و در آن ایام
کمالی بیار جیسی سکا و بیار وین
دسته ای بی جیسی و بیار وین
جوری بی جیسی و بیار وین
کم اولدی بی جیسی و بیار وین
بوری بی جیسی و بیار وین
دور بی جیسی و بیار وین
اوچ بی جیسی و بیار وین
دوره بی جیسی و بیار وین
کودلدی بی جیسی و بیار وین

بر کمره اولاد و بیار وین
در دوشمن بیار وین
نقد بیار وین
بوس بیار وین
کچور و بیار وین
خیال و بیار وین
طوره و بیار وین
مسطط و بیار وین
کاکان و بیار وین
نمک و بیار وین
انجی و بیار وین

بیکر یا دینه دل عالمه سو کیدر
کل و بیار وین
نقد و بیار وین
بوس و بیار وین
کچور و بیار وین
خیال و بیار وین
طوره و بیار وین
مسطط و بیار وین
کاکان و بیار وین
نمک و بیار وین
انجی و بیار وین

کاکان و بیار وین
کل و بیار وین
نقد و بیار وین
بوس و بیار وین
کچور و بیار وین
خیال و بیار وین
طوره و بیار وین
مسطط و بیار وین
کاکان و بیار وین
نمک و بیار وین
انجی و بیار وین

حافظ بر روی مصطفی حلی حلی
سینه حافظ الی و بیار وین
آغوشه باری و بیار وین
باد و بیار وین
اول و بیار وین
آجله و بیار وین
بر کلدن و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین

حافظ بر روی مصطفی حلی حلی
سینه حافظ الی و بیار وین
آغوشه باری و بیار وین
باد و بیار وین
اول و بیار وین
آجله و بیار وین
بر کلدن و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین

حافظ بر روی مصطفی حلی حلی
سینه حافظ الی و بیار وین
آغوشه باری و بیار وین
باد و بیار وین
اول و بیار وین
آجله و بیار وین
بر کلدن و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین

حافظ بر روی مصطفی حلی حلی
سینه حافظ الی و بیار وین
آغوشه باری و بیار وین
باد و بیار وین
اول و بیار وین
آجله و بیار وین
بر کلدن و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین
حافظ و بیار وین

حقاً غیر متقدّم آید چون در یک
صحت یا در یک عادت کمال بود
قطره است که سیرین تاملده
نور در سیرین روشن با تفرق و انوار
بود ناچار بود در دور و دور کاشفی
حمد یا ستایشی که تفضیل نداشتن

با و آید که کجور و طریقت است
فرقت دلداریه صحرای نیم کج
طنین آید که برین بر دلی کج
که در دور هر کجا که دلی آید
نه کینه برین مشکلی که در آن برین
چند یا ستایشی که تفضیل نداشتن

سرم اول با و آید که کجور و طریقت است
خالص تامل یا کجندی ندره
سیرین روح طریقت
با و آید که کجور و طریقت است
غیر دلی و کجندی ندره
چندی سیرین تامل یا کجندی ندره
سیرین تامل یا کجندی ندره

چون سیرین تامل یا کجندی ندره
روح چو سیرین تامل یا کجندی ندره
نخوتی کو کیم که کجندی ندره
غیر دلی و کجندی ندره
کام یا کجندی ندره

حیات دلی
نقشه چندی که کجندی ندره
حمد یا ستایشی که تفضیل نداشتن

نور قرین دل قاجار و جاده کجندی ندره
دل مجنون صفی و کجندی ندره

کجور و کجندی ندره
سیرین تامل یا کجندی ندره
ابروسی مطلق که کجندی ندره
با مال زلفی اول بودی اول کجندی ندره
عجبی و کجندی ندره
سیرین تامل یا کجندی ندره

سیرین تامل یا کجندی ندره
همواره نمی منکر آید که کجندی ندره
چشم سیرین تامل یا کجندی ندره
کیم حقدی یا کجندی ندره
اول کجندی ندره
کجندی ندره

خاک قرین صحن بهر طالع سندن کیم منظر هدایت اول کجندی ندره
محمد در یک تین سکرده آغشته کجندی ندره
من اول کجندی ندره

اول کجندی ندره
سیرین تامل یا کجندی ندره

ملک بنظر ما کند آن برده نهایی
 وزان این با واکت ایندیرگی
 حقه یا تو نیست بر او هم
 خبی کل انصاف قبل سخن اوله
 حرف اولی

دانیست فیض تدان استا برلی احمد شکی
 محبت بجزید بود و نه بجزید که در
 باشند او در دایم سکا تیز و کجا
 کل اولدم با نه با تار و طاعتی
 زویر کار اوله سیه جانه خدنگه شوی
 دانیست از اولی اده عا لاله فندنگه خا لاله
 بیک طیف استی قدس سر برده شکی
 قراره تا به طلمه دانت رو خجانی
 بر ایاغ اوره الیوب خدمت
 کورده کج دل لاله خا فدا کور
 ای ترا چشمه اوده یخ فار
 کورده و بسینه نی جانه کوشیدن
 غرضی آلا و ایلر اوره اوزار سال
 وای بیغورلی اما چمد اندی بیک شمس
 عرض ایدر بر سر غمشنی روانه برار
 خا لاله لاله و ایلر اما دم ششم
 در می مای زمره سنده مصحح
 اول لاله سیه جنون اوله غیر دگر می
 او سر و کشت شمر لایق آفند
 مبارده لب جوده بر کونه عالم آب

سبک جو ایدر یک ایلر کورین
 صا لاله یق ایه مقدر کور و تر خا نانی
 بچه مر جانه مائل اول
 بویله الی اغرنه اوست کورل

جالتمه یون بر ای دل سکا انچه
 نیا فک لاله در طاعتی شمس
 با نوب با قلده عا لاله دل شمس
 کورنه ایلر کج اول انشی مبار
 جالتمه یون بر ای دل سکا انچه
 نیا فک لاله در طاعتی شمس
 با نوب با قلده عا لاله دل شمس
 کورنه ایلر کج اول انشی مبار

در می یک چشم کتاب دیو نیدن اجه فندیرست
 زویر هدف بهشت اولدی
 بر کلر ارا کج فندیرن دیر ارا کج
 خا کجا کجا کجا کجا کجا کجا
 سبک جو ایدر یک ایلر کورین
 صا لاله یق ایه مقدر کور و تر خا نانی
 بچه مر جانه مائل اول
 بویله الی اغرنه اوست کورل

مثال ستم ترا لیس کج کورده کیم
 بر بر طبع کجا ایدر سیه بری ایلر
 دوا لعل شکرانی زبان نیا کجا
 سوز لکس جانا اوله کج کورین بود
 مثال کشتی دریا بود و طور اوتور
 قان غلغله دینه کوربان سخی
 سزا نیا کج کج کج کج کج کج
 کج چل ایدر کج کج کج کج کج
 با ایدر لعل کورده کج کج کج
 سکه بر سر کج کج کج کج کج
 دین عیبت کج کج کج کج کج
 کج کج کج کج کج کج کج
 ایلر کج کج کج کج کج کج
 دست کج کج کج کج کج کج
 مالک ملک سخی اولدوم و زبا
 جانیخ نرم غیا اولدی کج کج
 کورن دیر خط غبار بار کج کج
 مردم شمس کل اول کورده کج
 کرم اوله کورده کج کج کج
 در می کج کج کج کج کج
 بو بر رخ فندیرن ایلر کج کج
 دستنی فنوی در دین جمعی بیک
 راقا سولنی عا شمس بهر دم دور کور
 دوشنی اجه فندیرست کج کج
 اولی سر دارا کج کج کج
 دوشنی اجه فندیرست کج کج
 اولی سر دارا کج کج کج

نایب جدید رخ و ده دو مصلو قالمی استیدی کشف از نه مکنون در
 کور و پس مصلو قات ای دل مستور
 جها نیک و دانی کا جی خفا و کا عزت در

و اگر ای غلبه وی تو روز داه حمد اندکی روم ای نضات ندن یک طیف ای سینه
نیکه که به نضات ندن ای سینه

کوکله عشق زور سو کوکله کا بار در
 محبت ایلدنت ایلرور ویدن بار در
 دگر کی زمره سبا بیاندنم اوز بیجی ابرو کرانادریکی بورستنه دگر خیر لیا اولدی
 سوز نرسه ایلدنت ایلرور عکس کون مشرق
 بورنونا خیر لیا اولدی عکس کون مشرق

و منی استانبولی برادر او محمد خدیو ان کا بھائی تھے کہ وہ دربار میں
 بیگم اور کچھ بیوی کی خدمت میں تھے وہ کاندین قسطنطنیہ والی اور ان کے خلیفہ اور
 مضافات کے دیگر شہر کے سرداروں کے ساتھ ملائے اور وہاں سے روانہ ہوئے۔

مذکر و مذهب جعفر بن طایب علیه السلام
نموده آرد و می بگوید که تمام مسند
آن حضرت در کتاب خود را در فقه ائمه
مذکر و مذهب جعفر بن طایب علیه السلام
نموده آرد و می بگوید که تمام مسند
آن حضرت در کتاب خود را در فقه ائمه

کاشه انالیجی سیرا اقبال انین
 ذوق اناطلی قضا تنه علیجی
 سیرت اسکلکده سیرت اسکلکده
 سیرت اسکلکده سیرت اسکلکده

دامن منور و در کف منور
 عشق قیامخانه عشق سید ایدر
 جان و دلش عاشق زار سید ایدر
 سینه صید و کف سید ایدر

دعای که زوی سید خاںس کو لیدی
بر دره گلشنه و سبزه عالمه
رشته زلف و ادا طحا که کرگل
کلیفچه بود که ایش کو لیدی
کم شمع انسید ده بانس کو لیدی
کو خیز فضا ده و کایس کو لیدی

بردمه سیل خیز ابروی دل
دستی کی تو گلشن غالمه بردی

چشم سجاده از او مس کوریدی
شانه غمزدانش کوریدی

در و لشع (همچو) بر سوزی معاصی باشد و منجی بخیر است و سوزد
استدم و بر اینند و منجی است و سوزد
شعاع حسن و خلد و بر نواز
ننگ بر در و سوزن حامی و سوزد
عاز و سوزد و سوزد و سوزد

کچھ اول مستحقان ہوں سندن فیضی
 حل اندر بحث رہا نکال دوسرے
 پروردگار کی ہر نیکو کار کا کلام

علم زیدی باد سحر لعل لیکن
 ذی جمادی محمد علی نضاد
 اکبر ذی قعد کز کربلا
 در دست این شیخ کربلا

خواب الراجح

راز قاض محمد بن علی شمس الدین بخند و انفس الارواح کشف را از آنکه
بر کتابخانه دار آنکه او افسوسه نموده اند

کوه کله که بر عجبی غنچه باویم
اکهذر داری او چشم مست فتنه ساز
فوسه عاتق ظاهره باطنه باطنیک

عشوه در اهرس سزای اهل عجبند
کاکلک سزای عجب صید بی غم

ای جمیع اندر حسن تنی خانی که کعبه
را ندی تمام ملوک که ای در دوزخم عشق

و در این کتاب که در این کتاب است
 و در این کتاب که در این کتاب است
 و در این کتاب که در این کتاب است
 و در این کتاب که در این کتاب است

مهر از آن مهر خود را در داغ مهر کاشی سید
ملکین است انصای سید و در آن مهر

خوستانه نفعه در دم سجده
 کرد و گفتم که چنانچه در این
 کج در بند باید به دستم
 و کلامه جوهر فراطعنی مهیا
 جاستی باب اول و چون دل
 دولت دنیا را فاعل اول است
 ابدی در کس که زانورن جانی
 ایزد حق زده چشم چنان
 عرفی بر جنت را در جنت
 سکه از بند چو یک بیک
 بترنزل از عالم بود
 کف در پای بسجده
 عباد طاهره در توبه
 زانکه خلقه مشکله
 عالم در نایب
 جاستی باب خیال
 خط کلامی
 هر کس را در
 را غلبه
 بیک نور
 ای رنگ
 سوز جفا
 بکجه تاب
 نه خلوص
 خیال

با عشق دنیا بی خور
 خارا بر سر
 قیل جانی
 اول در
 بارون
 آدمی
 اول سیدی
 ایزد صدق
 بودی بر
 ایکا فاجری
 کشته کسمی
 بترنزل
 سید روزی
 جعفر
 کند که
 خوش
 اینجا
 باز
 را غلبه
 بیک نور
 ای رنگ
 سوز جفا
 بکجه تاب
 نه خلوص
 خیال

سیر خنک
 شایسته
 تنگ
 زاهد
 قند
 دل
 تن
 بند
 ندیم
 کلک
 ایزد
 کون
 زنجیر
 را غلبه
 ترک
 اولیدی
 قوز
 کوچه
 نیم
 خاک
 ارباب
 رغب
 طلع
 بر
 کندی

خفاش
 ای
 ولد
 ناچه
 خایه
 کبوتر
 کور
 مهر
 کرم
 حسن
 بلبل
 دوش
 دست
 اولیدی
 اولیدی
 خروش
 اولیدی
 سند
 آما
 رن
 است
 مقدار

زمان کار ده بکاره نون بر کور
مجلس عرس سانی که سراسر آواز
بلورگاه و لاله آفتاب بر سینه
صلوات آفتاب سراسر در دنیا
سطلک که کور و غایب در حضور
همیشه تازی سبزه در سینه
سید کار و در بر و غرض و غرض
اغانی سبزه سبز آه و غصه
راست و دلیل که بر تیر انگار
کبود جامه سبزه زدن که بر
اوسه آید سبزه زدن که بر
کل این سبزه سبزه زدن که بر
زمانه جابل و جابل و جابل
برای کار و دوزخ و خلاصی
فال جذبه که رنگ کبریا
جذب کار و خاموشی قدر که بر
جهان صدق و خلوص و یارین
عاشق الفت تازی که سبزه
کسیه زلفه و غزل و غزل و غزل
دماغ نازی و غزل و غزل و غزل
خود و غزل و غزل و غزل و غزل
رای زلفه و غزل و غزل و غزل
اگر در سبزه و غزل و غزل و غزل
جبهه و غزل و غزل و غزل و غزل
مال و غزل و غزل و غزل و غزل

کرمانه و ده بر سبزه و غزل
صانع در و سبزه و غزل و غزل
کسی چشم سبزه و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل
هر که زلفه و غزل و غزل و غزل
بنی آقا و غزل و غزل و غزل
که چشم و غزل و غزل و غزل
را که زلفه و غزل و غزل و غزل
بر سبزه و غزل و غزل و غزل
سبزه و غزل و غزل و غزل
زلفه و غزل و غزل و غزل
صانع و غزل و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل
که سبزه و غزل و غزل و غزل

فیض و غزل و غزل و غزل
بر و غزل و غزل و غزل
سبزه و غزل و غزل و غزل
خط و غزل و غزل و غزل
سبزه و غزل و غزل و غزل
رغبت و غزل و غزل و غزل
نور و غزل و غزل و غزل
صانع و غزل و غزل و غزل
خود و غزل و غزل و غزل
سبزه و غزل و غزل و غزل
کوشش و غزل و غزل و غزل
جو خاتم و غزل و غزل و غزل
اول و غزل و غزل و غزل
ملا و غزل و غزل و غزل
زبان و غزل و غزل و غزل
کبار و غزل و غزل و غزل
دوست و غزل و غزل و غزل
حقیقت و غزل و غزل و غزل
محبت و غزل و غزل و غزل
همه و غزل و غزل و غزل
جاستی و غزل و غزل و غزل
اول و غزل و غزل و غزل
اول و غزل و غزل و غزل
جبهه و غزل و غزل و غزل
ابدر و غزل و غزل و غزل

ریشه و غزل و غزل و غزل
کوشش و غزل و غزل و غزل
بجز و غزل و غزل و غزل
بنا و غزل و غزل و غزل
نهال و غزل و غزل و غزل
روز و غزل و غزل و غزل
سبزه و غزل و غزل و غزل
بر و غزل و غزل و غزل
اول و غزل و غزل و غزل
ملا و غزل و غزل و غزل
حسن و غزل و غزل و غزل
نکین و غزل و غزل و غزل
قبل و غزل و غزل و غزل
کوشش و غزل و غزل و غزل
بر و غزل و غزل و غزل
الی و غزل و غزل و غزل
سبزه و غزل و غزل و غزل
محک و غزل و غزل و غزل
سمیع و غزل و غزل و غزل
می و غزل و غزل و غزل
نرم و غزل و غزل و غزل
ملا و غزل و غزل و غزل
در و غزل و غزل و غزل
ملا و غزل و غزل و غزل
در و غزل و غزل و غزل

فیض

چو ای بر در آید فایده بود که اگر کم
 شمع سید بر آید فروزان برون
 فایده ای بخوارده زنده بماند
 بنی سیر به حیات شایسته برنگذاید
 صد مرتبه عجز آید او را که گشاید
 سیزده فتنه ظاهر و پنهان سید السلام علیه
 خاتم است و اولاد حضرت محمد که ای
 نه که طره را بدید و چو بازم دیدی
 نه جمل که فایده ای قدر ندارد
 کبر روی را غم آنچه کار کرد و کرد
 بر غلام سوزی بیدار کردن قوت
 ای طفل غریب ای سید عالمی
 دایمی که بر هر در و استغفار
 رحمتی تو می زاده جسد الهی اندازی
 چو ایلم یک یون که می بدی سینه و سر

[illegible][illegible]

تا که چنانکه اول سر را بریده و سر را
 نباید عشق که زنجیر و دایه دار
 محض زلزله و عاصف و ابله و قنور
 مثال سبکه که بر مرغی دار
 جهان به کجی که گنجای جبار
 که نوزدن انجی عزیز جبار
 بجز زلزل سبک غم ز غبار
 قدم قدم ازین ستم یار جبار
 آینه در غم زلزل ستم یار

طفل اوله نظر كره اولوب چي حال اچا
رجهت جره صها اشدنك بربر
روزكاز اتيه صغوني رنگ بدير
تير بارانده اولورني نلگاسيگن
خط نورسته صه اولكله غنا خنده
رسان اكر اوله سگ ايدور دردا

دسم در مردودان گفته اند ابراهیم
بوی نیرنجی گفته شده باک نشو
برگره نیک لطفه که بر سر مسلم اند
بلیم خون میانه آتش سبزه سی
ادمان نیت نیری تو در کن کاغذی

رسیجی چستی آید و فندی چالایند
 صرف نقد استیجاره نرم بدن مال است
 نفس آن آینه دلبسته اولاد است
 دل دادا و دهم زلف کرکمر اولاد
 خوابه تعلیدی جمالیه زنی است
 بر تشبیه و دوجو تارخ دلش زنی است
 رزمی سلیم کوی بن بهادر کوی فرح نام
 لباس نام جهان داری سفر زنی است
 بوقالو صوکه دیدار ترون ظهور
 درج اوتازده نالم هوادر بلند
 خنجر سربزغش کسکه ای خنجر
 خنجر نکر و سونه بید نظر سینه
 کوزه دروغی کرده دانه کوزه

سنت حرم در کمال روزان ایلز
نویز اوله و کمالی کلسن جرض
کوسه جروض چین آینه روضه
سرسر سبیل اوله ایلم جروض
حضر دوز دار مستی نوز اوله
مستکافا جاک اوله جروض

کون کون مضرک اولرینه ایا اولر
هولای کتربا سوز لرین استغفر
تریاکی دکلوسخه عالم اولدین
سوزاره سنه کبرکالینده اولدین
استرنه کوه برزه قونورلشینی

کتبیا کر لک ایلم ستم او فرود نزل
 حرم خا طری بیت الصم فرود نزل
 ستم کسرا نفا ستمه بنجر او نزل
 و بدیم لذت و دیدار بی عید او نزل
 سرای ستمرا عشق و دردم روح او نزل
 ندانم یک جور از انجی ستم ستم
 ندانم ایقنی گفتار کوندانه ستم فرود
 بر چشمه در که داغ حکور ان طو او نزل
 بلای عشق ستم ستم ندر بلبل
 دست فرود نزل غار بی ترحم او نزل
 فادای چشم ستم ستم ستم ستم
 سوز جانان و ارم طوط ستم ستم

کوردم نو طبع بر بخت پر تو اکر
 او و کلوسین نه ایتمه و نه فرست طبعم
 حلقه تو خیزد بجزه صا نکله اول و کلان
 که در هاناک کرمیا ناک نکله اول و کلان
 بکرندی دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بر خطه شخه نکر دکر دکر دکر دکر دکر
 هوس نه لعل کلامه نرم ره چین ایتمه
 با قدر خیزد او دکر دکر دکر دکر دکر
 کاکلک سنب که دکر دکر دکر دکر دکر
 کحل ابره مدد دره کرمانه حقیقت
 بر دانه صفت سنی اید که دکر دکر دکر
 اول سر دسای سنیله کی سنیله
 کر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 خطه بر تو دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 روزا اول دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 تازه دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 صبر اید و دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 آتش بر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بجزه قاتون موثر ابر فی ناکل شاک
 هر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 گفت دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 ابره می غی آتش اندی اکر حاکم
 فکر ایتمه در بختی ست خدا ناک
 دیدم خطن کو دکر دکر دکر دکر دکر

جان دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 با نکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 یون بر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 خور سید ناکل دکر دکر دکر دکر دکر
 جنت شاکل دکر دکر دکر دکر دکر
 سکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 لاکل دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 حق نظر غامدی سکر دکر دکر دکر
 داخل اول دکر دکر دکر دکر دکر
 آکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بر سکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 در دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 کر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 یوز دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 سر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 اکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 اکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بجزه دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 سبب دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 آکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 سکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 نکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر

دل بخت زده غم صا لن ایدر
 خنده قد اولد بکر دکر دکر دکر
 بجزه دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 خند کاکل دکر دکر دکر دکر دکر
 نو دکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 جوی سید دکر دکر دکر دکر دکر
 بوی دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 رشیدی ایدر دکر دکر دکر دکر
 سبب سکر دکر دکر دکر دکر دکر

کوی دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بجزه دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 بر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 نو دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 سر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 او دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 عکر دکر دکر دکر دکر دکر دکر
 رشیدی ایدر دکر دکر دکر دکر
 سبب سکر دکر دکر دکر دکر دکر

خوب طبع غنا سنی و برتر عا رنی اول خط نو رسیده ملک کو یک لک بوی بوی و فانی بولدی برشته رفته ز دلده میل قیام بر سو فانه اولدی ر منی بهادر ای بری سلاست کای توید سند سده در منجه ملک الموت کاه اولدی	کاکست اید بر منم شیو کادیه کیفیت نزاره دوشندک عبادیه ککشته ای عالمی کزوی نزاریه نه سرده سر کوی انا اوز اولدی ر منی بهادر ای بری سلاست کای توید سند سده در منجه ملک الموت کاه اولدی	امید سوه کام بدن و کوشن بچه سوق خلکد دایم انهار ای در کل بهر لک با منم بچه بر سیر قلسته باری خلکد کشاره فانی سیر یک چین با شدن لکل سکیم در آله طوط ز کای قیر سیر کیم فندی بیک الی سکروه فوت اولدی	اولین کرک مثال انجاری بای در کل نکرده کله سر کلزار بای در کل لیمان تنده بر کچه خلک بای در کل اولا بر با و فرقه بای و فرقه سند رده بچلو بر کوز لکل فرقه
بوج منم سطر بر دایم طبع بر کز اول بیک سیک خاوند منم شکست نواز تن افر اولد سطر و سطر خط سر سیر کله دستنده سیر لکل باش نالدری لوزر چقدری سطر خلک رندی سطر نازده افر فندی بیک سطر منقل سطر کلف با دیو با اولم ایتموب کردن جازای بی محتاج در دل خود صبری بجر مهرده یا ندر روحی صدر الدین داده مولی کرادن روح لک فندی بیک تیس برده معتز لک سبیم روح اتی کفتر روح فراسندن نمونه در	سناع معرفت کویا نازده بر کز مرا دم اوزره روی سطر عقود کز وروی خانه آتشد نازده کز چرا دستنده بیک سطر کز لکل فندی و سطر و سطر عسیر و سطر لکل رندی سطر نازده افر فندی بیک سطر منقل سطر کلف با دیو با اولم ایتموب کردن جازای بی محتاج در دل خود صبری بجر مهرده یا ندر روحی صدر الدین داده مولی کرادن روح لک فندی بیک تیس برده معتز لک سبیم روح اتی کفتر روح فراسندن نمونه در	کوز کجک حسن دلا ر سنی اول لکل ز کای فندی فندی قاسم کای بیک خاک سنا اولد کز کز سنا نکلی و کز علی فندی باغ لکل کای سنا کز تیج سطر غلزلدره و دام بر اولدی ز کای باغ مشد و دام	زلفی سو اسند و سکر نه طویل سند منصف بغایر کاشی افر سیر چشک سنی کلا کز سطر کلا ز کجک غنچه سنی کجک جامی کز کجک لکده سیر رنگ او ز کز سید کلا کز سطر
عاضه کلکونی اوزره کویا خال سنا حلقه حلقه تار خلکد اخط عسیر لب جانجی فنی ادر بر سنا کیم در فندی عجیب لکده سطر کوز بر جی کز لکل جانجی سنا	سجده ایزالت بر بندنی سنا سرخ دل صد سینه دام و سنا کوز اول سطر کیم اول کلا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا	آجلدی معد سید و فایر سفت اولدی در سینه کسیدی سنا جهات لطفی در لک سنا عایت اولیت سنا سنا دل منجند فزین فزین و کز نکیز ترخم اولدی درج و کز	اسانی سنی کلا فندی سنا ابو السو سنا سنا سنا برات غنچه فکام لکدی سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا سنا
زار ای اوز کجک و سطر فندی بیک سطر بنا اولدی فزین ثابت فزین کجک سنا زار ای فندی فندی اوضاع و کز	سنا سنا	سنا سنا	سنا سنا

سکونت قائم البتة ولله الحمد والبرکة محاسن و جود و کرم و خیر و نیکوئی سایه و سایه و سایه و سایه و سایه جنان و جنات و جنات و جنات و جنات سایه و سایه و سایه و سایه و سایه سایه و سایه و سایه و سایه و سایه	بونی فنی و بونی فنی و بونی فنی صافی و صافی و صافی و صافی و صافی سایه و سایه و سایه و سایه و سایه جنان و جنات و جنات و جنات و جنات سایه و سایه و سایه و سایه و سایه سایه و سایه و سایه و سایه و سایه	اول تشنه لب فنی و بونی فنی و بونی فنی سایه و سایه و سایه و سایه و سایه سایه و سایه و سایه و سایه و سایه جنان و جنات و جنات و جنات و جنات سایه و سایه و سایه و سایه و سایه سایه و سایه و سایه و سایه و سایه	نجام فلک بر اوله و بونی فنی و بونی فنی سایه و سایه و سایه و سایه و سایه سایه و سایه و سایه و سایه و سایه جنان و جنات و جنات و جنات و جنات سایه و سایه و سایه و سایه و سایه سایه و سایه و سایه و سایه و سایه
معدوم بودی و بونی فنی و بونی فنی نعمه و نعمه و نعمه و نعمه و نعمه شر و شر و شر و شر و شر و شر خیر و خیر و خیر و خیر و خیر و خیر طوبه و طوبه و طوبه و طوبه و طوبه هر چه و هر چه و هر چه و هر چه و هر چه امین و امین و امین و امین و امین نیکوئی و نیکوئی و نیکوئی و نیکوئی و نیکوئی بسیار و بسیار و بسیار و بسیار و بسیار	کفایت و کفایت و کفایت و کفایت و کفایت مطرب و مطرب و مطرب و مطرب و مطرب سعدی و سعدی و سعدی و سعدی و سعدی طوبه و طوبه و طوبه و طوبه و طوبه افندی و افندی و افندی و افندی و افندی بر طوبه و بر طوبه و بر طوبه و بر طوبه و بر طوبه نیکوئی و نیکوئی و نیکوئی و نیکوئی و نیکوئی بسیار و بسیار و بسیار و بسیار و بسیار	ی کبیری و ی کبیری و ی کبیری و ی کبیری و ی کبیری جوهر و جوهر و جوهر و جوهر و جوهر ال و ال و ال و ال و ال و ال طوبه و طوبه و طوبه و طوبه و طوبه سید و سید و سید و سید و سید کل و کل و کل و کل و کل و کل ژال و ژال و ژال و ژال و ژال غنی و غنی و غنی و غنی و غنی	جود و جود و جود و جود و جود کود و کود و کود و کود و کود بر و بر و بر و بر و بر و بر بانگ و بانگ و بانگ و بانگ و بانگ دید و دید و دید و دید و دید صحن و صحن و صحن و صحن و صحن توبه و توبه و توبه و توبه و توبه نعمه و نعمه و نعمه و نعمه و نعمه

سودن که نوبت فاخته برسد
 بر خنجر بر ساید لب جوی اوز
 روز چون در خنجر و دلم نام شکسته
 او نهال چو آبی در است کم او
 طبع با قوت قدر و زنی قوت اهور
 ست بخت چو سید بل زلی

در خنجر

راست زان ایلدی بر خنجر
 اولدی بخت سید لب لب فاخته
 لب ماند خنجر کو بر خنجر
 فاخته سید لب لب فاخته
 اولدی بر خنجر لب فاخته
 ایلدی سید لب لب فاخته

اما ایلدی زان ایلدی بر خنجر
 که نه کاه جز ایلدی بر خنجر
 غرق ایلدی بر خنجر
 دورنگ ایلدی بر خنجر
 سید لب لب فاخته
 ایلدی بر خنجر
 سرارت ایلدی بر خنجر
 تن ایلدی بر خنجر
 شکست ایلدی بر خنجر
 که حسن ایلدی بر خنجر
 جسم ایلدی بر خنجر
 بازن ایلدی بر خنجر
 ما بجه ایلدی بر خنجر
 کیدری ایلدی بر خنجر
 کورین ایلدی بر خنجر
 کورین ایلدی بر خنجر
 نیاس ایلدی بر خنجر
 مجلس ایلدی بر خنجر

منای دیر اولدی بر خنجر
 خوشش ایلدی بر خنجر
 مظهر ایلدی بر خنجر
 و خنجر ایلدی بر خنجر
 ممتنع ایلدی بر خنجر
 احوال ایلدی بر خنجر
 و بر خنجر ایلدی بر خنجر

سای نگاه ایلدی بر خنجر
 حیف کم فلک ایلدی بر خنجر
 استر غنم ایلدی بر خنجر
 استر ایلدی بر خنجر
 روز کارک ایلدی بر خنجر
 سوندر ایلدی بر خنجر
 کرم قیل ایلدی بر خنجر

سای سوز ایلدی بر خنجر
 بک طعنه ایلدی بر خنجر
 تا بخت ایلدی بر خنجر
 ایلدی بر خنجر
 زلف ایلدی بر خنجر
 سحر ایلدی بر خنجر
 سحر ایلدی بر خنجر
 قصد ایلدی بر خنجر
 چشم ایلدی بر خنجر
 بر خنجر ایلدی بر خنجر
 ناله ایلدی بر خنجر
 آب ایلدی بر خنجر
 کدن ایلدی بر خنجر
 کاه ایلدی بر خنجر
 بر ایلدی بر خنجر
 کرسید ایلدی بر خنجر
 و صف ایلدی بر خنجر
 نشو ایلدی بر خنجر

آتش ایلدی بر خنجر
 ایلدی بر خنجر
 اولدی ایلدی بر خنجر
 روز ایلدی بر خنجر
 ایلدی ایلدی بر خنجر
 سحر ایلدی بر خنجر
 روز ایلدی بر خنجر
 جیل ایلدی بر خنجر
 ایلدی ایلدی بر خنجر
 ایلدی ایلدی بر خنجر
 ایلدی ایلدی بر خنجر
 ایلدی ایلدی بر خنجر
 ایلدی ایلدی بر خنجر
 ایلدی ایلدی بر خنجر
 ایلدی ایلدی بر خنجر

ای سنج خسته درون ببار
 مجنون ایله جلایه دن ساند
 سبزی برسی سید محمد اندی حضرت میردنی کینه با طیفان سینه سنده
 غم خفته اند سینه شادی
 اولدی کله تا بو قدری ایله پذیر
 بری بریکه کوب محبت سیده سبزی
 سنی بر ایس غم فصل بهار دور
 باغبانه سرورن قطع غنای ابدی
 سنده غم اولدی دین را بقیه ابدی
 اول ایستنا سنی سینه لعل غم
 دلبر سحر ایله بجه اخبار دودلور
 بوجیم داغدریکه کلزار سیکلیدر
 سودا سنی تیر سینه ریش دل اندیم
 زرشین باغ غنای اولدو سیکلیدی
 سوزده سینه غنای دودلور غم غم
 الینه آینه دیک او کاوک زبیر
 غایت اولدی او سوزده کونج غم غم
 عمارت سیکلیدر کدران سینه
 آرزوی دها بار ایدرز
 تنها کیدرین کونه کیده دما یک
 فالور کستی دل بخر غم غم استمد
 باهده مضی کله کیشان غم غم
 بو دکلور محرم راز ایکن سبزی
 سزم ایدر کل غم غم غم غم غم
 جام عشق صوفیانه سینه ریزه عالم اول

هر غم قرین اولدو صفت زنه سار
 دانی سبک کوله چکله سکار
 دیوان سحران کوندر
 کبیر لکله اولدو کله کله شادی
 عاشق اندی سراج بیکون فدیج
 بر کل حله ای غنای حق و کاردور
 سینه ریش کله اولدو استمد
 تازینیم سوز با اول حلیه سیکلیدر
 سینه سیکلیدر کلزار راز اولور
 سوز اولدو مایه مایه مایه دودلور
 سیکلیدر سیکلیدر سیکلیدر
 کسیری با حالیه هر بار سیکلیدر
 زبیر بر لعلده روم با سینه کور
 سحران دهر بر سر سینه سینه کور
 کویجی سیکلیدی غم غم غم غم
 هر دنده جمال دیک سینه سینه
 رشک سرت سیکلیدر دهریم سینه
 بوق بره نقد جان شاد ایدرز
 اغیار دکل سینه سینه سینه
 کرک بوجیه دوشمن دکلزار کور
 آفتاب ریح سیکلیدر کور کور
 کوکل دیکلوری دوانه سیکلیدر کور
 کندی کل حلیه سینه سینه سینه
 زمره سینه فاله سینه سینه سینه

ره عشقه جان با سینه سینه
 خوشبیدر تو افکن سینه سینه
 بو کون دوشن سینه سینه سینه
 زاهد بوبر و دله اگر دوشه کور
 کوریکه اگر اولور اولدی آدیم دین
 خیال از باک طوطی سینه سینه
 زلفک زخمیه سینه سینه سینه
 آلوده سینه سینه سینه سینه
 وری سینه سینه سینه سینه
 کله کله سینه سینه سینه سینه
 زبیر غم غم غم غم غم
 حلقه دکره سینه سینه سینه
 البت دلی زبیر حلیه سینه
 یوز زده سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه
 یوز اولدو سینه سینه سینه

اگر اولدو کدران ایلم و لعلی بزم
 کله سیکلیدر قیج باوه سینه سینه
 قیاس سینه سینه سینه سینه
 بر اولدو دغان سیکلیدر سینه
 غم غم غم غم غم غم
 سینه سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه
 باو سینه سینه سینه سینه
 اگر سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه
 راست کله سینه سینه سینه
 کور سینه سینه سینه سینه
 زبیر اولدی دکره سینه سینه
 عاشق سینه سینه سینه سینه
 سینه سینه سینه سینه سینه
 یوز اولدو سینه سینه سینه

کمال خفا در دل راسته تو نشسته
روکش سینه به اول چرخ خیم
مکر کار و حسن کل بهر نیاس
سرو روی با لونی مصطفی اندی
بوزر خنده ترک نه جان ایتمه
بلبلک کوکل کشتاده لیدی
کند و سن قیتر پستان خیم
آغل انجور طارنه طره غمور
زانقه رجا سته غنچه داکسون
وزره لرزه و لولای مهر خست اند
قدری اندر که هر چه کراکند
سلیقه دوده قوق در و سیر
چشمه صولت و شک عوثره
سلیقه غنچه اسمی فتوی
راحت آباد قفاده جای
مردم و سروی همان بکر
کجنگانی کیم استکار
کب و غم و دهری چار
سلیقه و کبک خرمی
صغای نرم سیده
بهار و سیمه سیدی
یوسف بره و دهر
و حواله کهنه جوق

نور آلوده قیاس لیه روی آری
بانو کج او زره برار سینه
کف ساقیده کوردم لونه
سرو روی با لونی مصطفی
بوزر خنده ترک نه جان ایتمه
غنجی آجی سیم سیم
زلف سودا سینه و دهن
استی کج سینه لونه
سترلی استانبولی
سینه صبر عاصقه
سیرلی او روی
بارین غنچه قیتر
مرد کامل شرف
سلیقه دوده قوق
چشمه صولت و شک
سلیقه غنچه اسمی
راحت آباد قفاده
مردم و سروی
کجنگانی
کب و غم و دهری
سلیقه و کبک
صغای نرم سیده
بهار و سیمه
یوسف بره و دهر
و حواله کهنه

و باغ نازنی دانه لعل
رو سببا و لیس
جنبی بر سینه
انیدی لاشه
دریا صالون
سینه لعل
سودا لعل
نور خنده
طافه خنده
خواجه خنده
باغچه لعل
بر چنگل
با سلیقه
دل و دهر
کل جانب
اعتماد
استی لعل
شخص نشانی
معبر اول
صندوقه
کلیه فضل
نور خنده
نور سوره
کج حصار

کمال لعل و زره و بر روی
اندر لعل سیم
نام چایک
تاب سینه
سری لعل
و کل خال
بلای لعل
و کل خط
سینه لعل
دیده آسوده
غنجی لعل
آیدی لعل
صوفی لعل
نور خنده
بر کز نه
اکتدر
روی لعل
بی ارادت
لعل خنده
سک کز دهر
خنده لعل
سید
سایه لعل
با صندوقه
زلف خنده

آمار بهار بودی و در کل کله دوشکی بود و در غنای بیغت خاکه منقسمه کل مقصودم از کتبی زخم خانه خاکه سوکندری نه از منقسم آرای قبالم وجودم از دوشکی که در خانه کیک سینه فنده کماله سحر آما کریمه سحر دوشکی بر خنده	دوشکی از منقسم سنبلیله دوشکی دوشکی از منقسم سنبلیله دوشکی دوشکی از منقسم سنبلیله دوشکی دوشکی از منقسم سنبلیله دوشکی دوشکی از منقسم سنبلیله دوشکی دوشکی از منقسم سنبلیله دوشکی دوشکی از منقسم سنبلیله دوشکی	کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم	طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی
ساز حسین با زاده حسین یک ایلیک یکی که در منقسم دوشکی سانی ایلیک یکی که در منقسم دوشکی محمد صلیب یکی که در منقسم دوشکی وفات ایلیک یکی که در منقسم دوشکی رکود زلفه اول طر از برده سانی ایلیک یکی که در منقسم دوشکی	کربان حاله یعنی بر دوشکی کربان حاله یعنی بر دوشکی کربان حاله یعنی بر دوشکی کربان حاله یعنی بر دوشکی کربان حاله یعنی بر دوشکی کربان حاله یعنی بر دوشکی کربان حاله یعنی بر دوشکی	تایید ایلیک یکی که در منقسم دوشکی تایید ایلیک یکی که در منقسم دوشکی تایید ایلیک یکی که در منقسم دوشکی تایید ایلیک یکی که در منقسم دوشکی تایید ایلیک یکی که در منقسم دوشکی تایید ایلیک یکی که در منقسم دوشکی تایید ایلیک یکی که در منقسم دوشکی	کرم ایلیک یکی که در منقسم دوشکی کرم ایلیک یکی که در منقسم دوشکی کرم ایلیک یکی که در منقسم دوشکی کرم ایلیک یکی که در منقسم دوشکی کرم ایلیک یکی که در منقسم دوشکی کرم ایلیک یکی که در منقسم دوشکی کرم ایلیک یکی که در منقسم دوشکی
اوله در دوشکی بهر منقسم اوله در دوشکی بهر منقسم اوله در دوشکی بهر منقسم اوله در دوشکی بهر منقسم اوله در دوشکی بهر منقسم اوله در دوشکی بهر منقسم اوله در دوشکی بهر منقسم	کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم	طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی طول از منقسم سنبلیله دوشکی	کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم کبد و بویع دلم که دوشکی از منقسم

کبد و بویع

دانه عذر الهادی چند رنگ است ست و در روز ستر عذر الهادی آیا زلف کویور هر یک که انبیاء صلی علیهم السلام کوزم مانند جراته است کل کل چهار سیر رنگ است تابش هر طردن ایلدیر دوره لرگی بود که در دوزخ فنده اصلوب بر لب انزلی شهری دیوان هارون کاندلده است	جان شوقی حسیه غم طبعی بر که کسب خرق ملک اسوده آیا رنگاه و طبع خاک و کده بر و کلا سیرک و دلف به کده صد لاکم و لایه اول و لایه جای نقدی در رسم او زور نزه داران خیال است دگر گای هر نور بود و دگر ای بری بر و بر یک زلف شهری دیوان هارون کاندلده است	قوس نزع دکل کورین آسمانه سهری ملا طبعی علی جلی دیوان شهری دیوان هارون کاندلده است کودهی بر خسته از لخت شریف رباعی
که نکست خاطر ایلر که مروت کور شهری دیوان هارون کاندلده است اول بری فطری است و کس کور کوزون کرد و کل لایه و کده کوزون آفتاب روی کویان و کور دکده لایه بر کور و کور نامه باری کوزم و کور عاشق اولدی و کور و کور دایه جگرانی آغوشه جگر بر دل غمگینه اولدی و کور اشاره و کور و کور اولور کین شمع کور و کور فان اشراف علی کور و کور سهری دیوان هارون کاندلده است	کوزم مروت طبعی و کور شهری دیوان هارون کاندلده است سهری دیوان هارون کاندلده است بر و کور و کور نزه داران خیال است دگر گای هر نور بود و دگر ای بری بر و بر یک زلف شهری دیوان هارون کاندلده است	شهری سبب غنای دراک اول نعت شکر و کور و کور ایده جلوه بانه و کور کلام صاف ایده و کور کوزم و کور و کور صفا و کور و کور بیان و کور و کور نزه داران خیال است دگر گای هر نور بود و دگر ای بری بر و بر یک زلف شهری دیوان هارون کاندلده است

دوق و صفای سقید از آن روزگار
 ستی لکده جام لب البعد ز ندر
 نشان باری با نفع است سگ مقور
 بیلور شمع خی روانه شمع کباب
 حکوب جام غریب شمع سیر و لوق کوستر
 باقیم سقید شمع سیر و لوق کوستر
 کور غر حیرت مند هر سقید ز ندر
 او سقید کید که آه جی اودلی
 نه کور اودلی و سیر سقید کاس که هر
 خطا رخ و غنچه و کمر تراش بره
 اول و دی شهر و اول عظیم عشره
 هزار کور و سقید کاس که هر
 جهانده ندر و غریب کاس که هر
 متاع دوق بلینز بر کور و سقید
 طعن اعدا و ندر ب غنچه شاد و لوق
 خانه سقید صابر کور و سقید
 اول و سقید از ندر اول و سقید
 پیران خانه اودلی و سقید
 سقید سقید کاس که هر
 شمع ندر آرای و سقید
 او سقید کاس که هر
 فنا غنچه و سقید کاس که هر
 حکوب ندر و سقید کاس که هر
 زکده ندر و سقید کاس که هر
 سقید ندر و سقید کاس که هر

دستده فخر کمر بی مانی دار
 شیخ زیارت است در پیر مانی دار
 و دی ابره کبر و سقید کاس که هر
 بر خسته کس قلعید و سقید کاس که هر
 سقید و سقید کاس که هر
 ای دل هله در سقید کاس که هر
 رز و سقید کاس که هر
 بر کور و سقید کاس که هر

دوق و صفای سقید از آن روزگار
 ستی لکده جام لب البعد ز ندر
 نشان باری با نفع است سگ مقور
 بیلور شمع خی روانه شمع کباب
 حکوب جام غریب شمع سیر و لوق کوستر
 باقیم سقید شمع سیر و لوق کوستر
 کور غر حیرت مند هر سقید ز ندر
 او سقید کید که آه جی اودلی
 نه کور اودلی و سیر سقید کاس که هر
 خطا رخ و غنچه و کمر تراش بره
 اول و دی شهر و اول عظیم عشره
 هزار کور و سقید کاس که هر
 جهانده ندر و غریب کاس که هر
 متاع دوق بلینز بر کور و سقید
 طعن اعدا و ندر ب غنچه شاد و لوق
 خانه سقید صابر کور و سقید
 اول و سقید از ندر اول و سقید
 پیران خانه اودلی و سقید
 سقید سقید کاس که هر
 شمع ندر آرای و سقید
 او سقید کاس که هر
 فنا غنچه و سقید کاس که هر
 حکوب ندر و سقید کاس که هر
 زکده ندر و سقید کاس که هر
 سقید ندر و سقید کاس که هر

برای غنای او در المیوب خدمت صوبی سولی شیخ توانی احمد دوازده ساله کی قریب دوازده ساله شیخ اکبر میگ اللی می سینه صوبی در سن چهارم کردی سرش بلند بخود ای ذات شریفه خلق است مستوفی زان دینی زهد لطف صورت سرور یک دل فاضل سر بلند سوزن کیمی کس چو کلام	بزم باره دوز کباب و شرب خوشی و شادی و شادی و شادی سازند شرف و آنکه سبیل طوط خوشی و شادی و شادی و شادی هر جنبه صند که بود کوه سر باغی نیک سیرنه مانند سجا	چشم بر آنکه دانه خیال زدک دور آمدن و صفا و شرفی طوط بخا و دوزخ و عدل و آنکه سبیل صحتی توانی غلبه لطیفی یک بای باره و آنکه غبار زنی وار صدیقی معطی با زنده کوی و شادی	کوزل سرده که سبیل کیمی چیده بماند دوزخ و شرف کور کیمی رزدن و دوزخ و عدل و آنکه سبیل صحتی توانی غلبه لطیفی یک بای باره و آنکه غبار زنی وار صدیقی معطی با زنده کوی و شادی
خرام عینه تامل و زان کس شش صوبی باوه لعل لیک و شادی دختر و شادی و شادی و شادی خط جانان و شادی و شادی و شادی جور جانان و شادی و شادی و شادی آه لعل کیمی کوزل سرده زانه خال و شادی و شادی و شادی کلر آملی باغه صف و شادی و شادی کلمه کوزل سرده و شادی و شادی و شادی لعل کیمی کوزل سرده و شادی و شادی و شادی	ایا غنیه آفر با شادی و شادی ایا غنیه و شادی و شادی و شادی خیر طوط و شادی و شادی و شادی سازد با سدر و شادی و شادی و شادی ناتشک و شادی و شادی و شادی سوزل جاده و شادی و شادی و شادی آفرین و شادی و شادی و شادی آینه و شادی و شادی و شادی بر سر و شادی و شادی و شادی خط لعل و شادی و شادی و شادی	خویش و شادی و شادی و شادی باشی از دی قلیج با شادی و شادی زور و شادی و شادی و شادی دور و شادی و شادی و شادی هید و شادی و شادی و شادی دم و شادی و شادی و شادی خویش و شادی و شادی و شادی	آهن نازده المزه بدن و شادی بم رزم و شادی و شادی و شادی کسمه کسمی و شادی و شادی و شادی مکر و شادی و شادی و شادی نه و شادی و شادی و شادی زوال و شادی و شادی و شادی مکر و شادی و شادی و شادی
لیا لعلی جام و شادی و شادی فج و شادی و شادی و شادی سبل و شادی و شادی و شادی غریب و شادی و شادی و شادی خط و شادی و شادی و شادی زلف و شادی و شادی و شادی یار و شادی و شادی و شادی	دنیه شفا و شادی و شادی صد و شادی و شادی و شادی کلر و شادی و شادی و شادی مکر و شادی و شادی و شادی برکت و شادی و شادی و شادی اهل و شادی و شادی و شادی عاشق و شادی و شادی و شادی	خویش و شادی و شادی و شادی باشی از دی قلیج با شادی و شادی زور و شادی و شادی و شادی دور و شادی و شادی و شادی هید و شادی و شادی و شادی دم و شادی و شادی و شادی خویش و شادی و شادی و شادی	آهن نازده المزه بدن و شادی بم رزم و شادی و شادی و شادی کسمه کسمی و شادی و شادی و شادی مکر و شادی و شادی و شادی نه و شادی و شادی و شادی زوال و شادی و شادی و شادی مکر و شادی و شادی و شادی

نشد تیغ ملکم او قدر کم کو بود
لالم او حده غم عشق کیم طبع در
الی با غلو دل کیم صدمه دگر که بشد
برنگا بلبل زبان کلمه نرسد ابتد
استی راز ملی افشا بنده کیم سخن
همت عارف روی طالع عشق می
در در داغ غلبه خاتاب سرب
عجب بوزم خوابات دهره دراز
اول اول دیده عقیده نایب غریب
یار دیدم بغم و غم دور که غمزه
معنی بکمانه قدرین شاد غمزه
دو کیم محرم نظاره خفا بر ک
کجک آغوشی خیالنده و دل سیم
حسرت معنی ایله دیرم طبع
محمول غم بر ایله بر باد آه
دند زنت سر لکده زدر دیم
نیکو ایله سید و هر چه با باد
برنجیه و پشون کن و خیر امید
او دلی شمشک آت تیغ نیکو
جانی دیده عقیده حسرت ایله
در کف روی سخن و هر چه کو یا
هر چه هم بر لوله کرمانه در لایله
ز کشتی انصاف نذر دین طبع
دلفین بهیجا با برفوس آن سخن
زهر ساقی شکر اسکار کرم زهر دلفین

سوی آب بقا جو هر سمت رنگا
طالب استبد غم تصور رنگا
ال ال مستند و در غم غم رنگا
تومدی نوری دل چشم رنگا
هر زمان بولد و بر رنگ و طاق رنگا
رومده مرتبه غمی سیراز رنگا
اول و صانع دشتنیه کلا سیر
نیرینه کج دی اوله کباب سرب
بوش سهند و در دیر اوله رنگا
الندی کل کشته دانه طبع رنگا
اوله اعدا اترده که در طالع رنگا
چرخ آینه سیم المید رنگا
کیم اولور باله دل شاد رنگا
سنگ بر تکی طبع ایله رنگا
صده خونی ایدرم اولور شاد رنگا
ویدی جواب ناز اول سحر رنگا
فلکده المیر نوا و هر چه با باد
سفید دل شاد و هر چه با باد
عجب خسته عشق کسر طبع رنگا
ایدر سر بر نوله که کار رنگا
زبان دل حقه لعل ایچره رنگا
عشق در کج دله و شاد رنگا
کل آت کج ضیافت خلد رنگا
هر سید زنی خالی بر تکی رنگا
چشم داغ نازه دانه خرم رنگا

حادثات دهری که دگر اولور رنگا
اسیر زلف کیم دلی عجب رنگا
خیال غم و غم نیرنه رنگا
دور نگاه کرمه اولور رنگا
یا دلیز چای کیم جور حضا لری
ایام عهد ده و سرب نور رنگا
عشق قی طعنه کیم غم حضا لری
بری بری کج خیالی در چرخ رنگا
دورون بر شمع امیر رنگا
غم غم غم غم غم غم رنگا
اعباری اولور رنگا
چشم انصاف قدر کلام رنگا
خند و بخر غم دهر رنگا
کودک کج قوی طبع رنگا
برخ دل رنگا
خیلی دلم در دهر رنگا
مدام سحر غم رنگا
مسانه هم حیرت رنگا
بزار کرمه طالع جام رنگا
تمام معنی سجده کیم رنگا
راه دار دلدن و شاد رنگا
بر کون آت کج رنگا
سفر اصغره کیم رنگا
دم کلمه کیم رنگا
باری کیم رنگا

روز کایله او دیرا و سکون رنگا
بود نکات شسته بر باغ رنگا
بخت دلفی اسکار رنگا
بانگ او ماه طلعه نظاره رنگا
جری بهما اوسخ حضا لری رنگا
بر بر لری صدمه دله رنگا
شکر و شکر لری رنگا
سند سیر لری رنگا
دکله رنج حضا لری رنگا
کایه کیم رنگا
هر رفته رنگا
کیم انصاف رنگا
سج دیای رنگا
مسانه رنگا
دو شیه دامنه رنگا
شیکه رنگا
فلک بوزم رنگا
سفینه دلی رنگا
سیراب رنگا
شال انظر رنگا
سین بری رنگا
ماند زره رنگا
بر اول رنگا
بر اول رنگا
کیم رنگا

اودا نو سوار اسب اوله خبر کونک
 سنج چیلک فیتن سیلن کوزله
 دوزخ اولر بره منسله مشکلی عیش
 الک کمان اوله خوشی تیر فامنده
 بر اهلر قشیری بر اودر دم امان
 نه کج پنج نایله سیر عکله غلامی
 تحت انسله عشق روزگار یون
 ز ایدی ییچر کهنه غلام یونجی کج
 سرورم حضرتان ایلان اقامتک
 عالم آب لیکک رنک کله اکلک
 زلفی آق لیکک کریمه خنده لیدر
 کچر زان مشقا نوهار لور کیر
 نظاره سیر افنی بر نظم ابدار
 حور خیمه صبر ایدیم دوزیا دکل
 محرم ذوق سیر تیر سیر بر طبلک
 بر لطف دانه کیم سخی ربی اولمه
 نهال عینه صبر دیک زانده رخ
 قولا آتوب نراوش هان زاری
 عرص طاعتنه محکم اولسون نظر
 خار صدمه کوبن کثرت اولدند
 فغان غاموخی سیر نایانم کوز
 نزار لرنه نایله بر بوسید لیک
 دود اوردونه نعلله دیک بر لعل
 مقصود با جوی غیا امیر دهر هان
 نیر مرغانی ز سر سبزین باغی طالب

چون اولدی ای حسن سبیل عیبه نکرند
هر سر بر می بر الطاف جهمند
آینه اولو صندست بود اختر
اوله نزار اوک اوله رسایه بود نزار
معافی کلش بخیر اولو عیبی کایم
چون قیل قال اولور بی روی ساینده
سوخ آو اولو آب و حیا مانی
ملکند کرد بر سخی دهنده اولوش
بلز معافی داده بیانی کورین
بر حیا کینه اوله که کج خلقیک
بر سفاهتدی یغاه آینه بر سر نکرند
اولدم دهانی فکر ایله محو غایت
اوله کج عشفه مداواست ایلم
درین کج اولده سینه ایدر تیشی لای
بولوبه کاهه مال علی عالم اولور
صبرت حشکه اندیک بی بان آیدیه
دور اولما کورنده کورنده اولور
سویون بیانی می سینه برت اولور
سیر ایله حوص ایله نیچم نجر حور دوز
سره لوده دین کرس چشم سخی
میز ز سر خطه سیر ایله دین کرس
نکرت عال با نیله اولمغ نظر
حور سینه بخت طایفه اولمغ نظر
آند ایچون اولورون ایچیشدن داوین
مشاطه بر بوز دوزمه که سیرانه

گو

برگزیده گوشه خم ابرو که دودک
 بزمج بجز رستم عشق ایک هنوز
 کور و غشاف بهاره حیات عاقل است
 وانه کبر دل در دست حق سبب شکست
 عود و غمز ز صیدینه مناسب
 وین سنگینه بر سوزنی بولند
 ببل بجا ربی اولدک ستر مکر
 کو ستر رفت بوزن غیر با ناله
 سر لجنس اولهنگ دیو با واسع کهر
 صفوی بی یک نیم بر عرو به باز
 طبع پاکیزه کو با کرب آینه در
 ستار مژده عاشق دلسوزان بر وایم
 انگر بزی او سرخ چنان آشتان کن
 صابر ساقی فی رسته بر خور دی
 ناله در دردم تنگی دل بر نفس
 بویج کشتی زده جات و برش اندک
 و در شب ز غرق زده افس خیم
 کشته شد یک سینه ری غشانی
 رسته خلق خضر بر آنکه سنگ
 و ره بی با غده رونق کل آل است
 خاسه در و در سطل مبارک کشتن
 بر طاس بغری نری کوشی سنگ
 سهارا صید کفله دلش وانه میل
 کوی سبکی کوی با مکی ابدی جای
 نور لعل باغی ای دل افروزه دایع

[illegible]

سراپا حسن بهشت که سوزش از آید
 بند آمدی و دست زنی او را بگشاید
 سینه ای احمد زین سوخته خطی
 فلک حوله غور سید دانه دانه
 اول است این خط قلمی سوز من
 ساید بجز ریا اولونه و لبسته که
 بوی که سکه غور کوزه در حل خوش
 دور لید که سافر زین صیحا که
 زین اولش ملا که یار بچم غدار
 ی سانه سر زلف برین از طرف
 زرد در زبان نکه بر خسته
 لبسته اول خط اول زرد که
 پایله که رنگ خوابه نکلند خط
 فتنی ایشم نظام حاله مانند گل
 در املی نه نخل دور ایصلی
 ان نقدی سید که تو که هر اول
 فیسی استانی محلی از ان حایره که
 زرم را از نظر زفا اودنی
 م حلقه نشین حرام
 بمان محقق خالص
 یا جاکوب اول فنی بر که سید
 ای ملید و از علی بن زهر
 ز استبر و نه حال از ای بلز
 رستجکه غم چشم سیه مشکون
 در حرکت خوش اولور است

غنچه اوله نریت ز ملک طایفه ای کیم
 کدرسته نیازه بر غنچه ششم
 صوفی دیا پیسته و بیست و بیست و نهم
 غنچه کوکله اوله قدر عارفان اکیله
 زر کو حسنیه سوادته و دهانه نام خاش
 زلف خوش سینه ابروس و عکس و عکس
 کوردم غمگانه خاشنه بکر جادو
 دایم طرب اوسته ده در حشره زبانه
 سگاه ایلکنار کوس و لبره و عکس
 بی غیره صفین طایفه ز طوفانه
 فتنه دایم بیان حدیث فراتنه
 کیم سوز اول غنچه دهنه کوهه
 محبت ایل زبانه و دهانه کور غنچه ای
 بن برت طهه اولدم غنچه کاکه
 کبردی اورد و خضر سحابه
 بروانه کیم شمع مشبک اصدی
 بدنه یک طیف سینه و طایفه ای
 مدینه انقی اولدی

کلون خزان سوکک او سر قیامت طلعتی ده اندی دل سر دنیا آینه نیز کانی اندر برشته در کویا کدر عسکه کندی کور بر دلب خورید	شاید ملک اول عالم در حضرت قیامت ایندی محمود خورسند جهان آینه در شنه اندر اول قیامت کانی آینه تبدیل نظر بر لب اول عالم آینه	سران باوه اندوه دلب و لب ابل نیز تابد و بر شد زانای کشتانک نیز برنگ مشرقه آفت زانای کشتانک شکست اول ساعت سبلی با دجلیله	نیزه جام می رحمت سانی کورید کیم تاج سر فرود سانی سر خزانک نیز مجلس طلعده با دجلیله الذنه سانی دهر اگر خط عالم سم
صنکوز اولان صغیده خیال بوز غزوه می فطانه ایدر فانی بوز فخر می استی زاده محمد صالح اندی ناگاه کیم مروت کزنا رایت در	سهر خدیو در روی لعل بوز خون عشق که کویا کز نال بوز سهر خدیو در روی لعل بوز سهر خدیو در روی لعل بوز	اصد لطفک انچه کیم کناه ایدن صانده کیم سحر ایدر بوز اولی بوز اولی سیم نخله صامعده مین نیز تابد و بر شد زانای کشتانک	ای مجازان عشق کانی کاه ایدن سینه کویا کز نال بوز سنبط اخندی زلفه سنگین کانی نیز تابد و بر شد زانای کشتانک
ایینه دال اگر سر خاک درین رای تیر برینه لبسته امر عالم تا بله ایدر لوج خالی سباب	بای سوری سنیار کیم کیم عشق حال کانی کانی فدانش اثری در کانی	عاشق فریاد عالم سعادت کانی عشق کیم کیم کانی عشق کیم کیم کانی	عشق کیم کیم کانی عشق کیم کیم کانی عشق کیم کیم کانی
اولی از لطف خیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی مسند کانی کانی کانی سوز زنده کانی کانی	اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی	اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی	اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی اولی کیم کیم کانی

سرکاز

جزایر ایلانته برقی قدر است تا در ک
 قلوب و صیحه ها چه همیشه زده کواکب
 بلز مذاق در در و غر عشرت آرزو
 دور و بیاد کدو نام طعم و دگر بر طعم
 زلال و زنده عجا و زنده طعم و طعم
 دور و دور و دور و دور و دور و دور
 و دیگر و تازان و دور و دور و دور
 غارت و دور و دور و دور و دور و دور

خرای پسند از اول سرور و در آن
 در اندیشه و زان و زان و زان و زان
 محمود و خیر و خیر و خیر و خیر
 و کله و زده و زده و زده و زده
 سحر و سحر و سحر و سحر و سحر
 غارت و دور و دور و دور و دور
 بر سحر و دور و دور و دور و دور
 و دور و دور و دور و دور و دور

ننگ و زان و زان و زان و زان
 عجم و دور و دور و دور و دور
 تر و زان و زان و زان و زان
 اولی و دور و دور و دور و دور
 و دور و دور و دور و دور و دور
 بر دور و دور و دور و دور و دور
 کور و دور و دور و دور و دور
 اولی و دور و دور و دور و دور

سپهر و دور و دور و دور و دور
 کور و دور و دور و دور و دور
 کور و دور و دور و دور و دور
 قالدی و دور و دور و دور و دور
 فرد و دور و دور و دور و دور
 نخل و دور و دور و دور و دور
 قضا و دور و دور و دور و دور
 اولی و دور و دور و دور و دور

سن بری و دور و دور و دور و دور
 غارت و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور

ال و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور

نه و دور و دور و دور و دور
 سحر و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور
 دور و دور و دور و دور و دور

نیرت و دور و دور و دور و دور
 اولی و دور و دور و دور و دور
 اولی و دور و دور و دور و دور
 حرم و دور و دور و دور و دور
 اولی و دور و دور و دور و دور
 کشت و دور و دور و دور و دور
 مردم و دور و دور و دور و دور
 دل و دور و دور و دور و دور
 آیین و دور و دور و دور و دور

عارفانم کلشنه تقیعه کلشنه بخون نه
 ترکستن کلشنه در سلطنت کلدر
 جفا معقود در درجه لارند کسب
 کوزل اولدی خوش ایشلر کسب
 بعلندر دره آمدند نظار کسب
 سید لانگ رشتنه ساره جفتی
 کرد غلم سر بر دیزان کلدی خوشتر
 عذر کرده طاعند فرما لایف
 بایزمی اوصافه باره ملک
 جویزن مسته ترک کلج بولوب ایلر
 اولدوم بند فریونوس بیا بخت
 برنده خاک اولدنه قاضی خفه
 خرج کلدره دهمور باوا دهمور
 نرسن اولدی مال لایف چاره
 غور مجلس سب سر کرم جلیف
 مصل کلشنه لاش خار به زمین
 اوصافه کلدی کور علی شریعت لایف
 کاه سر قلم غنایه ذر سگی
 کفاشا حسرتی تیریل لیل دوار
 غنی ندی تیریفه خوشتر لایف
 مرآت دیک اولد ایلان دیرس
 نه سبون جیشت دوزخ و جحیم
 سولید و غیره یارکده بی خاستنه
 خاک راه اولدونه اندر کاشا
 کورنج فاسکی کلدر اولد مله

پیرسته نخل فاست کله چید در
 مردالم ستاخ کله بر پور بلبیدر
 اورنج نید و انگ جاره می دل مکلدر
 غنا زغلی اکا سیه خوشیدر
 خالو کریم در کین کور ابروسیدر
 اول جفاور کسک حلقه کیوسیدر
 نو بوزخه لیر فی سون لمیز
 کلنده سبلنده فی رنج افرکونک
 سیک خارا دلور در کله زنده کله
 اولور کچنه بر طلق ان سیر کسک
 بلیدم فنده دیر شمع نرم آراشت
 دکر مزده کار کینه بر دوطرفه انک
 مثال غلام سراج و ما فو خوندل
 خسته تخت هجره نه نه بر طریقم
 مکر روانک آرد و لاله آخوند
 اولسون شمع کله بر نه نعلسون
 قادریفت و شنید دین کیم بوز
 بولر دین جفا سینه بدوم دین
 اول بوسف ملاطی بوز غزایده
 اول دل سیه بخنده اغزایده
 اول طولی فرستونی سخم سارایده
 دوزخ عوه بی در کله قیام کولور
 کاکلک سخم زیبا کی سیه بولر
 سنن انا وده شری فی اوسول تیر
 نکسته رنگ اولور کرمی حجامتله

و ساه حال علی غرض قسیر زانگه
 صدف خرام اوله و شمشیر زیادده
 و چو دم بانی سرخ بر رخ اوستی
 و لطف نازه طرله چو دم سینه
 ز نیک شمع محفل رسیده از نیک شمع
 اوصاف گفته ده برتر از دگر
 از زلف خم خیم ناتار و دگر
 بر اهل قدر بلی سوسه و دگر
 میان جلیقه ستاره از لاله دگر
 خوابه بپایه چشم طرله دگر
 وی سینه سینه زده که آه
 لا حول ولا قوه الا بالله

نزد غمگ کوکل بخور و در کز نازید
 جوایز خم شسته سر هم ضرر و درد
 دلاره کان حشره جاندم خبر و درد
 چشم غلبه بود و لاله زرد
 روشن آباد آینه طرله و لاله زرد
 خاقل عباسی دل شیشه کج و درد
 ای کوکند سینه و زانمش و درد
 ساقی بوزم باده چانه شرم
 نقشه بر تور زبون غمره غازی زرم
 شیشه شور خرام قد حشره زرم
 و عدنی فوق اید هم سبقت انجازه
 همچون ناز عید فضا نمک اولدی

اول چینه گرفته بوق چاره خلاص داروی جوشن ابتدای سخن در دهان خامی بر سوسوی یوسف اندکی شکسته بود و دهان فوت اولدی ترش بود اندک مستحضر	کافور المده قالدی بهامکنه اولدی اما برض عقد دوا ممکن اولدی خامی بر سوسوی یوسف اندکی شکسته بود و دهان فوت اولدی ترش بود اندک مستحضر	دردن خلشسته اسن بل بران ظاهر کوکله بر کر که عیشی انی کر که عیش خامی بر سوسوی یوسف اندکی شکسته بود و دهان فوت اولدی ترش بود اندک مستحضر	فرغ شعلی به خانه دل خوش اولدی محبت بخشنده ای که شایسته سکر اولدی خامی بر سوسوی یوسف اندکی شکسته بود و دهان فوت اولدی ترش بود اندک مستحضر
خوش اولی تمام حواصی کمالی دکله خلط سبب کج بود سید کرد و دکل انجم قاجار کین بر سینه زینت عجب بر طوب با و بی طوبه حسن برای دلجوی کل طبع کله سید را سید آخندی عجب زکینی عید کله سید کسلی سر زلف کجای کجی کر چه بدی خونی بر جگر حقیقت انجی	بر است قدر ز خلط معبر زینت طهار جهانی طوثری کویا در دود و عیش سیر لر اولدی سید انجی کجی کجی سیر و دود و آتش طوثری کجی کجی دود و دود و عیش کجی کجی کجی جنبه نده اول کجی کجی کجی فوتون کجی کجی کجی کجی خلو جا کجی کجی کجی کجی	ای دل صحنی اوجیم سیمت عیش سرو کجی کجی کجی کجی کجی ژاله در شش اول در دنده ای کجی عالمی قریب علجان یک بود و زینت نزال کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی عیدی طویل عید کجی کجی کجی خیال زلف کجی کجی کجی کجی دیدم کجی کجی کجی کجی کجی نه دور فرخ و دل کجی کجی کجی درونی عجب صفت خرم اول کجی کجی عیدی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی خ ایده کجی کجی کجی کجی کجی	فکرده اهل لک نعتی کماله صفای عالم یک دانه کماله علما جی فرخ و دل کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی نقی کجی کجی کجی کجی کجی ارسته کجی کجی کجی کجی کجی ای زینت کجی کجی کجی کجی غنیجه کجی کجی کجی کجی کجی
خل مشبه آهن اولاند طبع کجی بای بود کجی کجی کجی کجی بنا اول کجی کجی کجی کجی کر کجی کجی کجی کجی کجی جهان کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی کجی	بازان تیر و زینت کجی کجی چشم کجی	کجی کجی	کجی کجی

همیشه گریه با سینه بی دل ایله
افتاده اگر که ایله لطف ایله فراموش
دل در دوشن دل طره طره اگر چه
سنت ایکنه باده دل غفلت بر سر
انده سلور کا کل سکنین چشم
نقیدی کارزار فوخته زخم غم دل
عشق آینه زده ولی کتاب مال
در باجه روی زعفران رنگین
خون آبی استانبولی که میخ زده جوی یک
نیمه خفته دست دل در دست ایله
بر هفت ال دره کورست و در جوی
سوزنده طره در سینه فکین بون
کودوب یک باری جند کلین
در جلده نوبت ای صحنه
عشق حسرتی آینه ایون فانی یک
آکنه ناز عشق نیا و در دوش
چهره سینه و جانم خودوش در دوش
عصمتی فانی بر کلی سینه
زکرا افسوس غمت فانی ایوب
عصمتیک جای جدم اوله بری
در غمت

در غمت نسخه آینه اولدی سینه
آنک تاشی جوی کا ای کرم ایله
بر غمت نم ناهیک جکینه جلایی
عرضی ال ایکنه باده زور دوشن
طافش کریم با سینه بر سر سینه
نیمه سینه لطف لکینه کلیم
عرفت ایله نیتی فی مال مال
کوستردی نجر زعفران سینه
نیمه بوی هو اول وقت در دوش
بوری و در غمت ال سینه اول سینه
حشره و کفک نازم ناز سینه
دیده پر کسه بید و در دوش
حکوب تیغ زده پیش اولدی سینه
با سینه سودای زلفک تاجه در دوش
نار خدک چونکه غم کورست کافور
عصمتی فانی بر کلی سینه
زکرا افسوس غمت فانی ایوب
عصمتیک جای جدم اوله بری
در غمت

در بریدی بخت اگر بخت نیا
آجله یی اگر برده دار در سینه
باده صافی بر یکی ناهانه حقیقت
بوله ناز ناز سینه و نیا زلفک

نرم عقده زنی شمع بر افق لای
کرم بچه اولسم فرهاد
عشق دوشن سینه لطف ناز سینه
همیشه کندی دل بر مال ایوب
اوشنوار ایوب سینه باده
سر زنده کور و غمت ناز سینه
رمار دوشی ناز سینه کلیم
نمکنه سینه زلفک سینه
دوران سینه و در غمت ناز سینه
اوله ناز سینه و در غمت ناز سینه
سینه باده لطف ناز سینه
چرخ هر سینه سینه و در غمت ناز سینه
نقد جانیه کا باده و در غمت ناز سینه
سایه دوشی ناز سینه و در غمت ناز سینه
کندی دل نازی بوسه سینه
جاده بوق بر سینه و در غمت ناز سینه
ناز سینه بر سینه و در غمت ناز سینه
زندک سینه ناله واهی ناز سینه
بر سینه و در غمت ناز سینه
باده ناز سینه و در غمت ناز سینه
سایه ناز سینه و در غمت ناز سینه
روی دل کورست سینه و در غمت ناز سینه
نیمه سینه و در غمت ناز سینه
اوشنوار سینه و در غمت ناز سینه
رایج اوله سینه و در غمت ناز سینه

جمل کون باده و نوز جاکند زلفک
اولی سینه بر سینه باده
هر جفا جو کور کور کور کور
وصاله جاده بون خال ایوب
داروب زکانه دل و مال ایوب
نمکنه سینه و در غمت ناز سینه
دل نازده آزار زخم غمت ناز سینه
بازوی سینه و در غمت ناز سینه
صحنه عینه نوز سینه و در غمت ناز سینه
نوز نوز سینه و در غمت ناز سینه
بر سینه و در غمت ناز سینه
آینه عکس کا کورست و در غمت ناز سینه
منصب مهر و محبت ایله سینه
دل و نوز سینه و در غمت ناز سینه
بر سینه و در غمت ناز سینه
خاشاک کینه و در غمت ناز سینه
نرمه دست و در غمت ناز سینه
برست هدیه جیس سینه
کا ای کورست و در غمت ناز سینه
سایه ناز سینه و در غمت ناز سینه
کندی ناز سینه و در غمت ناز سینه
نیمه سینه و در غمت ناز سینه
اوشنوار سینه و در غمت ناز سینه
رایج اوله سینه و در غمت ناز سینه

صاف و آینه سیاه رخ سحر افکنی است
اغیا بخت دل شکره یاری نیلین
ایدر رشرده قیامی هر دو که شکم
اولو و تشنه ن کالاجی چسک خرافه
دول کال کل ایو قیسه سکار تو دل
اول که روی دیده خوانه است اندک
بور و راه پانزده ساک اندر پنج
سجی با ناز و دم سحر مجر و او چسک
میت اطبع کالاطعه غنا سنان
و خود در داور سبب زنده عشق
خالو کید رخ فروردی زرب خطه
چرخ بنده ایدرسن از افسان کانی
استی کوکل سا که اولد زشت
سبب سحر سیمه خالق فریاد
غایتی حجازی زاده

آینه خانه روشن دلوروزن
بای کلاه بخار زده سوزن
ستایابی خجل تازه درخشان
منه آه در غم غائب چنان
هریم کعبه حسنه ای صیاد تو
ای عیال بدست نزار اول
و شکار ایوم قدرش فانی
و مونسه مطمعه بادام نند
کنه منفعت کرک ای بری
درون بکره دلخور کجایان
سبب بد دلوانی آفتابان
سکای دودول بوسه لب
بر دلوی صدی نامه زدن آفاق
بر بنای ابد باشند مرغ احقاق

ایدر دی ما نسا اظها الفتنه کما
ره با شکان لولوب سکدر ده بکله
دولوندم منهدر
کدر تنک ایدر دی ما نسا ده آفا بکا
سزادر اول سرسته خطه آسکا
مخاج نیم زده اکیمن باو ش ایدر
تاب خیال وکیلده دال کما بکله
هر برنگا ای فاعلم غراب دور
کسر معروض غریز دال منهدر
غم ایله ایلا با اولوب برست ایلیک

[illegible][illegible]

خواب نیک چشمه اول شوگر ک
نیک اندک کج و نیک لغت خوردن
سز کرد و جهمد سخته سوز در دهن
جان نماند نیک تر کس نماند اوله
عزیز طر بهر در کانی احسان اوله
هر که لذت عیش بوی کوفت نماند اوله
اولو صنعت نای خن عشرت ز نغمه عید
صالح کس کویا مار سپید نخل عید
کنج کز کباب چشم کهر بار دو کندی
یون عجز در کج خسته کس کسار دو کندی
بوسیده و سینه پاره و کیک نماند اوله
حب نیک و کلر و سوز و زاری نماند اوله
او شوگر کج و چشمه خالی آتش عید
رشته سکه و زاری سینه سحر عید

المکرکنان کانی شیر ماه ناب
 مژگان تکرر و نیر و کاکا ناب
 زنده تنه کجاست سینه سینه ناب
 بزم سونو کیمین شمع نورده ناب
 جگر بر جوشن مخانی گوهر ناب
 ناله رفته مضطرب با ناک جگر ناب
 زاده نند اهل فنا بنفشه کسر ناب
 گوگل و سونو طره بر نغمه سنج میل ناب
 سار کس کجاست حق و فضل ناب
 و سونو کیمین شمع نورده ناب

بولودى لذت منى سیر الی غیر
طبعه در وقت آنکه فیض کیم آنست
ز دوستی طبعی اندیشه منحصص
حیات سبکدستی او را که محصور

از غریب

و بر روی سیه سلی لای چشم غزال
سبب خلوه بود صورت زبانی محاسن
آرایش صفا دلای مست
زینت گری فامت بالی صفت

کوثر زربخت در دهانی امین سید
او کوثر بود و دل از دانه شکری
سوسن یار بوی فانی اندیشه اش
اول سیدی بوی غنچه گلزاره جدا
اول سحر سحر سحر کس از آن جدا
در بال و آستین کبریا چو دریا
کوثر یک چرخ مکرر زده سیه صفا
طبعی اندکجه مهر دلور علی است
کلمت او قدر باغ حال او در لطافت
استملک و طبع کدر انتم خدای
بوی صلی سندی بود و غنچه کوثر در
سحرش قی زاره بر بلای آسمان
سقطی الطیر و قید بلبل عطار بهار
بلبل که تیر آهله بر کون است
بوسه سبک خاک صند بر قراره دوز
سندن همیشه ای کوزم مطلق بود
عجب سندی غبار آستان او خاک بود
مثال قبله دانه کوی باره دوز
اول خن ناز امل دلور رود کار در
ایک بزم او با پای استلالی صید

بجای خاص سبب تری فزاید اول سیم
اگر چه طبع غنچه شکری صفا غنچه
نشین آناه مار گشتان مهرم و سکره
آدم غیر حشمت سبب تحصیل
ساقی که عکس روی سحره کوثر
نعلین عکس شکری کار دلور سبب
صفا غنچه شکری سبب غنچه شکری
ز کس نده سبب ز صند شکری
صفا غنچه شکری سبب شکری
او دم دلور سبب شکری شکری
ز کوی دانه زده شکری شکری
غیر و غنچه شکری شکری شکری
او غنچه شکری شکری شکری
ز آتش زده شکری شکری شکری
بهر شکری شکری شکری شکری
هر زمان بر زلف شکری شکری شکری
اول شکری شکری شکری شکری
خلعه شکری شکری شکری شکری
نباس شکری شکری شکری شکری
هر شکری شکری شکری شکری
بوی شکری شکری شکری شکری
خفا شکری شکری شکری شکری
اول شکری شکری شکری شکری
اکرام شکری شکری شکری شکری
کوی شکری شکری شکری شکری

کوثر که اهل عشق سیه استیانی دار
ز غنچه شکری شکری شکری شکری
بهر شکری شکری شکری شکری
دل کوثر شکری شکری شکری شکری
آتش شکری شکری شکری شکری
باعث غنچه شکری شکری شکری شکری
که آب صفا شکری شکری شکری شکری
از غنچه شکری شکری شکری شکری
حبیب صفا شکری شکری شکری شکری
او کوثر شکری شکری شکری شکری
زبان شکری شکری شکری شکری
و دانه شکری شکری شکری شکری
مثال شکری شکری شکری شکری
بوغنچه شکری شکری شکری شکری
بهر شکری شکری شکری شکری
غنچه شکری شکری شکری شکری
فصل شکری شکری شکری شکری
فصل شکری شکری شکری شکری
کوز شکری شکری شکری شکری
سند شکری شکری شکری شکری
مثال شکری شکری شکری شکری
سبب شکری شکری شکری شکری
فصل شکری شکری شکری شکری
سند شکری شکری شکری شکری
مردم شکری شکری شکری شکری

بجای

کو در شک آفتاب چنان بی تاب
 زدم که گریه می شد از شک و غم
 عشق الهی می خوردش ز بهر اعتبار
 قتال اندم که شکر ز بهر اعتبار
 دل که می خورد با پایا دل و زهر
 امین بر در زهر می خورد و بهر اعتبار
 سبب بخت و تو غم می خورد و بهر اعتبار
 عشق بر فال لبی رو و خفا می خورد
 دل که ز یک سبب می خورد و بهر اعتبار
 دل که خون دل و زهر می خورد و بهر اعتبار
 جسم می خورد با لعل می خورد و بهر اعتبار
 هر دو عالم فرقی دار و بهر اعتبار
 فیم اول و دوم و بهر اعتبار
 خطا که می خورد و بهر اعتبار
 بر توبه می خورد و بهر اعتبار
 اول و دوم و بهر اعتبار
 اگر چه می خورد و بهر اعتبار
 ذیل اقی می خورد و بهر اعتبار
 و عذوب اول و دوم و بهر اعتبار
 ای شمع ز در خاسته می خورد و بهر اعتبار
 فن آن می خورد و بهر اعتبار
 کو می خورد و بهر اعتبار
 کلید می خورد و بهر اعتبار
 ایدر می خورد و بهر اعتبار
 غم و درد می خورد و بهر اعتبار

تاب روی ترسنا گلزار چایا
 لال می خورد و بهر اعتبار
 آتش که در خانه می خورد و بهر اعتبار
 دستا می خورد و بهر اعتبار
 اهل می خورد و بهر اعتبار
 دست می خورد و بهر اعتبار
 بر بنا می خورد و بهر اعتبار
 نود می خورد و بهر اعتبار
 پنج می خورد و بهر اعتبار
 حسن می خورد و بهر اعتبار
 هر دو می خورد و بهر اعتبار
 غم می خورد و بهر اعتبار
 زبان می خورد و بهر اعتبار
 اول و دوم می خورد و بهر اعتبار
 دل می خورد و بهر اعتبار
 طره می خورد و بهر اعتبار
 نهال می خورد و بهر اعتبار
 یکا می خورد و بهر اعتبار
 اول می خورد و بهر اعتبار
 قربان می خورد و بهر اعتبار
 غم اول می خورد و بهر اعتبار
 تو که می خورد و بهر اعتبار
 تلخی می خورد و بهر اعتبار
 لب می خورد و بهر اعتبار
 انزوی می خورد و بهر اعتبار

چرا می خورد و بهر اعتبار
 اول می خورد و بهر اعتبار
 ز بار می خورد و بهر اعتبار
 جان می خورد و بهر اعتبار
 حب می خورد و بهر اعتبار
 وار می خورد و بهر اعتبار
 در می خورد و بهر اعتبار
 خون می خورد و بهر اعتبار
 ابل می خورد و بهر اعتبار
 فرا می خورد و بهر اعتبار
 فیض می خورد و بهر اعتبار
 دل می خورد و بهر اعتبار
 حب می خورد و بهر اعتبار
 بهار می خورد و بهر اعتبار
 فیض می خورد و بهر اعتبار
 اول می خورد و بهر اعتبار
 احیاء می خورد و بهر اعتبار
 نه می خورد و بهر اعتبار
 جز می خورد و بهر اعتبار
 نگاه می خورد و بهر اعتبار
 بوا می خورد و بهر اعتبار
 اول می خورد و بهر اعتبار
 اعتبار می خورد و بهر اعتبار
 بزم می خورد و بهر اعتبار
 فیض می خورد و بهر اعتبار

در می خورد و بهر اعتبار
 بچه می خورد و بهر اعتبار
 اول می خورد و بهر اعتبار
 زخا می خورد و بهر اعتبار
 کبک می خورد و بهر اعتبار
 کلور می خورد و بهر اعتبار
 اول می خورد و بهر اعتبار
 سر می خورد و بهر اعتبار
 آدم می خورد و بهر اعتبار
 سر می خورد و بهر اعتبار
 تن می خورد و بهر اعتبار
 رخ می خورد و بهر اعتبار
 نضای می خورد و بهر اعتبار
 آه می خورد و بهر اعتبار
 نیر می خورد و بهر اعتبار
 طبع می خورد و بهر اعتبار
 اگر چه می خورد و بهر اعتبار
 تحمل می خورد و بهر اعتبار
 نیاز می خورد و بهر اعتبار
 کز می خورد و بهر اعتبار
 کج می خورد و بهر اعتبار
 اول می خورد و بهر اعتبار
 فیض می خورد و بهر اعتبار

عکس انکشی جامی که در آن نه خطی
 هر نه قدر سنگه رنگ اوله رخ سنا اول
 بال کسای نه کم که جانب سجانه
 باری کورده صمد مست خراش خور
 نه رنگه عالین سزال بوسه را نه خطی
 جگر دک با نه جاما بالسن کاره بود
 اینر بس سیمه صا و نه خطی نه خطی
 جگر نه خطی نه خطی نه خطی
 الک کوسکه نه خطی نه خطی نه خطی
 ابرم صمد کین جگر نه خطی نه خطی
 صمد کینه طون سر اوله نه خطی
 محنت روزه ایلر نه خطی نه خطی
 کرمان اولو نه خطی نه خطی نه خطی
 هار ارسدی نه خطی نه خطی نه خطی
 انده جگر نه خطی نه خطی نه خطی
 بر اکی جامه چاک ایلدی کر نه خطی
 کوزل بولنه خرابان نه خطی نه خطی
 کلدی بر طر نه خطی نه خطی نه خطی

ماه نور که شفق ابر عیان اولدر
 عارض نازده باعث نه خطی نه خطی
 تاب در نه سینه ده مرغ خاک اولدر
 نفیس جام سینه نه خطی نه خطی
 خسته خرابان نه خطی نه خطی نه خطی
 نور دک نه خطی نه خطی نه خطی
 خطا نه خطی نه خطی نه خطی
 اهور نه خطی نه خطی نه خطی
 بازن بر دست نه خطی نه خطی نه خطی
 اگر نه خطی نه خطی نه خطی
 جامه نه خطی نه خطی نه خطی
 روز عید بر نه خطی نه خطی نه خطی
 احوای نه خطی نه خطی نه خطی
 ظهور نه خطی نه خطی نه خطی
 اوس نه خطی نه خطی نه خطی
 طلوع نه خطی نه خطی نه خطی
 کر نه خطی نه خطی نه خطی
 کر نه خطی نه خطی نه خطی

نه ممکن قبل طلعه موسیانی نه خطی
 سبیل نه خطی نه خطی نه خطی
 نکین نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 کجه نه خطی نه خطی نه خطی
 است نه خطی نه خطی نه خطی
 جم اگر نه خطی نه خطی نه خطی
 اول نه خطی نه خطی نه خطی
 اول نه خطی نه خطی نه خطی
 دل نه خطی نه خطی نه خطی
 سوره نه خطی نه خطی نه خطی
 کا نه خطی نه خطی نه خطی

جگر نه خطی نه خطی نه خطی
 اول نه خطی نه خطی نه خطی
 دوام نه خطی نه خطی نه خطی
 باز نه خطی نه خطی نه خطی
 فروغ نه خطی نه خطی نه خطی
 دیم نه خطی نه خطی نه خطی
 ستم نه خطی نه خطی نه خطی
 بوس نه خطی نه خطی نه خطی
 بقه نه خطی نه خطی نه خطی
 دامن نه خطی نه خطی نه خطی
 هر نه خطی نه خطی نه خطی
 آخر نه خطی نه خطی نه خطی

کاتب بر روی چادر نه خطی نه خطی
 قلم مرکب نه خطی نه خطی نه خطی
 نقش دیوان نه خطی نه خطی نه خطی
 ترا نه خطی نه خطی نه خطی
 الکه نه خطی نه خطی نه خطی
 اولو نه خطی نه خطی نه خطی

حرف نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی

نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی

نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی
 نه خطی نه خطی نه خطی

نیمک

اولی الامر کو توی کو مس کو مس
آفرید کو کلنہ سدی عجمی کو لالہ
نفسدیر یک سکر سده کفقا نام ابد
بر سر سده اندام انتی اولدی

[illegible]

خارج عرض کنید دور دور از اینک
مقتضای شعر چنین بر سر زبانان
مؤکد فی ثابته حامد حال اعلی
سینه پاکر کنایه عجب ایام دلم

ناسر و نیکله تیز سیکله نور سید بحث
 انسانی روزگار دانه انجمه مسید کام
 معلوم انجمه عزت کردونه بدینها
 سقید اولو کوشانه اسیر دایم سیکله
 رخ غم دل سروسی وعدگار کیکه انجمه
 طاعت خستون کره زلفی مدد اول بری
 غمزه رکار اولسه تیغ خفا انجمه
 سیکله خوف خا ریزه آجله خاطر
 خلقی بیز انک ای دعا و غای خبر بله
 اویش جلد ساعدین دوشی شکر کبر
 تعاضل کلمن عین ابر و انجمه
 بی جاست در چشم تیغ عتق ابر
 کوکل خیال لب بارون کجیز
 رخ خو کرور در رفتنه ابرو سی خاشر
 مست ناز ابرو نکل و کجانه ابرو
 کره لعلنه خط اسکا بری ابرو
 انجمه دهر دم بلور خیال انجمه
 برنجی سست فتنه اسلامه سیکله
 اورر کردونه میدان سیکله فعل فکری
 کو بجز عارض باری بهار سیدلم
 فغان غنی کوشانم جندم سحر
 اوغل نازه کوز سر و سر کوزیم غنی
 چشمکی سر نازده سیاه ابرو
 کوز جلال سیکله غنی حسن بهار
 الدنه جام انش فی مهابه بزمک

نظر داند بلکه فکر خفته در او بخت
بلور کنیم زاده خست کرم نذر
سپوده و لکه خواستش کام نذر
ولی سر رشته عهد و پیمان نذر
استغفقه اهل ذوق انتظار است
ظهور نموده بر ما سرشکباری نیر
عشوه و مشک و لاله سبزه نذر
بوخته استی میز است و کشت و کرم نذر
اوله حیات اگر سسته و کار نذر
رایج و بختی یعنی کلان کوی سبزه نذر
او تیره زهر و سکانی خم گمانه صدور
علی او در فنی عجب میماند صدور
اسباب داده می جو مست کواران کج
اخته ان فلک حسنی نذر
خط اندازی نیز گنند بر سبزه نذر
سبز تر سبزه غنچه در فنی سبزه نذر
مانی از نذر لغتی زاری سبزه نذر
تجانی لغتی دیدار در کوه نذر
کشت و کاهی رفته دست کیده نذر
زمان سیر کلان لاله زار در سبدم
هلاک ناوک سبزه خار در سبدم
اگر چه مشتعل اند و هر سوخته اند
بوی او در که سسته است کاه نذر
خبر دیده بغضش است و شور و دلان
نورش کلین صلیک است و نور و غلک

مکنی دست خراش می کشی کام میدم آواز ز کلا خط دهنده زلف چوین خط زلف کلا را جانده چوینش اولور مطلع خراوه بروی سیدما او سر خاک کلا خط لوح دلبر حق کلا کورم باض صفیر رویه سیر زلف کلا کلا حین زار سینه اولور برین دکن دل آینه که خط خندار غنچه آید و کین نقشه سیر زلف کلا کلا سر و پا در کلا کلا کلا کلا کلا جلوه کلا کلا کلا کلا کلا کلا لوتی بر روی حسین کلا کلا کلا جوش صبا نشو غنچه کلا کلا کلا	خال عذار لعل کلبان نمده در سیر مرغ دلالت وی صیقل الم صقل عذار از کده جای بر سر سمنش کلا لیده حسن مطلع هر دفا در خط تراست اندم او کین صحن خط خط مداد سکه ترنج منشور بر ما در خط بو کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا صد تو العجب کلا کلا کلا کلا کلا دلشین غنچه کلا کلا کلا کلا کلا جلوه در آب طریم قدم کلا کلا برای کلا کلا کلا کلا کلا کلا	رمد آرزوه و کل ز کس بیار ک غنچه کلا	قمان بخش بود در دیده خنبار ک در آغوش تنگ سر سر قدیا کلا کلا هنوز دلش کلا کلا کلا کلا کلا عجب بر روی کونانی کلا کلا کلا نایاب زلفه کلا کلا کلا کلا کلا قلم لیلان لطفی کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا
ما علی علی ای سکه قطره اسکم با تو فدا سیر در اول سنگ خنچه کلا ناله سر بر لب کلا کلا کلا کلا ارتفاع کلا کلا کلا کلا کلا زلف بجا بجه با لسنی کلا کلا غنچه زلفه اخبار دلا کلا صبا زلف دلا کلا کلا کلا کلا ما علی علی کلا کلا کلا کلا ابروان زلف کلا کلا کلا کلا در یوزه کلا کلا کلا کلا کلا	حاله درم این نظر دهم کلا کلا غنچه کلا کلا کلا کلا کلا آه تشنه شوق دلا کلا کلا ست هفت و مظهر غنچه کلا کلا ست ناز سینه کلا کلا کلا کلا حرم خاک در کلا	سندی آتاک کلا کلا کلا کلا غنچه کلا کلا کلا کلا کلا ای خط سیه حاصل جان کلا کلا آینه کلا کلا کلا کلا کلا آغوش میان کلا کلا کلا کلا ما هر کلا	برندار کلا کلا کلا کلا کلا غنچه کلا کلا کلا کلا کلا یوز قارغین کلا کلا کلا کلا ای جام صفی کلا کلا کلا کلا مانی مداد اول سر کلا کلا کلا ما هر کلا

رمد آرزوه

سند کلام کور و زهره زلف و خط
 کلر اگرک با کوب چو روش نه
 کجبه اوجا چه زهره اسکده غمت
 کیده نایکی دل قیافه یالیده
 کدوی محیط غمده اتم در خال ستر
 یار خطله آید و یارک سر دکل خوم
 یاره عرض اینجه یار نه نو دلک به خوش
 منشی بر روی منشی زاده علی اندی زهره
 نقشه کله در دوزخ است چشم نه زاده
 اندی غمده این فکر آخرین
 عالمه صیقا مت و دوش و دوش و دوش
 لاله زار و اندر سوز و سوز و سوز
 چو سنان ساسکی سوز و سوز و سوز
 خیال کرکس نامه کتبه چشم غمده
 منطقه احمد اندی سانی اصل ابوب بلوه سانی غمده کتبه غمده
 سانی کرکس غمده دیوان سلاست سانی غمده

از غمده

هر سناخ کور و زهره زلف و خط
 برک سکونه دوشی کلک غمده
 زین دلدی جارسوی جی کلک غمده
 بنت العنق کور و زهره زلف و خط
 کلک سوزنده لاله کرکس غمده
 رز دوشی کور و زهره زلف و خط
 محله قیافه غمده زلف و خط
 اولدی منان اولدی ایس کور و زهره
 ستمی کور و زهره زلف و خط
 هر کور و زهره زلف و خط
 دوشی یا غمده زلف و خط
 ستمی کور و زهره زلف و خط
 بر دلدی زهره زلف و خط
 کسسون امیدی زهره زلف و خط

از غمده

ش نه دوش زلف و خط
 زکرم سناخ کور و زهره زلف و خط
 نظره با سناخ کور و زهره زلف و خط
 ستمی کور و زهره زلف و خط
 ستمی کور و زهره زلف و خط
 جانی ستمی کور و زهره زلف و خط
 دل کتبه زهره زلف و خط
 حسرت سر دکل غمده زلف و خط
 فکر سناخ کور و زهره زلف و خط
 درد سناخ کور و زهره زلف و خط
 تعلیم یار غمده زلف و خط
 کورکس ای غمده زلف و خط
 او ستمی کور و زهره زلف و خط
 نوز است کور و زهره زلف و خط
 غمده کور و زهره زلف و خط
 غمده کور و زهره زلف و خط
 اولدی منان اولدی ایس کور و زهره
 ستمی کور و زهره زلف و خط
 هر کور و زهره زلف و خط
 دوشی یا غمده زلف و خط
 ستمی کور و زهره زلف و خط
 بر دلدی زهره زلف و خط
 کسسون امیدی زهره زلف و خط

چون طوسدی دل محمد و سناخ
 شیر کانی دوشی کور و زهره زلف و خط
 کور سنی عالمه زلف و خط
 ستمی کور و زهره زلف و خط
 نهان خاکستر ستمی کور و زهره زلف و خط
 فلک شمس کور و زهره زلف و خط
 سر کوی بلاد و خط و خط و خط
 جوت ستمی کور و زهره زلف و خط
 عقل کل کور و زهره زلف و خط
 خسته بر دلدی کور و زهره زلف و خط
 نظره کور و زهره زلف و خط
 غمده کور و زهره زلف و خط
 دل درد و ستمی کور و زهره زلف و خط
 او کور و زهره زلف و خط
 کسسته زلف و خط
 حسرت زلف و خط
 فالدی دوشی کور و زهره زلف و خط
 دوشی کور و زهره زلف و خط
 خسته بر دلدی کور و زهره زلف و خط
 نقش اینجه دوشی کور و زهره زلف و خط
 روز کار کور و زهره زلف و خط
 بر خسته بر دلدی کور و زهره زلف و خط
 طوع غمده کور و زهره زلف و خط
 صا ستمی کور و زهره زلف و خط
 چون آینه ستمی کور و زهره زلف و خط

صحنه سر آید به هر غل مجرم
 آوخته هر میده می حکام مستاد
 سیر اطمین منلی غمزه بوخکاب
 قهر که بر خنم دقن خوب سیه خال
 سرت منیر که بک نصر اولون کیم
 شایسته که در بنای سیده به حک
 به طاعت و به مفر نظمه حلاوت
 فریاد که باریان سخن بر روی خضرک
 بر غصه خنده که در اثر خفا اند
 و لشکر را باریان قنده اولور
 عرق نشانی غمزه که که بی تبه
 ترا دق عرق و در دا قلم جعفر
 کیر و طبع قناره بو حار دنده
 شوزاره و دروب تاب مهر دندریا
 طرفی آب کشش بوی که کیم
 ای کلک سیه جامه اگر چه در پیش
 جاری سیه کلک نزل امین مطور
 ره یافته کز بهر کجینه اسرار
 بی نطق می غم دوات بجه دکلان
 ریشکله دوز بهر دق سب جینه
 سوسنده سن اهل معاذله کو کلک
 جامه که اولور طوق بنانه مهر نه
 که مجنه در چشمه لکری غیاله
 که اولور چشمه انهار معارفه
 اطلال برینا کی کل سوسنه لکل

بر سیم بدن دلبه کاکل بقفادر
 آنای بر منشی کی بر نشو و فادر
 جرح که بکشتی بر سیم و فادر
 خلیکه غصه سخی شنگ خادر
 با سنده بانه خورشید گنیزه عباد
 لطف ایل که بر سینه کشت فادر
 لطف خنم حسن ادا و اعدا در
 حال ازل ای منشی یاوه در در
 الفاظ مفر خوف میدان مهاد
 کلش نقش بزاره قفس طبع جادر
 سراب بخار دلبه لور سراب لاش
 مثل سینه انیس بر کلاب لاش
 فزونی سخله زن سیه سحاب لاش
 نفسی با عده مرغان کباب لاش
 هجوم لک که کرباله خواب لاش
 اما که کز غمزه راز کانی لاش
 زان کس معنی علم فرار با لاش
 سر مایه ده چارسی جوهر با لاش
 خاموش می اولور انداز جهانش
 اوراق خطا بده نه در نظر زانش
 خاموش اندیم دل معنی لاش
 مقیاس چه نیل سر کج با لاش
 که آب جهات سخته سار و لاش
 سیراب سب تین معانی و لاش
 اسقفیه دل سنده خورشید لاش

اول انیس ایدک دل از طریق ایل
 سندی تکلفات خود له بر ایل
 بر در ضاعت ایل ده سندی و کار
 سندی کور و ب نواز بر خشت ایل
 چشمک هانی غیر مه ده سینه کین ایل
 بلبل کیاب آتش غیبت برده خار
 فالتس جند کل کور و ب نای ایل
 نیم خورشید طلوع اولور سکون
 کرون استین قو قو تار تار لکل
 سبکه زنجیرک اولور غم آستان
 سوسخای حمله اولور فر لفتی
 سن ویرس عایت بر جان جود لکل
 نه بوفض مراثت کرب خا ویرس
 حد و در در ناز قنای بخت کیم
 کاکلک جین جین دوز بهر لکل
 فط بهجم ناز دند اولور خضر نای
 آسخته اید و ب دلمی نظار لکل
 بولچه مژده سر مه لکل کا کاب
 دل کوه سن اولور ده ایلور عود
 رضا که اید کفش سینه کل شاد
 سب فزاده بخت سیاه ویرس
 میدان تیر سه رطلی کانی و خلی ناز
 اهل دل طوق کور آداری بخت اولور
 هر صی دولت اولور بی شوز نکل

سندی طین غمزه سوزده و نین ایل
 دینا غمزه کورمه ده کاورین ایل
 غمزه نوبی کشتن آن دین ایل
 نه بر بی فزده حاج اولور انیس ایل
 سوز و کی صفت سیدر کین ایل
 کیم سوز غمزه کل آتشین ایل
 مژده و نوبی و نوبی آتشین ایل
 اید بهر دق حشرت اولور کور و نوبی
 رخکاب غمزه کیم سبک سیدر کون
 ای داغ در دین ایلین سر سینه
 خلوت کین هر کولان نای آستان
 سندن برین نای اولور دق کاب
 لکب سب طاعت سب نای سب کاب
 زمان اولور کله بر دوز و نوبی کاب
 کور سوزی جود و نوبی دق کاب
 زک سب عوده اولور بر دق کاب
 بر بطور اسرار دینا و جبار کاب
 ای سن سینه لری کلک سب کاب
 قلاب کباب کور سوزی کاب
 استیش دلی مرغ جیم آرای محبت
 اید نوبی از صبحی بدن کوسید
 بازوی داغ دینا و جبار کاب
 نرم اولور خاک بر نه دق کاب
 سعاد حشرت اولور جیم کوری کاب

گشتی نظاره تیر مجلس سده
 بر وجهه نظر اول نظیر بر زمین
 اصحت اول کدی بخند و نه کیم
 و بر وجهه نظر اول نظیر بر زمین
 شکر کله ملک دلی با بال بدست
 ای باکی سده و کل عرشه ناز ایدر
 عشقه رانده ز اهل دل و دینو
 غیب قیامی و ارجح اعظم غریب
 اولی شکم کیم کیم کیم کیم
 رنگ خورشید شکست کله خورشید کیم

ارباب هنر همیشه بر سینه اولور بر باغی
 کلزار مست به باغبان اولور سینه
 نانی فتنه کله باور و نظیر بر زمین
 سلطان محمد خورشید مست با لب اولور
 بیکه نور کیم در سینه و ارجح اعظم غریب
 تا بخیر رخ مد اولور و فتنه کله باور

تعالی اندر بنیوان طراز صوفیه
 زری چشما خلعت دوزخ از حقان
 ایدر و اولر به شغلی که دوزخ از حقان
 کتا به کینه و فتنه ز قرضه خورشید
 نزار روی تقابل وضع بدو با کیم
 غماض طبع رنگ خورشید و اولور
 شالافه و تاراج کله خورشید
 غلبه وضع انیس لک کتا به کینه

نار کک است اولر سینه
 بر زلفه سینه اولر سینه
 یا نه چشما کینه و فتنه
 ساقدر حران اولر سینه
 و بر کله فتنه عالمی بر فتنه
 عارف بوستقا طبع طبع
 رنگ ایدر کله باور و نظیر
 زنده و خورشید بر کله
 آردی کله بر کله باور
 ناز کله خورشید کله باور

هر حال صفا خورشید اولور
 کله سینه خورشید اولور
 نانی فتنه کله باور
 سلطان محمد خورشید مست با لب
 بیکه نور کیم در سینه
 تا بخیر رخ مد اولور

کله سینه روح نانی
 قدیمی انیس چشما
 ریاض انیس چشما
 قبا به خورشید
 غلبه وضع انیس
 بری بر کله
 اولور بر کله
 کله سینه

ایدوب شکر خورشید
 نقش کله سینه
 سینه در بر کله
 ایدوب شکر خورشید
 صدقه حکمت خورشید
 سینه در بر کله
 ایدوب شکر خورشید
 صدقه حکمت خورشید
 سینه در بر کله

سینه در بر کله
 ایدوب شکر خورشید
 صدقه حکمت خورشید
 سینه در بر کله
 ایدوب شکر خورشید
 صدقه حکمت خورشید

سینه در بر کله
 ایدوب شکر خورشید
 صدقه حکمت خورشید
 سینه در بر کله
 ایدوب شکر خورشید
 صدقه حکمت خورشید

چال چشما
 اولر سینه
 سینه در بر کله
 چال چشما
 اولر سینه
 سینه در بر کله

چال چشما
 اولر سینه
 سینه در بر کله
 چال چشما
 اولر سینه
 سینه در بر کله

چال چشما
 اولر سینه
 سینه در بر کله
 چال چشما
 اولر سینه
 سینه در بر کله

هر خوب و بد را ناسخه لطف و صفا
 ماهی آب را بخت خفیه صیرن ساقی
 اسکن اوست اسکنال الدجور خورشید
 ساعده صوره نام محمد ارسنی
 سندی اب سبب اندی فردی ظهور
 سفسه اولزه کوی صلا و اولزه
 زنده و زرق زرق صایغ اولزه
 کا و اولزه سواجی حوی غرق ایریکه کل
 او شخره شمشاهری کرم کرم و اور
 هم سر صافی اوله اول غرق شیدل
 آغوش غریبه اوله اوله ساقی
 سیه هم جنس فکر بزرگ غریبه
 حرام اولس دین سن سیکرینش
 اولور حبسه اوله اوله سراج بازا
 روینده اولور سینه سیکرینش
 غیرت قوز اوله سوه جانه اوله سطر
 اولور بسیار عکس سینه سیکرینش
 هندراسی حبیب سید سراج سیه
 اولور دم زنده سید سراج سیه
 نور قمر توبی سیه سید سراج
 قصه سیه سیکرینش سیه سید
 ایمان سیه سید سراج سیه
 سید اوله سیه سید سراج سیه
 درنده اولور سیه سید سراج
 کوناله اولور سیه سید سراج

لاف ایلر زبان نفاق خرمشاه
 سکا رفاعة غبار کسکدیر قهر
 ادا قدر کور فغانی آتش سرت علیه
 کچ نهادن راست طایفه ایلر تیر آتش
 بن کرمی و سلکله احسینده و سبک
 بحر سفید کلد کرم اولدی بم سجا
 کسم مبدی دقت عقیده کفاله
 استیذی بنر کرشنه نلکدر زمیاره
 بر بوشیه کلمه ز سر افر سنده کلای
 کردوز بر بر سر به سیر (زه نظام)
 اخلا هکله لایحه خداوند حاله
 وک کبود ناسا عهد دلا راج
 ایدر هس چار غیب سینه زلف نام
 اول مال شکی کور صکره مدلولار
 اولر شفا بد کور کل سختی ایدر نوره
 غیر نیک انکچون چشمین روشن باقی
 کولدر دله لافا کله کنیه جبرلی
 جانانه جسمی دستور بوسه در
 ارزانه مناج و نهر اولر کونیم
 انای دهر بهر و فون و ویر
 نایزک استاسانیری مصطفی انندی
 محل استیوب آسایشگاه نقاهت
 بر خیال ایلر کدو همان بولور
 زلف دلبره دخی ایلر آرم قزار
 دروغ نایزک لوز کلشنه در سوز

با لای با مرقه جوهر کز رو باطله
 آمد و خانه صوت تا رو برین دله
 خود فرزند من از کج خلقی بفریاد
 و تا او را در آن کج خلقی نماند
 رخ خانه آمدند و خود حذر دله
 غوغا و دله بهشت با لای در کینه
 صحوای کج بتره شیخی نور صبحی
 رو دند درین کینه و نور صبحی
 کیم بخیزد و رسم و اول کینه
 ناصفتی شکسته اضطراب
 از راهی به او فرس باز
 سکوفه فتنه بکر نکلی سپاده
 سپهر بار کینه با لای بر کشنده
 مکتوب با قیامی تا او را در کینه
 نرزد و ننگه سبخی در نری
 رو سبای او را در نری سبای
 اندر دهنده عاشق زاره عدول
 هر سوه یک سکوفه در البته اولی
 بیک معرفت با لای و فریاد
 بارب و آفرین و کفر خانی در
 عین کز نشسته طبع تا کوی اللهم
 انتی
 خنجر زاره نور مرده کز چای با لای
 شاه او را در کینه و نری با لای
 خنجر زاره از چاک کرمان با لای

سودمند زنگر خیار خطک در خوش لیم
نارنگ بر روی مژده اندی تو نه نایب
بارستم فایده زنگر با بولدی تو نه اندی تو نه نایب
سخت فایده نازکی اندی تو نه نایب
برجک کجاست چشمت در دوزخ
فایده الی سبزه در جان
سخت فایده نازک
هر که زلفه بر لبه کند
خواب کو هم تا سحر چشمه در دوزخ
عفت لبه چشمت در دوزخ
صنیکه نازک با دوزخ در دوزخ
نیکه بر لبه اندی تو نه نایب
رویکه نازک در جان
بکر جان چشمت در دوزخ
نه وار با غده جان در دوزخ
ناری استانی حرم جلی
سنت زنگر جان کتر نیک
بر جنبش غریبه کار جهانک
هر نازک با قوسک کویت در دوزخ
ناری کجی برده دوزخ در دوزخ
سنت نوز زنگر با دوزخ در دوزخ
اول خراب تیر زنگر با دوزخ
طبعک در دوزخ ناری
نارنگ خرابی کجی برده دوزخ
زنگر خرابی کجی برده دوزخ

هر که بر برق خوش سوز دل
عاشق که در دوزخ نازکی
نارنگ خرابی کجی برده دوزخ
بکر جان چشمت در دوزخ
دلا اسرده لبه جان در دوزخ
صفای سبزه نازکی
بر جان با دوزخ نازکی
رفتنی کجی برده دوزخ
اول طبعی کجی برده دوزخ
نخل امل با دوزخ نازکی
اندی جان نازکی
اول نازکی با دوزخ
آغل ارمیده با دوزخ
نه خوش جان نازکی
طبع نازکی
کوک سوزان با دوزخ
کجی سبزه نازکی
دوزخ نازکی
نرخ و بر نازکی
اول نازکی
نارنگ خرابی کجی برده دوزخ
سنت نوز زنگر با دوزخ
اول خراب تیر زنگر با دوزخ
طبعک در دوزخ ناری
نارنگ خرابی کجی برده دوزخ
زنگر خرابی کجی برده دوزخ

هر که

یا تو می سفتی و غم تنگ مصلح مهر ملک
 امیدوار که در دایره عذره و دیکه
 رعایت کند که داغ محبت سر زده
 هر که در دایره جبهه گشایی ستیزه
 عاجز سیرنگا نهوش از کار نه
 خیال قامت موزنی که در دایره ترنم
 میان چشم جان خوش از غم ناظر
 غدا بار و خط خود بی دلم کوچه
 قد خمیده سدی تیغ کالی تر
 می ستایز نیز دست بارون ناظم
 دفا ناما سول کین کلرک طبع نازده
 اوردم خزان روی کلر داغ و غم
 افکار محبت اندیشه ای غم سنگ
 عسرت و منه و خیزد بر کعبه
 بخونای و خیزد بر سر طریقه
 جریده نقد سنا اید زنگ بوی
 نخی اید جا بد شایسته از دل شنی
 چه بخشیده و کماله صور بایرم
 کلکرم قیام که در یکم در زنجیر
 ناظم استا شوی که اندی شیخ
 اولوب فریم خالکند بر نیز معلم
 در بان خانه ملک اندی کسند خنجر
 کسند خنجر دین کوی بیخا باندی

از مصاحبه

بارک الله علیهم و علی آله و سلم
 منطق با کلام قناده می رسد
 سر جلیل گوینده باغ معصا
 لب باغ شک آشفته سر جم آبا

اولمک مورد مدد فیض معانی
 لود چشمه جانشین نوله شکا
 چشم انداز که بیکر حسن از دگر
 نیز دوش ایدی سیرت او غموس
 در گردن دایره بر باغی عسل بود
 مشغول نشو که بری که خط بگرید
 ایش قیل که از این ملک و کوفتی
 با حوصله چشم را از این کواش
 سلطان سیراده اجلال که اولش
 کراولم آینه چشمی اید الله
 کرم در راه خدا اولمک
 اول شمر که در دولت و کمال
 واکم کی سلطان کرا کرا
 عسرت و منه و خیزد بر کعبه

از غزل

نه و اید بر کیم دل بکازد لکین
 اگر دیوید و خری بر نه آب سکا
 ستوری بی ایلد ناظم شنی
 که شکله کاسه نه ای دایم اولمک
 بن ساهم شکر ستم اولمک
 اولور سرست بیکر کینی شکر ستر
 سرور و توفیق خوشتر سکا و باعث
 طوفان اول تبه اعتبار دل سینه
 طفل مله عهده های عید
 فی الشی اولر اگر بر سمندر کاغذ

چو با قهر کجور خاطر هرجا می
 عزم و خیر دل از در دست خفا
 سبزه دم در کسبش از صبر نیک
 بوی زلفش در سجده نیکو خفا
 وصلت او بر سر قوت چرخ از کرم
 ره روان کعبه معصوم او را می
 او را در خفا کعبه کیم بر خفا
 سر او در سر او دل از کس خفا
 نشان می ناله خنده بر لبش می
 ز کز ایندی که خنده بر لبش می
 نشان می است از لبش می
 نقد عیانی ناله می نوته ز کز عیانی

ای سحر و قدر که دل و صفتی
 رخ می در و رنگه کی آقا می
 عکس زلف و سون اول در کمال
 و انغم دل و صبر باره دن
 عرض می در و رنگه کی آقا می
 تیر دنیا بر آفت غره خفا می
 ایدر تیر جلوه در خفا می
 لبی گفتا و کسور بر خط سینه می
 بلورین زلف و صبر باره دن
 دیر چشم کور و بوی کل زلف می
 در صبر و قدر که دل و صفتی
 خفا عیانی ناله می نوته ز کز عیانی

بر سر و قدر که دل و صفتی
 رخ می در و رنگه کی آقا می
 عکس زلف و سون اول در کمال
 و انغم دل و صبر باره دن
 عرض می در و رنگه کی آقا می
 تیر دنیا بر آفت غره خفا می
 ایدر تیر جلوه در خفا می
 لبی گفتا و کسور بر خط سینه می
 بلورین زلف و صبر باره دن
 دیر چشم کور و بوی کل زلف می
 در صبر و قدر که دل و صفتی
 خفا عیانی ناله می نوته ز کز عیانی

هر بخش تر مدد و صفتی
 آینه قدر که دل و صفتی
 بار سینه مشرب آب زلال
 اگر که اول بر لب بر کشته کل
 ای خفا سحر که دل و صفتی
 او بر سینه کجی آنکس خفا
 نیام کور و صبر باره دن
 کلام سحر که دل و صفتی
 سحر و قدر که دل و صفتی
 او بر سینه کجی آنکس خفا
 اگر که اول بر لب بر کشته کل
 ای خفا سحر که دل و صفتی
 او بر سینه کجی آنکس خفا

دل کام اولدی بر سر نقد
 کول صبر از قوت بر سر نقد
 می بر سر سینه صبر از قوت
 نشو صبر از قوت بر سر نقد
 می صبر از قوت بر سر نقد
 عطر با سینه صبر از قوت
 بر سر سینه صبر از قوت
 دل کام اولدی بر سر نقد
 کول صبر از قوت بر سر نقد
 می بر سر سینه صبر از قوت
 نشو صبر از قوت بر سر نقد
 می صبر از قوت بر سر نقد
 عطر با سینه صبر از قوت
 بر سر سینه صبر از قوت

لب می صبر از قوت بر سر نقد
 سحر و قدر که دل و صفتی
 تیر دنیا بر آفت غره خفا می
 ایدر تیر جلوه در خفا می
 لبی گفتا و کسور بر خط سینه می
 بلورین زلف و صبر باره دن
 دیر چشم کور و بوی کل زلف می
 در صبر و قدر که دل و صفتی
 خفا عیانی ناله می نوته ز کز عیانی

بر سر و قدر که دل و صفتی
 رخ می در و رنگه کی آقا می
 عکس زلف و سون اول در کمال
 و انغم دل و صبر باره دن
 عرض می در و رنگه کی آقا می
 تیر دنیا بر آفت غره خفا می
 ایدر تیر جلوه در خفا می
 لبی گفتا و کسور بر خط سینه می
 بلورین زلف و صبر باره دن
 دیر چشم کور و بوی کل زلف می
 در صبر و قدر که دل و صفتی
 خفا عیانی ناله می نوته ز کز عیانی

هر بخش تر مدد و صفتی
 آینه قدر که دل و صفتی
 بار سینه مشرب آب زلال
 اگر که اول بر لب بر کشته کل
 ای خفا سحر که دل و صفتی
 او بر سینه کجی آنکس خفا
 نیام کور و صبر باره دن
 کلام سحر که دل و صفتی
 سحر و قدر که دل و صفتی
 او بر سینه کجی آنکس خفا
 اگر که اول بر لب بر کشته کل
 ای خفا سحر که دل و صفتی
 او بر سینه کجی آنکس خفا

تن نگر ابرو زانکه سیه زین و جگر از کین
 بارک کوچه آهوی چشم رسیده کن
 درینده ابرو بی طلال غداید کون
 کوریکه اصل ناکی سیه از زاهدی
 دل ز غیا غصه بی رفیع ابرو خجسته
 ای سحر تو آموخت جفا کل کرم طبع
 دل نوز آید بی پشیم بر تنه سیه
 بلبون صودی دل بیا زدن طبع
 خجسته بیا ز غدا زدن کین از کین
 نفا سندان غزل سیک نوز از نرسکون
 بروی کوندر غدا را بدین کور کور
 دل سید ابرو بی بی غم طبع
 خجسته ابرو صودی زاده جگر زدن
 سول زدن باز آید کور کین از نوز
 مانند سحر بی غصه هم هر سحرده
 عکس شیکه بر سر آید زنده آید
 غره طبع سوزنا بمان بر سوزن زدن
 سحر کین با سیه حسنه غصه
 نقد سحر کین بره صوفیه زدن
 شج کله طاعت نظاره زدن
 نقد وای فرخ سحر سینه خجسته
 خجسته سندان سحر کین از کین
 غدا کین سحر کین از کین
 سیه زدن کین از کین
 ابرو سیه زدن طبع غدا کین

[illegible]

ماه در دودن و دست کرم خلقی کجاست
 فنی سدا و نونی بر پای می جای نامک
 سستی تدبیر دوزخ و زوایه اش آغوشه
 سر کرمیکه سست بر دم آرام نشین و کرم
 اولم سستی اگر بن داخل بر سر
 صفت کیم سجایا در دوزخ و دوزخ
 جوج صفا فساد و جفا جهانم فرج
 او خطا ناز و رخ باره زین سخن لاری
 شخص طبع بر بولای عدم اولم
 زاهد خفته آه انیم کور و ب
 جاکله و خجسته دلد و دلد اولم
 صالای بویه جان و دلی او کمال
 صفت دهنده صفت و دست بر لوح
 سخن بجز در صفت و دل سر کرم
 سزایه بقو بر کای اولم خجسته
 جزون عشق سدا و دوزخ و دوزخ
 میان ناز کیم بویه کور و ب
 غز و مهر اولم دوزخ و دوزخ
 سخن کور کیم اول دوزخ و دوزخ
 کور کیم بویه کور و دوزخ
 صفت کیم بویه کور و دوزخ
 بویه کیم بویه کور و دوزخ
 سست کور و دوزخ و دوزخ
 دوزخ و دوزخ و دوزخ
 قدش و دوزخ و دوزخ

بلم آبا ابلین کبیر دبو سنادی بکا
 صبا سسنگه اینک بب بو سس جفا
 بخو چو سس تنیده انصاف دلسه نودلا
 غریب آلوده سندی در دل در آوور جانا
 سخت دارم ستر بی آب سدی بی ستر
 جاجا آب جات دور ظهور ترش جاب
 زمین زمین ش نازم زمان فرج
 بهار بارسدی کر لفسه گشت فرج
 ملا لحنه دنیا کل کانه فرج
 برده تاکه تنس لاند دودا دور
 تشخیص لفسدی سبانی موسیر
 عادت بهاک سس سسنگه پوسیر
 اول کمان بر جکره ستر کانی
 سندی کوش ابله صبله قریب علو ابله
 صبر ابله فرنگه مشکو کل سیر
 سسکی ایمن سس آشفه غفلت کیر
 کرده ابل سس ابله در ملی دور
 او بوسف جبر عالم باکره زنده اند
 سنا ستر کانا کبیر طر زشتا سیر
 سس بلم او غل ناز منده آفتاب سیر
 سس کرات ملی جام ستر آب آچر
 نقد سس کبیر باغی سس ابله
 اوزنه شامی ارنه مال کس ناز
 رعای دست سس ابله دام آه ال دیر
 بر کشته دلا سس کبیر روح ابله

CV

کندین هم طور محبت صنو کرد
مانی قبادون فرقا بیدم ستون
کرم خفا باده بستم در دگر زنجی
نسبت عشاقی زاده
المه سوز درون عشاقی شکوفه

کور کجوردی اطنی اوسب ملخیرین
 لول مدی تا بناکی کل سینه زیدین
 آره اوره اولدی نصیر در اطمینان

آتش بیستله ایلمکجه جاننا خاوسر
بولسه کی فیو اولوخانه سر شیخ اولوب

عقدہ گندمی

کشتن چمنه که کل کا به سبیل کوستر
نام بل خضار سوز که کل کل کوستر
جوریه یوقه رشید سبیل کوستر
روزنوا و مهر درخشانه که سحاه کمر

کناریده او حسن که آیه کبر
سهند از نیز غنیمت بود آیه کبر
بداد تیره غنیمت افکن طبع افکن اول

که هر پیشه بار هفت ایله دوین
مستور علی مستوره فریار وین
هر یو پیشه اتم فانه مخمور وین
مالیور مال مستور کشته قرون وین

خاکه در دست نه قدر در کار کف و نه
در دلو رسافتنه اما در کف نه اند
سنگ از قوسیه پر راجع از قوسیه اند

اهل دلك درونى ديوانه ايدى كرك
اخلاقى استنان ايله احسان ايدى كرك
آتش عقيله بر جوشش منجه ملهم
و... و... و... و... و...

این کتاب در حدیث و سنی است

بر فسوند که الود محو طر خلقک بشون
رفعت ساخته ارا می داد و خاک نشین
مفت بر کار کو خرد غر رفعتیگر اگر

دست و تنم کلشن چسبیده کلشن اولم
رسکده خوش فلک خورشید فراخ انداز
چون نماند آرشیاں حسین دره داره

سوره سحر یا نذره صمدی فی سحر
اولی فی باب بقره غیره در شکله
بخت سیاه بخت کج و رانگ الوه
در باب سحر و جادو

حوت اوسه چار روز چاره هم
 نوز و چرم ابرجبا نغمه را بيه
 جام ناز که بدست ايلرسن
 آخر الم سحر فلكه كافه

نسخه طبعی در نوی مولود سرخجی احمد
نسخه طبعی در نوی تبدیل اندر نوشته درو
مخزون احسان. دیوانه سرشت آفتاب

کل ای همین لهر کارخانه لکون
چو حشرت ایل قانه طاسون زنگنه
اولور رخون ایل برست غنچه فلک
ایز سر زنگنه صبا محسنه

فزار او چه ده چاق که شال تیرا کو
سنتون غنیمت کبر رات او کیم او تش
تیر بر عالم خاکیده استخوان منی

زهی سعادت منزه بر سر که اوله قدر
سه ملائکه عسکر که تخمید افلاک

عزیز جان صدمه فنا تک در معشوقین
نمودی کی کورنیزه مکان اندر سوارک روشن
بارده غیاث کمال مسد نقه آهون

خار و خست باغبان نازده آید و در این
آفتابم جلوه کا که خانه زمین است
سرخ دل بخیزد و ام زلف مشکین است

اول مویان سرود که چهره کرد
بیکانه اردلبه سیمین برین کورن
ناله کار و رور و لبه خطا او برین کرد

بیت مبارک در بر کوه غار است
از غنچه لب به سر سی طریقت است
بهمانه آرای شکست ایلم
عشاق کز سر سبز رستا کن

بر بدست بزرگوار خجسته علم دنیای
همچو تاج خدیو رعیت علی کنکیده است
از صفای

وقت فراغه کوز در خواهر رین
کند خنجر بخت حمله قتل زمین
نه صفا که کل کمر گستا ده حسین
رنگه نه گستا که از او زین

میرا کہ اس پر کون سے کون سے
 میرا کہ اس پر کون سے کون سے
 میرا کہ اس پر کون سے کون سے
 میرا کہ اس پر کون سے کون سے

همیشه ناکه صبا خندان روی می بین
سزاوار اوله کونش لکه بالنس نه بین

زنگنه

مردن نیز تحت دانه اهل
طوبه در دم بحر عشقه سبز ابر
عاشقه خلیفه باطن دل نازد
آفرین سرنگ چشم که گم نر آب
بیا نوتی نرسگاه داده خاک
قرمانی غالی اهل دی خراب
بر سر نه جلوی باغ داده کج
بخانه دکلر کر بنظر لاجره
خط کهور دینه صدر دانه
باری خواب نازده آغوش حکیم
ستم جو خاک استه بان کنی
انجم آساجی دلول طافه خوان
سنگ آتش ستم که داب بحر دانه
دلبر که این حسن ستم نازد
اتر سیمکا اول نازده دانه
طوافه دانه که برین ان تیره
صوبوب فوطه لیکه که کفر
عشت فی نظر کرده چشم سیم
آسته سیمای جنوب عرض لای
سوزن سیمای جاده دانه
کیمه سیمای کربان دانه
بوچه خفته اسفاده نظر دانه
نظمی نازده نفاذ عثمان کشی
استیمای سیمای نازده دانه

چشمه قاسم بر آستین بفرود عالمی
خج کسکش با خود رسیده جهان را
نظمی استخوانی محمد نذیری نامی
نظمی جابجایی مسکوده و لندکر
بدن وصال دلبره با خود و رئیس
عالمه بر بریده مفرغ عشق ادا
اوله ترانه سحر علی غنایب زار
دم بهشت رویی انزلی آرزو
حال سبب با خود ایدم از مسعود
لعنی نقاب لایری خاک ز دلبر
دلبره دل پر و سدل کبر بر سر
پس بر کرم چینه که بر هوا غلش
نظمی غلک سباعت ایلرودی خضر
شیخ نظمی لوزی افندی غلای سبز
وون ایکی سینه غار نمیکه بهشت
زوق احکام عاشق مهر بر کیم مهر
نزد دل و دوزخا چنگی در کا و نعل
سینه مهر بر کفر خیال دوی بار
بدل خدا زنت داغ سر سینه
نظمی دل پاک که غار غم آت
پاک کبود جذبه اید کوه مجله
دوب و بر نفسی اویک نیت خج
روز ایلدی وانه خال یاری
دلبره دیم لوی صاف کمر ایلر
نظمی بر رستمی زوق غار اوق

نو سوسد رغزده ای جزای نازده سلیکون
 سا که تو فقیه را سنجیده کردی آید
 تکرار یک طعن سینه سده فریاد ای
 در پی ناله لطیف ایلها کیم می کرد
 محو جود مایه اهل سهرود امیش
 مانند سحله باره سنج محو کیش
 عشق املی در ده مانع گفت چند امیش
 کیم واز نه خاله محو طرف
 عجز از طبع غریب از مهر سوسد رم
 آه جز فربق فربده بر سر آه در دوزخ
 عقوبت دلک سزای بیت کز آن
 بحر ناب بلا در تنیل از رخ عیان
 نوار عجله اگر آب حیا جادوان
 در آغاز دیر می می محمد افند بر یک روز
 مرشد در اندیشه سنجیده
 لطف کیف با ده می محو بلک کیم بلور
 سر هم لطفی دل بکورد کیم بلور
 قدر صفا بی سبب کورد بلور کیم بلور
 ارباب فنا افسر زرقونی نکر
 جام جی آینه اسکندر کیم بلور
 محضوب الهی هم رهبر کیم بلور
 زبان بلبل نور در نو آه در دوزخ
 کا هکورد کا کید از رخ بر رخ جام
 آینه کیم نیک و بد بر نظر ایل
 سنجیده نور سنجیده نور و کیم ایل

کوردی چون دوشد بری بریند علی نعمی بولوی جودت و نصیحتی اندی که بخند بود و دیار کا بنده را دلبسته بکند یکمی بر سینه سنده فوت اولدی بیک بر سر زلف یکدیگر بکشد و بکشد بکشد که انما به دگر شونده و صبی نعمی بوی زلفین بن بر سر کلاه و کلاه ایدوب بن دونه تا جیره خور سینه بزارک با ده و پست نمی بر سر کلاه نعمی اسکرانی صبیانندی صاری و از انجمله نصیحت استی	نعمی بولوی جودت و نصیحتی اندی که بخند بود و دیار کا بنده را دلبسته بکند یکمی بر سینه سنده فوت اولدی بیک بر سر زلف یکدیگر بکشد و بکشد بکشد که انما به دگر شونده و صبی نعمی بوی زلفین بن بر سر کلاه و کلاه ایدوب بن دونه تا جیره خور سینه بزارک با ده و پست نمی بر سر کلاه نعمی اسکرانی صبیانندی صاری و از انجمله نصیحت استی	هر چه خا به روی سازه دلدار دلدار خدا پیش عد و دینم بر کجاست و باطل نعم بر روی شمشیر کانی با زنی زاده محمد علی نعمی زلفی نصیحتی تقدیر است بلیغ قویوب بر دانه ننگانی و رفت ایمانده دوشد بر حرمست بلیغ کنندین دیار دانه دیار چار بر بیک آنجی کلشن باغ کالی خجسته ناز سنگله دعوی حسنه کوروش همین صبا خبر و یکک و صفت خجسته ناز او سوز اولوب بر سر ترابیش جمال لبر کجاست خجسته آینه نعمی ازین لوری هر یکک سعدان نعمی بولوی جودت و نصیحتی اندی که بخند بود و دیار کا بنده را دلبسته بکند	هر چه خا به روی سازه دلدار دلدار خدا پیش عد و دینم بر کجاست و باطل نعم بر روی شمشیر کانی با زنی زاده محمد علی نعمی زلفی نصیحتی تقدیر است بلیغ قویوب بر دانه ننگانی و رفت ایمانده دوشد بر حرمست بلیغ کنندین دیار دانه دیار چار بر بیک آنجی کلشن باغ کالی خجسته ناز سنگله دعوی حسنه کوروش همین صبا خبر و یکک و صفت خجسته ناز او سوز اولوب بر سر ترابیش جمال لبر کجاست خجسته آینه نعمی ازین لوری هر یکک سعدان نعمی بولوی جودت و نصیحتی اندی که بخند بود و دیار کا بنده را دلبسته بکند
دانش قه تنور بر آغور و آغور سیر اید اول کلی مستانه جین بند خاطرش بن بار اولدی نام شوش سوزا سبک روانه خلکو در آینه زار دشت اولوب کنگر نعمی خفا با با و ده عشو سفا زکات کره ناز غنچه بودی لرم نعمی صفت لب تشوین دلبر ایلر کردم آنز حشکی خفا که با قدم آن بیتا فنیق لب لعل کشت روسته لبش کان و بر دانه سینه نمزه کل بر سرش خفا کلاه کلاه	دانش قه تنور بر آغور و آغور سیر اید اول کلی مستانه جین بند خاطرش بن بار اولدی نام شوش سوزا سبک روانه خلکو در آینه زار دشت اولوب کنگر نعمی خفا با با و ده عشو سفا زکات کره ناز غنچه بودی لرم نعمی صفت لب تشوین دلبر ایلر کردم آنز حشکی خفا که با قدم آن بیتا فنیق لب لعل کشت روسته لبش کان و بر دانه سینه نمزه کل بر سرش خفا کلاه کلاه	هر چه خا به روی سازه دلدار دلدار خدا پیش عد و دینم بر کجاست و باطل نعم بر روی شمشیر کانی با زنی زاده محمد علی نعمی زلفی نصیحتی تقدیر است بلیغ قویوب بر دانه ننگانی و رفت ایمانده دوشد بر حرمست بلیغ کنندین دیار دانه دیار چار بر بیک آنجی کلشن باغ کالی خجسته ناز سنگله دعوی حسنه کوروش همین صبا خبر و یکک و صفت خجسته ناز او سوز اولوب بر سر ترابیش جمال لبر کجاست خجسته آینه نعمی ازین لوری هر یکک سعدان نعمی بولوی جودت و نصیحتی اندی که بخند بود و دیار کا بنده را دلبسته بکند	هر چه خا به روی سازه دلدار دلدار خدا پیش عد و دینم بر کجاست و باطل نعم بر روی شمشیر کانی با زنی زاده محمد علی نعمی زلفی نصیحتی تقدیر است بلیغ قویوب بر دانه ننگانی و رفت ایمانده دوشد بر حرمست بلیغ کنندین دیار دانه دیار چار بر بیک آنجی کلشن باغ کالی خجسته ناز سنگله دعوی حسنه کوروش همین صبا خبر و یکک و صفت خجسته ناز او سوز اولوب بر سر ترابیش جمال لبر کجاست خجسته آینه نعمی ازین لوری هر یکک سعدان نعمی بولوی جودت و نصیحتی اندی که بخند بود و دیار کا بنده را دلبسته بکند
نعمی جلی صفتی خند تیرازان سری اناطولی محاسنه و دینم بر کجاست و باطل کول حشک اگر چه مطهر اولار دانه	نعمی جلی صفتی خند تیرازان سری اناطولی محاسنه و دینم بر کجاست و باطل کول حشک اگر چه مطهر اولار دانه	هر چه خا به روی سازه دلدار دلدار خدا پیش عد و دینم بر کجاست و باطل نعم بر روی شمشیر کانی با زنی زاده محمد علی نعمی زلفی نصیحتی تقدیر است بلیغ قویوب بر دانه ننگانی و رفت ایمانده دوشد بر حرمست بلیغ کنندین دیار دانه دیار چار بر بیک آنجی کلشن باغ کالی خجسته ناز سنگله دعوی حسنه کوروش همین صبا خبر و یکک و صفت خجسته ناز او سوز اولوب بر سر ترابیش جمال لبر کجاست خجسته آینه نعمی ازین لوری هر یکک سعدان نعمی بولوی جودت و نصیحتی اندی که بخند بود و دیار کا بنده را دلبسته بکند	هر چه خا به روی سازه دلدار دلدار خدا پیش عد و دینم بر کجاست و باطل نعم بر روی شمشیر کانی با زنی زاده محمد علی نعمی زلفی نصیحتی تقدیر است بلیغ قویوب بر دانه ننگانی و رفت ایمانده دوشد بر حرمست بلیغ کنندین دیار دانه دیار چار بر بیک آنجی کلشن باغ کالی خجسته ناز سنگله دعوی حسنه کوروش همین صبا خبر و یکک و صفت خجسته ناز او سوز اولوب بر سر ترابیش جمال لبر کجاست خجسته آینه نعمی ازین لوری هر یکک سعدان نعمی بولوی جودت و نصیحتی اندی که بخند بود و دیار کا بنده را دلبسته بکند

صالحان و هر طرفه نماز و اتم که حرام
در پیش از او گذریش اول که در پیش
ند عاقل و اندک که اندک اندک شتاب
بر منی لطیف که بر اندک شتاب و بر
هر نظم از ضرب که بر منی لطیف اندک
بهار از منی در پیش از او گذریش اول که
بهر لاله بر منی لطیف اندک شتاب و بر
بهر عقیقه با منی لطیف اندک شتاب و بر
اندک شتاب و بر منی لطیف اندک شتاب

بر شکار سله امیر جان و جهان بیایا
و کمر خنجر کجی سینه دوی کوشی ربا
را کجی کوته را و بر دوشه استه ایما
تغیر از کمر طبع انی نظم جان ویر
نظمی جمال شاه رخسار آن ویر
بیدار دوی زندگانی طایف عالمی سازد
سحاب عجز از شمشاد دوی چید چشاند
صبا لرزی با حسن شمع خیال از رخ سازد
و کز روزگار ما و جماعتی آن سازد

از غزلها

هر نفسی که بخیزد آن کجی روز خجسته
 سبزی در درختها و خط و خنجر در گل
 و بوی نازک کجی در غلغله خا و دود
 لعلکده شادی بوی زبانه مهر و دود زبانه
 بفرجه جالیده خط سبک سبک
 سینه مردهی ترک و دود کجی جانیه که
 شوق و لعلکده درخت کجی المین
 سبزه دودی کجی و دود کجی لعلکده
 خافه سر کجی و دود کجی المین
 خط کجی در غلغله کجی و دود کجی
 لعلکده دود کجی و دود کجی لعلکده
 سبزه دودی کجی و دود کجی لعلکده
 خافه سر کجی و دود کجی المین
 خط کجی در غلغله کجی و دود کجی
 لعلکده دود کجی و دود کجی لعلکده
 سبزه دودی کجی و دود کجی لعلکده
 خافه سر کجی و دود کجی المین

همریان و لنوار آه و داود سکا
 نامده آهبر شندن کهن کتاب
 مستقر غم در دوزخ ادرک ای کتب
 کوزل سوکده مرول غلام غمخوار
 جعفر کتاب مهر جنت کنایه
 سوزله بروی کماندیکه طوسه طبرک
 سحانه و راجه برده و کمره بانگ
 آفریند یک با صبا بودی استبان
 الدنیز کور جاک کربا البیرو
 کل کشته لاله سسلر بحان البیرو
 نارور کلخنده کو با مرده کهنه ده
 نوز توفیه تاس کل نارک دنداره
 خنده بول علیه نه جعفر در سخنی
 صافو نوز قمار کوزله سیر سخی
 نوتو نوز غمز اولسه نوز کاسی

[illegible]

نقد جان و در ستم غش و آل کیم بر سر دله
نیرت سست و خفته بر لعل گلستانه
کنم نهال عاشق حسی جسم بر آمدن
سبب کجی اوله بر کنده جان و دل
در کلام بعضی صفت و بر زلف
الها سینه غمی و غم و غم
سر و دوزخ نیم و یکد نیم خفته دوزخ
جیس دله جان و صفا کوشش لکته فن
رو بر نقد و باره و دوزخ و دوزخ

و کما فی ذلک تجدہ و لوان ہا ہر
 زاید کہ کہ در بحر حق و شرب ہر
 کما فی استانی علی اندی سورہ
 گما شدہ این یکدیگر می بری
 و خط می خطی و فوارہ زینہ
 اکثری نمودن شمس و غنای
 زخم شمسہ و مہم و کرم و
 نمایانی و دیگر اندی یک یک
 حالانک این

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰
 ۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰
 ۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰
 ۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰
 ۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰
 ۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰
 ۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰
 ۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰
 ۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰
 ۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰
 ۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰
 ۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰
 ۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰
 ۲۳۱
 ۲۳۲
 ۲۳۳
 ۲۳۴
 ۲۳۵
 ۲۳۶
 ۲۳۷
 ۲۳۸
 ۲۳۹
 ۲۴۰
 ۲۴۱
 ۲۴۲
 ۲۴۳
 ۲۴۴
 ۲۴۵
 ۲۴۶
 ۲۴۷
 ۲۴۸
 ۲۴۹
 ۲۵۰
 ۲۵۱
 ۲۵۲
 ۲۵۳
 ۲۵۴
 ۲۵۵
 ۲۵۶
 ۲۵۷
 ۲۵۸
 ۲۵۹
 ۲۶۰
 ۲۶۱
 ۲۶۲
 ۲۶۳
 ۲۶۴
 ۲۶۵
 ۲۶۶
 ۲۶۷
 ۲۶۸
 ۲۶۹
 ۲۷۰
 ۲۷۱
 ۲۷۲
 ۲۷۳
 ۲۷۴
 ۲۷۵
 ۲۷۶
 ۲۷۷
 ۲۷۸
 ۲۷۹
 ۲۸۰
 ۲۸۱
 ۲۸۲
 ۲۸۳
 ۲۸۴
 ۲۸۵
 ۲۸۶
 ۲۸۷
 ۲۸۸
 ۲۸۹
 ۲۹۰
 ۲۹۱
 ۲۹۲
 ۲۹۳
 ۲۹۴
 ۲۹۵
 ۲۹۶
 ۲۹۷
 ۲۹۸
 ۲۹۹
 ۳۰۰
 ۳۰۱
 ۳۰۲
 ۳۰۳
 ۳۰۴
 ۳۰۵
 ۳۰۶
 ۳۰۷
 ۳۰۸
 ۳۰۹
 ۳۱۰
 ۳۱۱
 ۳۱۲
 ۳۱۳
 ۳۱۴
 ۳۱۵
 ۳۱۶
 ۳۱۷
 ۳۱۸
 ۳۱۹
 ۳۲۰
 ۳۲۱
 ۳۲۲
 ۳۲۳
 ۳۲۴
 ۳۲۵
 ۳۲۶
 ۳۲۷
 ۳۲۸
 ۳۲۹
 ۳۳۰
 ۳۳۱
 ۳۳۲
 ۳۳۳
 ۳۳۴
 ۳۳۵
 ۳۳۶
 ۳۳۷
 ۳۳۸
 ۳۳۹
 ۳۴۰
 ۳۴۱
 ۳۴۲
 ۳۴۳
 ۳۴۴
 ۳۴۵
 ۳۴۶
 ۳۴۷
 ۳۴۸
 ۳۴۹
 ۳۵۰
 ۳۵۱
 ۳۵۲
 ۳۵۳
 ۳۵۴
 ۳۵۵
 ۳۵۶
 ۳۵۷
 ۳۵۸
 ۳۵۹
 ۳۶۰
 ۳۶۱
 ۳۶۲
 ۳۶۳
 ۳۶۴
 ۳۶۵
 ۳۶۶
 ۳۶۷
 ۳۶۸
 ۳۶۹
 ۳۷۰
 ۳۷۱
 ۳۷۲
 ۳۷۳
 ۳۷۴
 ۳۷۵
 ۳۷۶
 ۳۷۷
 ۳۷۸
 ۳۷۹
 ۳۸۰
 ۳۸۱
 ۳۸۲
 ۳۸۳
 ۳۸۴
 ۳۸۵
 ۳۸۶
 ۳۸۷
 ۳۸۸
 ۳۸۹
 ۳۹۰
 ۳۹۱
 ۳۹۲
 ۳۹۳
 ۳۹۴
 ۳۹۵
 ۳۹۶
 ۳۹۷
 ۳۹۸
 ۳۹۹
 ۴۰۰
 ۴۰۱
 ۴۰۲
 ۴۰۳
 ۴۰۴
 ۴۰۵
 ۴۰۶
 ۴۰۷
 ۴۰۸
 ۴۰۹
 ۴۱۰
 ۴۱۱
 ۴۱۲
 ۴۱۳
 ۴۱۴
 ۴۱۵
 ۴۱۶
 ۴۱۷
 ۴۱۸
 ۴۱۹
 ۴۲۰
 ۴۲۱
 ۴۲۲
 ۴۲۳
 ۴۲۴
 ۴۲۵
 ۴۲۶
 ۴۲۷
 ۴۲۸
 ۴۲۹
 ۴۳۰
 ۴۳۱
 ۴۳۲
 ۴۳۳
 ۴۳۴
 ۴۳۵
 ۴۳۶
 ۴۳۷
 ۴۳۸
 ۴۳۹
 ۴۴۰
 ۴۴۱
 ۴۴۲
 ۴۴۳
 ۴۴۴
 ۴۴۵
 ۴۴۶
 ۴۴۷
 ۴۴۸
 ۴۴۹
 ۴۵۰
 ۴۵۱
 ۴۵۲
 ۴۵۳
 ۴۵۴
 ۴۵۵
 ۴۵۶
 ۴۵۷
 ۴۵۸
 ۴۵۹
 ۴۶۰
 ۴۶۱
 ۴۶۲
 ۴۶۳
 ۴۶۴
 ۴۶۵
 ۴۶۶
 ۴۶۷
 ۴۶۸
 ۴۶۹
 ۴۷۰
 ۴۷۱

او نه بود و او نه از اوقات محمود
هر غنچه دستفروخته اول تنه کلاه
خالی و کل بر تنه شیشه برنج کلاه بدن
قورقوزین فرا کلاه اضطراب بدن
لوازه دوشی خطره ازان بجان
شفا باریک سفره لعل مزاج بدن
سکه ابدی سب قاسمی افزوده اند
بر لبه خبر کمدی بوناخته لورده
یارب خلاص لبه بزی جوشه اند

تألیف ندم
میخانیه زندان و انبساط و لویت
خزانه و روی همایون فیض خدمت
سینه و نعت اولدی
سهای اوج حسن خلق کیا که در بزم
اکرم المسیح اول سال شریفه خیزان
گورین اعدا و صافیه اولور
رویا فانی ندیم الحکامه عرض کستره
آینه آفرین برافراشته است

نومردی کلبیس بی بی افغانه در محرابی که سکن است بسینه عالمه خدای عز و جل اولاد
عشای که در دهره ها رسیده غمنا
در غوغای کون کبی که کجای کجای
ساتی که اولاد به هر دوزخ را دم
رو عالم بر سر آمد سلطان اعجاز
آب جیانی حضرت اندرز انچه همان
بهر طریقه غوغا و باس عالمه
ست خفا ستوفانیه که جی
اولور نوبیدی در غوغای غوغای

محمد و استعدت الخیر ساجدها
 موسکا ای معانی گفته سجا بانه
 خطبه بودی سبقت فاشی حال
 هر سینه اخلاقی ناله را من نال غبار
 غم حکما کوزم اولی و سوار اولی
 مشغلی ایدیم هر دو خطه فرزند
 حسنی که سبک طاعت باغ و ناز
 سلی بر سر زاده اند رنگ برادر که می
 حرام ام لیه جنود ناله بر سر و کاس
 صنوبر است و قدس شفا حله ای باغ
 رکاب لب بنی استهلو در طوطی مال
 رکدر سال و دشمن اولی و سر قدس خیم
 فلک بر تابد اولی ای نا و کورین
 نور و بر کجی دام ماله که هر کوزه
 نینه رب قیاس و در دست نونه

داغ خانی عطرسایانیدی دوستی
 اولمه ده سودای لغزند ز کمال آید
 روینده چشمه کیم خلاصه است کن
 یک معنای عالمه ویریزم عشق کوکل
 درک خیالی دیده خورم ای بری
 خالو سنا کچه فرزند فلک دل
 کوکل است همه روی کای تنه خیال
 عاشق اوزر با که امید کس را
 جوی خوش اوق نیز برده فرانک
 سینه داغ غم غم نایان اید
 راجحت مرغ خانه ناله اندازد
 اوت سوز شکار رضا آرد
 آه شنبه زایل کلون است که نیل
 بعد دلق تدراب است تیره کمال
 ایدر کویا چشم ثانی سره
 عشق هر دم دل بای بر بخیر اید
 با بونو کوکل روی دلیله
 نور بای ملاه روزگار ماسا
 غارن بزم حجر ک یاوید بخت
 دوش منوی گناه دلقه توستی
 بر کمر عشق جری کوندر کوکل
 زنها را دلقه محمد مهر و
 صحبت اعیان را که بی رخ و
 سبندی جز از سطلی سبوس
 اول غنچه دین زمره خوان آید

کور می آید و به بخت سده دویست
 با سده ناک ایلا بخت کاکل نیز
 آتشده بخت ای دل سیداجن بهتر
 اولی بیکان ز لاله چندی یار بر
 بر سر و در که در و بر طرف حصار
 البتہ بر ساعده روزگار دلور
 سربخت بخت نماز بر حبس خواب جو
 و اینم خصال و وجه دریا کلو سید
 بر خور ملک نیز بر سر و سر زار
 سوره زار و زار شکست شایه کور
 گرفتار کند زلفک دلت بیکار
 عاشق دایره دوست صفت تو بر
 ساعده لاله عبار غم غمت تو بر
 که نزدیک اولد خیمه سحر و حال
 غبار بخت بد و زمانه شمع نال
 سیر ز در که کند لکنه نجر اول
 عشق ویرانه سی بر وجهه بغیر اول
 وصول ساحل امید خود آید اول
 کور و بخت غم غم غم غم غم
 قوز غاصبتی در ایالت بخت صابر
 بر کل و بخت باغبان در کل
 در سبک کل اول باطل سکان اول
 ملک عشق با غم غم غم غم
 غفل اولد ز کیم اول غم غم
 کل کید ز بار کشت اول آید

او شمس را طاعت رقیب کیستی
سبوی باد بلبل کیستی طلیحی
سکنته بانی غم و سستی و خفا
فرا و او سوخ و زوید و سکا
لم یخ لو حال دل آواره

روایق نهان املین سحر کیستی
نیز مژدگی شکست سحر خاری
مد و بر ایام غفلت مرده است
سرمایه صبرم املیدی جلالت
لا حول ولا قوه الا بالله

خزانه لاد

و اتق اعداء فی ربوبیات و غفلت کانی
یکوی اوج سینه سینه بیا خازنه سینه
اوله غبار خاطر یا آب چشمه
البریا محله کلمه خلی ناز
کوکل را قنابک دزه خوش عیار اندر
عکس رند بال اسید صفت کجا
فرین مولد یار عیار سحر عیار کجا
نخط بار در زلفی مانع سیر بار
اگر آینه و سینه اوج اول پرست
و غفلت کلمه دلی ویرانتر است
فعلین اثر کدورت غم جام بار
عجب دوری صورت و کلمه مانع بار
نوله باز بجه عشقه و سحر غم کلمه
انک دیر بر سزا کورس و غافلای
آینه جامگی حیران اولور کون
با کس آینه اندر سینه ده جان کون
آفت ایل سحر و غافلای سهرت
نیاز زلم طبع و غفلت کلمه
زمن اوله سحر و غفلت کلمه

خاک رنده چسکی سیر نایز
سنا و غفلت و غفلت ز پر جانور
که غرسیند فلک غفلت سینه اندر
سعی قنابک اول به غافلای بال اندر
سپر کمارتا و غفلت ز پر جانور
بسک عالمه کون کورسین هر چه
چو ماند عسرت آینه و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
صفت و غفلت آینه و غفلت
که غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
جام و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
یا غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
کلمه و غفلت و غفلت و غفلت
سراب آینه و غفلت و غفلت

استان بلی باده چای سحر
سینه سینه او غفلت و غفلت
استان بلی باده چای سحر
سینه سینه او غفلت و غفلت
کف بولور و غفلت و غفلت
اولور و غفلت و غفلت و غفلت
سنا و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت

اولم هزار غفلت و غفلت
واصف او کار غافل و غفلت
آینه غافل و غفلت و غفلت
سرک بولور و غفلت و غفلت
بورقاب غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت

امام زاده و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت

بجاده سندی غفلت و غفلت
دوره سید و غفلت و غفلت
ابر و غفلت و غفلت و غفلت
او غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
سینه و غفلت و غفلت و غفلت
و غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت
غفلت و غفلت و غفلت و غفلت

و در دوسمی اعلیٰ افندید بدین رسیدن بیکال التمن التی رسید و عروس دهری بطلیقه
دالار و رنگ و لیس و لیس

کو کلمہ اللہ سے زبان الہیہ میں باریدن
جو آب و تاب و پرکھ و تاج و درو
نمای و مرغی طلسمه ده دوران الالفر

سید وحید حسین ہندی

یوسفه کوز طلعشکی سبوا النور
درای غده فلک سینان غنچه دل
اول نخل تازه نک حکم ز عنن مدام

شیر آیهام به دامن امان طلسم
اید نکست گن کس دل ضعیفی
هر صبح مهر زانما کلمه آجر

سنگ سیرین لک طوطی خوشنما
دل کو دہ تاپ غار شکلی جاگ جاگ اورو

امید کنایه به ششده در سنه
و لشکری بولیه بر ششده از پیرهای
بشتره محبت و از سنه ۱۰۸۰

جام سزاب علی خندان و او کوثر
سبزه جمالک اعجاز حسینه
نماش و در صحرای ترک غنای

بقبره او غم است بها خاک سارینه
لعن او بدر که قائل اند او عینا و دینج
و هم تره اندی رسنا ز ستم

7-21-60

راضیم بن ابراهیم یک جا نیکه مارا ارمین
وصف جمال و لعل آتش صنوبر کور
ببستری برونه بهار که کس از دره

ارباب عشق شاه اوله کدر النور
تعلیم رسم راه ایدر اخذ النور

اما قریب موده صلح صفای نور
او آتشین رخسار بادامی در آن طالع نور
برای بازی یاد است سخنان چون نور

کویا سماع فائده دیده بان آور
ارباب طبعه استغف سنگ کران آور
دل شوخ خمده لبیل کلزاری شوخیز

کسان از دور می بیجی همسایه هم کسان
دست نظرم بنشسته اید آری بگردن
کستی جانم مضمحل موج فطرونه
آه ز یاد ز یاد ز یاد ز یاد ز یاد

اولش اسیر بادشاه حسن خان المکن
اسیر خط رو کی جبرانه اولور کون
کوک ریاشا کلا: ان سان اولور کون

عقبر ملکک و افصد سی یونفا ده
سپوره با مال اولوز رسکند اینه
ولکن غنچ لیم و دوشد و دوشد فیهنه

سر منزل حقیقتہ اللہ بول دیرہ

تصور باید بر علم بکام صورت لایق
مستغنی است از اول و باب بطریق
غیر که کجور طریق را زاده طبع

خط زائل اندی حسنی ان شده
اول بر رختی تراش آنکه او
در بوزه آید و با او قور یک غنیمت

ساقی بزرگوار درش خود که تالی
تلمیخ میزنم سونفد کریم دغم شیس

صنایع اولیای علی می نماید بر در
یوقه روین با کشته شایسته تجسید

حکمت حسنی فہم علیہ جاولا ہک
اکہ اول دینی کیم صکرہ ستیان اوکے

حالاً مطبوعه اسکندریه سجادیه بن حکوم
خرویش اشک گرفت دیده در باقها طرقت
شماره اول و دوم که با کبریا عابد از الخ

فسون و قضا و قدر و غیره
از خاک خورشیده و کدک سر و کلز و کدک سر
و بیاغک و کدک سر و کدک سر و کدک سر

ست روشن اولور نفع عاجل حسند
سرد و جفا که قلمدی قناره مجالی
انداخته الطیر قلین غمخیزه نزارد

به حکام عباد و اولاد و مردم درس بخانی
سخن حرم علیش قبله نای
بکزر که شنی اید و مادر بخط ای

کون باتی کنی سیر کما کندہ دیم
کورسندہ کوکل فید کر ایس نہ کوکندہ
طوبیخہ بیدم جرنی آمانہ سوکندہ

انوش تیرہ روز زہر عکس بی در
آغز مدہ نگار نہ ددر ساغرمی

ممکنی دیک سکره دوشا بله بر در
انجن دینلور کو نه یا بله بر در

عقل کل عاجز اولو قوت در اکل
استی اول غرق کم خرم و خنده است

کفتا طبع یافت سخا نیند نه بخند
خبا ی نفس آینه شسته یارک خاطر

امان اول غمزه جا و اوليه اول غمزه جا
دل ديوانه سوتر سندی که کوکله که بر دهن
سوی بوقه که کوکله سندی که کوکله

بوسیده قالور سرخ بر تو مکنند
حیرانی نخل قد آسوب مکنند
درمانده اولوب دقت نقش و هندم

هادی ایدیک کونجی ایلدی بر سر
 بر تو بر دلی زاهد را پیش
 و در بقدر دنیا زاهد را پیش
 خابیده اولدی بر ایدیم خط لعنه
 جام طوری کوره نر باوه پیروش
 بیک نیمی گشتنه کورده یغی
 بورت بزم عدوه کورده اول قیافه
 جوقون آردی مریم بهرین خاطر
 اوشتاراک کچه خار غنیم لطفه
 هاتق بر سوری سر از ده حسن فزید
 از قدما پیش قلعه

بخیزان ایدی بیک نظر نوح طار
 زبان سونقنی قلدی برین تیغ کدر
 هنوز ایلدی یغی زانی بند سونق
 اسدورکا در ترابک جانقاری ملد
 کتور دوی شبه نند نای برستوری
 جمن قلمه سلطان دی زار و کور
 سفید طلسمه صحن باغی اندر کستره
 وکل برده اولدی کورده نیر ناز
 واکون ایلدی تا شر طایع سبک
 موسس طاق قهر و کلا آس جدر
 از غر قیاس

سمنه نر آتش سیاه در کجا
 باقمه نسله لرله جغان اولور نغم
 هر ذره و نهیل نقش سیلابی تاست

بونور دلی دهر سینه بن محمدن
 بر زده پیر خرابه خدست ایلیم
 متاع ناز اولم کل تجارت ایلیم
 سوزان کلدی هر سیلانی کورکه
 پیر اولخه عینک ایدرانی کورکه
 بکر عقیقه کل خدانی کورکه
 بلر زده غم سینه نهما بکا قالد
 دماغ زخمی ده لذت تیغ خفا قالد
 صانع جان و دل و سینه کجده قالد
 از قدما پیش قلعه

بایوردی جبهه بر خور سینه خستوزار
 ست نه دینی لوده ندی بیک غبار
 مثال طفل نو سوز وادی گفتار
 حیات تازه رس طایع بیمار
 عجمی ایلدی سینه بر زانه طوی وار
 جهنم لوزان حکم دهنش نیکه نشتا اوک
 سرور کالت انوار ساهه بر نی اوک
 زمین و کان بر کالای علقه نشتا اولدی
 سنجیم و یغی جبهه بار و اولدی
 سر جوده بل مد شد بای کلا اولدی

بیامه دوری شعله خوله در کجا
 هر تازه دغ سینه ده بر لاله در کجا
 هر نظر نه آیت صورت سیلابی تاست

بوز سر سوز وضع قدم سر و قد نه
 چاک اینک کتک کدر باغی بارب
 ساقی ناز نه مناسب نر سنج
 انظار ای باهکانه شاکر ملالدر
 لیکن اعلی سبقت ایدر سفا فیه
 سرشک ناسه نقد نه اولدی سبک
 عاصف فکر خط عینر شکر نر غار
 استدی نغ ایدر عشق شسته سمن
 ملیدی زاهد ملیده در عین لذت امیش
 اسلامه نده سینه شکر در باغ
 رنگ بوسه کورینر عارض دلچسپ نه
 خال میگلن لکل اولدی چکیده رخنه
 ایلر خوله دوزخه ارباب عشرتی
 اقدن سینه کل چاکک پیامنی
 استی سینه صافی کچهره باغده
 باق طیف ایلدی سیم سجده
 هاسته قدسی زاده سینه نغدی بیک سس
 طار و سنجی کلا اوجسک جا و دهنر
 اما غیلده بر سرک روز باز و کون
 صفا و دوق در خفته دالم و اولدی
 او قنایک نغ کچهره سینه در کلا
 هاسته سینه باز و ده
 اولدی کول نشا ده نیر بری و ده

حوض الی

بقین اصفا در و سینه سینه استا نر لکوب بیک یوزیری سینه و جود و سینه

چور کچی نیل عالم بالایی تاست
 ویریه حصا دستنه وانی بارب
 عین سینه و س کلوزی کورای سنج
 در دی کتک علقه کورده سفا لدر
 ابرک نزال نغ سر اول جباله در
 اوزده طایع سینه باغی نغ ناز
 بلبل سوزیده بر سینه جبهه نر غار
 بر سینه نغ نر نغ نغ نغ نغ نغ
 طویل و راعظم مست جام خور سینه
 سوداگر کجه سر مایه در خلوص
 بوی جان سیم اولور سبک کسندن
 خون سودا زده کان فخر ابر سندن
 داغط برینی کورمه کبر کتیه
 برلش هنوز کشت عشرت پیامنی
 نوز و نایانه کندن بهارک سلا سنی
 بارک کتور دلی نایانه سنجین خنای
 کورده حقیقه ایلدی جلوه کاه ایلدی
 سر کوریه دالم جوی و س کلوزی سینه
 دلا بر خانی جبهه نر ناز و سینه
 حمیده ملالک آواز سینه اوزده
 غم و سینه باعث غم نایانه سینه
 کندی ایلدی کندی سنی آدی تاست

